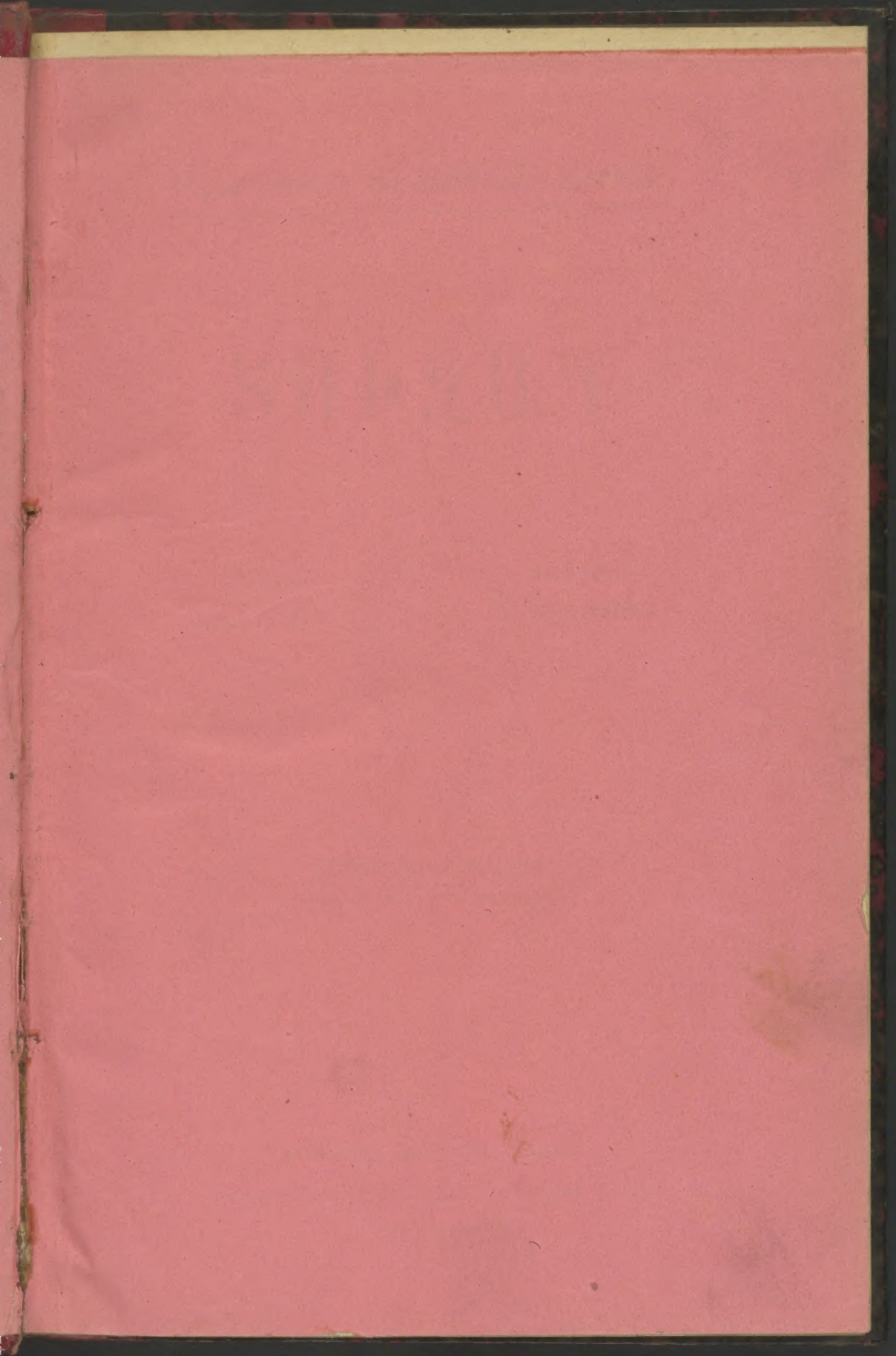

45

W. 4, 57

W, 2

ԹԵՖՐԻԳԱՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

Տ Ո Ւ Զ Ա Գ

ՄԻԻԷԼԼԻՅ
ԺԻՒԼ ՄԱՐԻ

ՄԻԹԵՐՃԻՄ
ԲՕԼԱՅԵԱՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՄԱԹՊԱՍՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

Պէյոլլու, չառաւելի քէպիքաւ, Թազսիմսոկ Ն. 65

=1888=

ՀԱՅԿԱՆ ԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԴԱՐԱՆԱԿԱՆ

ՔԱՆՈՒՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ
ԿԱՆԱԿԱՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ
ԿԱՆԱԿԱՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ

ԿԱՆԱԿԱՆ

Տ Ո Ւ Ջ Ա Գ

ՄԻԻԵԼԼԻՑ
ՓԻՒԼ ՄԱՐԻ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ
Յ. ԲՕԼԱՑՆԱՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

1

Տափա վեբիլի Մ. Լանտե, էբսէք ավագաթարընչիւղտէն կէս-
թերտիքլերի հէեհնան վէ թէեսիւր իլէ տէյիւլ իլլա, մազնուն
ալէյհին պերաթի զիմէթինէ պիզգաթ վէ գալպէն իգնա օլմուշ
օլտուղու ճիհէթլէ, հագըդէթէն միւթէհսսիւր պիւ հալ իլէ միւ-
տաֆաաթընա շու սէօզլէր իլէ խիթամ վիւտի.

— Հաքիմ էֆէնտիլէ'ր, մուհիմմ պիւ վազիֆէ սիզի պէրէմէքտէ
օլտուղունտան, չէնտ տագըդաեա գատար միւզաթէրէ օտաթընա
չէթլէհէթսինիգ. Տէհչէթլի պիւ ճիւսեթլէ հագըսըդ եէրէ իթհամ
իտիլմիշ օլան պու պիշարէնին հիւրրիեթի, պէլքի տէ հաեաթը, սի-
զին հիւքմիւնիւզէ մէնուլ տուր. Պու պիշարէնին քի, մուհաթէմէ-
նին տէվամ իտէկէլէն ուզուն վէ մուհիպի թէեսիւր սաաթարըն-
տա, աղլատըղընը կէօզիւնիւզլէ կէօրտիւնիւզ, վէ հընչըրմալարընը
գուլաղընըզլա իշիթտինիգ. Մահբիւմիլէթինէ գարար վիւմէզտէն
էվվէլ, նէ իշին իթհամ օլունմուշ իսէ, անը ունուտունուզ, վէ հալընըզ
ագան կէօզ եաչարընը թէֆէքթիւր իտինիգ... Անըն կէօզ եաչարը
սախթէ տէյիւլ տիրլեր. իլլա գըրըլմըշ օլան կէօնիւնին թա տէրի-
նինտէն ագմագտա տըրլար... Հաքիմ էֆէնտիլէ'ր, գաթիլ վէ ճանի
օլան քիմսէլեր, կէօզ եաչը տէօքէմէզլէր. Իմտի, սիլ տէ, պու պիշա-
րէնին գատէրինի գարարլաչտըրտըգտան սօնրա, ավտէթ իտէհէք
օլտուղունուզ իշպու մահքէմէ տալիւրէսինի թէլք իթմէզտէն էվվէլ.

մազնուն ալէյհ օլան շու Տօրիանա տիգգաթլընա պագընըզքի, հագընտա ըէյինիզի վիրէճէկինիզ զէման, սիմասը, հայիզ օլտուզու իֆֆէթ ու իսթիգամէթ վէ յայեանը էսէֆ ու քէտէր հալիյէ հու- զուրուհուզտա թէքըար զահիր օլապիլին։)

Մ. Լանտէ, մէզքիւր նութգուհտան սօնրա, քէնտի սանտալե- սինտէ օթուրտու։ Օլ էսնատէ Վէրսայլ ճինաեթ մահքէմէսինտէ տէրին պիր սուսուզ հիւքմէրմա օլուպ, մազնուն ալէյհ Տօրիանըն ալչագ սէսլէ չըգարտըլը ահ ու էնինլէրինտէն զայրի սէս իշիտիմէ- եօրտու։ Սաթի, մահքէմէ ըէյիսի տէ, իքթիսապ իթմիշ օլտուզու պիթարաֆըզ մէսլէքի իճապընճա, տափա վէքիլի թարաֆընտան սէօլլէնէն սօն սէօլլէրին հաքիմէր իւզէրինտէ հուսուլը թէէսսիրի վէ անլէրին ըիգգաթ ու մէրհամէթինին ճէլպի զըմընտա, մէզքիւր սիւքիւթ վագթընըն կէյմէսինէ միւսաատէ իտիեօրտու։ Հէր սը- նըֆ էհալիեէ, եանի էրպապը սանաի, իրատճը, թաճիր վէ սայիրէ սընըֆլարընա մէնսուպ օլմագ իւզրէ, ճինաեթ մուհաքէմէլէրինին ըուլեթթի իչին գանուհէն ինթիսապ օլունան վէ օն իքի քիշիտէն միւրէթթէպ պուլունան մէրգուլման հաքիմէր, հալը սիւքիւնէթտէ օլարագ, Տօրիանըն վիճտանըն թէճէսսիւս իտէրճէսինէ վէ ագան կէօզ եաչլարը արգասընտան հագըգէթի մէյտանա չըգարմաղա չա- լըլընճասընա, նազարը տիգգաթլարընը մէրգուլմա աթֆ իթմիշ իտի- լէր։ Իչլէրինտէն եալընըզ պիրի, եանի Կարշ նամ մահէլլ եագընըն- տա էմթաալը քիմէվիեէ ֆապրիգաթօրու Մ. Ժան տը Մօնմաեէօր նամ քիմսէ, տալըն պիր հալտէ կէօրիւնմէքտէ իտի։

Սընուֆը էհալի թարաֆընտան թայեին իտիմիշ օլան իչպու հէյեթթի ուտուլուն եանի Ժիւրիլէրին ըէյիսի պուլունան Մօնմաեէօր, զաթէն բլաթինա մատէնինտէն իմալ իթտիկի էմթաալը ֆէննիեէ իլէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլտուգտան պաչգա, ուզուն պօյլու, պի- չիմի, գափի իւլպիւնէէ, էսմէր եիւզիւ վէ գարա սագալը պիր քիմսէ օլմասըյլա, ըէֆիգլէրի միեանընտա էն զիեատէ ճալիպի էն- զարը տիգգաթ իտի։ Սիմասը, չէնէսի, պագըլը, վէլհասըլ հէր հալի, սէպաթընա տէլալէթ իթմէքտէ իտի։

Մէրգուլմ, օլ էսնատէ կէօլլէրինի, մասա իւզէրինտէ պուլու- նան վէ քէնտի թարաֆընտան տախի պազը շէյլէր եազըլմըշ օլան քեաղըտլարա տիքմիշ օլուպ, ֆագաթ լէհճէսի սօլմուշ իտի, վէ պագէն պագըլընտա էսէրը հէեէճան միւշահէտէ օլունուեօրտու։ Սըգ սըգ տախի էօքսիւրտիւկիւնտէն, մէնտիլինի ազընա թութ-

մագտա իտի իսէ տէ, պու մուամէլէսի՝ էօքսիւրիւկիւնիւ թէսկին իթմէք իչի՞ն մի, եօգսա թէլտէն ըսլանան էլլէրինի սիլմէք իչի՞ն մի իտի:

Աճապա մազնուն ալէյհին վէքիլի. քէմալը հէեէճան իլէ վէ պէլիզանէ իրատ իթտիկի միւտաֆաա նութգույա, հաքիմի մէրգուսու իսքեա՞թ մը իթմիչ իտի, եօգսա, թէհի եէրտէ կիզլէմէկէ չալըչտըղը հէեէճան, տիւչար օլտուղու շիւպհէ վէ թէրէտտիւտէն՝ մի իլէրի կէլմէքտէ իտի:

Աճապա Մօնմաեէօր՝ Տօրիանըն միւթթէհիմ օլտուղունա հէնուղ ինանմատըղընտան, քէնտի իւզէրինտէ պուլունան մէսուլիեթի ազիմէտէն նաչի իզհարը տէհչէ՞թ մի իլլէմէքտէ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, մահքէմէյի ճինաեթ ըէյիսի՝ միւտտաիի ումուիէեէ խիթապէն,

— Միւտտաիի ումուիի էֆէնտի՝, մազնուն ալէյհին վէքիլինէ ճէվապ վիրմէք իսթէրմիսինիզ, տէյի սիւալ իթտի:

Միւտտաիի ումուիի տախի,

— Խա՛յր, ըէյիա էֆէնտի, պու խուսուստա տիեէճէք հիչ պիր սէօզիւմ գալմատը, տէյի ճէվապ վիրտի:

Օլ վագըթ, ըէյիսի մահքէմէ, մազնուն ալէյհէ տէօնէրէք,

— Տօ՛րիա, միւտաֆաանըղ իչին տահա պիր տիեէճէկինիզ գալտը՝ մը, տէտի:

Տայիմա աղլամագտա պուլունան մազնուն ալէյհի մէրգում, հընչգըրմալարը արապընտա, տիեէճէք սէօզիւ գալմատըղընը իյման պազը իշարէթլէր իթտի, վէ իֆատէյի մէրամա չալըչտըղը գէման պօղուգ պիր սէտա իլէ իրատ իթտիկի սէօզլէրտէն, հէյեթի մահքէմէ իլէ սամիուն եալընըղ չու սէօզլէրի իչիտէպիտիլէր:

— Պէն պիսուչո՛ւմ... պիկիւնահը՛մ...

Բէյիսի մահքէմէ, մուհաքէմէնին խիթամ պուլտուղունու խապէր վիրտիքտէն սօնրա, մուհաքէմէյի վագըանըն խիւլասապընը չու սուրէթտէ միւսէրազէն վէ գաթիէն արզ իլլէտի:

— Հաքիմ էֆէնտիլլէ՛ր, միւտտաիի ումուիի էֆէնտինին գուաթ իթտիկի իթհամամէ մուճիպլինճէ, Տօրիա, մայիսին 5 ինճի կիճէսի, սիրգաթ գաստիլլէ Պուրէյլ նամ շախսը, Պէրնատէթտէ վագը չիֆթիկինտէ գաթլ ու թէլէֆ իթմիչ օլմագ թէօհմէթիլլէ միւթթէհիմ տիր: Հալպու քի մազնուն ալէյհին վէքիլի սահիպպէլաղէթի Մ. Լանտէնին իտտաասընա կէօրէ, մազնուն ալէյհի մէրգում, նէ՛ ճի-

նաեթ վէ նէ՝ օրդաթ թէօհմէթլէրիլէ միւթթէհիմ տէյիլ տիր։ Պունտան գաթինաղար, մաղնուն ալէյհին, քէնտի պէրաթինի միւպէյեին իֆատէ վէ իտտաալարընր տա իշիթտիիդ, Իմտի, հաքիմ էֆէնտիլէր, շու իքի մատտէնին հալլ վէ ֆապինէ մէմուրսունուդ։

Էվվէլա. — Մաղնուն ալէյհ, չըգան մայիսին 5 ինճի կիճէսի, Կարշ նամ մահէլլտէ, Պուրէյլ իսմինտէ պիր քիմսէ իւզէրինտէ թէէմիւլ իլէ իճրաի ճինաեթէ թէսատտի իթտիկի իշին միւթթէհիմ մի տիր։

Սանիէն. — Այնի կիւնտէ վէ այնի մահէլլտէ, մագթուլուն զարարնա օլարագ, ճինաեթտէն էվվէլ եախօտ սօնրա վուգուա կէլէն սէնէտաթ, պանդնօթ վէ ալթուն ագչէ սիրգաթընտան տօլաեը, մաղնուն ալէյհի մէրգում միւթթէհիմ մի տիր։

Հաքիմ էֆէնտիլէր, շունու տախի սիզէրէ խապէր վիրմէքիկիմ վազիֆէմտէն տիր քի, մաղնուն ալէյհին միւթթէհիմ օլտուղունու թաստիգտէն սօնրա, գապահաթընըն տէրէճէսինի խաֆիֆլէթիր ահվալ վէ վէգաեի մէվճուտ օլտուղունու գարարաշտըրըրսանըդ, «Էվվէթ, մաղնուն ալէյհին գապահաթընը վէ պինապէրին ճէղասընը խաֆիֆլէթիր ահվալ վէ վէգայի մէվճուտ օլտուղունու էքսէրիեթլէ գարարաշտըրմըշըդ տըր» տիմէլիսինիդ։

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, բէյիսի մահքէմէ, հէյեթի ուտուլուն միւզաքէրէ օտասընա չէքիլմէսինի իթթար, վէ մաղնուն ալէյհին տախի տիշարը չըգարըրմասընը ժանտարմալարա էմր իթտի։

Հէյեթիին միւզաքէրէսի օնտագըգա գատար տէվամ իտիպ, միւզաքէրէնին իթթամ պուլտուղու պիր չան իլէ խապէր վէրիտի, վէ հէյեթ թէքրար մահքէմէ սալասընա ավտէթինտէ, բէյիս, Մօնմաեթօրէ տէօնէրէք։

— Ժիւրի հէյեթի բէյիսի էֆէնտի՝, միւզաքէրէնիզին նէթիճէսինի թէպլիդ իտին, տէտի։

Մօնմաեթօր, պիր ազ էվվէլքի հալինտէն տահա զիեատէ լէհճէսի սօլիուն օլարագ աեաղա գալգտը, Մէրգում, հէեճանընը թէսկին իտէրէք, տէհչէթամիդ պիր նաղար իլէ էթրաֆա կէօզ կէզտիւրտի, վէ գուսուր քէսիք վէ անլաշըրմազ եօլտա պիր գաչ բէլիմէ իրաա իտիպ, վագաա պու սէպէպլէ սամիուն զիեանընտա պազը թէաճհիւպ սէտալէրի իշիտիլտի իսէ տէ, իշպու աասարը թէաճհիւպ վէ հայրէթ չօգ սիւրմէհիպ, մուալիարէն բէյիսի մահքէմէ,

— Ժիւրի հէյեթի բէյիսի էֆէնտի՝, էկէր թէէսսիւր վէ հէեթ-

ճանը գալստիսից, հաքիմ էֆենտիկերին գարարնամէսինի թէպիդ իթմէնիզէ մանի օլուեօր իսէ, եանընդտա օթուրմուշ օլան իքինճի հաքիմէ գարարնամէսի օգութմանըզա գանուէն միւսաատէ իտէր, տէտի:

Հաքին Մօնմանէօր, հալը զաաֆէթինէ գաթիէն զալէպէ իլէ, զաթէն աեազտա պուլունտուղու հալտէ, տահա զիեատէ տիրի պիր թավը քէսպ իտէրէք, վէ էլինի գալստի իւզէրինէ վազ իյլէեէ-րէք, շու վէճհէ իֆատէեէ աղազ իթտի:

— Ճէնապը Ալլահ վէ ինսանլար մուվաճճէհէսինտէ, նամուսում վէ վիճտանըմ իւզէրինէ, հէյեթի ուտուլուն գարարը պէր վէճհի աթի օլտուղունու պէեան իյլէրիմ:

Պիրինճի մէսէլէտէ, էվվէթ, մազնուէն ալէյհ միւթթէհիմ տիր:

Իքինճի մէսէլէտէ, էվվէթ, մազնուէն ալէյհ միւթթէհիմ տիր:

Մօնմանէօր, մէզքիւր թէպիդաթընտան սօնրա, իսկէմէսինէ օթուրտու, եախօտ տօղրուսու տիւշիւվէրիպ, իքի էլլէրի անլընա տաեաթտըղընտա, խալդ պէյնինտէ թէքրար ֆըշըլթըլար հասըլ օլտու:

Ժիւրի հէյեթի, միւթթէհիմին գապահաթընը թախֆիֆ իթ-տիրէճէք ահվալ վէ վէգաեի կէօրմէտիկինտէն, պու հալտէ, սիր-գաթտան սօնրա ճինանէթին վուգուի՝ իտամ ճէզասընը իսթիլզամ իտէր էֆալը ճինալյեէտէն ատտ օլունաճաղը թապիի իտի:

Բէյիսի մահքէմէ, մազնուէն ալէյհին, մահքէմէ տայիրէսինէ կիր-տիրիլմէսինի էմր իյլէմէքլէ, Տօրիա, տայիրէյի մէզքիւրէեէ կէթի-րիլտի, ֆազաթ պու տէֆա ազլամանօրտու. եալընըզ պիւթիւն ազասը՝ չիտտէթլի սարսըլմալարա միւպթէլա պուլունմադտա իտի: Մէրդում, տալիլըն տալիլըն էթրաֆա պազարազ, վէ նէ՝ եաքտըղըն-տան խապէրի օրմանարազ, հալիմանէ սէլամ վիրտի, վէ զապթ քեաթիպի, Ժիւրի հէյեթիինին գարարնամէսինի օգուեուպ, միւտ-տաիի ումուսի տախի, Տօրիա հազգընտա, Ճէզա գանուէնամէսինին 296 վէ 302 ինճի մատտէլէրինին իճրասընը թալէպ իյլէտի:

Բէյիսի մահքէմէ, հէեէճանը ումուսի արասընտա, քէնտի միւ-շափիլլէրի իլէ իսթիյարէ իթտիքտէն սօնրա, քէնտիսինի թօրլա-եարազ,

— Հէյեթի մահքէմէ, միւտտալի ումուսինին իտտապընտա կէօթէրիլմիշ օլան վէ «թէէմիւլ եախօտ տուզազ իլէ իճրա իտիլէն հէր ֆիիլի գաթլ՝ ճինանէթ տիր, վէ ճինանէթլէ միւթթէհիմ օլան

հէր քիմնէ՝ իտամ ճէզասըյլա թէէտիպ գըլընաճագ տըր» մէալիւ-
րինտէ պուլունան 296 վէ 302 նճի մատտէլէր իճապընճա, Միշէլ Տօ-
րիաեը իաամ ճէզասընա մահքիւմ իտէր։ Մաղնուն ալէ՛յհ, իշպու-
գարարը թէմեիզ իտէպիւմէք իւզըէ, սիզէ իւշ կիւն մէօհլէթ վէրիւ-
միշ տիր։

Տօրիա, կիւլէրէք, - իտամ ճէզասը՛... գաթլ ճէզասը՛... նէ՛
կիւլէճէք չէյ... տէտի, վէ գարարը մէզբիւրէ ինանմատըղընտան,
ժանտարմալար քէնտիսինի կէօթիւրտիւքլէրի սըրատա, էլան կիւլ-
մէքտէ, վէ ատէթա մէճնուն հալինտէ պուլունմագտա իտի։ Հալ-
պու քի մահքէմէնին սօֆալարընտան կէչտիկի զէման, զիհնինտէ զի-
եայը միւլահազա հասըլ օլարագ տուրտու, վէ գօլլարընտան թու-
թարագ, քէնտիսինի կէօթիւրմէքտէ պուլունան ժանտարմալարա
պագտըղը հալտէ,

— Պէնի գաթլ ճէզասընա՞մը մահքիւմ իթտիլէր... կիյեօթին
ալէթիլլէ պէնի թէլէֆ մի իտէճէքլէր, տէտիկինտէ, սաղ թարաֆ-
տաքի ժանտարմա,

— Էվվէթ, տէյի ճէվապ վիրտի, վէ սօլ թարաֆտաքի ժան-
տարմա տախի տիկէր պիր թարզտա ճէվապա աղազ իլլէտիկինտէն,
Տօրիա, սիւքիւթ իտիպ, տիւշիւնմէկէ պաչատը, վէ Սէն-Բիէր
հապսխանէսինէ իլգա իտիլիպ, սապահա գատար ուեումատը, վէ
գօղուշունուն գաբուսունտա քէնտիսինի պէքլէմէկէ մէմուր օլան
կարտիան, մէրգուճուն, արասըրա ահ ու էնին իլէ,

— Գարըմ, Էվլատլարըմ՛... Լիւսիէնիմ՛... տէտիկինի իշիթ-
տի, լաքին կարտիանը մէրգուճ, պու կիպի սէօղլէրի բէք չօդ-
բէրէ իշիթմիշ օլտուղունտան, մէրգուճուն իֆատաթը մէզբիւրէ-
սինի, անճագ իսթիհզա իլէ թէլագգը իլլէտի։

Իրթէսի կիւն, կարտիան, Տօրիաեը, եաթաղը եանընտա աեագ-
տա վէ ուեանըգ օլարագ պուլտու, վէ սապահլաեըն ափօգաթը Մ.
Լանտէ, քէնտիսինի կէօրմէկէ կէլտի։

Տավա վէքիլի Մ. Լանտէ. - Պիչարէ Տօրիա, էլպէթթէ բէյիսի
մահքէմէ թարաֆընտան, թէմեիզի տավա իտէպիւմէքլիկինիզ իշին
սիզէ իւշ կիւն մէօհլէթ վէրիւմիշ օլտուղունու իշիթտիսիզ։

Մաղնուն ալէյհ Տօրիա. - Նէ՛ ֆայիտէսի վար տըր։

Մ. Լանտէ. - Ֆայիտէսի շու տուր քի, սիզէ իւշ կիւն գազան-
տըրմըշ տըր։ Պու իւշ կիւն զարֆընտա իսէ, քի՛մ պիլիբ նէլէ՛ր
օլուր։

Տօրիա, թէմեիդի տավա զըմննտա, վէքիլինին կէթիւրմիչ օլ-տուղու իսթիտանամէեի իմզալատը իսէ տէ, գուրթուլաճաղընա էմին օլմատըղընտան, պուռնա էհէմմիեթ վիրմէտի:

Իւչ կիւն սօնրա, Մ. Լանտէ, թէքրար հապսխանէեէ կէլէրէք,
— Թէմեիդ տավանըդ տախի մուվաֆֆազըյեթ պուլմատը:
Շիմտի եաբաճազ շէյիմիզ՝ մազհարը աֆվ ու մէրհամէթ օլմազ իւզ-րէ, պիր իսթիտա թազտիմինտէն իպարէթ տիր:

Տօրիա. — Թէքրար իտէրիմքի, պու եօլտա իսթիտա վէ միւրա-ճաաթըն նէ՞ ֆայիտէսի օլաճազ տըր:

Մ. Լանտէ. — Շու ֆայիտէսի օլապիլիր քի, իմբէրաթօր իսթէր իսէ, սիզ գուրթուլապիլիրսիզ, Հիչ տէյիւ իսէ, պիր գաչ կիւն տահա գազանըրսընըզ... Էվլատլարընըզ, զէվճէնիզ վէ գըզընըզ Լիւսիէն, սիզլին պէրաիթիւնիզի մուսատտազ իսպաթ վէ տէլիլէր արամազլա մէչղուլ տըրլար:

Տօրիա. — Էսէֆ իտէրիմքի, պուռնու վազթը կէչտի:

Մ. Լանտէ. — Օրասընը քիմաէ պիլէմէզ, Եալընըզ պիր թէսա-տիւֆ մաթլուպէ քեաֆի տիր: Զաթէն սիզլին իսթիտա իտէճէկինիզ աֆվ ու մէրհամէթէ, անճազ պիր հաֆթատան, պէլքի տէ տահա զիեատտէ պիր վազըթ միրուրիյլէ ճէվապ վէրիլէպիլիր: Պիր հաֆթա զարֆընտա իսէ, ասըլ միւթթէհիմին պուլուռնմաեաճաղընը քի՞մ պիլիր:

Տօրիա. — Բէք ալէա, իսթիտանամէեի իմզալարըմ: Անճազ սի-զլին պու խուսուստա իւմիտինիզ վա՞ր մը տըր:

Մ. Լանտէ. — Շիւպհէսիզ, Տօ՛րիա: Սիզ, սօնուռնա գատար պի-տուչ վէ պէրի իւզզիւմմէ օլտուղուռնուղու իտտաա իթտինիզ, Իհթի-մալ տըր քի, միւթթէհիմ՝ օլտուղուռնուղու իլան իտէն հաքիմէր, շիմտի, մէզքիւր գարարլարընտան տօլաեը նատիմ օլմալարըյլա, մազհարը աֆվ օլմազլըղընըզ իչին, քէնտիլէր տէ մէրճիլինէ միւրա-ճաաթ իտէրլէր: Պէն քէնտիլէրին: պիրէր պիրէր կէօրէճէեիմ, Տօ՛-րիա, վէ իգթիզալի հալտէ, ճէպրէն իմզալարընը ալաճաղըմ: Հասըլը սիզի գուրթարաճաղըմ, Տօ՛րիա: Սէն-է-Ուազ էեալէթի, տօղրու-տան տօղրու Բարիսէ մէրպուլթ օլան էեալէթլէրտէն տիր, վէ սիզ, բէք իյի պիլիրսինիզ քի, պէն՝ Բարիա միւտտաիի ումոմիսլինին եէ-կէնիեիմ: Պինապէրին ամճամ պանա իգթիզա իտէն թէտպիրի թափսիեէ իլլէեէճէք տիր:

Տօրիա. — Ալլահ նէսինիզի իչիթսին:

Մ. Լանտէ. - Երևէ կէօրիւշիւրիւզ, Տօրիա:

Տօրիա. - Ինչալլահ, մէօսիէօ Լանտէ, չիւնքի թէքրար սիզի կէօրէճէեիմ, տէյիլ մի:

Մ. Լանտէ. - Օնա նէ՞ չիւպհէ, տօսթոււմ:

Օլ էանատէ Տօրիանըն լէհճէսի սօլմուշ օլուպ, ֆիքրի հէր նէ տէրէճէ ալթիւսթ օլսա, ալօգաթընըն նասիհաթ վէ իւթարուրը քէնտիսի իշին մուճիպի թէսէլլի օլտուղունտան, ֆիքրինտէն,

— Քէնտիսինն պանա կէլմէսի, հէր հալտէ խապէր կէթիրմէք իշին օլուպ, կէլմէմէսի իսէ, հագգըմտա սէլամէթ իւմիտի գալմա-տըղընա ալէամէթ սաեղլաճագ տըր, չիւնքի խաթիտա իթտիկիմ աֆվ ու մէրհամէթին ըէտտ խտիլտիկինի, վէքիլիմ տէյիլ, ճէլլատ խապէր վիրմէկէ կէլէճէք տիր, տիրմէքտէ իտի:

Մէրգոււմ, պու սէօղլէրի թէլէֆֆիւզ իթտիքտէն սօնրա, տէհ-չէթինտէն նաչի պիր միւտտէթ տիրթրէմէքտէն քէնտիսի մէնն իտէ-մէտի, վէ Մ. Լանտէ, Բարիսէ ալտէթ իթմէք իւզըն հապսխանէ-տէն մուֆարազաթընտա, Տօրիա եալընըզ գալըպ, ճէլլատ վէ կի-եօթին ալթիլտէն զալրի պիր չէյ տիւշիւնմէտի, վէ հիշ պիր չէյ, մէրգոււմա տէֆի զամ իթտիրէմէմէքտէ իտի:

Սահիհէն իտամ ճէգասընա մահքիւմ օլան պիր քիմնէ էչին, կէչէն սաաթլար նէ՞ գատար ուզուն վէ միւհլիք տիրլէր: Եվվէթ, միւհլիք տիրլէր, լաքին ուզուն օլմալարը սահիհ մի տիր: Մէրգու-մուն օ սըրատա կէչիրտիկի էօմիւր՝ սօն սաաթլարը տըր: Քէնտիսի, հաեաթընըն սօնու եագըն օլտուղունու պիլիր, վէ ինսան գալպին-տէ սէլամէթ իւմիտի հէր վագըթ մէվճուտ օլմասընա ըաղմէն, հապս-խանէ տախիլինտէրի թէֆէրըուաթըն հէր պիրի, մէսէլա կարտիա-նըն տէվրի, վէ էօլլէն ազչամ թաամլարը, վագթըն սիւրաթլէ կէյ-տիկինի վէ հաեաթ սէլինին պիլա ֆասլա ճէրէեան իտիպ կիթտիկի-նի քէնտիսինէ խապէր վիրտիքլէրինտէն, զալէպէ օլունմագ պիր տէհչէթէ տիւշար օլմագտան քէնտիսինի կէրի տուրտուրամագ:

Կիւնէշ պաթըպ, կիճէ գարանլըղը էթրաֆը գաբար, վէ գա-րանլըղա՝ չէֆֆագ թէագիպ իտէր: Պիչարէ, իւք կիւնլէրի ֆէվզէ-լատէ եօրկունլուղունտան թագաթտան տիւշմիւշ, վէ ապլա ու-եանմագսըղըն օն իքի սաաթ ուեոււմուշ օլուր:

Օ կիւն տախի երլտըրըմ կիպի սիւրաթլէ կէչէր, վէ ալէսսէվի-նէ արգատաչըղը իթմէք իւզըն տիրկէր պիր մահպուս տահա կէօն-տէրիլիրքէն, մէրգոււմուն նէգտինէ հիշ պիր ըէֆիգ կէօնտէրիլմէզ:

Պէտքէն իւր իբր ետխօտ իւշ կիւնտէ եալընըզ գալըր:

Փագաթ տէօրտիւննիւ կիւն, պիր կարտիան, մէրգումուն պու-
լունտուղու հապսխանէ գօղուշունա կէլիր: Տօրիա, պունա էհէմմի-
եթ վիրմէզ, հաթթա երւզիւնէ պագմազ, վէ թէքիֆլէրինէ ասլա
ճէվապ վիրմէզ:

Կարտիան իսէ, քեաղըտ օյնամագլըղը մահքիւմը մէրգումա
թէքիֆ իտէր իսէ տէ, Տօրիա, պունա տախի գուլագ աամազ:

Էսէֆամիզ միւլահագաթ իյէ պիր գաշ կիւն տահա կէշէր:

Մ. Լանտէ մէյտանա չըգմազ, մէքթուպ եաղմազ. սէպէպ,
մալիւմ տէյիլ, վէ պու տա, մահքիւմիւն նէգտինտէ իյի պիր մա-
նէաեա համլ օլունամազ:

Լաքին տօգուղուննու կիւն, տէհշէթլի միւլահագաթ իյէ մէմլու
օլան ֆիքրինտէ, զիեալը շէմս հասըլ օլարագ, գարանըզ պիր տէ-
րէճէ զալիլ օլուր:

Շէօյլէքի հապսխանէնին միւտիրի, քէնտիսինէ պիր մէքթուպ
վէրիր. պու մէքթուպ՝ զէվճէսի թարաֆընտան եաղըմըլ օլուպ,
քէրիմէսի Լիւսիէնին տախի պիր գաշ քէլիմէսինի հավի պուլունուր:

Լիւսիէն պու մէքթուպտա, «Ճէսուր վէ իւմիտվար օլ պապա-
ճըղըմ. սէնի գուրթարմաղա չալըլըեօրում: Սէնի, եալընըզ էօլիւմ-
տէն գուրթարմազ տէյիլիւմ, իլլա նամուսունու տախի իեատէ
իթտիրէճէեիւմ» տէյի եաղար:

Տօրիա, իշպու մէքթուպու, մէճնուն կիպի, պէլքի պին տէֆա
պուս իտէր, իւմիտի արթար, վէ, մատէմքի քէնտիսի ունուտուլ-
մամըլ իսէ, գուրթուլմասը գապիլ օլաճաղը իթիգատըլյա, օ կիճէ
րահաթճա ուեուր, լաքին հէման կէօղլէրինի գաբամըլ իքէն,
Կարչտա վագը քիւշիւք խանէսինի վէ պէղաեթ աշգլա պագտըղը
պիւեիւք պաղչէսինի, զէվճէսինի, իքի օղլունու, Լիւսիէն նամ քէ-
րիմէսինի, վէլհասըլ քէնտիսինի տիւշիւնէն, քէնտիսի իշին մէշղուլ
օլան հէր սէվկիւլիւսիւնիւ ըրեաաընտա կէօրմէկէ պաշլար:

Դարիպ շէյ տիրքի, Սէն-Գլու եաղընընտա պուլունան Կարչ
նամ կիւզէլ քէօյ, քէնտիսինէ, հապսխանէսինտէն պինլէրճէ ֆար-
սախ ուզագտա զանն օլունուր:

Մէրգում, պուլունտուղու հապսխանէտէ, քէնտիսինի մէնֆի-
տէ, վէ նիհաեթթաիզ վէ կէշիւմէզ պիր տէնիզլէ ալէմտէն ալըմըլ
կիպի պիր հալտէ հիսս իլլէր:

Էվվէթ, հէբ պու շէյլէրի խէեալ իտէր. քէնտիսինի ֆամիւեա:

սը իշխնտէ կէօրիւր, Գէնտիսինի գուճագլարար, զէֆը ու էյլէնճէ իտէրլէր. նիհանէթ հիւքմիւ ատալէթ իճրա իտիլմիշ օլուր, ասը միւթթէհիմ թէվգըֆ իտիլիւր, վէ քէնտիսի էհլի իֆֆէթ ու նամուստան օլտուղու ճիհէթլէ, թախլիեէյի սէպիլի իճրա գըլընըր. Պու պիսուչուն հապսխանէտէն չըգտըղը իւք կիւն վէ ալտըղը սէրպէսթ հավա՝ նէ՝ մութլուլու շէյ տիր:

Գէօյիւ, օվալարը, օրմանլարը վէ չիյէքլէրի կէօրմէքլիք, նէ՝ տէրէճէ մուճիպի թէլէզզիւզ վէ մահզուզիյեթ տիր:

Էօյլէ պիր մութլուլու քիմսէ, պիր եէրտէ օթուրամագ, կիտէր կէլիւր, սաատէթի հալի քէնտիսինի պօղմագ րատտէսինէ կէլիւր, վէ հէր տագըգա, «Պիլի՞րմիսինիզ, պէն սէրպէսթիմ» տէյի նիտա իթմէքլիկի արգու իտէր:

Գէնտի զայպուպէթի վէ մահպուսիյեթի էանասընտա էվլատլարը թարաֆընտան պագըլմըշ օլան պաղչէսինին կէչիտէրինտէ տօլաշըր. սարմաշըգ ֆիտանլարըյլա թէզեին իտիլմիշ օլան խանէսինէ կիրէր, վէ լաքին հէր թարաֆտա, հէր քէօշէտէ, զէվճէսինէ, գըզընա, էվլատլարընա թէսատիւֆ իտէր. հէր եէրտէ, քէնտիսինի պուս իտէն կիւլիւնճ տօտագլարա րասթ կէլիւր, վէ ագչամ տախի, սաատէթի հալ քէնտիսինի մէհման գըլմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, եաթաղընա եաթըպ, տէրին ույգուեա տալար:

Էվվէթ, ըիւեասընտա, պուլունտուղու հապսխանէ տէրունինտէ, քէնտիսինի կարչտա վագը խանէսինտէքի հագըգի վէ լաթիֆ եաթաղընտա ուեուեօր օլտուղունու վանն իտէր, հաթթա ըիւեասը պիր ազ տահա իլէրի կիտէր. շէօյլէքի, իւք կիւնիւ զիեատէճէ եօրկուն օլտուղունտան, միւթատընտան զիեատէ ուեուր, վէ գուլաղը եանընտան, «Է՛հ, օղլում՝ Տօ՛րիա, գալգ պագալմ» տէյի նիտա իտիլտիկինի իշիտիեօր զանն իտէր. Լաքին պու նիտաեը լաեըգըյլա իշիթտիկինտէն, ույգու իշինտէ պուլունան քիմսէլէրէ մախսուս պիր սէտա իլէ, – Պրագըն պիր ազ տահա ուեուեաեըմ, տէյի ճէվապ վէրիւր: Մէզքիւր սէտա իսէ, թէքըրալաեարագ, – Հա՛յտէ, Տօ՛րիա, հա՛յտէ, աֆվ ու մէրհամէթ իսթիտատընըզ գապուլ օլունմատը... վագըթ կէլտի... արթըզ գալգըն – տէր:

Պիչարէ, վիճուտի տիւրթիւլմէքտէ օլտուղունու, վէ պազը սէրթ էլլէրին՝ ումուղու իւզէրինէ գօնուլարագ, քէնտիսինի սարստըգլաւընը հիսս իտէր:

Օլ վագըթ մէրգում ուեանըր, ըիւեասը խիթամ պուլուր,

եաթաղը իւզերինէ օթուրուր, վէ պուլունտուղու տար գողուչա, վէ էթրաֆընտա պուլունան վէ մահգուն պիր պագըչլա քէնտիսինէ նազար իտէն քիմնէլէրէ հայրէթլէ կէօզ կէզտիրիր:

Պիշարէ, նէ'րէտէ պուլունտուղունու պիլմէտիկի կիպի, զէվճէ-սիլլէ քէրիմէսինի վէ իքի օղլունու քէնտի եանընտա կէօրմէտիկինէ տէ թէաճճիւպ իտէր:

Մէզքիւր սէվկիւլիւ քիմնէլէր եէրինէ, պէշ քիշի թարաֆընտան իհաթա օլունմուշ օլտուղունու միւշահէտէ իյլէր: Պունլար իսէ, Վէրսայլ բօլիս գօմիսէրի իլէ մահքէմէ զապթ քեաթիպի, հապսխանէ միւտիրի, Բարիս բօլիս միւտիրի, վէ հապսխանէ ըահիպի իտիլէր:

Տօրիա, պունլարը կէօրտիւկիւնտէ,

— Նէ՞ վար տըր, նէ՞ օլուեօր, տէյի սիւալ իտէր: Լաքին պիրտէն պիրէ զիհնինտէ պագը միւսէրրահ միւլահազաթ հասըլ օլարագ,

— Ա՛հ, եա Բապպի, ըիւեա կէօրիւեօրտում. սէրպէսթ օլտուղումու խէեալլաեօրտում. լաքին էլան հապսխանէտէ պուլունմագտաեըմ, տէր:

Մէրգում, պիր գաշ տագըգա գատար տէվամ իտէն նէվիմա մուճիպի տէհշէթ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ, պէնի նի՞շին ուեանտըրտընըզ, տէյի սիւալ իտէր:

Բօլիս միւտիրի. — (Լաթիֆամիզ պիրսէտա իլէ.) Աֆվ ու մէրհամէթ իսթիտատընըզ ըէտտ օլունտու, վէ էօլիւմ սաաթը կէլտի եէթիշտի:

Տօրիա. — Էօլիւմ սաաթը՞ մը. տիմէք տիրքի կիյեօթին ալէթի...

Հապսխանէ ըահիպի. — (Տօրիաեը գուճագլաեըպ, կէօզ եաշլա-ըըլլա էօքէրէք.) Ճէսուր օլ, սէվկիւլիւ օղլում, վէ մէրհամէթի իլահիէեի տիւշիւն:

Տօրիա. — (Րահիպի եիթէրէք, պօղուգ պիր սէտա իլէ.) Էօլմէ՞ք մի, ֆագաթ ըահիպ էֆէնտի, կիւնահլարըմը սիզէ պէեան վէ իթի-րաֆ իթմիշ օլտուղում ճիհէթլէ, պիկիւնահ վէ պիսուշ օլտուղումու բէք իյի պիլիրսինիզ:

Պիշարէնին տօղրուղունու իսպաթ իթմէք իշին նէ՞ եիւքուէք վէ նազիքեանէ սէօզ:

Տօրիա, եարը մէճնուն հալտէ եաթաղը իւզերինտէ օթուրուր, վէ սայքի չօճուգ կիպի պիր հալ քէսպ իթտիկինտէն, իգթիզա իտէն էմիլէրի անլաեապիլսին իշին պիր գաշ քէրրէ անլէրի թէքրարլամագլաղըմ կէլիր:

Նիհաեթ, ո՞՞ տէֆա օլմագ իւզրէ,

— Հա՛յտէ, աեաղա գալգմագ լազըմ տըր տէնիլտիկինտէ, Տօրիա, աեաղա գալգար. կարտիանլար, հապսխանէ էլպիսէսինի չըգարըպ, քէնտի էլպիսէյի մախսուսէսինի կիեինտիրիւէր. Պիչարէ, պուշլարա գարչը ասլա իթիրազ իթմէզ, զիրա բուհու, քէնտինտէ մէվճուտ օլմաեըպ, եալընըզ ճիսմի, կարտիանլար եէտինտէ պուլունմուշ օլուր. Շու գատար քի, — Պու ատէմ ֆէնա պիր քիմնէ տէյիլտիր. քէնտիսինէ թազեիգ իտիճի կէօմլէք կիեինտիրմէքլիք պիհուտէ տիր, տէնիլտիկինի իշիտիր:

Բօլիս միւտիրի. — (Թէվէքէլլիճէ պիր թավր իլէ.) Պագսանա, պապա Տօրիա, մատէմքի արթըզ էօլմէեէ կիտիեօրսուն, ճինաեթի վագըանըն ֆաիլի սէն օլտուղունու իգըար էթ:

Տօրիա, պիրտէն պիրէ տօղրուլուպ, եիւզիւ գըզարըր, վէ ա-տէթա պու սէօզ քէնտիսինի եէնիտէն ճանլանտըրըպ, իֆատէեէ աղազլէ,

— Էվվէթ, էօլմէեէ կիտիեօրում, ֆագաթ պիսուշ վէ պերի իւզ զիմէն օլտուղումա եէմին իտէրիմ, տէր:

Տօրիա, աեագ գապլարընը կիեինտիկինտէ, էթրաֆընտա պուլունանլար չէքիլիւլէր, վէ գօղուշունուն գաբուսու աշլտըգտա, հապսխանէ մէմուրլարընտան պիրի,

— Եիւրիւեէլիմ, տէր:

Տօրիա. — (Սարսըլարագ.) Պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրիւեօրսունուզ:

Մէմուր. — Պաշ կարտիանըն օտաարնա:

Տօրիա. — Նէ՞ եաբմաղա:

Մէմուր. — Սաշարընըզ քէստիրմէկէ:

Տօրիա. — Ա՛հ, Էվվէթ, սահիհ տիր. հագգընըզ վար տըր:

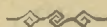
Մէրգում, տիզլէրի տիթրէտիկի հալտէ էօնտէն եիւրիւր, ֆագաթ ֆիքրինտէ, քէնտիսինին պիր գուրպան, պիր չէհիտ օլտուղու միւլահազասը հասըլ օլմաղլէ, պիր ազ Էվվէլքի հալինտէն զիեատէ սիւքիւնէթ իշինտէ պուլունուր:

Ճէլլատ, իւք կիւնիւ Բարիստէն կէլմիշ, վէ իտամ ճէզասընա մախսուս ալէթի պիրլիքտէ կէթիրմիշ օլտուղունտան, սապահըն սաաթ իւշիւնտէ գաթըլկեահըն թէրթիպլինէ պաշանըր, վէ սաաթ պէշտէ խիթամ պուլուր:

Իքի իւշ պիւք քիշի, ապէրլէրին արգասընտա, աղաճլարըն վէ եէր եէր պուլունան թաշ երղընլարընըն իւզէրինէ չըգարլար:

Մահքիւմիւն պուլունտուղու Սէն-Քիէր հապսխանէսինտէն գաթըլկեահըն գուրուլմուշ օլտուղու Գօլպէր բէօքրիւսինէ գատար ուզուն պիր մէսաֆէ օլտուղու հալտէ, մէսաֆէյի մէգքիւրէտէն կէչիլմէսի, պիչարէ իչին ֆազլա պիր իշկէնճէ օլմուշ օլուր:

Պիր ազտան, տէրունինտէ հապսխանէ պաշ կարտիանը, բահի-պի, ճէլլատ վէ մուալինլէրի, Վէրսայլ միւտտաիի ումուսիլիկինին պիր հաքիմի իլէ, գօլլարը արգատան պաղլը, սաչլարը բէսիք, էք-սէսի թրաշլը վէ կէօմլէկինին գօլլարը գըվըրմըշ օլարագ, չէհիտլի-կէ վէ գուրպանլըղա թախսիս իտիլէն Տօրիանըն պուլունաճագ օլ-տուգլարը արապանըն կէշմէսինէ պէքլէքէրէք, զիքը իթտիկիմիզ եօլ իւզէրինտէ խալգ պիրբեր, վէ կիյեօթին ալէթի եանընտա տուրա-մահանլար իսէ, Գօլպար բէօքրիւսինտէն պիր քիլօմէթրօ ուզագտա օլան, վէ Կօնար գապրիսթանընա կէօթիւրէն թարիգ իւզէրինտէ թօրլանըրլար: Չիւնքի ճինաեթ մահքէմէսինտէ կէօզլէրինտէն պուն-ճա եաչլար ագան օլ պիչարէ մահքիւմիւն պաշլ պիր խասթախանէեէ նապլ իտիլէճէկի սըրատա, նաչընըն տախի մէգքիւր գապրիսթան-տա տէֆն իտիլմէսի, գարար իգթիզասընտան պուլունուր:

2

Պիր կիւն, եանի 1850 սէնէսինին եազ մէվսիմի սօնլարընտա, Կարչտա, էսկի պիւսկիւ էլպիսէ կիեինմիշ, պագըշը սէրթ, վէ աղ-զընըն իքի թարաֆը պուրուշուգ պիր իհթիեար գարը կէօրիւլիւր:

Պէլի պիւքիւք վէ թօքալըմը օլան պու գարը, գաբու գաբու տօլաչարագ տիլէնիր:

Էվվէլճէ պու գարընը մէմլէքէթտէ կէօրմիւշ պիր քիմսէ պու-լունմահըպ, իւք տէֆա օլարագ գահիր օլուր, վէ բէչլինտէն, տէօրթ պէշ եաչլարընտա, զահէթ էսմէր, եէկտիկէրինէ միւշապիհ, ուսլու, վէ գօրգագ վէ եէպանի թափը ու հարէքէթլէրինէ ըաղմէն զահէթ տիլպէր իքի իւշ գըղճըղազ սիւրիւքլէր:

Պու տիլէնճի գարը, մէգքիւր չօճուգլարըն սահէսինտէ կիւզէլ հասըլաթ չըգարըր:

Օ մէմլէքէթ, մէրգումէնին իշինէ կէլտիկինտէն, օրատա եէրլէ-շիր, վէ Կարչըն ուճունաա վէ թարլալարըն իշինտէ, հէր ըիւզկեարա

աչըգ, վէ սըթմա վէ սաթլիճան եռւվասը օլարագ պուտուղու խալի պիր պուղտայ մախզէնինտէ իգամէթէ գարար վիրիր:

Պու տիլէնճի գարը, պիրի քէնտիսի վէ տիկէրի քիւչիւք գըզլար իչին օլարագ, սաման վէ օթլարտան իքի եաթագլըգ եաբար:

Օ կիւնտէն սօնրա, մէրգումէ, տիլէնմէք կիւնլէրինի թայեին իտէրէք, օլ վէճհլէ տիշարը չըգմաեա պաշլար:

Տիլէնճիլիք մէմու օլան քէօլէրտէն զապըթա քէնտիսինի թարտ վէ տէֆ իթմիշ իտի իսէ տէ, Կարշտա, իշպու սանաաթընը իճրաեէ քէմնէ քէնտիսինէ մանի օլմագ: Պու գարընըն պուրուչուգ չէհրէսի, իհթիեարըղը վէ բարլագ կէօղլէրի, ճալիպի թէվէճճիւհ օլմաեըպ, շունա պունա ուղուրսուգ պախթլար աչան պիւեիւճիւլէրէ պէնգէր իտի իսէ տէ, լաքին չօճուգլար, կիւնիմիշ օլտուգլարը էսկի պիւսկիւ էլպիսէլէրէ, անլարընա վէ սըրթլարընա պրագըլմըշ օլան սաշլարընըն տաղընըգլըղընա, վէ ըիւգկեարըն սօուգլուղու սէպէպիլլէ եանագլարընըն գըզարմասընա, կէօղլէրինտէն եաշլար ագմասընա վէ նաղիք վէ քիւչիւճէք պուրուչլարընըն մօրարմասընա, վէ տիլէնճի գարընըն իհմալինտէն նաշի իւզէրլէրինտէ բիսլիք վէ քիրլիլիք մէվճուտ օլմասընա ըաղմէն, քէնտիլէր զաեթ տիլպէր վէ հիւսէնա օլմալարըլա, թիպօտ - իհթիեար գարընըն իսմի տիր, - իլէ պիրլիքտէ քէօլիւն Սէն-Գլու, Վօգրէսօն, Սիւրէզն, Րիւէյլ Պուժիվալ վէ Բիւթօ նամ սօգագլարընտան կէչտիլէրի սըրատա, պունլարըն հալինէ, հէր կէօրէն աճըր, վէ նիչէլէր,

— Նէ՛ կիւզէլ մէլէքլէր, ֆագաթ նէ՛ չիրքին գարը, տէրլէր:

Պու տիլէնճի գարը, վագթինէ կէօրէ թօբալլանարագ եիւրիւր, վէ պազէն տէ զապթիեէլէրտէն զիեատէ գօշար, վէ պիւեիւք էվլէրին գաբուլարընտա տուրուպ, մըրըլտանարագ,

— Հայր մեր որ յերկինս նս, սուրբ եղնցի անուսն քո... ա՛հ, համլիքէթլի մատամ, էֆէնտիմ, քէնտիմ իչին տիլէնմէեօրոււմ, շու պիշարէ չօճուգլար իչին տիլէնիեօրոււմ... տէր:

Մէգպուրէ, վէրիլէն էքմէք բարչլարընը պիր թօրպատա, վէ ալտըղը սատագա ագչէլէրինի ճէպլինտէ սագլար, վէ սօնրա տիկէր էվլէրին գաբուլարընը չալար: Չօճուգլար իսէ, գարընլարը աճ վէ տայիմա տիլսիզ կիպի գալտըրըմլարտա տօլաշըրլար:

Աղ վագըթտա, պու մասոււմլարըն իսիմլէրի՝ Լիւտիէն վէ Գլօտին օլտուգլարը անլաշըրլար:

Եաշլարընտան վէ միւշապէհէթլէրինտէն, քէնտիլէրինին գըզ-

գարննտաշ, հաթթա էքիզ գըզգարննտաշ օլտուգլարննա շիւպհէ ի-տիլէմէզ :

Պուռնլար, պիր միւտտէթ պու սուրէթլէ Կարշտա իմրարը էօմր իթտիքլէրի հալտէ, Թիպօտուն սէվապըզը ահվալինէ տաշիր պազը մէրթէպէ շիւպհէ վէ էնտիշէ հասըլ օլուր, վէ մէզպուրէ չօճուգլա-րա տաշիր քէօյտէ պիր թազըմ շայեալար զուհուր իթմէքլէ, իհ-թիեար գարը իսթիճվապ օլունուր, լաքին էվվէլ էմիրտէ ճէվապ վիրմէք իսթէմէտիկինտէն, քէնտիսինին, սերսէրիլիք թէօհմէթիլլէ հապսխանէնէն աթըլլաճազը, վէ չօճուգլարնն տախի սահիպսիզ չօ-ճուգլար խոյրաթխանէսինէ կէօնտէրիլէճէկի թէհտիտինի իշիթտի-կինտէ, շու եօլտա հիքեաեէյի մատտէ իլլէր :

— Լիւսիէն վէ Գլօտին՝ պէնիմ թօրնուլ տըրլար : Լազապլարը, պապալարննն վէ պէնիմ լազապըմ օլան Թիպօտ տուր : Բէտէր վէ վալիտէլէրի էօլմիւշ տիւրլէր : Պէն իսէ, պու չօճուգլարնն վալիտէյ-նի սաեէսինտէ թէայեիւշ իթտիկիմ հալտէ, անլէրին վէֆաթը իւ-զէրինէ տիլէնմէկէ մէճպուր օլմուշում տուր : Եիւզ պին ֆրանգ իրատա մալիք օլմամազլըզըմ, թազսիրաթըմ մը տըր : Էկէր տիլէն-մէմէքլիկիմի իսթէեօր իսէնիզ, պու միգտար ազչէեի վէրին, տիլէն-մէքտէն ֆարիզ կէլիրիմ :

Մէզպուրէնին իֆատէյի մէքքիւրէսինին սըհհէթի թահգըզ ի-տիլմէքլէ, տօղրու օլտուղու անլաշըլըր, վէ մէրգուլէնին՝ զանն օ-լունտուղու կիպի չօճուգ խըրսըզը օլմաեըպ, ֆադիր վէ սէֆիլ պիր մախլուգ իտուկի թէպէյեիւն իտէր :

Գլօտին իլէ Լիւսիէն տէ, անընլա պիրլիքտէ սէֆիլ վէ պէտ-պախթ եա տահա տօղրուսու քիւշիւք շէհիտլէր օլուպ, հալանըն սօ-ուղունա, իրի տանէլի գար եազմասընա, սէլ կիպի եազմուր նիւզուլ իթմէսինէ, վէ աճը պիր ըիւզկեաք էսմէսինէ ըաղմէն, քէրէվէթտէն վէ սամանտան մամուլ եաթազլարը իւզէրինտէ տէրին պիր ույգու-եա տալմըշ օլտուգլարը հալտէ, պիւեիւք վալիտէլէրի օլան իհթի-եար գարը, սապահլաեըն էրքէն քէնտիլէրինի ուեանտըրըր, վէ ուեանմատըզլարննտա տա, ինսաֆսըզճա տիւրթիւշտիւրիւր, վէ սէրթ պիր թարզ իլէ,

— Հալտէ, հալտէ, քիւշանիլէր : գալգըն պազալըմ, տիլէն-մէք լազըմ տըր, տէր :

Պիշարէլէր, աճ գարննա վէ պազէն, եօրթու օլմազ միւնա-սիպէթիլլէ պիրէր բարչա էքմէք ըսըրարազ, միւսայիտ զայըր միւ-

միւսայիտ հէր հաժատա տիւննմէկէ չըգառլար, վէ դեկտեմբեր այր-
նըն սապահ վէ ագչամ սօուգլարընտա թիւ թիւ տիւթընմէքտէն աղ-
լատըգլարընտա, թիպօտ, պունլարը տէօեհէք,

— Տիւնմէք լաղըմ տըր. եալընըզ օլտուղունտա պանա սա-
տադա վէրիւլէ՞ր մի տէյի զանն իտէրսինիզ: Պիւմիշ օլուն քի, իհ-
թիեար օլմագլըղըմ սէպէպիյլէ, ածլըգտան վէ սօուգտան էօլսէմ,
քիմսէ ֆիթուր իթմէզ, Զէմանէմիդտէ իհթիեարա ըիաեէթ վէ մէր-
համէթ եօգ տուր: Լաքին սիզ կիւղէլ օլտուղունուզ իչին, սիզէ
աճըլլար վէ սատադա վէրիւլէր... հայտէ, հայտէ, եիւրիւեիւն.
Փադաթ աղլամանըզա մանի օլմամ, զիրա կէօզլէրինիզ նէ գատար
գըրմըզը օլուր իսէ, օլ գատար մէրհամէթ ճէպ իտէպիլիւրսինիզ,
Սիզի նէ՝ տէրէճէ աճըլլար իսէ, հասըլաթըմըզ տա օ նիսպէթտէ օ-
լուր, տէր:

Պիչաւէլէր, աեադ գապըսըզ վէ չօրապսըզ օլարագ, լճալը
վէ չամուրլու սօգադլար իչինտէ տօլաշտըգլարընտան, չօգ տէֆա
աեադլարը գան իլէ միւլէմմա օլարագ գուլիպէլէրինէ ավտէթ իթ-
տիքլէրինտէ, օլ գատար եօրկուն օլուրլար քի, պիր շէյ պիլէ եէ-
մէկէ գուտրէթլէրի օլմագսըզըն, եաթագլարընա եաթար եաթմագ,
ույգուեա տալարլար:

Իրթէսի կիւն, տիւննի գարը, չօճուգլարը տէրունը գուլիպէ-
տէ պրագըպ, բէնտիսի եալընըզա կիթմէկէ մէճպուր օլուր, վէ
եալընըզա թէրք իտիւմիշ օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, պիչա-
րէլէրին գօբարաճագլարը ֆիղան ու ֆէրեատլէրի տիւշիւնմէեհէք
գաբուեու գաբաեարագ չըգըպ կիտէր, վէ պիր տէ կիճէ վագթը
ավտէթ իլլէտիկինտէ, մէզպուրէլէրի, աղլամագտան պօղաղլարը
գուրուսուշ, վէ կիճէնին սուսլուղույլա պէրապէր էթըաֆտա հիւքմ
իտէն գարանլըգտան վէ գաբունուն վէ թէք բէնչիւրէնին տիվարլա-
րը տէլիքլէրինտէն էսէն ըիւզկեարտան նաշի հասըլ օլան գօրդու իլէ
թարիֆ օլունմագ սինիր զաաֆէթի՝ բէսպ իթմիշ օլարագ, պիր.բէօ-
չէտէ չէօմէլմիշ պուլուր, վէ,

— Ինիլթինիզ պիթտի՞ մի, հայվան եավըուլարը. կէօրիւեօ՞ր-
մուսունուզ, հալէա սիզի պէն պէսլէմէկէ մէճպուր պուլունուեօ-
րում... Պէն րահաթ իթմէլի տէյիլմիհիմ, տէր:

Պունլարըն իգամէթկեահ իթթիսաղ իթտիքլէրի պուղտայ ան-
պարը, օվա օրթապընտա վէ Կարչըն սօն էվլէրինտէն ուղագ վէ խալի
պիր մահէլտէ վաղը օլտուղունտան, չօճուգլարըն նիտալէրի իչի-

տիւմէզ, վէ իհթիեար գարը, մէզպուրէլէրի զիեատէճէ տէօտիւ-
կիւնտէ, քիմաէ քէնտիսինի մէնն իթմէկէ կէլմէզ:

Պիր սապահ չօճուգլար պիւեիւք վալիտէլէրինին տիւրթիւլ-
տիւրմէսիյլէ տէյիլ, քէնտի հիւսնի ըիզալարըյլա ուեանըլար:

Օլ էսնատէ գըշ մէվսիմի կէշմիշ օլուպ, մայիս այը օլմագ հասէ-
պիյլէ, հէր թարաֆտա չաեըր չիմէնլէր, կիւզէլ պիր մէնզարէ քէսպ
իյլէմիշ իտի: Չօճուգլար, գուլիպէլէրինին բէնչէրսինտէն, գըշ մէվ-
սիմինտէ սօուգ պիր ըիւզկեար էսմէքլէ, պիշարէլէր թիւր թիւր տիթ-
րէրքէն, օ սապահ սըճագ պիր կիւնէչին զիեասը կիրիպ, տէրունը
իգամէթկեահը զիեատար իյլէտիկինտէն, վէ դաեէթ քիւչիւք պէօ-
ճէքլէր՝ կիւնէչին հէրարէթի արասընտա քէյփի պիր թարգտա բագս
իթմէքտէ, վէ ճիվար գըրլարտա գուշլար եուվալարընա ուշարագ,
կիւզէլ սէտալէրիյլէ էօթմէքտէ օլտուգլարընտան, պիշարէ չօճուգլար-
ընն եիւզլէրինտէ էսէըր սիւրիւր վէ մէսէրրէթ միւշահէտէ օլունուր:

Պունլարըն եանընտա, պիր թագըմ բաշավրատան միւրէքքէպ
օլան եաթաղընտա եաթմըշ պուլունան իհթիեարէ գարը, եէրինտէն
պիլէ գըմըլտանմատըղը ճիհէթլէ, Լիւսիէն, եավաշ սէտա իյէ,

— Հալէա ուեուեօր, տէր:

— Էվվէթ, ուեուեօր, քէնտիսինի ուեանտըրմաեալըմ, տէյի
Գլօտին ճէվապ վիրիւր:

Պատէհու մէզպուրէլէր, պիրիպիրինէ սարըլարագ, տիլէնճի
գարընըն իւզէրինտէ ճիւզի պիր հարէքէթ կէօրմէք վէ ույգուսունա
նէզարէթ իթմէք իւզրէ, եաթտըզլարը եէրտէն գօրգագճա պիր
նազարլա մէրգուճէե տօղըու էյիլիրլէր:

Պէօյլէնճէ սաաթլար կէչէր, վէ թիպօտ, քէնտիլէրինի հիշ պիր
վագըլթ պու մէրթէպէ բահաթ պրագմըշ օլմատըղընտան, չօճուգլար
թէաճճիւպտէ գալըրլար, չիւնքի հէր սապահ, սյնի դաաթտա,
կէօլլէրինտէն եաշ ագտըղը, վէ էլլէրինի, սատագա իսթէմէք իւզըն
ուզաթտըզլարը վէ տօտագլարըյլա տուա մըրըլտանտըզլարը հալ-
տէ, չօգտան պէրու սօգագլարը վէ քէօյլէրի տօլաշմաղա չըգմըշ օ-
լուրլար իքէն, օ սապահը թիպօտուն եաթագտան գալգմամասը,
քէնտիլէրինին թէաճճիւպինէ սէպէպ օլուր:

Լիւսիէն. — Պու նէ՞ իգպալ գըղգարընտաշ, հալէա պիւեիւք
վալիտէմիզ ուեուեօր, — տէր, վէ գուշլար, եուվալարընտան, պու-
րունլարընը կէօլլէրինէ գատար տիշարը չըգարմաղա ճէսարէթ իթ-
տիքլէրի կիպի, մէրգուճէ տէ եաթագ տէյի գուլլանըլան բաշավ-

րալարըն արասընտա սաչլարը տարմատաղըն օլան պաչընը տիչարը
ուզաթըը, վէ անը էլան ույգուտա զանն իտիպ, տայիմի ույգու
տէնիլէն էօլիւմ ույգուտուտա օլտուղունու անլաեամազ:

Փագաթ արատան պիր միւտտէթ կէչիպ, հալէա մէզքիւր ույ-
գու վէ գըմըլտանմամըզըզ տէվամ իթտիկինտէն, չօճուգլար, գօր-
գարլար, վէ պու քէրէ անաղա գալգարապ, իհթիեարէնին եանը-
նա եագլաչըրլար, վէ էլլէրինի վիճուտինէ տօղունտուրմալարըյա,
սօուգ օլտուղունու հիսս իտէրլէր, վէ էօլիւմ նէ՛ տիմէք իտուկինի
պիլմէմէքլէ պէրապէր, թապիի պիր հիսս իլէ քէյֆիեթի անլար-
լար: Օ հալտէ աղլամաղա պաչլաեարապ,

— Պիւեիւք վալիտէ՛, պիւեիւք վալիտէ՛ տէյի նիտա իտէրլէր:

Պու չօճուգլարըն աղլամասը, քէտէրլէրինտէն նաչի օլմանըպ,
իլլա պիտտէֆաթ քէնտիլէրինի տիթըէթտիրմիչ օլան օլ իհթիեարըն
իքի կէօղլէրինին տուրկուն պագըչընըն, վէ եանագլարըյա ումուգ-
լարը իւզէրլինտէ սօն տարպէլէրինի հէնուգ հիսս իտէկէլտիլէրի սէրթ
վէ գըմըլտանման էլլէրին հասըլ իթտիլէրի տէհչէթտէն նաչի
օլուպ:

Գլօտին վէ Լիւսիէն, պու տէհչէթլի հալտէն միւթէսսիւրէն,
հէմանտէն պուղտայ անպարընտան չըգըպ, «Պիւեիւք վալիտէ-
նիզ գըմըլտանմանօր» տէյի պաղըրարապ, գարիեթտէն ֆիրար ի-
տէրլէր:

Մէրգումէլէրին ֆիղան ու ֆէրեատլարընը իչիտէնլէր, եանլա-
ընա գօշուշուրլար, վէ ֆիլվագը իհթիեարէ տիլէնճինին, օ կիճէսի
թէսիմի բուհ իթմիչ օլտուղու, վէ պիչարէ գըզճըղաղլարըն, օն-
տան սօնրա հաեաթը ալէմտէ եալընըզ գալտըզլարը անլաչըլըր:

Շիմտի, պուշլարըն հալի նիճէ օլաճագ տըր:

Կարչտա, պուշլարըն տիլպէրլիկի վէ նէգաքէթի, բէք չօղլարըն
գալպինէ թէէսսիր իթմիչ օլմաղլէ, նիչէ տէֆալար եօլլարտան կէչ-
տիլէրի զէման, խալգտան պազըլլարընըն,

— Նէ՛ գատար կիւզէլ վէ տիլպէր տիրլէր, ֆագաթ հէյ վալի-
քի, պուլունտուգլարը հալ, աճընաճագ շէյ տիր, տէտիլէրինի
իչիթմէլէրիլէ պէրապէր, պիր շէյ անլամամըչ օլտուգլարը պէեանի
հաճէթ տէյիլ տիր:

Բէք ազ տէֆալար, թիպօտ, տիլէնմէք իւզընէ եալընըզ տիչարի
չըգմաղա մէճպուր օլարապ, Գլօտին իլէ Լիւսիէն, պէյթուլթէթ իթ-
տիլէրի պուղտայ անպարըն էթրաֆընտա կէղինտիլէրինտէ, պաղլ

բիւշիւք չօճուգլարն տախի օրալարտա տօլաշարագ, քէնտիւէրիյէ
լագըրտընա կիրիշմէկէ չալըշտըգլարընը կէօրմիւշէր իտի իսէ տէ,
քէնտիւէր խօրեաա թապիաթլը օլտուգլարընտան, մէգքիւր չօճուգ-
լար իլէ իւլֆէթ իթմէեէրէք, տէրհալ մէսքէնլէրինէ ալտէթ իթ-
միւշէր, ֆագաթ չօճուգլար, հէր նէ օլսա տայիմա եէկտիկէրինէ
ալըշտըգլարընտան, պուշլար արասընտա տա օլտուգճա իւլֆէթ վէ
միւնասիպէթ բէյտա օլմուշ իտի:

Հէլէ իւշ նէֆէր չօճուգլ վար իտիքի, հէր ագշամ, վէ հէր բէնշ-
շէնպիհ վէ բագար կիւնլէրի, Գլօտին վէ Լիւսիէն իլէ իւլֆէթ իթ-
մէքսիղին տուրամագլար իտի:

Իքիսի՝ Տօրիա նամ պաղչէպանըն էվլատը օլան Բասգալ վէ Հան-
րի օլուպ, պուշլար էվլէրինէ կիթտիքլէրինտէ,

— Պա'պա, էկէր պիլսէն, վա'լիտէ, էկէր կէօրսէն, Լիւսիէն նէ՝
կիւզէլ դըզ տըր, տէտիքլէրինտէ, պապա Պուրէյլ նամ չախսըն
խանէսինտէ տէ, Կօթիէ նամ չօճուգլ,

— Պա'պա, էկէր պիլսէն, Գլօտին նէ՝ իյի դըզ տըր, տէր իտի:
Թիպօտուշ վէֆաթընտան սօնրա, Բասգալ, Հանրի վէ Կօթիէ,
աճապա Գլօտին վէ Լիւսիէն քէօյտէն կիտէճէքլէր մի, վէ պիր տա-
խի անլէրի կէօրմէեէճէքլէր մի միւլահագասըյա, տէրեայը հիւզն ու
քէտէրէ միւլթաղրագ օլարագ, ծնտան սօնրա օեուշն օյնամամագ-
տա, կիւլմէմէքտէ, վէ տայիմա կէօղլէրի եաշարմըշ պուլուշմագ-
տա իտի:

Պիր կիւն, եանի տիլէնճի գարընըն ճէնագէսինին տէֆնինտէն
պիր կիւն սօնրա, Տօրիա, պաղչէսինտէն խանէսինէ ալտէթլէ, զէվ-
ճէսինէ,

— Չօճուգլարըմըզըն միւքէտտէր օլմեա հագգլարը վար տըր:
Գըզճըղաղլար կիւզէլ վէ տիլպէր տիրլէր: Պուշլարտան պիրինի էվ-
լատըղա գապուլ իթմէքլիկիմիդ, պիզէ մալի չօղա՞ մը օլուր տէյի
զանն իտէրսին: Ճէնապը Ալլահ պիզէ եալընըզ էքքէք էվլատ իհսան
պուեուրմուշ օլտուղու հալտէ... տէտիկինտէ, ճէսուր վէ մէրտ օլ-
մաղլէ պէրապէր, լաթիֆ վէ հալիմ օլան մատամ Տօրիա, թէքլիֆի
մէգքիւրտէն տօլաեը կիւլմէսինի թութամաեարագ, վէ զէվճինին պօ-
ղաղընա սարըլարագ,

— Ա'հ, աղիղիմ, նէ՝ գատար ալիճէնապսըն, վէ սէնի սէվմէքլի-
կիմտէ նէ՝ գատար հագգլըբըմ, տէյի ճէվապ վէրտի:

Տօրիա. — Բագը օլուեօրսուշն: Լաքին պիլմէլիսինքի, պիզ զէնկին

քիմսելէր տէյիլիզ, վէ ֆազլա պիրինի պէսէտիկիմիզ հալտէ, պու-
նուն աղըրլըղընը, սէնէնին խիթամընտա մէսարիֆիմիզի հիսապ իթ-
տիկիմիզտէ անլարըզ:

Զէվճէսի. - Վատ իտէրիմքի, պու պապտէ հիչ պիր ֆարզ
կէօրմէեէճէեիզ:

Տօրիա. - Էօյլէ իսէ, գարարըմըզ վէրիմիչ տիր. Սէն Լիւսիէնի
մի ալմագ իսթէրսին:

Զէվճէսի. - Էվվէթ. իմոն պու խապէրի էվլատարըմըզա սէն
պիլտիր. Միւսթագպէլտէ հալիմիզին նէ՞ օլաճաղընը, վէ իլէրուտէ
Լիւսիէնին պիզիմ իչին նէ՞ հալ քէսպ իտէճէկինի պիլմէմ, հալպու
քի, էվլատարըմըզըն մէսէրլէթիլլէ, հարէքէթ վէ մուամէլէնին միւ-
քեաֆաթընը շիմտիտէն ալմըչ օլաճաղսըն:

Լաքին Պուրէյլին խանէսինտէ այնի մէնզարէ վուգու պուլմատը.
Պուրէյլ՝ տուլ իտի. Պունտան մաատա, տիվանէ տէյիլ իտի
իսէ տէ, գուվվէյի ֆիքրիեէսի բէք տէ միւքէմմէլ ատտ իտիլէմէզ
իտի:

Մէրգուլմ, օղլու Կօթիէեէ,

— Հա՛յտէ կիթ, մուհիպպէն օյան Գլօտինի պուլ, վէ պուրաեա
կէթիր. Զաթէն պիր ինէք չօպանընա իհթիեաճըմ վար տըր. օ գըզ
պու խըզմէթիմիզի բէք ալէա կէօրէպիլիր, տէտի:

Պու խուսուս՝ պու վէճհլէ իճրա իտիլտի, վէ իքի գըզգարըն-
տաչ տա, պիրէր եէրտէ եէրլէշտիլէր. Շու գատար.քի Գլօտին, Պու-
րէյլին չիֆթիկինտէ խըզմէթ ճի մագամընտա գապուլ օլունտուղու
հալտէ, Լիւսիէն, Տօրիա իլէ գէվճէսի թարաֆընտան, սայքի էվին
գըզը կիպի վէ մէրգուլարըն էվլատարը գատար հիւսնի գապու-
լիյեէթ պուլտու:

3

Հիքեաեէմիզտէ կէչէն եիկիրմի սէնէ միւտտէթ զարֆընտա մու-
հիմմ պիր հատիսէ վուգու պուլմամըչ օլտուղունտան, վէ միւտտէ-
թի մէղբիւրէ, անճագ թապիի պիր սուրէթտէ ճէրէեան իթտիկին-
տէն, պու խուսուստա թաթվիլի քէլամտան իճթինապէն, չու գա-
տարճըզ սէօյլէրիզ քի, եիկիրմի սէնէ կէշտիքտէն սօնրա, Բասգալ

վէ Հանրի, ատէթա քէմալէթէ վարմը տէլիգանլըլար սըրասընա կէչ-
մէլէրիլէ, բէտէրլէրինին եանընտա վասի պիր պաղչէպանլըգ տայի-
րէսինտէ քէնտի հիսապլարընա օլարադ չալըմագտա իտիլէր:

Կօթիէ Պուրէյլ իսէ, էլան Կրինեօնտաքի զիրաաթ մէքթէպինէ
տէվամ իտիեօրտու:

Լիւսիէն իլէ Գլօտինէ կէլինճէ, պունլար տա, պիւեիւտիւքճէ,
իքի գըղգարընտալ օլտուգլարընը զանն իթտիրէն բէք չօգ միւչապէ-
հէթլէրինի շայպ իթմէքլէ պէրապէր, հալէա եէկտիկէրինէ պէնգէ-
մէքտէ իտիլէր:

Իքիսի տէ էսմէր, ուզուն պօյլու վէ պիչիմլի օլուպ, կէօղլէրի
գարա վէ աթէշի, վէ անլարը իլէ աղըղլարը վէ տօտագլարը հիւսնի
չէքլտէ իտի:

Գլօտին, սիննճէ գըղգարընտալընտան քիւչիւք օլուպ, հէր նէ
գատար պագըլընտան, անըն ագլ ու գէքբալէթինի հայիգ օլտու-
ղու անլալըլըեօրտու իսէ տէ, թավը ու հարէքէթի, գըղգարընտա-
լընընքի գատար տիւզկիւն տէյիլ իտի:

Գլօտին, չօճուգլուղունտա օլտուղու կիպի մահճուպ հալտէ
պուլունուեօրտու: Պէսպէլլի թիպօտուն վուրտուղու տարպէլէր, վէ
անտէն կէօրտիւկիւ գալիմիլլէր, մէրգուլմէնին գալպինէ տահա զի-
եատէ թէէսսիր իթմիլ իտի: Գլօտին, չօճուգլուղունուն մէչադգա-
թընը խաթըրլատըղը հալտէ, Լիւսիէն ունութմուշ իտի: Լաքին Գլօ-
տին, Լիւսիէն կիպի, պիր բէտէր վէ վալիտէ ըրիգաթ վէ մուհապ-
պէթինէ մագհար օլմաերպ, պապա Պուրէյլտէն ասլա էսէրը ըրիգաթ
վէ թէվէճճիւհ կէօրմէտիկի հալտէ, Կօթիէ տէ սապահլանըն էրքէն
մէքթէպէ կէօնտէրլտիկիւնտէն, անը տա նատիրէն կէօրիւր իտի:
Իմտի Գլօտին, եալընըղճա, եալսօտ եալընըղըղա եադըն պիր հալտէ
եաչամիլ օլուպ, գըղգարընտալընըն մուհապպէթինտէն պաչգա մու-
հապպէթ կէօրմէմիլ իտի: Իքիսի տէ, ալնի տէրէճէ եէկտիկէրինի
սէվիպ, հէլէ Գլօտին, գըղգարընտալընտան կէօրտիւկիւ մուհապ-
հապէթլէ սայքի եաչամագտա իտի:

Պուրէյլ վէ Տօրիա, իքիսի տէ գէնկին տէյիլ իտիլէր: Պերինճի-
սի՝ քէնտի չիֆթլիկի, վէ տիկէրի՝ նէպաթ վէ չիչէքլէրինին թիճա-
րէթիլէ եաչամագտա իտիլէր: Պունլար, հէր վագըթ եէկտիկէրինէ
տօսթ գալմըլ իտիլէր, վէ ալնի գէմանտա իքի գըղգարընտալը խա-
նէսինէ գապուլ իթմէլէրի, տօսթլուգլարընը վէ արգատալըգլա-
րընը տալի զիեատէ գալիլէշտիրմիլ իտի:

Կօթիէ՝ Լիւսիէնին հիւսնի ճէմալ վէ լեթաֆէթիյլէ թապիաթ վէ ախլէադընըն շայեանը թագաւոր հալլէրինին գուվվէյլ ճաղիպէ-սինտէն միւթէէսսիր օլմուշ օլուպ, ֆագաթ Տօրիանըն իբի էվլա-տը, մէզպուրէեի, չօճուգ իբէն քէնտի եանլարընտա կէօրմիւշ վէ պիրլիքտէ պիւեիւմիւշ օլտուգլարընտան, անը, անճագ քէնտի հա-գըգի գըզգարընտաշլարը մագամընտա սէվմէքտէ իտիյէր։ Լաքին պալէատէ պէեան իթտիկիմիզ իւզրէ, Կօթիէնին Լիւսիէնէ օլան մու-հապպէթի, պու գապիլտէն օլմսեռպ, իլլա մէրգոււմ տէլիգանլը պիր սէվտայը շէտիտէ միւպթէլա օլմուշ, վէ օլ սէվտա, Լիւսիէն իլէ քէնտի արթսընտա թագսիւմ օլունմուշ իտի, զիրա օլ կէնճ գըզ տա, խալիսսանէ պիր սէրպէսթիյեթէթլէ, էօեթ վալիտէսի Մարի Տօրիանա, Կօթիէնի էզճան ու տիլ սէվտիկինի պէեան իյլէմիւշ իտի։

Կօթիէ վէ Լիւսիէն, էվլէնէճէք չաղլարտա օլուպ, մատամ Տօրիա, Լիւսիէնի սէվտիկի ճիհէթլէ, Պուրէյլէ լազըրտընը աշմըշ, վէ օ տա։

— Օղլում զէնկին տէյիլ տիր։ Լիւսիէնին տէ օն բարասը պիլէ եօգ տուր, իմտի պունլարըն էվլէնմէսի, ֆագը վէ վարուրէթին իզ-տիվաճը գապիլինտէն տիր, տէմիւշ իտի։

Մատամ Տօրիա. — Օնլա՞ր մը սէֆիլ վէ պէտպալսթ օլաճագլար. խա՛յր, խա՛յր, անլէր հէնուգ կէնճ տիրլէր, վէ պու սաեթտէ բէք չօգ իշ կէօրէպիլիլէր վէ մութլուլու օլուրլար։

Պուրէյլ. — Լաքին պէն պու սէօզլէրի, թէքլիֆինիզի բէտտ իթմէք իչին սէյլէմէեօրում։

Մատամ Տօրիա. — Տիմէք բազը օլուեօրսունուգ։

Պուրէյլ. — Էվլատըմ Կրինեօն մէքթէպինտէն չըգարսա, պու խուսուստա կէօրիւշիւրիւգ։

Իրթէսի բազար կիւնիւ, Կօթիէ՝ Կարչա կէտի։ Մէրգում, մա-տամ Տօրիանըն թէքլիֆինի, վէ բէտէրինին՝ օ թէքլիֆի դապուլ իթմիւշ օլտուղունու պիլիեօրտու։ Պու տէլիգանլը իլէ Լիւսիէն, Տօ-րիանըն, էնվաի նէպաթլար վէ չիչէքլէր վէ աղաճլար իլէ միւզէյեէն օլան պիւեիւք պաղչէսինտէ կէզինմէքտէ իտիլէր։ Օլ էսնատէ, մայիս ալընըն սօնլարը օլուպ, սըճագ պիր կիւնէշ հիւքմ իթմէքտէ, վէ բիւզկեար՝ չիչէքլէրին իւզէրինտէն կէչէքէք, թօբլատըղը նէֆի գօգուլարը էթրաֆա սավուրմագտա իտի։ Հասըլը Լիւսիէն վէ Կօ-թիէ իբի մութլուլու սէվկիւիւլէր իտիլէր։

Պունլար, սէրվէթինին նըսֆը մէքքիւր պաղչէտէ մէվճուտ օլ-

տուղողունու ըանա անլամը՝ օլան ատէմին ֆէվզէլատէ տիգզաթ վէ իթինա իլէ թէրթիպ վէ թէզեին իթմիշ պուլունտուղու իշպու պաղ- չէտէ ահէսթէ սուրէթտէ եիւրիւմէքտէ իտիլէր :

Կօթիէ . - (Սէվկիւլիւսիւնէ .) Լիւսիէն , պիւսէնիզ սիզի նէ՝ գա- տար սէվէրիմ :

Լիւսիէն . - Պէնիմտէ սիզէ օլան մուհապպէթիմ՝ օլ գատար պիւ- եիւք տիւր քի , պու ճիհէթտէ սիզին մուհապպէթինիզ , պէնիմքինէ միւսավի օլամազ :

Մէրգոււմ տէլիգանլը , պու սէօզէ գարշըլըգ լաթիֆամիզ պիր չիքեաեթ իտէրճէսինէ թէպէսսիւմ իթտի , վէ Մարի Տօրիա , պիր բէնչիրէնին արգասընտա տուրուպ , պու իքի աշըգլարա պաղմադ- տա , վէ անլէրին մուհապպէթի բէնտի էսէրի օլտուղունտան , մէզ- քիւր հալտէն մահզուղ օլմագտա , վէ պիհագգըն բէնտիսինի մէսուտ ատտ իլլէմէքտէ իտի : Զիրա պաղը ֆամիլեալար իչին , բէնտի սաա- տէթլէրինի , տիկէրլէրին մէսուտիեթիւնտէ արամագլըգ իմթիեազլը պիր խասսէ գապիլինտէն օլուպ , պաղչէպան Տօրիա տախի օ գապիլ ֆամիլեալարտան իտի : Մէզպուրէ գատընըն ղուրուրլանմաեա տա հագգը վար իտի , չիւնքի Լիւսիէն վէ Կօթիէ իքիսի տէ եէկտիկէրինէ բէք միւնասիպ իտիլէր : Շէօլլէքի իքիսի տէ ուղուն պօլու , պիչիմլի , վէ Կօթիէ՝ սարը բէնկի , գըսսա սագալլը , մավի կէօզլիւ , սաքին , ճէսուր վէ սէրպէսթ թապիաթլը օլուպ , Լիւսիէն իսէ , էսմէր , պա- գըշը , թաթլը , վէ սահիպէյի իֆֆէթ ու թէպաթ պիր գըզճըղազ իտի :

Մէզպուրէ , Կօթիէնին գօլթուղունա էեիլէրէք ,

— Սէվկիւլիւ տօսթոււմ , հաեաթըմ ատէթա պիր ըիւեա տըր : Տիւչիւնիւնիւզ պիր բէրրէքի , եկէր էօեէ վալիտէմ՝ օլմասա իտի , հալիմ նի՞ճէ օլաճագ իտի : Գըզգարընտաշըմըն վէ պէնիմ հալիմիզ նէ՛րէեէ վարաճագ իտի : Էօեէ վալիտէյնիմին հագգընտա հիսս իտէ- կէլտիկիմ մուհապպէթի , վէ սիզին հագգընըզտա տուլտուղոււմ աշգը , վէ Գլօտին իչին ղաեթթլէ խայրխահ պուլունան բէտէրինիզ հագգընտաքի չիւքրանիյեթի իսթիապ իտէպիլմէք իչին , գալպիմ նէ՛ր տէրէճէ վասի օլմալը տըր . . . Պունտան էվվէլ ապա ֆամիլեամ եօգ իտի . . . պու կիւն իքի ֆամիլեամ վար տըր . . . եարըն իւշ օ- լաճագ տըր . . . Տօ՛սթոււմ , ուեանմատըղըմ հալտէ , պու հալ ըիւ- եա տէյիլ մի տիր :

Կօթիէ . - Լիւսիէն , նէ՛տէն վէսվէսէ իտիեօրսունուղ :

Լիւսիէն . - Գաթի պիր շէյ սէօյլէնէմէմ .

Կօթիէ . - Օ հալտէ . . .

Լիւսիէն . - Օ հալտէ , եագընտա պիր ֆէլաքէթ վուգու պու-
լաճագ տըր կիպի միւքէտտէրիմ .

Մէրգուլմ , Լիւսիէնի սէվտիկի ,վէ քէնտինին կէնճ օլտուղու , վէ
սէվիլտիկինի հիսս իյլէտիկի ճիհէթլէ , միւսթագպէլէ էմին օլտու-
ղունտան , մէզպուրէնին սէօյլէրինէ դարչըլդ իսթիհզաքեարի սու-
րէթ տէ թէպէսսիւմ իյլէմէքտէ իտի .

Օլ էսնատէ Բասգալ իլէ Հանրի , մէրգուլմ վէ մէրգուլմէնին
եանլարընա կէլտիլէր .

Բասգալ . - (Կիւլէրէք .) Կօթիէ , խոսուսի միւլագաթընը սը-
րասընտա սիզի պիհուղուր իթտիկիմիզէ էսէֆ իտիրիզ , լաքին պիր
ազ էվվէլ բէտէրինէ րասթ կէլտիք քի , Բարիստէն ալմը օլտուղու
պիր մէթուլալ իւզէրինէ պիւլէնտի ավազ իլէ սիզի չաղըրընօր իտի ,
վէ թօհաֆ պիր հալ քէսպ իթմիլ իտի .

Կօթիէ . - Բէք իյի , կիտիօրուլմ .

Լիւսիէն , էլլէրինի վէ անլընը , սէվիլլիւսիւնէ սուստուղուն-
ղունտա , դաեթթ սուլգ օլտուղունտան , վէ վիճուտինտէ տիթըէմէ
էսէրի մէվճուտ խոուկիլնտէն , Կօթիէ ,

— Լիւսիէն , նէ՞յինիզ վար , տէյի սիւալ իթտի .

Լիւսիէն . - Բէտէրինիզ սիզի չաղըրընօր . Սիզին ազիմէթինիզ
պանա գօրգու վէրիօր , զիրա վէսվէսէ իթտիկիմ ֆէլաքէթին վու-
գու պուլմուշ օլտուղունու զանն իտիօրուլմ .

Կօթիէ . - Փագաթ պու ագըլսըզճա պիր վէսվէսէ վէ գօրգու
տուր . Օլամա՞զ մըքի , ալաճաղըմ խապէր խայըլըլ օլտուն .

Լիւսիէն . - Շիւպհէմ վար տըր .

Կօթիէ . - Նէ օլտուղունու պէշ տագըգատան անլաեաճաղըմ .
պէշ տագըգա սօնրա տախի սիզ անլաեաճագսընըզ .

Պէօյլէ տիեհէք , մէրգուլմ , մէզպուրէնի տէրաղուշ իտիպ ,
կէօղլէրի՝ աշգ ու սէվտա իլէ բարլաեարագ օրատան կիթտի .

Պապա Պուրէյլին չիֆթլիկի , Կարչտան պիր գաշ տագըգա ու-
ղագտա վէ Սէն-Բիւքիւֆա օրմանը եագընընտա վագը օլուպ , ագ-
տէմճէ զուհուրա կէլէն պիր հարիգտէն սօնրա միւճէտտէտէն ինչա
իտիլմիշ օլան պիր պինատան , պուղտայ անպարլարընտան , պիր ման-
տրատան , վէ արտ թարաֆտա վագը ալսըլարտան խապէթ իտի .
Տէրուներ պինատա Պուրէյլ իգալթի իտիպ , տիսրոյարտան պըրը-

մըչ օլան վասի պիր տայիրէտէ տախի թավուգ, հօրօզ, հինտի, կիւ-
վէրճին վէ սայիր հայվանաթ պէսլէնիրլէր իտի:

Պասպա Պուրէյլ, թէքմիլ էօմրիւնտէ, իքի ուճու կիւճ պէլա իլէ
պիր եէրէ կէթիւրէպիլմիչ իտի: Մէրգումուն զէվճէսի, Կօթիէնին
տիւնեաեա կէլմէսինտէն ազ սօնրա վէֆաթ իթմիչ, վէ պու սէպէպլէ
Պուրէյլ, չիֆթլիկինէ մախսուսէն տիգդաթ վէ նէզարէթ իտէն պիր
գատընտան մահրում օլմասը իւզէրինէ, թէքրար էվլէնմէք իսթէ-
մէմիչ, վէ անճագ Կօթիէնին թալիմ ու թէրպիեէսի խուսուսունա
ֆէվգէլատէ սայ ու իթինա կէօսթէրմէքլէ, սօն սէնէլէրտէ, օ ու-
ղուրա սաթտըղը պազը հայվանաթ վէ մահսուլաթը, մաթլուպէ
քեաֆի օլմատըղընտան, արագիսինտէն պիր ազընը տախի գօմլուա-
րընա ֆիրուխթ իյլէմիչ իտի:

Պուրէյլ՝ զայիֆվիճուտ, գըսսա պօյլու, միւպհէմ վէ շիւպ-
հէլի պագըլը պիր քիմնէ իտի:

Կօթիէ՝ Տօրիանըն խանէսինտէն ավտէթինտէ, Պուրէյլ, Պէր-
նատէթ թէսմիե օլունան չիֆթլիկինտէ պուլունուեօրտու, վէ հէր
չէյէ, եանի թաամ օտասը, մաթպախ, վէ եաթագ օտասը եէրինէ
գուլլանըլան սալատա, աեագտա տուրմուչ օլուպ, զաեէթլէ գը-
զարմըչ վէ թահրիք օլունմուչ օլան կէօզլէրի տիք տիք աթֆ իտիլմիչ
իտի, վէ պիր գաչ տադըգա զարֆընտա օն քէրլէ օգունմուչ օլան
աչըգ պիր մէթուպու էլինտէ թուլթմուչ օլուպ, թէքրար օգումագ
թէչէպպիւսինտէ իտի:

Կօթիէ, բէտէրի եանընա վարարագ,

— էֆէնտի պապա, պու գատար միւսթաճէլ նէ՞ վար իտիքի,
պէնի իսթէմիչսինիզ, տէյի սիւալ իթտի:

Պուրէյլ. — Յիւվագը պիր ֆէլաքէթին չաբուգ խապէր ալընտը-
ղընը, ֆագաթ խայըրը պիր խապէրին օ գապիլ օլմատըղընը չիմտի
անլաեօրում:

Կօթիէ. — Վա՛յ, խայըրը պիր խապէր մի ալտընըգ. զաթէն էօյ-
լէ օլտուղունա էմին իտիմ:

Պուրէյլ. — Շու մէթուպու օգուրսան, իչի չաբուգ անլարսըն:

Մէքըիւր մէթուպտա, Պուրէյլին, Բարիստէ իգամէթ իտէն,
վէ պիր վագըթտան պէրու քէնտիսիյլէ արասը աչըգ օլան գարըն-
տաչընըն պիլա վասիեէթ վէֆաթ իթմիչ օլտուղու, վէ լաքին քէն-
տիսինտէն զայրի ֆամիլեասը օլմատըղընտան, էչեասըյա պիւթիւն
սէրվէթինին, քէնտիսինէ գալմըչ իտուկի իչար գրլընմըչ իտի:

Պուրէյլ, օղունուն մուկածէհէսինտէ, գարննաշունքն վէֆա-
թընտան նաչի իզհարը քէտէր վէ էսէֆ իյլէմէսի պիր վազիֆէ օլ-
տուղունու միւնասիպ ատտ իտէրէք, եափաչ սէտա իլէ,

— Վա՛խ պիշարէ գարննաշունք, զէվալլը պիրատէրիմ, տէտի
կօթիէ. — Սէրվէթի նէ՞ միգտարա պալիզ օլուեօր:

Պուրէյլ. — Քի՛մ պիլիր. գարննաշունք սօն տէրէճէ թամաքեար
օլուպ, ադչէ եղմադ արղուսիյլէ, բէք չօգ շէյլէրտէն քէնտիսին
մահրում գըլար իտի. Մէրգում, շարապ գօմիսիօնճուլուղու իթ-
միշ օլտուղունտան, պիր միգտար իրատ տիւզմիւշ օլմալը տըր. եա-
րըն Բարիստէ, մուգավէլաթ մուհարրիւրի նէզտինէ կիտէճէկիմտէն,
օրատան հէր շէյլի անլարըզ. Պիլ տէ ազ վագըթտան Բարիստէ իգա-
մէթ իտէճէեիզ:

Կօթիէ, պու խապէր իւզէրինէ Լիւսիէնէ աթիտէքի թէզքիւրէեի
եազտը:

«Կէօրիւեօրսունուզքի, սէվկիւլիւմ, բէտէրիմին պէնի իսթէ-
մէսի վէ արամասը, ֆէլաքէթ խապէրի վիրմէք իչին տէյլէ իմիշ,
Բէտէրիմ, պու քէրրէ պիր միրասս սահիպ օլմուշ տուր. իհթիմալ
քի, պու միրասս պիւեիւք պիր մէպլաղ տըր. Սէվկիւլիւնիւզ.»

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը, թավուգլուղա կիթմէք իւզրէ
հավլիտէն կէշմէքտէ օլան Գլօտինի չաղըրըպ,

— Գլօտին, գըզգարննաշունքն մահզուզիեթիւնի մուճիպ օլ-
մադ իսթէրմիսին, տէտի:

Գլօտին. — Հէր վագըթ իսթէրիմ:

Կօթիէ. — Էյլէ իսէ շու թէզքիւրէմի քէնտիսինէ կէօթիւր, վէ
պէնիմ եէրիմէ անը տէրաղուշ իյլէ:

Պուրէյլ. — (Մէզքիւր սէօզլէրի տինլէմիշ օլտուղունտան.) Լիւ-
սիէնէ նէ՞ եազտըն:

Կօթիէ. — Պիզիմլէ պէրապէր մէսրուր օլմասը իչին, իշիթտիկիմ
խայըրը խապէրի եազտըմ:

Պուրէյլ. — Նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր:

Կօթիէ. — Եազընտա զէվճէմ օլաճագ տէյլէմի տիր:

Պուրէյլ. — Օ հօ՛, նէ՛ չարուգ գարար վէրիեօրսուն. Պու տի-
լէնճի գը՛գ մը սէնին զէվճէն օլաճագ տըր:

Կօթիէ. — Լաքին տիւն սապահ մուկաֆֆագաթ իտիեօրտունուզ:

Պուրէյլ. — (Թէրսիւրէ.) Էվվէթ, տիւն սապահ ըաղը օլուեօր-

տոււմ, զիրա տիւն սապահս Լիւսիէն կիպի պիզ տէ ֆագիր իտիք, լաքին շիմտի գէնկին օլտուղուժուզտան...

Կօթիէ. - Էֆէնտի բէտէր, բէլամընըը թէքմիլ իթմէեին, եօգ-սա հագգըմտա մուհապպէթինիզ պուլունմատըղընա շիւպհէ իտէ-ճէեիմ:

Պուրէյլ. - Օ տա վաղիֆէմ տէյիլ, ֆագաթ սօգագլարտա տի-լէնճիլիք իթմիշ օլան օ դըզ իլէ էվլէնմէեի ֆիքրինտէն չըգար:

Կօթիէ. - Բէ'տէր, շունու իյի պիլմիշ օլուն քի, պէն, Լիւսիէն-տէն զայրի հիշ պիր գատըն իլէ էվլէնմէմ:

Պուրէյլ. - (Կիւլէրէք.) Պունլար լաֆ տէյի սէյլէնիր. լաքին սօն-րա բարլագ պիր իզտիվաճ իճրա իտիլիր:

Կօթիէ. - Էֆէնտի պապա, միւտտէթի հաեաթըմտա տէվամ իթմէք իւզրէ ֆէնալըղըմը մուճիպ օլմագ իսթէմէզսինիզ. Պիլսէնիզ, պիրիպիրիմիզի նէ' դատար սէվէրիզ:

Պուրէյլ. - (Սէրթլիքէ.) Պու պահսը գաբաեալըմ տա, տիկէր պիր մատտէ իւզէրինէ կէօրիւշէլիմ:

Մէզքիւր մէմնուիյեթ իւզէրինէ Կօթիէ սիւքիւթ իթտի. Մէր-գոււմ, բէտէրինին կէօլէրինտէ ատէթա ճիննէթէ միւշապիհ օլա-րագ միւշահէտէ իյլէտիկի պիր հալտէն գօրգուպ, սիւքիւթ մէճ-պուր օլտու, լաքին Լիւսիէնի տիւշիւնէրէք, վէ անըն թապիի հիսսինի խաթըրլաեարագ, ֆիքրինտէն, «Հագգը վար իմիշ» տիմէքտէ իտի:

Իրթէսի կիւն Պուրէյլ, Բարիսէ կիտիպ, օ ագշամը եինէ ավ-տէթ իյլէտի:

Կօթիէ. - (Բէտէրինէ պէքլէմիշ օլտուղունտան, եանընա կիտէ-րէք.) Նէ' խապէր, տէյի սիւալ իթտի:

Պուրէյլ. - Ջանն իթտիկիմ գատար սէրվէթ չըգմատը:

Կօթիէ. - Թախմինա օլսուն միգտարընը անլատընըզ', անը պիլտիրին:

Պուրէյլ. - Սատէ եիւզ էլլի պին ֆրանգ տըր:

Կօթիէ. - Էֆէնտի պապա, մութլուլու օլաճագսընըզ, արթըզ զահմէթ տէն վէ եօրկունլուգտան գուրթուլտունուզ:

Պուրէյլ. - Մութլուլո' մու, մութլուլո' մու: Միւթէվէֆա' սի-կարա ուճլարընը սօգագլարտան թօքլաեաճագ գատար թամաքեար իտի. Իմտի, հէր հալտէ պիր թարաֆտա ալթուն քիւմէսի վէ պանգ-նօթլար սագլամըշ օլմալը տըր:

Կօթիէ. - Էֆէնտի բէտէր, տիւնքի կիւն պանա սէյլէտիկինիզ:

Ֆիքրիմին իշխնտէ մուճիպի թէէսսիւֆ պիր թէէսսիր պրագմըշ տըր
Պուրէյլ. - Ա՛հ, Լիւսիէնտէ՞ն մի պահս իթմէք իսթէեօրսուն
էկէր էօյլէ իսէ, իֆատէմի թէքրար իտէրիմ:

Կօթիէ. - Միւմքին տէյիլ տիր. անը օլ գատար սէվէրիմքի
այրըլամամ: Օ պէնիմ պատիի մէսէրրէթիմ տիր:

Պուրէյլ. - Պէն տէ սանա, թէքլիֆին վէ արզուն գապուլ օլու
ամազ տիեօրում. ֆրանսըզնա անլաճմըսն:

Պապա օղուլ, հիտտէթամիզ պիր թարզտա եէկտիկէրէ պագըշ
տըլար. Իքիսինին տէ ֆիքրիմինտէ հիտտէթ ու զազապ էսէրի մէվ
ճուտ իտի իսէ տէ, նէ՛ պիրի վէ նէ՛ օլ պիրի, պիր քէլիմէ պիլ
իլավէ իթմէտիլէր:

Բարիստէ, Դրուա-տէ-Բըթի-Շան սօգաղընտա վագը քէնտ
խանէսինտէ վէֆաթ իտէն Պուրէյլ, բէք տարաթլը տէյիլ իսէ տէ
լաքին զաեթ միւնասիպ պիր մօպիլեա թագըմը պրագմըշ իտի
Մէրգուսուն պօրճու օլմատըղընտան, միրասընա միւթէալիզ իշլէ
րինին թէսվիեէսի ուզուն սիւրմէտի, վէ պիր քէրրէ պու մէսէլ
թէսվիեէ օլունունճա, պապա Կօթիէ՝ մէքըլը մօպիլեաեը քէնտ
չիֆթիկինէ նագլ իթտիրտի: Պուրէյլ, չիֆթիկինին պազը օտա
լարընտաքի էշեաեը, պիր արա մուզաիգատա պուլունմաղլէ սաթ
մըշ օլտուղունտան, վէ օ օտալար չօգտան պէրու թէֆրիշ իտիմէվ
իտուկինտէն, միւթէվէֆանըն էշեասըյա զիքը օլունան օտալս
թէֆրիշ իտիտի:

Իշպու միրաստան էվվէլ, Պուրէյլին, ագըլճա պիրազ նօգսան
օլտուղու սէպէպիլլէ, չօգլուգ ինսանլար իլէ իւլֆէթ վէ միւնասիպի
իթմէմէքտէ իքէն, միրաստան սօնրա, հէրքէս իլէ պիւթիւն պիւթիւ
գաթը ալէագա իտիպ, եուվթսընտան չըգմաեան գուրտլար կիւ
եաչամաղա պաչլատը: Շէօյլէքի կիւնլէրճէ ագչամլարա գատար թթ
սալը վէ տիւշիւնճէլի պիր հալտէ պուլունուպ, նէ՛ խըզմէթքեարլալ
վէ նէ՛ Դլօտինէ պիր լագըրտը պիլէ իթմէմէքտէ իտի:

Դլօտին, Լիւսիէնէ,

— Էֆէնտիմ ագլընը զայպ իթմէք իւզրէ տիր, տէմիշ իտի: Պ
իսէ սահիհ իտի, չիւնքի հագըգէթէն Պուրէյլին ագլընա խիֆֆէ
կէլիեօրտու: Շէօյլէքի կիւնտէ պէլքի եիկիրմի տէֆա, միւթէվէ
բէտէրինին միրասընտան գալան, ֆագաթ հէնուգ եէրլի եէրինէ գ
նուլմուշ օլմաեան էշեանըն էթրաֆընը տօլաչարագ, եիւքսէք
տա իլէ,

— Տէֆինէ նէ՛րէտէ տիր տէֆինէ՛, տիմէքտէ իտի:

Մէրգու՛մ, կիւնտիւզլէրի սօֆատան կէչէն պիր քիմնէ, պէլքի բէնչիրէնին պիրինտէն քէնտիսինի կէօրիւր գօրգուսույլա, էչեաեր մէզքիւրէեե եալընըզ պագմագլա իքթիֆա իյլէր իտի, լաքին կի՛ճէ վագթը, ա՛հ օ կիճէլէր, եաթաղընտան գալգար, ուեանըզ քիմսէ պուլունուպ պուլունմատըղընը անլամագ իւզրէ օտալարը կէզէր, էլինտէքի չամատանը պիր քէօչէեե գօր, վէ պէլքի եիկիրմի տէֆա եօգլամըչ օլտուղու տօլապլարը, սանտըզլարը վէ սայիրէեի մուայեհնէ իտէր, վէ պազէն սապահա գատար, սօլուեարագ վէ ույգուսուզ հալտէ գալարագ, արատըղընը պուլամաեբնճա, նիհաեէթ, «եարըն թէքրար պաշլաեաճաղըմ, արատըղըմը պուլմալըեմը վէ պուլաճաղըմ» տիեէրէք եաթագ օտասընա կիտէր իտի:

Պիր սապահ, ամէլէ, թարլալարտա չալըչմագտա օլուպ, հէր նէ գատար չիֆթլիք սահիպի մէյտանա չըգմամըչ իտի իսէ տէ, շարիպ թապիեաթը մալիւմ օլտուղունտան, ղայպուպէթինտէն տօլաեր էվվէլ էմիրտէ քիմնէ վէսվէսէ իթմէտի: Լաքին սաաթլար կէչիպ, Պուրէյլ հէնուզ մէյտանա չըգմատըղընտան, չիֆթլիքտէ եալընըզ գալմըչ օլան Գլօտին, ագըպէթքեար տիւչարը վէսվէսէ օլարագ, պիր վագթըթտան պէրու, մէրգումուն, հէման էօմրիւնիւ տէրունինտէ կէչիրտիկի օտա գաբուսունու չալտը, վէ ճէվապ ալմաեբնճա, վէսվէսէսի արթտը:

Պու օտա, ալթ գաթտա իտի իսէ տէ, ալթ գաթ, պիրինճի գաթ գատար եիւքսէքտէ օլտուղու սէպէպլէ, Գլօտին, բէնչիրէլէրտէն իչէրիեե պագամագ իտի:

Իմտի, պիր նէրտիվէն կէթիրիպ տիվարա տաեաթտը, վէ պուսուն իւզէրինէ չըգըպ, բէնչիրէլէրին թիւլ բէրտէլէրի արասընտան տէրունը օտաեա պագմասընտա, էվվէլ էմիրտէ հիչ պիր չէյ կէօրէմէտի, վէ պիր խայլի միւտտէթ նաղար իթմէսիյլէ, Պուրէյլին, օտանըն օրթասընտա, պօյլու պօեունա եաթմըչ օլտուղունու ֆէրգու թէմեիզ իտէպիլտի:

Մէրգումուն պաչը, գօլթուղու իւզէրինտէ օլուպ, ուեուեօր գանն օլունուեօրտու, ֆագաթ Գլօտին, բէնչիրէ ճամարընա վուրուպ ճէվապ ալմամասը իւզէրինէ, պիր ֆէլաքէթ վուգու պուլմուչ իտուկինի գանն իյլէտի: Հաթթա, քէնտի քէնտիեէ,

— Պիչարէ ատէմ էօլմիւչ օլմալը տըր, տէյի տիւչիւնտիւ, վէ նէրտիվէնտէն աչաղըեա էնմէեէ հազըրլանըրբէն, մէրգումուն գը-

մըլտանմագտա օլտուղունու միւշահէտէ իյլէտիկինի զանն իթտի
Ֆիլվագը Պուրէյլ, գօլլարընը կէրիւ, տօղրուլտու, վէ կէօղլէ
րինի էթրաֆա աթֆ իթտի: Պէսպէլլի մէրգում, ուեանմագտ
օլտուղունու պիւմէեօրտու:

Պատէհու Գլօտին, զարիւ պիր մէնզարէեէ թէսատիւֆ իտիւ
շէօյլէքի Պուրէյլ, աեաղա գալգտըղընտա, իւզէրինէ եաթմըշ պու
լունտուղու պանգա գայմէլէրի վէ ալթուն երղընլարընը աչըգտ
պրագմըշ օլուպ, վէ բէնչիրէ արալարընտան կիրէն կիւնէչին զիեաղ
տա, մէգքիւր ալթունլարա վէ պանգնօթլարա պիր ըէֆնագը մախ
սուս քէսպ իթտիրտիկինտէն, չիֆթլիք սահիպինին գըզարմ
օլան եիւզիւյլէ տալկըն տալկըն պագան կէօղլէրինէ շաֆգ վիրմէք
տէ իտի:

Գլօտին, քէնտի քէնտիեէ,

— Արատըղը տէֆինէեի ագըպէթքեար պուլմուշ օլմալը, տէտի
Ֆիլհագըգա Պուրէյլ, օ կիճէ, գարնընը եարմըշ օլտուղու պի
գօլթուգլու իսկէմլէ տէրունինտէն արատըղը խազինէեի պուլմու
օլուպ, ուեանտըղընտա, իշպու խազինէեի կէօրմէքլէ, ազիմ պի
կիւլիւշէ միւշապիհ օյարագ, եիւզիւ պուրուլտու, վէ պու քէրը
քեամիլէն տօղրուլարագ, աղղընը աչտըղը վէ գօլլարընը կէրտիկ
հալտէ, խազինէսի էթրաֆընտա սէրխօշլար եախօտ տիվանէ քիմնէ
լէր կիպի աթլաեըպ սըշրամագա պաշլատը:

Գլօտին, տիւշարը տէհշէթ օլարագ,

— Վախ պիշարէ ատամճըղագ, տէյի տիւշիւնտիւ:

Պուրէյլ, ըագաընը պիթիլիննէ, ալթունլարըն վէ պանգնօթլա
րըն գարշըսընտա տիղ չէօքիւպ, գան գըրմըղը օլան կէօղլէրինի էօյլ
պիր սուրէթտէ պու շէյլէրէ աթֆ իթտի քի, զանն իտէրսին կէօղլէ
րինտէն գան ֆըշգըրըեօրտու, վէ սէսսիղճէ տայիմա կիւլիւեօրտու:

Շէտիտ պիր սըթմանա թուլթուլմուշճասընա տիթրէմէքտէ օյա
հլլէրիլէ տէ ալթուն երղընընը գարըշտըրմագտա, ափուճլարըյլ
ալմագտա, հավանա աթմագտա, թէքրար եէրէ տիւշիւրմէքտէ
բարմագլարընըն արալարընտան տէօքմէքտէ, վէ գուլագլարը մէգ
քիւր սէտա իլէ տօլտուղու կիպի, կէօղլէրի տէ, գըրմըղը վէ սաթ
ալթունուն զիեալարընտան քէօրլաշմագտա, վէ տայիմա սըգընթ
իչինտէ պուլունմուշ վէ մուպաշըրլարըն թագեիգաթը բէնչէսինտ
գալմըշ օլան գալպի, մէղքիւր սէրվէթ գարշըսընտա սօն տէրէճ
մէսէրընթլէ մալամալ պուլունմագտա իտի:

Գլօտին . - (Հէմ աճըմասընտան վէ հէմտէ պիր տիվանէեի կէօր-
մէքլէ հասըլ օլան տէհչէթտէն միւթէէսսիր օլարադ , քէնտի քէն-
տիեէ յէօլէ տէտի .) Տիվանէ տիր , ագլընա խիֆֆէթ կէլմիշ տիր .
էկէր քէնտիսինի կէօգէթմէքտէ օլտուղումու ֆէհմ իտէր իսէ , պէնի
տէօեէր , էօլտիւրիւր :

Պինապէրին մէրգումէ աչաղըեա էնիպ , նէրտիվէնի գալտըր-
տըգտան սօնրա , իշինէ կիթտի , ֆադաթ տալկըն պիր հալտէ օ-
լուպ , Պուրէյլին հալլիեէ կէլէճէկինի զանն իլէ , հէր տադըգա օ
թարաֆա պագմադտա իտի :

Սաաթ օն պիր սուլարընտա , ամէլէնին թարլալարտան ալտէթի
զէմանը օլուպ , պիրտէն պիրէ չիֆթլիք գաբուսու աշլտը , վէ չիֆթ-
լիք սահիպլի էշիկ իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ . Գարչրտա պուլունան
ախըրտան Գլօտին քէնտիսինէ տիգգաթ իտիեօրտու :

Լաքին Պուրէյլ սաքին օլուպ , էկէր մէգպուրէ կէնճ գըզա
չիւպհէլի , զարիպ վէ տալկըն տալկըն պագըչը օլմասա իտի , հէր
կիւնքի հալլնտէն հիշ պիր ֆարգը պուլունմաեաճագ իտի :

Մէրգում , պու եօլտա մուամէլէսինի հէր կիւն իճրա իտիպ ,
օնտան սօնրա թէքրար օտասընա չէքիլիւր վէ ադչամա գատար մէյ-
տանա չըգմազ իտի :

Գլօտին , պու հալլէրի կէօրմէքլէ տիւչարը էնտիշէ օլուպ , կէօր-
տիւկիւ յէյլէրի ամէլէեէ հիքեաեէ իթտի , վէ իքի կիւն սօնրա ,
պիւթիւն մէմլէքէթ էհալիսի , պու սըրրա ալեահ օլտու :

Եալընըզ կրինեօնտա պուլունան կօթիէ , պու հալտէն խապէր-
տար տէյիլ իտի , վէ քէյֆիեէթ Տօրիաեա հիքեաեէ օլունտուգ-
տա , մէրգում ,

— Էկէր տիգգաթ իթմիշ իսէ , Պուրէյլ քէնտի էօլիւմիւնէ սե-
պէպ օլաճագ տըր : Մէրգում , եալընըզ եաչատըղը կիպի , չիֆթլի-
կի տէ խալի տիր : Տախիլի մէմլէքէթտէ բէք չօգ խըրսըզլար պու-
լունտուղու ճիհէթլէ , գաթլ ու թէլէֆի կիւճ պիր մատտէ տէյիլ
տիր , տէտի :

Միրասա գօնմազտան էվվէլ Պուրէյլ սէրվէթճէ նէ հալտէ պու-
լունուեօրտու իսէ , Տօրիա տա , անտէն իյի պիր հալտէ օլմաեքպ ,
մէրգում , պիւթիւն վարիտաթընը , իքի օղլու , եանի Բասգալ իլէ
Հանրինին ուղըունա ֆէտա իթմիշ , վէ հաթթա անլէր իշին պիր պադ-
չէպանլըգ ֆէննի տիւքքեանը սաթըն ալմադլա , պիւեիւճէք պիր
պօրճ ալթընա կիրմիշ իտի :

Մէրգումուն զէվճէսի, պասիրէթ վէ իհթիեաթ սահիպի պիր գատուն օլտուղունտան, զէվճինի, վագը օլան խարափաթընտան տօլաեը իթապ իթմիշ, վէ,

— Շարտըղըն չէյլէր՝ ագըլըլըգ տէյիլ տիր. էվլատլարըն սէնին եանընտա եաշաեապիլըր, վէ սէն վէֆաթ տախի իթսէն, պաղ-չէլէրին վէ չիչէքլէրին քէնտիլէրինէ գալաճաղընտան, անլէր սէնտէն տահա իյի էօմիւր կէչիրէպիլըր իտիլէք, տէմիշ, վէ լաքին Տօրիա կիւճէնէրէք,

— Էվլատլարըմը թալիմ ու թէտըիս իթտիրմէքլիկիմ, պապալարը կիպի պաղչէպան օլմալարը իչին տէյիլ տիր. Պէն անլէրէ պիր ճիհէգ վէրիեօրում. Բէնտիլէր ալիմ տիրլէր, վէ սանաաթլարըն սէվէրլէր. Շանգ-իլիզէտէ քիւշատ օլունաճագ սերկիեէ նէ՝ կիւզէլ չիչէքլէր կէօնտէրէճէքլէրին կէօրէճէքսին. Անլէր, օն սէնէտէն, հէմ պէնիմ մէսարիֆիմի էօտէեէճէքլէր, հէմտէ քէնտիլէր զէնկին օլաճագ տըրլար, տէյի ճէվապ վիրմիշ իտի.

Մատամ Տօրիա. — Լաքին անլէր զէնկին օլուպ, մէսարիֆլէրինի էօտէեէնէ գատար սէն պօրճ իտէճէքսին.

Տօրիա. — Էվվէթ, օրասը սահիհ տիր.

Մատամ Տօրիա. — Սէն իյի պիր ատէմսին, պունուն իչին սէնի սէվէրիմ, ֆագաթ ասլա հիսապընը պիլմէզսին. Հէր նէ իսէ, իլ իւզէրինէ պիր ազ ճիտտէն կէօրիւշմէքլիկիմիզի իսթէ՝րմիսին.

Տօրիա. — Լաքին իշ իւզէրինէ կէօրիւշմէքլիկիմիզ խօշ պիր չէյ տէյիլ տիր.

Մատամ Տօրիա. — Էվվէթ, ֆագաթ ֆայիտէլի տիր. Տիւքքեանընը սաթըն ալմըշ օլտուղուն սապըգ պաղչէպան վիրլուվէեէ, պէհէրի իւշէր պին ֆրանգլըգ իւշ ատէտ սէնէտ պօրճլուսուն. Պիր սէնէտէն պէրի տիր քի, իւշ այտան իւշ այա պու պօրճ սէնէտլէրինի թաղէլէեօրսուն. Նիհաեթ վիրլուվէնին սապըր թիւքէնէրէք, սօն տէֆա սէնէտլէրին թէճտիտինտէ, սանա, պիրի չըգան մարտայը իչին իւշ պին ֆրանգլըգ վէ տիկէրի մայիս այը իչին ալթը պին ֆրանգլըգ, իքի ատէտ սէնէտ իմզալաթտըրտը.

Տօրիա. — Պիրինճի սէնէտին պէտէլի, վագթինաէ թէէտիեէ օլունտու.

Մատամ Տօրիա. — Լաքին նէ՝ միւշքիւլաթլէ, էրպէթթէ անը տա ունութմատըն. Պիշարէ Միշէլիմ, չիչէքլէր իչինտէ եաշամաեա ալըշ տըղընտան, հագըգի էօմիւր տէնիլէն չէյէ ինանմամաեա պաշլաեօր-

սուն։ Պէն տէ պիլիբրիմքի, տիւնեատա չիչէքլէրտէն կիւղէլ շէյ եօգ-
տսւր։ Չիչէքլէր իչինտէ եաչամագլըղըն իլէ, սայքի քէնտի եանըն-
տա, կիւնէչին պիր զիեասընը սագլամըչսըն տըր, վէ օ զիեա տա, չիչէք
գօգուլարը իւզէրինտէն կէչմիշ տիր, ֆագաթ պիլմէլիսին քի, հաեա-
թը ինսանիեհտէ պազը տիքէնլէր տէ վար տըր։ Եագընտա վատէսի
հըլուլ իտէճէք օլան ալթը պին ֆրանգլըգ սէնէտի նա՞սըլ էօտէեհէ-
ճէքսին։ Պունտան էվվէլքի սէնէտին թէէտիեհսի իչին, պազը ուֆագ-
թէֆէք միւճէվհէրաթըմը սաթտըմ, հալպուքի պունլարը իքի տէ-
ֆա սաթամամ։ Իքի էվլատըմը տա, հէնուգ տիւքքեանլարընը աչ-
մըլ օլուպ, իչլէրինի սըրաեա գօյմամըլ օլտուգլարընտան, անլէրտէն
պիր շէյ մէմուլ իտէմէզսին։ Միշէլ, ճիտտի կէօրիւշէլիմ։ Պու քէր-
թէտէ նէ՞ եաբաճագսըն։

Տօրիա, թագրիպա էլլի եաչընտա վէ մափի կէօղլիւ պիր ատէմ
օլուպ, սաֆ վէ իյի պիր քիմսէ օլտուղու կէօղլէրինտէն անլաչըլմագ-
տա իտի։ Բէնտիսի ուզուն պօյլու վէ սագալսըղ օլուպ, պիլթիւն
էօմրիւնտէ զէվճէսինի սէվմիշ, վէ քէնտիսի տէ, զաթէն չօճուգ թա-
պիեաթըլ օլմասըլլա, մէզպուրէ թարաֆընտան հէման չօճուգ կիպի
մուամէլէ կէօրմիւշ իտի։

Տօրիա. - (Ձէվճէսինէ ճէվապէն) Էսէֆլէ սէյլէրիմքի, մէզ-
քիւր ալթը պին ֆրանգ պօրճումու էօտէմէք իւզրէ օն բարամ պիլէ
եօգ տուր։

Մատամ Տօրիա. - Փագաթ էկէր վիլըլուվէ կիւճէնիւսէ, նէ՞ եա-
բաճագսըն։

Տօրիա. - Խա՛յր, կիւճէնմէզ, վէ սօն տէֆա օլմագ իւզրէ, սէ-
նէտի թէճտիտէ ըազը օլուր։

Մատամ Տօրիա. - Էսէֆ իտէրիմքի, պէն օ իթիգատտա տէ-
յիլիմ։ Իմտի, սէնէտի թէճտիտէ ըազը օլմագ իսէ, նէ՞ եաբաճագ-
սըն։ Էվլմիզէ մուպաչըրլար կէլէճէքլէր, վէ էչեամըղը սաթաճագ-
լար, վէ պիզ տէ սէֆիլ օլաճաղըղ։ Պիզիմքի կիպի պիր տիւքքեա-
նըն, իֆլաստան սօնրա նէ՞ գըլմէթի օլտուղունու տա պիլիւսին,
եանի հիչ պիր գըլմէթի օլմագ։

Տօրիա. - Գարզէն պիր քիմսէտէն ազչէ ալըրըմ։

Մատամ Տօրիա. - Բի՛մտէն։

Տօրիա. - Պուրէյլտէն։ մէրգում, եագընլարտա միրասա նայիլ
օլտուղունտան, ըճամը ըէտտ իթմէզ։

Մատամ Տօրիա. - Նէ՞ պիլիեօրսուն, պէլքի ըէտտ իտէր։

Տօրիա, լէհճէսի սօլուպ, անլընըն թէրինի սիւտի, վէ չօճուկ
կիպի կէօզլէրինտէն եաշ ագմաեա պաշլատը:

Տօրիա. - Պիչարէ զէվճէճիկիմ, էկէր Պուրէյլ թէքլիֆիմի ըէտ
իտէր իսէ, հագըգէթէն հալիմիգ բէք ֆէնա օլաճագ տըր:

Մէրգուլմ վէ մէրգուլմէ, պիր միւտտէթ սիւքիւթ իթտիլէր
իքիսիտէ, եաթագ օտալարընտա եալընըզ օլուպ, պաղչէտէքի չիչէքի
ըին նէֆիս գօգուլարը, աշըգ օլան բէնչիլէրէրտէն տէրուլնը օտաե
կիրմէքտէ իտի: Տօրիա, զէվճէսինին եիւզիւնէ պագմաղա ճէսարէ
թի օլմաեըպ, պաշընը գաշըեարագ,

— Սահիհ տիր, էկէր թէքլիֆիմի Պուրէյլ գապուլ իթմէզ իսէ
հալիմիգ բէք ֆէնա օլաճագ տըր, տէյի թէքըրարլատը:

Լաքին պիրտէն պիրէ պիր մէսէրրէթի ազիմէ հիսս իտէրէք
կէօզ եաշլարը գուրուեուպ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ քէլամ
տէվամիէ,

— Մատէմքի Լիւսիէն՝ Կօթիէ իլէ էվլէնէճէք տիր, պապա Պու
րէյլ՝ պանա գարզէն ալթը պին ֆրանգ վիրմէք թէքլիֆիմի ըէտ
իթմէզ, տէտի:

Մարի Տօրիա. - Ինչալլահ, Միշէլ:

Միշէլ Տօրիա. - Պիլիրսին քի, մէրգուլմ եիւզ էլլի պին ֆրան
միրաստան պաշգա, դալիպա պիր գօլթուգլու իսկէմլէնին գարնըն
տա տա պինլէրճէ վէ պինլէրճէ ալթուլար պուլմուշ տուր:

Մարի. - Վագաա պու ըիվաեէթ մէմլէքէթ իչինտէ եաեըլվ
իսէ տէ, պէնճէ պիր մասալ կէօրիւնիւեօր:

Միշէլ. - Պու հալտէ, թէէմին օլ քի, Պուրէյլ թէքլիֆիմի
ըէճամը ըէտտ իթմէեճէք տիր, չիւնքի շու էսնատէ մէրգուլմէ իչ
ալթը պին ֆրանգըն նէ՝ էհէմիեէթի վար տըր: Եալընըզ պիր ալու
ալթուլն տիմէք տիր:

Մէզպուրէ, օ էսնատէ պաշընը գաշըեօրտու: քէնտիսի պիր չէ
սէյլէմէք իսթէմէեօրտու, լաքին զէվճինին սէօզլէրինտէ ինանմա
եօրտու:

Միշէլ. - Էլպիսէմի կիեինիպ, Պուրէյլի պուլմաեա կիտէճէեիմ
զիրա պուլնու եաբմատըղըմ հալտէ, լահաթ իթմէեճէկինի անլա
եօրուլմ:

Ֆիլվաղը մէրգուլմ, պիր չարեէք սաաթ սօնրա եօլա չըգտ
վէ զէվճէսի, մէրգուլմուլն արգասընտան պագտըղը սըրատա, կէօ
լէրինին եաշընը կիզլիճէ սիլտի:

Էօսէ գըզը Լիւսիէն, եագընտա պիր ֆէլաքէթ վուգու պու-
լաճաղը հիսսինէ թապի օլտուղու կիպի, Մարի Տօրիա տախի պիր
ֆէնալըգ զուհուրա կէլէճէկի հագգընտա վէսվէսէ իթմէկէ պաշլա-
մը իտի:

Պուրէյլ, տայիմա խանէսինտէ պուլունուպ, տիշարը չըգմատը-
ղընտան, Տօրիա, միրասա սահիպ օլալըտան պէրու մէրգումու ապլա
կէօրմէմիշ օլտուղու հալտէ, պու քէրրէ կէօրիւպ, քիսվէթինտէ հա-
սըլ օլմուշ օլան թէպէտտիւրիւ միւշահէտէ իյլէտիկինտէ, տիւշարը
տէհշէթ օլտու, Հագըգէթէն Պուրէյլ, տիվանէ կիպի պիր հալ քէսպ
իթմիշ օլուպ, Տօրիաեը կէօրիւր կէօրմէգ,

— Պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսուն. տիկէրլէրի կիպի պէնի թաղերի-
գէ՞ մի կէլտին, տէտի:

Տօրիա. — Պէ՞ն մի սէնի թաղերգէ կէլէճէեիմ. լաքին, Պո՛ւ-
րէյլ, պէն սէնին տօսթունում. պէնի թանըմաեօ՞րմուսուն, Պաղչէ-
պան Տօրիա տէյի՞լմիեիմ:

Պուրէյլ. — Էվվէթ, թանըեօրում, թանըեօրում, ֆագաթ նէ՞
իսթէեօրսուն:

Տօրիա. — Պէնի տինլէ, Պո՛ւրէյլ. ֆէվգէլատէ մուգաիգա իչին-
տէ պուլունուեօրում, զիրա վիրլուվէեէ ալթը պին ֆրանգ թէէ-
տիեէսինէ պօրծուեում. Պու ագչէեի նէ՞րէտէն թէտարիք իտէճէ-
կիմի պիլմէեօրում, վէ վիրլուվէ տէ, սէնէտի թէճտիտ իթմէեճէ-
կինի թէհտիտ իտիեօր. Օ հալտէ, անլաեօ՞րմուսուն, մուպաշըրլար
կէլէրէք, սէֆիլ վէ քիւշիւք եվիմէ վարանա գատար հէր շէյի սա-
թաճագլար տըր:

Պուրէյլ. — Նէ՞մէ լաղըմ:

Տօրիա. — Պունուն սիզճէ պիւեիւք էհէմմիեթի օլմատըղընը
պիլիեօրում, ֆագաթ գարգէն ալթը պին ֆրանգ վիրմէքլէ, պէնի,
պուլունտուղում մուգաիգատան գուրթարաճաղընըղը տիւշիւն-
տիւմ. թէէմին օլուն քի, պու մէպլաղը ազ վագըթտա էօտէրիմ:

Պուրէյլ. — Խայր, հիշ պիր բարա վիրմէմ:

Տօրիա. — Փագաթ նի՞չին վիրմէեօրսուն. համտ օլսուն շիմտի
էվվէլքի հալինտէ տէյիլտին. Հաթթա ըրվաեթէ կէօրէ, մօպիլ-
եանըն իչինտէն քիլլիեթլի ագչէ տախի պուլմուշսուն տուր:

Պուրէյլ. — Սահիհ տէյիլ տիր. հա՞նկը տիվանէ պու իտտաա-
տա պուլունուեօր:

Տօրիա. — Իհթիմալ քի սէնի կէօրմիւշ օլան պիր տիվանէ. Հա-

սըլը, մատէմքի շիմտի զէնկինսին, պանա ալթը պին փրանդ գար զէն վերմէքլիկին, սէնին իշին կիւճ պիր մատտէ տէյիլ տիր:

Պուրէյլ. - Խա'յր, խա'յր, խարար իթմէքլիկին պիհուտէ տիր. բարա պիլէ վերմէմ:

Տօրիա. - Լաքին պապա Պուրէյլ, պանա պիւեիւք պիր խըլ մէթ իթմիշ օլաճագսըն:

Պուրէյլ. - Օնբարա պիլէ վերմէմ տիեօրում:

Տօրիա. - Տիմէք տիր քի, պիր ճիւղի եարտըմ իթմէեէրէք, պէն հալը զարուրէթիմտէ պրագաճագսըն:

Պուրէյլ. - Օ տա պանա ֆարդ տէյիլ տիր:

Տօրիա, պու թէշէպպիւսիւնտէ մուվաֆֆագ օլամաեաճաղըն անլաեարագ, խանէսինէ ալտէթ իթտի. Մէրգումուն զէվճէսի, սա պըրսըղըդլա զէվճինէ պէքլէմէքտէ օլտուղունտան, ճէվապը ըէտ ալմըշ իտուկինի տէրք իտէրէք,

— Պէն զաթէն քէշֆ իտիեօրտում. շիմտի նէ՝ եաբաճագսըն տէյի սիւալ իթտի:

Տօրիա. - Ալթունլար՝ պիշարէնին ագընտա ճիննէթ հասըլ իթ միշլէր տիր. Պու եիւզտէն քէնտիսինէ ֆէնալըգ օլաճագ տըր. Պէն թանըտըղընա տա էմին տէյիլիմ. էկէր պէնի թանըմըշ օլսա իտ թէքլիֆիմի, ըէճամը ըէտտ իթմէգ իտի:

Մատամ Տօրիա. - Նէ՝ պէտպալսթլըգ:

Տօրիա. - Մէյեուս օլմա, պիշարէ զէվճէմ, քէնտիսինէ մէթ թուպ եազաճաղըմ. Պէքի իֆատէմի թահրիւրէն տահա իյի անլալ Պունունլա տա գանաաթ հասըլ իթմէեէրէք, քէնտիսինի կէօրէճէ եիմ. Ա'հ, էկէր ագըլ պաշընա կէլէպիլաէ...

Պէյլէճէ մէրգում, օ ագշամը Պուրէյլէ մուֆասսալ պիր մէթ թուպ եազարագ, գատիմ տօսթլուգլարընը խաթըրա պրագալ վէ պուլունտուղու հալը մուգաիգասընը պիր սուրէթի միւէլլիմէն նագշ իյլէտի:

Տօրիա, եազտըղը մէքթուպու կէօնտէրտի, վէ իքի կիւն պէլէտիկի հալտէ, պիր ճէվապ ալամաեընճա, Պուրէյլէ բասթ կէլմի իւմիտիյլէ Պէրնատէթ ճիւլարլարընտա տօլաշմաեա կիթտի, ֆագա Պուրէյլ, հէր կիւն, ագշամա գատար ալթունլարընըն վէ պանա նօթլարընըն եանընտան այրըլմաորըղընտան, քէնտիսինի կէօրէմէտ:

Օղլու կօթիէ, պապասընըն ահվալինտէն խապէրտար օլտուղունտա, գօշուպ Պէրնատէթէ կէլտի իսէ տէ, պապասընը քէմօ

սիւքընէթտէ պուլուպ, վէ վիրտիկի ճէվապարտա նօգսան կէօր-
մէտիկինտէն, բէտէրինին հալի միւպալէղա իտիւմիչ տիր զաննըյլա
եինէ Կրինեօն մէքթէպինէ ավտէթ իյլէտի. Լաքին կիթտիկի զէման,
Պուրէյլէ,

— Էֆէնտի բէտէր, չիֆթլիքտէ պու գատար ագչէ սագլամագ-
քեարը ագըլ տէյիլ տիր. չինքի պու հալ էվիմիգէ պիր ֆէնալըղը
մուճիպ օլապիլիր, տէմիչ իտի.

Հալպուքի իհթիեարը մէրգուլմ գու նասիհաթտ գուլագ աս-
մամիչ իտի.

Տօրիա, չիֆթլիկին էթրաֆընտա տօլաչմագտան օսանարագ,
ագըպէթքեար իչէրի կիրմէկէ գարար վիրտի, վէ Պուրէյլ, մէրգու-
մու կէօրտիւկիւնտէ,

— Հալէա սէն միսին. ֆագաթ ատէթա տիլէնճիլիկէ գալգըչ-
մըչսըն, տէյի պէեան իյլէտի.

Տօրիա. — Էկէր պէն տիլէնիեօր իսէմ, զէվճէմ իչին տիր, վէ
էկէր պու ալթը պին ֆրանգը եալընը քէնտիմ իչին տիլէնիեօր
իսէմ, երտըրըմ պէնի չարբսըն.

Պուրէյլ. — Պաչգա տիեէճէկին գալտը մը.

Տօրիա. — Լիւսիէն գըղըմըն՝ օղլուն իլէ էվլէնէճէկինի ունուտու-
եօրմուտուն.

Պուրէյլ. — Սէն ագընը դայպ իթմիչսին, տօսթում, պէն հա-
եաթտա օլտուգճա, օ իզտիվաճ իճրա օլունմաեաճագ տըր.

Տօրիա. — Լաքին անլէր, պիրիպիրինի սօն տէրէճէ ռէվտիքէրի
ճիհէթլէ, արգուլարընա մանի օլմագըղըն, պէտպաթըղգարընը
մուճիպ օլաճագ տըր.

Պուրէյլ. — Կօթիէ՝ միրասեհտի պիր գըղ իլէ էվլէնէճէք տիր.

Իչպու իքինճի միւլագաթըն իրթէսի կիւնիւ, Տօրիա, մէրգու-
մա պիր մէքթուպ տահա եազտը. Պու մէքթուպտա բէք չօգ սի-
թէմլէր վէ մուախէգէլէր մէվճուտ իտի. Արատան տէօրթ պէչ կիւն
գատար կէչտի. Տօրիա, ալաճագըսը օլան Վիրլուվէտէն, պիր
միւտտէթ տահա պէքլէմէսինի ըէճա իթտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ
օլամաեըպ, Վիրլուվէ,

— Խա՛յր, պիր սէնէտէն զիեատէ տիր քի, վատլարընըղա պէնի
ալտաթըեօրսունուզ. Արթըգ պէքլէեէմէմ. Էկէր այըն 5 վէ 6 սընտա
պօրճուկու թէէտիեէ իթմէգսէնիգ, տավաեա գըեամ իտէճէ-
եիմ, տէտի.

Պէտքէն Տօրիա ֆամիլեասընըն միւսթագպէլի գարանլըգ օլուպ ալէսսէվիյեէ մէսէրրէթ իշինտէ պուլունան խանէլէրինէ մէյեուսիյե
եէթ վէ մահգունիյեէթ կիրմիշ իտի :

Տօրիա վէ զէվճէսի , տէֆի զարուրէթ վէ մուգաիգա զըմննտ ըս
վագը օլան թէչէպպիւսլէրինտէ տայիմա իմքեանսըզլըղա թէսատիւ
իթմէքտէ իտիլէր : Զաթէն չօգտան պերու իսթիգըրազ իլէ եաչա
մագտա օլտուգլարը ճիհէթլէ , եէնիտէն իսթիգըրազ իտէմէեէճէք
լէրի տէրքեար իտի :

Նիհաեէթ մայիս 5 կէլիպ եէթիշտի : Մարի Տօրիա , զէվճինէ ,

— Աճապա սօն տէֆա Պուրէյլին նէգտինտէ պիր թէչէպպիւ
իթմէն , նա՞սըլ օլուր , տէտի :

Տօրիա . — Փաղլա պիր մահճուպիյեէթ վէ քիւչիւքլիւքտէն պաշ
գա նէ՞ ֆայիտէ օլապիլիր :

Մարի . — Պաշընը էյ , պիչարէ գօճաճըղըմ . պիղիմ կիպի ֆա
գիր օլանլար , տայիմա ալչագ կէօնիւլիւ օլմալը տըրլար :

Տօրիա . — Խա՛յր , խա՛յր , պու թէքլիֆինի իճըա իթմէքլիք
գուտըթթիմտէն իւսթիւն տիւր :

Եէվմի մէքքիւրտէ , մալիւմ օլան տէյն սէնէտի թէէտիեէ օլուն
մատը : Օ ագչամը , Մարի , զէվճի Միշէլէ ,

— Մատէմքի սէն կիթմէք իսթէմէեօրսուն . պէն կիտէր ըէճա
իտէրիմ , տէտի :

Միշէլ . — Սէ՞ն մի , սէ՞ն մի կիտէճէքսին , սէվկիւլիւ զէվճէմ . . .
Խա՛յր , պունա մուվաֆֆագաթ իթմէմ . . . օ հայվան ատէմին թէր
պիեէսիգճէ սէօղլէրինի տինլէմէքլիկինէ ըաղը օլամամ :

Մարի . — Պիր գատընա , պիր վալիտէեէ պէլքի հագարէթ իթ
մէկէ ճէսարէթ իտէմէգ :

Տօրիա . — Սէնին կիթմէքլիկինի իսթէմէմ , պէն կիտէճէեիմ , պէն :

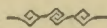
Մարի . — Մի՛շէլ , հիսսիեաթը տախիլիեէմի նի՞շին սէնտէն սադ
լաեըմ . Պու կիւն պէն իւմիտ իտիեօրում , վէ պանա էօյլէ կէլիեօլ
քի , Պուրէյլ սէնի սայիր կիւնլէր կիպի գապուլ իթմէեէճէկինտէն ,
աղչէ իլէ ալտէթ իտէճէքսին , վէ եարըն Վիրլուվէնին խանէսինէ
կիտէէք , տալաեա գըեամընը տուրտուրաճագսըն :

Տօրիա . — Պէնճէ պու սէօղլէր՝ սըըֆ էվհամ վէ խէլաեաթ իտէ
տէ , սէնի խօշնուտ իթմէք իշին , վատըմը իճըա իտէճէեիմ :

Մարի . — Թէքըար իտիեօրում , պու տէֆա կիտիշինտէ , ագչէ
իլէ ալտէթ իտէճէքսին :

Մէզպուրէ, պու սէօզլէրի իրատ իտէրէք, վէ կէօզլէրինտէն ագան եաշլարը սիւերէք, զէվճինէ սարըլտը:

Օլ էանատէ ագշամրն սաաթ սէքիզի իտի, վէ եաղմուրլու, դա-
րանլըզ վէ խալլի սօղուգ պիր կիճէ, էթրաֆը իհաթա իթմիշ իտի:

4

Կարշ եագընլարընտա վէ Սէն-Գլու թարիգի իւզէրինտէ, տիւ-
մանտան գարարմըշ պաղը պինալար մէվճուտ պուլունուպ, պու պի-
նալար, Մօնմանէօր պիրատէրլէրին քիմեաեա միւթ էալլիգ մամուլաթ
ֆապրիգասընը թէշքիլ իթմէքտէ իտիլէր:

Մէրգուման պիրատէրլէրին խանէսի իսէ, ֆապրիգալարընտան
բէք ուզագտա օլմանըպ, տիվարլար իլէ իհաթա օլունմուշ եէտի
սէքիզ հէքթար արագիտէն միւրէքքէպ պիւեիւք պիր պաղչէ իլէ
կիւզէլ պիր պինա իտի, վէ պաղչէնին սինօրու՝ Սէն-Գիւքիւֆա օր-
մանընա պիթիշիք իտի:

Մօնմանէօր պիրատէրլէր, օն սէնէ մուգատտէմ մէգքիւր ֆապ-
րիգաեը սաթըն ալմըշլար իտի իսէ տէ, օ սանէտէ քեար վէ քիսպ
իթմէտիքլէրի ըրվանէթ օլունմագտա իտի: Զաթէն պիտտէֆաթ
ամէլեաթ թաթիլ իտիլմիշ, ամէլէ եօլա գօնուլմուշ, վէ ֆապրիգա
սաթընա չըգարըլմըշ իտի:

Փագաթ, իշլէր պու մէրքէզտէ օլտուղու հալտէ, պիր տէ Մօն-
մանէօր պիրատէրլէրին, էն սօն տագըգատա բարա պուլարագ, իֆ-
լասըն էօնիւնիւ ալտըգլարը տուեուլուր, վէ պիր միւտտէթ ֆապրի-
գա եինէ իշլէմէկէ պաշլար իտի:

Իքի գարընտաշ օլան պու Մօնմանէօր չիրքէթինտէն եալը-
նըզ պիրի վէ քիւչիւկիւ օլան ժան մալիւմ իտի: Ժան տէտիկի-
միգ, Տօրիանըն միւթթէհիւմ՝ օլտուղունու միւսատտագ ժիւրի մահ-
քէմէսի գարաընամէսինի օղուտուղու զէման միւթէնասիր օլտուղու-
նու կէօրտիւկիւմիւզ շախս օլուպ, տիկէրի եանի ժօրթ՝ ժանա պէն-
զէմէքտէ իտի:

Շէօյլէքի ժան, նէ գատար գալի իւլպիւնեէ, սէպաթլը, վէ
հըրսը շան տուլղուլարըլա մութթասըֆ իտի իսէ, տիկէրի տէ օլ
գատար զայիֆ, խաթթամիզաճ, միհն ու մէշագգաթտան պօյնու պիւ-

քիւլմիւշ, կեօզլերինն ըշըղը սէօնմիւշ, վէ հէման նէֆէսի թիւքէն. միշ պիր պիշարէ իտի:

Մէրգոււմ, զայիֆ վէ ընկի սարարմըշ օլուպ, ինսանլըգտաւ չըգմըշ, վէ սայբի կէօլկէսի գալմըշ, վէ եադընտա ահրէթէ եօլճու օլմագ իւզըէ պուլունմուշ իտի:

ԺօրԺ օթուզ պէշ եաշընտա օլուպ, Ժան իսէ օթուզ չաղլարընտա օլտուղու հալտէ, քեաֆֆէյի մատէնլէրէ ֆայիգ օլան բլաթինս մատէնի իւզէրինտէքի ամէլեաթըյլա իւլումը սանախլեթէտէ հրէյիճէ շէօհրէթ գազանմըշ իտի: Մէրգոււմ, է՛ն քէսկին օճագլարըն պիլ շէտիտ հէրարէթի՝ բլաթինա մատէնինի էրիթմէկէ քեաֆի օլմատըղընը անլաեղպ, օլ անէ տէկին մատէնի մէզըրլը մէնկէնէ իւզէրինտէ տէյմէքլէ էրիթիլէպիլտիկի ճիհէթլէ, Մօնմաեթօր, էօյլէ պիր ալէի իճատ իթտի քի, պուլունլա բլաթինա մատէնինին էրիթիլմէսի, ալէսսէվիյեէ էրիթիլէն մատէնլէր միսլիլու սէպիքէ օլուղունա աղը թըլմասը գապիլ օլտու: Պիւեիւք մուվաֆֆագըյիէթ մէմուլ իթտի կի պու իճատըյլա, Մօնմաեթօր, քեարտան զիեատէ իթիպալ վէ շէրէֆ գազանտըղընտան, վագաա մէյեուս օլտու, լաբին ելին չալըշմագտան տուր օլմատը: Քէնտի մալիւմաթը ֆէննիեթսի վէ գուլ վէյի թէխայիլիլիեթսի բէք վասի օլուպ, չօգտան պէրու հազըրլա տըղը թէրթիպաթ իւզըէ իճու իթտիկի մուհիւմ ամէլեաթըն նէ թիճէսի օլարագ վիճուտէ կէթիրտիկի իլթիրալէր, ագիլան գուլլանըտըղը հալտէ, քէնտիսինի սահիպ սէրվէթ գըլապիլիլէ իտի:

Ժան տը Մօնմաեթօր՝ աղրաղը շէտիտէեի հայիգ պիր քիմսէ օլուպ, լաբին ֆէվգէլատէ չալըշմագ մէճպուրիյեթինտէ օլմասըյլա հէր նէ գատար տայիմի մուզաիգատան խալի օլամամըշ իտի իտ տէ, պուլունտուղու հայէ գալպէն իզհարը հիտտէթ իյլէմէքտէ իտի Հէմ հիտտէթմէշըէպ վէ հէմ սօղուգ գանլը օլուպ, հէր իշտէ մու վաֆֆագ օլմագ իչին, եալընըգ քէնտիսինէ կիւվէնմէսի, վէ քեաֆի ֆէյի վէսայիթի միւրաճճահ ատտ իյլէմէսի լաղըմ կէլտիկինէ, քէն տինճէ գանաաթը էֆքեար հասըլ օլմուշ իտի:

Ժան՝ քիւշիւքլէրի, զայիֆլէրի վէ խասթալարը թահգիր իտիպ Մ սալիք օլտուղու մէսլէք՝ եալընըգ աղլ ու ֆէթանէթի, վէ մէնպալ սէրվէթի տէ, քէնտիսինտէ պուլտուղու գուլվէթի վէ պիւեիւքիւ կիւնէ իւքեաթ օլմասը իտի: Մէրգոււմ իչին, վիճտան վէ իզթիրապ գալպ տէնիլէն շէյլէր հիշ մագամընտա իտի:

Լաքին, ազար ազար գալալի պիւսիւք պախթ վէ իգպալլէրէ եւթիշմէկէ իգթիտար վէ իսթիտատարը օլուպ տա, սէֆալէթ վէ զարուրէթին աղըր զինճիրի սէպէպլլլէ օ մէվգըրի միւմթազէ նայիլ օլամաննլարա մախսուս պուլուննան զարազ վէ ատավէթ տույղուսույլա տօմանա պաշլամըշ իտի:

Մէրգոււմ, պիր գաշ պին ֆրանգը օլմատըղը իշին, նիշէ տէֆալար, միւտտէթի հանաթընտա կիւզէլ ֆըրսաթլար գաշըրմըշ իտի:

Ժանըն ատավէթի, շու եա պու քիմնէ ալէյհինտէ օլսա իտի, պէլքի օլ գատար մուխաթարալը օլմազ իտի իսէ տէ, պիւթիւն ալէմէ գարըր օլտուղունտան, պունուն մուխաթարասը տահա չէտիտ վէ ալիւմ օլուպ, մէրգոււմ, պաղէն, թահգըգաթըր ֆէննիսէ իլէ մէշղուլ օլմագտան, պաշը սայքի աթէշ կիպի եանտըղընտա, վէ պիր արա սէրվէթ ու իգպալ իւմիտ վէ իմքեանընը ուզագտան կէօրիւպ, թէքրար բէնչէի սէֆալէթտէ գալտըղընտա, աղիւմ պիր խըշմ ու զազապա տիւշար օլուր, վէ քէնտի քէնտիսինտէն պլլէ գօրգուպ, օրմանլար իշինտէ տիվանէ միսիլու օլ տէրէճէ գօշար իտի քի, նիհանէթ թագաթ վէ տէրմանը գալմանարադ, եարը էօլիւ, ֆագաթ սաքին պիր հալտէ եէրէ տիւշիւպ գալըր իտի:

Իշպու հիքեանէմիզէ պաշլատըղըրմըզ զէման, Ժան, էօմրիւնիւն էն մուհիմմ տագըգալարընտան պիրլինտէ պուլունուեօրտու: Շէօյլէքի պիր ալէթ իսթիրա իթմիշ իտի քի, թուրպ նամ պիր նէվ եանար թօբրադ քիւլիւշէ քէօմիւրէ թահվիլ օլունտուղու սըրատա, պունուն կազըր վէ սուլու հասըլաթընը ալմանա մախսուս իտի: վէ պունուն իսէ, սանաաթ վէ թիճարէթճէ բէք պիւսիւք մուհասէնաթը պուլունմագտա իտի: Մէզքիւր քիւլիւշէնին կազը, մատէն քէօմիւրիւ կազը կիպի ումուրը սանալիսէտէ գապլիլ իսթիմալ օլուպ, զիրա սըճագըրդ մէնպար մագամընտա, հէմ զիեատէ գուվվէթլի տիր, հէմտէ ազ մասրաֆլը տըր: Պունտա բէք ազ քիւքիւրտ պուլունտուղունտան, պէօյլէ պիր մատէնին իսթիմալինէ իշթիեաճ կէօրիւլէն ամէլեաթտա ֆայիտէլի սուրէթտէ գուլլանըլապլիլը:

Պինապէրին մէզքիւր իճատ՝ ֆայիտէլի վէ միւէսսիր օլուպ, էկէր Մօնմանէօր պիր ազ մուալլէնէթ պուլսա իտի, պու սանէտէ ազ վագըթ զարֆընտա քէսպի սէրվէթ իտէպլիլը իտի:

Լաքին օ մուալլէնէթի քիւմ իտէճէք վէ նէրէտէն պուլաճագ իտի... Խըրս ու զազապընտան նաշի տօտագլարընտան զազապնաք նիտալէր չըգըեօրտու, վէ օլ էանատէ գարընտաշըլա պիրլիքտէ

պուլունտուղու թաամ սալաքնտա, պաշնը էյմիշ, վէ եոււրուգ-
լարնը սըգմըշ օլարագ, կիտիս կէլմէքտէ, վէ գաֆէս տէրունինտ
օլան վահշի ճանվէրլէր միսիլու տօլաշըպ տուրմագտա իտի:

Թաամարըն պագըյեթսի սուֆրա իւզէրինտէ գալմըշ օլուպ,
թաւանտան ասըլը օլան պիր լամպանընըն ղիեասըյլա, տէրունը սալ
թէնվիր գըլընմըշ իտի: Օլ տագըգատա, ժանըն լէհճէսի սօլկուն վէ
կէօղլէրի բարլագ օլուպ, խասթա օլան ժօրթ իսէ, սօպանըն եա-
նընտա օթուրմուշ օլտուղու հալտէ ըսընմագտա իտի, չիւնքի հէ
նէ գատար յուլիս այընտա պուլունուեօրտու իսէ տէ, քէնտիս
խասթալըղը վէ սըթմասը հասէպիլլէ տիթրէմէքտէ իտի:

Ժան, պիրտէն պիրէ տուրուպ,

— Գուվվէյի ագլիեէ սահիպի օլմագ, ֆիքրինտէ վասի պիլ
հըրսը շան հիսս էյլէմէք, վէ օ հըրսը շանը խօշնուտ իթմէք իւզը
վէսայիթէ մալիք օլմագ նէ՞ եարար: Մատէմքի ագչէ պուլունմա-
տըղընտան տօլաեը չէքիլէն զահմէթ պօշա կիտիեօր իսէ, հիւան
սուրէթտէ չալըշմագլըղըն վէ իւթիւրալար իթմէքիկին նէ՞ ֆայիտէ-
սի վար տըր... Լաքին ագչէեի՛... օ ագչէեի պանա քի՞մ վիրէճէ
տիր... Չօգ պիր շէյ տէ տէյիլ տիր... Էլլի պին ֆրանգ իշիմ
կէօրէպիլիլ... իշիտիեօրմուսուն ժօրթ: Էլլի պին ֆրանգտան զի-
եատէ իսթէմէմ... Պիր սէնէտէ պու ագչէեի իքի միալինէ իպլա
իտէրիմ՝, վէ օն սէնէեէ գատար, տիւնեանըն էն մէշուր զէնկինէ-
րինտէն օլուրում... Փագաթ պէն ըիւեա կէօրիւեօրում... ըիւեա
կէօրմէքիկին նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր, տէտի:

Ժօրթ, օլ էսնատէ էօքսիւրմէքտէ վէ պաշնը գաշըմագտա իտի:
Մէրգում, եագընտա վէֆաթընա պէքլէտիկի ճիհէթլէ, չալըգմագ
քէնտիսի իշին ֆագլա պիր զահմէթ օլտուգտան պաշգա, պունա
լգթիտարը տախի եօգ իտի:

Ժան, իքի գօլունու գալուշտուրմուշ օլարագ, գարընտաշընըն
գարշըսընտա տուրտու, վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ,

— Ագչէ տէնիլէն շէյ, հէհմիլլիեթտէն արի պիր մատտէ տիր...
Լաքին պաթ տէնիլէն խուսուստա, պիւսպիւթիւն քէօր տուր
Պաթ ու թալի՝ մայմունիշթահլը պիր հալ օլուպ, այնի առէմի պիլ
զէնկին իտէր, պիր տէ ֆագիր: Պունա միսալ իսթէ՞րմիսին: Պու կիւ
խապէր ալտըղընա կէօրէ, Կարշտա, գօմշումուշ օլան Պուրէյլ նա
շիֆթիլիք սահիպի, պու քէրրէ եիւզ էլլի պին ֆրանգ միրասա նայի
օլմուշ, վէ ըիվանէթէ նէգարէն, միւթէվէֆանըն թէրէքէսի օլա

մօպիլեանքն պիրի տէրունինտէն պիւեիւճէք պիր սէրվէթ պուլմուշ տուր։ Սէն, պու Պուրէյլի թանըրսն։ Տիվանէնին պիրի տիր։ Նա-յիւ օլտուղու սէրվէթ քէնտիսի իչին նէ՞եէ եարաեաճագ տըր։ Հիչ պիր շէյէ, տէյի՛լ մի։ Հալպուքի պէնտէ օլսա... Պուրէյլին սէվին-ճինտէն ագլընը գաչըրտըղը տախիքէօյտէ սէյլէնիեօր։ Պիչարէ՛ ֆագը ու զարուրէթէ թէհէմմիւլ իթմէք իգթիտարընա մալիք իտի իսէ տէ սէրվէթ ու իգպալէ թէհամմիւլէ իգթիտարը օլմամըշ տըր։ Նէ՞ ատէմ, նէ՛ իգպալ...

Մէրգոււմ, էյոյլէ պիր սինիրի, շիտտէթլի վէ սիւրիւմիւ կիւլ-մէկէ պաշլատըքի, գօլթուգլու իսկէմլէտէ օթուրմուշ օլան խասթա գարընտաշը պիլէ տիթրէտի։

Ժան, պիր բէնչիրէ եանընտա օթուրուպ էթրաֆտաքի պաղչէ-լէրէ տօղրու աթֆը նազար իթտի իսէ տէ, մէգքիւր պաղչէլէրին քէնտինճէ պիւեիւք էհէմմիեթի պուլունմաեըպ, ըիւեա կէօրմէքտէ, հաթթա պու ըիւեասընը շու սէօղլէրի իլէ ալէնէն սէյլէմէքտէ իտի։

— Հէմտէ շու Պուրէյլ՝ հայվանըն, վէ պէյինսիգ տիվանէնին պիրի տիր։ Պու հէրիֆ պու գատար ագչէեի նէ՞ եաբաճագ տըր։ Կիղլէեէճէք, վէ վէֆաթընտան սօնրա, մէգքիւր ագչէ հիչ պիր ֆա-յիտէլի իշէ գուլլանըլմըշ օլմաեարագ պուլունաճագ տըր... Հալ պուքի պէն... օ տիվանէեէ պու գատար ագչէնին նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր... Զաթէն քէնտիսինին հըրսը վէ արգուսու օլմաեըպ, պունտան ագտէմ քէնտի թարլալարընտա զիրաաթլա մէշղուլ օ-լուպ, ֆէրտասը կիւնիւնիւ տիւշիւնմէգ իտի։ Հասըլը ֆայիտէսիգ պիր մախլուգ տուր, լաքին պէնիմ թապէն ֆէվգէլատէ իգթիտա-րըմ օլտուղու հալտէ, նի՞չին թապիեաթ, պու իգթիտարտան իս-թիֆատէ իթմէքլիք վասըթալարընը պանա իհսան իթմէեօր։

Մէրգոււմ, պու սէօղլէրտէն սօնրա, սիւքիւթ իտիպ, պիր գաշ տագըդա լագըրտը իթմէքսիղին տուրտու։

Խասթա, ճիւղիճէ տօղրուլարագ, քէնտի գայիֆ էլլէրինի տիղլէ-րի իւզէրինէ կէօթիւրտիւքտէն սօնրա,

— Սէյլէտիկին Պուրէյլի թանըրը։ Վագթիլլէ քէնտիսինտէն, թարաեա թահվիլ իթմէք իւզրէ պիր աղ արաղի սաթըն ալմըշը տըր։ Իմտի, քէնտիսինէ կիթ, վէ իճատընը, վէ օ սաեէտէ գազա-նապիլէճէկին սէրվէթի իյգահ էթ, վէ անը սէնին ֆիքրինէ գանտըր-մաեա չալը... Միւհթաճ օլտուղուն էլլի պին ֆրանգը պէլքի գար-զէն մէրգոււմտան ալըրսըն, տէտի։

Ժան. — Էվվէթ, պէն տէ անը տիւշիւնիւեօրտում, եարըն կի տէճէերմ, ֆագաթ էկէր ըէտտ իտէր իսէ...

Օլ էննատէ խասթա՝ գարընտաշընա պագըեօրտու, վէ մէրգու մուն իւզէրինտէ կէօրտիւկիւ թէհտիտամիզ հալ սէպէպիլէ պալ տան անաղա գատար վիճուտի տիթըէտի: Պատէհու ճէվապա աղա պիրլէ,

— Բէք ալէա, էկէր ըէտտ իտէրսէ, նէ՞ եաբաճագսըն, տէտի Ծագաթ Ժան տը Մօնմաեէօր՝ պու սըրատա թէպէսսիւմ իտէր էք տուրուպ, ճէվապ վիրմէտի:

Ֆերտասը կիւն, սապահլաերն Ժան, հալա դաեթ կիւզէլ օլ տուղու, բարլագ պիր կիւնէշ էթրաֆը զիեատար իլլէտիկի, վ գուշլար էօթտիւքլէրի հալտէ, Պէրնատէթէ միւթէվէճճիհէն եօլ չըգտը: Ֆիլվագը, օ կիւնիւ, իլք պահարըն է'ն կիւզէլ կիւնլէրին տէն օլուպ, եալընըզ մէնզարէսի, ինսանըն գալպինի մէսէրրէթ մալամալ իթմէկէ քեաֆի իտի իսէ տէ, Ժան, պու մէնզարէեէ է հէմմիեթ վիրմէերպ, մահզուն պիր հալտէ պուլունուեօրտու:

Պէրնատէթտէ քիմսէ օլմաերպ, Գլօտին՝ Կարշա կիթմիշ օլտուղու կիպի, ամէլէ տախի թարլալարտա պուլունմագտա իտիլէր: Էվվէ գաբուսու եալընըզ պիր մանտալ իլէ գաբալը օլտուղունտան, Մօնմաեէօր, պիսսուհուլէ պու գաբուսու աշըպ իշէրի կիրտի: Ջիֆթի կիւն մաթպախընտա տախի օլ էննատէ քիմսէ եօգ իտի, ֆագաթ մաթպախըն օճաղը եանըեօրտու, վէ Գլօտինին, գալվալթը թաամը նը հաղըրլամագ իւզրէ աղ վագըթտան օրաեա կէլէճէկի մուհագ գագ իտի:

Մօնմաեէօր, քէնտի քէնտիեէ, «Պուրէյլ պուրատա տէյիլ տիրտէտի, վէ պունա թէէմին օլմագ իւզրէ, գուլագ վիրտի: Էվվէ էմիրտէ հիշ պիր սէս իշիթմէտիկինտէն, կիտիպ, օ կիւնիւ էօլլէտէ սօնրա թէքրար կէլմէկի տիւշիւնմէքտէ իքէն, պանգալարտա եախօս գումարխանէլէրտէ, պիր եէրէ եղըլլան, սաերլան, հիսապ իտիլէն կէօղլէրէ բարլագլըգ վիրէն, գալպլէրի պաշգա պիր հալէ վագ իլլէ եէն վէ բարմագլարը տիթըէթտիրէն բարլագ ալթուն մատէնի սէտա սընը իշիտինճէ, տօտագլարը պէմպէեաղ քէսիլէրէք, եալաշ սէտա իլէ,

— Բիվաեթ օլունան հիքեաեէլէր եալան տէյիլ իմիշլէր: Պուրէյլ ալթունլարը սաերեօր, տէտի:

Մէգըիւր ալթուն սէսի, դաեթթ տար պիր գաբու արգասըն:

տան կէլմէքտէ օլուպ, Մօնմանէօր պու գաբուեու եափաշճա աշտը իսէ տէ, պու քէյֆինտէ ալտանտը, չիւնքի մէզքիւր օտա պօշ օլուպ, եալընըզ պիր գաշ իսկէմէ իլէ պիր գօմօտ վէ պէսպէլի Պուրէյլին եաթագլըղը օլարագ պիր գարեօլա պուլունմագտա իտի:

Արգատա, ճամէքեանլը վէ բէրտէլի տիկէր պիր գաբու պուլալ-նուպ, Մօնմանէօր, պու գաբուեա եագլաշարագ բէրտէի գալտըրտը:

Օլ էսնատէ Պուրէյլ, եէրէ եաթմըշ օլտուղու հալտէ, պիւեալարը եախօտ չագըլթաշարըյա էյլէնէն չօճուգլար կիպի, ալթունլարընը սայմագտա, անլերլէ էյլէնմէքտէ, կիլմէքտէ, աեաղա գալգմագտա, ըագա իթմէքտէ, թէքրար եաթմագտա, վէ պու հարէքէթլէրի սըրասընտա, կէօզլէրինի իրի իրի աչմագտա, թէրտէն սաշլարը անլընա եաբըշմագտա, վէ տիվանէտէն ասլա ֆարդը օլմանեալագ աճիպ սէտալէր չըգարմագտա իտի:

Պիրտէն պիրէ չիֆթլիք սահիպի, ալթունլար իլէ պանգնօթլարը պիր չըգըն տէրունինէ տօլտուրուպ, մէշէ աղաճընտան մամուլ պիւեիւք պիր սանտըղա կէօթլըրիւպ գօտու, վէ պունուէն գաբաղընը իքի տէֆա գաբատըգտան սօնրա, անալթարընը իւզէրինէ ալարագ տէօնտիւ:

Պու ալալըգ Մօնմանէօր սիվիշմէկէ վագըթ պուլարագ, սէսսիզճէ վէ ուսուլ իլէ մաթպախա ալտէթ իթտի, վէ գաբունուն էշիկի իւզէրինտէ տուրուպ, հայվանաթը սէյր իթմէքլէ մէշղուլ իքէն, Պուրէյլին հասըլ իթտիկի շամաթատան պաշընը արգաեա չէվիրտի, վէ Պուրէյլէ խիթապէն,

— Սապահլար խայր օլտուն, էֆէնտիմ, սիզի պուրատա մէմուլ իթմէտիկիմտէն, պրագըպ կիտիեօրտում, տիմէսինտէ, Պուրէյլ, էնտիշէլի պիր նազար իլէ մէրգումա պագտը, ֆագաթ քիմեակիրին ֆիթուրսուզճա հալինտէն միւթմէյին օլարագ, տիթրէեէրէք օթուրտու:

Պուրէյլ, իգպալէ նայիլ օլալտան պէրու, հէման ասլա թաամ իթմէտիկինտէն, սօն տէրէճէ զայիֆլէնմիշ իտի: Շէյլէքի պիր չօճուգ պիլէ, ասլա մուգավէմէթէ թէսատիւֆ իթմէեէրէք, քէնտիսինի եաթըրապիլի իտի: Տիլզէրլինին զայիֆլիկինտէն նաշի բանթալօնունուն աեագլարը տալկափարի սալլանմագտա, վէ պօղազընըն քէմիլէրի վէ սինիլլէրի խարիճտէն կէօրիւնմէքտէ իտիլէր:

Մօնմանէօր, պու հալլէրէ տիգգաթ իտիպ, պէյլէ պիր ատէմէ քէնտիլինին իհթիեաճը պուլունտուղու միւլահագաղըյա, սիմասըն-

տա հէմ զուրուրիեթ, հէմ մահճուկիցեթ վէ հէմ հիտտէթ ասա
ըը հասըլ օլարադ, եիւղիւ գըզարտը, վէ չիֆթլիք սահիպինին պ
լէատէ պէեան օլունան սիւալի իւզէրինէ, օրաեա կէլիչինին սէպէպ
եանի պիր գաչ սէնէ զարֆընտա պիւեիւք պիր սէրվէթ գազանս
պիլէճէկի իւմիտինի մէրգումա անլաթտը:

Պուրէյլ տէ, Մօնմաեթօրէ ճէվապէն,

— Մատէմքի զէնկինլէնմէկէ պու գատար վասըթալարընըզ վ
իսէ, նիչին Յոր կիպի ֆադիր գալմըշընըզ, տէտի:

Քիմեակիր, բարասըզ հիչ պիր շէյ եաբամաեաճաղընը պէեա ք
իթմէսինտէ, Պուրէյլ, ֆասիտճէ պիր կիւլիւշլէ վէ ֆիթուրսուլ
լուգլա ումուզլարընը շէքտի: Մուախարէն ճէվապա աղազ պիր
— Լաքին պէն սիգէ օն բարա պիլէ վիրմէմ, տէյի պէեա

իլէտի:

Մօնմաեթօր, մէրգումու իսքեաթ իթմէկէ խայլի չարչտը
տէ, տիկէրի ըտտ ճէվապը վիրմէքտէն ֆարիղ օլմատըղընտան, Մ
մաեթօր սէսինի քէսիպ, տիւշիւնմէկէ պալլատը:

Եարը աչըգ օլան գարուտան կիւնէչին զիեալարը աքս իտիե
տու: Մաթպախտա, սիւալէրին գօգուսույլա ճէլպ իտիմիշ օլ
հիսապսըզ քիւշիւք պէօճէքլէր ուշմագտա իտիլէր: Խարիճտէ, թ
վուգլարըն եումուրթլամագ սէտալարընտան զայրի սէտա իշիտի
եօրտու: Հասըլը չիֆթլիքտէ էլան քիմէսնէ եօգ իտի:

Մօնմաեթօրիւն կէօղլէրի պուլանտը, վէ նազարը տիգգաթ
տօղրուճա տիվանէնին կէօղլէրինէ աթֆ իթտի: Շիւպհէսիգ Ժան
պագըըն տէհչէթլի իտի, զիրա Պուրէյլ, տէհչէթէ տիւշար օլարգ
հէման աեաղա գալգտը, վէ էլլէրինի իլէրիեթ տօղրու թուլթարա
սէս պիլէ չըգարմագսըզըն թաարգաեա գատար ըիւճաթ իլլէտի սէ

Մօնմաեթօր, եէրինտէն գըմըլտանմագսըզըն, վահչի պիր
նարլա Պուրէյլէ պագտը, վէ նակէհան պիր ատըմ գատար իլլէ
եիպ, գուվվէթլի էլլէրիլէ մէրգումուն պօղաղընտան թուլթաճա
վէ օ անտէ իչինի պիթիլէճէկի մուհագգագ իքէն, Պուրէյլ, պ
չընա կէլէճէկինի բէք չաբուգ անլաեարագ, պօղուգ պիր սէտա

— Լուլթի իտին, մէրհամէթ իտին, պէն քիգէ պիր ֆէնալ
իթմէտիմ, պէնի էօլտիւրմէյին, տէտի:

Էկէր մէրգում պու սէօղլէրի սէօյլմէսէ իտի, իհթիմալ քի
լէճէք իտի, հալպու քի իֆատէյի մէզքիւրէսի Մօնմաեթօրիւն
լընը պաչընա կէթիլմէքլէ,

— Կիւնտիւզ վագթը օլտուղունտան, պուրաեա կիրտիկիմ կէօ-
րիւտիւ. տիշարը չըգտըղըմ տախի կէօրիւէճէք տիր... Սահիհէն
պէն պիր տիվանէեիմ, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ աճէլէթէն օրատան
սիվիշմէսինտէ, Պուրէյլ, սօն տէրէճէ թէլաշ իշինտէ օլտուղու հալ-
տէ, սիւրիւքլէնէրէք վէ տիշլէրի պիրիպիրինէ վուրարագ, գարուեու
արգատան սիւրկիւլէտի:

Մօնմանէօրիւն մէգըիւր ֆէվգէլատէ հէեէճանը կիւճ պէլա իլէ
թէսկին օլտու. Ֆապրիգատա, ԺօրԺ, թէլաշը աղիմ իշինտէ օլարագ-
քէնտիսինէ պէքլէեօրտու. Խարիճտէ սըճագ պիր կիւնէշլէ հէր թա-
րաֆ աթէշ կիպի եանտըղը հալտէ, պիշարէ խասթա, սօպանըն գա-
նընտա օթուրմուշ օլուպ, թիր թիր տիթրէեօրտու. Մէրգուլմ, գա-
րընտաշընըն եիւզիւնէ պագմասըյլա, թէշէպպիւսիւնտէ մուվաֆ-
ֆագ օլամամըշ իտուկինի անլատը, վէ Ժան, պիր ազ սիւքիւթտէն
սօնրա, եավաշ սէտա իլէ,

— Ահ, պիրատէր, օ ահմագ վէ պէյինսիզ հէրիֆին ավուճլա-
րընը ալթուն իլէ տօլու կէօրտիւմ... Պանա լաղըմ օլանտան իւշ
գալթ զիեատէ ալթուն իլէ ավուճլարը տօլու իտի... Բէնտիսի իսէ,
օլ իւֆլէսէն տիւշէճէք մէրթէպէտէ զայիֆ տիր... Սէն պիլէ, ԺօրԺ,
Ժանը զալէպէ իտէպիլիրսին, տէտի:

ԺօրԺ. - Ժա՛ն, Ժա՛ն, նէ՛լէր տիւշիւնիւեօրսուն:

Ժան. - Տիւշիւնտիւկիւմիւ պիլմէ՞ք մի իսթէեօրսուն:

ԺօրԺ. - Լաքին պանա տէհշէթ վէրիեօրսուն:

Ժան. - Սէնճէ տէհշէթ վիրէճէք նէ՞ սէպէպ վար տըր... Վա-
րագաա քէնտի քէնտիմէ գօրգուեօրուլմ, լաքին տիւշիւնտիւկիւմ
մատտէ բէք սատէ տիր... Պուրէյլին խանէսինտէ ֆայիտէսիզ պիր
սէրվէթի ճէսիմէ... պիզտէ իսէ, տիրաեթ վէ չալըշկանլըղա բաղ-
մէն սէֆալէթ վէ զարուրէթ միւշահէտէ իտիեօրուլմ. Պու հա՞գգ-
մը տըր. Ագիւանէ տիւշիւնէլիմ... Պէն, եվհամ վէ խէեալէթ իլէ
քէնտիլէրինի ալտաթան ատէմլէրտէն տէյիլիմ... Պուրէյլին պանա
պիրմէք իսթէմէտիկի շէյի ճէպրէն քէնտիսինտէն ալմագ միւլահա-
գասընտա պուլունուեօրուլմ:

ԺօրԺ. - (Աեաղա գալգարագ վէ սօլուեարագ.) Պիրատէրիմ...
Ժան. - Նիհաեթ սանա ֆիքրիմի սէջլէտիմ, ֆագալթ պու-

ֆիքրիմի կիզէեէպիլի՞ր մի իտիմ. Պունունյա պէրապէր սէն պիլմէ-
միշ օլ. չու գատար քի, սէնի իսքեալթ իթմէք իսթէրիմ... Պէնի
տինլէ, պէն հէմ գուվվէթլիեիմ, հէմտէ սաքին թապիեաթլըեըմ:

Հալլ ու թէսվիտէ իտիւնէնք օլան մէսէլէ, պիր մէսէլէյի ֆէննի
օլուպ, պաշդա պիր շէյ տէյիլ տիր: Շէյլէքի Պէրնատէթտէ պ
հուտէ պիր աղչէ կէսմիւլմիւլ տիր: Քիմսէնէ զարար վիրմէնէր
պու աղչէտէն էլլի պին ֆրանգ ալըր իսէմ, պունտա քիմէ գալ
թագսիրաթ իթմիշ օլուրում: Պէն ճիտտի պիր թապիեաթա մ
լիք օլտուղումտան, վէ քէնտի քէնտիմէ սահիպ վէ մալիք պու
լունտուղումտան, վագթըմի զայպ իթմէք իսթէմէմ: Պու ճիւ
լէ իլէ հիշ պիր խուսուստա թաճիլ իթմէօրում: Խաթըրա կ
լէպիլէն քեաֆֆէյի թէտապիրի իհթիեաթաքեարանէնի իթթիս
իթմէքտէնիմ, վէ գարշըմա չըգապիլէն իհթիմալաթըն էն սօնու
պիլէ հիսապ իտիեօրում: Հիշ պիր շէյի պախթ վէ թէսատիւֆէ պ
րագմաեօրում: Վագը օլաճագ սիրգաթըմ, էմրի պասիրէթ, թ
համիւլ վէ թէրթիպաթ թէշէպպիւսիւ օլաճագ, վէ հէր շէյ է
վէլինտէն տիւշիւնիւլմիւլ պուլսունաճագ տըր, վէ ալթը այա գատ
մէճհուլէ պիր գատըն, նոգսան օլան էլլի ֆրանգը, իգթիզա իտ
իսէ, ֆայիզլէրիլէ պիլիքտէ Պուրէյլէ կէստէրէնէք տիր: Պունտ
խըրսըզլըգ նէրէտէ տիր: Պունա իսթիգըրաղը մէճպուրի տիմէք
տահա միւնասիպ տէյիլ մի տիր:

Ժօրթ. - Խա'յր, պու պիր ճինաեթ տիր:

Ժան. - Իգըրա իտէրիմ քի, պու ճինաեթի իճրա իթմէկի ա
ղու իթտիմ: Հաթթա պու բէք գօլայ շէյ իտի, չիւնքի պիր չօճու
պիլէ, Պուրէյլի պողապիլի իտի, լաքին գօրգտում:

Ժօրթ. - Կէօրիւեօրմուսուն, վիճտանընտա մէվճուտ օլան պ
տուղու, թասապուրուլնա, մուխալիֆէթ իտիեօր:

Ժան. - Խա'յր, կիւնտիւլ վագթը օլտուղու իչին գօրգտում տ
եօգսա վիճտանըմտան թագերիգ օլունարագ. գօրգու հիսս իթմէ
տիմ: Հալպուրի կիճէ վագթը տահա զիեատէ ճէսուր օլմագլըլ
թապիլ տիր:

Ժօրթ. - Տիմէք գարարընը վիրմիշսին տիր:

Ժան. - Ահմագ պիր քիմսէ օլմալըբըմ քի, թէրէտտիւտ իթ
տէնիմ:

Ժօրթ. - Լաքին էկէր կէօրիւլիւրսէն, իթհամ օլունուրսան, վ
մահըլմ գըլընըրոան...

Ժան. - Սէն վէսվէսէ իթմէ, պէն հէր շէյի տիւշիւնիւլիւ մ
տիր:

Ժօրթ. - (Տիթրէնէրէք.) Պարի եէմին էթ քի, եալընըլ խըրսըլ տիր:

ըզդ իտէճէքսին . . . վէ սիրգաթ իտէճէկին մէպլաղը իլէրուտէ էօ-տէեճէճէքսին :

Ժան . - Եէմին իտէրիմ :

ԺօրԺ . - Ո՛նը էօլտիւրմէք իսթէմէեօրսուն , տէյի՛Լ մի :

Ժան . - Խա՛յր , վէֆաթընտան պէնճէ նէ՞ ֆայիտէ հասըլ օլա-պիլիր :

ԺօրԺ . - Հալպու քի էկէր սէնի թանը՛րսա , էկէր խաղինէսինի մուհաֆազա իթմէք իսթէրսէ՞ :

Պու արայըզ Ժան տը Մօնմաեէօր՝ էլինի անլընա կէօթիւրտիւ . Մէրգու՛մ , պիրտէն պիրէ սայրի գարչըսընտա գըրմըզը պիր մատտէ կէօրտիւ , ֆագաթ զայիֆլիք ատտ իթտիկի մէզքիւր հէեճէճանըն-տան տօլաեը քէնտի քէնտիեէ մահճուպ օլարադ ,

— Սէն վէպէսէ իթմէ , պէն զաեէթ թէտպիրլի հարէքէթ իտէ-ճէեիմ , տէյի պէեան իյլէտի :

ԺօրԺ . - Ֆագաթ էկէր տէտիկիմ հալ վագը օլուր իսէ՞ :

Ժան . - Օ հալտէ , էկէր մէրգու՛մու էօլտիւրմէզսէմ , քէնտիմի մահվ իթմիչ օլուրու՛մ : Իմտի , սէն ինթիխապ էթ , հա՛նկըսընը թէր-ճիհ իթմէլիեիմ :

ԺօրԺ . - (Հընչգըրարադ .) Ժա՛ն , պու շէյի եաբմա . . . պու տէհչէթլի շէյ տիր . . . սապըրլը օլ . . . էլպէթթէ տիկէր պիր թա-րաֆտան պիր կիւն պախթըն եավէր օլաճագ տըր . . . Ս՛հ , պու ֆիքիր , պու խաթըրէ իլէ եաշամա՛դ . . . Եա՛ Բապպի , տիմէք սէն տախի պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէեօրսուն . . .

Ժան . - (Թասալը պիր հալ իլէ .) Վագը օլաճագ հարէքէթիմին տահա պաշգա իյիլիքլէրի տէ օլաճագ տըր . . . Պիչարէ ԺօրԺու՛մ , հէքիմլէրին թափսիեէսի մուճիպինճէ քէնտինի թէտափի իտէպիլտի-կին հալտէ , պէլքի շիֆաեապ օլաճաղընը , վէ պիր գաչ պին ֆրան-գըմըզ օլմատըզը իչին , սէյլէտիքլէրի գապլըճալարա կիտէմէտիկինի տիւշիւնիւրսէմ , շու սէֆիլ վէ ֆագիր հալիմիզէ նէ՛ գատար էսէֆ իթտիկիմի պիլմէզսին :

ԺօրԺ . - Պէնի տինլէ , Ժա՛ն . պունտան պէյլէ տահա միւզտա-լըպ օլմաեը , հաթթա էօլմէեի տէ իսթէրիմ , ֆագաթ խէեալ իթ-տիկին խուսուսու , խա՛յր , խա՛յր , ասլա թէնսիպ իթմէմ : Հիչ օլ-մազսա պրադ քի բահաթճա էօլէեիմ : Ազաճըզ էօմրիւմ գալմըչ տըր . . . Պիր տիկէր քիմսէնին ինլէտիկինի , վէ գաթլ ու թէլէֆ ի-տիլտիկինի կէօրէրէք ահրէթէ եօլճու օլմագ , տէհչէթլի շէյ տիր :

Ժան . - Ժօրժ , սէն միւսպէղա իտիեօրսուն . . . քէնտինի պիւս
ազ թօբլա . . . թէսկին օլ . . .

Ժօրժ . - Էսէֆ իտէրիմ քի , սէնի իճպարէ իդթիտարըմ եօ
տուր . սէնի , թասավվուր իթտիկին հարէքէթտէն կէրի տուրտուրմը
մագ իչին , կէօզ եաչլարըմտան վէ բէճա ու նիեազլարըմտան զայլթի
թէտպիլրիմ պուլունմամագտա տըր . իմտի , Ժա՛ն , կէօզ եաչլարըրա
վէ բէճա ու նիեազլարըմը բէտտ վէ թահգիր իթմէ .

Ժան . - Զէնկին օլաճաղըմըզ կիւն , վէ սիրգաթ իտէճէկիմ էլտա
պին ֆրանդը , քէնտիմի թանըթմաեարագ Պուրէյլէ էօտէեէճէկիսը
կիւն , իշթէ օ կիւնիւ պիրատէր , հարէքէթի վագըւամը թահսին վա
թագտիր իտէճէքսին :

Ժօրժ . - Ասլա՛ , ասլա՛ :

Ժան . - Քէնտինի թէտավի իտէպիլէճէկին , վէ քէսպի շիֆ գ
իթտիկինի , եիւզիւնիւ կիւլէնճ վէ քէնտինի մէսուտ , պէնի զէնկ
վէ մէշհուր կէօրէճէկին կիւն , աֆէրի՛ն գարընտաչըմ , իյի եարալին
տիեէճէքսին :

Ժօրժ . - Գօրգուեօրում , վէսվէսէ իտիեօրում :

Ժան . - Պրագ քի իսթէտիկիմի եարաեըմ . իւշ կիւնէ գատա պ
հէր շէյ թէքմիլ օլաճագ տըր :

Մնտան սօնրա , խասթա իսրար իթմէեիպ , գօլթուզլու ի
կէմլէսի իչինտէ տէրմանսըզ պիր հալտէ գալագալտը . Պիչարէ , պ
նիրլէրինին թահրիք օլունմասընտան նաչի , պօղուլաճագ րատու տ
տէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղամագտա իքէն , նակէհան աղլամա քէ
տուրուպ , քէնտիսի տէ , դըմըլտանմագտան արի պիր սուրէթս
պուլունտու . Պիչարէնին բէնկի սօլմուշ , կէօզլէրի գաբանմըշ , աղ լի
եարը աչըլմըշ , վէ տօգագլարը սարարմըշ օլմասըյլա , էօլմիւշ օլտու
ղու զանն իտիլմէքտէ իտի իսէ տէ , հագըգէթտէ պաեըլմը իտի . պ
Գարանլըգ պաստըղընտա , Ժան տը Մօնմաեէօր , ֆապրիգալ
թէրքլէ , Պէրնատէթէ տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու , ֆագաթ տօ
րու եօլտան կիտէճէք եէրտէ , տօլամպաճլը հարէքէթի թէրճիհ ի տ
լէտի :

Մէրգում , ուգագտան կէօրտիւկիւ թարլա ամէլէլէրինտէն ս
գընարագ , եօլունա տէվամ իտիպ , մագսէտի իսէ , մուախսաբ
թէրէտտիւտ իչինտէ գալմամագ իւզրէ էվվէլինտէն հէր թարա
թէտգիւ իթմէքտէն իպարէթ իտի :

Պէջլէճէ , Պուրէյլին , կիւնտիւզ ագչամա գատար խազինէ :

պիեանընտա վագթընը կէշիրտիկի օտա բէնչիրէսինին եիւքսէքիկինի
անլատը .

Եօ Պունտան պաշգա, Ժան, ամէլէնին ավտէթինի, ագչամ Թաա-
ուրմը իթտիբլէրինի, վէ ագչամ վագթընըն սէրինիկինտէ պիր ազ իս-
այլթիրահաթ իյլէտիբլէրինի տախի միւշահէտէ իյլէտի, վէ օնտան սօն-
րըրա կիճէ գարանլըղը պաստըղընտան, հիչ պիր շէյ կէօրէմէտի, վէ
սապահլանըն կիւնէշ տօղմագտան էվվէլ, չալը չըրբըլարըն արասըն-
էլտա կիզլէնմիշ օլտուղու մահէլլտէն, չիֆթլիք խալզընըն ուեանմա-
կիսընա տիգգաթ իթմէքլէ, Գլօտինին, իգամէթկեահըն գարչըսընտա
վագը պուղտայ անպարընըն իւզէրինտէ պուլունան պիր օտատա եա-
լընըզճա եաթմըշ օլտուղունու Թաստիգ իյլէտի: Մէզպուրէ, մէզ-
քիւր օտաեա պիր նէրտիվէն իլէ չըգըպ, պու նէրտիվէն սապահա
գատար տիվարա տաեաթըլմըշ օլտրագ պրագըլմագտա իտի:

Սաբան խըզմէթինի կէօրէն պիր չօճուգ տախի ախըրտա, վէ
ինէքճի՝ ինէքլէրինին եանընտա եաթմագտա իտիլէր: Ինէքճի, օն իքի
չաղլարընտա հայլագ պիր չօճուգ իտի:

Պուրէյլէ կէլինճէ, մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Մօնմաեթօր, մաթ-
պախ իլէ միրաս էշեասընը հալի պիւեիւք տայիրէ արասընտա պու-
լունան մէրգուսուն օտասընտան կէշմիշ իտի:

Օ ագչամը, ԺօրԺ, գարընտաշընա,

— Ժա'ն, գարարընտան ֆարիղ կէլ. տիւշիւն քի. չիմտիեէ գա-
տար շայեանը իթապ վէ մուախէզէ օլաճագ հիչ պիր հալ ու հարէ-
քէթիմիղ օլմամըշ տըր, տէտի, վէ ճէվապ օլարագ, Ժան տա,

— Պու կիճէ հէր շէյ պիթէճէք տիր, վէ եարըն սէրվէթէ մա-
լիք օլաճաղըզ, տէյի պէեան իյլէտի:

Մուախարէն, Ժան, ելինէ Պուրէյլին չիֆթլիկինէ կէլէրէք,
պուղտայ անպարընըն պօեուէնա տօղրու սիվիշտի, վէ պիր գաշ տա-
գըգա հէր Թարաֆը կէօգէթէրէք պէքլէտի իսէ տէ, հիչ պիր չիւպ-
հէլի մատտէ կէօգիւնէ իլիշմէտի: Եալընըզ Գլօտինին օտասը ալթըն-
տա, տիվարա տաեաթըլմըշ օլան նէրտիվէնի միւշահէտէ իլէ, պու-
նու գալտըրըպ ումուղունա ալտը, վէ աեաղլարընըն սէսի չըգմա-
սըն իչին կիւպրէլէրին իւզէրինէ պասարագ, քէմալը իհթիեաթլէ
եիւրիւտիւ:

Ախըրտա պուլունան պիր քէլպ հավլամաղա պաշլատըղընտան,
Ժան, պիր արա գօրգտու, ֆագաթ քիւշիւք ինէք չօպանը, ու-
եանարագ,

— Սո՛ւս օլ Նուարօ, եաթ եէրինէ, տէյի պաղըրտըղընտա թի
հայվան սէսինի քէստի:

Մօնմանէօր, քէլպին հավլամասընտա հարէքէթինի տուրտու
մուշ իրէն, հայվանըն սուստուրուլմասը իւզէրինէ եինէ եիւրիւմէ տը
պաշլատը: Օ կիճէնին զաեէթ գարանլըգ օլմասը իշինէ բէք եարս գա
եօրտու: Հասըլը էվին էօնիւնէ վասըլ օլուպ, նէրտիվէնի տիվալ եա
տաեաթտը, վէ եօգարը չըգմաղա հաղըրլանտըղը սըրատա, ի կէ
բէնչիրէնին գաբաթըլմըշ օլտուղունու կէօրմէքլէ, րէֆ իթմէք իւզ
պուլունտուղու հիտտէթ վէ մէյեուսիյեէթ նիտասընը կիւճ պէ պի
իլէ զապթ իտէպիլտի:

Մէզքիւր բէնչիրէլէր, օ կիւն, թուղլա իլէ գաբաթըլմըշ իտ պո
չիւնքի Մօնմանէօրիւն վուգու պուլան մուամէլէ վէ հարէքէթի ի շիւ
զէրինէ, Պուրէյլ գօրգմուշ օլտուղունտան, պու թարիգլէ քէնտ պո
սինի էմին պիր վազիեէթտէ պուլունտուրմանը տուչիւնմիւշ վէ տիւ
չիւնտուկիւնիւ ֆիիլէն տախի իճրա իյլէմիշ իտի:

Ժան, իչպու մուվաֆֆադըյեէթ սիզլիկի իւզէրինէ, տիւչալ ե
եէյիս օլարագ, րիւճաթ իտիպ, նէրտիվէնի եինէ պուղտայ անպ րի
ընա տաեաթտը, վէ բէնտիսի գըրլարըն արասընտա նապէտ քի
օլտու:

Վագաա պու հալ, մէրգումուն թասավվուրունա գարըլ ֆաղ հի
պիր միւշքիւլաթ իտի իսէ տէ, պունուն իչին թասավվուրունտ
ֆարիղ կէլմէկէ սէպէպի օլմանըպ, եալընըգ տիւչիւնմէսի լազըմ քէ
տի, վէ պու սէպէպլէ նիեէթինին իճրասընը կէրի պրագտը:

Պինապէրին ֆապրիգաեա ավտէթլէ եաթաղընա կիրտի, ֆա
գաթ ուեուեամատը:

Սապահլաեըն ժօրթ, խուսուսի պիր նազարլա գարընտաշըն տ
պագմասընտա, ժան, մէզքիւր պագըլտան սըգըլարագ, եիւզիւն մի
օլ պիր թարաֆա չէվիրտի, վէ արալարընտա հիչ պիր սէօղ թաաթ
օլունմատը:

Ագչամա գատար ժան, թասավվուր իթտիկի ճինաեէթի տիւ
չիւնտիւ:

Շէյլէքի պապա Պուրէյլին սէրվէթինի համիլ օլան սանտըլ
եանընա գատար կիտէպիլմէք իչին, մաթպախըն գաբուսունու գըլ բ
մագ, վէ տիվանէնին եաթտըղը օտատան տիկէր օտաեա կէչմէլէ
վէ սանտըղըն քիլիտինի գըրմագ լազըմ իտի:

Ժան, մուվաֆֆադըյեէթ վէ տտէմը մուվաֆֆադըյեէթ ի

Թիմալաթընն ճիւմէսինի սողուգ գան իլէ նազարը տիգգաթա
ալտըգտան սօնրա, քէնտի քէնտիեէ չէօյլէ սէօյլէտի.

— Պու գատար մուամէլաթ վէ հարաքեաթ՝ սէսսիգ վէ բաթըր-
տըսըզ օլամանեաճագ տըր... Պուրէյլ ուեանաճագ, վէ օլ վագըթ
գարընտաչըմա պահս իթտիկիմ իքի շըգգ գուհուրա կէլէճէք տիւր...
եանի մէրգումու եա թէլէֆ իթմէքիկիմ, եախօտ քէնտի մահվըմը
կէօգէ ալմագլըղըմ իգթիգա իտէճէք տիւր, տէտի.

Պիւր կիւն էվվէլ, Ժան, խըսըզլըղը օլ տէրէճէ գօլայ, սայքի
պիւր չօճուգ օեուհնճաղը մագամընտա ատտ իտիեօրտու քի, ճինա-
եէթի իճրա իթտիկի սըրատա քէնտիսինին պաչգա պիւր եէրտէ
պուլունմուչ օլտուղունու զանն իթտիւրէճէք հիչ պիւր թէտպիւր տիւ-
չիւնմէեի պիլէ խաթըրնա կէթիւրմէմիչ իտի. Լաքին պու տէֆա էմրի
պաթիւրէթ իգթիգասընճա, Բարիստէ մուգիմ հըպպասընտան պէչ
ալթը գաթա մէքթուպլար եաղըպ, անլէրի, իրթէսի կիւնիւն ագ-
չամըսը ֆապրիգատա վիւրէճէկի զիեաֆէթէ տավէթ իթտիկի կիպի,
եէնի իճատընտան տախի մէքթուպունտա պահս իթտի. Տավէթլիւ-
րի իչինտէ, էնճիւմէնին իքի ազասը պուլունուպ, պունլար, մէչհուր
քիմեակիւր օլտուղլարը հալտէ, հագգլարընտա զիեատէ իւլֆէթ վէ
միւնասիպէթ հասըլ իթմիչ, վէ անլէրին տէ մէրգում հագգընտա
հիւրմէթ վէ ըիսեէթի աղիմէլէրի պուլունմուչ իտի.

Մօնմանէօր, սաաթ օն պիւրէ գատար պէքլէտի. Գէօյլիւլէր եր-
քէն եաթարլար, վէ սաաթ օն պիւրտէ տէրին ույգուեա տալարլար
իտի, վէ կիճէլէրի հէր թարաֆ սաքին վէ սուսլուգ իչինտէ օլուպ,
եալընըզ ուզագտան, օրմանլարըն պալչըզլարընտան գուրպաղըլարըն
սէսլէրի իչիտիլիւր, վէ արասըրա պու հայվանլար սէսլէրինի քէտտիք-
տէն ազ սօնրա, պիւրտէն պիւրէ տահա զիեատէ գուվվէթլի սէտա իլէ
միւգիգալարընա տէվամ իտէրլէր իտի.

Մէրգում, ճամ քէսմէկէ մախսուս օլան պիւր էլմաս բարչասը
իլէ գարու կիպի գարչըսընա չըգապիլէն մէվանինն էօնիւնիւ ալմագ
իւզըն պիւր տէ գալըն տէմիւր չիպուգ թէտարիք իթմիչ իտի, վէ ա-
հըպպասընը տիւչիւնէրէք,

— Շաեէտ անլէր պէնի իթհամ իտէրլէր իսէ, քէնտի եանլա-
րընտան այրըլմամըչ օլտուղումու թաստիգ իտէճէքլէր տիւր, վէ ֆիւ-
լէն տէ անլէրին նէգտինտէն մուֆարագաթ իտէճէք տէյիլիմ, տէյի
միւլահագա իթտի.

Իրթէսի կիւն, սաաթ եէտիտէ սուֆրա գուրուլտու. Տավէթլի-

լէրին բեաֆֆէսի տալէթի վագըսեա իճապէթ իթմիշէր իտի . է
էվլէ կէլէնլէր մուալլիմ Մ . Պասլօ վէ էնճիւմէն ազասընտան պալար
րօն տը Պլէթիէր իտի :

Ժան տը Մօնմանէօր , դաեթ քէյֆլի վէ հէր կիւնա տիւշիւնըն .
ճէտէն արի կէօրիւնտիւկիւնտէն , մէրգուսու կէօղիւնտէն աեըրմաղիւր
եան ԺօրԺ ,

— Պէլլի թասավվուրաթը մուղիրրէսինտէն ֆարիղ կէլմիշ տիւ
տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի :

Պիշարէ , քէնտիւի թաղիւր իտէկէլէն մէզքիւր միւլահազատմիշ
խալի օլմասըյլա , վիճուտճա վէ սըհհէթճէ հէր վագըթտան իյի պի
հալտէ պուլունտուղունու զանն իտիեօրտու :

Օ կիւնիւ մայիսին պէշի , եանի զէվալլը Տօրիանըն Վիրլուվէտաֆ
պօրճուլ օլտուղու ալթը պին ֆրանգը էօտէեթմէտիկի կիւն իտի . թիւ

Հավա , ագչամ էսնալարընտա պօղուլուպ , ինճէ պիր եաղմու ու
եաղմանա պաշլամըշ , վէ օրթալըգ տախի միւրէքքէպ կիպի գանպ
րարմըշ իտի . Լաքին , սաաթ տօղուղ սուլարընտա պուլութլար տա
ղըլտըլար , վէ եաղմուր քեամիլէն տուրուպ , եըլտըղլար անըն եէրիւղ
նէ գայիմ օլտուլար :

Ֆապրիգատա վէրիլէն զիեաֆէթ բէք քէյֆլի օլտու . Ժան
Մօնմանէօր , աշգ ու հէեթճան իլէ միւսթաղպէլէ մախսուս օլար
թասավվուրլարընը իյզահ իթտի :

Պասլօ . — Լաքին պու քէշֆինիլլէ , ատէթա սիգ պիր խաղիւն
պուլմուշտունուղ , վէ պու սաեհտէ իշլէրինիղի միւրէմիլէն սըրաիւշի
գօեաճագսընըգ . Պինապէրին պու քէշֆինիլլէ բէք մէմնուն օլտուլիգ

Պարօն տը Պլէթիէր . — Պէն տախի թաստիգ իտէրիմքի , սիգ պան
սաեհտէ մուհագգագ վէ աղվագըթտա սահիպ սէրվէթ օլապիլիան
ճէքսինիգ . էօեֆ իտէրիմքի , իլք սէրմանէնիղի վիրէպիլէճէք գ
տար իգթիտար վէ սէրվէթիմ եօգ տուր . Լաքին մաքինալարը իւպ
շա իթտիրմէք տէրէճէսինտէ ագչէնիղ վա՛ր մը տըր :

Մօնմանէօր , էլինտէ պուլունան պըշագլա օյնաեարագ , ֆիա
թուրսուղճա ,

— Խա՛յր , հէնուղ եօգ տուր , ֆագաթ գարընտաշըմ վէ պէմն
քեաֆֆէյի ֆէտաքեարլըղլարը իճրաեէ հաղըըղ . Զաթէն պիլը
լաղըմ օլան տա էլլի պին ֆրանգ տըր , տէյի ճէվապ վիրտի :

Խասթա , բարմագլարընըն ուճուլա , անլընըն թէրինի սիլտէտ
Ժանըն սիւքիւնէթի , ԺօրԺու սայքի գօրգուտուեօրտու :

Ե Սաաթ օն սուլարընտա, պաղչէեէ չըգըլտը. Տալէթիլէր, սի-
պակարալարընը իչէրէք, թագըմ թագըմ պիրէր թարաֆա տաղըլտըլար.
Ժօրթ, տայիմա բէնտիսի իչին եագըլմագտա օլան աթէչին եա-
իւնընտա օթուրմուչ իտի. Հալպու քի ժան, պիր թարաֆտան օլ-
մապիր թարաֆա կիտիպ կէլիեօրտու. Մէրգուլմ, տալէթիլ օլան
չէվաթա,

Ե — Եարըն բլանլարըմը սիղէ կէօսթէրէճէեիմ, տէմիչ, վէ օ կի-
ճէեի օրատա գալմագ վատընը, ահրպպասընտան իսթիհսալ իլլէ-
տաիչ իտի.

Ե ժան, սաաթընա պագըպ, օնու չարեէք կէչտիկինի կէօրտիւ-
իւնտէ, «Վագըթ տըր» տէյի միւլահագա իթտի, վէ քիմնէ թա-
վէեագընտան կէօրիւլմէքսիղին նապէտիտ օլտու, վէ պիր բէրրէ քէն-
ի. սիսինի թարլալարտա պուլտուղունտա, չիֆթիլիկէ գատար վար
մուռվվէթիլլէ գօյմաղա պաչլատը. Ֆագաթ չիֆթիլիքտէ պուլտայ
գանպարընըն արգասընա մուվասըլլէթինտէ, տուրուպ, նէֆէս ալտը.
տա ժան, տէմիր չիպուղու պիրիքտէ կէթիլմիչ իտի. Պու պիր նէվ
էրիւղուն վէ մագպուլթ միլ իտի. Դլօտինին նէրտիվէնի եէրինտէ օլուպ,
Կէզպուրէ իսէ ուեուեօրտու.

Ե Հասըլը չիֆթիլիք սուսլուգ իչինտէ օլուպ, քեաֆֆէյի գաբու-
օլարը գաբալը իտի.

Մօնմաեէօր հավիտէն կէչիպ, էվին գարչըսընա վասըլ օլտու.
զիմէնտիսի սաքին վէ նէֆասինէ հաքիմ օլուպ, աթա իղթիրապ վէ էն-
աեիլէ հիսս իթմէեօրտու. Մէրգուլմ, մաթպախ գաբուսունու սէս-
ուլիղճէ աչըպ, օրատան կէչտիկի սըրատա, ախըր գաբուսունտա տու-
պան մահուտ քէլպ եինէ հավլատըղընտան, Մօնմաեէօր, ինէք չօ-
ղիլիանընըն, մէղքիւր հավլամատան ուեանարագ,

Ե — Նէ՝ օլուեօրտուն, Նուարօ, եինէ նէ՞յին վար տըր, տէյի
իայվանը թէքտիր իթտիկինի իչիթտի.

Օլ էսնատէ Մօնմաեէօր մաթպախա կիրմիչ օլտուղունտան, եա-
ֆիասընը թէհլիքէտէն գուրթարմըլ իտի, չիւնքի զիքը իթտիկիմիզ
պան տախի, քէնտի օտասը գաբուսունու աչարագ, Նուարօ հավ-
պէսմասընա տէվամ իթտիկի սըրատա, էթրաֆա կէօզ կէզտիր-
պիրիքտէն սօնրա,

— Սուս օլ, հայվան, հավլամաեա պիր սէպէպ հօգ տուր,
էտի.

Լաքին հագըգէթիլի հայվան իթաաթ իթմէեիպ, հալէա հավ-
Ա—15

լամասընա տէվամ իթտիկինտէն, գարնընա պիր թէբմէ ախգ ի ի
տի, վէ պունուն իւզերինէ սիւքիւթ վագը օլտու:

Մօնմանէօր, գուլաղընը, Պուրէյլին եաթաղըն օտանըն գաբ
սունա տաեաթըպ, տիգգաթըլընա իշերիտի տինլէմէսինտէ, բաթը վէ
տըլը վէ կիւն իլէ նէֆէս ալըպ վիրմէքիւք, վէ մուախսարէն զաե զա
չաբուգլուգլա թէլէֆֆիւգ օլունան պագը միւպհէմ քէրիմէլէր իշի
մէքլէ, աճապա մէգքիւր օտատա ուեանըգ իքի քիշի՞մի վար պէ
միւլահագասըյլա տիւշարը տէհշէթ օլտու, վէ թէքրար գուլ բա
վիրտիկինտէ, պու տէֆա գալպինին չարբընթըսը, վէ էլինին տի քի
րէմէսի տուրտու, զիրա իշիթտիկի սէս, Պուրէյլին, ըիւեասընա իշի
խէեալլամասընըն սէսի իտի:

Ժան, գաբուեու եապաչճա աշտը, վէ պոյնունու էեիպ, հէմ իշի
եէրէ սիւրիւնէրէք վէ նէֆէսինի գապթ իտէրէք, եիւրիւտիւ: րի
Մէգքիւր օտատա հիշ պիր բէնչիւրէ պուլունմատըղընտան, հրո
թարաֆ քեամիլէն գարանըգ իշինտէ իտի:

Պուրէյլին ըիւեասը գաթթ օլունուպ, եաթաղընտա գըմ հի
տանտըղընտան, գարեօլասընըն թահթասը չաթըրտատը:

Մօնմանէօր, մէրգուսուն հալէա ուեուտուղունա թէէմին քի
տուգտան սօնրա, եիւրիւմէսինէ տէվամ իթտի:

Զիքը իթտիկիմիգ օտա, իւշ եախօտ տէօրթ մէթրօ էնինտէ զու
լուպ, Մօնմանէօր, տիզլէրի վէ էլլէրի իւզերինտէ սիւրիւնէրէկէ
հէնուգ իքի մէթրօ մէսաֆէեի գաթթ իտէճէք իտի: Մէրգում իշիւ
իշպու մէսաֆէ բէք չօգ կէօրիւնտիւկիւնտէն, եանընտաքի օտա
պիթիշիք օլան գաբուեա ասլա վէ գաթա վասըլ օլամաեաճագ տղու
տէյի գանն իտիեօրտու:

Նիհաեթէթ մէգքիւր գաբուեա վասըլ օլտու: Վագաա պու գագա
բու, բարմագլա եիթիլմէսինտէ աշըլտը իսէ տէ, զիեատէ աշըլ
սընտա, սէսիւտէ զիեատէլէշտի, վէ այնի վագըթտա Պուրէյլին եիւր
թաղը թէքրար չաթըրտատը:

Ժան պէքլէտի, ֆագաթ հիշ պիր նէթիճէ հասըլ օլմամասը
զէրինէ, եօլունա տէվամ իտիպ, տիկէր օտաեա կէշտի, վէ սա
տըղըն պուլունտուղու մահէլլի կէօրիւնճէ, քէմալը իհթիեաթլէ միւ
թարաֆա իլէրլէտի:

Մէգքիւր օտանըն բէնչիւրէլէրի տախի թուղա իլէ էօրիւմիպի
օլմասըյլա, զիֆիր գարանըգ էթրաֆը գաբլամըլ իտի, վէ Մօնմ
եէօր, պէօյլէ գարանըգ իշինտէ եիւրիւմէկէ ալըչըգ օլմատըղընտա միշ

ի էթրաֆը եօգլաեա եօգլաեա եիւրիւմէքլէ, թէհլիքէսիզճէ սանտը-
ղըն եանընա եազլայտը:

Օլ վագըթ մէրգուլ մօղըղուտու, սանտըղըն քիլիտինի արատը,
թէ վէ եէտինտէքի տէմիր մանիվէլաեը պու քիլիտէ սօգմագլա, գըրմա-
սեղա չայըչտը իսէ տէ, քիլիտ գալի օլտուղունտան, գըրըլմատը:

Ժան, թէքրար պու թէչէպպիւսէ իպթիտար իյլէտի, վէ պու
քէրրէ մանիվէլա, կէօրտիւկիւ թագեիգ սէպէպիյլէ էլինտէն գաեըպ
լաթըրտը իլէ եէրէ տիւլմէսինտէ, մէրգուլուն պիւթիւն գանը սպ-
թիքի տօնտու, վէ պաչընը էեիպ, Պուրէյլին, մէգքիւր բաթըրտընը
նա իչիտիպ իչիթմէտիկինի անլամագ իւզրէ գուլագ վիրտի:

Իչիւնճիւ տէֆա օլարագ եանընտաքի օտատան պիր չաթըրտը
էպ իչիթտիկինտէն, ֆագաթ պու տէֆաքի չաթըրտը, եաթաղըն թահ-
րիք օլունմասը նէթիճէսի օլմաեըպ, պիր քիպրիթին թուլուչտու
կրօլմասը սէտասը իտուկինտէն, Մօնմաեէօր, Պուրէյլին օտասընտան,
քէնտի պուլունտուղու օտաեա պիր մուլ ըչըղը եազլաչտըղընը
ըմհիսս իտինճէ,

— Իչթէ չիմտի իչիմ պիթտի, տէյի միւլահագա իթտի, վէ լա-
քին նէրէեէ կիզլէնճէկինի պիւլմէտիկի կիպի, կիզլէնմէկէ վագթը
տա եօգ խտի, չիւնքի օանտէ, Պուրէյլ, էլինտէ պիր մուլ օլտու-
լու հալտէ, օտանըն գաբուսունտա կէօրիւնտիւ, վէ Մօնմաեէօրիւ
քիւլէօրիւր կէօրմէգ, «Խըրսըզ վա՛ր, Խըրսըզ վա՛ր, Խըրսըզ վա՛ր» տէյի
իլիւչ տէֆա նիտա իտիպ ըիւճաթ իյլէտի:

Ֆագաթ տիկէր պիր սէօզ ըէֆ իտէմէեիպ, սօն նիտասը, պօ-
տղուգ պիր ինիլթիտէն վէ Խըրըլթըտան էօթէեէ կէչմէտի, չիւնքի
Ժան, մէրգուլուն իւզէրինէ հիւճուլ իտիպ, էլինտէքի տէմիր միլի
գագաֆասընա էնտիրմէսինտէ, պիչարէեի եէրէ սէրտի:

Պուրէյլ, սինիրլէրի չէքիլիպ պիւզիւլմէկէ պաչլատըղը Խըրատա,
եիքի իւչ տէֆա կէօզլէրինի աչտը, էլլէրի չէքիլտի, վէ նիհաեէթ գը-
մըլտանմագսըզըն գալագալտը:

Պուրէյլին կէթիւրտիկի մուլուն ըչըղը, պու գարդաչալըգ Խըր-
ատա սէօնմէեիպ, եանմագտա օլտուղունտան, Մօնմաեէօր, իչպու
մուլալ ալըպ, չիֆթիլի սահիպլինի անըն ըչըղըյլա մուլայէնէ իթտի,
վէ գաբալը օլան կէօզլէրինէ էեէրէք, կէօզ գաբագլարը իւզէրինէ
պիր գաչ սըճագ տամլա ագըթտը, վէ Պուրէյլին հիչ պիր հարէ-
մաքէթտէ պուլունմամասը իւզէրինէ, մէրգուլուն թէպիմի բուհ իթ-
միլ օլտուղունա չիւպհէսի գալմատը:

Պու սուրէթլէ Մօնմաեօր, եինէ սանտղըն եանընա տէօնտի
 Կէրչի պու տէֆա մագթուլուն էլպիսէսի ճէպլէրինտէն անախթա
 արաեապիլի իտի իսէ տէ, պունու խաթըրա պիլէ կէթիւմէեի
 եէրտէ պուլտուղու պիր մէնտիլի ալտը, վէ էլինի ինճիթմէքտէ օլա
 տէմիր միլէ սարըպ, պունունլա սանտղըն քիլիտինի գըրմաղա մու
 վաֆֆագ օլտու:

Մօնմաեօր, քեաֆֆէյի ալթունլարը վէ պանգնօթլարը կէօր
 տիւկիւնտէ, խուսուսիլլէ ալթունլար իլէ ճէպլէրինի տօլտուրտու
 վէ պատէհու նաչըն եանընա կէլտի, ֆագաթ նաչ գաբունուն էօ
 նիւնտէ սէրիլմիչ իտուկիւնտէն, իւզէրինտէն աթլամասը լաղըմ կէ
 մէքտէ իտի իսէ տէ, թէրէտտիւտլէ ըիւճաթ իթտի, վէ անլը թէ
 իլէ ըսլանտը: Պու ճիւմլէ իլէ Պուրէյլին կէօղլէրի գաբալը օլուպ
 զըմլտանմաեարագ եաթտըղընը վէ պիրուհ օլտուղունու տիւչիւ
 նէրէք, քէնտի քէնտիեէ,

— Սահիհէն պէն տիվանէեիմ... ֆիրար իթմէք վագթը տըր վի
 տուրմաղա կէլմէզ, տէտի, վէ պիր իսկէմլէնին եանընա կիտիպ, է մէ
 լինտէքի չամատանը անըն իւզէրինէ գօյտու, վէ սօնրա ալթիւսթիւ
 կիւնտէն նաչի կէօղլէրի հիչ պեր շէյ կէօրէմէեէրէք, նաչըն իւզէ տա
 ըլինտէն հէնուզ աթլամըչ իքէն, տիվանէլէրէ մախսուս պիր նիտ
 ըէֆ իթմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէտի, չիւնքի պիր քիմսէ, եա տ
 խօտ պիր շէյ, արգասընտսն, բալթօսունու թուլթմագտա իտի:

Մօնմաեօր, պու սըրատա քէնտիսինի թուլթան քիմսէ, պաեըլ տ
 մըչ օլտուղունու զանն իթտիկի Պուրէյլ օլմասը իթիգատըյլա, օլ օս
 տէրէճէ գօրգու վէ տէհէթէ տիւչար օլտու քի, տիթրէմէսինտէ թ
 տիշլէրի եէկտիկէրինէ չարմաղա, վէ քէնտիսինին էօլէճէկինի, վէ մէ
 Պուրէյլին ճիւմի իւզէրինէ եղըլաճաղընը զանն իթմէկէ պաշլատը մ
 իշպու էնտիշէ վէ հէեէճան սէպէպլիլէ եիւզիւնտէն թէր տա ը
 նէլէրի ագմագլա պէրապէր, եիւզիւնիւ արգասընա չէվիրտի, վէ
 Պուրէյլին եէրինտէն պիլէ գըմլտանմաեըպ, հէյեթթի ասիեէսիլլ ի
 եաթմըչ օլտուղունու, վէ պիւլթիւն գօրգուսու՝ էլպիսէսինին պիլ ը
 էնքսէրտէն թուլթուլմասընտան իլէրի կէլմիչ իտուկիւնի անլաեընճա լա
 թիմարխանէտէքի մէճնունլար կիպի կիւլիւչ գօբարտը:

Մէրգուլմ, ֆիքրինտէն թահգիլլէ, «Պէն իսէ, քէնտիմի գուլ
 վէթի վէ ճէսուր զանն իտիեօրտուլմ» տէյի տիւչիւնտիւ, վէ տիշա զ
 ըր չըգըպ, հալէա սիւքիւթ իշինտէ պուլունան չիֆթիք էթրաֆըն
 տինլէտի, լաքին հիչ պիր սէս ալմատըղընտան վէ քիմսէեի կէօրմէ ի

տիկինտէն, հավիտէն վէ պուղտայ անպարընըն արգասընտան գօ-
շարագ կէշտի, վէ ֆապրիգանըն էօնիւնէ մուվասըլէթինտէ տու-
րուպ, էսվապընա չէքի տիւզէն վերտի, վէ քէսպի սիւքիւնէթ իթ-
տիկինի հիսս իյլէտիկինտէ, ֆապրիգա գաբուսուսուս նըսֆէն աչըպ,
իչէրի կիրտի:

Տէրունը պաղչէտէ ահըպպասը էլան կէզինիեօրլար իտի:

Մօնմանէօր, Պասլօն իլէ պարօն տը Պլէթիէրին, քէնտի եանըն-
տան կէշիպ, պիր եըղըն աղաճլար արգասընա չէքիտիքլէրինի կէօր-
մէսի, վէ ֆէննի պիր մէսէլէտէն պահս իթտիքլէրինի իշիթմէսի իւ-
զէրինէ, եանլարընա կիտէրէք, միւզաքէրէլէրինէ գարըչտը:

Պասլօ. - Սաաթ գա՛չ տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Մօնմանէօր տախի, պիր քիպրիթին այտընլըղըյլա սաաթընա
պադարագ, - Օն պիրէ չարեէք վար տըր, տէյի ճէվապ վիրտի:

Մէրգուսուսն էլինտէ գան լէքէսի վար իտի իսէ տէ, պէրէքէթ
վիրսին քի, նէ՛ Պասլօ վէ նէ՛ Պլէթիէր իշպու գան լէքէսինի կէօր-
մէտիլէր:

Պասլօ. - Արթըգ եաթալըմ, տիմէսինտէ, քէնտիլէր վէ տիկէր
տալէթլիլէր պաղչէտէն չէքիլմէեէ պաչլատըլար:

Ժան. - (Գարընտաչընա խիթապէն.) Ժօ՛րԺ, տօսթլարըմըղը օ-
տալարընա կէօթիւր... պէն պիր ազ եալընըզ գալմագ իսթէրիմ:

ԺօրԺ, էնտիշէլի պիր պաղըչ իլէ գարտաչընա նազար իթտիք-
տէն սօնրա, մէզքիւր էմրինէ իթաաթ իթտի, վէ Մօնմանէօր քէնտի
օտասընա չըգըպ, պիր լամպա եագարագ, այնատան թասվիրինի
թէճէսսիւս իյլէտի. Հէր նէ գատար լէհէսինտէ եօրկուսլուգ ալէտ-
մէթի մէվճուտ օլուպ, կէօզլէրի դարիպ պիր թարգտա տէյիթմիլէշ-
միշ իտի իսէ տէ, պաչգա պիր թէպէտտիւլ հասըլ օլմամըչ, եանի
րէնկի սօլմամըչ իտի:

Մուախխարէն էսվապընը տիգգաթը քեամիլէ իլէ թէճէսսիւս
իթմէքլէ, գօլլարը, րէնտէնկօթուսուսն էթէքլէրի վէ ժիլէսի իւզէ-
րինտէ պաղը գան լէքէլէրի, վէ տիպլէրինտէ իքի տանէ մում տամ-
լասը կէօրիւպ, պաչգա պիր չէյ կէօրմէտի, վէ քէնտի քէնտիսինէ
քեամիլէն հաքիմ օլտուղու ճիհէթլէ,

— Բէք թէմիզ պիր ճինաեթ իճրա իթմիշիմ, տէյի միւլահա-
ղա իթտի:

Այնի վաղըթտա գաբուսուս էօնիւնտէ պաղը աեագ սէսլէրի
իշիտիլիպ, պատէհու գաբու չալընտը, վէ խարիճտէն պիր սէտա,

— Պէն իմ ժա՛ն, աչապիլի՛րմիսին, տէտի:

Ժան գաբուեու աչտը, վէ ժօրժ իչէրի կիրտիկինտէ, գարըն-լթ տաշընը օլ գատար սաքին պուլտու քի, անըն պիր ճինաեթ իճրա-ղէ իթմիշ օլտուղունու զանն իթմէտիկի կիպի, պաղչէեի թէրք իթմիշ իտուկինէ տէ գանի օլամատը:

Ժան. - (Քէլամա աղազ իտէրէք.) Պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսուն իթմ Վազըթ կէճ տիր. նի՛շին եաթաղընա եաթմատըն: Զանն իտէրսէմ, ուեանըգ տուրմագլըղընա հիչ պիր լիւզում եօգ տուր, տէտի:

Ժօրժ. - Սանա պազը սէօղիւմ վար տըր:

Ժան. - Նէ՞ տիր:

Ժօրժ. - Պիր իւմիտ վիրէճէեիւմ:

Ժան. - Իւմիտ մի:

Ժօրժ. - Պու ագչամ, Պասլօ իլէ Պէթիէր արասընտա ճէրէեանիչ իտէն պիր միւքեալէմէնին պիր բարչասընը իշիթտիւմ:

Ժան. - Նէ՞ էհէմմիեթի վար տըր:

Ժօրժ. - Պիր աղ սապըրը օլքի սէօլէեիւմ: Անլէր սէնին հագ-գընտա կէօրիւշիւեօրլար իտի: Պու քէրրէ քէշֆ իթտիկին իսթիրա, մէրդոււլարը զիեատէսիյլէ ալէագատար իթմիշ օլտուղունտան, Պաս-լօնուն, «Իսթիրաընըն մուվաֆֆազըյեթ պուլաճաղընա օլ գատար իսքեաթ օլմուշում տուր քի, թէշէպպիւսիւնէ եարտըմ իթմէք իւզ-րէ, թասարրուֆլա թօբլամըշ օլտուղում պիւթիւն ագչէմի, եանի եիւզ պին ֆրանգ սէրվէթիւմի քէնտիսինէ վիրմէկի արզու իտիեօ-րում» տէտիկինի, վէ Պէթիէրին տէ, «Պէն տէ, պու արզունուզուտիւ մէվգըի իճրաեթ վազ իթմէնիզի թաւսիեթ իտէրիւմ» տէյի ճէվապ վիրտիկինի, վէ Պասլօնուն, «Պու կիճէ պու խուսուստա տիւշիւնէ-ճէեիւմ, վէ եարըն պունուն իճապընա պագարըզ» տէյի իլավէ իյ.էօլ լէտիկինի իշիթտիւմ:

Պու արա խասթա, սէվինճինտէն տիթրէեեթէք, վէ կէօղլէրէրգ եաշարմըշ օլարագ, քէնտի թարաֆընտան,

— Ա՛հ, պիրստէրիւմ, աղիզիւմ ժան, պու խուսուս՝ պատիի սէ-գթ լամէթիւմիզ օլաճագ տըր, վէ սէնին շայեանը թէէսսիւֆ միւլահապա-ղէեթ թընա, վէ տէհշէթպաիշ նիեթթլէրինէ մահէլլ վէ սէպէպ գ ալմաեա-ճագ տըր, տէտի:

Հալպու քի ժան, պիր սաաթ էվվէլ իշիթսէ, Պուրէյի գուրթա-րաճաղը, վէ քէնտիսինի պիր ճինաեթտէն էսիրկէեթճէկի տէրքեա-լմիւ օլան մէզքիւր իֆատէտէն, սայքի եըլտըրըմտան վուրուլմուշապընա իւզ

իւթէհասիր օլարագ, էլլէրինի ճէպլէրինէ սօգուպ, ավուճլարըյա
ընթիւթուճլար վէ պանգնթլար չըգարըպ, գարմագարըյըգ եաթաղը
ըրագէրինէ ֆըրլաթտը:

ԺօրԺ. — անլաչըմագ պիր սէտա իլէ,

— Լաքին պու ագչէ՛... պու ագչէ նէրէտէն տիր, տէյի սիւալ
ընթտի:

Ժան. — Անլամաեօ՞րմուսուն. չիմտի Պասլօ պանա հէր նէ թէքլիֆ
Թսէ, վագթը կէչմիչ տիր:

ԺօրԺ. — Սիւպհան Ալլա՛հ, սիւպհան Ալլա՛հ. խա՛յր, Ժա՛ն,
ա՛յր, հէնուգ վագթը կէչմիչ տէյիլ տիր. Մուալլիմին թէքլիֆինի
ապուլ էթ, Պուրէյլտէն սիրգաթ իթտիկին մէպլաղը եարըն քէն-
իսինէ կէօնտէր. Պիրլիքտէ, պունա պիր չարէ տիւչիւնիւրիւզ, վէ
անիչ օլմաղսա գալպիմիզ բահաթ օլուր:

Ժան. — (Անլը պուրուչարագ.) Վագթը կէչտի տիեօրում, վագ-
թը կէչտի:

ԺօրԺ. — Նի՞չին:

Ժան. — Անլամաեօ՞րմուսուն:

ԺօրԺ. — Խա՛յր, հաթթա անլամաեա տա ճէսարէթ իթմէեօրում.
Մօնմաեթօր, պիր բէչկիր իլէ գան լէքէլէրինի սիլէրէք,

— Պագ շու լէքէլէրէ, տէտի:

ԺօրԺ. — Ա՛հ, սէֆի՛լ, օ պիչարէ ատէմի էօլտիւրտիւն միւ:

Ժան. — Նէ՞ եաբաեըմ, լազըմ իտի, եօգսա մահվ օլաճագ
լուտիմ:

ԺօրԺ. — Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, հիմաեէ իյլէ պիզի:

ԺօրԺ, պու սէօզլէրի բէբէլէեէրէք, հընչգըրարագ, վէ էլլէրիլէ
իյէօզլէրինի գաբաեարագ օրատան մուֆարագաթ իթտի:

Իրթէսի սապահ Ժան օտասընտա պուլունմագտա իտէն, Պասլօ,
բիթըգումուն նէզտինէ կէլէրէք, եէնի իճատը իւզէրինէ տիւչիւնմիւչ
տուկինի, վէ անըն մուվաֆֆագըյեթինէ էմին օլտուղունտան,
էգթիտարը մէրթէպէսինտէ մուալէնէթէ հազըր պուլունտուղունու
ալէեան իյլէտի:

Մօնմաեթօր, թէքլիֆի մէզպուրու նէ՛րէտտ վէ նէ՛ գապուլ
թտի. Եալընըզ,

— Խէրթիպաթ ամէլեաթընը հէնուգ իքմալ իթմէմիչիմ տիր:
իմտի, օ ամէլեաթը պիթիրտիքտէն սօնրա, իճապընը տիւչիւնիւ-
թիւզ. Պունունլա պէրապէր, ագտէմճէ տաթի սիզէ սէօյէտիկիմ

վէճհ իւզրէ, պու մէսէլէտէ ագչէճէ սըգընթը չէքմէհէճէտէս
տէտի:

Մէրգուժ, պու սէօզլէրի թէլէֆֆիւզ իտէրքէն, կէօզլէրիտա
էսէրը եէյիս, վէ պէլքի տէ իզթիրապ միւշահէտէ օլունուեօրտաչը
.....լալ

Կէլէլիմ Պէրնատէթէ, Մօնմաեէօրիւն կիթմէսինտէն սօնրա, քիւ
րասը չայեանը թէէսսիւֆ պիր մէնզարէ իտի:

Նաչըն եանընտա պուլունան իսկէմֆէ իւզէրինէ գօնուլմուշ օլվէ
մուժ հալէա եանըեօրտու: Ջանն իտէրսինքի, էօլիւլէրին եալտա
տըզլարը մահէլլ եանընա գօնուլան մուժար կիպի, մահզա ճանդու
րանէ պիր իսթիհզա օլմագ իւզրէ, մահէլլի մէզքիւրէ մէզքիւր մ
վազ իտիլմիշ իտի:

Մաթպախըն եարը աչըգ պրագըլան գաբուսունտան էսէն ըիւթ
կեար, մուժուն ըչըրընը թահրիք իթմէքլէ, Պուրէյլին սիմասը
զէրինտէ դարիպ կէօլկէլէր հասըլ օլմագտա իտի:

Պիրտէն պիրէ, ույգու իչինտէ պուլունան չիֆթիլք խալգը
տէրին սուսուղու վիեանընտա պօղուգ պիր ինիլթի իշիտիլտի, ը
քին պու ինիլթի, խարիճտէն օլմանըպ, Պուրէյլին օտասընտ
չըգմըշ իտի, չիւնքի մէրգսւժ վէֆաթ իթմիշ օլմանըպ, պանըր
իտի:

Պիր գաշ տագըգա տահա կէչտիքտէն սօնրա, եէնիտէն
ինլէմէ իշիտիլտի, վէ եալաշ եալաշ մէրգուժ գըմըլտանարա
բարմագլարը օյնատը, գօլլարը գալգտը, կէօզլէրի աչըլտը, ֆագ
եինէ գաբանտը: Աճապա պիչարէ վուգուի հալի անլաեապիլտի
Աչըգ պրագըլան սանտըղա պագտը, վէ տօտագլարընտան,

— Խըրսըզը՝, գաթիլի՝ թուլթու՝ն, նիտասը չըգտը, վէ է
կէօլկէլէրիյլէ եարը սէօնմիւշ օլան տէհչէթպախշ կէօզլէրի իչինս
ինթիգամ՝ չէօլէսի բարլաեըպ, վուրուլմուշ օլտուղունու հիսս իտ
կէլէն պու ղէվալլը ճան չէքիչէնին պիւլթիւն գուվկէթի, եալը
«թէէտիպ իթմէք» միւլահագասընա հասը օլունտու:

Օլ էսնատէ մէրգուժ՝ նէ՝ տիվանէ վէ նէ՝ մէրագլը օլմանը
թէմամիյլէ ագլը պաչընտա իտի, վէ վագաա եալընըգ պիր տագ
գաճըգ էօմրիւ գալմըշ իտի իսէ տէ, պու ճիւմֆէ իլէ հաեաթ
պուլունուեօրտու:

Եարտըմընա կէլինմէսի իչին պաղըրմաեա պաչլատը իսէ
ֆիղպն ու ֆէրեատլարը քէնտիսինի տէրմանսըգ պրագաճաղընը:

Երեսնիս իշխմանը իւրերէ ետզընկարտա քիմնէ պուլունմատըղընը բէք
չարուգ անխեարագ, պէտազ պատանա իտիւմիչ օլան տիւարա դա-
տար կիտէպիլտի, վէ տիղէրի իւզէրինտէ տուրուպ, դաֆասընտա
այըլմըլ օլան ճէսիմ՝ ճէրիհատան եիւզիւնէ, պօղազընա, վէ ումուզ-
լարընա ագան դանա էլինի սիւրիւպ, տիւթըմէքտէ պուլունան մէզ-
ա, քիւր էլիյէ, տիւարա, «Ժամե տը Մօնմանէօր պիմի հօրտիս...» քէլիմէլէրի-
նի եազմըլ օլտուղու հալտէ, ազիմ պիր քէտէր՝ գօլլարընը դուվ-
օլվէթտէն քէստի, սէսի պօղուլտու, վէ տօղրուլուպ իրի տարմ գա-
տար ալտըգտան սօնրա, սարսըլտը, վէ տիւարըն եազընընտա ու-
ան զուն վէ տէօրթ քէօշէ պիր մասաեա տաեանըպ գալմասընտա, մասա՝
մուվապէնէսինի դայպ իտէրէք, աեազլարը եօգարտա գալմազլա
սըրթ իւթիւ տիւարա տէվրիւտի, վէ Պուրէյլ տախի օտանըն օր-
թասընա եուվարընամազլա, մէրգում պու քէրրէ սահիհէն թէսլիմի
լուհ իյլէտի, Լաքին տէվրիլէն մասա, Պուրէյլին գանլը էլիյէ եա-
ղըլան քէլիմէլէրի կիզլէմէքլէ, մէրգումուն ինթիգամ արզուսու մէվ-
գըի ֆիիլէ կէլէմէնէճէք իտի...
.....

Մօնմանէօր, նէթիճէյի ահվալէ պէքլէնէրէք, օ սապահը խա-
նէսինտէն տիչարը չըգմատը, Զաթէն ֆապրիգանըն ամէլէսի վու-
գուլաթտան խապէրտար օլարագ, ժանըն գարըսընտա օլ խու-
սուստա պահս իթտիլէրի հալտէ, ժան, քէնտիլէրինէ պու շէյ
սօրմագսըղըն եալընըպ սէօզլէրինի տինլէմէքտէ իտի:

Ամէլէնին հիտտիւթ ու էֆքեարընճա, Պուրէյլ, ախիլէն միրա-
սա սահիպ օլտուղունտան, վէ տախիլի մէմէքէթտէ խըրսըլլար էք-
սիք օլմատըղընտան, ճինաեթի վագըաեա անլէրին միւթէճասըր
օլմուշ օլմալարը իհթիմալինտէն իպարէթ իտի - Ժօրթ, օ սապահը
զիրատէ նամիզան պուլունտուղու ճիհէթլէ, եաթաղընտան գալգ-
մամըլ իտի:

Վուգու պուլան ճինաեթի, էվվէլ պէ էվվէլ Գլօտին կէօրմիւշ
իտի:

Պու գըլ, շէֆֆագ սէօքտիւկիւնտէ, մալիւմ օլան նէրտիվէ-
նիլլէ օտասընտան էնէրէք, էվին գաբուսու աչըգ իտուկինի, վէ
մէղքիւր գաբունուն գըրըլմըլ օլտուղունու կէօրիւպ, պիր ֆէլաքէթ
վուգու պուլմուշ օլմասը գօրգուսըյլա իչէրի կիրտի, վէ Պուրէյլին
նաչընը պուլտուղու կիպի, իսկէմլէ իւզէրինտէքի մումուն տախի
թէքմիլէն եանմըլ օլտուղունու միւշահէտէ իյլէտի:

Մուսախարէն մէջպուրէ, քէյֆիտէթի, չիֆթլիքտէ օլանլա մա
խապէր վէրտի, վէ Տօրիանըն վէ մահէլլի հիւքիւմէթ միւտիթի տի
տախի նէզտլէրինէ գօշուպ, հիքեաեէյի մատտէ իթտի:

Ժան տը Մօնմահէօր, քէնտի իշ տայիրէսինտէ, չիֆթլիք թ օլ
րա ֆընտաքի թարլա վէ գըրլարա նազըր օլան էնլի բէնչիրէլէրի օլ
նիւնտէ գօլճու վէ նէօպէթճի մագամընտա օթուրուպ, պիւթ տա
քէօյ էհալիսինին թագըմ թագըմ Պէրնատէթ ճիվարլարընտա թ
լանտըգլարընը կէօրտիւ, վէ քէնտի քէնտիտէ,

— Համտ օլտուն հիշ պիր գօրգոււմ եօգ տուր, տէտի:

Մէրգոււմ, իթթիխազ իթտիկի թէտապիր սաեէսինտէ քէնտ թէ
սինէ հիշ պիր թէհլիքէ մէվճուս օլմատըղընը հիսս իթտիքճէ, պ տը
նէվ շէյթանի թէքէպպիւր տույղուսույլա մահղուգ օլմագտա իս իշ

Ժան, քիմէվլի պիր թէրթիպ իլէ, էլպիսէլէրինին իւզէրին թ
պուլունան գանըն, վէ բանթօլճու իւզէրինտէքի մուսուլն լէքէլէր
թէմամիլէ չըգարըպ, ալթուլար իլէ պանգա գայմէլէրինէ կէլինէ տի
անլէրի տէ եանընտա սագլամաեըպ, պիր տէմիր գասս տէրուսինն լա
հըֆղ իթտի, վէ իսթէտիկի վագըթ չըգարապիլէճէկինէ էմին օլ
րագ, մէզքիւր գասաեը պիր գուեուեա աթտը:

Ժօրթ, գահվալթը թաամը իթմէկէ կէլմէտիկինտէն, Ժան եալ վէ
նըզճա թաամ իթտի: Սնճագ, մէթանէթի գալպիտէսինէ րաղմէ սօ
օ կիւնիւ իշթիհասը գաբալը իտի: Մէրգոււմ, իշկիճիլիքտէ ալէսս
վիյեէ միւթէտիլ վէ իհթիեաթլը իտի իսէ տէ, օ կիւնիւ զիեատ լու
սիլլէ իշկի իշմէքլէ, պիր տէրէճէ ֆէրահլիյեէթ հիսս իլլէտի, վէ էթ թ
լէտէն ագշամա գատար խանէսինտէն տիշարը չըգմամագ ֆիքրինս իտ
օլմասըյլա պէրապէր, միւպհէմ պիր իղթիւրապ, վիճուտինի թա
րիք իտէկէլտիկինտէն, զարիպ պիր տույղու, զանն իտէրսին թ չի
մագթուլուն նաշընըն եաթմըշ օլտուղու չիֆթլիկէ տօղրու քէնտ
սինի սէվգ իլլէմէքտէ, շու գատարքի, նաշը մէզքիւրու թէքր սի
կէօրմէք տէյիլ, իլլա քէօյլիւլէրին իշինտէ տօլաշարագ, ճէրէե
իտէն սէօղլէրի տինլէմէք մէրագընտա իտի:

Ժան, պսւ տույղուեա թապիլիյեէթլէ,

— Կիտէճէեիւմ. պէլքի էօյլէ պիր խապէր ալըրըմ քի, պունտա իլ
իսթիֆատէ իտէպիլիւրիւմ, տէյի միւլահագա իթտի, վէ չիտտէթ
օտասընտան էնիպ, ֆապրիգանըն հավլիսինտէ պուլունտուղունտա
մաքինավարի սուրէթտէ պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ գարընտա
շընըն տայիրէսի բէնչիրէլէրինէ պագմասընտա, Ժօրթուն պէեազ ս իլ

մասընքն ճամարա տաեաթըմըջ օլտուղունու կէօրմէսիյլէ, տիթրէ-
տի վէ գաշարը չաթըլտը:

Ժան, Պէրնատէթէ կէլտիկինտէ, խալգ իչինտէ հէեէճան հասըլ
օլտու, լաքին պու հէեէճան՝ Մօնմաեէօրիւ կէօրտիւքլէրինտէն նաչի
օլմաեըպ, իլլա վուգուաթտան օ սապահը պաթէլէկըաֆ խապէր-
տար օլան վէրսայլ միւսթէնթիգինին կէլմիշ օլմասընտան նաչի իտի:

Միւսթէնթիգի մէրգոււմ իլէ պէրապէր բօլիս գօմիսէրի տախի
պուլունուեօրտու:

Մօնմաեէօր, ուզագտան միւսթէնթիգի թանըտը: Պու միւս-
թէնթիգ, լիսէտէ օլտուղու գէման ըէֆիգլէրինտէն օլմուշ օլան Մ.
տը Մօրէն նամ շախս օլուպ, մէրգոււմա թէսատիւֆիւ, քէնտիսի
իւ իչին խալըրը իտի, չիւնքի անըն վասըթասըյլա իճրա իտիլէճէք
թահգըգաթտա հազըր պուլունապիլէճէկի տէրքեար իտի:

Ժան. - (Փիքրինտէն.) Հագըգէթէն պախթըմ եավէր կիտիեօր,
տիեէրէք, Մ. տը Մօրէնին եանընա կիթտի, վէ այնի սիննտէն օլան-
լարա, վէ մէրթէպտէ այնի սընըֆտան պուլունանլարա մախսուս պիր
հալը հէեէճանամիգ իլէ, եէկտիկէրիլէ թօգալաչարագ, «Վա՛յ, Լէօն
տը Մօրէն, - Վա՛յ, Ժան տը Մօնմաեէօր» սէօղլէրիլէ սէլամաչտըլար,
վէ արալարընտա ատէթտէն օլան պազը սէօղլէրին թաաթիսինտէն
սօնրա, Մօնմաեէօր,

— Շիմտիեէ գատար զապըթա թահգըգաթընտա ապա պու-
լունամաըլըմ տըր. եկէր պիր մահգուրու օլմազսա, իճրա իտիլէճէք
թահգըգաթտա սէնինլէ պիրլիքտէ պուլունամագլըղըմ միւսաատէ
իտէրմիսին, տէտի:

Լէօն տը Մօրէն. - Պու պապտէքի արղունու իճրա իթմէքլիկէ,
չիւպհէսիգ միւսաատէ իտէրիմ, տէյի ճէվապ վիրտի:

Պուկարտան էվվէլ իքի ժանտարմա նէֆէրի չիֆթլիկին հալլի-
սինէ կիրիպ, էվին գաբուտունուն պիրէր թարաֆընտա տուրտուլար:

էվվէլ պէ էվվէլ Մ. տը Մօրէն, սօնրա բօլիս գօմիսէրիլէ պիր
հէքիմ, վէ արգատան Մօնմաեէօր էվէ կիրտիլէր:

Մօնմաեէօրիւն լէհճէսի օլ էմնատէ սօլմուշ օլուպ, տէմիր միլ
իլէ աչըշ օլտուղու գաբուտան կէչէրքէն, մէքըիւր միլին իչարէթի-
նի աչիքեարէն կէօրտիւկիւնտէ, տիթրէմէքտէն քէնտիեի մէնն ի-
տէմէտի:

Պուրէյլին օտաարյա նաչընըն պուլունտուղու օտաեը թէնվիր
իթմէք իւզրէ, զիքր օլունան գաբու էնլիճէ աչըգ պրագըլտը:

Միւսթէնթիգ, տօղրուճա նաչըն եանընա կիթտի:

Մօնմանէօր, իքինճի օտանըն դարուսու եանընտա, եանի Պրէյլին՝ քէնտիսինի արգասընտան թութմուշ օլտուղունու զանն ինտիկինտէ տէհչէթլի հէեէճան հիսս իթտիկի մահչլտէ, ոլըթլտիվարա տաեաթմըշ օլարագ, աեադտա տուրուեօրտու:

Մէրգում, պիրինճի աթֆը նաղարընտա, նաչըն եէրի թէպտ օլունմուշ իտուկինի անլաեարագ, պիր տէրէճէ պօղուլուպ, տտագլարը տիթրէտի, վէ անլը տտիսի թէրլէտի:

Աճապա քիմ մէղքիւր նաչը իլք եէրինտէն դալորըմըշ իտի:

Պիր խըղմէթքեա՞ր մը, եօզսա Պուրէյլ, պիր դաչ տաղը տահա եաչաեարագ, եէրինի թէպտիլ մի իթմիշ, վէ աճապա մէքիւր պիր դաչ տաղըդա դարֆընտա նէ՞ օլունշ իտի:

Իշթիէ պու միւլահաղաթ իլէ, Մօնմանէօրիւն անլը թէրլէտ վէ Մ. տը Մօրէն, եանընա եաղլաչարագ,

— Պօղուլուեօրտուն պուրաեա կէլտիկինէ միւթէսսիլֆ միսին, տէյի սիւալ իթտի:

Մօնմանէօր, կիւլէրէք,

— Խա՛յր, պիլաքիս մէմնունում, տէյի ճէվապ վիրտի:

Խա՛յր, մէրգում օրատա պուլունմասընա էսէֆ իթմէեիպ, հալտէ օրատա պալմաղ իւթէեօրտու: Մէրգում, մահչլի մէղքիլ տէ պէլլէեիպ, մուխաթարաեա դարչը իպրագը մէթանէթ իթտիկինտէ, օ մուխաթարանըն խաֆիֆ օլաճաղը քէնտիսինճէ մէմուլտ զանն օլունուեօրտու, չիւնքի միւսթէնթիգին ֆիլլինտէ չիւպհէ հսրլ օլտուղու անտէ, Մօնմանէօրիւն պիր սէօղիւ, օ չիւպհէեի տու իղալէ իտէպիլիր իտի:

Մատէմքի մէյտանտա օլան նաչ, միւսթէնթիգին բուհուն հիշ պիր շէյ սէօյլէեէմէղ իտի իսէ, Մօնմանէօրիւն օրատա դալուն իուսուսընտա թապիի մէյլի, տիկէր հէր կիւնա միւլահաղաթ թէֆէվիլլը իթտի: Մէրգում, պիր էօլում թէհլիքէսինէ թաղ օլտուղունու պիլտիկի ճիհէթլէ, միւրատը, սէպաթը վէ աղլ տիրաեթի, եալընը պիր նօգթաեա, եանի օ թէհլիքէեի պէրլէրաֆ իթմէք նօգթաընա աթֆ օլունտու: Մօնմանէօր, պալտի կիւլվէնտի, լաքին պալտթ՝ էօյլէ պիր կէօրիւլմէղ վէ թութմուշ դարիպ պիր շէյ տիրքի, սաղա սօլա չարբըշտըրտըրը թագալիտ պագալըմ Մօնմանէօրիւ էսիրկէեէճէք մի իտի:

Մէրգում, հաղըր պուլունանլարըն հարաքեաթըն ֆէվգէլա

տիգ-գաթ վէ էհէմիտէթլէ թէճէսսիւս իթտիկի միսիլու, սէօյլէ-տիթլէրի սէօզլէրէ տէ, տիգ-գաթը ֆէվգէյատէ իլէ գուլագ վիլտի, վէ տիւշիւնտիւթլէրինի վէ տիմէտիթլէրինի անլամանա չալըշտը:

Մէրգոււմ, կեահ միւսթէնթիգ, կեահ բօլիս գօմիսէրի, վէ կեահ նաշը թէտգիգ իտէն հէքիմ թարաֆլարընտան եավաշ սէտա իլէ թէլէֆֆիւզ օլունան պագը քէլիմէլէրի իշիթտի:

Միւսթէնթիգ չէօյլէ տիեօրտու:

— Պու ճինաեթին սէպէպի՝ սիրգաթ տըր, վէ սանտըղըն գըրըլմասը տա, պունա իսպաթ տըր: Աշըգ օլան արալըղընտան տախի, տէրունինտէ ալթունլարըն վէ պանգնօթլարըն եաեըլմըշ օլտուղու կէօրիւլիւեօր: Ճանինին, շիւպհէսիգ տիւշարը տէհչէթ օլարագ, քեաֆֆէսինի կէօրթիւրմէկէ վագթը օլմամըշ տըր: Համիլինէ եախօտ իսմէ մախսուս օլան սէնէտաթա տախի էլ տօգունտուրուլմամըշ տըր: չիւնքի պիրինճիլէր՝ հէրնէ գատար բիեացատա ալընըպ վէրիլիր իսէ տէ, նիւմէրօլարը սէպէպիլէ մուխաթարալը տըրլար, վէ իքինճիլէր տախի եալընըգ Պուրէյլին էլիլէ սաթըլապիլիրէր:

Հէքիմ. — Գաթիլ իլէ մագթուլ արասընտա միւտարէպէ օլմաեըպ, մագթուլ՝ չէքիճ իլէ վուրուլմուշ տուր:

Մ. տը Մօրէն. — (Պիր մէնտիլէ սարըլը օլան պիր տէմիր չիպուղու եէրտէն ալարագ.) Խա՛յր, տօգթէօր, չէքիճ իլէ տէյիլ, իլա իւզէրինտէ հէնուզ սաշ գըլլարը պուլունան վէ տօնմուշ գան լէքէլէրինի հափի օլան շու ալէթ իլէ վուրուլմուշ տուր:

Տօգթէօր, տէմիր չիպուղու էլինէ ալարագ, աշըլմըշ օլան ճէրիհա իլէ թաթպիգ իթտիքտէն սօնրա:

— Սահիհ տիր, պու ալէթ՝ ճինաեթ իշինտէ գուլլանըլմըշ տըր, վէ իւսթիւնտէքի սաշլար տա, Պուրէյլին սաջլարը տըր, տէտի: Միւսթէնթիգ, մէզքիւր չիպուղու թէքրար էլինէ ալարագ, էթրաֆընտաքի մէնտիլի բէմալը տիգ-գաթ վէ իթինա իլէ չըգարտըղը սըրատա, կէօզլէրի բարլամագտա իտի:

Մէզքիւր մէնտիլ, մափի վէ սարը ըհնկի պիւեիւք պիր պէզբարչասը օլուպ, ղաեթթ քիլի իտի:

Պունուն պիր բէօշէսինտէ M. D. հարֆլարը պուլունուպ, միւսթէնթիգ, խաֆիէն կիւլէրէք:

— Գաթիլ քիպարտան պիր բիմէ իմիշ, չիւնքի գարթընը պըրադմըշ տըր, տէտի:

Մօնմաեթօր, ֆիքրինտէ էսէրը իւմիտ հասըլ օլարագ նէֆէս ալ-

տը, զիրա էկէր ատալէթ, չարբըդ պիր թարիգէ սարսա իտի, տիսի տէ գուրթուլմուշ օլաճագ, եախօտ հիչ տէյիլ իսէ վազ գազանաճագ իտի: Պէջլէ պիր մատտէտէ վագըթ գազանաճագ սէլամէթ տիմէք իտի:

Մօնմաեէօր, օլ տագըդաեա տէկին գըմըլտանմագ սըզըն տ մուշ օլտուղու գարունուն քէօչէսինի թէրքլէ, նաչըն էթրափընը լաշտը, վէ անըն իւզէրինէ պագմաեարագ, Մ. տը Մօրէնին ե նա եագլաշըպ, եավաշ սէտա իլէ,

— Նէ՞ պուլունտու, տէյի սիւալ իթտի:

Միւսթէնթիգ. — Պու սըրըր քիմսեեէ ֆաշ իթմէզսին ա՛:

Մօնմաեէօր. — Բիմսեեէ ֆաշ իթմէմէկէ եէմին իտէրիմ:

Միւսթէնթիգ. — Սօգագ գարունուն աշմագ վէ մագպուլ լան սանտըր գըրմագ իւզրէ, գաթիլ իշպու ալէթի գուլլան վէ եա՛ տէմիրին քէօչէլէրի էլլէրինի եարալատըղընտան վէ եա իշպու տէմիր՝ բարմագլարը արասընտա գայտըղընտան, էլինէ տ զիեատէ գուլվիթ վիրմէք իւզրէ, պու մէնտիլի տէմիրին էթրափ սարմըշ տըր: Մէնտիլին մարգասը իշթէ շու տուր: Պու մար Պուրէյլին տէյիլ տիր:

Մօնմաեէօր. — (Ղաեէթ սօղուգ գանլըլըգլա.) Օհօ՛, պու սուս սանա թէտպիրսիզճէ վէ էմրի պասիրէթէ գարշը կէօրիւն եօ՞ր մու:

Միւսթէնթիգ. — Պու կիպի սըրալարտա, միւթէճասըր քիմսէ, հէր շէյի տիւշիւնմէգ, իհթիմալքի ճանի, Պուրէյլին ե նըզ սէրվէթինի աշըրմագ ֆիքրինտէ օլուպ, շախսընը թէլէֆ իթ իսթէմէմիշ տիր, վէ սանտըր գըրտըրը զէման բաթըրտը չըգմա Պուրէյլ եալընըզ կէօմլէք կիեինմիշ օլարագ գօշմուշ, վէ սէրվէթ մուհաֆագա իթտիկի էանատէ, քէնտիսի տէ գաթլ ու թէլէֆ ի միշ տիր: իշթէ, Մօնմաեէօր, կէօրիւեօրսուն ա՛, պիզ, հիւքիւ մէմուրլարը, գաթիլլէրի բէք էյի թանըմըրը տըր: Անլէր նէ գա տէսիսէքեար օլսալար, տայիմա զայիֆ պիր ճիհէթլէրի վար տըր օ սաեատէ քէնտիլլէրինի էլտէ իտէրիզ: Պուրէյլին գաթիլի տէ, նի պիթիլտիքտէն սօնրա, ագլը պաչընտան կիթմիշ տիր, վէ շի էկէր մէնտիլինին զայպընը կէօրէճէք օլուր իսէ, պունուն մալի ր տիսինէ բէք չօղա օլաճաղընը անլաեարագ, նէ՛ եաբաճաղընը շա րաճագ տըր:

Մօնմաեէօր, իսթիհզաքեարի կիւլիւմսէտի, չիւնքի իհթիմա

ատի ճանիւղերն պազը զայիֆ ճիհէթլէրի օլտուն, ֆազաթ քէնտիսի-
նին զայիֆ ճիհէթի եօզ իտի:

Տօգթէօր, նաչը եէնիտէն թէտգիգ վէ մուայեէնէեէ պաչլատը:

Պուրէյլին եաթադ օտասը գաբուսու էօնիւնտէ, եանի պիչարէ
ատէմին պաչընա վուրուլան տարպէ իւզէրինէ տիւշիւպ: սէրիտիկի
եէրտէ, տէօչէմէնին պիր չուգուրու գան իլէ տօլմուշ իտի:

Հալպուքի նաչը մէզքիւր օրատա պուլունմաեւալ, տահա էօթէ-
տէ պուլունմուշ իտի:

Մ. տը Մօրէն. - (Տօգթէօրա.) Նէ՞ տիւշիւնիւեօրսունուզ:

Տօգթէօր. - Ֆիքրիմտէ պիր շիւպհէ հասըլ օլուեօր:

Մ. տը Մօրէն. - Նէ՞ կիպի:

Տօգթէօր. - Հաթթա, խարիճի ալէամէթլէր ֆէննի նօգթաի
նազարլա օլ տէրէճէ աչիքեար տըրքի, շիւպհէեէ մահէլլ պրադմա-
տըգլարընտան, պունա հէման հադըգըթ տիմէքլիկի, տահա զիեատէ
մուվաֆըգը մասլահաթ կէօրիւեօրում:

Մօնմաեէօր, պու սէօզլէրէ գուլադ վիրտիկի սըրատա, պիր
ազաճըգ ֆէնալըգ հիսս իլէմէքտէ իտի:

— Աճապա տօգթէօր Նէ՞ տիեէճէք իտի, վէ իլմ ու ֆէննի իլէ
աճապա Նէ՞ քէշֆ իթմիշ իտի:

Տօգթէօր. - (Ահէսթէ ահէսթէ իֆատէսինէ շու եօլտա տէվամ
իթտի.) Պուրէյլ պուրատա, պու սանտըղըն եանընտա գաթլ ու
թէէֆ իտիլմէմիշ տիր, իլլա, գաբունուն եանընտա, (Մօնմաեէօրէ
խիթապէն.) թամ սիղին տուրտուղունուզ մահէլլտէ գաթլ ու թէ-
լէֆ իտիլմիշ տիր:

Մօնմաեէօր տիթրէեէրէք ըլւճաթ իթտի, վէ հէքիմ տախի սէօ-
զիւնէ տէվամ պիրլէ,

— Պաչը, թուլումպա կիպի գան ագմըշ օլտուղունու կէօրտիւ-
կիւնիւզ տէօչէմէ իւզէրինէ տիւշմիւշ տիւր, տէտի:

Մ. տը Մօրէն. - Տիմէք օլուրքի անինտէ վէֆաթ իթմէմիշ տիր:

Պու արալըգ Մօնմաեէօր սայքի նէֆէս ալմաեօրտու, վէ պօղազը
գուրումուշ օլուպ, պաչընըն իչինտէն զարիպ սէտալէր իշիթտիկի-
նի դանն իտիեօրտու:

Տօգթէօր. - (Պիր ճիւզի միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա.) Խա՛յր,
մադթուլ, ալտըղը տարպէտէն սօնրա եաշամըշ տըր:

Միւսթէնթիգ. - Չօգ վադըթ մը:

Տօգթէօր. - Պիր գաշ տադըգա: պէլքի տէ պիր չաքէք

սաթ... Մէրգում ու էսնատէ եերտէն գալգմը, սիւրիւքլէնս վէ շիւպհէսիդ ալթուն տիվանէլիկիլէ սանտրգ տէրունինտէ կէօրտիլը կիւ իշպու ագչէեէ եաղլաշմագ իսթէմիշ իսէ տէ, եօլտա, հաեաթտէ նըն թէլի բէսիլէրէք, կէօրտիւկիւ մահէլլտէ թէսլիմի բուհ իլլէ տիր:

Միւսթէնթիգ. - Ինանըմըսընըքի, տօգթէօր, մէզքիւր ճիտիր միւստէթ զարֆընտա, պէլքի գաթիլինի թանըմըշ օլան Պուրէնէսէ քաթիլտէն ինթիգամընը ալտըրապիլէճէք, վէ անը թէէտիպ իտա տիրմէկէ մէտար օլաճագ պազը ալէամէթ պրագմագլըղը տիւշիտէս միւշ օլտուն:

Տօգթէօր. - Զանն իթմէմ... հաթթա օ պիր գաշ տագլըիլ զարֆընտա, Պուրէյլին թէմամիլլէ ազլը պաշընա կէլմիշ օլտուղ նու տա մէմուլ իթմէմ:

Մօնմաեթօր, մէզքիւր ճէվապ իւզէրինէ ֆէրահլանարագ նէ ալտը, վէ թապիպին պու իֆատէաինէ կէօնլինտէն օլ տէրէճէ մաթ թէչէքքիւր օլտու քի, կիտիպ էլինի թութուպ սըգմագ կիպի մո վանէճէ պիր արզու հիսս իտիեօրտու:

Միւսթէնթիգ, օտատա պուլունան էշեաեա պագարագ, — Ալթիւսթ պիր օտա իշինտէ պուլունուեօրուգ... պիր իար գըմ իշէ եարամագ իմպիլեա պիրպիրի իւզէրինէ եղըլմըշ տէտի:

Պու արալըգ Մօնմաեթօր, եինէ գարունուն եանընա կիտա էվվէլքի եէրինտէ տուրտու:

Մ. տը Մօրէն, հէր թարաֆը կէօլտէն կէշիրէրէք, վէ նագ տիգգաթընտան հիշ պիր շէյ գաշըրմաեարագ, կէօրտիւկիւ շէսըրի, գուրշուն գալէմ իլէ ճէպ տէֆթէրինէ եաղմագտա, վէ ագ ագ էվվէլ պիրինճի իսթինթագլարը եազմըշ օլտուղու մէշին ան բագլը միւտտաի ումուլիլք տէֆթէրինի գօլթուղու ալթընտալտ շըմագտա իտի:

Ջիֆթիկին հալլիսի, կիւնէշին զիեասըյլա միւնէվվէր օլտու յուլիա եախօտ օգոստոս ալլարընըն կիւզէլ կիւնլէրի կիպի, օ թլլ նիւ տախի շէմսին սըճագ զիեալարը, օտանըն աշըգ օլան բէնլ լէրինտէն իշէրիեէ գատար կիրմէքտէ իտի:

Մէզքիւր զիեալարտան պիրի, Մօնմաեթօրիւն տուրտուղու մա տէն կէչէրէք, կէօմլէքլէ եերտէ եաթմըշ օլան նաշըն իւզէրինէ կ զանըպ, սայքի գաստի օլարագ մէզքիւր նաշը թէնվիր իլլէմէքտէ իլլէ

Միւսթէնթիգ, ահէսթէ եիւրիւեիւշիւյլէ Մօնմաեթօրիւն եա-
տիւնտան կէշիպ, մէրգուժա Պուրէյլին նաշընը կէօսթէրտի, վէ իֆա-
սթիտէեէ աղաղէ,

— Պագ եիւղիւնտէ կիւնէշին զիեասը նէ զարիպ պիր թասպիր
հասըլ իտիեօր... Զանն իտէրիմքի, կէօղլէրի եէնիտէն տիրիլէճէք
ճիտիր, սիմասը պագ նաժըլ բարլաեօր. էկէր պու բարլագլըգ գան
րէժէրի օլմասա իտի, պիշարէնին հէնուզ ույգուտա օլտուզու, գալ-
իւաճաղը, վէ արատըղըմըց սըրըր պիտիւրէճէկի զանն իտիլէպիլիւր իտի,
շիտէտի:

Մօնմաեթօր. — Լաքին, էսէֆ օլունուր քի, գալգամաեաճագ, վէ
գլըլիգէ հիշ պիր շէյ սէօյլէեէմէեէճէք տիր:

Միւսթէնթիգ. — Պու թապիի տիր, ֆագաթ ատալէթ օ իշի կէօ-
էճէք տիր:

Նակէհան, տիշարտա թօբլանմըջ օլան խալգ իշինտէ պաղը շա-
թաթա իշիտիւտի, վէ աղլը պաշընտան կիթմիշ, էլպիսէլէրի ալթիւսթ
իւմուշ, վէ լէհճէսի ֆէվգէլատէ սօլմուշ օլան պիր տէլիգանլը գօշա-
ագ, թահգըգաթըն իճրա իտիլտիկի օտաեա կիրտի:

Պու տէլիգանլը, բէտէրինին վագըպի միւէլլիմէսինտէն խապէր-
լար օլմուշ օլան Պուրէյլին օղլու Կօթիէ իտի:

Մէրգուժ, օտատա պուլունանլարա ապլա պագմաեըպ, մէգ-
իւր օտատա քէնտիսի իշին եալընըգ ըուհսուզ վէ գանլարա միւլէմ-
իտա պիր նէսնէ օլուպ, օ իսէ, բէտէրի օլմուշ օլան պիշարէ իհթի-
արըն նաշը իտի:

Կօթիէ, Պուրէյլին նաշը եանընտա տիգ չէօքտիւ, վէ աղլամա-
շէսրագ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ հէման կէօղլէրինին իշինէ
վէ ագտը իսէ տէ, տիշլէրի եէկտիկէրէ գափուշմուշ օլմաղլէ, աղղըն-
ան պիր սէօզ պիլէ չըգմատը. իշպու մէնզարէյի միւէլլիմէ խալի
ալտտէթ իմթիտատ իտիպ, հաղըր պուլունանլարը միւթէհասիր գըլ-
իւ. իարիճտէն պիր ալէամէթի, եանի կէօզ եաշը, հընչգըրմագլըգ,
օլտիտա պիր հարէքէթի օլմաեան քէտէր վէ աճըլար, զաեէթ տէհ-
օ թլի օլուպ, պաղէն էօլիւմէ սէպէպ պիլէ օլուրլար:

Մօրէն. — (Կօթիէեէ եագլաշարագ.) Մէօսիէօ, ճէսուր օլուն,
վիվէթի օլուն:

Լաքին Կօթիէ, պու սէօղլէրի իշիթմէեիպ, կէօղլէրինի բէտէրի-
ինէ կէօղլէրինտէն աեըրմատը, վէ Մօրէն, մէրգուժուն գուլաղընպ
տէ իլէրէք,

— Էմին օլուն, մէօսիէօ, բէտէրինիզին ինթիգամընը ալաճաղ տէտի:

Ջանն իտէրսին քի պու սէօզ իւզէրինէ Կօթիէնին հայրէթի չէրէք:

— Գաթիլի թանըեօ՞րմուսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Միւսթէնթիգ. — Խա՛յր, հէնուզ թանըմաեղ, լաքին թանըն ճաղըմըզը մէմուլ իտէրիմ:

Մօնմաեթօր, էվլատըզ մէյեուսիեթինտէն ասլա միւթէնս միւսլմաեարագ, վէ սօղուզ գանլըլըզնը զայպ իթմէեէրէք իտիլէն սէլէրի տինկէտի:

Նակեա՛հ մէրգուսուն նազարը տիգգաթը, տիվարա տէվրիլ զիւսլան պիւեիւք մասաեա աթֆօլունտու, վէ ճինաեթի իճրա ի կիտիկի տէհչէթլի վէ գըսսա վազըթ զարֆընտա, տէրունը տայիրէսա պուլունան քեաֆֆէյի էչեաեը կէօրմիւչ, վէ էն ճիւզի մէվատտ մէլէ ֆիքրինտէ հէքք իտիլմիչ օլտուղունտան, պու քէրրէ մէզթէ տէվրիլմիչ մասաեը կէօրտիւկիւնտէ, էվվէլճէ անըն տէվրիլմիչ մատըղընը խաթըրլատը:

Իմտի, պու մասա նի՛չին վէ նա՞սըլ տէվրիլմիչ իտի: Իչթէ, պիւր տէհչէթպախչ սըրը օլուպ, Մօնմաեէէր իչպու սըրըրը անլաճէ իւզրէ ֆիքրինի եօրմաղա պաշլատը:

Նաչը թէնվիր իտէն կիւնէչին զիեասը եէրինի թէպտիլ իթտ չէօյլէքի կիւնէչ պաթտըգճա, մէզքիւր զիեա տախի, մասա իլէ տրա վարըն արասընտա գալմըչ օլան խալի մահէլլէ կիրիչտի, վէ Մօնմաչ եէօր տէ, մաքինավարի թարգտա կէօղիւնիւ օլ թարաֆա չէվիրմէալէ, տիվարըն պօեուսնճա գան սիւրիւմլէրի կէօրիւեօր օլտուղուն զանն իթտի, վէ պիւր ազ էեիլմէսինտէ, գաբունուն եանընտա եէհէման հէրքէս թարաֆընտան կէօրիւլէպիլիւր մէրթէպէտէ պարիւ հարֆլար միւչահէտէ իթմէքլէ, պիւր տէհչէթ հարէքէթի իճրա մաստան քէնտիսինի կիւճ պէլա իլէ մէնն իտէպիլտի:

Կէօրտիւկիւ հարֆլար պիւր քէլիմէ թէչքիլ իթմէքտէ իտիլէք:

Մօնմաեթօր, մէզքիւր քէլիմէեի բէք լիլ օգուտու, լաքին գէլը սուրունու օգումագ իչին, մասանըն իւսթիւնտէն էեիլմէսի լալ կէլմէքտէ իտի: Հալպուքի պունա ճէսարէթի օլմատը, զիրա տէլա սըրա Կօթիէ քէնտիսինէ պագտըղը կիպի, տիկէրլէրի տախի պաթի տըղընտան, նէ՛ արատըղընը անլամագ խաթէեպիլիլլէր, մասա պու եագլաչապիլիլլէր, վէ հէր չէյի կէօրէպիլիլլէր իտի:

Շու գատար քի, պու պապտէ մերգումուն տահա զիեատէ մա-
լիւմաթ ալմանա իհթիեաճը վա՞ր մը իտի:

Ֆիլվադը, թապիի տուլղուսու, Պուրէյլին, քէսպի հաեաթ
իթտիկի էանատէ վէսիմ պիր հալ վադը օլմուշ օլտուղունու քէն-
տիսինէ խապէր վէրիեօրտու:

Ժան տը Մօնմանէօր, մագթուլուն, քէնտիսինտէն ինթիգամ
ալմագ իսթէմիշ օլմասընա տայիր թապիի տուլղուսույա հասըլ օլան
էա միւլահազասընա ըաղմէն,

— Խա՛յր, խա՛յր, եանլըշ օգուտում... պազը հարֆլար կէօ-
րիւեօր օլտուղումու զանն իթտիմ... կէօրտիւկիւմ սատէ գան
զիֆօսու տուր, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ կիւեա էհէմիեթ վիրմէեօր
կիպի ումուզարընը չէքտի իսէ տէ, եինէ միւսթէրիհ օլմանարագ,
իթսաչլարը թէրլէտի, վէ հէր չէյի թէնվիր վէ քէնտիսինի զայպ իթ-
մէք իսթէրճէսինէ կիպի կէօնիւնէն կիւնէչին զիեասընը տէհչէթլէ
թէճէսսիւս իյլէտի:

Պաղթէթէն Մօնմանէօր գաբուեու գաբատը, լաքին պու հա-
րէքէթի ազըլլըլըգ էսէրի օլմանըպ, սօնունու տիւշիւնմէմէքլիք նէ-
թիճէսի, վէ հազըրունուն արգանա տէօնմէլէրինի իճապ իթտիրէ-
մէհի տէրքեար իտի: Իմտի, վագը օլան հարէքէթինտէն տօլաեը
նատիմ օլտու, վէ միւսթէնթիգ, մերգումա տէօնէրէք,

— Մօնմանէօր, նի՛շին գաբուեու գաբատըն. տէրունը օտա գա-
րարտը, էթրաֆը իյիճէ կէօրէմէեօրուզ... ըհճա իտէրիմ, գաբուեու
նաչ, վէ էկէր կիւնէչտէն թաճիգ օլուեօր իսէն, օրատա տուրմա,
եանըմըզա կէլ, տէտի:

Պու իխթար մուճիպինճէ, գաբու թէքրար աչըլտը, վէ կիւնէչ
տէնիտէն տիվարը զիեատար գըլտը իսէ տէ, միւսթէնթիգին թէհար-
պիւեաթը տախի խիթամ պուլմուշ օլտու: Մէրգում, տէմիր միլ իլէ
մահուտ մէնտիլտէն զայրի պիր չէյ պուլմատը:

Միւսթէնթիգ, պիր էսէր էլտէ իթմէք իւզըրէ տիկէր էչեաեը վէ
թէմէճէլէրի թէհարրի իթմէք նիեթթինտէ օլուպ, ծտանն սօնրա
գըլըզմէթքեարլարըն չահատէթլէրինի տինլէմէք ֆիքըրինտէ իտի:

Պինապէրին եաթագ օտասընա կիտիպ, տէրունինտէ քեաղըտ-
լար պուլունան պիր գօմօտուն չէքմէճէլէրինի աչտըրտը: Միւսթէն-
թիգ պու չէքմէճէլէրտէ պիր չօգ մէքթուպլար պուլտու, ֆագաթ
պուլունլարըն միւնտէրիճաթընտան զիեատէ իմզալարընա էհէմիեթ
վիրմէքտէ իտի:

Պիր արա միւսթէնթիգ, էլինտէ թուլթուղու եազըլը պիր բեգազըտըն իմզասընը, եանընտա տուրան Մօնմանէօրէ կէօսթէրէրէք, յա

— Շու Միշի Տօրիա իմզասընա պագսանա, սէն պունտան հիշ պաւսնէթիճէ չըգարմանօրմուսուն, տէտի։

Մօնմանէօր. — Խայր, Տօրիա՝ Կարչտա պիր պաղչէպան տըր, նամուսըլ պիր քիմնէ տէյի թանըլմը տըր։

Միւսթէնթիգ. — Իհթիմալ տըր, լաքին պուլտուղումուզ M. Կէօմարգալը մէնտիլ, քէնտիսինին օլուպ օլմատըղընը մէրգումմտան սիւնէհիթմէք ֆիքըրինտէերիմ։

Մօնմանէօր. — Հագգընըզ վար տըր։

Կօթիէ, բէտէրինին եանընտա տուրմուշ վէ բօլիս գօմիսէրի մագչիֆթիլիք խըզմէթճիլէրինի արամանա կիթմիշ իտի։ Հէքիմտէ, քէտիտի բաբօրթօսունու թանզիմ իթմէք իւզրէ, օրատան չէքիլմիշ իտիթուալընը Մօնմանէօր, Մ. տը Մօրէն իլէ պիրլիքտէ գալմը իտի։

Մօնմանէօր, մէգքիլը տիվար թարաֆընա պագմամաղա չալըրու մասընա բաղմէն, կէօղիւնիւ օրատան աերրամանօրտու, զիրա պըրլամէթի, եախօտ մահվը, անճագ օ մասա էօնիւնտէ պուլունմագս իտի։

Մօրէն. — Նէ՞ պագընօրսուն, տիեէրէք, քէնտիսի տէ նագաթի տիգգաթընը, տօսթունուն պագաղըր թարաֆա աթֆի իթտի։

Փագաթ Մօնմանէօր, անինտէ միւսթէնթիգին գաըչըսընա կէօչէրէք,

— Շու պիչարէ տէլիգանընըն, բէտէրի եանընտան այըրմամըրըսընա թէհասիլֆ իտիեօրում, տէյի ճէվապ վիրտի։

Պու արալըգ Մօնմանէօրին սէսի, տէհչէթինտէն նաչի տիլտաբէեօրտու։

Միւսթէնթիգ. — Եվվէթ, աճընաճագ հալ տիր. պէօլէ տէգալ չէթպախշ մէնպարէլէրտէ հազըր պուլունմաղա քէնտիմի ալըչտըրմալմանօրում։ Փագաթ պէն սէնի պու գատար չաբուգ միւթէհասիլ օլուրսուն տէյի պիլմէեօրտում։ Խաթըրընա կէլի՞ր մի, լիսէտէ սէնէօճէսուր թէսմիեէ իտէր իտիք։

Մօնմանէօր սիւքիւթ իթտի։

Բօլիս գօմիսէրի՝ Դլօտին, սաբան սիւրէն չօճուգ, ինէք չօպնը վէ պիր կիւն էվվէլ աղչամա գատար Պէրնատէթտէ չալըչմը պալան պիր կիւնտէլիքճի իլէ պիրլիքտէ կէտիլէր։

Մ. տը Մօրէն, չանթասը տէրունինտէն գալէմինի, ճէպ հօթալ

քեզասընը, վե՛զապէ՛ծ եազմագ իւզըն պազը քեաղըտլար չըգարտը :
 ք, լատէհու էթրաֆընտա պիր մասա արատը իսէ տէ, մէզքիւր օտատա
 չ պասա պուլունմատըղընտան, գարանլըգ օտաեա տօղրու իլէրլէտի,
 իլէ կիթտիկի զէման,

— Եազմագ իչին նէ՛րէեէ կիտիլէճէկինի պէն տէ պիլմէմ, տէտի :
 Նասըլսա տէվրիլմիչ օլան մասա կէօղիւնէ իլիչտի, վէ Մօնմա-
 իլէթօր մէրգուսու գօլլատըղը ճիհէթլէ, պու հալի կէօրտիւկիւնտէ,
 իլտէհչէթի ազիմէեէ տիւչար օլարագ, տիզլէրինին տիթրէտիկինի,
 իլէ պօղազընըն գուրուտուղունու հիսս իլլէտի : Ֆիրար իթմէքիկի
 սրգու իթտի, պու ֆագաթնա մուվաֆֆագ օլամագ իտի : Պաղըր-
 իմագ տախի իսթէտի, լաքին պու տա իգթիտարը մաֆէվգինտէ ի-
 քէտի : Հասըլը, Մօրէնին իւզէրինէ եիւրիւմէք, մէրգումա հիւճում
 իթթմէք, անը պօղմագ վէ քէնտիեի գուրթարմագ արգուսինտէ պու-
 իւնտու, հալպու քի պունլարըն հիչ պիրինի եաբամանարագ, տուր-
 ալըղուղու եէրտէ մըխանմըչ կիպի գալագալտը, վէ եիւզիւնտէն աչա-
 սընեա թէր տանէլէրի ագտըղընը հիսս իթմէքտէ իտի :

Միւսթէնթիգ, մասաեա տօղրու կիտէրէք,

— Իչիմի կէօրէճէք եէրի պուլտում, տէտի, վէ բօլիս գօմիսէ-
 գաթի իլէրի կէչէրէք,

— Միւսթէնթիգ էֆէնտի, զահմէթ չէքմէին, պու մասա աղըր
 կէօրիւնիւթօր : Պէն տօղրուլթուրում, տէյի պէեան իլլէտի :

Մուխաթարանըն եագընլըղընտան Մօնմաեթօր սօղուգ գանլը-
 մանըղընը քէսպ իտէրէք,

— Վագըթ կէճ տիր : պուրատա օթուրուր իսէնիզ, գարանլըգ-
 ոթիտա գալըրսընըզ, հալպու քի մաթպախ ըչըգ տըր, տէտի :

Միւսթէնթիգ. — Հագգըն վար տըր : լաքին շու իքի բէնչիրէնին
 տէգաբաթըլմասը, նէ՛ղարիպ էֆքեար տըր : Զանն իտէրսին քի պիր
 ըրմախզէն իչինտէ պուլունուեօրուգ :

Մօնմաեթօր. — Բէնչիրէլէրին էօրիւմէսի, եէնի իչ տէյիլ տիր :
 էֆէօրիւնիւր քի, Պուրէյլ, պու սուրէթլէ խըրսըղլարա գարչը քէն-
 տիսինի մուհաֆազա իթմէք իսթէմիչ իսէ տէ, պիչարէ ատէմ պու
 խուսուստա մուվաֆֆագ օլամամըչ տըր :

Յօթիեի բէտէրի եանընտա պրագըպ, տիկէր իւչ քիչի մաթ-
 պախա կիթտիլէր : Պու արա Մօնմաեթօր պիր ազ ֆէրահլանտը :
 Մէրգում քէնտիսինի մահվ օլմուչ զանն իթմէքտէ իքէն, պիր գաչ
 հօլպըգաճըգ օլսուն մէօհլէթ գագանտը :

Միւսթէնթիգ, խրդմէթքեարլարը ինճէտէն ինճէ իսթինթի
իթտի. Սաբան սիւրէն տէլիգանլը, իւք ագչամը եաթըպ, սապ
գատար հիչ պիր սէս իշիթմէեէրէք ուեռումուչ օլտուղունտան, թէ
թէնիլէն մալիւմաթը վիրէմէտի. Պու տէլիգանլը, վուգուաթը
տինտէն իշիթմիչ իտի. Մէրգում, քէօյէհալիսինտէն օլուպ, չօգ
պէրու Պուրէյլին խրդմէթինտէ պուլունմաղլէ, հիւսնի իթիպար
զանմըչ իտի.

Գիւլիւք չօպան, օ կիճէսի, բէնտիքէլպի Նուարօ, ախըր
բուսունա գօշուպ պաղըրմաղա պաշլատըղընտան, բէնտիսինին
չարը չըգտըղընը վէ հավլինին էթրափընա կէօզ կէզտիրիպ, պիր
կէօրմէմէսի իւզէրինէ բէլպինի սուստուրտուղունու հիքեաեէ իթ

Միւսթէնթիգ. - Սաաթ գա՛չ իտի.

Չօպան. - Տօղըրուսու պիլմէմ, բրէֆէ էֆէնտի, - մէրգ
Մօրէնէ իշպու իամի վէրիր իտի, - սաաթըմ պուլունմատըղը կի
մաթպախտաքի սաաթըն չալընմասը տա ախըրտան իշիտիլմէզ.

Միւսթէնթիգ. - Պիր ազ տիւշիւն պագալըմ, օղլում.

Չօպան. - Թէքիֆինիզ միւշքիւլ տիւր, բրէֆէ էֆէնտի...
գաչ տագըգա տիւշիւնտիւքաէն սօնրա.) Փագաթ, տոսրուն է
տիւմ, շիմտի սիգէ սէյլէեիւմ.

Միւսթէնթիգ. - Սէյլէ պագալըմ.

Չօպան. - Չանն իտէրիւմքի կիճէ օրթասընըն սօնլարընտա

Միւսթէնթիգ. - Նէտէն զանն իտիեօրսուն.

Չօպան. - Չիւնքի, մայիս այընտա կիւզէլ կիւնլէրտէ սաաթ
քիզ պուշուղա գատար կիճէլէր այտընլըգ իշինտէ օլուր. Պէ
սաաթ եաթմըչ իտիւմ. Հավլամագտա օլան Նուարօ սէպէպիլլէ
եանտըղըմտա, հէր թարաֆ գարանլըգ իտի, պիւպիւլլէր էօթ
եօրլար իտի, վէ սաաթ օն պիր վար իտի. Պունտան պաշգա հօ
լար տախի էօթմէտիկինտէն, վէ պու մէվսիմտէ իսէ, հօրօզլար
նէշ տօղմագտան էվվէլ, սապահըն սաաթ իւշիւնտէ էօթտիւքլէ
տէն, Նուարօնուն, եարը կիճէտէ, եախօտ եարը կիճէեի պիր
իքի սաաթ կէչէրէք հավլամըչ օլմասընը իհթիմալտէն պուլուեօր

Միւսթէնթիգ. - Պուլուշուն թէմամ տըր, օղլում. պու պա
սանա թէշէքքիւր իտէրիւմ.

Չօպան. - Թէշէքքիւր իտէճէք պիր շէյ տէյիւ տիր, բ
էֆէնտի.

Կիւնտէլիքճի ամէլէ, վուգուաթ կիճէտինտէն պիր կիւն

չիֆթլիկին խարիճինտէ չալըմըշ, վէ օ կիճէսի օրատա եաթմամըշ օլտուղունտան, մալիւմաթ վերէմէտի. Դլօտինէ կէլինտիքտէ, միւսթէնթիգ, պիր վագըթտան, խուսուսիյլէ միրասա նայիլ օլտուղունտան պէրու Պուրէյլին իւզէրինտէ կէօրիւլէն մէրագ հալլէրինէ տայիր մէզպուրէեի իսթիւմպալ իթտի, վէ չու սէօլլէրի սէօլլէտի.

— Պիրտէն պիրէ մէմուլին զայրի պիր սերվէթէ նայիլ օլմուշ օլան պու պիշարէ առէմ, բէք չօգ միւհթաճ քիմնէլէրին թալէպլէրինտէն թաճիգ օլմուշ օլմալը տըր. Զօգլար, պիրտէն պիրէ սերվէթէ մալիք օլան քիմնէլէրին, սահիպի համիյեթ Վէ սախապլէթ օլտուղլարընը խեեալ իտէրլէր, վէ պու սէպէպլէ միւրաճաաթ աղղուսունա տիւչէրլէր. Սիգ, Պուրէյլին նէվիմա էօեէ գըզը օլտուղունտան, մէրգումուն սիգի սէվմէսի, վէ պու սաեէտէ մահրէմի էսրարը օլմուշ օլմագլըղընը մէմուլ տուր.

Դլօտին. — Խա'յր, էֆէնտիմ, Մ. Պուրէյլ ֆագիր օլտուղու գէման, չօգլուգ կէօրիւլմէզ վէ իւլֆէթ իթմէզ իտի. Սերվէթէ նայիլ օլտուղունտա քեամիլէն իսթիեարը սիւքիւթ իթտի. Շէօլլէքի նիչէ կիւնլէրի, պէնիմէ լագըրտը պիլէ իթմէքսիզին կէչիրիւր իտի. Պու ճիւմլէ իլէ ագլը տա պաշընտա օլմաեըպ, չօգ տէֆա պիւթիւն պիւթիւն տիվանէ զանն օլունուր վէ պէնի թանըեամաղ իտի. Օնտան սօնրա եինէ ըահաթլըղընը պիր տէրէճէ պուլուր իտի. Տիւն տէ պէօլլէ օլտու. շէօլլէքի պիր աղ սաքին իտի. հաթթա քէյֆլի պիլէ կէօրիւնիւեօրտու. Գէնտիսինին թէպէսսիւմ իթտիկինի կէօրտիւմ. Շու խաեըրսըզ միրաստան պէրի իլք տէֆա օլարագ եիւզիւ կիւլէճ իտի. Միւսթէնթիգ. — Կիճէ վագթը հիշ պիր շէյ իշիթմէտինի'զ մի.

Դլօտին. — Իշիթմէտիմ, ֆագաթ իլք կիճէ, օտամա չըգտըղըմ նէրտիվէնին եէրի թէպտիլ օլմուշ իտի. Շու գատար քի, չիֆթլիքտէ էն սօն եաթան վէ է'ն իլք գալգան պէն օլտուղունտան, նէրտիվէնին եէրինի թէպտիլ իտէն, չիֆթլիկին առէմլէրինտէն օլամագ. Միւսթէնթիգ. — Պու մալիւմաթըն էհէմմիեթթի վար տըր. սիգ պու պապտէ նէ՞ զաննտասընըզ.

Դլօտին. — Զանն իտէրիմքի, ճանի, Պուրէյլին քէնտի ալթունունու կիզլէտիկի օտաեա, մէզքիւր օտանըն բէնչիրէլէրինտէն կիրմէք իսթէմիշ, վէ պիր կիւն էվվէլ թուղա իլէ էօրիւլմիւշ օլան պու բէնչիրէլէրի գաբալը պուլաճաղընը մէմուլ իթմէմիշ տիր.

Միւսթէնթիգ. — Պուրէյլ չօգ տէֆա վիզիթալար գապուլ իտէ'ր մի իտի.

Գլօտին . - Խա'յր .

Միւսթէնթիգ . - Սօն վագըթլարտա տա'մը գապուլ իթմէշն
իտի .

Գլօտին . - Սօն վագըթլարտա եալընըգ իքի քիշի մերգուլմիշի
կէօրմէք իւզրէ չիֆթիկէ կէլմիշէր տիր . եախօտ պէնիմ կէօրտիւ
կիւմ , իքի քիշիտէն իպարէթ տիր .

Միւսթէնթիգ . - Օ իքի քիշի քի'մէր իտիլէր .

Գլօտին . - Պիրի Մ . Միշէլ Տօրիա իտի քի , հէման հէր կիւն ալ
արտա բէք չօգ տէֆա , վէ սօն տէֆա , տիւն ագչամ , կիւնէշ պաթ .
տըգտան սօնրա , սաաթ սէքիլ սուլարընտա կէլմիշ տիր .

Մ . տը Մօրէն , պու մալիւմաթը զապթ իթմէքտէ իտի .

Միւսթէնթիգ . - Նէ' իսթէեօրտու .

Գլօտին . - Պիլմէմ .

Միւսթէնթիգ . - Պուրէյլ իլէ իւլֆէթի զիեատէ'մի իտի .

Գլօտին . - Էվլէթ , մահրէմմ ահպապ իտիլէր .

Միւսթէնթիգ . - Իքի քիշիտէն պահս իտիեօրտուսուգ . իքինճի զը

սի քի'մ տիր .

Գլօտին , Մօնմաեէօրէ տօղրու տէօնէրէք ,

— Մէօսիէօ ժան տը Մօնմաեէօր տիւր , տէտի .

Միւսթէնթիգ . իզհարը թէաճճիւպլէ ,

— Աճայի'պ , սէն պու ատէմի թանըեօ'րմուսուսն , տէյի սիւս օլ
մա

իթտի .

Մօնմաեէօր . - Էվլէթ , գօմշու մագամընտա թանըրըմ , վէ իք
տէֆա տա քէնտիսիլէ միւնասիպէթիմ օլմուշ տուր .

Միւսթէնթիգ . - Նէ' խուսուստա .

Մօնմաեէօր . - Իք տէֆա , պուստան իւշ եախօտ տէօրթ սէ
մուգատտէմ , ֆապրիգամըգ եագընընտա , պիգիմ թարլամըզն
նօրու օլան պիւր միգտար արագիսինի մերգուլմուսն սաթըն ալմը
տըր .

Միւսթէնթիգ . - Էյ էվլէլէր կիւնքի նէ' սէպէպլէ .

Մօնմաեէօր . - Եինէ այնի սէպէպլէ , չէյլէքի , ֆապրիգամըգ
չըմալ ճիհէթինտէ վագը քէնտի չաեըրըգլարընը , պաղը ինչատ
իշին սաթըն ալմագ արգուսիլէ , մերգուլմա միւրաճաաթ իթտիմ

Միւսթէնթիգ . - Ուզլաչապիլտինի'գ մի .

Մօնմաեէօր . - Պուրէյլ զաեէթ ֆահիշ ֆիեաթ թալէպ իթտ
կինտէն , ուզլաչամատըգ .

Միւսթէնթիգ . - Կէօրտիւկիւնիւզ զէման , թէմամիյլէ ագլը պա-
մէլընտա՝ մը իտի :

Մօնմանէօր . - Էօյլէ զանն իտէրիմ , լաքին դանէթլէ հէեհճան
միւիյինտէ կէօրիւնիւեօրտու :

Միւսթէնթիգ . - (Գլօտինէ խիթապէն .) Մա՛տմուազէլ , վիրտի-
կինիզ մալիւմաթա մէմնուն օլտում . լաքին տիեհճէքլէրինիզ պու
գատա՛ր մը տըր :

Գլօտին . - Էվվէթ , էֆէնտիմ :

Միւսթէնթիգ . - Պուրէյլին խուսուսի տիւշմէնի պուլունուպ
պուլունմատըղընտան մալիւմաթընըզ , վէ պու խուսուստա քիմնէ
հագգընտա շիւպհէնիզ վա՛ր մը տըր :

Գլօտին . - Խա՛յր :

Միւսթէնթիգ . - Բէք ալէա , կիտէպիլիրսինիզ :

Միւսթէնթիգ , զապթլարընը թէքրար կէօզտէն կէչիրտի , պուն-
լարը սըրանա գօյտու , վէ բօլիս գօմիսէրինին պուլաղընտան աշա-
ղընա պազը սէօզ սէօյլէտիքտէն սօնրա , գօմիսէր տիշարը չըգտը :

Կիւնէշ պաթմըշ օլուպ , կիհէ գարանլըղը էթրաֆը իհաթա ,
վէ ճիվարտա ազիմ պիր սիւքիւնէթ հիւքմ իտիեօրտու : Մօնմա-
նէօր , պագըրտան օլան իքի շամատանա մում եագարագ , միւս-
թէնթիգին մասասը իւզէրինէ գօյմուշ իքէն , պիրտէն պիրէ հասըլ
օլան շամաթա իւզէրինէ արգասընա տէօնտիւ : Շէօյլէքի Կօթիէ
մաթպախա կէլէրէք , սօլկուն վէ մահգուն յէհրէսիյլէ օրատա պու-
լունանլարա աթֆը նաղար իթտի : Մօնմանէօր տօղրուլտու , վէ պօ-
ղուգ պիր սէտա իլէ ,

— Նէ՞օ , նէ՞ վար տըր , տէյի սիւալ իթտի :

Մօրէն տախի , թէաճճիւպլէ Կօթիէնէ պագտըղը սըրատա , պու
տէլիգանլը պիր քէօշէտէ օթուրուպ , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամանա
պալլաուր , լաքին պու տէֆա ագան կէօզ եալլարը , օլտուգճա բէն-
տիսինէ ֆէրահլըգ քէսպ իթտիրմէքլէ պէրապէր , սէսի պօղուլմագ-
րատտէսինէ կէլմէքտէ իտի :

Մօրէն . - (Մօնմանէօրէ խիթապէն .) Սէն պու խուսուստա նէ՞
տիւշիւնիւեօրտուն :

Մօնմանէօր . - Պու պիշարէ տէլիգանլը պիգէ պիր խապէր վիր-
մէք իսթէեօր զանն իտիեօրում :

Մօրէն . - Լաքին պիգէ նէ՞ սէօյլէնէպիլիր :

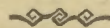
Մօնմանէօր . - Պիլմէմ :

Միւս/թէն/թիգ . - (Մօնմանէօրէ խի/թապէն .) Լէհճէն նէ՞ գատ
սօլմուշ . . . պիր ֆէնալը՞ գ մը հիսս իտիեօրսուն :

Մօնմանէօր . - Պէ՛ն մի . . . առամ՝ սէնտէ՛ . . .

Մէրգու՛մ կիւլմէկէ պաշլատը , ֆագաթ աշաղըեա էյմիշ օլտ
ղու կէօղլէրինին հալինի թէպտիլ իթմէտի :

Պու արալըգ բօլիս գօմիսէրի , Միշէլ Տօրիա իլէ պիրլիքտէ կ
տի . Տօրիա հէեէճան վէ թէէսսիւրի ազիմ իշինտէ օլարադ , մա
պախա կիրիպ , կէօղլէրինի մաքինավարի էթրաֆա չէվիրտի . պատ
հու կէօղլէրի , նաշըն պուլունտուղու գարանլըգ օտաեա տօղ
աթֆ օլունտու :

5

Իւր ագչամը , սաաթ սէքիգ գարարլարընտա , եանի մայիսին
ինճի կիւնիւ , Վիրլուվէ , Տօրիանըն խանէսինէ կէլիպ , մաթլուպ
թէէտիեէ օլունմագսըղըն կիթմէսինտէն սօնրա , Մարի Տօրիա , թ
պիլի պիր հիսստէն թահրիք օլունարադ , զէվճինէ ,

— Հայտէ կիթ Պուրէյլի պուլ , սօն տէֆա քէնտիսինէ միւր
ճաաթ էթ . սանա սէօյլէեօրումքի , տիլէտիկին ագչէ իլէ ալտ
իտէճէքսին , տէմիշ իտի :

Տօրիա տա , սիճիմ կիպի եաղան եաղմուրուն ալթընտա կիթ
միշ իտի :

Պուրէյլ , մաթպախըն թէքմիլ պիր տիվարընը իշղալ իթմիշ
լան ճէսիմ չըմինէսին եանընտա օթուրմուշ ըսընըքէն , Տօրիա ,
չէրի կիրտիկինտէ , իլէրլէմէկէ ճէսարէթի օլմատըղընտան , գար
նուն էշիկի իւզէրինտէ տուրտու :

Պուրէյլ , Տօրիաեը կէօրտիւկիւնտէ ,

— Վա՛յ , սէ՛ն միսին , տէյի սիւալ իթտի :

Խաթըրլարտա օլտուղու իւզրէ , Դլօտին , օ կիւնիւ Պուրէյլ
սաքին օլտուղունու , վէ չօգտան պէրու իւզէրինտէ կէօրիւմէտ
սուրէթտէ հուզուրը ֆիքը վէ սիւքիւնէթ իշինտէ պուլունտուղուն
պէեան իթմիշ իտի :

Տօրիա . - (Թէաճճիւպանէ .) Սէքիգ կիւնտէն պէրի իւշ տէօր
տէֆա կէլտիմ , Խաթըրնա կէլմէեօ՞ր մու :

Պուրէյլ. - Խա՛յր, ասլա խաթրըմա կէլմէօր:

Տօրիա. - Ղարիպ շէյ... հաթթա, սանա մէքթուպ տախի
եազտըմ:

Պուրէյլ. - Մէքթուպլարընը ալմատըմ, եախօտ ունուլթտում:
Տօղրուսու պունտան զեատէ պիր շէյ պիլմէօրում: Պիր վագըթ-
տան պէրի ագլըմ պաշրմտա տէյիլ տիր: Ֆագաթ նի՞չին գաբու-
նուն եանընտա տիքիլիպ տուրուօրսուն: Պէնտէն գօրգուօրսուն
կիպի պիր հալին վար տըր:

Տօրիա. - Պունտան էվլէլքի կէլիշլէրիմտէ, պէնի ֆէնա սուրէթ-
տէ գապուլ իթտիկինտէն...

Պուրէյլ. - Վա՛հ, պիշարէ տօսթում, պունտան ագտէմ սանա
նէ՞ քէյլէտիմ:

Տօրիա, ֆայիտէսիգ միւլագաթլարընը սաֆտէրունճա հիքեատէ
իթտի, վէ Պուրէյլ, մէրգումու, իֆատէսինի քէսմէքոիզին տինլէ-
տի: Տօրիա քէլամընը պիթիրտիկինտէ, Պուրէյլ,

— Տիմէք տիրքի, ալթը պին ֆրանգա միւհթաճսըն, տէտի:

Տօրիա. - Էվլէթ, չիւնքի էկէր պու կիւն ալթը պին ֆրանգըմ
օլմագ իսէ, եարըն հիւքիւմէթճէ թաագիպ օլունաճաղըմ:

Պուրէյլ. - Բէք իյի, տօսթում, չիմտի սանա ալթը պին ֆրանգ
վէրիրիմ:

Տօրիա. - Սահի՞հ մի:

Պուրէյլ. - Պունտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր. ագրա-
պա սաեըմա՞ղ մըեըզ. Օղլում եագընտա Լիւսիէն իլէ էվլէնմէեճէք
մի տիր:

Պուրէյլ. - (Աեաղա գալգըպ, գարանլըգ օտաեա տօղրու իլէր-
լէտիկի սըրատա, չէյլէ սէյլէտի.) Կէլ... Ելինէ պիր մում ալ,
չիւնքի կէօրիւօրսուն ա՛, խըրսըզլար սէպէպիլէ բէնչիլէլէրէ տիվար
էօրտիւրտիւմ:

Տօրիա. - Բէք իյի եաբմըշսըն:

Պունլար մէգըլըր օտաեա վասըլ օլտուգլարընտա, Տօրիա, մու-
վաֆֆագըյեթի վագըասընա հալէա ինանմաեա ճէսարէթ իտէ-
մէեէրէք,

— Սահիհէն թէքլիֆիմէ մուվաֆֆագաթ իտիեօ՞րմուսուն, տէ-
յի սիւալ իթտի:

Պուրէյլ տախի, - Զանն իտէրիմքի իտիեօրում, տէյի ճէվապ
վիրտի:

Տօրիանըն կէօղէրի պու արա եաշարտըղնտան, մէնտիլինի ճէ-
պինտէն չըգարըպ, սիլտի, վէ պատէհու քէլամա տէվամլէ,

— Պէնի տինլէ, սէնի բուս իթմէք իսթէրիմ, վէ հագգընտա
վագը օլան սուի ֆիքիլէրիմտէն տօլաեը ափվընը իսթիրհամ իյլէ-
րիմ, տէտի:

Պուրէյլ. — Սանա ափվ, վէ պէնի բուս իթմէքիկինէ միւսաատէ
իտէրիմ:

Օ էմնատէ Տօրիանըն մէնտիլի եէրէ տիւշմիւշ օլուպ, մէրգուլմ
մէգքիւր մէնտիլի ճէպինէ գօյմուշ օլտուղունու զանն իթտիկինտէն,
Պուրէյլին քէնտիսինէ վիրտիկի եիւզէր ֆրանգլըգ պանգնօթ չըգըն-
լարընը ալմագլա մէշղուլ օլտու:

Պուրէյլ. — Սայ, ալթը պին ֆրանգ օլաճագ տըր, տէտի:

Տօրիա. — Սայմըշմ տըր, տօսթուամ... Ահ, թէշէքքիւր իտէ-
րիմ, բէք մէմնուն օլտուամ:

Պուրէյլ. — Պէն տէ սէնի պալսթիեար կէօրտիւկիւմ իչին մէմնուն
օլտուամ:

Մէրգուլար մաթպախա ալտէթ իթտիլէր, վէ օրատա միւքեա-
լէմէլէրինէ շու եօլտա տէվամ իյլէտիլէր:

Տօրիա. — Սանա օլան պօրճուամու թանըմագլըղմ իչին պի-
մագպուղ սէնէտի վիրմէքիկիւմ լաղըմ տըր:

Պուրէյլ. — Խայր, մագպուղ ֆալան իսթէմէմ. եալընը սէ-
ղիւն քեաֆի տիր: Էկէր պէն վէֆաթ իտէր իսէմ, պու բարաեը
օլլումա, եանի սէնին գըղընա վէրիւսին:

Տօրիա. — Լաքին օլապիլիր քի, պէն սէնտէն էվվէլ էօլիւրիւմ

Պուրէյլ. — Մագպուղ ֆալան իսթէմէմ տիեօրուամ... Տօսթու
Միշէլ, սանա հագարէթ իթմիշ օլտուղունու պիւ աղ էվվէլ պէեա
իտիեօրտուն... Պու պապտէ թագսիրաթ պէնիւմ օլմատըղընը պու
սուրէթլէ իսպաթ իթմէք իսթէրիմ... հագըգէթէն գապահա
պէնիւմ տէյիլ տիր:

Տօրիա. — Բէք ալէա, սէն նասըլ իսթէեօրսան, էօյլէ օլտուն:

Տօրիա, Պէրնատէթտէն մուֆարագաթլա խանէսինէ ալտէ
իթտի, վէ զէվճէսի, մէրգուամուն մէսըուր սիմասընտան, թէշէպպիւ
սիւնտէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլտուղունու անլատը, վէ զէվճինին պ
ղաղընա սարըլտրագ վէ կէօղէրինտէն եաշլար ագարագ,

— Սանա նէ սէօյլէեօրտուամ: պահա իտէրիմ քի, տիլէտիկիւմ
բարա եէտինտէ մէվճուտ տուր, տէտի:

Տօրիա . - Էվվէթ , եէտիմտէ ալթը պին ֆրանգ վար տըր . բէշ-
թիմալընը աչ քի տօլտուրաեըմ :

Մէրգոււմ , այնի վագըթտա , գէվճէսինէ պիրէր պիրէր ալթը
բաքէթ պանգնօթ իթա իթտի :

Մարի Տօրիա . - Ա՛հ , նէ՛ գատար հագգըմ վար իմիշ . Հէր չէյի
օլտուղու կիպի պանա նագլ էթ :

Պու վէճհէ Միշէլ Տօրիա , այնի հիքեաեէեի պէլքի օն տէֆա
թէքրարլատը , վէ գէվճէսի տէ հէր տէֆասընտա ,

— Գուրթուլտո՛ւզ , գուրթուլտո՛ւզ , սէօղլէրինի թէքրարլատը .
Իրթէսի կիւն , Տօրիա հէնուզ եաթագտան գալգըպ , ֆիտան-
լարը վէ չիշէլէրի արասընտա չալըշմաղա պաշլամըշ իքէն , Լիւսիէն ,
տէհշէթէ կիրիֆթար օլտուղու վէ կէօղլէրի գըզարմըշ պուլունտու-
ղու հալտէ , մէրգուլունն եանընա գօշուպ ,

— Պապաճըղը՛մ , Մ . Պուրէյլ . . . տէյի պաղըրտը :

Տօրիա . - Նէ՞ վար , նէ՞ օլմուշ :

Լիւսիէն . - Պիր աղ էվվէլ խանէսինտէ մագթուլէն պուլունմուշ
տուր :

Տօրիա , պու խապէրի ալընճա , էլինտէքի գազմա տիւշտիւ :
Մէրգոււմ պու խապէրէ ինանմաեօրտու իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ
խապէրի մէզքիւր զաթէն թէքմիլ մէմլէքէթ էհալիսինճէ մալիւմ
իտի . Իմտի , թահգըգը քէյֆիեէթ իթմէք իւզրէ պաղշէսինի թէք-
լէ սօգաղա չըգտը . Գիօտին հէր չէյի պիտիլըմիշ իտուկինտէն , տի-
շարտա թաֆսիլթը միւքէմմէլէ մէվճուտ իտի :

Սապահըսը մէրգոււմ , սայիրլէր կիպի Պէրնատէթէ կիթտի իսէ
տէ , գաբու գաբալը օլտուղունտան , իշէրի կիրմէտի :

Տօրիա , քէնտի քէնտիեէ ,

— Պիշարէեի սօյմագ իսթէմիշլէր , նէ՛ ֆէլաքէթ , տէյի միւլա-
հաղա իթտի , վէ պիր կիւն էվվէլ կէօրմիւշ օլտուղու , վէ համիյեէթ
ու ինսանիեէթէ լաեըգ պուլունտուղու պիշարէ տօսթունու տիւ-
շիւնմէկէ պաշլատը :

Ագշամ սուլարընտա բօլիս գօմիսէրի քէնտիսինի կէօթիւրմէկէ
կէլտիկինտէ , Տօրիա պունա բէք զիեատէ շաշմաեըպ , քէմալը իթաաթ ,
իւզրէ պէրապէրինճէ կիթտի :

Լիւսիէն , էօեէ բէտէրինին եալընըզ ազիմէթ իթմէսինի իսթէ-
մէեէրէք , քէնտիսի տէ պիրիքտէ պուլունմասը խուսուսընտա իս-
րար , վէ Տօրիա իսէ մուխալիֆէթ իթտիկինտէն , կէնճ գըզ ,

— Կօթիէ՝ Պէրնատէթտէ օլմալը տըր, քէնտիսինի կէօր իսթէրիմ... Պիչարէ քէտէրինտէն նաչի մէյեուս վէ խասթա օլմալը... օ պէնի սէվէր, Հուզուրում քէնտիսինի թէսէլլի իտէն վէ սէօզլէրիմ քէնտիսինէ գուվլէթ պախշ իյլէեհէք տիր, տէ

Տօրիա մաթպախա կիրտիկինտէ, Լիւսիէն, իչէրի կիրմէսի վէլճէ մէնն օլունմաղլէ, դաբունուն էչիկինտէ պիր միւտտէթ պլէտի, լաքին եարը աչրգ օլան դաբուտան, Կօթիէնին իւք տէ օլմագ իւզրէ քէտէրինին նաչը եանընտան այրըլտըղընը միւշահ իյլէտի:

Իմոի, քէնտիսի տէ հէեհէճանընը թէսկին իլէ, մաթպախա խիլ օլտու:

Միւսթէնթիգ. — (Մէզպուրէեհէ խիթապէն.) Նէ՞ իսթէեօրն նուզ:

Լիւսիէն ճէվապ վիրմէտի: Կօթիէ, մերգումէեի թանըն հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը, վէ գօլլարընը աշմալա, կէնճ գըզ, հէմանտէմ մէրգումուն գուճաղընա գօլտու, մաթպախտա հիւքմ սիւրէն տէրին սուսլուգ արասընտա, եալի օլիքի նէվճիվանըն աղլամալարը սէտասը իշիտիլիեօրտու: Տօր միւսթէնթիգէ տօղրու էեիլէրէք,

— Պէնիմ էօեհէ գըզըմ տըր, վէ Կօթիէնին տէ նիշանըսը տէտի:

Օրատա հաղըր պուլունանլար, պու քէտէրի աղիմէ հիւր իթտիլէր:

Իքի մումուն ըչըղըյա ճիւզիճէ թէնվիր իտլիմիշ օլան մա պախ տայիրէսինին գարանըգ պիր քէօշէսինտէ օթուրմուշ օ Մօնմաեէօր, Լիւսիէնին իչէրի կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ, էլ տիթրէմէկէ վէ բարմագլարը չէքիլմէկէ պաշլատը, վէ ալթիւսթ օ կէօզլէրինի, կէնճ գըզըն իւզէրինտէն անըրմատը:

Մօնմաեէօր, իւք տէֆա օլարագ պու գըզը կէօրմէեօրտու: Թէն անը թանըր, վէ ֆէվգէլատէ պիր աշգլա սէվէր իտի: Մէզպուրէ, Մօնմաեէօրիւն քէնտիսինէ մուհապպէթի օլտուղունու պիր վէ օնտան պիր մէքթուպ տախի ախգ իթմիշ օլտուղու հալտէ, վապ վիրմէմիշ իտի:

Մօնմաեէօր, քէնտիսինէ հաքիմ օլապիլէճէք մէրթէպէտէ պաթլը իքէն, պէնի պէշէրտէն օլմագ հասէպիյլէ, գալպինտէ ու մուհապպէթ թաշըմագլըգ զաաֆէթինի հայիգ իտի: Կէրչի

քիւր տուղղուսունա զալէպէ իթմէքլիկէ չօգ չալըչտը, ֆադաթ տա-
յիմա աչգ ու սէվտա տուղղուսու, միւրատընա զալէպէ իթտի:

Մօնմաեէօր, Կօթիէնին գուճաղընտա Լիւսիէնին աղատըղընը
կէօրտիւկիւնտէն, վէ ագան կէօզ եաչլարը տահա զիեատէ հիւսէնա
գըլմըչ օլան պու գըզա հայրան օլտուղղունտան, գըսգանճըզ հիսսի,
զանն իտէրսին քի գալպինի, տէմիրտէն օլան բարմագլարը արատընա
ալըպ թաղեիդէ պաչլատը:

Մէրգուժ, նակէհան, միւսթէնթիդին պիր ազ էվվէլ նաչըն
գարչըսընտա պուլունուր իքէն, «Գաթիլ վէ ճանիլէր՝ նէ՛ գատար
գուրնազ վէ հիլլէքեար օլսալար, տայիմա էջլէ պիր հալը զաա-
ֆէթլէրի պուլունուր քի, պու սաեէտէ քէնտիլէրինի տէրտէսթ իտէ-
րիդ» եօլունտա աղղընտան չըգարտըղը պիր սէօղիւ խաթըրլատը:

Պու միւլահագա մէրգուժու տիթրէթտիրտի, չիւնքի նէֆսինէ
ամիր օլան աչգ ու սէվտա տուղղուսու գարչըսընտա քէնտի քիւ-
չիւքլիւկիւնիւ հիսս իթմէքտէ իտի: Ագլը, տիրաեէթի վէ տէհչէ-
թի, քէնտիսինէ, «Սէվմէ, սէվմէմէք՝ սէնին սէլամէթին տիր» տէյի
նիտա իթտիլէրի հալտէ, գալպի, «Սէ՛վ, սէվմէք՝ սէնին մահվըն
տըր» տէյի մուգապէլէ իթմէքտէ իտի:

Հասըլը Մօնմաեէօր, աչգ ու սէվտա հիսսինէ գարչը գօեամատը:

Կօթիէ վէ կէնճ գըզ, մագթուլուն պուլունտուղու օտաեա
կիթտիլէր: Պունլար, օլ էսնատէ պու թահգըզաթ իչինի տիւչիւն-
մէեիպ, Պուրէյլի տիւչիւնմէքտէ, անըն իչին աղլամագտա, վէ մագ-
թուլու եալընըզճա գարանլըզ օտատա պրագմագլըզ՝ հիւրմէթսիդ-
լիք օլտուղղունու միւլահագա իթմէքտէ իտիլէր: Իչթէ պու թէֆէք-
քիւրլէ, մէրգուժար, նաչըն եանընա կիթտիլէր:

Պիրտէն պիրէ Լիւսիէն գալգըպ, պիր շամտանըն մուսունու
եագտըղը կիպի, տիվարա մըլըլը օլան պիր սագսը իչինտէքի շիմչիր
տալընը տախի քէստի, վէ շամտանը նաչըն եանընտա պիր իսկէմլէ
իւզէրինէ վաղ իտիպ, նաչըն իւսթիւնէ խաչվարի մուպարէք սու
սէրքտի:

Կօթիէնին կէօզ եաչլարը օ արա արթմըչ իտի:

Մաթպախտա պուլունան միւսթէնթիդ վէ տիկէրլէրի, իչպու
սատէ, ֆադաթ զահէթ միւհսսիր մէնղարէեի կէօրմէքտէ իտիլէր:
Մ. Մօրէն իսէ, մէքքիւր քէտէրի վէ ճէնագէեէ իտիլէն ըիաեէթի
իւլալ իթմէմէք իւզրէ, օլ էսնատէ Տօրիաեը իսթիճվապ իթմէքտէն
իճթինապ իլլէմէքտէ իտի:

Կօթիէ իլէ Լիւսիէն, եանլարընտա պազը էճնէպի քիմնէլէր օլուպ, քէնտիլէրինէ տիգգաթ իթտիքլէրինի, վէ իֆատէլէրինի տին լէտիքլէրինի ապա տիւշիւնմէմէքտէ, վէ պու խուսուսա էհէմմիեէլ պիլէ վիւմէմէքտէ իտիլէր:

Կօթիէ, Լիւսիէնին, քէնտի գուլաղընտան աշաղընա սէօյլէտիլ շու լաթիֆ սէօյլէրի ըիւեա մազամընտա տինլէմէքտէ իտի:

— Կօթիէ, սէվկիւլիւմ Կօթիէ, աղլամանըն, ալթիւսթ օլման երն, զերա պու հալինիզ, ֆէնալըղընըղը մուճիպ օլուեօր... Սահի տիրը քի, Կօթիէ, պու պիր տէհչէթլի ֆէլաքէթ տիր, մէմուլին զայ ըի վէ լաեըգսըզ պիր պէտպալսթլըգ տըր, լաքին թէհմին օլուն. քի ատալէթ՝ բէտէրինիզին ինթիգամընը ալաճագ տըր: Պիլիբիմ, հիչ պիլ շէյ սիզի թէսէլլի իտէմէզ, հիչ պիր շէյ, պու տէհչէթլի մէնզաթ ֆիքրինի զիհնինիզտէն չըգարամազ: Պու ճիւմլէ իլէ, Կօթիէ, գալ պէն վէ պիւթիւն աչգ ու մուհապպէթիմլէ սիզի սէվտիկիմի խա թըրլանըն: Տէրխաթըր իտին քի, չօգտան պէրու սիզի սէվէրիմ վէ օլ գատար շիտտէթլէ սէվէրիմ. քի, պունտան զայրի տիկէր հի պիր մուհապպէթիմ օլմանաճագ տըր: Աղիզիմ Կօթիէ, հաեաթըր սիզին իչին տիր: հաեաթըր սիզէ հասը իտէրիմ. ալըն վէ իսթէտի կինիզ սուրէթտէ գուլլանըն:

Կօթիէ. — Օհ, Լիւսիէն, էկէր բէտէրիմի թախֆիֆ իտէր պիլ շէյ վար իսէ, օ տալսի, շու միւքէտտէր սաաթլարտա եանըմտ պուլունտուղունուղու հիսս իյլէմէքլիկիմ տիր: Պէն տէ սիզի սէվէրիմ, վէ պէն տէ հաեաթըր, ուղընուղա ֆէտա վէ հասը իյլէմի շիմ տիր, վէ շու էսնատէ, հէյվալս. քի, պիզի կէօրէմէեէն վ սէօյլէրիմիզի իչիտէմէեէն պիչարէ վէ պէտպալսթ բէտէրիմ մու վաճճէհէսինտէ եէմին իտէրիմ. քի, Լիւսիէն, սիզտէն զայրի զէվճէ օլմանաճագ տըր:

Մէրգուլմ, մէզպուրէնին իքի էլինի թուլթուպ, ագան կէ եաշլարըլլա բարմագլարընը ըսլաթտըղը սըրատա, օ նազիբ էլլէր բուս իթմէքտէ իտի:

Մօնմանէօր, քէնտի քէնտիեէ, — Պիրիպիրինի նէ՝ գատար սէվէ եօրլար, տէտի, չիւնքի սէօյլէրինի իչիտիեօրտու, վէ օրթալը հէր նէ գատար բէք ճիւզի մէրթէպէ ըչըգ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ հէր պիր հարէքէթլէրի եինէ կէօղիւնէ իլիչիեօրտու:

Կօթիէ վէ Լիւսիէն, էլլէրինի գափուշտուրուպ վէ մէյեուսիեէ թէ միւսթաղրագ օլուպ, սիւքիւթ իւզըն տուրտուլար:

Միւսթէնթիգ. - (Միշէլ Տօրիաեա իշարէթ իտէրէք.) Եագլա-
շըն, սիգէ պազը սիւալլէրիմ վար տըր:

Տօրիա. - Էմրինիգէ մունթազըրըմ:

Միւսթէնթիգ. - Չօգտան պէրի՞մի Պուրէյլի թանըքօրսունուզ:

Տօրիա. - Չօճուզլուգտան պէրու ահպապըզ, հաքիմ էֆէնտիմ:

Միւսթէնթիգ. - Սօն տէֆա քէնտիսինի կէօրտիւկիւնիւզտէն
պէրու չօգ վագըթ կէշմիշ մի տիր:

Տօրիա. - Սօն տէֆա օլարագ տիւն կէօրտիւմ:

Միւսթէնթիգ. - Սաաթ գա՞շտա:

Տօրիա. - Ագշամըն սաաթ սէքիզինտէ: Գլօտին պու խուսուսու
թաստիգ իտէպիլիր:

Միւսթէնթիգ. - Զաթէն էօյլէ օլտուղունու պէն տէ պիլիքօր-
տում:

Տօրիա. - (Կիւլէրէք.) Պիտիկինիգ հալտէ, պանա սիւալ իթ-
մէքլիկինիգ պիհուտէ չէյ տիր:

Միւսթէնթիգ. - Օնտան էվվէլտէ Պէրնատէթէ կէլտինի՞գ մի:

Տօրիա. - Պիր գաշ տէֆա կէլտիմ:

Միւսթէնթիգ. - Նէ՞ մագսէտլէ:

Տօրիա, պու սըրատա թէրէտտիւտ կէօսթէրտի, վէ սիմասըն-
տա, սըզըլմագըզ պէնամէթի միւշահէտէ օլունարագ, ճէվապ վիր.
մէտի:

Միւսթէնթիգ. - Նի՞շին ճէվապ վիրմէքօրսունուզ:

Տօրիա. - Զիւնքի խուսուսի իշլէրիմի ումուճա նագլ իթմէքտէն
խօշլանմամ:

Միւսթէնթիգ. - Հագըգէթի հալի սէօյլէմէնիզի սիգէ իթթար
իտէրիմ:

Տօրիա. - Էվվէլ էմիրտէ պու սիւալլէրի պանա արզ իթտիկի-
նիզին սէպէպինի անլաեամաքօրում: Վէֆաթընտան էվվէլ Պուրէյ-
լի կէօրմիւշ օլաեըմ, եախօտ օլմաեըմ, պունտան օրզճէ նէ՞ վար
տըր:

Միւսթէնթիգ. - Պունուն պէնճէ, հաթթա սիգճէ տէ պիւեիւք
էհէմմիեթի վար տըր:

Տօրիա. - Պէնճէ՞ մի, ֆագաթ նէ՞ տիմէք իսթէտիկինիզի անլա-
եամաքօրում: Պու ճիւմէ իլէ հէր չէյի սիգէ սէօյլէեէպիլիրիմ,
չիւնքի նամուսլու պիր ատէմիմ, վէ նամուսլու պիր քիմսէ տէ մու-
զաիգատա պուլունմասըյլա պէրապէր, տիկէրլէրի նէզտինտէ հայիզ

օլտուղու իթիպարը ղայպ իթմէզ։ Խասսէթէն Պուրէյլի կէօրմէք իւզրէ պիր գաչ բէրրէ կէլտիմ, չիւնքի անըն պիրտէն պիրէ զէն-կինլէչտիկինի խապէր ալտըզըմտան, քէնտիսինտէն պիր միգտար ագ-չէ իսթիգըրազ իթմէք իսթէր իտիմ։

Միւսթէնթիգ. - Էյ Պուրէյլ ըէտտ մի իթտի։

Տօրիա. - Խա'յր, մուվաֆֆադաթ կէօսթէրտի։

Միւսթէնթիգ. - Անինտէ՞ մի։

Տօրիա. - Խա'յր, տիւն վիրտիկիմ սօն վիզիթատա։

Միւսթէնթիգ. - Իչթէ պու զարիպ։

Տօրիա. - Պիւաքիս բէք սատէ տիր։ Չիւնքի պիր վագըթտան պէրու, պու միրաս սէպէպիյլէ ագլընը ղայպ իթմիչ օլուպ, պէնի, եանի քէնտի տօսթունու թանրմաեօրտու։ Տիւն, մէրգում, սաքին օլմասըյլա, պէնի թանըտը, վէ քէնտիսինտէն իսթէտիկիմի անլա-եարագ, պանա գարգէն ալթը պին ֆրանգ վիրտի։

Միւսթէնթիգ. - Ֆիւվագը Պուրէյլէ եազմըչ օլտուղունուզ, վէ պիզիմ, էսնաի թէհարրիեաթտա պուլմուչ օլտուղումուզ մէթուպ-լարտա, մէզքիւր ալթը պին ֆրանգտան պահս իտիլմիչ տիր։ Իչպու մէթուպլարտա, տօսթունուզու, հագգընըզտաքի մուամէլէյի չէ-տիտէսինտէն տօլաեը իթապ վէ մուաթէզէ իթմիչսինիզ, վէ հա-միյեթսիզ վէ հասիս պիր քիմէ օլտուղունու, վէ սիզէ վիրտիկի ճէվապը ըէտտին՝ քէնտի մահվընա սէպէպ օլաճաղընը, թէէտիպ իտիլէճէկինի, վէ պաչընա պիր ֆէլաքէթ կէլէճէկինի պէեան իտե-րէք, սայքի քէնտիսինի թահգիւր իյլէմիչսինիզ։

Տօրիա. - Սահիհ տիր. պու չէյլէրի եազտըմ. չօճուգլուգտան պէրու տօսթ օլտուղումուզտան, պանա վիրտիկի ճէվապլար, ֆէվ-գէլատէ հիտտէթ ու զազապըմը մուճիպ օլտուլար։

Միւսթէնթիգ. - (Տիշարտա պէքլէմէքտէ օլան Դլօտինի ճէլպ իլէ) Տիւն ագչամ, Տօրիանըն ազիմէթինտէն սօնրա Պուրէյլի կէօր-տիւնիլզ միւ։

Դլօտին. - Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Միւսթէնթիգ. - Պիր ազ էվվէլ վիրմիչ օլտուղու պիր իսթիգ-ըրազտան սիզէ պահս իթտի՞ մի։

Դլօտին. - Խա'յր, հաթթա օնու իյման պիր սէօզ պիլէ սէօյ-լէմէտի։

Միւսթէնթիգ. - Տօրիանըն կիթտիկի զէման չիֆթլիքտէ՞ մի ի-տինիզ։

Դլօտին . — Էվվէթ , ֆագաթ ախրըտա օլտուղումտան , կիթտի-
կինի կէօրմէտիմ :

Դլօտին , միւսթէնթիգին պիր իշարէթի իւզէրինէ օրատան չէ-
քիլտի , վէ քէնտի քէնտիեէ ,

— Պու շէյլէրի պանա նի՞չին սիւալ իտիեօրլար , պու նամուս-
լու ատամտան նէ՞ իսթէեօրլար , տէտի :

Միւսթէնթիգ , իսթինթագընա տէվամ իթտի :

Մօնմաեէօր՝ իշպու իսթինթագը , ագլը պաշնտա օլարագ տին-
լէմէեօրտու :

Զիւնքի Լիւսիէնին օրատա պուլունմասը , ֆիքրինի ալթիւսթ
իթտիկի կիպի , աճապա կիճէ նէ՞ վագը օլաճագ , նաշըն եանընտա
քիմ գալաճագ , վէ կիճէնին ուզուն սաաթլարընտա , մասաեը տիւ-
զէլթմէկի եա Լիւսիէն , եա Կօթիէ , եախօտ Դլօտին տիւշիւնտիւք-
լէրինտէ , քէնտի հալի նէ՞րէեէ վարաճագ տըր միւլահագաթը , մէր-
գումու րահաթսըգ իթմէկէ պաշլամըշլար իտի :

Մէրգուլուն կէօղլէրինտէ պիր շէօլէյի ատավէթ բարլաեօր-
տու : Քէնտիսինտէ , իճրա իթտիկի ճինաեէթտէն տօլաեը թէէսսիւֆ
վէ բէշիմանլըգ հիսսի շէօլէ տուրսուն , Պուրէյլին հագըգէթէն
թէսլիմի րուհ իտիպ իթմէմիշ իտուկինէ թէէմին օլմամըշ օլմասըն-
տան նաշի ազիմ պիր էսէֆ հիսս իթմէքտէ իտի : Զիւնքի , էկէր
մագթուլուն ճանընը թէսլիմ իթմիշ օլտուղունա թէէմին օլմուշ
օլա իտի , շիմտի քիմստէն գօրգուսու գալմագ , վէ ճինաեէթի
վագըասընըն մէյվէսինտէն րահաթճա վէ պիլա ֆիթուր միւսթէ-
ֆիտ օլուր , վէ պիր թագըմ շիւպհէլէրտէն վէ հիւքիւմէթճէ թաա-
գիպաթտան խալի պուլունուր իտի : Լաքին շիմտի նէ՞ վագը օլա-
ճաղընը քէնտիսի տէ պիլմէգ վէ պիլէմէգ իտի :

Միւսթէնթիգ . — (Տօրիաեա խիթապէն .) Իշլէրինիզ բէք պօզուգ
պիր հալտէ պուլունուեօրտու , տէյի՛լ մի :

Տօրիա . — Մատէմքի հէր շէյի իգըրար իթմէք լազըմտըր , չէ-
քինմէեէրէք հէր շէյի սէօլլէեէպիլիլիմ . Էվվէթ , էֆէնտիմ , իշլէրիմ
պօզուգ հալտէ իտի , վէ օ կիւնիւ պանա ալթը պին ֆրանգլըգ
պիր պօրճ սէնէտի թագտիմ իտիլտիկի հալտէ , պունու էօտէմէք
իւզրէ եէտիմտէ օն բարամ պիլէ պուլունմաեօրտու :

Միւսթէնթիգ . — Շէօլլէրի էկէր տիւնքի կիւն Պուրէյլ գարգէն
ագչէ վիրմէմիշ օլա իտի , պու կիւն սիգ , հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան թաագիպ օլունաճագ իտինիգ :

Տօրիա . - Այս ահագին սէօղ անլամազ պիւր հալէ կէտիկինտէն, էվվէթ, իգրար իտէրիմքի, հիւքիւմէթ թարաֆընտան թաազիպ օլունաճազ իտիմ :

Միւսթէնթիգ . - Տիմէք, մէզբիւր իսթիգրազըն բէք միւնասիպ վազըթտա վէրիտիկինի իգրար իտիեօրսունուզ :

Տօրիա . - Ա՛հ, էվվէթ... պիշարէ Պուրէյլ... պիշարէ տօսթում...

Միւսթէնթիգ . - Էյ սիզ օ մէպլաղը նէ՛ եաբտընըզ :

Տօրիա . - Օ կիւնիւ, ալաճազըմ օլան վիւրլուվէեէ կէօնտէրիպ, մուպաշըր նէզտինտէ պուլունան ճէլպ թէզբիւրէսինի կէրի ալմասընը բէճա իթտիմ :

Միւսթէնթիգ . - Տիւն ագշամ, իֆատէնիզ վէճհ իւզրէ, Պուրէյլ պու բարանը սիզէ վիրտիքտէն սօնրա, պիւր տախի Պէրնատէթէ կէլմէտինիզ մի :

Տօրիա . - Ա՛հ, խա՛յր . լաքին էկէր պիւսէ իտիմ, պու կիճէեի եանընտա կէչիւրի, վէ քէնտիսինի միւտաֆաա վէ վիգանէ իտէրիմ . լաքին պէօյլէ շէյլէր քէշֆ օլունամազ :

Միւսթէնթիգ . - Սիզ մազթուլա, պիւր ֆէլաքէթէ տիւշար լաճաղընը քէշֆ իթմիշ օլտուղունուզ հալտէ, մէքթուպունուզտա միւնտէրիճի բէճանըզ գուվվէտէն ֆիլիլէ կէլմիշ տիր :

Տօրիա . - Օլ պապտէ պէնի իթապ իթմէեին, հաքիմ էֆէնտի պու խուսուստա շիմտի բէք միւքէտտէրիմ :

Միւսթէնթիգ . - Լաքին պու բէտէրինիզին վազթը պիւր ազ կէ՛ճիքմիշ տիր :

Տօրիա . - Քէտէրիմ, Պուրէյլ իլէ հիւանի իմթիգաճըմըզ հասըլ օլմասընտան նաշի տէյիլ տիր :

Միւսթէնթիգ . - Արանըզտա հիւանի իմթիգաճ հասըլ օլմասընքիմ իսպաթ իտիեօր :

Տօրիա . - Աճայի՛պ, գարզէն ալթը պին ֆրանգ ալմազըլըմ :

Միւսթէնթիգ . - Լաքին օ միգտար ագշէնին սիզէ գարզէն վէրիլմիշ օլտուղունու քիմ իսպաթ իտիեօր :

Տօրիա . - Էյ պէն պու գատար ագշէեի նէ՛րէտէն պուլտում կէօղիւմիւն իչինտէ՛ն մի :

Միւսթէնթիգ . - Իսթէտիկինիզ բարանըն սիզէ վէրիլմէտիկինի կէօրմէբէ, քէնտիկինիզտէն ալմըշ օլապիլիւրսինիզ :

Տօրիա . - Հէ՛... նէ՛ տէտինիզ... պիւր տահա թէքրաք իտին :

Միւսթէնթիգ. - Սէյլէտիկիմի իշիթտինիգ. թէքրարա հաճէթ
եօգ տուր :

Տօրիա. - (Ուզուն պոյու իլէ տօղրուլարագ, վէ հիտտէթ ու
ղաղապլա կէօզլէրի բարլաեարագ.) Փագաթ պանա իյի պագընըգ.
ղալիպա պէնի խըրսըգ զանն իտիեօրսունուգ :

Միւսթէնթիգ. - Ուզուն սէօգ լաղըմ տէյիլ տիր. (Ֆիլիլի
գաթլտէ վէ իքի գաբունուն աշըմասընտա գուլլսնըմըշ օլան տէ-
միր միլի կէօսթէրէրէք.) Պու ալէթի թանըեօրմուսունուգ :

Տօրիա. - (Սատէտիլանէ.) Էվվէթ, պիր միլ օլտուղունու պի-
լիեօրում :

Միւսթէնթիգ. - Սիգէ այիտ օլտուղունու գապուլ իտիեօրմու-
սունուգ :

Տօրիա, պու սէօղիլ իշիթտիկինտէ թէաճճիւպտէ գալտը, չիւն-
քի նէ՝ սէյլէտիկինի պիլմէեօրտու. Պատէհու տէմիր միլի էլինէ
ալըպ, եագընէն թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա, պիրտէն պիրէ վէ
քէմալը շիտտէթլէ :

— Փագաթ պունտա գան վար տըր, սաչլար վար տըր, տէտի :

Միւսթէնթիգ. - Պուրէյլին գանը վէ սաչլարը տըր :

Տօրիա. - (Մէղքիւր տէմիր բարչասընը էլինտէն պրագարագ.)
Ա՛հ, պունունլա՞մը էօլտիւրմիւշլէր... վա՛հ պիչարէ ատէմ, զէ-
վալը տօսթում... :

Միւսթէնթիգ. - Պու ալէթ սիգի՞ն մի տիր :

Տօրիա. - Խա՛յր, վագաա պէնիմ էվիմտէ տէ պիր տէմիր միլ
վար իտէ տէ, տահա քիւչիւք տիր :

Պատէհու միւսթէնթիգ, մալիւմ օլան մէնտիլի կէօսթէրէրէք,

— էյ պունու թանըեօրմուսունուգ, տէյի սիւալ իթտի :

Տօրիա. - (Մէնտիլի էլինէ ալարագ.) Էվվէթ, էվվէթ, պէնիմ
մէնտիլիմ տիր. զայպ իթմիշ օլտուղումու պու սապահ կէօրտիւմ.
Լաքին սիգ պունու նէ՞րէտէն պուլտունուգ :

Միւսթէնթիգ. - Սիգի՞ն մի տիր :

Տօրիա. - Պունուն կիպի իքի տուղինա մէնտիլիմ վար տըր...
Հէմտէ M. D. հարֆլարընա պագըն... Միշէլ Տօրիա իսմինին իլք
հարֆլարը տըր... պու մարգալարը, գըրմըղը թիրէ իլէ զէվճէմ
իմալ իթմիշ տիր, ֆագաթ... :

Մէրգում, սէօղիւնիւ պիթիւրմէգտէն, միւսթէնթիգին պարիտ
վէ իսթիհզաքեարի պագընը գարչըսընտա սիւքիւթ իթտի :

Բօրիս գօմիսէրի տախի զարիպ պիր հալ իլէ քէնտիսինէ պա-
գընօրտու :

Տօրիա . - (Բէբէլէեբէբէ .) Ֆագաթ նէ՞ վար տըր . . . զարիպ պիր
հայվան սէյր իտէրճէսինէ նի՞չին պէնի թէտգիգ իտիեօրսունուգ :

Օլ էսնատէ տէրին պիր ռուսլուգ գայիմ՝ օլտու :

Լիւսիէն վէ Կօթիէ , Տօրիանըն էթրաֆընտա վէխիմ պիր հալ
վուգու պուլմուշ օլտուղունու քէշֆ իտէրէք , մէրգուսունն եանընա
եագլաշտըլար :

Լաքին հէնուգ իշին նէ՞ օլտուղունու պիլմէմէքտէ իտիլէր :

Մօնմանէօրէ կէլինճէ , կիզլէեմէտիկի ճէհէննէմի մէսէրրէթի
պէլլի իթմէմէք իշին կէօզլէրինի գաբամագտա իտի :

Մ . տը Մօրէն , սէտասը , պիր քիլիսէ չանը կիպի աքս իտէրէք ,
չու սէօզլէրի սէյլէտի :

— Պիզ պու մէնտիլի նաշըն եանընտա պուլտուղունուգտա , իշ-
պու մէնտիլ , պու տէմիր միլին սաբընա սարըլը իտի . Իւզէրինտէ
տէ գան լէքէսի վար տըր . . . պու գան , Պուրէյլին գանը տըր . . .
Մէքքիւր միլ , ֆիլիլի գաթլէ վէ սիրգաթէ գուլլանըլմը տըր . - Մա-
լիք օլտուղունուգ պու մէնտիլին , ճինաեթին վուգուա կէլտիկի
օտաօտա , վէ շիւպհէսիզ ճինաեթին իճրասը խուսուսընա գուլլա-
նըլմը օլան ալէթէ տահա զիեատէ գուվվէթ քէսպ իթտիրմէք իւզ-
րէ , օ ալէթէ սարըլմը օլարագ պուլունմասընա սիզ նէ՞ մանէա վէ-
րիւսինիզ :

Տօրիա . - Պիլմէմ , հիշ պիր շէյ պիլմէմ :

Միւսթէնթիգ . - Լաքին ճէվապ վիրմէլիսինիզ :

Տօրիա . - Ֆագաթ հիշ պիր շէյ պիլմէմ տիեօրում . . . Մէնտիլիմի
ղայպ իթտիմ . . . սօնրա օ մէնտիլի զայպ իթտիկիմի կէօրտիւմ . . .
ֆագաթ նէ՞րէտէ զայպ իթտիմ : Պէլքի պուրատա . . . սահիհէն
պուրատա , Պուրէյլէ վիրտիկիմ վիզիթա էսնասընտա զայպ իթ-
տիմ . . . Սիւպհան Ալլահ , գանն իտէրիմքի , պէնի խըրազ վէ գա-
թիլ եէրինէ գօյմաեօրսունուգ :

Միւսթէնթիգ . - Սիզտէն գաթի վէ միւսէրրահ իյզահաթ իս-
թֆեօրում :

Տօրիա . - Պունտան զիեատէ պիր շէյ պիլմէմքի սէյլէեիմ :

Կօթիէ իլէ Լիւսիէն էլ էլէ թուլմուշ օլարագ , վէ հէեեճանը
աղիմ իշինտէ կէօրիւնէրէք իլէրլէտիլէր :

Կօթիէ . - Մէօսիէօ , պէնտէնիզ՝ մագթուլունն օղլուեում , վէ

բէտերիմի տէ սէվէր իտիմ . Պինապէրին իֆատաթըմին պուրաճա հիւքմ ու թէէսսիրի պուլունմագ թապիի տիր . Սիզ , եագընտա զէվճէմ օլաճագ շու գըզըզազըն էօեէ բէտէրի օլան պու նամուս- լու ատէմի սիւալլէրինիզլէ թագերիգ իտէրէք , խէթա իտիեօրսու- նուզ . Տօրիանըն , բէտէրիմտէն ագչէ սիրգաթ թիթմիչ , վէ բէտէրիմի էօլտիւրմիւշ օլտուղու քիմսէնին խաթընա կէլէմէզ . իմտի , բէճա իտէրիմ , միւսաատէ իտին քի կիթսին . Պունտան գաթինագար , Տօ- րիանըն ախլէագը վէ նամուսքեարըղը մալիւմ օլտուղունտան , պիր ազ էվվէլքի սիւալլէրինիգ կիպի սիւալլէր , անըն իչին ֆէվգէյատէ պիր հագարէթ , վէ հէման կիւլիւնմէկէ լաեըգ պիր թահգիր տի- մէք տիրլէր .

Տօրիա . - Թէչէքքիւր իտէրիմ , Կօթիէ , հագգըմտա սէօլլէտիք- լէրինէ թէչէքքիւր իտէրիմ , ֆագաթ միւսթէրիհ օլ , էվլատըմ , պէնի իթհամ իթմէլէրի միւմքին տէյիլ տիր . Իհթիմալ տըր քի , միւսթէնթիգ էֆէնտի , սէօլլէրինի լաեըգըյա իյզահ իթմէմիշ տիր .

Միւսթէնթիգ . - (Կօթիէեէ խիթապէն .) Մէօսիէօ , սէօլլէտիկիմ սէօլլէր՝ քէնտի միւլահագաթըմ տըր . Գէչֆ իթտիկիմ էմարէ- լէրէ վէ էսէրլէրէ գարշը պիր շէյ տիեէմէմ . Պու էմարէլէրին իյզահ իտիլմէսինի իսթէեօրում . Էկէր պունլար իյզահ իտիլմէզլէր իսէ , շիւպհէ վէ թէրէտտիւտիւմիւն հասըլ օլաճաղը տէրքեար տըր . Շիւպ- հէ իլէ հագըգէթ արասընտա իսէ , պիւեիւք պիր մէսաֆէ եօգ տուր .

Կօթիէ . - Լաքին Տօրիա ալէյհինտէ՝ մի պու շիւպհէ վէ թէ- րէտտիւտ հասըլ օլուեօր . տէտիկինիգ շէյ միւմքին տէյիլ տիր .

Միւսթէնթիգ . - Մէօսիէօ , միւսաատէ իտէն քի թահգըգաթը- մա տէվամ իտէեիմ .

Մ . տը Մօրէն , պու սէօլլէրի սէրթճէ իրատ իթտիկինտէն , Կօ- թիէ իթաաթ իտիպ , մագթուլ բէտէրինին պուլունտուղու օտաեա չէքիլտի .

Լիւսիէն , մէրգում տէլիգանընըն արգասընտան կիթմէզտէն էվ- վէլ , էօեէ բէտէրինին եանընա եագլաշարագ , պօզազընա սարըլտը , վէ պիւթիւն գուվվէթիլլէ գուճագլաեարագ ,

— Սէն քի պու գատար իյի վէ նամուսլու պիր ատէմին , հագ- գընտա շիւպհէեէ զահիպ օլմագ իչին , սէնի նէ՝ տէրէճէ ազ թա- նըմագ լազըմ տըր , տէտի , վէ պատէհու միւսթէնթիգին պիր իշա- րէթի իւղէրինէ քէնտիսի տէ օրատան չէքիլտի .

Պուռնար, հէր նէ դատար, նաչըն պուռնտուղու օտատա եա-
լընըզ գալարար իսէ տէ, տուա իթմէերիպ, եանլարընտաքի տայի-
րէտէ սէօյլէնէն սէօզլէրի տինլէմէքտէ իտիլէր:

Միւսթէնթիգ, պու սըրատա, շու եօլտա իֆատէ իտիեօրտու:

— Պուռնտուղունուզ հալին վէսամէթի ազիմէսինի անլամանը-
զը իսթէրիմ: Պու մէնտիլ սիզէ աեիտ տիր, վէ ֆիլիլի ճինաեթի
իճրասընա գուլլանըլը տըր: Պու մէնտիլին բէշֆի, խըրսըզլըգտան
սօնրա իճրաի ճինաեթի թէսատտի իտիլմիշ օլմասը հագգընտա
ալէյհինիզտէ պիր շիւպհէ հուսուլէ կէթիւրմէքտէ տիր:

Տօրիս. — Լաքին պու նալաեըզ շէյ տիր, վէ պիր ազ էվվէզը-
զըմըն սէօյլէտիկի կիպի, պէօյլէ պիր շիւպհէ իթմէք իշին, տիմէք պէ-
նի էյիճէ թանըմաեօրտունուզ: Նամուսուլ պիր ատէմ օլտուղունու
հաթթա եալան սէօյլէմէկէ տէ իգթիտարըմ պուռնամատըղընը
իսպաթ իթմէկէ չարէ եօգ մու տուր:

Միւսթէնթիգ. — Էվվէթ, պու պապտէ չարէ վար տըր:

Տօրիս. — Հանկըսը տըր. պու չարէերի պէն էլտէ իտէպիլի՝ ըմիեիմ:

Միւսթէնթիգ. — Շիւպհէսիգ:

Տօրիս. — Հէր նէ իսէ, սէօյլէերին, իճապընը իճրա իտէճէերիմ:

Միւսթէնթիգ. — Սիզ տիեօրտունուզքի, Պուրէյլ, պիրինճի տէ-
ֆալարտա սիզէ գարգէն ագչէ վիրմէք իսթէմէմիշ իքէն, նիհաեթ
տիւնքի կիւն միւհթաճ օլտուղունուզ ալթը պին ֆրանգը վիրմէկէ
րազը օլմուշ տուր:

Տօրիս. — Էվվէթ, հագըզէթի հալ պու տուր:

Միւսթէնթիգ. — Իշթէ պունու իսպաթ իտին:

Տօրիս. — Նա՛սըլ իսպաթ իտէերիմ. սէօղիւմտէն զայրը իսպաթըմ
եօգ տուր:

Միւսթէնթիգ. — Պու գատար բէճա վէ նիեազլարընըզտան սօն-
րա, Պուրէյլին, սիզէ, տօղրուտան տօղրուեա վէ շահիտլէր օլմա-
եարագ, հաթթա իլէրուտէ սիզէ, եախօտ վէֆաթ վուգուլինտէ,
վարիսլէրինիզէ գարչը տալա իթմէկէ հագգը օլմագ. իւզրէ, սիզտէն
պիր իլմու իսպէր ալմագսըզըն էօյլէ պիր մէպաղը վիրմէզ իտի:

Տօրիս, լէհճէսի զաեթի սօլմուշ օլտուղու հալտէ պաչընը էյտի:

Մէրգուլմ, ֆիլվագը հալինին միւշքիւլլէշտիկինի, վէ պախթը՝
զաեթի վէսիմ էմարէլէրի քէնտի ալէյհինտէ ճէմ իթտիկինի ան-
լաեօրտու: Պիր արա, պիչարէ ատէմ, պիր թագըմ իշինտէն չը-
գըլմազ թէֆէքիւրաթլա տիւչարը եէյիս վէ տէհչէթ օլարագ:

ադլը պաշնտան կիտիպ, հագըգէթ իլէ քէնտիսինի գուրթարամա-
տըղը ճիհէթլէ, պու քէրրէ տէ եալան իլէ քէնտիսի թէհլիքէտէն
գուրթարամաեը թէճըրիւպէ իթմէք իսթէտի:

Մէրգուժ, ամէլէ սընըֆընա մախսուս իրի բարմագլարը տիթ-
րէտիկի վէ կէօղլէրի եաշարտըղը հալտէ, գօրգուսունտան վէ հէեհէ-
ճանընտան նաշի քէսիք պիր սէտա իլէ,

— Էվվէթ, Էվվէթ, Էլպէթթէ պիր իլմու խապէր իմգալատըժ,
տէտի:

Միւսթէնթիգ. — Ա՛հ, Պուրէյլին գարգէն սիղէ վիրտիկի 6,000
ֆրանգ իշին պիր իլմու խապէր իմգալատընը՞մը:

Տօրիա. — (Բէբէյէհէրէք.) Շիւպհէսիգ... Էվվէթ...

Միւսթէնթիգ. — (Փէրահլըգ հիսս իտէրէք, նէֆէս ալտը, վէ
եիւղիւնտէ մահգուգիյեթ թէպէսսիւմիւ միւշահէտէ օլունտու.) Իյի
եա, իյի եա, մէմնուն օլտում: Սիղ պիր նամուսլու ատէմէ պէնդէ-
եօրսունուղ. պէն իսէ, նամուսլու պիր ատէմի գաթիլ վէ սարիգ-
զանն իթմէքլէ ալտանմըջ օլտուղումտան տօլաեը զաթէն բէք միւ-
քէտտէր իտիմ: Փագաթ, ա՛ պիշարէ, պէօյլէ պիր սէնէտ իմգալա-
մըշսընըգ տա, նի՛շին սէօյլէմէեօրսունուղ:

Տօրիա. — Ձիւնքի... պիլմէեօրտում:

Պիշարէ պու սօն սէօղլէրի թէլէֆֆիւղ իտէրքէն, անլը թէր իլէ
լսլանտը, լաքին ուշտուրտուղու եալան սաեհսինտէ սահիլի սէլա-
մէթէ չըգաճաղընը իւմիտ իթմէկէ պաշլամըջ իտի: Հալպուքի պէօյ-
լէ սըրալարտաքի իւմիտ բէք գըսսա օլտուղունտան, եէնիտէն իգ-
թիրապ վէ հնտիչէ՝ ֆիքըրինի իհաթա իթտի:

Միւսթէնթիգ. — Ձիքը իթտիկինիղ իլմու խապէր նէ՞ եօլտա
եազըլմըջ իտի:

Տօրիա, տիւշիւնմէկէ պաշլատը, վէ պիր քէրրէ եալան սէօյլէ-
միշ օլտուղու ճիհէթլէ, պու եալանընը թաստիգէ չալըշմասը լազը-
մէտէն իտի: Պունունլա պէրապէր ֆիքըրի տաղընըգ օլտուղունտան,
Էվվէլ պէ Էվվէլ նէ՛ ճէվապ վիրէճէկինի պիլմէեօրտու:

Միւսթէնթիգ. — Խաթըրլամաեօ՞րմուսունուղ:

Տօրիա. — Դուվվէյի հաֆըգամ բէք աղ տըր:

Միւսթէնթիգ. — Խաթըրլամաեա չալըշըն:

Տօրիա. — (Պաշընը աշաղը Էհէրէք, վէ կէօղլէրինի նըսֆէն գա-
բաեարագ.) Իմգալատըղըժ իլմու ախէր, օ ճինս սէնէտլէրէ պէնդէք
իտի, վէ չու մաէլտէ իտի:

«Պէն, Միշէլ Տօրիա, պու կիւն, եանի 1870 սէնէսի մայիս 5 ին-տէ, Պուրէյլին, պիզզաթ քէնտի էլիյէ պանա ալթը պին ֆրանգ գարզէն վիրմիշ օլտուղունա տայիր իշպու իլմու խապէրէ վազը իմ-զա իյլէրիմ:»

Միւսթէնթիգ... Հէքսի պու գատա՞ր մը:

Տօրիա.- Էվվէթ էֆէնտիմ:

Տօրիա, պու սէօզլէրտէն սօնրա, աճապա միւսթէնթիգ նէ՞ եա-բաճագ տըր, քէնտիսինէ եօ՞լ մու վիրէճէք տիր տէյի տիւշիւնմէք-տէ իքէն, Մ. տը Մօրէն,

— Պուրէյլ օ իլմ ու խապէրի նէ՞ եաբտը, տէյի սիւալ իթտի:
Տօրիա.- Պիմէեօրոււմ:

Միւսթէնթիգ.- Էլպէթթէ կէօզիւնիւզիւն էօնիւնտէ պիր չէք-մէճէ տէրունինտէ սագլամըշ օլմալը տըր:

Տօրիա.- Պէն եանընտան մուֆարագաթ իթտիկիմ զէման, հա-լէա էլինտէ թութուեօրտու:

Մ. տը Մօրէն, տիկէր օտատա պուլունան Կօթիէեէ տօղրու տէօնիւպ, պիր ազ եիւքսէք սէտա իլէ,

— Բէտէրինիզին, ումուր ու մէսալիհէ միւթէալլիգ քեաղըտլա-րընը սագլատըղը եէրի պիլիեօ՞րմուսուռուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Կօթիէ.- Եաթագ օտասընտաքի գօմօտտա սագլար իտի:

Միւսթէնթիգ.- Քեաֆֆէյի չէքմէճէլէրի աբատըգ, ֆագաթ էօյլէ պիր չէյ պուլամատըգ:

Տօրիա.- Լաեդգըյլա արամամըշսընըգ:

Միւսթէնթիգ.- Գապիլ տիր:

Մ. տը Մօնմաեթօր, բօլիս գօմիսէրինէ պիր իշարէթ իթմէքլէ գօմիսէր, եաթագ օտասընա կիտիպ, պիր լամպանըն այտընլըղըյլա պիր չարեէք սաաթ գատար քեաղըտլարը արաշտըրտը: Ջիֆթլիքտէ հէր թարաֆ սուպուգ իյինտէ օլտուղունտան, գօմիսէրին էլլէրինէ կէչէն քեաղըտլարըն հըշըլթըսը իշիտիլիեօրտու:

Պու արալըգ Մօնմաեթօր իգտիրապ վէ էնտիշէ իյինտէ պուլու-նուեօրտու:

Մէրգոււմ, Տօրիանըն, իզթիրապ վէ էնտիշէլէրինտէն, վէ գօր-գագլըղընտան նաշի եալան սէօյլէմէկէ ճիւրէթ իթմիշ օլտուղունու քէչֆու թախմին իտէմէեիպ, իֆատէյի վագըասը՝ մուվաֆըդը հա-գըգէթ իտուկինի, վէ ֆիլվագը պիր իլմու խապէր մէվճուտ պու-լունտուղունու զանն իտիեօրտու, վէ ֆիքըրինտէն,

— Պոլ իւմու խապէր՝ իշի պիւսպիւթիւն թէպտիլ իտէճէք, վէ Տօրիաեը թէհլիքէտէն գուրթարաճադ տըը, տիմէքտէ իտի:

Օլ էսնատէ բօլիս գօմիսէրի կէլիպ,

— Օ եօլտա պիր իւմու խապէր պուլամատըմ, վէ մուհագ-գագ տիեէպիլիըրիմքի, եօգ տուը, տէյի պէեան իթտի:

Տօրիա. — (Բէբէլէեէրէք.) Միւմքին տէյիլ տիր:

Բօլիս գօմիսէրի. — Բէնտինիզ արաեըն:

Տօրիա. — Էօյլէ իսէ Պուրէյլ անը աթմը, եա զայպ իթմիշ, եա-խօտ եադմըշ տըը:

Միւսթէնթիգ. — Օհօ՛, բէճա իտէրիմ, շունու սէօյլէեինքի, պու տէտիկինիզ շէյլէրի նի՛շին եաբաճագ տըը:

Տօրիա. — Պիլմէմ... պիլմէմ... ֆագաթ թէէմին օլուն քի...

Մէրգում, մահճուպիեէթիստէն վէ գօրգուսունտան նաշի պօ-ղազը պօղուլմագ բատտէսինտէ օլմասըյլա, սէօղլէրինի պիթիըէմէ-տի, վէ պիր իսկէմէ իւզէրինէ տիւշիւպ, աղլամաղա պաշլատը:

Մ. տը Մօրէն, մէրգումու կէօղիւնտէն աեըրմաեօրտու: Պիր արալըգ,

— Տօ՛րիա, պէեան իթտիկինիզ իւմու խապէրին մէվճուտ օլմա-տըղընը, վէ ասպ մէվճուտ օլմամըշ իտուկինի իգրար իտին, տէտի:

Տօրիանըն կէօգ եաշլարը արթտը, վէ պատէհու միւսթէնթիգին եազը եազմագտա օլտուղու մասաեա եումըուղույլա գուվվէթիճէ վուրմասըյլա, միւրէքքէպ հօգգասը վէ քեաղըտլար եէրլէրինտէն գըմըլտանտըլար: Մուախսարէն ճէվապա աղազլէ,

— Էվվէթ, էվվէթ, ահմագլըգ իթտիմ: հէր շէյին տօղըուսու-նու սէօյլէմէքիկիմ լազըմ իքէն, եալան սէօյլէտիմ, տէտի:

Միւսթէնթիգ. — Շիմտի իգրա՞ր մը իտիեօրսունուզ:

Տօրիա. — Էվվէթ, իգրար իտիեօրում:

Միւսթէնթիգ. — Տիմէք, գարզէն ալմըշ օլտուղունուզու իտտաա իթտիկինիզ ալթը պին ֆրանգը, Պուրէյլի էօլտիւրտիւքտէն սօնրա սիրգաթ իթտիկինիզի իթիւրաֆ իյլէեօրսունուզ:

Տօրիա. — (Բէնտինիստէն չըգարագ.) Պէ՞ն մի պունու իթիւրաֆ իտիեօրում... լաքին, Ալլահ աշգընա օլսուն, սիզ տիվանէ՞ մի օլ-տունուզ:

Միւսթէնթիգ. — Էօյլէ իսէ իգրար իթտիկինիզ նէ՞ տիր:

Տօրիա. — Պուրէյլին, պէնտէն պիր իւմու խապէր իսթէմիշ օլ-տուղունու պէեան իթմէքիկիմէ եալան սէօյլէտիկիմի իգրար իտի-

եօրում : Խա՛յր , Պուրէյլ պէնտէն հիշ պիր շէյ իսթէմէտի . իշթէ հագըգէթի հալ պու տուր : Վագաա պիր իմու խապէր իմզալամա-
եը պէն իսթէտիմ , լաքին քէնտիսի պունու գապուլ իթմէեէրէք ,
« Սանա էմնիյեթիմ վար տըր : Շու սօն վագըթլալտա րէճանը րէտտ
իթմէքլէ , հագըրնտա սէրթ մուամէլէ իթտիմ . շիմտի տէ պու մուա-
մէլէմ իլէ խէթամը աֆվ իթտիրմէք իսթէրիմ » տիեէրէք , թէքլի-
ֆիմի գապուլ իթմէտի : Հաթթա պու պապտէ եէմին տախի ի-
տէրիմ :

Միւսթէնթիգ . - Պիր ազ էվվէլ նի՛շին եալան սէյլէեօրտունուգ :

Տօրիա . - Նի՛շին մի . նի՛շին մի . տօղրուսու պէն տէ պլիմէմ . եա-
խօտ տօղրուսու խէթա իթտիմ :

Միւսթէնթիգ . - Ճէվապ վիրին . նի՛շին եալան սէյլէտինիգ :

Տօրիա . - Չիւնքի օ գատար սիւալլէր իթտինիգքի , նէ՛ ճէվապ
վիրէճէկիմի պլիմէեօրտունու , վէ նամուսիւ պիր ատէմ օլտուղում
հալտէ , խըրօղըգ վէ ճինաեթ ֆիհլլէրիլլէ իթհամ օլունուեօ-
րում տէյի գօրգտուղումտան , եալան սէյլէմէքլէ , քէնտիմի գուր-
թարապիլէճէկիմի զանն իթտիմ : Պու պիր սէլամէթ գաբուսու օ-
լուպ , իշպու գաբուեու սիգ աշըգ պուլունտուրուեօր իտինիգ : Իմ-
տի , պէն տէ պու գաբուտան չըգմաղա սայ իթտիմ . . . էվվէթ ,
իգրար իտէրիմքի , պէյլէ պիր հալի տիւշիւնտիւկիւմ , վէ եալանս
միւրաճաաթըմ խէթա օլտու . ֆագաթ պէն գապահաթլը տէյի
լիմ . . . հէր քէս պունու սիգէ սէյլէեէպիլիր :

Միւսթէնթիգ . - (Վագար իլէ .) Մի՛շէլ Տօրիա , պէնիմէ վէր
սայլա կէլմէքլիկինիգ լաղըմ տըր :

Տօրիա . - Միւմքին տէյիլ տիր , հաքիմ էֆէնտի , զէվճէմ պէ-
նի պէրէեօր :

Միւսթէնթիգ . - Սիզի թէվգըֆ իտիեօրում :

Տօրիա . - Պէնի՛մի , պէնի՛մի . ա՛հ , սիւպհան Ալլահ :

Պիչարէ տէհշէթի ազիմէեէ կիրիֆթար օլմուշ , վէ աղըր իլի
կէօղլէրի հատտէն զիեատէ աշըմըշ օլարագ , Մ . տը Մօրէնին եիւ-
զիւնէ պագտըղը սըրատա ,

— Պիր եալան սէյլէմիշ օլտուղում իշին պէնի թէվգըֆ իթտի-
րէմէզսինիգ . թէէմին իտէրիմքի , միւտտէթի էօմրիւմտէ պիրինի
տէֆա օլարագ եալան սէյլէեօրում , տէտի :

Միւսթէնթիգ աեաղա գալգմըշ օլուպ , քեաղըտլարը յօրա-
եօրտու :

Բօլիս Գօմիսէրի, գաբունուն էշիկինտէն այրըմըշ օլմանն ժանտարմալարա պաղը էվամիր իթա իթմէքլէ, պունլար Տօրիանա պիւնքճէ կէշիրտիլէր:

Պիչարէ, մուխալիֆէթ իթմէկի տախի ունուտարագ, ժանտարմալարըն մուամէլէյի վագըասընտա քէմալը իթաաթ իւղըէ տուրմագտա իտի: Պու մուամէլէ պիթտիկինտէ, եօլա չըգըլմասը էմը օլունտու:

Տօրիա, ժանտարմալարըն արասընտա օլտուղու հալտէ, կիճէնին գարանլըղընա բաղմէն, քէնտիսինի թանըմագլա միւթէէսսիր օլան վէ պաղը սէօղլէր մըրըլտանան քէօյլիւլէրին էօնիւնտէն վէ չիֆթլիկին հալիսինտէն կէշիպ, Սէն-Գլու եօլունա միւթէվէճճիհ օլտու:

Պիչարէ պաչընը էյմիշ օլարագ եիւրիւտիւկիւ հալտէ, գուլագլարը էօթմէքտէ վէ ագլը պաչընտա օլմատըղը կիպի, կէօղլէրի տէ պէրրագ կէօրէմէտիկինտէն, աեագլարը, սօգաղըն թաչարընա չարըլմագտա իտի:

Զիֆթլիքտէ, միւսթէնթիգ քեաղըտլարընը թօրլաեըպ, կիթմէկէ հաղըրլանտըղը զէման, Մօնմանէօր, մէրգուումուն եանընա եագլաչըպ,

— Պէնտէխանէտէ թաամ իթմէք իսթէրմիսին, տէյի սիւալ իթտի:

Միւսթէնթիգ. — Թէշէքքիւր իտէրիմ. պու ագչամտան միւտտաի ումուսիեի կէօրմէքլիկիմ լաղըմ տըր:

Մ. տը Մօրէն, պու սէօղլէրտէն սօնրա տիչարը չըգաճաղը սըրատա, թէվգըֆ օլունմագլա արգասընա տէօնտիւ: Մէրգուումու թէվգըֆ իտէնլէր, Կօթիէ իլէ Լիւսիէն օլուպ, իքիսի տէ տիթրէեօրլար իտի:

Լիւսիէն, էլլէրինի գալուչտուումուշ օլուպ, կիւճպէլա իլէ լապըրտը իտէրէք:

— Էֆէնտի, միւմքին տէյիլ, գապիլ տէյիլ տիրքի, բէտէրիմ պէօյլէ պիր ճինաեթի իճրաեթ միւգլթէտիր օլապիսին, տէտի:

Կօթիէ. — Էֆէնտի, պէն անըն իֆֆէթ ու իսթիգամէթինէ քէֆիլիմ:

Միւսթէնթիգ ճէվապ վիրմէեիպ, եալընըղ օ իքի կէնճին հալինէ աճըմագտա օլտուղունու պիր իչարէթլէ անլաթտը: Փագաթ մէրգուուման նէվճիվանլար, հալէա էթէկինէ սարըլըպ թութմուշ օլտուգլարընտան, միւսթէնթիգ,

— Պէն քէնտի վաղիֆէմի իյֆա իտիեօրում : Թէպրիեյի զիմ մէթ իթմէք տէ Տօրիանա այիտ տիր, տէյի պէեան իյլէտի :

Կօթիէ . — Ֆազաթ պու պիր խիեանէթ տիր :

Միւսթէնթիգ . — Պաշգա տիւրլիւ եաբամամ :

Մ. տը Մօրէն , պու սէօզլէրտէն սօնրա , սէրիան օրատան մուֆարազաթ իտիպ , Լիւսիէն տախի պայկըն հալտէ Կօթիէնին գուճաղընա տիւշտիւ :

Օլ էանատէ չիֆթլիկին մաթպախընտա պուճարտան մաատա քիմնէ գալմըշ օլմաեղպ , Մօնմաեթօր իսէ , Պուրէյլին իպարէյի ինթիգամճուեանէսինի արգասընտա պրազաճաղընը միւլահազա իթտիքճէ , տիթրէեթէք , օրատան կիթմէկէ ճէսարէթ իտէմէեիպ , պիրարա , Կօթիէնին եանընա կէլտի , վէ ,

— Մէօսիէօ , էկէր պանա իհթիեաճընըզ վար իսէ , էմրինիգէ հազրըրմ , տէտի :

Կօթիէ . — Թէշէքքիւր իտէրիմ , մէօսիէօ , թէշէքքիւր իտէրիմ : Պիր շէյ իսթէրիմ , օ տախի , բէտէրիմին եանընտա եալընըզ գալմագլըղմ տըր :

Եալընըզ գալմագլմը... իշթէ Մօնմաեթօր տէ պուճու իսթմէեօրտու :

Պու արա Լիւսիէն , Կօթիէնին իհթիմամըյլա քէնտիսինի պուլուպ աեաղա գալգտը , վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամասը արասընտա պիրտէն պիրէ նազարը տիգգաթը Մօնմաեթօրէ աթֆ օլուճուպզ զէհիլլի պիր մախլուգ կէօրմիւշ տիւր կիպի թապիի պիր նէֆրէթ հիսս իթտի :

Մօնմաեթօր , պու հիսսի տէրք իթմէքլէ , մէզպուրէեէ ֆէվգէլատէ մուհապպէթի օլտուղուճտան , գալպէն , ղաեթթ միւթէէսսիր օլտու , վէ օնտան սօնրա արթըգ օրատա տուրմաեղպ , պիր քէրրէ օրատան նապէտիտ օլտուղուճտա , Լիւսիէնի տիւշիւնմէկի ուճութտու , վէ եալընըզ մահուտ իպարէեի խաթըրլատըգճա , չիմտի նէ եաբմալըեըմ տէյի տէրեայը թէֆէքքիւրաթա տալտը :

Վագաա բէք չօգ միւլահազա իթտի իսէ տէ , հիշ պիր շէյ եաբամաեաճաղընը անլաեարազ , պիւլա հարէքէթ պէքլէմէկէ մէճպուր իտի : Զիւնքի Ֆրանսաեը թէրք իթմէք իսթմէեիպ , պիր քէրրէ հաեաթ ու մէմաթ օեուճուճա կիւրիշմիշ օլտուղու ճիհէթլէ , հէր հալտէ եա գազանմագ եախօտ զայպ իթմէք , վէ պինապէրին սօնուճա տէկին մուխաթարաեա գարշը գօյմագ իսթմէքտէ իտի :

Պու վէճհլէ Մօնմաեէօր ֆապրիգաեա ալտէթ իթտի, վէ գա-
րընտաչը, մէրգուսուն ըհնկի սօլմուշ վէ թադաթտան տիւշմիւշ օլ-
տուղունու կէօրտիւկիւնտէ, տիթրէտի: Թաամ օտասընտա, հէր
վադըթքի կիպի պիւեիւք պիր աթէշ եանըքօրտու: Պիչարէ խաս-
թա, զայիֆ վէ ուղուն էլլէրինի, մէզքիւր աթէշէ տօղրու ուզա-
թարադ,

— Պու սապահտան պէրի նէ՞ օլտուն... նէ՞ վադը օլտու...
տէյի սիւալ իթտի:

Ժան տը Մօնմաեէօր, պունճա հէեէճանը ազիմտէն սօնրա,
պիւթիւն ազասը պիւեիւք պիր եօրկունլուդ հիսս իթտիկի ճիհէթ-
լէ, պիր եէրտէ օթուրուպ, անլընըն թէրինի սիլտի, վէ ուղուն պիր
սիւքիւթտէն սօնրա, սօղուգ պիր թէպէսսիւմլէ, ԺօրԺա,

— Ատլիեէնին թահգըգաթընա եարտըմ իթտիմ, վէ ճանինին
պուլունմասը խուսուսընա պէն տէ չալըշտըմ, տէյի ճէվապ վիրտի:

Փագաթ հիսս իթմիշ օլտուղու կիզլի տէհէթ տույղուլարընա
տայիր գարընտաչընա հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէեիպ, անճագ ԺօրԺուն,
հայրէթլէ քէնտիսինէ պագմասընտա,

— Թահգըգաթընըգտա մուվաֆֆադ օլտուգ գաթիլ թու-
թուլտու, տէյի ճէվապ վիրտի:

ԺօրԺ. — (Պիրտէն պիրէ աեաղա գալգարադ.) Նէ՞ տիեօրսուն:

Ժան. — Հագըգէթի հալի սէօյլէեօրում. զալիպա պիչարէ Պու-
րէյլին գաթիլի՝ չու պաղչէպան Տօրիա տըր: Հէմտէ պու պապտէ
քիմ շիւպհէ իտէպիլիր:

ԺօրԺ. — Լաքին պունուն իչին իսպաթ վէ էմարէլէր լազըմ տըր:

Ժան. — Իսպաթլար, հէմտէ իգնա իտիճի իսպաթլար պուլուն-
մուշ տուր:

ԺօրԺ. — Տիմէք տիր քի, սէն, պիր պիչարէ վէ պիկիւնահ հագ-
գընտա պազը շիւպհէլէր հասըլ իթտիրիեօրսուն:

Ժան. — (Վահշիեանէ պիր սէօյլէեիչլէ.) Պէնիմ իչին պունտան
տահա զիեատէ պալթիեարլըգ օլամադ:

Պու արա ճանի, խասթա գարընտաչընըն իւզէրինէ էօյլէ սէրթ-
ճէ պագտըքի, պիչարէ սիւքիւթէ մէճպուր օլտու:

ԺօրԺուն, չօգտան պէրու միւրատըր խուսուսիսի մահվ օլմուշ
օլուպ, տիւշար օլտուղու խասթալըգ վէ զաաֆէթ՝ հէր կիւնա իգ-
թիտար վէ շիտտէթտէն քէնտիսինի մահրում իթմիշ իտի: Պինա-
պէրին եալընըգ պիրատէրի վասըթասըյա տիւշիւնմէկէ, վէ անըն

վասրթասըյա հարէքէթ իթմէկէ ալըշմը իտի. Կէրչի ճինսեթէթ վագըատան տօլսեը տէրունէն իզհարը հիտտէթ վէ նէֆրէթ իյլէտի իսէ տէ, պունա գարշը չըգամատըղընտան, եափաշ եափաշ վէ քէնտի միւրատընա ըղմէն, գարընտաշընըն հէմթէօհմէթի օլտու. Իֆֆէթ ու իսթիգամէթ տույղուսունուն քէնտիսինէ գարշը չըգամատ պիհուտէ օլուպ, խասթալըղը, եալընըղըղը վէ էօմէք գօրգուլարը, պաշընը էյմէքիկէ քէնտիեի մէհպուր իտէրլէր իտի. Զիւնքի քէնտիսինի պէսլէեէն ժան օլտուղու, վէ վագը օլան թափսիեէ մուճի պինճէ էմրի թէտափսինէ տէ ժանըն հիմմէթիյլէ պագարագ, պէլքէքէպի սըհհէթ ու աֆիյեթի իտէպիլէճէկի ճիհէթլէ, մէրգումտան մահրում օլտուղունտա հալի նիճէ օլաճագ իտի. ժանըն մահվը, քէնտիսին պիւսպիլիւն խարապիլէթի վէ թէհամիւլ օլունամա սէֆալէթի տիմէք օլուպ, ծնտան սօնրա խասթախանէնին պիլինէ աթըլարագ, օրատա սէֆիլէ, եալընըղըղը վէ ֆիթուրսուղուպ իտէ ինտէ թէալիմի բուհ իտէճէկի տէրքեար իտի. Խա'յր... խա'յր... պիչարէ խասթա, ճինսեթի վագըատան տօլսեը զիեատէսիյլէ տիւշարը տէհէթ օլմուշ օլմասըյա պէրապէր, օլ ճանինին, օլ սաթիգին, վէ օլ ալշաղըն գարշըսընտա հիշ պիւր շէյ սէօյլէմէկէ ճէսաթէթ իտէմէեօրտու.

Մէրգում, պու աւա էլլէրի՝ տիթրէմէքտէ օլան տիղլէրի աւասընտա օլարագ, եիւղիւնիւ աթէշէ տօղրու չէվիւրտի.

Ժան, օ ագշամը թաամ իտէմէտի, վէ քէնտի իշ օտասընա չըգըպ, օ սապահը եաբտըղը կիպի, բէնչիւրէնին էօնիւնտէ տուրտու, վէ,

— Աճապա Պէրնատէթտէքի սիեահ օտատա նէ՞ վագը օլուեթի տէյի տիւշիւնմէկէ պաշլատը.

Ֆիլվագը մէրգումուն հաեաթը՝ Պուրէյլին ֆիքը ու իֆատէսի նի միւպէյեին օլան տէվրիմիշ մասա արգասընտաքի իպարէտէն, մահուտ տիվար քէօշէսինտէն մէրպուլթ պուլունմագտա իտի.

Ժան, սապահա գատար բէնչիւրէսինին եանընտան այրըլմաեղպ շէֆֆագ աթտըղընտա, հալէա, կէօղլէրինի Պէրնատէթէ չէվիւրտի օլարագ օրատա պուլունուեօրտու. Նիհաեթ օտասընտան էնիպ, վէ հիշ պիւր շէյ կէօրմէքսիղին չիֆթիլին պօյունտան եիւրիւեիւպ սէքէնէսի հէնուղ ույգուտա պուլունան քէօյիւն իչինտէն կէչտի. Պիւր միւտտէթ, ֆէվգէլատէ սապըրսըղըղը իչինտէ օլարագ թարլա վէ գըրլարտա տօլաշտը, վէ կիւնէշ տօղտուղունտա, Պէրնատէթէ տիւ

տէթ իյլէտի, ճանիի մէրգում, օ գատար էրքէն պիր վագըթտա, չիֆթլիկին ճիվարլարընա կէլիչի զարիպ կէօրիւնէպիլէճէկինի ասլա տիւշիւնմէօրտու:

Մէհէլլի մէգքիւրտէ Գյօտինի կէօրմէքլէ, պազը շէյլէր սօրմագ իսթէտի իսէ տէ, պու հարէքէթինի, էմրի պասիրէթտէն ատտ իթմէեքէք, եինէ ֆապրիգասընա տէօնտիւ:

Օ կիւն կէչտի. Մ. տը Մօրէն ավտէթինտէ, պու տէֆա չիֆթլիքտէ տէյիլ, քէօյտէ թահգըգաթընա տէվամ իթտի:

Մօնմանէօր ըահաթլանտը, չիւնքի մալիւմ օլան իպարէ պուլունսա իտի, օլ վագթա գատար քէնտիսի տէ թուլթուլմուշ օլուր իտի:

Իմտի, կէրչի օ կիւնիւ թէհլիքէսիզճէ սալուշտուրտու, լաքին իրթէսի կիւն, տահա իրթէսի կիւն, վէ օլ պիր կիւնլէրտէ տէ այնի տէհչէթ, այնի իզթիրապ քէնտիսինի իսթիւա իտէճէքլէրի ճիհէթլէ, պու հալտէն նաւըլ գուրթուլապիլէճէք իտի:

Կարչտա, Մ. տը Մօրէն թահգըգաթընա տէվամ պիրլէ, Տօրիանըն խանէսինտէ իճրաի թէհարրիեաթ իթտի, վէ Մարի Տօրիա իլէ Լիւսիէնի վէ իքի օղլունու մէյեուսիեթի ազիմէ իչինտէ պուլտու:

Միւսթէնթիգի մէրգում, իշպու թէհարրիեաթընտա, սահիպի մաթլուպ Վիրուլվէնին պիր գաշ կիւն էվվէլ թարիլիլի թահիլ իթտիրիճի մէքթուպարըլա, մայիս 6 թարիլիլի սօն մէքթուպունու պուլտու քի, իշպու սօն մէքթուպտա, Տօրիա, ալթը պին ֆրանգընը ալմըշ օլտուղունու պէեան, վէ մուպաչըր եէտինտէ օլան սէնէտի տալի կէրի պաճաղընը վատ իթմիշ իտի:

Տօրիանըն խանէսինտէ իճրա իտիլէն թէհարրիեաթըն նէթիճէսի պունտան իպարէթ օլուպ, ֆագաթ միւսթէնթիգ, տալիլի գաւրիետէ իճրա իթտիկի թէհարրիեաթ էսնասընտա, գըսսա պօլու, եուվաըլագ վէ գըրմըզը եանագըլ պապա Պրէգուր իսմինտէ պիր ատէմէ թէսատիւֆ իթտի քի, պու ատէմ, շու եօլտա իֆատէի հալ իյլէտի:

— Մայիսին 5 ինճի կիճէտի, եանի էվվէլքի կիճէ, Բարիստէ իտիմ, վէ Սէն-Գլուեա ավտէթ իթմէք իւզրէ սաաթ օն պիր գաթաընա ըաքիպ օլտու: Մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ, Սէն-Գլուեան Կարչա գատար, եանն եիւրիւնտիւկիւ հալտէ, եիկիրմի տադըգալըգ մէսաֆէ վար տըր: Իմտի, եարը կիճէտէ խանէմէ մուպ

վասընթ իյլէտիւմ . Ուշգոււմ օլմատըղըմտան, եաթագ օտամտա, պաղչէպան Տօրիանըն պաղչէսինէ նաղըր օլան բէնչիբէնին էօնիւնտէ սիկարա իյմէկէ տուրտոււմ . Օրատա պուլունմագըղըմ պէշ տագըգա օլմուշ էքէն, Տօրիանըն, խանէսինտէն չըգարագ, պաղչէսինտէ կէզինտիկինի կէօրտիւմ . Ալէսսէվիյեէ մէրգոււմուէն խանէսինին գանատլարը սաաթ տօգուզտա գարանտըղը, վէ խանէ խալգը, թափուգըլարըն եաթտըղըլարը վագըթ եաթտըղը ճիհէթլէ, մէրգոււմուէն օ սաաթտա պաղչէսինտէ պուլունմասընա թէաճճիւպ իթտիւմ . Պէօյլէճէ պիր չարեէք սաաթ գատար տօլաշտը, վէ սօնրա պաղչէ գաբուսոււնտան տիշարը չըգտըղընը բէմալը հայրէթլէ միւշահէտէ իյլէտիւմ .

Միւսթէնթիգ . - Ավտէթ իթտիկինի տէ կէօրտիւնիւ՞ղ միւ .

Պրէգուր . - Խա'յր . հաւա անմագ իւղրէ պէշ տագըգա տահա տուրտոււմ . պատէհու, սիկարամտա թիւքէնմիշ օլտուղունտան, բէնչիբիմի գաբաերպ եաթագըմա եաթտըմ .

Պու իֆատէ վէխիւմ իտի, չիւնքի Տօրիանըն պաղչէտէն չըգմասը սաաթըյա ճինաեթիւն վուգուի սաաթը, պիրիպիրինէ մութապըգ կէլիեօրտու . Մ . տը Մօրէն, օլ խուսուստա Տօրիաեր իսթիմվապ իթմէկի թասմիւմ իյլէտի .

Օ կիճէ Պէրնատէթտէ նէ՞ վագըր օլտու .

Կօթիէ, պիր խալլի միւտտէթ Լիւսիէն բէնտի եանընտա գալտըղը հալտէ, ուեոււմագ իսթէմէմիշ օլան Դլօտին իլէ պէրապէր, բէտէրինին նաշը եանընտան այրըլմամը իտի .

Օ ագչամ, կէճ վագըթ, Մ . տը Մօրէն չիֆթիկէ ավտէթլէ, Վէրսայտան ճէլպ իտիւմիշ օլան վէ մահզունիյեթ վէ մահճուպիյեթի վէ գըղարմը կէօղլէրիյլէ սահիհէն գապահաթլըեա պէնզեբէն պիշարէ Տօրիաեր, մագթուլուն նաշըյա մուվաճճէհէ իթտիրտի . Մազնուն ալէյհ, էքի կիւնտէն պէրու օլ գատար աղլամը իտի քի, արթըգ բէնտիսինտէ կէօղ եաշը գալմամը իտի, ֆագաթ էլան եէրտէ եաթմըշ օլան Պուրէյլին գարշըքնա կէլտիկինտէ, պիրտէն պիրէ տիթրէտի .

Մ . տը Մօրէն, նաշը մէզքիւրուն տէֆն իտիւմէսինէ միւսատտէ իթմէքլէ, իրթէսի կիւն Պուրէյլին ճէնագէսի տէֆն օլունտու .

Կօթիէ, պիր գաշ կիւն Պէրնատէթտէ գալըպ, պատէհու էվին էմրի մուհաֆազասընը Դլօտինէ իհալէ իտէրէք, քէնտիսի Կրինեօնա կրթտի . Պու տէլիգանլը, Լիւսիէնի հէր կէօրտիւկիւնտէ ,

— Տօրիանքն միւթթէհիմ օլտուղունա ինանամամ. պիչարէ, քէնտիւնէ գարշը չըգան պիր թագըմ զարիպ թէսատիւֆաթա գուրպան օլմուշ տուր... Պու թէսատիւֆաթ էլպէթթէ էր եա կիճանլաշըլաճագ տըր... Պինապէրին բէտէրինիզի գաթիլ զանն իթմէք՝ խէթա տըր, տէմիշ, վէ Լիւսիէն տախի շէօյլէ ճէվապ վիրմիշ իտի.

— Խա՛յր, բէտէրիմ գաթիլ օլամագ... բէտէրիմ միւթթէհիմ օլամագ... Էկէր ասըլ գաթիլի ատալէթ մէյտանա չըգարամագ իսէ, պէն չըգարամաղըմ, պէն.

Կօթիէ. — Սի՛գ մի Լիւսիէն.

Լիւսիէն. — Էվվէթ, պէն.

Կօթիէ. — Պագը չիւպհէլէրինի՛գ մի վար տըր. Էկէր էօյլէ իսէ, բէճա իտէրիմ, պանա պիլտիրին.

Լիւսիէն. — Խա՛յր, Կօթիէ, քիմնէ հագգընտա չիւպհէմ եօգ տուր. ֆագաթ ումարըմքի Մ. Տօրիա բէք չաբուգ պիղէ ավտէթ իտէճէք տիր. Հալպու քի Էկէր հիւքիւմէթ անը ալըգօրսա, պէն ասըլ ճանիւնի արաեաճաղըմ, վէ հիշ չիւպհէնիզ օլմասընքի պուլաճաղըմ, վէ այնի տարպէ իլէ, Կօթիէ, քէնտի ինթիգամըմը ալաճաղըմ.

Կիւնլէր կէչտի. հիւքիւմէթ՝ շիքեարընը էլտէն պըագ մանօրտու. Զուհուր իտէն էմարէլէր՝ իսպաթ եէրինէ կէչմիշլէր իտի. Տօրիա քէնտիսինի միւտաֆաա իտէմէեօրտու, վէ տէմիր միլէ սարըլը օլարագ պուլունան մէնտիլէ, Վիրլուվէեէ օլան պօրճունու թէսավիէեէ մախսուս օլան ալթը պին ֆրանգա, վէ պապա Պրէգուրուն նագլ իթտիկի կիճէ վագթը խանէսինտէն տիշարը չըգըշընա տայիր իյզահաթ վիրէմէեօրտու.

Տօրիա, մահքէմէյի ճինաեթէ թէսլիմ օլունտու. Օրատա, իտամ ճէզասընա մահքիւմ իտիլտիկի, վէ թէմեիզ տապասընըն վէ մազհարը ափվ օլմագլըգ իսթիտասընըն բէտա օլունտուղու մալիւմ օլուպ, նիհաեթ իտամ ճէզասընըն իճրասը կիճէսի կէլտի.

Մօնմանէօր իսէ, պախթըն թէսատիւֆաթը զարիպէ վէ միւթթէսսիւֆէսինտէն օլարագ, Տօրիաեը մահքիւմ իլլէեէն ժիւրի հէյեթիինէ տախիլ օլմուշ, վէ սօնունա գատար պիչարէեէ զալիմ օլան թալէի, Մօնմանէօրիւ, ժիւրի հէյեթիինին ըէյիսի գըլտըմագ տէրէճէսինէ գատար ինսաֆաղըլըշընը իլէրի կէօթիւրմիւշ իտի.

Մահքէմէյի ճինաեթիւն չայեանը քէտէր մուհաքէմաթընըն տէվամ իթտիկի ուղուն վէ իշքէնճէլի միւտտէթի զարֆընտա, Տօրիա,

պիր գաչ տէֆալար, միւտաֆատան աճիզ գալան կէօղէրինի, ըէ-
ճա եօլունտա ժիւրի հէյեթթինին ըէյիսինէ աթֆ իտէրէք, զանն
իտէրսին քի օլ պագըշըյա,

— Հաեաթըմ սիզին էլինիզտէ տիր, գուրթարըն պէնի, չիւնքի
պիսուշում, տիմէքտէ իտի:

Տօրիանըն խանէսի խալգընտան քիմէսնէ, մահքէմէյի ճինաեթ-
թին մուհաքէմաթընտա հազըր պուլունմագըլըր իսթէմէմիշ իտի,
չիւնքի պու պիշարէլէր, հէր նէ գատար բէք զիեատէ մէյեուս ի-
տիլէր իսէ տէ, պու մէյեուսիեթթիլէրինէ ըաղմէն, քեաֆի իսպաթ-
լար օլմամասընտան նաշի, Տօրիանըն պէրաիթի թէպէյեիւն իտէ-
ճէկի խուսուսընտա հալէա սօն պիր իւմիտլէրի պուլունմագտա իտի:

Հալպու քի Վէրսայլտան ալտէթ իտէն Կարշ էհալիսինտէն, Տօ-
րիանըն իտամ ճէգասընա մահքիւմ օլտուղունու խապէր ալտըգլա-
րընտա, պու տէրէճէ պիր հագգսըզըլըղա հիշ պիր մանէա վիրէմէ-
եէրէք, տալկընըգլա եէկտիկէրինէ պագըշտըլար. Ճիւմլէսի տէ մէյ-
եուս օլտուղու հալտէ, եալընըզ Լիւսիէնին գաշարը Հաթըլմըշ օլա-
րագ, իւզէրինտէ պիր ազաճըգ սիւքիւնէթ միւշահէտէ օլունու-
եօրթու:

Պու կէնճ գըզ ճէսուր վէ սէպաթլը իտի, վէ չօգ տէֆա գա-
րընտաշարը, կիւլէրէք քէնտիսինէ,

— Սէն, օն տօգուղունճու ասըն գատընլարընտան տէյիլսին,
Սէն, պիւեիւք իշլէր կէօրմէք, վէ պիզիմ կիպի սատէմէսիզ ըահաթ
էօմիւր իշինտէ եաշամամագ իշին եարատըլմըշըն տըր, տէտիքլէ-
րինտէ, քէնտիսի տէ կիւլէրէք, չէօյլէ ճէվապ վէրիւր իտի:

— Սահիհ տիր, պէն, զաեթթ ճէսուր օլտուղումու հիսս իտի-
եօրում. Էկէր պահսընը իթտիկինիզ սատէմէլէր վէ ֆէլաքէթլէր
զուհուրա կէլիւր իսէ, պունլարա մուխալիֆէթ վէ մուգավէմէթ ի-
տէպիլէճէկիմի, վէ սօղուգ գանլըլըմըր զայպ իթմէեթէճէկիմի զանն
իտիեօրում, լաքին քէնտի ճէսարէթիմի մէվգըրի իճրաեէ գօյմագ-
տան իսէ, տայիմա ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթտէն մասուն օլմագըլըլ
թէրճիհ իյլէրիմ. Ֆիքիւր ըահաթը, հէր վագըթ միւրաճճահ տըր:

Սատէմէլէր վէ ֆէլաքէթ զուհուրա կէլտի, վէ Լիւսիէն, քէն-
տի քէնտիեէ չէօյլէ տիմէքտէ իտի:

— Ճէսարէթիմ նէեէ միւֆիտ օլուեօր. Էօեէ վալիտէմի վէ գա-
րընտաշարըմը թէսէլլի իտէմէեօրում. . . Բէնտիմի ագիլ վէ ճէսուր
հիսս իթմէքտէն նէ՞ մուհասէնաթ վար տըր. . . Պէլքի տիկէր պիր

ճանի եւերինէ քէնտիսինի գուրպան իթմէքտէ օլան պու պիչարէ վէ պիտուչ բէտէրի գուրթարմագ իւզրէ հիչ պիր շէյ եարամաեօրում... Էվվէթ, պու պիչարէ, պիր տիկէրինին ճինսեթինի քէնտի հաեաթըլլա էօտէմէք հալինտէ պուլունուեօր... Էվվէթ, տիւնեա-տա պիր քիմսէ վար տըր քի, հէմ ֆիլիլի գաթի վէ հէմ ֆիլիլի սիւր-գաթը իճրա իյլէմիշ տիր, վէ քէնտի եւերինէ պիր պիկիւնահըն մահ-քիւմ օլմասընա միւսաատէ իթտիկի իչին, գաթ պէ գաթ ճանի տիր... Պու ճանի մէճհուլ գալըեօր... Պու ատէմ նէրէտէ տիր. նէրէտէ կիզլէնմէքտէ տիր: Քէնտիսինի թանըմատըլըմը, վէ պէլքի տէ քէնտինէ խիթապէն սէօզ սէօյլէմէտիկիմի քիմ պիլիր: Պունու պանա քիմ սէօյլէեեճէք տիր: Կարչտա իգամէթ իթմէտիկի, վէ պազէն քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթմէտիկիմ հալտէ, քիմ օլապիլիր: Քիմ քէնտիսինի պանա կէօաթէրէճէք տիր: Էկէր էօեէ բէտէրիմ օլմասա իտի, պէն հիչ պիր շէյ օլմաեաճագտըմ, եախօտ սօգագ-լարտա, ճատտէ եօլլարտա սէրսէրի վէ սէֆիլ կէզէն պիր տիլէնճի օլաճագտըմ: Պու նամուսլու վէ մէսուտ էօմրէ Տօրիանըն սաեէսին-տէ նայիլ օլմուշում տուր: Անըն, պու էօմրիւ քէնտիսի իչին թա-լէպ իթմէկէ, վէ պու պապտէ հիսապ իսթէմէկէ հագգը վճր տըր... Խմտի, էօմրիւմիւ անըն ուզրունա ֆէտա իթմէքիկիմ մուվաֆըզը ատալէթ տիր... Քէնտիսի գուրթուլմաեընճա պէն ըահաթ իթմէ-եէճէերիմ, վէ պապա կօթիէնին ինթիգամընը ալմագսըզըն, ըահաթ տուրմաեաճաղըմ:

Սայրլէրի կիպի, Լիւսիէն տախի, Տօրիանըն պերաիթինէ գա-րար վէրիլէճէկինի սօնունա գատար իւմիտ իթմիշ իտի, լաքին պի-չարէնին իտամ ճէղասընա մահքիւմ օլտուղու խապէրինի ալտըղըն-տա, տէհէթի ազիմէեէ տիւչար օլտու, վէ ֆիքրինտէն,

— Պէլքի վագըթ կէճիքտի. աճապա թամ վագթինտէ եէթի-շէպիլէճէքմիերիմ, տէտի:

Փագաթ մէզպուրէ նէ տիւշիւնիւեօրտու: Եէնիտէն թահգըզաթ իճրա իթտիրմէք մի իսթէեօրտու: Պունա մուվաֆֆագ օլաճագ-մը իտի: Պիչարէ գըզճըղազ միւսթաղրագ օլտուղու տէրեայը թէ-ֆէքքիւրաթտա, տէնիզին նիհաեթսիզլիկի կիպի գարչը գօնուլմազ վէ էօնիւ ալընմազ պիր թագըմ միւշքիւլաթա թէսատիւֆ իթմէք-տէ իտի: Պէօյլէ պիր պիւեիւք թէշէպպիւս իչին, քէնտիսինին բէք քիւչիւք, բէք զայիֆ իտուկինի հիսս իյլէմէքտէ իտի:

Տօրիանըն իտամ ճէղասընա մահքիւմ օլմասը, իքի կիւն օլմուշ

խոի, վէ պազըլարը, «Իմբէրաթօր պու ատէմէ աֆվ պուեուրաճագ տըր» տիեօրլար խոի:

Կէրչի պու տա պիր իւմիտ օլուպ, ֆագաթ դայիֆ պիր իւմիտ օլմասըյա պէրապէր, իտամ եէրինէ միւէպպէտէն քիւրէկէ մահ-քիւմ օլմագլըղըն, տիկէրինտէն նէ՞ ֆարգը պուլունմագտա խոի: Հէմտէ պագալըմ, իտամ ճէզասընըն, քիւրէկ ճէզասընա թահվիթ իսթիհմալ օլունապիլէճէ՞ք մի խոի:

Իւչիւնճիւ կիւնիւն կիճէսի, Լիւսիէն, քէնտի գարեօյասընտա եաթմըլ օլուպ, ֆագաթ ասլա ուեուլմաեարագ, Տօրիաեը տիւչիւն-տիւկիւ, վէ ֆիքրի տայիմա, «նէ՞ եաբմալը. ճէնապը Ալլահ պանն եարտըրմընը իհսան պուեուրմաեարաճագ մը տըր» սիւալի իլէ մէշղուլ օլտուղու սըրատա, նակէհան սօգագ գաբուսուլուն չալըն-տըղընը զանն իթմէքլէ, եաթաղը իւզէրինտէ տօղրուլտու, վէ գուլագ վիրտի իսէ տէ, տիկէր հիչ պիր սէս ալմատը: Աճապա գաբու-եու վուրուն քիմսէ՝ կիթմի՞շ մի խոի:

Պու կէնճ գըղըն օտասը, ալթ գաթտա, սօգագ իւզէրինէ նա-զըր օլուպ, գաբուլուն չալընմասը իսէ, պէսպէլլի եալընըղ քէնտի թարաֆընտան իշիտիլմէք նիւէթիյլէ, բէք եավաչճա վուգու պուլ-մուշ խոի: Իւսթ գաթտա եաթմագտա օլան Մարի Տօրիա, ագան կէօղ եաշլարընտան նաշի թագաթ ու տէրմանը գալմամըլ օլտուղու ճիհէթլէ, պէլքի օլ էսնատէ ուեուլմագտա խոի:

Բէնչիրէնին գանատլարը գաբալը օլուպ, Լիւսիէն, պու գա-նատլարըն եավաչճա վուրուլտուղունու թէքրար իշիթտի, վէ քէմալ իհթիեաթ իւզրէ չըգարըլան պիր սէտանըն,

— Լիւսիէն, Լիւսիէն, տէյի սէսլէտիկի գուլաղընա աբս իթտի:

Լիւսիէն. — (Քէնտի քէնտիեէ.) Գլօտին տիր... աճապա նէ՞ իս-թէեօր:

Մէրգումէ տէրհալ եաթաղընտան գալգըպ, բէնչիրէնի աչա-րագ տիշարըեա էյիտի, վէ ֆիւվագը ալտանմամըլ օլուպ, գըղգա-րընտաշընը թանըտը: Գլօտին տիթրէեօրտու, վէ հէեէճանը աղիմ իշինտէ կէօրիւնիւեօրտու:

Գլօտին. — Լիւսիէն, պրագ.քի իշէրի կիրէեիմ, չիւնքի զանն ի-տէրիմքի, ֆէնալըղ հիսս իտիեօրում:

Լիւսիէն. — Նէ՞ օլտուն, նէ՞ վար տըր:

Գլօտին. — Պիր աղտան հէր շէյի սէօյլէրիմ:

Պէօյլէճէ Գլօտին, բէնչիրէտէն իշէրի աթլատը, վէ Լիւսիէն տա-

խի բէնչիրէքի գաբաեըպ, մասա իւզէրինտէքի բէթրօլ լամպասընը եագտը: Գլօտինին լէհէսի օլ տէրէճէտէ սօլմուշ, վէ քէնտիսի տէհ- չէթի ազիմէեէ միւթաղրագ պիր հալտէ պուլունմուշ իտի քի, լիւ- սիէն, մէզպուրէքի աճըեարագ գուճագլաեըպ,

— Սէօյլէ՛, սէօյլէ՛, սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ, նէ՞ վագը օլ- տու, տէտի:

Գլօտին. — Ա՛հ, գըզգարընտաշ, բէք տէհչէթլի պիր շէյ քէշֆ իթտիմ... Պէնի տինյէ, խուսուսիյլէ իֆատէլէրիմի գաթթ իթմէ, զիրա ֆիրբիմ օլ մէրմէպէ տաղընըգ տըր քի, լագըրտըլարըմըն սըրա- սընը պիր քէրրէ դայպ իտէր իսէմ, պիր տախի պուլամաեաճաղըմա չիւպհէ իթմէմ: Շու հալիմի կէօրէն, մութլագա պէնի տիվանէ զանն իտէր: — Միւսթէնթիգ թահգըգաթընը իճրա իթտիկինտէ, ճի- նաեթին վուգու պուլտուղու օտատա հիչ պիր շէյէ էլ տօգուռուլ- մամասընը էմի իթտի: Կէօրիւնիւր քի, պու խուսուս քէնտիսի իչին ֆայիտէլի իտի: Պէն տէ պու էմրէ իթաաթ իթտիմ, հաթթա օ օտաեա կիրմէկէ տէ ճէսարէթ իտէմէեօրտուլմ, վէ օրասը պանա օլ տէրէճէ պատիի թէէսսիւֆ վէ տէհչէթ իտի քի, կիրմէկէ տէ գօր- գուեօրտուլմ: Պու ճիւմիէ իլէ ֆիրբիմ լահաթ իտի, չիւնքի Կօ- թիէ, սանտըգտա պուլունան ագչէքի, պիր մուգավէլաթ մուհար- ըրիլ եանընտա սագլաթմագ իւզրէ կէօթիւրմիւշ օլտուղունտան, օլ պապտէ խըրսըզլարտան գօրգաճագ սէպէպիմ գալմամըչ իտի: Նիհաեթ պու ագչամ, Պուրէյլին եանընտա տուա իթմէք իւզրէ Կօթիէ իլէ պէրապէր կէլտիկինտէ կէօրմիւշ օլտուղուն օտաեը, տարմատաղըն հալինտէ սօնուէա գատար պրագամաեաճաղըմը քէն- տի քէնտիմէ տիւչիւնէրէք, մէզըիւր օտաեը սիլմէք վէ գան լէքէ- լէրինի չըգարմագ իւզրէ, տէրունինտէքի էյեաեը պիր քէօչէեէ եըղ- մաեա պաշլատըմ: Մ. Պուրէյլին եաթագ օտասըյլա իթթիլաթը օլան գաբունուն եանընտա պիր մասանըն տէվրիլմիչ օլտուղունու պէլքի խաթըրլարսըն: Պու մասաեը տօղրուլթտուլմ, վէ պէօյլէճէ, անըն արգասընտա գալմըչ օլան տիվարը մէյտանա չըգարտըմ... Ա՛հ, գըզգարընտաշըմ, գըզգարընտաշըմ...

Լիւսիէն. — (Կէօզլէրի բարլաեարագ.) Տէվամ էթ... տէվամ էթ...

Գլօտին. — Պու տիվարըն ալթ թարաֆընտա պազը գան լէքէլէրի կէօրտիւմ... պունլարը սիլմէք իչին էեիլտէմ... եէտիմտէքի խիւն- կէրի, պիրլիքտէ կէօթիւրմիւշ օլտուղում սու լէյէնինէ պաթըրտըմ,

վէ տիվարը սիւմէք իւզրէ իբէն, մէգքիւր լէքէլէրտէն հէր պիրին
պիր հազը, վէ պու հազըլարըն՝ ղաեթթ օգուռուլուր սուրէթթ
պազը քէլիմէր, վէ պու քէլիմէրին՝ պիր ճիւմլէ թէչքիլ իր
տիքլէրինի կէօրտիւմ :

Լիւսիէն . - (Սօլուհարագ .) Է՛յ օ ճիւմլէ . . . օ ճիւմլէ նէ՞ իտի
Գլօտին . - Թէքմիլ օլունմամըչ պիր ճիւմլէ օլուպ, էօլէճէկի գ
ման Մ. Պուրէյլ թարաֆընտան հազըլմըչ օլտուղու աչիքեարէն ա
լաշըլըեօրտու :

Լիւսիէն . - Թէքմիլ օլունմամըչ պիր ճիւմլէ՞ մի :

Գլօտին . - Էվվէթ, պունուռնա պէրապէր մանհասը ղաեթթ մի
սէրրահ, գաթի վէ չէտիտ պիր ճիւմլէ :

Լիւսիէն . - (Պիր ազ սէրթճէ .) Հէր նէ իսէ, չու ճիւմլէերի սէօյ
պագալըմ :

Գլօտին . - « Ժան տը Մօնմանէօր պէնի էօլտիւր . . .

Լիւսիէն . - Սէն պու ճիւմլէերի օգուտուն՝ մու :

Գլօտին . - Էվվէթ, օգուտում :

Լիւսիէն . - Պու պապտէ հանլըչըղըն օլմանըպ, էմինսին ա՛ :

Գլօտին . - Սանա եէմին իտէրիմքի, Լիւսիէն, սէօյլէտիկիւմ քէ
լիմէլէրի օգուտում :

Լիւսիէն . - (Էլէրեյլէ կէօլլէրինի կիզլէեհէրէք .) Ա՛հ, նէֆրէ
վէ տէհէթ հիսս օլունաճագ շէյ . . .

Իբի կէնճ գըզլար, պիր միւտտէթ սիւքիլթ տուրտուլար, կիճ
հալէա սիւքիլնէթլէ տէվամ իտիպ, խարիճտէն հիչ պիր սէտա իչի
տիլմէեօրտու : Օտանըն չըմինէսի իւզէրինտէքի մէրմէրտէն քիւչիւ
պիր ասմա սաաթ օն պիր չալմագլա, պունուն սէտասը՝ գըզլար
տիթրէթտի, վէ Լիւսիէն պաշընը եօգարը գալտըրըպ,

— Պիզգաթ կէօրմէք իսթէրիմ, տէտի :

Գլօտին . - Կէլքի կէօրէսին :

Լիւսիէն, քէմալը հէեհճան իլէ էսվապընը կիեինէրէք, չէն
տագըգա զարֆընտա հազըրլանտը, լամպաեր սէօնտիւրտիւ, վէ Գլ
լօտին իլէ պիրլիքտէ սօֆանա կէչիպ, եավաչճա գարուհու սիւր
կիւլէտիքտէն սօնրա սօդաղա չըգտը : Տէրունը խանէտէ օլանլար
ուհուեօրլար իտի, վէ Մարի Տօրիա հիչ շէյ կէօրմէտի :

Իբի գըզգարընտաչար սիւրաթլէ օրատան իրագլանտըլար, էս
նաի ըահտէ, Լիւսիէն, ալչագ սէտա վէ հէեհճան իլէ,

— Պու քէչֆի սաաթ գալտա իթտին, տէյի սիւտլ իթտի :

Գլօտին . - Կիւնէ՛յ պաթտրդտան սօնրա :

Լիւսիէն . - Նի՛չին պանա տահա էրքէն կէլմէտին :

Գլօտին . - Սայբի տիվանէ կիպի օլմուշ իտիմ , վէ պունտան պաշգա , գաբունուզու չալտըղըմ գէման քիմէսնէ թարաֆընտան կէօ-
րիւլմէք իսթէմէեօրտում :

Լիւսիէն . - Գըլմէթտար վադըթ զայպ իթմիշսին : Փագաթ տիւ-
չիւնտիւկիւն տէ ագըլըլըգ տըր : Եա՛Րապպի , աճապա Տօրիաեը
գուրթարաճա՞գ մըեըգ :

Պու կէնճ գըզլար Պէրնատէթէ վասըլ օլտուգլարը գէման , օլ
արա , պիր խայլի պէեազ պուլուլթլարըն ալթընտան գուրթուլան այ
մահիթապը պիրտէն պիրէ հէր թարաֆը զիեատար իյլէեիպ , եալը-
նըզ օրմանլըգլար պու զիեատան մահրում գալտըլար :

Ուզագտա , ասիւման իչինտէ պուլունուրճասընա Բարիս շէհրի ,
միւքէլէֆի , գըրմըզըմը պուղու մագամընտա միւշահէտէ օլունմագ-
տա իտի : Պիլ արա պու իքի գըզգարընտաչլար տուրուպ , նագարը
տիգգաթլարընը , Մօնմաեթօրլէրին քիմեակիրիկէ մախսուս օլան
ֆապրիգասընա տօղրու չէվիրտիլէր :

Իքիսինին տէ եիւրէկի չարբըեօրտու :

Օրատա , տէրէ իչինտէ վէ ճէնապը Ալլահըն նէզարէթի ալթըն-
տա օլարագ , գաթիլ , իշլէտիկի ճինտէթէ ըաղմէն , պէլքի սիւ-
քիւնէթի հալ իչինտէ , վէ միւճաղաթ օլմագտան քէնտիեի էմին
պիլտիկի ճիհէթլէ , միւսթէրիհ պիր հալտէ ուեուեօր իտի :

Էօթէտէ , օրմանլարըն արգասընտա վէ Վէրսայլ շէհրինտէքեա-
յին Սէն-Բիէր հապսխանէսինին պիր գօղուշունտա , պիչարէ , պի-
սուշ , վէ մահքիւմ պիր ատէմ , ճանիլէրէ վէ ալչագ քիմսէլէրէ
մախսուս պիր էօլիւմէ թէսլիմի ըուհ իյլէմէքլիք վագթ ու սաաթը-
նա պէքլէեօրտու :

Իշթէ պու գըզլարըն տիւչիւնտիւքլէրի շէյլէր պունլար օլուպ ,
ֆագաթ պու պապտէ պիր սէօզ պիլէ սէյլէմէեօրլար իտի :

Նիհաեթէ չիֆթիկի վասըլ օլտուլար , լաքին քիմսէ , կէտիքլէ-
րին իշթմէտի : Կէրչի Նուարօ նամ քէլպ , սէսլէրինի ալմագլա ,
ախըրըն գաբուսունտա տօլաշմաեա չըգտը իսէ տէ , Գլօտինի թա-
նըտըղընտան , գույրուղունու սալլաեարագ , եինէ էֆէնտիսի օլան
քիւչիւք չօպանըն աեադլարը ալթընտա , քէնտի եաթաղընա կիթտի :

Մօնմաեթօրիւն տէմիր միլիյլէ պօղուլմուշ օլան չիֆթիկին գա-
բուսու թամիր իտիլէրէք , պունուն անախթարը Գլօտինին եէտինտէ

պուլունտուղունտան, մէզպուրէ իշպու գաբուեու աշտը, վէ պուլունուն ալթընտան մըրըլտանարագ,

— Կէ՛Լ, Կէ՛Լ, Լիւսիէն քի կէօրէսին, տէտի, վէ էլինտէ պիւմու՛մ օլտուղու հալտէ, էօնտէն քէնտիսի եիւրիւեէրէք, վէ գըզգարընտաշընըն էլինտէն թուլթարագ, մէզպուրէյի, Պուրէյլին եաթագ օտասընտան կէչիրիպ, գարանլըգ օտաեա կիրտիրտի, վէ պատէհու.

— Պա՛գ շուրաեա, տէտի.

Գլօտին, էլինտէքի շամատանը, տիվարըն եանընտա պիր մասսիւզէրինէ գօյտու, վէ «Ժան տը Մօնմաեէօր պէնի էօլտիւր...» ի պարէսի աշիքեարէն օգունուլտու.

Լիւսիէն. — (Պիւեիւք պիր նէֆէս ալարագ.) Ա՛հ, ալչա՛գ, զատա՛ր, պիր տէ պէնի սէվմէկէ ճէսարէթ իտիեօր.

Գլօտին. — Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըգ.

Լիւսիէն. — (Գալի վէ գաթի պիր սէօյլէեիշլէ.) Պէնի տինլէ չիմտի պուրատան տիշարը չըգաճաղըգ, գաբուեու գաբարսըն, վէ սէն տէ եաթմաղա կիտէրսին. Եարըն սապազ տաիի սաաթ 7 տէ էվիմիզէ կէլիրսին. Սէն-Գլուտա, Բարիսէ կիտէն իլը թրէնէ ըաքիլ օլուրուգ. Գիմնէեէ պիր շէյ սէօյլէմէեէճէկինէ պանա եէմին իտէ՛ր միսին.

Գլօտին. — Էվվէթ իտէրիմ.

Լիւսիէն. — Կօթիէեի կէօրիւր իսէն, օնա տա պիր շէյ ֆալիթմէ.

Գլօտին. — Խա՛յր, սէօյլէմէմ.

Լիւսիէն. — Պէն տէ պու սըրըր քիմնէեէ ֆաշ իթմէմէկի վատ իտէրիմ. Պիրիպիրիմիզաէն այրըլմազտան էվվէլ պիր գաշ սէօզ տա հա սէօյլէմէք իսթէրիմ. — Սէնին ղայպուպէթին էսնատէ, չիֆթլիվէ քիմնէ կիրմէեէճէկինէ էմի՞նմիսին. Մէսէլա ամէլէ թագըմը, էօյլ թաամը իչին պուրաեա կէլմէզլէ՞ր մի.

Գլօտին. — Պուրատան կիթմէզտէն էվվէլ պիրինճի վէ իքինճի թաամարընը, վէ սաաթ տէօրթտէքի նաֆագալարընը թէտարիլ իտէրիմ. Օ սաաթտա պուրատա պուլունո՞ւրմուեուգ.

Լիւսիէն. — Էվվէթ.

Գլօտին. — Էյ նէ՞ եաբմագ ֆիքրինտէսին.

Լիւսիէն. — Եարըն, եարըն անլարսըն.

Մէզպուրէ, հէեէճանլէ Գլօտինէ սարըլարագ,

— Ա՛հ, բէտէրիմին ինթիգամընը նա՞սըլ ալաճաղըմ, տէտի.

Պէտքէն իբր կէնճ գըզլար մէզքիւր խանէտէն տիշարը չըգտըլար :

Լիւսիէն աճէլէթէն Կարշա ավտէթ իթտի , վէ Գլօտին տախի քէնտի քիւչիւք օտասընա չըգտը :

Իքիսինին տէ օրատան նապէտիտ օլմալարընտան սօնրա , հալլիտէ պրագըլմըշ օլան պիր արապատա եաթմըշ օլան պիր ատէմ , եաւաշ եաւաշ վէ տիգգաթլէ գալգըպ , էթրաֆա կէօզ կէգտիրտի :

Պու ատէմ , ժան տը Մօնմաեթօր իտի :

Կէնճ գըզլարըն կէլտիքլէրի զէման , մէրգուլմ , հալլի տէրունինտէ օլուպ , տէրհալ քէնտիսինի մէզքիւր արապատա աթտը , վէ էօլիւ կիպի գըմըլտանմագսըզըն օրատա եաթըպ , Գլօտին իլէ Լիւսիէնին չիֆթիկէ կիրտիքլէրինի գօլլատը , վէ տիշարը չըգտըլարընը տախի իշիթտի :

Օ սաաթտա Լիւսիէն օրատա նէ՞ եաբմաղա կէլմիշ իտի : Իշիթ Մօնմաեթօրին տիւչիւնճէսի պունուն իւզէրինէ իտի :

Քէնտիսի տէ , նի՞չին ճինաեթ կիւնիւնտէն տահա զիեատէ տիթարէեթը վէ կիզլէնէթ , օ սաաթտա Պէրնատէթտէ պուլունուեօրտու :

Ճինաեթի մէզքիւրէտէն , վէ Պուրէյլին գանլը էլլէրլյէ եազմըշ օլտուղու իպարէեի կէօրտիւկիւնտէն պէրու , մէրգուլմուն հաեաթը՝ սէրէնճամ , իզթիրապ վէ տէհշէթ իչինտէ իտի :

Ժան տը Մօնմաեթօր , ագտէմճէ տախի պէեան իթմիշ օլտուղումուզ վէճհ իւզրէ , իրթիքեապ իթտիկի ֆիլտէն տօլաեը նատիմ օլմամըշ իտի , վէ պունտան պէտյլէ տէ նատիմ օլմաեաճագ իտի , ֆագաթ պիր ալտան պէրու հագգընտա եալէր օլան պախթ ութալէինին , կիւնիւն պիրինտէ քէնտիսինի թէրք իտէճէկի իհթիմալի հագգընտա տիւչիւնիւպ տուրուեօրտու . զիրա ճինաեթիլլէ գուրտուղու թէքմիլ պինաեը , եալընըզ պիր գուլմ տանէսի եէր իլէ եէքսան իտէպիլիր իտի , չիւնքի օ գուլմ տանէսի , տէնիզի տուրտուրմագ վէ սուլարը թագսիմ իթմէք տէրէճէսինտէ գուլվէթլի իտի : Պէտքէն Մօնմաեթօր , կիճէլլէրի ուեուամաեըպ , եալընըզ ույգուսուգլուգ եօրկունլուղունտան կէօզլէրի գաբանտըղընտա , տէհշէթլի ըիւեալար իլէ ֆիքրի մալամալ իտի :

Մէրգուլմ , պիր թարաֆտան պու հալլին իճապ իթտիրտիկի տէհշէթ , վէ տիկէր թարաֆտան պու տէհշէթտէն գուրթուլապիւնէկի իւմիտի արասընտա պիր միւտտէթ չալգանըպ տուր-

տողողունտա, ժորժ, գարննտաշննն լէհճէսի սօյմուշ, կէօզլէրի չուգուրլաշմըշ, վէ կէօզլէրի էթրաֆընա սիեահ պիր տէյիրմի չէվ-րիլմիշ օլտողունու կէօրմէքլէ, պու հալի, իզթիրապը գալպինէ իսնատ իտէրէք, պիր կիւն,

— Օ պիչարէ վէ պիկիւնահ Տօրիանըն գուրպան կիթմէսինէ միւսաատէ իտէճէ՞քմիսին, տէյի սիւալ իթտի:

Ժան. — Միւրատըն նէ՞ տիր, քէնտիմի հիւքիւմէթէ թէսլիմ մի իտէեիմ:

Ժորժ. — Կիթ... Ֆրանսաեք թէրք էթ... քէնտինին գապահաթլը վէ ճանի օլտողունու հավի օլարագ, Վէրսայլ միւտտաի ումուսիլիկինէ պիր մէքթուպ եազ... պու սուրէթլէ հէմ Տօրիաեք, վէ հէմտէ քէնտի ճանըն գուրթարմըշ օլուրսուն:

Ժան. — Շու չօճուգճա լաֆլարընտան վազ կէշ, վէ պէնի լահաթ պրագ:

Ժորժ. — Ժա'ն... Ժա'ն... պէնի տինլէ, պիր տէֆա, թէքմի միւտտէթի հաեաթընտա եալընըզ պիր տէֆա օլսուն պէնի տինլէ... սէն, քէնտին իչին իլէրուտէ դաեթթ աղըր պիր ճէղա հաղըրլա եօրսուն:

Ժան. — (Ումուզլարընը չէքէրէք.) Օլ վագըթտա օնու տիւշիւ նիւրիւզ:

Ժորժ. — (Օթուրմուշ օլտողու գօլթուգլու իսկէմլէտէն ահէթէ ահէսթէ վէ դաեթթ կիւճիւքլէ գալգըպ, Մօնմաեթօրիւն գալընտա տուրարագ.) Փագաթ պէն, պէն, պէն...

Ժան. — Էյ սէօյլէ պագալըմ:

Ժորժ. — Պէն, իզթիրապը գալպ իչինտէ եաչաեամամ... գօլը գարըմ...

Ժան. — Պուրէյլին վէֆաթընտա սէնին մէտիսլին եօգ տուր իմտի պուսունլա քէնտինի թէսէլի իտէպիլիրսին:

Ժորժ. — Հալպու քի գաթիլի թանըրըմ, վէ Տօրիաեք գուրթարմամագլա, վազիֆէմտէ գուսուր իտիեօրում:

Ժան. — Պէնի զամագլամագ վէ հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէֆիքրինտէ մի պուլունուեօրսուն:

Ժորժ. — Խայր, խայր, խայր... սէն տէ պիլիրսին քի պու միւքրին տէյիլ տիր... սէն օլմագսան, պէնիմ հալիմ նիճէ օլուր. Հալպու քի սիւքիւթ տուրմագլըզըմլա, սէնին շէրիքին, հէմթէօհմէթի օլուեօրում:

Պիշարէ, պու սէօղլէրի սէօյլէրքէն աղլաեօրտու, հընչգըրտա-
եօրտու, լաքին կէօղլէրինաէն եաշ ագմաեօրտու: Մէրգուժ, իֆա-
տէսինէ շու սուրէթտէ տէվամ իթտի:

— Ժա՛ն, Ժա՛ն, պէնտէն գօրգմաեօ՛րմուսուն:

Ժան. — Սէնին շախսընտան նէ՞ գօրգաեըմ, ղէվալլը ԺօրԺուժ:

ԺօրԺ. — Պիլմէմ, ֆագաթ զայիֆ մախուգլարըն պաղէն ֆէվ-
գէլատէ գուվվէթլէրի օլտուղու չօգ տէֆա կէօրիւմիւշ տիւր:

Ժան. — (Խաթիւհա իտէրէք.) Սէ՛ն մի շիտտէթ վէ գուվվէթ քէսպ
իաէճէքսին:

ԺօրԺ. — Ժա՛ն, էկէր սէն, գուվվէթլէրի օլմաեան վէ քիմնէտէն
մէտաըլարը պուլունմաեան զայիֆ քիմնէլէրէ էհէմմիեթ վիրմէզսէն,
խէթա իտէրսին:

Ժան. — Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն... Թէհտի՞տ մի իտիեօրսուն:

ԺօրԺ. — Խա՛յր, Ժան, խա՛յր... սէնի Թէհտիտէ ճէսարէթիմ
եօգ տուր... եալընըզ սանա շիմտիտէն խապէր վէրիեօրում... Շու
էննատէ հէր կիճէ Պուրէյլի կէօրիւեօրում վէ ուեուեամաեօրում...
պու հալ տէվամ իտէր իսէ, պունտան պէօյլէ ուղուն միւտտէթ
եաշաեամաեաճաղըմ՝ մուհագգադ տըր... վէ պիւր ֆիլիլի ճինաեթէ
շէրիք օլտուղումու պիլէրէք էօլմէքիք, ղաեթթ նէֆրէթամիզ օլուպ,
պանա տէհշէթ վիրմէքտէ տիր:

Պու միւլագաթտան պիւր գաշ կիւն սօնրա, Մօնմաեթօր, պիւր
ագչամ կիլլիճէ ֆապրիգատան չըգըպ, Պէրնատէթէ տօղրու իլէր-
լէտի:

Մէրգուժ, քէնտի ալէյհինտէ մէվճուտ օլան Թէք էսէրի, եա-
նի մալլւմ՝ օլան իպարէեի պօզմագ ֆիքրիլլէ, օ կիւնիւ, ագչամա
գատար քիմեակիրլիկէ մախսուս պիւր Թէրքիպ Թէտարիքիլլէ մէշղոււ
օլմուշ, վէ պու Թէրքիպի պիւր շիշէ տէրունինէ գօեուպ, պիւրիքտէ
կէօթիւրմիւշ իտի:

ԺօրԺ, օլ էննատէ բէնչիրէտէ պուլունտուղունտան, գարըն-
տաշընըն հարէքէթինի կէօրիւպ, ֆիքրինտէն,

— Աճապա նէ՛րէեէ կիտիեօր, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ էկէր գուվ-
վէթի օլսա իտի, քէնտիսի տէ արգասընտան կիտէճէք իտի:

Ժան, Պէրնատէթէ մուվասըլէթինտէ, ազգալտըքի իքի գըզ-
գարընտաշա Թէսատիւֆիլէ Թանըլաճագ իտի: Փագաթ զիքր իթտի-
կիմիզ արապա քէնտիսինի գուրթարտը: Գլօտին իլէ Լիւսիէնին օրա-
տան նապէտիտ օլմալարընտան խալլի միւտտէթ սօնրա, Ժան, Դլօ-

տիւնին ուեռումսը իշին խայլի միւտտէթ գըմըլտանմագսըզըն պէք
լէտի :

Կարչըն էսկի քիլիսէսինին սաաթ չանը , օլ էսնատէ , մաթէմնաք
պիր թարգտա չալընօրտու :

Նիհաեթ , Մօնմաեթօր արապատան չըգըպ , քէմալը իհթիեաթ-
լէ աչաղը էնտի , վէ պիր միւտտէթ տահա պէքլէտի :

Մէրգուժ , պու սըրատա հաեաթընը թէհլիքէեէ գօյմագտա
օլտուղունտան , ֆէվգէլատէ էմրի պասիրէթ իւզըն հարէքէթ իթ-
մէսի լազըմէտէն իտի :

Պէրէքէթ վիրսինքի , այ մահիթապը սանէսինտէ , Գլօտինին
եաթտըղը եէրի գօլլաեապիլիպ , օլ թարաֆտան չիւպհէ իտէճէք
հիչ պիր սէպէպ պուլունմատըղընա միւսթէրիհ օլտու : Գլօտինին օ-
տասընա կիրմէսինտէ , կէրչի արալըզլարըն արգասընտան պիր ազա-
ճըգ ըչըգ միւշահէտէ օլունտու իսէ տէ , մուախիսարէն օ ըչըգ տա-
խի ղայպ օլտու :

Մօնմաեթօր , ֆիրրինտէն , «Թամ վագըթ տըր» տիեէրէք , պի-
նանըն գաբուսունա գատար իլէրլէտի : Գլօտին , վագաա պու գա-
բուսու գաբամը իտի , ֆագաթ Մօնմաեթօր , սիւրկիւեէ տօգուն-
մագսըզըն , իչպու գաբուսու , տէմիրտէն էեիլմիշ պիր միւ վասըթա-
սըյլա աչտը , վէ պիր քէրրէ մաթպախա կիրտիկինտէ , ճէպինտէն
քիւչիւք պիր ֆէնէր չըգարտը , վէ գարանըզ օտաեա կիրիպ , ֆե-
նէրին ըչըղընը տիվարա տօղրու ուզաթտը :

Մէրգուժ , տիվարտա , մալիւժ օլան իպարէյի միւտհիշէեի պու-
լաճաղընը պիլիեօրտու : պու ճիւմէ կէօղիւ իլէ կէօրտիկիւնտէ
տիթրէտի , վէ տամարլարընտա , իլիքլէրինտէ վէ պէյնինտէ պուզ
կիպի սօղուգլուգ հասըլ օլտու :

Մէրքիւր իպարէ , գարչըսընտա օլուպ , իլք տէֆա օլարագ պու
իպարէեի թէքմիլէն օգուտու :

Պու իպարէտէ , Պուրէյլ , Մօնմաեթօրիւ իթհամ իտիպ , հէր նէ
գատար եազտըղը ճիւմէեի իքմալէ իգթիտարը պուլունմամը իտի
իսէ տէ , ճանինին ,

ԺԱՆ ՏԸ ՄՕՆՄԱԵԹՕՐ

Իամի , գանըլ հարֆլար իլէ սուրէթի աշիքեարէտէ եազըլմը իտի :

Իչպու իպարէյի միւհլիքէեի , ագտէմճէ միւսթէնթիգին նագա-
րընտան կիզլէնմիշ օլան մասա գալտըրըլմը օլուպ , պու մասանը

գալտրորմը՝ օլան, էլպէթթէ Մ'օնմանէօրիւն սըրրընը անլամը, վէ մէզըլըր ճիւմֆէերի տէ օգուլմուշ իտի: Իշթէ Մ'օնմանէօրիւն, ղաեթ ճէսուր օլմասընա ըաղմէն, տիթրէմէսի, պունտան նէշէթ իթմիշ իտի:

Մէրգուլմ, քէնտի քէնտիե, —

— Մատէմքի պիր տէկէրի սըրըմը պիլիեօր իսէ, պէն նա՝ սըլ գուրթուլապիլիլիմ, աճապա նէ՞եք պէքլէնիեօր, վէ պանա գարըլ նէ՞ թէրթիպ գուրուլուեօր, տէյի պէեան իյլէտի:

Շու գատար քի, մէրգուլմ, հէր մատտէ իւզէրինէ արիգ ու ամիգ տիւշիւնմէկի ատէթ իթմիշ օլտուղունտան, իպարէյի մալիւմէյի Գլօտինտէն մատա քիմսէնին քէշֆ իթմիշ օլմամեաճաղընը անլատը, վէ քէնտի քէնտիե շու սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Էվմէթ, Գլօտին, պու օտատաքի էշեաեը տիւզէլթտիկի, վէ հէր թարաֆը սիւրիւրիւպ սիլտիկի սըրատա, պու ճիւմֆէերի կէօրմիւշ օլաճագ տըր, վէ պու սըրըր եալընը քէնտի ֆիքրինտէ սագլամագ իսթէմէտիկինտէն, տէրհալ գըզգարընտաշը Լիւսիէնէ, կիտիպ թէպլիղ իյլէմիշ, վէ Լիւսիէն տէ մէզպուրէեք ինանմատըղընտան, պիգզաթ կէօզլէրիյլէ կէօրմէք իւզրէ պուրաեա կէլմիշ, վէ կէօրմիւշ օլտուղունտան, պէնիմ, էն ատի պիր գաթիլ վէ ճանի օլտուղումու, վէ մահզա սիրգաթ գաստիյլէ ճինաեթի իրթիքեապ իթտիկիմի չիմտի ըանա պիլիլ: Պէն իսէ, քէնտիսինի սէվմէքտէեիմ: ա՛հ, նէ՛ սէֆալէթ. պու կիտիշլէ պէն նէ՞րէեք կիտիեօրում: Պու շէյլէր միւմքի՞ն մի, գապի՛լ մի տիր:

Պու միւլահաղաթ իլէ, Մ'օնմանէօր, պօղուլմագ ըատտէսինտէ թաղեիգ ալթընտա օլուպ, պուլունտուղու մահէլլի, վէ նէ՛ եաքմագ իլին օրաեա կէլմիշ իտուկինի, վէ եագաեը էլէ վիրտիկինտէ տիւշար օլաճաղը մուխաթարալարը ունուտուեօրտու:

Իմտի մէրգուլմ քէնտիսինի թօքլաեըպ, քէնտի ալէյհինտէ եէկեանէ պիր իսպաթ օլան գանլը հարֆլարը, եէտինտէքի քիմեկի թէրքիպիլլէ էյլէ պիր թարգտա պօղտուքի, տիվարըն քիրէհինէ ապա խալէլ կէթիլմէտի, վէ պատէհու ղայպ օլան եազըլլարըն նէմլիկինի կէշիլմէք իւզրէ, քէօշէնին պիրինտէն թօքլատըղը պիր գայ չիմտիք թօղու տիվարըն իւզէրինէ աթտը, վէ սօնրա տալսի մէնտիլլէ տիվարը սիլտի:

Պունուլա տա գանի օլմաեարագ, ֆէնէրինի, հէր պիր քէլիմէնին եանընտան կէզտիլիպ, տիվարըն պիր սիեագտա պէեաղ օլտու-

դունա, վէ պունուն իւսթիւնտէ պիր շէյ եազըմըջ օլմասը քիմէսնէ թարաֆընտան պէեան իտիլէմէեէնէնէ թէէմին օլտու:

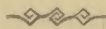
Պու վէճհլէ, շիմտիլիք Մօնմաեէօրիւն ֆիքըրինտէ, եէնի ֆիթուհաթընըն մէսէրրէթի, տիկէր հէր կիւնա միւլահազաեա զալէպէ իտիպ, տօտագլարընտա զալիմանէ պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունտու, վէ ֆէնէրինին զիեասընը սէօնտիւրիւպ տիշարը չըգտը Կէրչի գաբուեու տախի գաբամաեա չալըշտը իսէ տէ, մուվաֆֆազ օլմաեըպ, եալընըզ մանտալըյա գաբաեըպ, օրատան իրադլանտը:

Օնտան սօնրա ժան տը Մօնմաեէօրիւն միւլահազասը Լիւսիէնէ աթֆ օլունտու: Մէզպուրէնին թապիեաթճա շիտտէթինի չօգտան պէրու քէշֆ իթմիշ օլուպ, անտէն գօրգուեօրտու: Փադաթ մէզպուրէեի սէվտիկինտէն, վէ եալընըզ անը խէեալլատըղընտան, գաբըսը եախօտ մաշուգէսի օլմագ իւզըէ, հէր հալտէ մէրգուլմէեէ միւթէսարըրֆ օլմագ իսթէմէքտէ իտի:

Իշթէ պու միւլահազաթ իլէ ֆապրիգաեա ափտէթ իյլէտի:

Ժօրթ էլան քէնչիրէտէ պուլունտուդունտան, ժան մէրգուլմու կէօրտիւ իսէ տէ, անընլա պիր լագըրտը պիլէ իթմէեիպ, եաթաղընա եաթտը, վէ Պուրէյլին քէնտի ալէյհինտէ եազմըջ օլտուդու իպարէյի մահվ իթմիշ օլմասըյա, գօրգուսու վէ տիւշիւնճէսի գալմատըղընտան, ըահաթճա ուեուեապիլիր իտի:

Հալպու քի պու քէրրէ տէ, ճինաեէթի վէ ճանիեի պիլէն, վէ պիղգաթ ճանի օլմագ իսթէմէտիկի հալտէ, քէնտիսինի սէվմէեէնէ կի տէրքեար օլան Լիւսիէնի տիւշիւնէրէք, ուեուեամատը:

6

Սապահ օլուպ, գուշար էօթմէեէ պաշլամըջ իտիլէր: Կարշնամ կիւզէլ գասապաեը իհաթա իտէն վէ միւթէատտիտ աղաճլար իլէ կէօլկէ իտիլմիշ օլան օրմանլար, էնվաի սէտալէրին մէրքէզի օլուպ, շէօյլէքի գուլարըն աճիպ սէսլէրի աքս իթմէքտէ, գարա թափուգ վէ արտըճ գուշարը՝ սէտալարընը էօթտիւրմէքտէ, վէ պիւլպիւլէթ օյնագ սէտալարըյա, հափաեը իշղալ իյլէմէքտէ իտիլէր: Հասըլ թապիեաթ՝ կիւզէլ պիր հալ ու մէնզարէ քէսպ իթմիշ իտի:

Զիֆթըլիքտէ, Գլօտինտէն մաատա քիմէսնէ եաթաղընտան գալգ-

մըշ օլմաերայ, մէզպուրէ օտասընտան հալլիեէ էնտի, վէ ամէլէնին թաամբարընը հազըրլամագ իւղրէ, մաթպախտա, պիր թարափտան տիկէր թարափա կիտիպ կէլիեօրտու իսէ տէ, նէ՛ Պուրէյլին եաթագ օտասընա վէ նէ՛ տիկէր օտաեա կիրմէտի:

Դլօտին, քիմնէտէն վէ հիչ պիր շէյտէն շիւպհէսի օլմատըղը ճիհէթլէ, օրալարա կիրմէեի ասլա տիւշիւնմէտի իսէ տէ, պիր ազ էվ վէլ շիֆթլիկէ կիրտիկինտէ, գաբուեու աչըգ պուլմասը իւզէրինէ, իղհարը թէաճճիւպ էյլէմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէտի, շիւնքի իլք ագչամտան օ գաբուեու գաբամըշ օլտուղունու զանն իտիեօրտու: Պու ճիւմէ իլէ,

— Պէսպէլլի անախթարը իյիճէ չէվիրմէմիշիմ, տէյի միւլահազա իտիպ, վէ իշլէրինի պիթիւրիպ, ամէլէեէ նափագալարըյլա շարապլարընը կէօթիւրտիւ: Պատէհու շիֆթլիկին գաբուսունու մագպուծա գաբաերպ, վէ անախթարը ճէպլինէ գօեուպ, սաաթ 7 տէ գըղգարընտաշընըն նէզտինէ կիթտի: Լիւսիէն, հէեէճանը ազիմ իշինտէ օլարագ, չօգտան պէրու եաթաղընտան գալգմըշ օլտուղու հալտէ, էվին էշիկինտէ Դլօտինի պէքլէեօրտու:

Մարի Տօրիա տախի օլ էսնատէ գալգմըշ իտի:

Իբի իւշ կիւնաէն պէրի իտիքի, հէր սապահ, Մարի Տօրիաեր, Լիւսիէնի վէ Դլօտինի իզթիրապ վէ հէեէճան թէլէֆ իթմէքտէ իտի: Վիրա հէր սապահ Բարիստէն կէլէճէք ղազէթալարա պէքլէր, վէ պունլարը աշտըգլարը գէման Տօրիանըն իտամընը օգուեաճագլարը գօրգու վէ տէհշէթիլլէ էլլէրի ֆէվգէլատէ տիթրէր իտի:

Ալտըգլարը ղազէթատա, պիշարէ մահքիւմ հագգընտա հիչ պիր ֆըգրա միւնտէրիճ օլմատըղընտա, մէրգուլմէլէր, սէվկիւլիւլէրի պէլքի մաղհարը աֆվ օլաճագ տըր իւմիտիլլէ պիր տէրէճէ միւթէսէլլի օլուրլար իտի:

Օ սապահը տախի ղազէթա միւվէզգիի, պօրուսունու չալարագ, սօգաղըն քէօշէսինտէ կէօրիւնտիւկիւնտէ, Դլօտին, մէրգուլմու գարշլաերպ տուրտուրտու, վէ պիր նիւսիսէ սաթըն ալըպ, կէօզ կէզտիրտի:

Ֆիւվագըր օ կիճէսի տախի, գօրգուլան ֆէլաքէթ վուգուա կէլմէեիպ, Տօրիա հէնուզ հաեաթտա պուլունմագտա իտի:

Դլօտին, ուզագտան Լիւսիէնէ պիր իշարէթ իթմէքլէ, մէզպուրէ, գըղգարընտաշընըն ֆիքրլինի անլատը, վէ տէրհալ էօեէ վալիտէսինին եանընա գօշուպ, գուճագլատը:

Մարի. - (Հընչգըրտաեարագ.) Հալէա հաեաթտա՞մը տըր.

Լիւսիէն. - Էվվէթ, Սլլա՛հ՝ բէտէրիմին ճէզաեա չարբըմասընը իսթէմէեօր.

Մարի. - Պէնճէ ճէնապը Հագգ. պիղի թէրք իտիեօր. քէնտիսի. նէ արթըգ էմնիյեէթիմ գալմամը տըր.

Լիւսիէն. - Քի՞մ պիլիւր. պու միւնասիպէթլէ վալիտէճիկիմ, ասլա վագըթ զայպ իթմէեէրէք, չիմտի, շու սաաթտա Բարիսէ կիթմէք իւզըէ ըուխսաթընըզը իսթէրիմ.

Մարի. - Բարիսէ նէ՞ եաբմաեա կիտիեօրսուն. մահգուն օլտուղումու կէօրէրէք, պէնի եալընըզ պրագմագ մը իսթէեօրսուն, Գը՛ղըմ, եանըմտան այրըմա.

Լիւսիէն. - Կիթմէքիկիմ լաղըմ տըր, վալիտէճիեիմ.

Մարի. - Նի՞չին.

Լիւսիէն. - Բէտէրիմին ափօգաթընը կէօրմէք իսթէրիմ.

Մարի. - Մ. Լանտէեի՞ մի. օ տա բէտէրինի գուրթարմաեը վատ իթմիչ իքէն...

Լիւսիէն. - Հիչ պիւր իւմիտիմիզ գալըպ գալմատըղընը, վէ պիւեիւք պիւր թէչէպպիւս իճրասընա լիւզում պուլունուպ պուլունմատըղընը քէնտիսինտէն անլաեաճաղըմ. Վա՛լիտէճիեիմ, միւսաատէ իտինքի կիտէեիմ, վէ հագգըմտա էմնիյեէթինիզի տիրիզ իթմէեին.

Մարի. - Հա՛յտէ կիթ, գըղըմ, սանա էմնիյեէթիմ վար տըր, վէ հագգընտաքի վալիտէլիք մուհապպէթիմտէ Ֆէվգէլատէ տիր.

Լիւսիէն, պու ըուխսաթը ալտըղընտա, տագըգա պիլէ զայպ իթմէտի. Գլօտին, աշաղտա քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղունտան, կէլիպ անընլա պուլուչտու, վէ եարըմ սաաթ կէչմէղտէն, իքի կէնճ գըղլար, Բարիսէ կիթմէքտէ օլան պիրինճի գաթարա Սէն-Գլուտա օթուրտուլար, վէ եարըմ սաաթ տահա միրուր իթմէղտէն, Սէն-Լազար մէվգիֆինէ մուվասըլէթլէ, պիւր քիրա արապասընա ըաքիպ օլտուլար.

Լիւսիէն, ափօգաթ Մ. Լանտէնին իգամէթկեահընը արապանըեա թարիֆ իթտի, վէ կէնճ գըղլար, մէրգումուն խանէսի բիչկեահընտա արապատան աշաղըեա էնտիքլէրինտէ, անճագ սաաթ սէքիզ վար իտի.

Հէնուզ վագըթ էրքէն օլուպ, օլ սաաթտա ափօգաթը մէրգում բիմտէեի գապուլ իթմէզ իտի. Անճագ ունանմըջ օլտուղու ճիհէթ-

լէ, մէզպուրէլէր, պիր քիւչիւք սալօնա կիրտիրիտիլէր, վէ օրատա չէնտ տագըգա պէքլէտիքտէն սօնրա, Մ. Լանտէ, եանլարընա կէտի:

Մ. Լանտէ՝ Դլօտինի թանրմաեօրտու, ֆագաթ Լիւսիէնի էս- նայի մուհաքէմէտէ իբի իւչ տէֆա կէօրմիւշ օլմասըյլա, մէզպուրէ- եի տէրհալ թանրտը. հալպու քի պու կէնճ գըզ՝ օլ տէրէճէ հէեէ- ճան իչինտէ իտիքի, ալօգաթ, կէօրիւր կէօրմէզ,

— Նէյլինիզ վար տըր, Տօ՛րիա. պապանըզըն իչի պիթտի՞ մի, տէյի սիւալ իթտի:

Լիւսիէն. — Խա՛յր, համտ օլտուն, հէնուզ պապամըն իտամ ճէ- զասը իճրա օլունմատը... Ա՛հ, էկէր վագթ ու զէմանիյլէ պուրա- եա եէթիշմէմիշ օլսա իտիք, բէք ֆէնա շէյ օլաճագտը. — Պիչարէ ատէ՛մ, զէվալլը պապաճըղը՛մ. Նիհաեէթ եէթիշտիք. Ագշամա գա- տար թէքմիլ պիր կիւնիւմիւզ վար տըր. Պիչարէնին գուրթուլմա- սը իչին, սիզ տէ պիզէ եարտըմ իտէճէքսինիզ, պիզէ նասիհաթ վի- բէճէքսինիզ, տէյի՛լ մի:

Մ. Լանտէ. — Պիչարէեի գուրթարմագ իչին սիզէ եարտը՛մ մը իթմէք. սիզէ նասիհաթ մը վիրմէք. պիչարէ էվլատլարըմ, պունու նա՛սըլ եարապիլիբիմ: Իճրասընա հազըրլըզ կէօրիւլէն հագգսըզլըզ՝ հէմ պիւեիւք վէ հէմտէ թամիբի նագապիլ տիր: Պու հագգսըզ- լըղա իգթիտարըմ տայիրէսինտէ մուխալիֆէթ իթտիմ, զիրա Տօ- ըիանըն գապահաթսըզ օլտուղունա իսքեաթ օլմուշ իտիմ, վէ հա- լէա տալի իսքեաթ օլմուշում տուր, լաքին ժիւրիլէրին էֆքեարընա քէնտի գանաաթըմը կիրտիրմէկէ միւզթէտիր օլամատըմ:

Մ. Լանտէ, մահքէմէյի ճինաեէթին մէզքիւր ֆաճիասընը թէք- րար միւլահազա իտէրէք, պիր սանիյիէ գատար տուրտու, վէ պա- տէհու պիր ա՛հ իթտիքտէն սօնրա, շէօյլէ տէտի:

— Պու ճիւմլէ իլէ պիր արա իւմիտ իթմիշ իտիմ... Պիւրհան վէ տէլիլէրիմտէն պազըսընըն՝ հաքիմլէրին գալպկեահընա գատար թէէսսիր իթտիկինի զանն իտիեօրտում: Պու հալի, պաշլըճա Մօն- մաեէօրիւն իւզէրինտէ կէօրիւեօրտումքի, աթըլան գուրա նէթի- ճէսինտէ, ժիւրի հէյեէթինին ըիեասէթի քէնտիսինէ թէվտի օլուն- մուշ իտի... Մէրգոււմ ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլուպ, չօգ տէֆա էլլէրինին վէ անլընըն թէրինի սիլիեօրտու, վէ հիւքմ ու իլամը թէպ- լիլ իթտիկի էանատէ, օլ տէրէճէ ալթիւսթ օլմուշ իտիքի, պու վաղիֆէսինի իյֆա իտէմէեէճէկինի զանն իյլէտիմ... Խա՛յր, խա՛յր,

օ տախի իսքեաթ օլմամըշ իտի... լաքին Տօրիա՝ իթթիֆադը արա
իլէ մահքիւմ օլտու :

Լիւսիէն իլէ Գլօտին , պաշլարընը աշաղը էյմիշ օլուպ , պու սէօզ
լէրի տինլէեօրլար իտի :

Լիւսիէն , թէաճճիւպտէ գալմըշ օլան ալօգաթըն էլինի թու
թուպ , շիտտէթլէ սըգարագ ,

— Սէօյլէտիկինիզ ատէմին , եանի չու Մօնմաեթօրիւն , օլ ժիւրի
հէյեթթի րէյիսինին , մահքէմէյի ճինաեթին մուհաքէմէսի կիւնի
պու տէրէճէ նի՞չին ալթիւսթ օլտուղունու , վէ հիւքմ ու իլամ
թէպլիղ իթտիկի սըրատա , նի՞չին տիթրէմէքտէ պուլունմուշ իտու
կինի սիգէ սէօյլէեթմ մի , տէտի :

Մ. Լանտէ . — Նէյինիզ վար տըր . նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ :

Լիւսիէն . — Սիզ , Տօրիանըն պիսուշ օլտուղունա իսքեաթ օլմուշ
սունուզ տուր , տէյիլ մի :

Մ. Լանտէ . — Էվվէթ :

Լիւսիէն . — Իմտի , պէն , ասըլ գաթիլին իսմինի էօյրէնտիմ :

Մ. Լանտէ . — Քիմ օլտուղունու պիլիեթմուսունուզ :

Լիւսիէն . — Էվվէթ :

Մ. Լանտէ . — Իսմի նէ՞ տիր :

Լիւսիէն . — Պիր աղ էվվէլ իսմինի սիզ սէօյլէեօրտունուզ :

Մ. Լանտէ . — Մօնմաեթօր միւ :

Լիւսիէն . — Էվվէթ :

Մ. Լանտէ . — Պիր իսպաթ վա՞ր մը տըր :

Լիւսիէն . — Մագթուլ Մ. Պուրէյլ պու իսպաթը պիգէ իթ
իթմիշ տիր :

Մ. Լանտէ . — Րէճա իտէրիմ , մատմուհէլ , ֆիբրինիզի էյզա
իտին :

Մ. Լանտէ , չալըրմըշ հալ իլէ պիր եէրէ լթուրտու :

Լիւսիէն , հէեթճանընտան նաչի սէօզլէրի գաթթ օլունարագ
ղըզգարընտալընըն բէշֆինի մուսթասարէն հիքեաեթ իթտի . Գլօտի
տէ , չօգ տէֆա պաշընը սալլաեարագ , մէզքիւր հիքեաեթեթի պիտ
տէֆաթ թաստիգ էյլէտի :

Մ. Լանտէ , հիքեաեթեթի մէզքիւրէեթի խայլի տէֆալար եէնիտէ
պաշլաթտը , վէ Լիւսիէն իսէ , պու հալտէն խօշնուտ օլուպ , ֆա
գաթ կէչէն հէր պիր տագըդա՝ Տօրիանըն սէլամէթինի կէճիքտիլ
մէքտէ օլմասը իթիգատըյլա , իֆատաթընտա պիր թաճիլ վէ թէ

լաչ հիսս օլունմագտա իտի . նիհաեթ , իւչիւնծիւ տէֆա օլարագ , մէզպուրէ իշպու հիքեաեէեի պիթիւրտիկինտէ ,

— Էվլատլարմ , սէօյլէտիկինիզ հիքեաեէնին սահիհ օլտուղու-
նա , տիւնեատա սիզին իշին է'ն զիեատէ մուգատտէս վէ սէվկիւլիւ
օլան քիմեշէր իւզէրինէ եէմին իտէրմիսինիզ :

Իքի կէնճ գըզ . Էվվէթ , սահիհ տիր , սահիհ , պու պապտէ
եէմին իտէրիզ :

Մ . Լանտէ . — Հիւքիւմէթի ալտաթմագ իսթէմէօրսունուզ ա' :

Իքի կէնճ գըզ . Մէօսիէօ Լանտէ , նէլէր տիւչիւնիւօրսուն-
նուզ :

Մ . Լանտէ . — Մէօզիւնիւզէ իթիմատ իտէրիմ , վէ Պուրէյլին պու
ազվիեաթը մուհիմէսինին , Մօնմաեէօրէ գարչը զապըթանըն հարէ-
քէթ ու թէշէպպիւսիւնէ էսաս օլապիլէճէկինի զանն իյլէրիմ : Հէր հալ
ու քեարտէ , պիր մէօհլէթ իսթիհսալինէ մուվաֆֆագ օլաճաղըմըզա ,
վէ Տօրիանըն ճէզալանտըրլմասը պիր գաչ կիւն կէրի գալաճաղընա
շիւպհէ իթմէմ . Պու պիր գաչ կիւն մէօհլէթ իսէ , գըյմէթտար
պիր միւտտէթ տիր . Պախթ ու թալէին գարարը ախլիրի պիլինէմէզ .
Շիմտիլիք սիզէ պէօյլէ պիր հալի իրաեէ իտէն պախթ ու թալէին ,
տահա նէ' եաբաճաղընը քիմ պիլիր :

Իքի գըզլար . — Տիմէք օլուրքի բէտէրիմիզ գուրթուլմուշ տուր :

Մ . Լանտէ . — Պունու տիեէմէմ , չիւնքի Տօրիա իշին իսթիտա
իյլէտիկիմիզ լուծֆ ըէտտ օլունմուշ տուր . պունու տիւնտէն պիլիեօր-
տում , հաթթա պիր ազ էվվէ սիզի կէօրտիւկիւմտէ , պիչարէնին
իտամ ճէզասը իճրա օլունտուղունուն խապէրինի պիլտիրմէք իշին
կէմիշ իտուկինիզի զանն իթտիմ . Պու ճէզանըն իշպու կիճէ իճրա
օլունմատըղընա տա թէաճճիւպ իտիեօրում . Շիւպհէսիզ եարըն սա-
պահ էրքէնճէ իճրա օլունաճագ տըր :

Լիւօիէն . — Շիմտի նէ' եաբաճաղըմըզ բէք սատէ
պիր շէյ տէյիլ մի տիր , մէօսիէօ Լանտէ . . . Ատլիեէ նազըրը սիզէ
ինանըր , վէ էվվէթի էմրին խիւաֆընտա պիր էմր վէրիպ , Մ . տը
Մօնմաեէօրիւ թէվգըֆ իթտիրիւր , տէյիլ մի :

Մ . Լանտէ . — Էսէֆ իտէրիմքի , գըզըմ , պու կիւն սիզին իշին
պիր եէվմի ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթ օլաճագ տըր , զիրա պէհէր
ատըմտա գարչըմըզա իմքեանսըզըզլար , կէճիքմէքլիքլէր , սուի միւ-
րատլար , վազիֆէսիզլէր , թէնպէլլէր , իսթիհզա իտէնլէր , վէ իշիթ-
տիլլէրի սէօզլէրէ ինանմաեանլար չըգըբօր : Պաղալըմ առլիեէ նա-

զըրընա գատար չըգապիլմէքիկիմիզ գապիլ օլաճաճ մը տըր։ Պու-
նու քի՞մ թէճմին իտէպիլիւր։ Պէօլէ պիւր շէյի թէճմինէ պէն ճէ-
սարէթ իտէմէմ։

Լիւսիէն. - Տիմէք օլուր բի, Տօրիա էօլէճէք տիւր։

Մ. տը Լանտէ. - (Մահգունէն.) Էվվէթ, Ժիւրի մահքէմէսի թա-
րափընտան մահքիւմ օլան, վէ թէմեիզի վէ ափվ իսթիտասը ըէտտ
իտիլմիշ պուլունան Տօրիա՝ շու էանատէ հաեաթտա օլան քիմնէ-
լէրտէն մաատուտ տէյիլ տիւր։ Լաքին պօշ սէօզլէր իլէ վազթըմըզ
ղայպ իթմէեէլիմ։ Թէսատիւֆ իտէճէկիմիզ միւշքիւլաթը պիզզաթ
մուհաքէմէ իտէպիլմէքիկիմիզ իշին, վուգուրի հալի սիզէ իյզա
իտէեիմ։

Լիւսիէն. - Իշ կէօրմէք տահա էվլա տէյիլ մի տիւր։

Մ. Լանտէ՝ ասըլը օլան սաաթա պազտը։ Սաաթ՝ հէնուզ տօ-
գուզ օլմատըղընտան, ափօգաթը մէրգում իֆատաթընա շու եօլտտ
տէվամ իյլէտի։

— Վազըթ հէնուզ էրքէն օլտուղունտան, քիմնէեէ թէսատիւֆ
իտէմէեիզ։ Սիզ պէնիմ տէտիկիմէ ինանըն. պու կիւն չօգ եօրուլա-
ճաղըմըզ պէնան իտիեօրտում։ Սիզ իսէ, շիւպհէսիզ թաամ իթ-
մէեէրէք Կարչտան եօլա չըգմըշսընըզ տըր։ Իմտի, պիւրէր չիգօլա-
թալը գահվէ կէթիւրտէեիմ տէ իշին։

Կէնճ գըզլար, ափօգաթըն թէքլիֆիւնի էվվէլ էմիւրտէ ըէտտ
իթտիլէր իսէ տէ, մէրգում քէմալը խայրխահի իւզըն իսրարլէ,

— Ճէսուր վէ գուվվէթլի օլմագլըղընըզ լաղըմ տըր։ հաթթա
ճիւզի մէրթէպէ զաաֆէթ հիսս իթմէքիկիմիզի տէ իսթէմէմ։ Հալ
պուքի թէքլիֆիմի ըէտտ իթտիկիմիզ թագտիւրտէ, պիւր ճիւզի միւշ-
քիւլաթ գարչսընտա զաաֆէթ հիսս իտէճէկիմիզ տէրքեար տըր
տէտի, վէ իքի պիւեիւք ֆինճան իլէ չիլգօլաթալը գահվէ կէ-
թիւրթտի։

Լիւսիէն. - (Կէօզլէրի եաշարարագ.) Նէ՞ գատար իյի ատէմսինիզ։

Կէնճ գըզլար, քէմալը նէզաքէթլէ գահվէլէրինի իշտիքլէրի վէ
էքմէքլէրինի եէտիքլէրի սըրատա, Մ. Լանտէ քէնտիլէրինէ շու սու-
րէթլէ պազը իյզահաթ իթա իթմէքտէ իտի։

— Ուսուլը մուհաքէմաթը առլիեէնին նէ՝ տէրէճէ միւշքիւլ օլ-
տուղունու թէխայեիւլ իտէմէզսինիզ։ Ճինաեէթ մահքէմէսինին իշ
պու մուհաքէմէսի ուսուլինի, եանի միւսթէնթիւզին թահղըղա-
թընը, մէսէլէնին հէյեէթի իթհամիեէն իհայէսինի, մուհաքէմէսի

վագըայը, վէ մահքիւմիյեթ իլամընը կէօրտիւնիւզ: Մահքէմէյի թէմեիզ տախի, իճրա օլունան մուհաքէմէ թէֆէրուլաթընը թաստիգէն քէնտի ըէյինի իթա էյլէմիշ, վէ իշի էսասէն տէյիւ, իլլա սաթհիէն վէ շէքլէն թահգըզ իթմիշ տիր:

— Իմտի, — տէյի տէվամ իթտի Մ. Լանտէ, — մահքէմէյի թէմեիզին՝ մահքէմէյի ճինաեթին գարարընը թաստիգ իթմէսինտէն սօնրա վագը օլան հալ՝ շունտան իպարէթ տիր: Տայըմ օլտուղու մալիւմիւնիւզ օլան պաշ միւտտաիի ումումի, ատլիեթ վէ մէզահիպ նազըրը Մ. էմիլ Օլիվիեեթ պիր ըաբօրթօ թագտիմ իթտի, վէ նազըրը միւմալէյհ տախի, քէնտի թարաֆընտան Տօրիա հագգընտա իմբէրաթօրա պիր ըաբօրթօ արգ էյլէտի: Իշպու իքի էվրագ տախի, էվվէլ էմիրտէ ատլիեթ նէզարէթի մէճլիսի իտարէսինէ իհալէ գըլընտը: Պու մէճլիս տէ, լէհտէ եախօտ ալէյհտէ, եանի իտամ ճէզասընըն աֆվը եախօտ իճրասը իլթարընը հալի օլարագ, քէնտի թարաֆընտան պիր ըաբօրթօ գալէմէ ալըր, վէ պու ըաբօրթօ՝ ատլիեթ նազըրընա թագտիմ իտիլիր: Նազըր տախի թէքմիլ էվրագը իմբէրաթօրա արգ էյլէր: Էկէր իմբէրաթօր՝ էվրագըն զէյրինէ «Թաստիգ օլունտու» քէլիմէսինի եազար իսէ, իտամ ճէզասընըն իճրասը տիմէք տիր: Իշթէ Տօրիա հագգընտա պու հալ վագը օլտու: Տէրհալ քէյֆիեթ միւտտաիի ումումիեթ պա թէլէկըաֆ պիտիլիտի, վէ մահքիւմիյեթ իլամընըն պիր ան էվվէլ իճրասը ըէճա օլունտու: Լաքին նաճըլ օլուպ տա պու սապահ Տօրիա իտամ ճէզասընա չարըլմատը տէրսէնիզ, օրասընը պէն տէ անլաեամաեօրուլմ: Իհթիմալ քի պու խապէր՝ պաշ միւտտաիեթ կէճ վասըլ օլտուղունտան, ճէլլատա մալիւմաթ վէրիլմէկէ վագըթ օլմամըշ տըր: Պու պիր գաշ սաաթ թէէսիւրիւն՝ Տօրիանըն հաեաթընը գուրթարմաեաճաղընը քիմ պիլիր: Իմտի, պիշարէ էվլատլարըմ, իշթէ սիզ տէ կէօրիւեօրսունուզ ա՛, Տօրիաեը ճէլլատըն էլինտէն գուրթարմագ իսթէմէքլիք, սայքի միւմքինսիզ պիր թէշէպպիւսէ էլ վուրմագ տըր: Պունտան պէօյլէ հէր շէյ՝ հիւքիւմէթին էլինտէ տիր, վէ եալընըզ պիւսերիւք թէշէպպիւսաթ իճրա իթմէքլիք իգթիտարընը հայիզ օլան քիմսէ, պու սըրալարտա հիւքմիւնիւ մէվգըրի իճրաեթ վագ իտէճէք տիր:

Լիւսիէն. — Եա՛ Բապպի, մէյեուս օլմագ մը լազըմ տըր:

Մ. տը Լանտէ. — Ինսանճա հէր նէ գապիլ իսէ, եաբաճաղըմ, պէնի տինլէ:

Ավագաթ, պիր էյեամ սիւքիւթտէն սօնրա, շու վէճհլէ տէվամ իյլէտի:

— Պու էօյլէ պիր աղըր մատտէ տիրքի, քէնտիլիկիմտէն սիգէ նասիհաթ վիրմէկէ ճէսարէթ իտէմէմ: Իյիսի շու տուրքի, պիր լիքտէ կիտիպ, տայըմ պաշ միւտտաի ումուսիի պուլմալընդ Պէն, քէշֆինիղի քէնտիսինէ անլաթըրըմ, վէ իտամ ճէզասը գարա-րընըն իճրասընը մուվագգաթէն թէէսիը իթտիրմէք իւզըէ, վագըր կէշիրմէքսիղին հէր նէ եաբըլմագ լազըմ իսէ, անը տալի իսթաթ իտէրիմ: չիւնքի էվլատլարըմ, մատտէ՝ պիր տագըգա պիլէ դայպ իթմէմէքտէ տիր: Տայըմըն պիր թագըմ մէվանի իյգա իտէճէկինի պիլիեօրում, լաքին պիգէ ըհհպէր օլմանը տա ըհտտ իտէմէքէճէք տիր: Շիմտի սաաթ օն տուր: Պիր արապա կէթիրտէեիմքի, եօլա չըգալըմ:

Պէօյլէճէ իւշիւ պիրլիքտէ աշաղը էնտիլէր:

Մ. Լանտէնին տայըսը օլան պաշ միւտտաի ումուսի Մ. տըլս վօնտ՝ Լօնտրա սօգաղընտա իգամէթ իթմէքտէ իտի:

Միւտտաի ումուսի մէրգում հէնուզ խանէսինտէ օլտուղո ճիհէթլէ, Մ. Լանտէ, քէնտի վիսուլինի խապէր վիրտի:

Մ. տըլս վօնտ. — (Եէկէնինէ էլինի ուզաթարագ.) Հա՞նկը ըիւգ կեար սէնի պուրաեա կէթիրտի:

Լաքին աւագաթըն արգասընտան իչէրի կիրմէքտէ օլան կէնճ գըզլարը կէօրտիւկիւնտէ, տուրտու: Լանտէ, մէզպուրէլէրի թադ տիմ իյլէտի, ֆագաթ իսիմլէրինտէն, պաշ միւտտաի պիր շէյ խա թըրլաեամատըղընտան, Լիւսիէնի իրաեէ իտէրէք,

— Մատմուաղէլ՝ Տօրիանըն էօեէ գըզը տըր, տէտի:

Պաշ միւտտաի, պու սէօղիւ իշիտինճէ, հէմ սըգըլտըղընը հէմ թէաճճիւպ իթտիկինի միւպէյեին պիր հարէքէթտէ պուլուն տու: Մէրգում, եիւզիւ կիւլէրէք եէկէնինի գարշըլամանա կէլի իքէն, պու տէֆա լէհճէսի էքլիտի, վէ վերիլէճէք իյգահաթա պէք լէեէրէք, սիւքիւթ իւզըէ տուրտու:

Աւագաթ. — Տայը՝, սիգէ խապէր վերէճէկիմ շէյ՝ ղաեք վէսիմ տիր: Իֆատաթըմը քէսմէեէրէք սօնուճա գատար տինլէմէ նիղի ըհճա իտէրիմ, տիեէրէք, պիլտիկի մալիւմաթը մուլթաա-րէն, ֆագաթ միւսարրահէն հիքեաեէ իթտի:

Մէզքիւր հիքեաեէնին, պաշ միւտտաինին ֆիքը վէ գալպինտէ հասըլ իթտիկի թէէսիըն նէվինի անլամագ իւզըէ, կէնճ գըզլար:

մէրգումուն երկզիւնէ պագմագտա, ֆագաթ ֆիթուրսուզսուգ վէ սրգըլմագըգ ալէամէթի, վէ խուսուսա, քէնտիլէրինի գապուլ իթմ մէք իւզրէ իւք տէֆա կէտիկի զէման, երկզիւ կիւլէճ իքէն, չէնտ տագըգատտն պէրու պուրուչմուչ վէ սէրթլէչմիչ օլտուղունու միւչահէտէ իթմէքլէ, հատտէն զիեատէ մէյեուս վէ մահզուն օլմագտա իտիլէր:

Լանտէ, հիքեաեհէսինի պիթիրտիկինտէ, պաչ միւտտաի, ումուզլարընը եօգարը գալտըրարագ,

— Իսպաթը նէրէտէ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Ավօգաթ. — Պուլունան իպարէ՝ մանէատար տըր:

Պաչ միւտտաի ումումի. — Բէք ալէա. ֆագաթ անըն՝ Պուրէյլ թարաֆընտան եազըլտըղընը քիմ իսպաթ իտիեօր: Պիր գատըն՝ պիր քիմնէեի գուրթարմագ իւզրէ, հէր կիւնա ֆէտաքեարըղա վէ ուպուտիյեթէ միւգթտիր տէյիլ մի տիր: Դատընլարտա, էյի վէ ֆէնա հէր կիւնա թէխայեիւլաթ մէվնուտ տուր: Պէն իսէ, սէնի քեամիլ պիր ատէմ զանն իտիեօրտում: Պու հիքեաեհէե ինանտըն մը:

Ավօգաթ. — (Դավիէն.) Շիւպհէսիզ ինանտըմ, չիւնքի պու գըզ՝ ճըղազլարըն եալան սէյլէմէլէրի գապիլ տէյիլ տիր:

Միւտտաի ումումի. — Եալանլարը՝ մահզա Տօրիանըն հաեաթընը գուրթարմագա պիր թէճըրիւպէ օլաճաղը ճիհէթլէ, պունտան տօլաեը քէնտիլէրինէ պիր շէյ տիմէմ:

Դլօտին. — (Իլէրլէեհէք.) Ահ էֆէնտիմ, պիղիմ նամուսքեարլըղմըղա նա՝սըլ էմնիյեթ իթմէեօրսունուզ:

Լիւսիէն. — Էֆէնտիմ, սիզէ եէմին իտէրիմքի, հագըգէթի հաթի սէյլէեօրուզ... ահ, էկէր Դլօտինին, պէնի պուլմաեա կէտիկի զէման իւզէրինտէ կէօրիւլէն հէեհճանը սիզ տէ կէօրմիւչ օլսա իտիւնիզ, պու պապտէ շիւպհէ իթմէեհէճէք իտինիզ... Պէն տէ, էֆէնտիմ, օլ գանլը իպարէեի կէօրտիւմ... Միւլահազա պուեուրունքի, էֆէնտիմ, էկէր պիզ պու հիքեաեհէի ույտուրմագ իսթէմիչ օլսա իտիք, թէչէպպիւսիւմիւլգտէ մուվաֆֆագըյեթ իհթիւմլինի թէհիքէե վազ իտէրէք, պու կիւնէ գատար կէճիքիւր մի իտիք... Պու խուսուսա՝ խալիսէթիմիզէ իսպաթ տէյիլ մի տիր:

Միւտտաի ումումի. — Պու ճիւմլէ իլէ թէչէպպիւսիւլգիւն վագգը կէչմիչ տիր:

Ավօգաթ. — Խա՛յր, չիւնքի Տօրիա հէնուզ հաեաթտա տըր:

Միւտտաիի ումոււմի. - Սէօյլէտիկինիզ վագըալարա ինանսամ պիւէ, էկէր պիր սաաթ էվվէլ պու սէօզլէրի իշիթմիշ օլսա իտիւմ, պու կէնճ գըզլարըն ըրֆագաթը,յա Կարչա պիր մէմուր կէօնտէրիք վէ եէնիտէն թահգըգաթ իճրասընա գատար իշի թէէլիւր իթտիւրէ-պիլիւր իտիւմ. Լաբին, թէքըար իտէրիւքի, շու էսնատէ պուճուճ վագթը կէշմիշ տիր.

Ավօգաթ. - Նի՞շին.

Միւտտաիի ումոււմի. - Եէտի գըթա թալէպնամէմ պու սապահ իճապ իտէն մահէլլէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր. Պուճարտան պիրինճիսի, եարըն սապահլաւըն իճրա իտիլէճէք օլան իտամ ճէգասընըն, իճըասընտան էվվէլ վէ իճրասը գէմանընտա, մուհաֆազայի ինչիպաթ իշին լազըմ կէլէն թէտապիւրին իթթիւազ իտիլմէսի լիւզուճուճու Վէրսայլ պէլէտիէէ միւտիւրինէ պիւտիւրմէք իշին տիր. Իբինճիսի իտամ ճէգասընըն իճրասընտան պիր միւտտէթ էվվէլ, հապսխանէէէ կիտիպ, մահքիւմիւն սօն վէզայիֆի ըուհանիէսիւնի իյֆա իթմէք իւզրէ, հապսխանէ բարասը Մ. Ֆօլլէեէ, վէ իւշիւնճիւսիւ իտամ ճէգասընըն թէտարիքեաթը հէնկեամընտա հիւսնի ինթի-զամը մուհաֆազա իթմէք իւզրէ ալթը նէֆէր սիւարինին, վէ իտամ ճէգասընըն իճրասընա եարտըմ իթմէք իւզրէ, քէզալիք երկիւրմի նէֆէր սիւարինին Բօն-Գօլպէր թարաֆընա իզամը, վէ պուճարտան տէօրթ նէֆէրինին՝ մէզարիսթանա գատար մահքիւմիւն նաշընա ըրֆագաթ իթմէլլէրի թէնպիհաթընը հալի Սէն-է-Ուազ Ժանտարմասը գօմանտանընա, վէ տէօրտիւնճիւսիւ՝ իշար օլուճան սաաթտա վէ մահէլլտէ, գաթըլկեահըն գուրուլմասը էմըինի շամիլ օլարագ, էեալէթի մէզքիւրէ ումուրը նաֆաասը մարանկօզուճա, վէ պէշինճիսի՝ մահքիւմիւ ճէլլատա թէսլիւմ իթմէսի իշին Սէն-Բիէր հապսխանէսի միւտիւրինէ, վէ ալթընճըսը՝ իտամ ճէգասը զապթնամէսինի եազմաեա մէմուր օլան զապթ քեաթիպի իշին խուսուսի պիր մահէլլ պուլուճնտուրուլմասը զըմնընտա, եինէ հապսխանէյի մէզքիւր միւտիւրինէ, վէ եէտինճիսի՝ ճէլլատա կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ ճէլլատա կէօնտէրիլէնին մէալի՝ պէր վէճհի ալթի պուլուճնուշ տուր.

«Բարիս տիւանը իմրէրաթթօրիսի էֆալը ճինալիյէէ պաշ ճէլլատը. եարըն, Վէրսայլտա մահքիւմիւր հապսխանէսիւնտէն Միշէլ Տօքիաեը չըգարըրսըն, վէ սապահլաւըն թամ սաաթ 3 տէ Բօն-Գօլպէրէ կէօթիւրիւպ, ֆիլիլի ճինաեէթտէն տօլաեը Սէն-է-Ուազ մահ-

քեմէյի ճինսեթի թարաֆընտան մէրգում տէյհինտէ սատըր օլան իտամ ճէզասընը մէվգըի իճրաեթ վազ իտէրսին» :

Միւտտաի ումուսի, իրատ իթտիկի սէօզլէրին՝ քէնտիսինի տին-լէեհնլէր իւզէրինտէ հասըլ իթտիկի թէհսսիրի միւշահէտէ իյլէմէք իւզրէ, պիր միւտտէթ սիւքիւթ իթտի: Օլ էանատէ իքի կէնճ գըզ-լար, տէհչէթէ կիրիֆթար օլարագ եհկտիկէրէ պագըյմագտա ի-տիլէր:

Լանտէեթ կէլինճէ, գաշլարը չաթըլմըչ օլտուղու հալտէ, պիր նէվ հիտտէթլէ տօտագլարընը ըսըրարագ տուրմագտա իտի:

Միւտտաի ումուսի, շու վէճհլէ իֆատէսինէ տէվամ իյլէտի:

— Պագը թէֆէրրուաթ հագգընտա էկէրչի սէօզլիւմիւ ուզաթ-տըմ իսէ, չիւպհէսիզ էյլէնճէ վէ գէֆը իչին տէյիլ տիր, չիւնքի պու գըզճըղաղարըն էնտիչէ վէ իզթիրապլարընը տէրը իտիեօրում, վէ քէտէլլէրինէ իշթիրաք իթմէքտէեթիմ: Անճագ շուրպսընը ան-լաթմագ իսթէրիմքի, մահէլլէրինէ վասըլ օլմուշ օլտուգլարը տէր-քեար օլան թալէպնամէլէրիմի կէօնտէրմէքլիկիմտէն պէրի, մահ-քիւմ հագգընտա հէր կիւնա մուամէլէ՝ պէնիմ եէտը իգթիտարըմ-տան չըգմըչ տըր: Ֆիլվագը պու պապտէ էլիմտէն հիչ պիր շէյ կէլ-մէզ, քէնտիսինի գուրթարամամ: Պէն, Տօրիաեթ ճէլլատա թէսիմ իթմէքլէ, գանոււնա, ատլիեթ վէ մէզահիպ նազըրընա, վէ հիւքմ-տարա իթաաթ իթտիմ: Իմտի էկէր մահքիւմիւն, մուհագգագ օ-լան իտամ ճէզասընտան գուրթուրըլապլիէճէկինի էլան իւմիտ իտի-եօր իսէնիզ, պանա միւրաճաաթ իթմէլի տէյիլ իտինիզ: Իլլա ա-տլիեթ վէ մէզահիպ նազըրընա, իմքէրաթօրա միւրաճաաթ իյլէմէլի իտինիզ: Իքիսինտէն պիրի, իտամ ճէզասընըն իճրասընա վատէ վիրէպլիլի, վէ պանա տալի օլ խուսուստա թալիմաթ կէօնտէրէ-պլիլի: Էկէր սապահըն սաաթ 3 իւնէ գատար պու եօլտա էմր ու թալիմաթ ալմազ իսէմ, ատալէթ՝ քէնտի վազիֆէսինի իյֆա իտէ-ճէք տիր, եանի Միչէլ Տօրիա՝ իտամ ճէզասըլլա գաթլ օլունա-ճագ տըր:

Ավագաթ. — Ֆագաթ էկէր ատլիեթ նազըրընը կէօրմէքլիկիմիզ միւմքինսիզ օլուր իսէ... Եախօտ միւմալլէյհին նէզտինէ կիւտէք պլիլէ, իսթիտամըզըն նէեթ տայիր օլտուղունու անլատըղընտա, պի-ղի տինլէմէք իսթէմէզսէ...

Միւտտաի ումուսի. — (Մէրգումուն լագըրտըսընը քէսէրէք.) Նիմտի սանա պիր թէգըրիլէ եագաըրմ: Բլաս վանաօմտա ատլիեթ

նազըրընա կեօթիւրիւպ վերիրսին. Ումարըմքի պու սաեհտէ Մ. Էմիւ Օլիվիէ սէնի անինտէ նէզտինէ գապուլ իտէր, վէ իֆատէլէրինի տէ տինլէր. Իմտի, օ սըրատա չալըշ քի քէնտիսինի գանտըրապիլէսին:

Լիւսիէն. - (Էլլէրինի գապուլտուրուպ եալվարարագ.) Հիչ օլմագսա շուրասընը սէօյլէերինքի, էֆէնտիմ, իսթիտաը վագըմըզըն գապուլի միւմքինսիզ տէյիլ տիր. Միւսաատէ իտինքի իւմիտվար օլալըմ:

Միւտտաիի ումումի. - Մա'տմուաղէլ, սիգէ իւմիտ վիրմէք, իհթիմալքի սիգի էօյլէ պիր զալիմանէ սուրէթտէ ալտաթմագ տիմէք տիր քի, իլէրուտէ հէր շէյ խիթամ պուլուր իսէ, աղլամագտան վէ տիւչարը եէյիս ու ֆիթուր օլմագտան զայրի չարէնիզ գալմագ:

Լիւսիէն. - Տիմէք օլուրքի...

Միւտտաիի ումումի. - Տիմէք օլուրքի, պէն սիգէ իւմիտվար օլմանըզը նասիհատ իթմէմ:

Մ. տը տը Վօնտ, քէնտի իշ օտասընա կիտիպ, պէշ տագըգա գատար օրատա գալտըգտան սօնրա, մէօհիւրլիւ օլմաեարագ էլինտէ պիր մէքթուպլա կէլտի, վէ իշպու մէքթուպու ալօգաթա թէսլիմ իտէրէք,

— Պունուչա նազըրը կէօրէպիլիրսին. պէն պունտան ֆագլա պիր շէյ եաբամամ, տէտի:

Ալօգաթ. - Թէշէքքիւր իտէրիմ, տա'յը:

Լիւսիէն. - Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ. հագգըմըզտա, պունտան ֆագլա պիր շէյ եաբամատըղընըզը անլաեօրում, վէ պու գատար խայրխահլըղընըզա տախի միւթէշէքքիւրիւմ. Միւքեաֆաթընըզը ինչալլահ ճէնապը հագգտան ալըրսընըզ:

Պիր չարեէք սաաթ սօնրա, ալօգաթ իլէ կէնճ գըզլար, վանտում մէյտանընտա քեային աուլիեէ վէ մէգահիպ նէզարէթի տայիլէսինէ վասըլ օլտուլար:

Տայիրէյի մէզքիւրէնին վասի տէհլիզինէ կիրտիքլէրի զէման, եիկիրմի գատար զէվաթ օրատա պէքլէմէքտէ իտիլէր. Տայիրէ գալասլարընտան պիրի, Մ. Լանտէեէ տօղրու իլէրլէեէրէք,

— Մէհլիս բէյիսինի մի կէօրմէք իսթէեօրսունուզ, տէյի սիվալ իթտի:

Լանտէ. - Էվվէթ:

Գալաս. - Տուխուլիեէ թէգքիրէնիզ վա'ր մը տըր:

Լանտէ. — Իշխէ՛ :

Գաւաս. — Բէք իյի. լաքին սիգէ խապէր վէրերիմ քի, նազըր էֆէնտի պուրատա տէյիլ տիր. Թիւիւերըի սէրայընտա, իմբէրաթօրուն ըիեասէթի թաշթընտա մէճլիսի վիւքէլա ագտ օլունմուշ տուր. Պու ատէմլէր տէ իքի սաաթտան պէրու պէքլէեօրլար. Էկէր իսթէրսէնիզ, սիգ տէ պու ատէմլէր կիպի պէքլէեօրիզ :

Լանտէ. — Մէօսիէօ Էմիլ Օլիվիէ մուհագգագ կէլէճէ՞ք մի տիր. Գաւաս. — Պիլմէմ :

Պատէհու գաւասը մէրգում, հէմ նազիքեանէ հէմ պարիտանէ սէլամ վէրիպ, տիկէր պիր քիմսէնին եանընա կիթտի :

Օլ արա Գլօտին իլէ Լիւսիէնին լէհճէլէրի սօլմուշ օլուպ, Լանտէ տախի միւզտարըպ պիր հալտէ պուլունուեօրտու :

Լանտէ. — Էվլէճէ սիգէ սէօյլէտիմ, գըզլարըմ... Իշխէ չիմտիտէն գարչըմըգա միւշքիւլաթ չըգմաեա պաշլատը. Լաքին ճէսուր, օլուն, զիրա ճէսուր օլմագլըղընըզ լազըմ տըր :

Կէնճ գըզլար, պիր գանաբէ իւզէրինտէ օթուրուպ պէքլէտիլէր :

Պիր ատէմին հաեաթը, կէչէն տագըգալարտան պիրինէ մէրպութ օլտուղու հալտէ, պէքլէնիլէն սաաթլարըն նէ՛ գատար ուղուն կէօրիւնտիւկիւ թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր. Շէօյլէքի անճագ պիր գաշ տագըգա կէչմիշ օլտուղու հալտէ, մէզպուրէլէր՝ սաաթլարլա օրատա պուլունմուշ օլտուգլարընը զանն իտիեօրլար իտի :

Էօյլէն օլտու, վէ էօյլէնի պիր սաաթ կէչտի, ատլիեէ վէ մէգահիպ նազըրը հէնուզ վասըլ օլմատը :

Լանտէ. — (Կէնճ գըզլարա խիթապէն.) Կէլին... հէնուզ վագաթըմըզ վար տըր, տէտի :

Գըզլար. — Պիզի նէ՞րէեէ կէօթիւրիւեօրսունուզ :

Մէրգումէլէր մաքինաւարի սուրէթտէ իթաաթ իթտիլէր. Աւօգաթ, մէրգումէլէրի Մատլէն պուլվարընտա պիր լօգանթաեա կիրտիրիպ, եէմէք եէտիրտի, վէ սօնրա թէքրար ատլիեէ նէզարէթինէ ալտէթ իթտիքլէրինտէ, նազըր հալէա կէլմէմիշ իտի :

Տէհլիգտէ պէքլէեօրիլէրին ատէտի արթմըշ օլուպ, պունլարտան պազըլարը զագէթա օգուլմագտա, պազըլարը տախի ուեուգլամագտա իտիլէր :

Սաաթ իքի, իւշ օլտու, վէ ալօգաթ՝ գաւաթլարտան պիրինէ

կի տէրէք, նազըրըն կելիպ կելմէտիկինի սիւալ իթտիկինտէ, գաւաս:

— Խա՛յր, մէօսիէօ, կելմէտի, վէ իհթիմալքի տէ, պու ագչամ-տան էվվէլ նէգարէթէ կելմէեհէք տիր, չիւնքի Մէճլիսի մէպուսան իճթիմա իտէճէկինտէն, թիւիլեըրի սերայընտան տօղրուճա օրաեա կիտէճէք տիր, տէտի:

Լանտէ. — (Յըղլարա խիթապէն.) Հա՛յտէյին Մէպուսան մէճլիսի տայիրէսինէ կիտէլիմ:

Մէպուսան մէճլիսի տայիրէսի սայքի պօշ կիպի իտի, չիւնքի ճէրէեան իտէճէք միւզաքէրէ, ումուճա միւթէալլիգ օլուպ, խուսուսի օլմատըղ իչին, պիր թագըմ էֆրատը մախսուսէ, ճէրէեան իտէճէք միւզաքէրաթը տինլէմէկէ կելմէմիշ իտի:

Լանտէ, մէպուսանտան բէք չօղունու թանըտըղընտան, պուն-լարտան պիրինէ գարթընը կէօնտէրմէլէ, մէրգուճ անինտէ կել-տի: Կէլէն մէպուս՝ կէնճ պիր քիմնէ օլուպ, Լանտէնին մէքթէպ արգատաշը օլմուշ իտի: Ավօգաթ, մէրամընը անլաթտըղընտա, մէպուս պաշընը գաշըեարագ,

— Մուվաֆֆագ օլաճաղընը մէմուլ իթմէմ. զիրա Ալմանիատան ղաեթ մուհիմ թէլէկրաֆնամէլէր վիրուտ իթտիքի, հէնուզ էհալլիեէ նէշը օլունմամըշ տըր: Բրէնս տը Հօհէնցօլլէրին Իսբանիա սանտալիի հիւքիւմէթինէ նամգէտլիկի իհթիմալինտէն պահս օլունու-եօր: Էկէր պու խապէր սահիհ իսէ, Ֆրանսա իլեՒրուսիա արասըն-տա միւնազաեա վէ իհթիմալքի մուհարէպէեէ սէպէպ օլաճագ տըր: Իմտի միւսթագպէլ գարանլըգ տըր: Իշպուլ մէշղուլիյեթլէր արասընտա էմիլ Օլիվիէնին սէնի գապուլ իթմէկէ վագթը օլմա-եաճագ տըր, տէտի:

Լանտէ. — Լաքին, մատտէ պիր քիմնէնին հաեաթը հագգընտա օլմասըյլա վէսիմ տիր: Մատտէ՝ պիր պիկիւնահ հագգընտա տըրքի, էկէր պիրի մուխալիֆէթ իթմէզսէ, եարըն, պաշը կիյեօթին ալէթիլէ քէսիլէճէք տիր: Պու տա, ազիզիմ, տիւչիւնիւլէճէք պիր նօգթա տըր: Իճրա իտիմէք իւզրէ պուլունան պիր ճանվէրլիկի մէնն իթմէլէ, առլիեէ նազըրը էֆէնտի պօշ պիր իշ կէօրմիւշ օլմագ:

Մէպուս. — Պէն տէ սէնինլէ հէմէֆքեալըմ, վէ էլիմտէն կէլէնի տիրիդ իթմէմէկի վատ իտէրիմ:

Լանտէ. — Առլիեէ նազըրը կէլտի՞ մի:

Մէպուս . - Հէնուզ կէլմէտի , վէ մէճլիս տէ աչըլմատը . Միւզա-
քէրաթտա հազըր պուլունմադ իսթէրմիսին .

Լանտէ . - Պիհուտէ շէյ տիր . պու կէնճ գըզլար իլէ պուրատա
պէքլէմէերի թէրճիհ իտէրիմ .

Մէպուս՝ մերգուլմէլէրէ աթֆըր նազար իթտի . Օ արա պիչարէ-
լէր , գըզարմըշ օլան կէօզլէրինի սիլիեօրլար իտի .

Մէպուս . - (Եւվաշ սէտա իլէ .) Զէվալլըլա՛ր , հալլէրինէ զիեա-
տէսիլէ աճըեօրուլմ .

Պիրտէն պիրէ պօրու սէտաաը իշիտիլմէքլէ , մէպուս ,

- Մէճլիսի մէպուսան ըէյիսի կէլիեօր . Ատլիեէ նազըրընըն մու-
վասըլէթինի գօլլաեաճաղըմ . իգթիգա իթտիկինտէ քէնտիսիլէ կէօ-
րիւշէճէերիմ , վէ միւքեալէմէմիզին նէթիճէսինի տէ սանա պիլտիրի-
րիմ , տէտի .

Լանտէ . - (Թէպէսսիւմ իտէրէք .) Մէմնունումքի , շէրէֆ ու
ազամէթ՝ ալլէադընը թէպտիլ իթմէմիշ , Սէն , էլան թանըտըղըմ
արգատաշըմըն .

Մէպուս . - Վէ տայիմա արգատաշըն գալաճաղըմ .

Պիր սաաթ տահա կէյտի , վէ ատլիեէ նազըրը մէյտանա չըգ-
մատըղընտան , Լիւսիէն , մէյեուսէն ,

- Ղալիպա կէլմէեէճէք տիր . . . քէնտիսինի կէօրէմէեէճէերիգ ,
տէտի .

Գապաս . - Սապը իտին , սապը իտին . միւսթէրիհ օլուն , ատլիեէ
նազըրը կէլէճէք տիր .

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , կէնճ մէպուս , Մ . տը Լանտէ իլէ ըէ-
ֆիգլէրի նէզտինտէն մուֆարադաթ իթտի , վէ սաաթ պէշ ըատտէ-
լէրինտէ , հէրարէթլի պիր հալտէ վէ կէօզլէրի բարլաեարադ եինէ
մէրգումանըն նէզտինէ կէլիպ , շէօյլէ պէեան իթտի .

- Հալը վէխամէթիշթիմալ իշինտէ պուլունուեօրուզ . Պէրլին-
տէն ալլընան թէլէկրաֆնամէլէր թաստիգ օլունտուլար . Պունուն
նէթիճէսինի քիմսէ քէշֆ իտէմէզ . . . ֆադաթ սիզի մէշղուլ իտէն
խուսուս՝ ահվալը խարիճիեէ տէյիլ տիր . էօյլէ տէյիլ մի . Պու ճի-
հէթին , շիմտիլիք սիզճէ էհէմմիեէթի եօգ տուր . Պու ալէմտէ հէր
քէս քէնտի իշինի տիւշիւնիւր . Հէր նէ իսէ , էմիլ Օլիվիեերի , բէք չօգ
ղահմէթլէ կէօրէպիլտիմ , վէ պիր սաաթտան գաթըլկեահը գուրու-
լաճադ օլան պիչարէ Տօրիանըն վազըայի միւթէէսիւֆէսինի թէ-
մամիլէ քէնտիսինէ հիքեաեէ իթտիմ . Պիչարէնին՝ պիր տիկէրի ճի-

նաեղծինէ գուրպան օլուպ, հագըգըթտէ քէնտիսինին միւթթէհիւ
օլմատըղը խալաթը պէլքի պիր թարափտա մէվճուտ իտուկինի միւ-
մախլէյհէ սէօյլէտիւմ. Բօլիթիգաճա մէշաղիլ սէպէպլյլէ իֆատաթը-
մը գուլագ արգասը իտէրէք տինլէմէսինտէ, մաազուր իքէն, երն
թէմաժլյլէ իֆատաթըմը տինլէտի, վէ սէօղլէրիմէ էհէմմիեէթ վէ-
րիեօր կիպի կէօրիւնտիւ.

Լանտէ. - Թէաճճիւպ իթմէմ, չիւնքի հէր նէ սէօյլէրսէն վէ
եաբարսան, ճանտան սէօյլէ վէ եաբարսն.

Մէպուս. - Միւտահինլիք լազըմ տէյիլ... վիւքէլա սընրֆընա
կէչէրսէմ սէնի խաթըրլաեաճաղըմ. Անճագ, վագը օլան իպրամա-
ըրմա լաղմէն, ատլիեէ նազըրը էֆէնտի՝ սէնի վէ պու գըղճըղալա-
րը գապուլ իթմէք իսթէմէմիշ տիր... ֆէնտիսի, պունուէն միւմ-
քինսիգ օլտուղունու պէեան իյլէտի.

Լանտէ. - Շիմտի նէ՞ եաբմալը... Եարընա գալըրսա, իշ իշտի
կէչմիշ օլուր.

Մէպուս. - Պու խուսուսու պէն տէ քէնտի խաթըրնա պրագ-
տըմ... պիր գաշ տագըգա տիւչիւնտիւ... վէ պատէհու, սէնի վէ
կէնճ գըղլարը, պու ագչամ Օբէրա թէաթրօսունտա, քէնտի լօթու-
նա կէօթիւրմէքիկիմի պանա ըէճա իյլէտի.

Լանտէ. - Պէօյլէ պիր մատտէ իչին Օբէրա թէաթրօսունտա պու-
լուչմագլըղըմըղ զարիպ շէյ տիր.

Մէպուս. - Նէ՞ չարէ, պունա տա թէչէքքիւր իթմէլի... Պալ-
լըճա մատտէ քէնտիսինի կէօրմէք օլուպ, ամմա պու կէօրմէքլիք նէ-
րէտէ վէ նասըլ օլուր իսէ օլուն, պունուն էհէմմիեէթի եօգ տուր.

Լանտէ. - Հագգըն վար.

Մէպուս. - Սաաթ տօգուղտա թէաթրօնուն թէնէֆֆիւս սա-
լասընտա սէնի պէլէրիմ.

Լանտէ. - Բէք ալէա, պէն տէ օ սաաթտա օրատա պուլունու-
ըում.

Մէպուս իլէ ալօգաթ թօգալաչըպ այըրլըրալ. Պիրի՝ մէճլիսի
մէպուսան տայիրէսինէ կիրտի, վէ տիկէրի տէ Դլօտինէ վէ Լիւսիէնէ
րիֆագաթ իթտի.

Լանտէ. - (Դըղլարա.) Ճէսուր օլուն. կէօրիւեօրսունուղ ա՛, իշ
իյի պիր սուրէթ քէսպ իթմէկէ պաչլատը.

Լիւսիէն. - Ճէնապը Հագգ սօնունա գատար պիղի մուհաֆագա
պուեուրսուն.

Մէրգուսէլէր՝ սաաթ տօգուզ չալմանաճագ տըր տէյի զանն իտիեօրլարտը։ Լանտէ, Լը Բէլթիէ սօգաղընտա վագը պիր լօգանթատա պուռնլարա եէմէք եէտիրտի։ Մէրգուսէլար, սաաթ տօգուզա չարեէք գալարագ, քէմալը էնտիշէ վէ իղթիրապ իշինտէ օլտուգլարը հալտէ, Օրէրա թէաթրօսուռնուռն թէնէֆֆիլս սալաթընտա պէքլէմէքտէ իտիլէր։ Պու գըզլար իշին, պուլուռնտուգլարը սաաթ, հաեաթ ու մէմաթ սաաթը գապիլինտէն իտի, չիւնքի թէշէպպիւսլէրինտէ էկէր մուվաֆֆագ օլամաղլար իսէ, Տօրիա քէնտիլէրի իշին զայպ օլմուշ տիմէք իտի։

Հալպու քի քէնտիլէրի պու տէրէճէ տէհշէթլի իղթիրապաթա կիրիֆթար օլտուգլարը հալտէ, պուլուռնտուգլարը մէվգը նէ՝ գատար միւթէնագըզ իտի։

Բարիս՝ հէր վագըթքի Բարիս իտի, վէ կէրչի իք պահար մէվսիմի բէք բարլագ օլուպ, կիւնէյին հէրարէթի քէյլէրէ վէ գըրլարա կիթմէքլիք զէմանընըն հուլուլ իթմիշ օլտուգուռնու իրաեէ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, քէյլէր, գըրլար վէ գապլըճալար հէնուզ խալի իտիլէր։ Բարիսիլէր, Լօնշանըն պիւեիւք միւքեաֆաթը իճրա իտիլմէզտէն, պուլվարլարը թէրք իթմէզլէր։ Պինապէրին Լիւսիէն վէ Գլօտին, օլ շէհրի մուազգամըն ճալիպ գատընլարընը վէ մաարուֆ զէվաթընը, գամաշմըշ օլան կէօզլէրի գարչըսընտա կէօրիւպ, օլ միւզէյեէն էլպիսէլէր, վէ ըշգլարըն բարլագ զիեանը ալթընտա ըշլտաեան էլմասլար, վէ պէեազ վէ տէգօլթէ ումուզլար արասընտա, քէնտիլէրին կիրինմիշ օլտուգլարը սէֆիլ գըեաֆէթլէրի, ատէթա պիր լէքէ հալինտէ պուլուռնմագտա իտի։

Թէաթրօտա պուլուռնանլար, պու գըզլարա վէ ալօգաթա պագմագտա, վէ պուռնլարը օրատա կէօրմէլէրինտէն տօլաեը իզհարը հայրէթ իթմէքտէ իտիլէր։

Պազըլարը, եավաշ սէտա իլէ,

— Պուռնլար քէյլիւ գըզլար, եախօտ մէմլէքէթին ատաթընը պիլմէեէն էճնէպի քիմսէլէր օլմալը տըրլար... չիւպհէսիզ Ինկիլիզ տիրէր, տիմէքտէ իտիլէր։

Լաքին նէ՝ Լիւսիէն իլէ Գլօտին, նէ՝ տախի Լանտէ, քէնտի հագլարընտա իտիլէն թէֆէքքիւրաթը ֆիբիլլէրինտէ պիլէ կէթիրմէմէքտէ իտի։

Սէյիւրճիլէրտէն պիր խայլիսի, խուսուսիլլէ սիեահ էսվապ կիրինմիշ, գլագ տէնիլէն յաբգալարընը գօլթուգլարընա ալմըշ, վէ

սէթրիւէրի տիւյմէ տէլիկինէ պիւրէր չիլէք վազ իթմիշ օլան ալի
թագըմ հէլի մէրազ կէնճէր, տիւրպիւնլէրինի Գլօտին իլէ Լիւսիէնէ
տօղրուլթարազ, երւքսէք սէսլէ,

— Հագըգէթէն բէք կիւզէլ վէ տիւպէր տիւրլէր... էկէր պու-
լարա միւքէմմէլ էլպիսէլէր կիւնտիւրիլսէ... տիմէքտէն չէքինմէ
մէքտէ իտիլէր:

Հալպու քի Գլօտին վէ Լիւսիէնին փեքիւրլէրի, պաշգա պիւ
մատտէ իլէ մէշղուլ օլտուղու ճիհէթլէ, իտիլէն սէօզլէր՝ գուլագ-
լարէնա աքս իթմէմէքտէ իտի: Տիւշիւնճէլէրի իսէ, հապսխանէ-
նին տար պիւր գօղուշունտա, սօն կիճէսինի կէչիւրմէքտէ օլան վէ պիւ
ազտան ճէլլատ մարիֆէթիլլէ ուեանտըրըլմասը մուգարլէր օլան
պիչարէեէ տայիւր օլուպ, թամ օլ տազըգատա, Տօրիա տախի, հէ
նէ գատար ուեումագտա, ֆագաթ ըրւեասընտա, զէվճէսինի, էվ-
լպտարընը, քիւշիւք էվինի, վէ թէքրար պուլտուղու պաղչէսինի
կէօրմէքտէ, վէլհասըլ թէպէյեիւն իտէն վէ իլան օլունան պէրա-
թինին վէ թախլիեէյի սէպիլինին զիյնէթ վէ շէնլիկինի իճրա իթ-
մէքտէ օլան թէքմիլ ֆամիլեասընը խեհալլամագտա իտի:

Մալիւմիւմիւզ օլան մէպուս, թամ վագթինտէ վասըլ օլուպ:

— Կէլին, պու թարաֆտա տուրամագընըզ, զիրա բէք չօգ դա-
լէպէլիք վար տըր, վէ զաթէն հէր քէս սիզէ պագտըղը հալտէ, ա-
լիեէ նազըրըլլա կէօրիւշտիւկիւնիւզիւ կէօրտիւրլէրինտէ, տահ-
զիեատէ պագաճագլարը շիւպհէսիզ տիւր, տէտի:

Պու սուրէթլէ, մէպուս, մէրգումլարը գուլիսլէրէ կէօթիւր-
տիւ: Անթրագթ խիթամ պուլմագտա օլտուղունտան, Լանտէ,

— Պիւր ազտան եալընըզ գալաճաղըզ, ըհհաթճա կէօրիւշէպի-
լիւրիզ, տէտի:

Փիւլվագը գուլիսլէր վէ թէնէֆֆիւս սալասը եալաշ եալաշ պ-
շալտը:

Մէպուս, ատիլիեէ վէ մէզահիպ նազըրընըն լօթունա կիւրմէք մի-
սաատէսինի իսթիհասլ իտէրէք, մէզքիւր լօթա կիւրտի, վէ չէն-
սանլիեէ գատար օրատա գալտը:

Օլ էսնատէ կէնճ գըղլարըն գալպլէրի, սայքի վուրմագտան
տուր օլմուշ, տօտաղլարը գուրումուշ, վէ թէնէֆֆիւսլէրի թագ-
եիզէ տիւշար օլմուշ իտի:

Մէպուս՝ կէօղլիւքլիւ, ուզուն պօյու, զայիֆ, վէ ֆալօրի սա-
գալը պիւր առէմ իլէ լօթտան տիշարը չըգտը:

Կէնճ գըզլարըն թանճմատըզլարը պու ատէմ, ատլիեէ նազըրը էմիլ Օլիվիէ օլուպ, Տօրիանըն հաեաթ ու մէմաթը անըն էլինտէ պուլունուեօրտու :

Միւմաիլէյհ, սուրաթընը էքչիթէրէք մէրգուլէրէ աթֆը նազար իթտի :

Լիւսիէն, գարչըսընտա տիզ յէօքմէք արզուսինտէ օլուպ, ֆադաթ պուռնա ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն, էլլէրինի գափուչտուրտու, վէ եանադլարը իւզէրինէ ագան կէօզ եաչլարը արասընտա, եաւաչ սէտա իլէ,

— Ահ, էֆէնտիմ, լութֆ ու մէրհամէթինիզի թէմէննի էլլէրիմ. վադաա էյլէնճէնիզ արասընտա թաստիի սէրէ կէլմիչիզ տիր, լաքին պուռնտան տօլաեը պիզէ գարչը զազապա կէլմէին... պու խուսուսա՝ պիզիմ թագսիրաթըմըզտան տէյիլ տիր... վադըթ բէք միւսթաճէլ տիր... վէ պիր գաչ աաաթ տահա կէչէրսէ, թէչէպպիւսիւմիւզտէն ֆայիտէ հասըլ օլմահաճադ տըր... Լութֆէն, մէրհամէթէն պիզի տինլէննիզ... Իսթիտա իթտիկիմիզ շէյ՝ թարաֆկիրլէք տէյիլ տիր... ատալէթի՛, էֆէնտիմ, ատալէթի՛ իսթիրհամ իտիեօրուզ :

Ատլիեէ նազըրը, տալկըն, պըզըլմըչ վէ մէչղուլ պիր հալ իլէ Մ. Լանտէեէ տօղրու տէօնիւպ,

— Մէօսիէօ՛, սիզ վուգուաթը մուսթասարէն պէեան իտին, տէտի :

Լանտէ, միւմաիլէյհին, պու մէսէլէ հագգընտա ուզուն ուզատի միւքեալէմէտէն խօչլանմատըղընը անլաեարագ, հէմ միւսէրրահէն, հէմ մուսթասարէն, հէմ միւսսիւրէն վուգուաթը հիքեաեէ իթտի :

Մէրգուլմ, իֆատաթընը պիթիրտիկինտէ, ատլիեէ նազըրը էֆէնտի,

— Պու տէտիքլէրինիզին սահհիհ օլտուղունու քի՛մ իսպաթ իտիեօր. Պու հիքեաեէ, պէնճէ, բօմանլարտա կէօրիլլէն մասալլարա պէնզէեօր, տէյի իֆատէ իթտի :

Լիւսիէն. — (ճէսարէթ ալարագ.) Մէօսիէօ, պու խուսուսա թէէմին օլմագ գօլայ շէյ տիր. եկեր սէօլլէտիքլէրիմիզտէ պիր խէթա վէ քիզպ վար իսէ, պէնի վէ գըզգարընտաչըմը թէէտիպ պուեուրուն :

Ատլիեէ նազըրը. — Լաքին սահհիհ օլտուղու ֆարզ օլունսա պիլէ՞ք

Մօնմանէօրին թէյգըֆընը իճապ իթտիրէճէք մէրթէպէտէ թէօհ-
մէթ իսպաթը՞մը տըր։ Զանն իտէրիմքի Մօնմանէօր՝ ատի պիր ա-
տէմ տէյիլ տիր, զիրա քէնտիսինին դանէթ տիրանէթլի վէ էվսա-
ֆը մէմտուհէ իլէ մութթասըֆ պիր ատէմ օլտուղունու զաթէն
իշիթսիշիմ տիր։

Լիւսիէն. - Էվվէթ, Էֆէնտիմ, մատտէ՝ պէեան պուեուրտու-
ղունուզ Մօնմանէօր հագգընտա տըր։ Մէրգում տէրտէսթ իտի-
սին իտիլմէսին, արիզէմիզին մագսէտի, պիզիմ իշին պու տէյիլ
տիր։ Ատալէթ, պու եէնի քէշֆ իւզէրինէ թահգըգաթ իճրա իթ-
տիլինտէ, տահա զիեատէ իպնա իտիճի իսպաթլար պուլունահագ
տըր։ Շու գատար քի, ատալէթին, թամիրի նագապիլ օլտու-
ղու ճիհէթլէ, իլէրուտէ նատիմ օլահաղը պու ճէզանը, պիսուշ օ-
լան պիր քիմնէ հագգընտա իճրա իթմէմէսի, Էհէմմ պիր մատտէ
տիր։

Ատլիեէ նազըրը. - (Տիւշիւնճէլի կէօրիւնէրէք.) Վէլհասըլ սիզ,
մուգարէր օլան ճէզանըն իճրասընը թէէլսիր իշին պիր մէօհլէթ
իսթէեօրսունուզ, զիրա տէրիսաթըր իթտիկիմէ կէօրէ, պու ճէզա՝
եարըն սապահ մէվգըր իճրանէ վազ իտիլէճէք տիր։

Լիւսիէն. - Էվվէթ, նազըր Էֆէնտի։

Ատլիեէ նազըրը. - Իմտի, սիզէ իւշ կիւն մէօհլէթ իթա իտէրիմ,
Էկէր պու գըղլարըն նագլ իթտիկի հիքեանէ սախթէ իսէ, իւշ կիւն-
տէն Տօրիա կիյեօթին ալէթլիլէ գաթլ իտիլէճէք տիր։

Լիւսիէն. - Էֆէնտիմ, մատէմքի պու մէօհլէթի լութֆէն միւ-
սաատէ պուեուրտունուզ, օ պիշարէ՝ սանէնիզտէ գուրթուլմուլ
տուր։

Լանտէ. - Էֆէնտիմ, էվամիրի լազըմէեի իթանէ հիմմէթ պու-
եուրոլմուսունուզ։

Ատլիեէ նազըրը. - Մ. տը լա Վօնտու թանը՞րմըսընըզ։

Լանտէ. - Զաթէն տայըմ տըր։

Ատլիեէ նազըրը. - Պու իյի. ալըն, պու թէգքիրէեի քէնտիսինէ
կէօթիւրիւն։ Պու ադշամլըգ պու գատարը քեաֆի տիր։ Փագաթ
շաբուգ կիթմէլիսինիզ. եարըն, պու մէօհլէթ էմիինէ միւթէալիգ
թէրթիպաթը իճրա իտէրիմ։ Տայընըզըն խանէսինէ կիտին. պու
թէգքիրէեի քէնտիսինէ թէսլիմ իտին։ Լաքին թէքրար իտէրիմ,
շաբուգ կիտին։ Զաթէն վագըթ կէճ տիր, վէ Էկէր թէսատիւֆ սիզի
կէճիքտիրըր իսէ, թէշէպպիւսիւնիւզ թէմամիլլէ պօշա չըգար։

Պու սէօղլէրտէն սօնրա , ատլիքէ նազըրը , Լանտէքէ սէլամ վիրտի , վէ մէպուսուն եիւզիւնէ , վէ կէնճ գըզլարա թէպէսսիւմ իտիւլ , թէքրար լօթունա կիրտի . Պէշ տազըզա սօնրա , Լանտէ վէ կէնճ գըզլար թէաթրօտան չըգտըլար , վէ պիր արապաեա ըաքիպէն , միւտտաիի ումումինին խանէսինէ կիթտիլէր .

Մէրգոււմ խանէսինտէ օլմաեըպ , չէհիրտէ թաամ իթմէկէ կիթմիշ իտի .

Մէրգոււմուն , Յրանսուա-Միրօ սօգաղընտա , քէնտի ահըպպա-սընտան պիրի խանէսինտէ թաամ իթտիկինի խապէր ալարազ , օրաեա կիթտիլէր .

Օլ էսնատէ սաաթ օն պիր վուրուեօրտու .

Վէրսայլա վասըլ օլմազ իչին իսէ , սօն գաթարա ըաքիպ օլմալարը լազըմ իտի .

Իմտի , սահիլի սէլամէթէ չըգանա գատար աճապա ֆուրթունաեա թուրթուլաճագլար մը իտի . Ատլիքէ նազըրընըն պահսընը իթտիկի թէսատիւֆ , հէմ քէնտիլէրինէ , վէ հէմ Տօրիաեա գարչը չըգաճագլար մը իտի . Մէրգոււմար , պու պապտէքի միւլահազալարընը թաաթիիքէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտիլէր . Իքի գըզգարընտաչլար , հէր նէ գատար սիւքիւթ իւզըրէ տուրմագտա իտիլէր իսէ տէ , լէհճէլէրինին ֆէվգէլատէ սօլկուն օլմասընտան , գալպլէրինին միհն ու միհնէթի ազիմէսի տէքը օլունմագտա իտի .

Յրանսուա-Միրօ սօգաղընտա , Մ. տըլա Վօնտուն պիր ազ էվ-վէլ կիթմիշ օլտուղու խապէր վէրիլտի , վէ պու խապէրի վիրէն իլէ Մ. Լանտէ արասընտա չու եօլտա իֆատէյի հալ օլունտու .

— Արապասը վա՞ր մը իտի .

— Խայր , արապասընը կէօնտէրմիշ իտի . Եաեան կիթմիշ օլմալը .

— Կիտէլի նէ՞ գատար վագըթ օլտու .

— Պիր չարեքէ սաաթ գատար տըր .

Լանտէ . — Օնտան էվվէլ Լօնտրա սօգաղընա վասըլ օլուրուզ .

Մէշքըլըր սօգագտա մէրգոււմուն խանէսինէ վասըլ օլտուլար , լաքին հալէա Մ. տըլա Վօնտ կէլմէմիշ իտի .

Եարը կիճէ օլտու , տազըզալար կիչիեօր իտի . Ա՛հ , չու տէհ-չէթլի կիւն նէ՞ գատար ուզուն սիւրիւեօրտու . Պիր չարեքէ սաաթ տահա կէչմիքլէ , ալօգաթ .

— Սօն թրէնէ եթիչէմէեճէյիզ , տէտի .

Իքի կէնճ գըզլար , գուվվէյի էլէթլըրիգիեք սատէմէլէրիլէ

Թահրիք օլունուրճասընա թիրթիր տիթրէմէքտէ, վէ տիչլէրի պիւրիպիրինէ չարբըլմագտա իտի:

Լանտէ. - (Մէրգումէլէրէ.) Րէճա իտէրիմ, թէսկին օլուն:

Պու արա, նէրտիվէնտէն պիր աեագ սէսի իշիտիլտի, վէ սօնրա պիր գաբու աշլտը: Պու կէլէն շախս՝ միւտտաի ումուլ օլուպ, մէրգում, հայրէթլէ եէկէնինէ պագարապ,

— Շիմտի նէ՞ վար տըր, տէյի սիւալ իթտի:

Մ. Լանտէ, օլ գատար չաբուգուգլա սէօզ սէօյլէմէք իսթէ եօրտուքի, տիլի բէրէլէմէքտէ իտի: Շէօյլէքի, «Ատիկէ վէ մէզա հիպ նազըրը՝ վատէ իթասընա միւսասատէ պուեուրտու» սէօզլինի բէրէլէեէրէք թէլէֆֆիւզ իթտի:

Միւտտաի ումուլի. - Թարաֆընտան թէզքիրէ կէթիրտի մի:

Ավօգաթ. - Էվվէթ:

Մ. տը լա վօնտ, գուրչուն գալէմէ եազըլմը օլան թէզքիրէք օգուտու, վէ մուսխարէն սաաթընա պագըպ,

— Պու թէզքիրէքի պիզլաթ վէրսայլա կէօթիւրմէլիսին, եօգսա եարընա գալըր, վէ եարըն, իշ իշտէն կէշմիշ օլուր, տէտի:

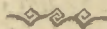
Ավօգաթ. - Ֆիլվադը, տայը՝, պու խըզմէթի պէն քիմնէք թէրք իթմէք իսթէմէմ:

Միւտտաի ումուլի. - Ֆագաթ արթըգ թրէն գալմամը տըր, վէ գօրգարըմքի վէրսայլա գատար կիտէն արապա տախի պուլմա եաճագսընըզ: Անճագ պէն պիր արապա գօշտուրմագլա, սէնի պու ղայիլէտէն գուրթարմագ իսթէրիմ: Իքի միւսայիտ արապաճըմվա տըր քի, Բարիստէն վէրսայլա գատար իսթիտատ իտէն օն քիլմէթրօ մէսաֆէքի պիր սաաթտա գաթթ իտէրլէր:

Լանտէ. - Թէշէքքիւր իտէրիմ, տայը՝, հագգըմտա տայիմա իդ հար իտէկէլտիկինիզ մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւ, վէ պիչարէ Տօրիա հագգընտաքի ըիգգաթընըզ պուստան զիեատէ սէրահէթի իպրազ իտէմէզ իտինիզ:

Պիր չարեէք սաաթ սօնրա, Լանտէ իլէ կէնճ գըզլարըն ըաքիզ օլուուգլարը արապա, Շանգ-Էլիզէեէ տօզրու եօլա չըգտը:

Իշպու արապա՝ վէրսայլա վագթիմտէ եէթիշէճէք մի իտի, եօգսա եօլտա շայեանը թէէսսիւֆ պիր վագըա գուհուրիլէ, հէր իւմիտի, վէ պու իւմիտէ մէրպութ օլան պիչարէ պիր քիմնէքի մահվմը իտէճէք իտի:

7

Օլ էսնատէ սապահըն սաաթ իւշիւնէ չարեէք վար իտի. Տօրիա, քէնտի գօղուշունտան տիշարը չըգարըլըպ, սօն ըսթասիօնու կիյեթին օլան օլ հիւզնէնկիւղ հապսխանէ տէրունինտէ պիւրինճի ատըմարընը ալմը իտի. Մէրգում, քէնտիսինի կէօթիւրէն կարտիանա,

— Պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրիւեօրսունուղ, տէյի սիւալ իթտի. կարտիան. — Սաչարընըղ քէսիւմէք լազըմ տըր.

Տօրիա. — Էվվէթ, էվվէթ, հագգընըղ վար տըր.

Պիշարէ ատէմ, իւզէրինտէ հիշ պիր իրատէթի գալմամը օլտուղու հալտէ, մաքինավարի իթաաթ իթտի.

Սէն-Բիէր հապսխանէսինտէ պու կիպի իհթիեաճաթ իշին խուսուսի տայիրէ պուլունմաերպ, իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլանլարըն սաչարը՝ եա պաշ կարտիանըն օտասընտա, եա պիզղաթ մահքիւմիւն գօղուշունտա, վէ եախօտ հապսխանէնին ալթ գաթ հավլիսինտէ քէսիւր.

կարտիան, Տօրիա եա պիր իսկէմէ վերիպ,

— Ճէսուր օլ, տէտի, վէ պատէհու օրատա պուլունանկարա տօղրու տէօնիւպ, — Գուզու կիպի հալիմ տիր. Էկէր ինսանլարը եիւզլէրինտէն մուհաքէմէ իթմէք լազըմ կէլսէ, պու կիպիլէրէ, խոստովանը իթմէքսիզին հաղորդութիւն վիրմէք իգթիզա իտէր, տէյի պէնան իլլէտի.

Տօրիա. — (Պօղուգ սէտա իլէ.) Ճէսուր մու օլմագ. նէ՞ չարէ, ճէսուր օլաճաղըմ, տէտի, վէ պիւթիւն ազասը տիթրէեհէք, — Պիշարէ զէվճէ՞մ, պիշարէ էվլատլարըմ, տէյի իլավէ իթտի.

Ճէլլատ՝ պիր ալթֆը նազարլա մէրգումնու եօգարտան աչաղրեա գատար թէճէսսիւս իտիպ, տօտագլարընտա իսթիհզաքեարի պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունտու. Շէօյլէքի պիր պագըշտա, Տօրիանըն պօղաղընը, հիշ պիր մուգավէմէթ վէ մուլալիֆէթէ թէսատիւֆ իթմէքսիզին, սայքի պիր գուզու կիպի քէսէճէկինի հիւքմ իթտի.

Տօրիա՝ իսկէմէեէ օթուրտու. Ճէլլատըն մուալինլէրինտէն իֆիսի, մէրգումնուն արգասընտա աեագտա տուրուպ, հարաքեաթը-

նը թէճէսսիւս իթմէքտէ իտիւէր։ Պիր իւշիւնճիւ ճէլլատ, պիր թօրպա տէրունինտէն մագաս չըգարըպ պէքլէտի։ Տօրիա, գօլլա-
րըյլա աեագլարընը պաղլատըգլարը սըրատա,

— Պու գատար չօգ սըգմանըն, չիւնքի պէն գարըր տուրմա-
եաճաղըմ, վէ քէնտիմի գուրթարմաղա չալըմանեաճաղըմ, տիմէք-
տէ իտի։

Իւշիւնճիւ ճէլլատ մուսվինի, կէօմլէյինին գօլունու քէստիք-
տէն սօնրա, տիգ չէօքիւպ, մահքիւմիւն սաչլարընը քէստի։ Օլ մէն-
գարէյի միւէլլիմէ եալընը պիր լամպանըն ըլըղըյլա թէնվիր իտի-
միշ իտի, վէ հազըրունուն ճիւմլէսի աեագտա տուրուեօրլար իտի։

Հապսխանէնին բաբասը, մահքիւմիւ, պէեանը նէտամէթէ տա-
վէթ վէ թէչվիգ իթտիկինտէն, Տօրիա, իչպու նէտամէթ սէօղիւնի
իշիտինճէ, տուրտուղու եէրտէն սըչրանըպ,

— Թէքըր սէօյլէեօրում, նէտէն տօլաեը արըղ նէտամէթ ի-
տէճէեիւմ։ Պէն գապահաթլըմընըմ։ Սիգ բահաթընըղա պագըն,
գալպիւմ միւսթէրիհ օլարագ էօլիւեօրում, վէ էկէր նամուսլու-
քիմնէլէր իչին պիր ճէննէթ վար իսէ, տօղըուճա ճէննէթէ կիտէճէ-
կիմէ էմինիւմ, տէյի պէեան իյլէտի։

Հապսխանէ բաբասը. — (Եալաչ սէտա իլէ.) Պու սիւքիւնէթ
պէնի չաչըրթըեօր։ Պու ատէմ միւթթէհիւմ օլամագ։

Ձապթիեէ միւտիրի. — (Ումուղլարընը չէքէրէք, վէ եալընըղ մէր-
գում բաբաս թարաֆընտան իշիտիլէպիլէճէք սուրէթտէ ճէվապ վի-
րէրէք.) Պէն պունուն կիպիլէր կէօրմիւշիւմ։

Կարտիան, Տօրիանըն լէհճէսի սօլտուղունու կէօրտիւկիւնտէ,
պիր գատէհ չարապ վէրտի։ Տօրիա, եուտում եուտում պուլա-
րապը իշտի, չիւնքի պօղաղը տարալմըչ օլտուղունտան, իշտիկի չէյի
գօլայճա եուտամամագտա իտի։

Նիհանէթ, Տօրիանըն թուալէթի խիթամ պուլտու։

Սապահ օլմաղա պաչլամըչ իտի։

Ճէլլատ, Տօրիանա, «Գալգընըղ» տէյի էմր վիրտիկինտէն,
մահքիւմ իթաաթ իթտի, վէ պիր ագ սարսըլտըղը ճիհէթլէ, ճէլ-
լատըն իքի մուսվինլէրի, պիրէր գօլունտան թուլթտուլար։

Լաքին Տօրիա, պունլարա եալաչճա պիր տիրսէք վուրուպ,
եիթէրէք,

— Էօլիւմտէն գօրգմատըղըմ իչին եալընըղճա եիւրիւեէպիլիլիւմ,
տէտի։

Պաշ կարտիաննն օտասընտան քիւչիւք ներտիվէնէ գատար տար պիր սօֆատան կէչիլիր, վէ մէգքիւր ներտիվէնտէն տէ, սօգաղա չըգարան հապսխանէ գաբուսունա կիտիլիր իտի:

Մահքիւմ վէ եանընտաքի քէմէլէր, սէրիան, զիքը օլունան սօֆատան կէչտիլէր:

Պու ալայ, ներտիվէնին պաշընա վասըլ օլտուղունտա, հապսխանէ գաբուսունա, գաբունուն սիւրմէլէրէնի չէքտի, վէ սիւրկիւ մահէլլինէ անախթարը սօգմագ իւզրէ իքէն, պիրտէն պիրէ խարիճտէն կիւրիւլթիւս սուրէթտէ պիր չան սէտասը իչիտիլտի:

Օրատա հազըր պուլունանլար միեանընտա պիր տէրէճէ թէաճճիւպ հալի հասըլ օլտու, Տօրիա, հարէքէթտէն տուր օլուպ, ճէլատ տախի քէնտիսինի իլէրի սիւրմէմէքտէ, վէ նէթիճէյի մասլահաթա պէքլէմէքտէ իտի:

Կարտիան, գաբուսուն աշտըղընտա, պիր արա, սօգագտա, մահքիւմիւ գաթըլկեահա կէօթիւրմէք իչին կէլմիշ օլան հապսխանէ արապասը վէ պունուն էթրաֆընտա, թէաթրօեա կիտէրճէսինէ ագըմ ագըմ կէլմէքտէ օլան խալգ, վէ էհալի արասընտա ինզիպաթը մուհաֆազաեա մէմուր պուլունան ժանտարմա էֆրատը միւշահէտէ օլունտու:

Պիր էրէքէ իլէ իքի գատըն, պիրտէն պիրէ, թօբլանմըշ օլան խալգը եարըպ, հապսխանէնին գաբուսունտան իչէրի հիւճում իթտիլէր:

Պունլար՝ Լանտէ իլէ իքի ըէֆիգէսի իտիլէր:

Մէրգումլար, եարը կիճէ բատտէլէրինտէ, Լօնտրա սօգաղընտան եօլա չըգըպ, սապահըն սաաթ իւչիւնտէ Վէրսայլա մուվասըլէթ իտէճէքլէր իտի իսէ տէ, արապաճը, կիճէ օլմագ հասսպէլլէ, եօլունու շաշըրմըշ, վէ բէք չօգ տօլամպաճլարտան վէ թէրէտտիւտլէրտէն սօնրա, պունլարը Սէն-թէրմէնէ կէօթիւրմիւշ իտի:

Պինապէրին Սէն-թէրմէնտէն Վէրսայլա կիթմէլէրի իգթիգա իթմիշ, վէ համտ օլսուն օրաեա տախի եէթիշմիշլէր իտի:

Լանտէ, մէգքիւր չայեանը թէէսսիւֆ ալայա պիր պագըշտա, էկէր պիր գաշ սանիյեէ տահա կէճիքսէլէր, իշ իշտէն կէչմիշ օլահաղընը անլատը:

Մ. Լանտէ, պու հալտէն օլ գատար միւթէէսսիր օլտու քի, հէման տիւչիւպ պաեըլաճագ տըր զանն իթտի:

Կէնճ գըզլար իսէ, Տօրիանըն լէհճէսի օլմուշ օլտուղունու, վէ

գօլլարը յա անագլարը պաղլը օլարագ, գըմլտանմագսըզըն տու
տուղունու կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիւէր տէ, օլ տէհչէթլի վագթ
դէմանը անլաեարագ, զայագըլ պիր հալտէ վէ պիր ավագէ պիր
րէֆ իտէմէքսիզին, էօլիւ կիպի հապսխանէսին հավլիսի թաշլարը
տիւշտիւլէր:

Լանտէ, պու սըրատա, ալայա տօղրու եիւրիւեիւշ իթտի,
իֆատէեէ աղաղլէ,

— Զապթիեէ վէ հապսխանէ միւտիւրինի իսթէրիմ, տէտի:

Հապսխանէ միւտիւրիւլէ զապթիեէ միւտիւրի այնի վագըթտ
ֆագաթ այրը այրը,

— Պէն իմ, տէյի ճէվապ վիրտիւէր:

Լանտէ, մէզքիւր սիւալինէ պիր քէլիմէ իլավէ իթմէեիպ, եր
լընըզ, միւտտաիի ումումի թարաֆընտան համլ օլտուղու էմթ
մէլէրի վիրտի, վէ տիկէրլէրի տախի պունլար աչըպ, միւնտէրին
թընը քէմալը հայրէթլէ կէօգտէն կէչիրտիւէր:

Ճէլլատա խիթապէն տախի պիր իւչիւնճիւ թէզքիւրէ պու
նուպ, Լանտէ, անը տախի ճէլլատա իթա իյլէտի: Պունտա տա
Միշէլ Տօրիանըն իտամ ճէզասը իւչ կիւն թէէխիւր օլունտուղու իյ
գըլընմըշ իտի:

Էվամիրի մէզքիւրէ՝ գաթի էլ մէֆատ օլտուղունտան, վէ թ
րէտտիւտէ մահէլլ պրագմատըզընտան, Տօրիանըն գօլլարը վէ անագ
լարընտաքի պաղլար սէօքիւլտիւ:

Պիչարէ ատէմ իսէ, պու հալլէրտէն հիշ պիր շէյ անլաեամ
եարագ, գօղուշունա ավտէթինտէ,

— Պու նէ՝ տիմէք տիր: աճապա գապահաթսըզ օլմատըզ
անլաշըլտը՝ մը, տէտի:

Հապսխանէ բաբասը. — Պէքի անլաշըլմըշ տըր... ճէսուր օլ

Տօրիա՝ Լիւսիէն իլէ Կլօտինի վէ ավօգաթ Լանտէի թանըշ
վէ քէնտիսինին էլան թէրք օլունմամըշ իտուկինի միւլահաղա իթտի

Պինապէրին իւմիտ իթմէկէ պաշատը: Իւմիտ իտէն՝ եալընը
Տօրիա տէյիլ իտի: Լանտէ տախի, շու սըրատա հուսուլը մուվաֆ
ֆագըրյեթէ էմին օլուպ, կէնճ գըզլարըն եիւզլէրի տէ օլ էմնա
կիւլիւեօրտու: Մէրգումէլէր, պայլըն հալտէ հապսխանէ տէրունի
թէ եէրէ երիտիւրլէրինտէ, էթրաֆտան իտիլէն եարտըմ սաեէսին
տէ ագըլարը պաշարընա կէլմիշ իտի:

Հապսխանէ արապասընըն ըիֆագաթընտա պուլունան ժանտալ

մա պէտքերուն օրատան չէքըմէք հմրի վերելտիկի կիպի, մեզքիւր արապա տախի արապալըղնա կէօթիւրիւրիւր :

Գօլպէր քէօթիւրիւրիւրիւր կիյեօթին ալէթի էթրաֆընտա թօբլանմը օլան խալգ, իտամ ճէգսըլլա մահքիւմ օլան քիմնէեէ իւչ կիւն տահա մէօհլէթ վերելտիկիինի, վէ պինապէրին օ սապահը մահքիւմիւն գաթլ իտիւմէեէ կիւնի տերհալ խապէր ալտըլար, վէ ճէգսը մեզքիւրուն իճրասընա պէքլէնիւրիկի ճիհէթլէ, խալգ իչինտէ պազը նախօշնուտար գուհուր իթտի, չիւնքի նիչէլէր, ըահաթլարընը վէ ույգուլարընը զայպ իտէրէք, Բարիստէն վէ բէք չօգլարը տա, ճիւվար քէօլէրտէն կէլէրէք, պիւթիւն կիճէ գաթլկիւր մահէլլինտէ վագըթլարընը կէչիւմիչ իտիլէր :

Իմտի, մեզքիւր մէօհլէթ, պիւր թագըմ թապալվուրաթը իւլալ իթմիչ օլուպ, պու ճիւմէ իլէ իչպու խօշնուտուղուգ հալի, չօգ պիւր զէման սիւրմէեիպ, անըն ետրինէ մերագ վէ վուգուֆիյեթլարգուսու գայիւմ օլտու : Ճէօլէքի մահքիւմիւն գաֆապընըն հէման քէսիլէճէք օլտուղու պիւր սըրատա, էօլէ պիւր զարիպ էմր ու թէրթիպին գուհուրի, պազըլարճա էնտիչէ տախի հասըլ իթմէքլէ, խալգ, պիւր թագըմ զաննիւրաթա կիւրիչտի, վէ գուլվէյի թէխայեիւլիէսիլլէ պու էմր ու թէրթիպին սէպէպլէրինի արաշթըրըպ պուլմագտա իտի :

Գլօտին վէ Լիւսիէն՝ Եօրկունլուգտան թագաթ վէ մէճալլէրի գալմամիչ իտի : Լանտէ, մէրգուլմէլէրի պիւր արապահա իրքեապէն Կարչա կէօթիւրիւր : Մէրգուլմար քէօլէրինէ մուվասըլէթլէրինտէ, խալլ վագըթ կէչմիչ իտի : Օնտան սօնրա, ալօգաթ՝ Բարիպէ միւլթէվէճիհէն ալտէթ իյլէտի : Անճագ կիթմէգտէն էվվէլ, կէնճ գըզլարա պազը նասիհաթ վիրտի : Էգճիւլիէ,

— Ագչամա գատար խանէնիգտէն ուգագլանմաեըն : Իհթիմալ քի, Մ. տը լա վօնտ, էսասը ճէտիտէ իւգէրինէ եէնիտէն թահգըգաթ իճրասը լազըմ կէլտիկիինի միւսթէնթիգ Մ. տը Մօրէնէ խապէր վիրմիչ տիր : Իմտի, չիւպհէսիգ պու սապահ Մ. տը Մօրէն պուլաեա կէլէրէք, քէնտիսինի Պէրնատէթէ կէօթիւրմէնիղի սիգտէն ըէճա իյլէեէճէք տիր : Պու հալտէ, անըն էմրինէ հազըր պուլունուն, տէտի :

Իչթէ պու սէօլլէրտէն սօնրա, մէրգուլմ, օրատան մուֆարապաթ իթտի :

Գլօտին իլէ Լիւսիէն պիւրիպիւրինտէն այրըլմաեըպ, Մալի Տօրիա-

նրն խանէսինէ ավտէթ իյլէտիւէր։ Մէրգումէ օ կիճէսի ուեռումմըջ
օլուպ, կէնճ գըզլարը, օլ կիւնքի հէեէճանտան նաշի եօրկուն վէ
թադաթսըզ, վէ վիճուտճա հէրարէթինտէն կէօզլէրի գըզարմըջ կէօ-
րտիւկիւնտէ, գօրգմագտա օլտուղու ֆէլաքէթին վուգուա կէլմի
իտուկինի զանն իլէ,

— Էօլտիւ հա՛, նիհաեէթ էօլտիւրտիւէր պէնիմ պիչարէ զէվ-
ճէմի... տէյի նիտա իթտի։

Պու միւէսսիր քէլիմէլէրտէն սօնրա, զէվալլը գատրնճըղաղըն
սինիւրի թուլթուպ, կէնճ գըզլար կիւնպէլա իլէ թէսկինինէ մուվաֆ-
ֆագ օլապիտիւէր։

Մարի Տօրիա, իճրասը գարարլաշտըրըլան ֆէլաքէթին օ սապա-
հը թամիրի նագապիւ սուրէթտէ մէվգըրի իճրաեէ վագ իտիլէճէկի-
նէ օլ գատար մուհագգագ սուրէթտէ պէքլէեօրտու քի, կէնճ գըզ-
լար, Տօրիանըն էլան պէրհաեաթ օլտուղունու, վէ պէլքի տէ գուր-
թուլաճաղընը թէէմին իթտիլէրինտէ, ինանմագ իսթէմէեօր-
տու։

Պինապէրին Գլօտին վէ Լիւսիէն, մէրգումէեի գանտըրմագ իւգ-
րէ, բէք չօգ տէֆա օ կիւնքի հիքեաեէեի թէքրարէ մէճպուր օլ
տուլար։

Մէրգումէլէր, Մ. տը Մօրէնին մուվասըլէթինտէ հազըր պու-
լունմագ իւզըէ, եաթագլարընա եաթմագ իսթէմէեիպ, գօլթուգ-
լու իսկէմլէլէր իւզէրինէ եասլանտըլար, հալպու քի օլ տէրէճէ եօր-
կուն իտիլէր քի, ազ վագըլթտա, ույգուեա զալէպէ իտէմէեիպ, ու-
եուգլամաղա պաշլատըլար։

Սաաթ տօգուգա տօղրու սօգագ գաբուսու չալընտըղընտան,
Մարի Տօրիա մէզքիւր գաբուեու աշմաղա կիթտիկինտէ, կէնճ
գըզլար տախի ուեանմըջ օլտուգլարընտան, աեագտա տուրուեօր-
լար իտի։

Մ. տը Մօրէն, կիճէլէեին միւտտաիի ումումի թարաֆընտան
կէօնտէրիլէն Բարիա զապըլթասընըն պիւր մէմուրու վէ Պէրնատէթտէ
իճրա իտիլէն պիւրինճի թահգըգաթտա հազըր պուլունմուլ օլան բօ-
լիա գօմիսէրիյլէ պիւրիքտէ, Տօրիանըն խանէսինէ կիւրիպ, Գլօտին
իլէ Լիւսիէնին իֆատէլէրինի տինլէտի, վէ պատէհու,

— Տիմէք տիւր քի, Մ. թան տը Մօնմաեէօրիւ, Մ. Պուրէյ-
լի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ տիւր տէյի իթհամ իտիեօրսունուլ,
տէտի։

Լիւսին. - Խայր, էֆէնտիմ, պիզ անը իթհամ իթմէօրուզ. իլ-
լա կէօրտիւկիւմիւզիւ նազլ իտիօրուզ. Անը իթհամ իտէն պիզ
տէյիլիզ, պիզզաթ Մ. Պուրէյլ տիր.

Մ. տը Մօրէն. - Բէք ալէա, պէնիմէ պէրապէր Պէրնատէթէ
կէլին.

Պու արա Մ. տը Մօրէնին գուվվէյի թէխայիւլիսէսի պօշ
տուրմաներպ, քէնտի քէնտիսէ,

— Մօնմանէօր հագգընտա իշիթտիկիմ, նէ՞ զարիպ հիքեսանէ
տիր, տիմէքտէ խտի.

Ֆիլվագը զարիպ իտի, չիւնքի միւսթէնթիգի մէրգոււմ տիւ-
չիւնտիւքճէ, թահգըգաթընըն խաթըրէլէրի, եանի քիմեսկիրլին իս-
թիճվապաթ վէ թահգըգաթ զէմանընտա պիր թագրիպ չիֆթլիկէ
կիրտիկի ֆիքըրինէ կէլմէքտէ օլուպ, պու սըրատա աթիտէքի միւ-
լահազաթըն վարիտը խաթըր օլմասը թապիի իտի.

— Մօնմանէօրիւն, թահգըգաթ վէ իսթիճվապաթ զէմանընտա
չիֆթլիքտէ պուլունմասընա նէ՞ լիւզոււմ վար իտի. Հիշ պիր լիւզոււմ
վէ իհթիեան եօգ խտի... Օրատա հագըր պուլունմաներ քէնտիսի
թէմէննի իթտի, վէ հիյնի թահգըգաթտա, թավը ու հարէքէթի
բէք զարիպ իտի. Միւսթէնթիգ, մէրգոււմուն հէեէճանընը պիր գաշ
տէֆա կէօրիւպ, «Էկէր պու մէնզարէտէն ալթիւսթ օլուեօր իսէն,
պուրատա գալմանա մէճպուր տէյիլսին» տէմիշ խտի. Էվվէթ, միւս-
թէնթիգ, պու սէօզլէրի եախօտ պունա եադըն սէօզլէր սէօյլէմիշ
իտուկիինի խաթըրլանթօրտու. Մօնմանէօր՝ իլը թահգըգաթ էանասըն-
տա լէհճէսի դանէթ սօլմուշ, վէ քէնտիսի եէյիս հալինէ տիւշմիւշ
իտի, վէ մէյտանտա օլան նաշա պագմաղա ճէսարէթ իտէմէօր-
տու, վէ միւսթէնթիգ, Պուրէյլի տիրիլթմիշ կիպի կէօսթէրէն կիւ-
նէլին զիեասընը իբանէ իտէրէք, «Պագ շու պիշարէսէ, զանն իտէր-
սինքի ուեուեօր» տէտիկի զէման տիթըրէմիշ, վէ սօնուէնա գատար
եաթագ օտասընըն գաբուսու եանընտա, վէ Գլօտինին պուլմուշ օլ-
տուղու իպարեերի կիզլէսէն մասանըն եադընընտա տուրմուշ իտի.
Մ. տը Մօրէն, պունլարտան զիեատէ վէխիմ պիր խուսուսու խա-
թըրլատը. Շէօյլէքի, պիր արա քէնտիսի, եազը եազմագ իշին մէզ-
քիւր մասանը գուլլանմագ իսթէմիշ իտի, վէ բօլիս գօմիսէրի տէ,
մասանը տօղրուլթմաղա հագըրլանմագտա իքէն, պիրտէն պիրէ Մօն-
մանէօր, գօմիսէրէ տօղրու երլըրիւեէրէք, այն պէյմ պիր հալ իլէ.
«Պէշ տագըգատան պուրասը գարարաճաղընտան, պիր շէյ կէօրէ-

մէծէճէքսինիզ. Իմտի, մաթպախա կիրիպ, պու իշի օրատա կէօր. մէքլիկինիզ տահա միւնաօիպ օլուր» տէմիշ իտի. Իշթէ պունլար, Մօնմանէօրիւն, հիյնի թահգըգաթտա իպարէյի մալիւմէյի կէօր. միւշ օլտուղունու, վէ տիկէր պիր քիմնէ թարաֆընտան կէօրիւմէ. մէսի իշին չալըշմըշ իտուկինի իսպաթ իթմէքտէ իտիլէր.

Պինապէրին Մ. տը Մօրէն, տիւշիւնճէլի պիր թավը իլէ,

— Պու շէյլէր պէնճէ բէք միւսէրրահ վէ դանէթ վէսիմ տիր. Մօնմանէօրիւն ազչէնէ իհթիեաճլարը օլտուղունա չօգտան պէրո. շիւպհէմ վար տըր. Բէնտիլէրինի թանըտըղմտան պէրու մուղաթ. գատան գուրթուլմամըշլար տըր. Տիկէր թարաֆտան, Ժանըն, վիճ. տան ճիհէթինէ չօգլուգ էհէմիեթ վիրմէտիկինի տէ պիլիբիմ, տիմէքտէ իտի.

Պէօյլէճէ մէրգուլար Պէրնատէթէ վասըլ օլտուլար.

Էվլին անախթարը Գլօտինին եէտինտէ օլուպ, մէրգուլմէ, հաթի վէ կիւնէշ կիրտիրմէք իւզրէ մաթպախըն գաբուսունու աշմասընտա, իւշ հիւքիւմէթ մէմուրլարը, Լիւսիէն տախի պիրլիքտէ իշէրի կիր. տիլէր.

Միւսթէնթիգ. — Ճինանէթին իճրա իտիլմիշ օլտուղու օտա դանէթ գարանլըգ տըր. իքի շամտան եադըն, տէտի.

Գլօտին, մէքքիւր էմրէ իթաաթլա, հիւքիւմէթ մէմուրլարընս ըհհպէրլիք իթտի.

Մէրգուլմէնին շամտանլարը թուլթմուշ օլտուղու իքի էլլէրի տիլթ. ըհօրտու, լաքին պու տիլթրէմէսի, գօրգուսունտան նաշի օլմա. երպ, մէսէրրէթինտէն նաշի իտի.

Պու գըզլար, Տօրիաեը գուրթարմանօրլար մը իտի.

Պունլարտան հէր պիրի, պիսուշ օլան մահքիւմիւն ինթիգամլը նը ալմագլա, վագթիլլէ բէնտիլէրինի հալը բէրիշանիտէն գուրթա. ըրպ, լյի պիր մէվգիեէ կէթիլմիշ օլան օլ իքի համիյեէթլի գաթ. լար հագգընտա մուհապպէթ վէ շիւքրանիյեէթ վագիֆէյի մու. գատտէսէսինի իյֆա իթմէքտէ իտիլէր.

Գլօտին, իքի շամտանը մասանըն իւզէրինէ վաղ իլէ, գաբու. նուն եանընտա տիվարըն գաբլամասընը բարմաղըյլա կէօթէրտի, վէ քէլամա աղաղլէ,

— Պագըն վէ օգուեուն, տէտի.

Լաքին այնի վագըթտա, իքիսի տախի տէհչէթլէ, վէ տիվանէլէ կիպի ըհֆը սէտա իթտիլէր. Ֆիլվագը, պիր սանիյեէ գարֆընտա

սիմալարը ոչ տերէճէ պօզուլտուքի, քէնտիլէրինի կէօրէն, հէր հալտէ տիվանէ օլտուգլարընա հիւքմ իթմէսի թապիի իտի:

Պուկար, տիվարա տօղրու եիւրիւեիւշ իթտիլէր, վէ լաեքըյ-լա կէօրմէք իւզրէ էեիտիլէր վէ տիզ չէօքտիլէր:

Հալպուքի տիվարտա եազըլմըշ օլարագ հիշ պիր քէլիմէ պու-լունմամագտա իտի:

Պու գատարլա տախի գանի օլմաեարագ, պիր կիճէ էվվէլ, իւ-զէրինտէ,

Ժան տը Մօմմանէօր պիճի խօշտիոր...

Իպարէյի իթհամիեէսինի օգուսուշ օլտուգլարը աղարմըշ տիվարա, տիթրէմէքտէ օլան էլլէրինի սիւրտիլէր, ֆագաթ եինէ պիր շէյ կէօ-րէմէտիլէրինտէն վէ հիսս իթմէտիլէրինտէն, ըշըլը տահա զիեա-տէ եագլաշտըրտըլար իսէ տէ, իպարէյի մէզքիւրէեի պօզմագլըղա չալըլըմըշ իտուկինէ տայիր հիշ պիր ալէամէթ տախի միւշահէտէ իտէմէտիլէր: Շէօյլէքի տիվար, պիր սիեագ իւզրէ կիւմիւշիւ պէեագ օլուպ, իւզէրինտէ թըրնագլա վէ եա սայիրէ իլէ գազըմագլըգ, վէ եախօտ սիլմէքիք էսէրլէրի կէօրիւլէմէեօրտու:

Պիչարէ գըզլար, շաշըրմըշ պիր հալտէ եէկտիլէրինէ պագարագ,
— Աճապա ըիւեա՞մը կէօրիւեօրուզ, տէտիլէր:

Պատէհու, քէմալը սիւքիւնէթլէ տուրմագտա օլան իւշ նէֆէր հիւքիւմէթ մէմուրուկնա տօղրու տէօնտիլէր: Մ. տը Մօրէն, սէրթ պիր պագըլա մէզպուրէլէրէ աթֆը նազար իտէրէք,

— Տօղրուսու էյի օեուկն, տէտի:

Միւսթէնթիգին ըիֆագաթընտա օլան իքի մէմուր՝ մէնզարէյի վագըատան տօլաեք ֆիթուրսուգլուգլարընը միւպէյեին օլարագ ու-մուգլարընը չէքտիլէր, վէ Լիւսիէն՝ միւսթէնթիգին գարշըսընտա տիզ չէօքէրէք, շու սէօզլէրի իրատ իթտի:

— Ա՛հ, էֆէնտիմ, իթիմատ իտին պիզէքի, եալան սէօյլէմէ-տիք... Ձիքը իթտիկիմիզ իպարէ մէվճուտ իտի. սիզի ալտաթմագ-իսթէմիշ օլմամըգա գանի օլմագլըզընը միւմքին տէյիլ տիր... Խա՛յր, իհթիմալի եօգ տուր... չիւնքի պու հալ՝ մէքրուհ, մէնֆուր շէյ տիր... Միւլահազա իտին... մատտէ՝ պիր ատամըն հաեաթը... պէնիմ էօհէ բէտէրիմին հաեաթընա տայիր տիր... Լաքին, էֆէն-տիմ, պիզի կէօթիւրիւնիւզ, հապս իտինիզ, մահքիւմ գըլընըզ, հէր նէ իսթէրսէնիզ իճրա էյլէեինիզ, ֆագաթ հիշ օլմագսա, հագգը-մըզտա իզհարը էմնիյեէթ իտինիզ:

Մ. տը Մօրէն սօղուգ գան իւն տուրուպ ճէվապ վիրմէտի: Եալընըզ շամատանլարտան պիրինի պիզգաթ էլինէ ալըպ, պօյտան պօյա տիվարը կէօզտէն կէչիրտի: Պատէհու եավաշ սէտա իլէ շու սէօզլէրի իրատ իլէտի:

— Պէն հիչ պիր շէյ կէօրէմէօրում: պուրատա պիր շէյ եազըլմամըշ տըր:

Լիւսիէն. — Ահ, էֆէնտիմ, արամաեըն, արամաեըն, չիւնքի պիհուտէ տիր: Էեիլմէքսիզին, պուլունտուղունուղ մահէլլտէն օ իպարէեի օգուեապիլիր իտինիզ: Հալպուքի մէզքիւր իպարէ պօզուլմուշ տուր: Պինապէրին պիզ տէ, Տօրիա տա զայպ օլտուգ պիթտիք:

Պիր միւտտէթ սիւքիւթ վագը օլուպ, պու սիւքիւթ էննասընտա, կէնճ գըզլարըն հընչգըրտամասընտան զայլի պիր սէս իշիտիլէմէօրտու:

Լիւսիէն, Գլօտինտէն զիեատէ ճէսուր օլմասը ճիհէթլէ, շու եօլտա իֆատէեէ իճթիսար իթտի:

— Պունունլա պէրապէր, մէօսիէօ տը Մօրէն, պու խուսուստա միւլահազա պուեուրմանըզը ըէճա իտէրիմ: Պիզիմ կիպի սէֆիլ գըզլարըն, հիւքիւմէթի ալտաթմագլըզը տիւշիւնմէլէրի գապլիլ մի տիր: Պիզ, թէրք օլունմուշ գըզլար օլուպ, սօգազլարտա տիլէնճիլիք իտէրքէն, մէրհամէթ վէ շէֆագաթ հիսսիեաթըլյա գապուլ օլունուպ, պիւեիւմիւշ օլտուղունուղ հալտէ, տալմամըզըն հագգ ու առալէթինէ գանի օլմասա իտիք, առլիեէ վէ մէզահիպ նազըրընը, էվվէլա խանէսինտէ, սօնրա Մէճլիսի մէպուսան տայիրէսինտէ, վէ մուախիսարէն Օբէրա թէաթըօսունտա արամաեա, վէ իգթիգա իտէրսէ, իմբէրաթօրա չըգմաեա գատար ճէսարէթիմիզ օլապիլէճէկինի զանն իտէրմիսինիզ: Եալան սէօյլէմէքլէ մագսէտիմիզ նէօ օլապիլիր իտի, Իտամ ճէզասընը թէէլիլիր իթտիրմէք, տէյիլ մի: Հալպուքի եալան սէօյլէմէքլէ, պիզգաթ քէնտիմիզ Տօրիաեը իթհամ իթմիշ օլմագ մը իտիք, Իտամ ճէզասընը պիւթիւն պիւթիւն մէնն իտէմէսէք, անը կէճիքտիրմէք, օ ճէզաեը տահա զիեատէ մուհագգազ գըլմագ, վէ պիչարէ վէ պէտպալթ բէտէրիմին իշքէնճէսինի պիլ գաշ կիւն տահա արթըրմագ տէյիլ մի տիր: Փարզ իտինիզքի եալան սէօյլէմէք իսթէմիշ օլալըմ, լաքլին օ հալտէ գուրտուղունուղ թէրթիպին անլաշըլաճաղընը, վէ առալէթին տալսի ուղուն միւտտէթ պիզտէն իզֆալ օլունմաեաճաղընը պիլմէքլիկիմիզ լաղըմ:

կելմէ՞ց մի իտի։ Պու թագաւորտէ, իշին նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ իտի։
 էվվէթ, էվվէթ, հէր շէյի տիւշիւնիւնիւզ... օհ, էֆէնտիմ, կէօզ-
 լէրինիզտէն անլաեօրումքի պէնի տինլէեօրսունուզ... էկէր պիզ
 եալան սէօյլէմէք իսթէմիշ օլսա իտիք, պու խուսուս՝ պիզիմ իշին
 գօլայ տէյիլ մի իտի։ Սէօյլէեէճէկիմիզ եալանը հազըգէթի հալ
 մագամընտա կէօսթէրմէք իւզըէ միւմքին օլան թէէմինաթը իրաէեէ
 չալըչամա՞ց մը իտիք։ Պու հիքեաեէեի տինլէեէնլէրտէ իլք տէֆա հա-
 սըլ օլան ֆիքըր շու օլմուշ տուր քի, մէզքիւր գանլը իպարէնին՝ Պու-
 ըէյլին բարմագլարըյլա եազըլմըշ օլմատըղընը, վէ պիզիմ եազմըշ օլ-
 տուղուճուղու սէրտ իթմիշլէր տիր... իմտի, էֆէնտիմ, սօնունա
 գատար եալան սէօյլէմէք, վէ գուրտուղուճուղու տօլապա սիզի սու-
 ըէթի գաթիեէտէ տիւշիւրմէք իսթէսէ իտիք, մէզքիւր իպարէեի
 քէնտիմիզ եազար իտիք, վէ շիմտի սիզ տէ անը օգուեապիլի իտինիզ։

Մ. տը Մօրէն՝ տիգգաթլէ մէզպուրէեի տինլէտի։

Խա՛յր, խա՛յր, պու կէնճ գըզլար, մէքրուհ պիր գօմէտիա օյնա-
 մեօրլար իտի։ Ագան կէօզ եաշլարը, հընչգըրտամալարը, մէյեու-
 սիեէթլէրի վէ տէհշէթլէրի՝ խալիսէթլէրինէ իսպաթ իտի։

Միւսթէնթիգ. - Իֆատէնիզին սահիհ օլտուղու ֆարզ օլունսա,
 պու իպարէնին շայպընը նա՞սըլ իյզահ իտէճէքսինիզ։

Լիւսիէն. - Էֆէնտիմ, օ իպարէնին իթհամ իթտիկի չախս՝ ագիլ
 պիր քիմսէ օլուպ, քէնտիսի ճանի օլտուղու, վէ մէվճուտ օլան ճիւմ-
 լէ, քէնտիսինի մահվ իթտիկի ճիհշէթլէ, անը նապէտիտ իթմէկէ
 մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Պու արալըգ միւսթէնթիգին գուվվէյի ֆիքրիեէսի մէշղուլ օ-
 լուպ, պիր ազ էվվէլ Լիւսիէնին վուգու պուլան ըէճա վէ նիեազ-
 լարը, նասըլ քի սէօյլէտիք, մէրգուճէնին խալիսէթի խուսուսընտա
 քէնտիսինի իգնա իթմիշլէր իտի։

Հազըգէթէն, պու կէնճ գըզլար, հիւքիւմէթ մէմուրլարընը,
 իւզէրինտէ հիշ պիր շէյ եազըլմըշ օլմաեան տիվարըն էօնիւնէ կէ-
 թիւմէքլիկէ ճէսարէթ իթմէք իշին տիվանէ օլմալը իտիլէր։ Հալպու-
 քի մէզպուրէլէրին ագըլլարը պաշլարընտա օլուպ, եաշարմըշ օլան
 կէօզլէրինտէն, ագլ ու տիրաեէթլէրի անլաշըլմագտա իտի։ Իմտի,
 պահս օլունան իպարէնին մէվճուտ օլմուշ օլմասը, մուվաֆը-
 դը հազըգէթ օլմաղլէ, Մ. տը Մօրէն, պու սըրատա, մէմուլին շայ-
 ըի օլարագ, ֆագաթ մանթըգա շաեէթ մուվաֆըգ սուրէթտէ շու
 նէթիճէեի չըգարմագտա իտի։

— Սէօյլէնէն ի պարէնին ղայպուպէթի իլէ անըն վիճուտինի իսպաթ իյլէմէքտէ կէնճ գըղլար իչին տէրքեար օլան իմքեանսըղլըք մէրգուլէր թարաֆընտան իրատ օլունան սէօղլէրին հագըգէթ իտուկինէ թէէմինաթ տըրլար: Պուրէյլին՝ Մօնմանէօր հագըգընտա տէհչէթլի պիր ազվիեաթ իսնատ իթտիկինէ, վէ Մօնմանէօրիւն ճանի իտուկինէ շիւպհէ օլունամազ, լաքին նէ՛շարէքի, սիլահըմ օլմա-տըղլմտան, քէնտիսինէ գարշը հիշ պիր շէյ եաբամամ: Վադըթ տէսիսէ, վէ տայիմի նէզարէթ սաեէսինտէ, իհթիմալքի պազը էմարէլէր հուսուլէ կէլէճէք տիր: Շիմտիտէն քէնտիսինի թէվզըֆ իթտիլմէք գապիլ տէյիլ տիր: Իսթիճվապ իյլէմէք տէ, էմրի պա-սիրէթէ գարշը տըր, շիւնքի հագըգընտա շիւպհէ օլունտիւղունու քէնտիսինէ անլաթմազ, վէ պու սուրէթլէ տայիմա ուեանըգ տուր-մասընը իսթար իյլէմէք տիր:

Լիւսիէն. — Իմտի, էֆէնտիմ, սէօղլէրիմիլէ ինանըեօրմուսունուգ:

Միւսթէնթիգ. — Էվվէթ, պիշարէ գըղլմ, ինանըըմ, լաքին էսէֆ իտէրիմքի...

Մէրգուլմ, պուլունտուղու մէվգի իգթիզաօընճա, օլ խուսուս-տա պիր շէյ եաբամանաճաղընը անլաթտը: Լիւսիէն, անլը պու-րուշմուշ վէ կէօղլէրի եաշարմըշ օյարազ, մէրգուլմուն լագըրտըլարընը տինլէտի, վէ պատէհու քէլամա աղազ պիրլէ,

— Շիմտի բէտէրիմ նէ՞ օլաճագ տըր, զիրա պու շէյլէրտէ պէ-նիմ իչին էհէմմիեթլի պիր շէյ վար իսէ, օ տախի բէտէրիմ տիր: Էվվէլա պիսուշու գուրթարըն, հիւրըրիեթինի իեատէ իտին, օն-տան սօնրա միւթթէհիմ հագըգընտա իգթիզաի հալի իճրա իտէր-սինիլզ, տէտի:

Միւսթէնթիգ. — Էսէֆ իտէրիմքի, մատմուլէլ, արզուլէտի կինիգ պու խուսուսուն իճրասը գօյայ տէյիլ տիր:

Լիւսիէն. — Գօրգաճագ նէ՞ սէպէպիմիլզ վար տըր:

Միւսթէնթիգ. — Տօրիանըն հալինճէ հիշ պիր թէպտիլաթ վազլ օլմամըշ տըր: Մէրգուլմ, իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլուպ, թէմիլգտէ տախի տավասըր ըէտտ իտիլմիշ տիր: Քէզալիբ իմբէրաթօր նէլտին տէ մազհարը աֆվ օլամամըշ տըր: Պու հալտէ, հիշ պիր շէյ քէն-տիսինի գուրթարամանաճաղընտան, թէրքի հաեաթ իթմէսի լաղլմ կէլէճէք տիր:

Լիւսիէն. — Հալպուքի գանունուն եաբտըղը պու շէյ՝ պիլ գուլմ վէ ճէպպարլըգ տըր:

Միւսթէնթիգ . - Պուռնու մէնն իթմէքլիք՝ քիմաննին իգթիտարը տայիրէսինտէ տէյիլ տիր :

Լիւսիէն . - Յագաթ էկէր ասըլ գապահաթլը մէյտանա չըգար-սա... էկէր իսպաթլար քեաֆի կէօրիւնիւրսէ... էկէր քէնտի ճի-նաեթիւնի իգրար իտէրսէ...

Միւսթէնթիգ . - Տօրիա իչին եէկեանէ սէլամէթ չարէսի վար իսէ, պու սէօյլէտիքլէրնիզին վիճուտէ կէլմէսի տիր :

Լիւսիէն . - Տիմէք տիր քի, մէօսիէօ, զաթընըզ՝ բէտէրիմին պի-սուչ վէ պիկիւնահ ռլտուղունա իսքեաթ ռլմուչ ռլտուղունուզ հալ-տէ, անըն, կիյեօթին ալէթիյլէ գաթլ իտիլմէսինէ միւսաատէ իտէ-ճէ՝ քմիսինիզ :

Միւսթէնթիգ . - Օլ պապտէ պաշգա պիր շէյ եաբամամ :

Լիւսիէն . - Իւչ կիւն մէօհլէթիմիզ վար տըր, ֆագաթ պու իւչ կիւն զարֆընտա Մօնաեթօրիւն միւթթէհիմ՝ ռլտուղունու իսպաթ իտէմէեիզ, Տիւչիւնիւն պիր քէրրէ, միւսթէնթիգ էֆէնտի, քի պու իւչ կիւն մէօհլէթ նէ՝ գատար չաբուզ կէչէր :

Միւսթէնթիգ . - Մա՛տմուաղէլ, մալիք ռլտուղունուզ մէօհլէթ իւչ կիւնտէ գալմաեաճագ տըր :

Լիւսիէն . - Նէ՞ տիեօրսունուզ :

Միւսթէնթիգ . - Տիեօրում քի պու մէօհլէթի թէմտիտ իթմէք իչին էլլիմտէն հէր նէ կէլիւրսէ եաբաճաղըմ : Պու կիւնտէն կիտիպ միւտտաիի ումուսիեի պուլաճաղըմ : Իգթիզա իտէրսէ, պիզզաթ ատիեէ նազըրընա գատար չըգաճաղըմ՝ վէ եէնի պիր մէօհլէթ իս-թիհսալ իտէճէեիմ :

Լիւսիէն . - Ղայըր մուայեէն պիր մէօհլէթ մի :

Միւսթէնթիգ . - Խա՛յր, չիւնքի պու միւմքին տէյիլ տիր :

Լիւսիէն . - Ա՛հ, էֆէնտիմ, պու հիմմէթի իճրա իտին. հէր վա-գըթ սիզին իչին տուա իտէրիզ :

Միւսթէնթիգ . - Էվվէթ, մատմուաղէլլէր, պու ըէճանըզը մէվ-գըի ֆիլիէ կէթիւրէճէեիմ, լաքին զանն իթմէմ քի, պուռնտան, պիւ-եիւք պիր շէյ իսթիֆատէ իտէպիլէսինիզ : Չապըթա՝ հայիզի իգ-թիտար վէ գուվպէթ իսէ տէ, պազը թէչէպպիւսաթընտա մուվաֆ-ֆագ ռլամազ, Պու իչ տաիսի, պէնճէ ղաեէթ միւչքիւլաթլա իհաթա, ռլունմուչ կէօրիւնիւեօր :

Լիւսիէն . - Եալընըզ պիր գաչայ իչին, սիդ պու մէօհլէթի իս-թիհսալ իտին. էօլիւմիւ կէօղիւմէլալըպ, պապամը գուրթաբաճաղըմ

Միւսթէնթիգ . - Կիզլի պիր իւմիտինիգ վաճ մը տըր :

Լիւսիէն . - Պիր ազ էվվէլ զապըթանըն հայիզի իգթիտար վէ գուվվէթ օլտուղունու պէեան իտիեօրտունուզ :

Միւսթէնթիգ . - Թէքրար իտէրիմ :

Լիւսիէն՝ Մ. տը Մօրէնին էլինի թուլուպ , մէրգուումու պիր գալ աւորմ էօթէեէ կէօթիւրտիւ , վէ գուլաղընա տօղրու էեիլիպ , եւ-վալ սէտա իլէ ,

— Էյլէ պիր իգթիտար պիլիրիմ քի , զապըթատան տահա զի-եատէ գուվվէթլի տիր , տէտի :

Միւսթէնթիգ . - Նէ՞ տիր :

Լիւսիէն , տիթրէեէրէք , կէօղլէրի բարլաեարագ , վէ քէնտիսին-տէ չիտտէթի աւապէթ վէ սէպաթ կէօրիւնէրէք ,

— Աչգ ու սէվտա տըր , տէյի պէեան իյլէտի :

Միւսթէնթիգ , պէսպէլի պու սէօղլուն մանէասընը անլատը , վէ քէնտիսի տախի մէրգումէնին գուլաղընա էեիլիպ ,

— Մուվաֆֆագ օլմանըզը էզճան ու տիլ թէմէնի իյլէրիմ , տէտի :

Մ. տը Մօրէն օ կիւնիւ Բարիսէ ազիմէթլէ թահգըգաթընըն նէթիճէսինի միւտտաիի ումումիեէ պիլտիրտի , վէ քէնտի գանաաթը էֆքեարընը , միւտտաիի ումումինին զիհնինտէ տախի հուսուլէ կէ-թիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմաղլէ , աւլիեէ նազըրընըն գարարըյլա , մէօհլէթի մէզքիւր ալթը այա գատար թէմտիտ իտիլտի :

Միւսթէնթիգ՝ իրթէսի կիւն պու խապէրի Լիւսիէնէ թէպլիղ իթտիկինտէ , մէրգումէ ,

— Օլ վագթա գատար Տօրիա գուլթուլաճագ տըր , եախօտ պէն էօլէճէեիմ , տէտի :

Միւսթէնթիգ տախի , միւթէֆէքքիւր պիր հալ իլէ ,

— Օլ վագթա գատար տիկէր տահա վէխիմ վուգուաթլալ ճէրէեան իտէճէք տիր , չիւնքի Բրուսիա տէվլէթլյլէ իլանը հարպ օլունմագ իւզրէ տիր , տէյի իֆատէ իյլէտի :

Ֆիլհագըգա չէնտ կիւն սօնրա իլանը հարպ օլունտու :

Ֆէլաքէթլէր եէկտիկէրինի թէագիպ իթմէքլէ , գալպլէր հիւզն ու մաթէմէ կիրիֆթար օլտու , վէ իլանը հարպտան իքի այ սօնրա , օլ Բարիս չէհրի մուազգամ՝ վէ միւթէքէպպիլի , Ալմանլար թարա-ֆընտան մուհասէրէ իտիլտի :

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄԸՆ ԽԻԹԱՄԸ

ԹԵՖՐԻԳԱՅԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

Տ Ո Ւ Զ Ա Գ

ՄԻԻԷԼԼԻՅ
ԺԻԻԼ ՄԱՐԻ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ
Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՄԱԹՊԱՍԻ Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ՊԷՅՈՂՈՒ, ՃԱՍՏԱՆԵՅԻ ՔԵՊԻՐԱՆ, ԹԱԳՍԻՄՈՆ Զ. ԵՅ

=1888=

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS

PHYSICS

PHYSICS

Տ Ո Ւ Զ Ա Գ

ԻԲԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

1

Բէն վէ Շալօն օրտուարը արտ արտա տիւշարը մաղուպիյեթ վէ Շալօն օրտուարու Սէտանտա տիւշարը ինհիգամ օլմագլա, Բարիա շէհրի մուխաթարա իշինտէ գալտըղընտա, վէ Ալմանիալըլար՝ ֆէվ-գէլատէ եիւրիւեիւշլէ բայիթախթը մէզբիւրէ տօղրու իլէրլէտիքլէ-րինտէ, Վէրսայլ հապսխանէլէրինտէ պուլունան մահպուսլար՝ Պուրժ շէհրի հապսխանէսինէ կէօնտէրիլտիքլէրինտէն, Տօրիա տախի ան-լէրլէ պիւրիքտէ Պուրժա կիթտի:

Տօրիա՝ կիյեթիին ալէթինէ բէք եագլաշմըշ օլտուղու կիճէ-տէն պէրու, նէ՛ ալօգաթ Մ. Լանտէտէն վէ նէ՛ ֆամիլեասընտան հիշ պիր խապէր ալմատը, ֆագաթ քէնտիսինէ, իտամ ճէզասը թախֆիֆ իտիլմէեիպ, էլան օ ճէզա իլէ մահքիւմ պուլունտուղու թէպլիղ իտիլտի: Պիշարէ մահքիւմ տախի,

— Մատէմքի էլան պէնի միւթթէհիւմ զանն իտիեօրլար իսէ, նիշին պիր ան էվվէլ վիճուտիմի օրթատան գալտըրմաեօրլար: Կէչէն կիւն իտամ ճէզասը իճրա օլունուեօրտու: Էկէր թէէխիր իտիլմէսէ իտի, շիմտիեէ տէկին պու էզիյեթտէն գուլթուլաճագ իտիւմ, տէյի ճէվապ վիրտի:

Կարտիան. — Տօսթոււմ, սիզ հիշ լագըրտը անլամաեօրսունուզ: Կէչէն կիւն եաշամագ խուսուսունտա հիշ պիր իւմիտինիզ գալմամըշ իտի: Պու կիւնքի կիւն իսէ, պիր իւմիտինիզ վար տըր: պունա խօշ-նուա տէյիլմիսինիզ:

Տօրիա, պու սէօղէ էհէմիտէթ վիրմէտի:

Մօնմանէօր պիրատէրէրին ֆապրիգասընտա հիչ պիր թէպէտ-տիւլ վագը օլմանըպ, գաթիլ, քէնտի ալէյհինէ մէյտանտա հիչ պիր իսպաթ պուլունմատըղընտան, հէր կիւնա գօրգուսու գալմամը իտուկի ճիհէթլէ, ագչամարը, քէնտի եաթագ օտասը բէնչիրէսին-տէն, Պէրնատէթէ տօղրու աթֆը նագար իթմէսինտէ, ըահաթմա նէֆէա ալըպ վիրէպիլմէքտէ իտի:

Պու ճիւմլէ իլէ, հաեաթը ասիւմանը քէնտիսինէ բէք տէ բար-լագ սուրէթտէ միւչահէտէ օլունմանըպ, չիւնքի քէնտի քէնտիէ, հէր հալտէ Գլօտին՝ Պուրէյլին պրագտըղը իպարէյի իթհամիէթի բէչֆ իթմիչ օլաճագ տըր տիմէքտէ իտի:

Մօնմանէօրիւն Պէրնատէթտէ պուլունտուղու կիճէ, օ կէնճ գըղլար նէ՝ եաբմագ իչին օրաեա կէլմիչլէր իտի:

Հիւքիւմէթէ խապէր վիրմէգտէն էվվէլ, մէգքիւր իպարէնին մէվ-ճուտիտէթինէ թէէմին օլմագ իչի՞ն մի կէլմիչլէր իտի:

Եախօտ նէ՝ կիպի զաննա զահիպ օլմագլըգ լագըմ իտի: Տիվա-րըն մալիւմ օլան բէօչէսինտէն, տէվրիլմիչ օլան մասա գալտըրըլտը-ղը հալտէ, հէր շէյին կէօրիւլմէսի թապիի իտի: Փագաթ էկէր օ մասա կիճէ վագթը գալտըրըլմիչ իտի իսէ, պիր շէյ կէօրիւլմէմիչ օլմասը տա իհթիմալտէն պայիտ տէյիլ իտի: Պէլքի տէ Գլօտին, մագթուլուն շայեանը թէէսսիւֆ քէլիմէլէրինի, գան լէբէլէրի գը-եաս իտիպ, շիւպհէնէ զահիպ օլմամը իտի: Վէլհասըլ թան տը Մօնմանէօր, պու վէ պուլնա միւմասիլ միւլահագաթ արասընտա, քէնտի քէնտիէ,

— Նէ՝ պէյիս վար տըր, պու քիւչիւք գըղ՝ ճինանէթի վագըմը պիլէ տախի, պանա գարչը հիչ պիր շէյ եաբմագ... Պէնի իթհամ իթմէք իչին, իսպաթ լագըմ տըր: Իսպաթսըղ քիմնէ իթհամ իտի-լէմէղ, տիմէքտէ իտի:

Հալպու բի, Տօրիանըն իտամ ճէգասընըն կէրի պրագըլմասը, քէնտիսինի մէչղուլ իթմէքտէն տուր օլմանօրտու, չիւնքի օլ վագ-թըն զագէթալարը պու մատտէտէն պահա իթմիչ օլտուգլարը ճի-հէթլէ, կիյեօթին ալէթինին գուրուլտուղունու, վէ ճէլլատըն՝ մագ-քիւմիւ եէտը թասարըրուֆունա կէչիրտիկինի, վէ Տօրիանըն՝ պալը քէսիլմէքլիք մուամէլէյի միւէլլիմէսինէ հագըր օլուպ, գաբուեա կէօ-թիւրէն սօֆատան կէչմէքտէ իքէն, Տօրիանըն ավօգաթը վէ Լիւ-սիէն մարիֆէթիլէրիլէ միւտտաի ումուսի թարաֆընտան կէօնտէ:

ընկն պիր էմր իւզէրինէ, մահքիւմին քէնտի դօղուչունա ինատէ
դըլընտըղընը, ճէլլատըն Բարիսէ տէօնտիւկիւնիւ, վէ գաթըլկեհաճըն
պօղուլտուղունու, հէր քէս կիպի քէնտիսի տախի խապէր ալտը:

Իշթէ, օ կիճէ, մէրգուլ ասլա ուեուեհամատը:

Աճապա նէ՞ քէշֆ օլունմուշ իտի. նէ՞ վէխիմ վագըա օլմուշ
իտի քի, իտամ ճէզասը իճրա օլունմագ իւզըէ օլտուղու պիր սը-
րատա, թէէխիւր վէ մէօհլէթ վուգուա կէլմիշ իտի:

Սահիճէն վէ իլք տէֆա օլարագ, արթըգ քէնտի իշի պիթմիշ
իտուկինի զանն իլլէտի:

Օ կիճէսի, իրթէսի կիւն, վէ տահա իրթէսի կիւն խանէսինտէն
լըգմանըպ, ֆապրիգանըն էթրաֆընտա շիւպհէլի քիմնէլէրին կէզ-
տիլէրինի կէօրտիւկիւնտէ, վէ խուսուսիլէ Բարիստէն պիր հիւ-
քիւմէթ մէմուրու կէլիպ, քէնտիսիլէ լագըրտը իթմէք իսթէտի-
կինտէ, նէֆսինէ սուի գաստ իթմէք իւզըէ ըէվօլվէրինի տախի աս-
լա եանընտան աեըրմատը:

Հալպու քի քիմէսնէնին ֆապրիգանըն էթրաֆընտա տօլաշտը-
ղընը կէօրմէտիկի կիպի, քէնտիսիլէ կէօրիւշմէք իւզըէ հիշ պիր մէ-
մուր տախի կէլմէտիկինտէն, իտամ ճէզասընըն կէրի պրագըլմասը-
նա պիր մանէա վիրէմէեօրտու. Աճապա Տօրիա իլէ ճէլլատ ա-
րասընտա նէ՞ կիպի կիզլի վէ գուվվէթլի թէէսսիր հասըլ օլմուշ իտի:

Իմբէրաթօր՝ պիր քէրրէ մահքիւմին աֆվ իսթիտասընը ըէտտ
թթիկի ճիհէթլէ, պիր տախի պու գարարընը կէրի ալմագ իտի:

Ժան, պու միւլահագաթա միւսթաղրագ օլմասըլլա, պիր արա
գարընտաշը հագգընտա շիւպհէեէ զահիպ օլարագ, քէնտի քէնտիեէ,

— Աճապա գարընտաշըմ ժօրժ, պու մէսէլէ հագգընտա պիր
քիմնէեէ պիր շէ՞յ մի սէօլէտի, պիր շէ՞յ մի եագտը, տէտի, վէ զա-
ղէթալարտա, Սէն-Բիէր հապսխանէսինտէքի հատիսէյի զարիպէ եա-
ղըլտըգտան սօնրա, գարընտաշընա,

— Նէ՞ վագը օլտուղունու պիլիեօ՞րմուսուն, տէյի սիւալ իթտի:
Ժօրժ. — Եվվէթ, Տօրիանըն պաշը քէսիլմէտիկինի պիլիեօրում. . .

Խասթա, մէզքիւր ճէվապընտան սօնրա, ճինաեէթի վագըանըն
տէհլէթինտէն նաշի տիթրէեէրէք, վէ անլը թէր իլէ միւլէմմա օ-
լարագ,

— Եկէր պու կիճէ Տօրիա գաթլ իտիլսէ իտի, պու կիւն, պիր
ճինաեէթ եէրինէ իւշ ճինաեէթ իշլէմիշ օլաճագ իտին, տէտի:

Ժան. — Հա՛ հա՛:

Ժորժ . - Պուրէյլի էօլտիւրմիւշ օլաճագտըն . . . Տօրիաեր էօլտիւրմիւշ օլաճագտըն . . . վէ գարընտաշընը տախի էօլտիւրմիւշ օլաճագտըն :

Պատէհու եաւաշ սէտա իլէ վէ տահա զիեատէ տիթընէքէք ,
— Էկէր , պէն իւք իբի պիշարէլէրի էօլտիւրմիւշիկինէ ափվ իթմէօր իսէմ , քէնտիմինքինէ ափվ իտէպիլիբ իտիմ , վէ պու սաեէտէ , վիճտանընտաքի աղըրլըգ պիբ տէրէճէ խաֆիֆիլէշմիշ օլուր իտի
Ժան՝ Ժորժ տը Մօնմաեէօրիւն իբի գօլուհտան թուլուպ , պաշընը եօգարը գալտըրմասը վէ կէօզլէրինէ պագմասը խուսոսընտաանը մէճպուր իթտի :

Ժան . - Պանա ճէվապ վէր , ֆագաթ եալան սէօյլէմէքտէն սագըն :

Ժորժ . - Նէ՞ իսթէեօրսուլնքի սէօյլէեիմ :

Ժան . - Իտամ՝ ճէգտսըյլա մահքիւմ օլան շախսա վէրիլէն մէօլէթտէն մալիւմաթըն օլուպ օլմատըղընը անյամագ իսթէքիմ :

Ժորժ . - Եէմին իտէքիմքի , պու խուսուստա պէքիմ մալիւմաթըմ եօգ տուր :

Ժորժ՝ մահճուպիյեթիմինտէն , հիտտէթիմինտէն վէ իգթիտարսըղըրընտան նաշի տիթընէքէք ,

— Հա՛ հա՛ , պիբ տիկէրինի գուրթարմագ իշին սէնի իթհամ իթմէկի վէ զամազլամաեը տիւշիւնմիւշմիւեիւմ զանն իտիեօրսուլնէվվէթ , իգրար իտէքիմքի , պունու տիւշիւնտիւմ , զիբա բէնին եէրինէ պիսուշ վէ պիկիւնահ պիբ քիմսէնին թէքքի հաթաթ իթմէսինէ միւսաատէ իթմէքիբ , պէնճէ բէք մէքրուհ պիբ հալ կէօրիւնիւեօրտու , վէ հալէա էջլէ կէօրիւնիւեօր , տէյի իլավէ իթտի :

Ժան . - Էյ նի՞շին պու թէհտիտինի վէ պու միւլահաղանը իճրա իթմէտին :

Ժորժ . - Նի՞շին մի . . . Ա՛հ , Ժա՛ն , Ժա՛ն , սէպէպինի բէք ին պիլիբսին , վէ օ սէպէպի սուի իսթիմալ իտիեօրսուլն : Պէնիմ , սագաթ , իգթիտարսըղ վէ ճէսարէթաթ պիբ պէտապալթ օլտուղըմըանա մալիւմիւն տիւր : Պիլիբսինքի , չօճուգլարըն իւզէրինէ նաթընէգարէթ իտիլիբ իսէ , պէնիմտէ իւզէրիմէ օ եօլտա նէգաթթ իտիւմէսինէ միւհթաճըմ . . . Ալլադ պիբ ատէմիմ , չիւնքի միւզտարթ պըմ , տամարլարըմտա էսէրը հաեաթ գալմամըշ տըր , վէ սէֆիլ վիճուտիմտէ հէրարէթ եօգ տուր : Իճրա իթտիկին ճինաեթէթէ բաղմէն , պիլթիւն իւմիտիմ սէնտէ տիւր , զիբա եալընըղըրտան գօրգարըմ . պուրասընը բէք ին պիլիբսին , զաթէն սէօյլէմիշիմ տիւր :

Ա՛հ, եա Րէպպի, շու էօմիւր տէնիլէն շէյ՝ նէ գատար մէնֆուր վէ մէքրուհ շէյ տիր, լաքին պու էօմրիւն սօն թէլինի քէսմէկէ իգթի-տար վէ ճէսարէթիմ պուլուլումամագտա տըր... Ա՛հ, ժա՛ն, ժա՛ն, սէն պու ալէմտէ հիչ պիր շէյէ ինանմազսըն, պուլնու չօգ տէֆա պաֆա սէյլէմիչսին տիր... Հալպու քի սէնին թապիեաթըն, պէ-նիմքի կիպի օլմատըղընտան, գալպինէ վէ րուհունա պիր գօրգու կիրիպ կիրմէտիկինի անլամագ իսթէր իտիմ...

Ժաֆ . - (Իսթիհզաքեարի սուրէթատէ վէ ԺօրԺուն էլլէրինի պրագ-մաեարադ.) Հա՛նկը գօրգու...

ԺօրԺ . - Գարընտաշընըն գօրգուսու :

Ժան . - Սէն տիվանէսին . պիր քէրրէ քէնտինէ վէ սօնրա պանա պագ :

ԺօրԺ . - Պէն, տիւշիւնէրէք սէօզ սէյլէեօրոււմ... պէն ալչագ պիր քիմսէեիմ, սէնին շէրիքինիմ, չիւնքի եալընըղըմ, խասթաեըմ, վէ ջանա միւհթաեըմ... Պէն պու հալտէ գալտըգճա, պէնտէն գօրգմաեա քէպէպին օլմաեաճագ տըր, լաքին...

Ժան . - Լաքին նէ՞ :

ԺօրԺ . - Էկէր պէնի հիմաեէ իտէր պիր քիմսէ պուլուր իսէմ... Էկէր եալընըղըգտան գուլթուլուր իսէմ... Էկէր եալընըղ պիր ազ սըհէթ, պիր ազ գուվէթ քէսպ իտէր իսէմ, ա՛հ պիրատէր, օլ վագըթ, ապըն քէնտինի... սանա իհթիեաճըմ գալմատըղը կիւն, սէնի ֆէտա իտէճէեիմ... չիւնքի պէն նամուսլու ատէմիմ, անլա-եօրմուսուլն, վէ իճրա իթտիկին ճիսաեթի միւտհիշէյի խաթըրլա-տըգճա, պիւթիւն վիճուտիմ թիւ թիւ տիթըրէեօր :

Ժան . - Ժօ՛րԺ, պու խուսուպու պանա խապէր վիրմէքլիկին խալըրլը օլտու : Պէն տէ էօյլէ պիր թարիգ թուլթաճաղըմքի, տայի-մա պանա միւհթաճ օլաճագտըն :

ԺօրԺ . - Օ՛հ, էվլէթ, էվլէթ, սէնին քէնչէնէ տիւշմիւշ օլտու-ղումու պիլիեօրոււմ :

Մէրգոււմ, պու սէօղլէրի սէյլէեէրէք, գօլլարընը Ժանըն էլլէ-րինտէն գուլթարմաղա սալ իտիեօրտու իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլա-մաեօրտու : ԺօրԺ, գարընտաշընա պարիտ պիր հալ իլէ աթֆը նա-զար իտէրէք :

— Պրագ պէնի, չիւնքի գօլլարըմ ինճլինիեօր, տէտի, վէ Մօնմա-էեօր՝ բարմագլարընը, գարընտաշընըն վիճուտինտէն աեըրմաշընտան սօնրա, խասթա, տիթըրէեէրէք վէ պօյնու պիւքիւլմիւշ օլարագ :

աթէշին դարչըսընտա քէնտի եերինէ կիթտի, վէ գուվվէթ վէ տէր-
մանտան տիւշմիւշ օլտուղու, վէ կէօզէրի գաբալը պուլունտուղու
հալտէ, գօլթուգլու իսկէմէսինէ սայքի տիւշիւպ, պիր տախի գը-
մըլտանմատը:

Ֆրանսատա պիրտէն պիրէ գուհուրա կէլէն մուհարէպէ, ֆապ-
րիգատա իքի գարընտաշըն ահվալինի ասլա թէպտիլ իթմէտի:

Ժան տը Մօնմանէօրիւն գալպինտէ վաթանբէրվէրիկին էսէրի
պիլէ պուլունմաեւպ, քէնտի հագգընտա հասըլ օլմուշ օլմասը մէ-
մուլ օլան հիւքիւմէթճէ շիւպհէլէրին, մուհարէպէ սաեքսինտէ պէր
թարաֆ իտիլէճէկինի միւլահաղա իյլէտի: Պունտան պաշգա, մու-
հարէպէ, թէէտիեաթընը թաթիլէ պիր սէպէպ իտուկինտէն, խի-
թամը մուխասէմաթա գատար պիւեիւբ պիր սէրվէթ գազանմագ-
լըգ եօլունու տիւշիւնէպիլիբ իտի:

Պուրէյլտէն չալտըղը էլլի պին ֆրանգ, էլան գուեու տէրունին-
տէ օլուպ, եաշամասը իշին պունա էլ տօգունտուրմաեա իհթիեաճը
եօգ իտի: Իլէրուտէ, էկէր պուլ մէպլաղը նասըլ էլէ կէշիրտիկի սի-
վալ օլունուր իտէ, պունա տայիր իյզահաթ վիրմէսի գօլայ օլապիլիբ,
վէ պիր մասալ ուլտուրմաղա վագթը օլուր իտի:

Ժան, Կարշտա գալըպ, վուգուլաթա պէքլէտի:

Իլանը հարպտան Բարիս շէհրինին մուհասէրէ զէմանընա տէկին,
հիքեանէմիզտէ զիքը օլունան պաշլըճա էշխասըն տախիլի էօմրիւնճէ
շայեանը թիգքեար հիշ պիր վագըա օլմատը:

Հալպուքի Մէտան մուհարէպէսինտէն սօնրա, մէքքիւր ֆապ-
րիգանըն խալգընա պիր քիշի տահա զամմ օլունտու: Շէօյլէքի Մօն-
մանէօրլէրին իհթիեար, օրթա պօյու, զայիֆ, էսմէր, ֆագաթ
գուվվէթլի վէ սինիլի օլան վալիտէսի, Պագէյլտէ վագը խանէսի
իլէ էշեասը, վէ Պալանտա քեային օլուպ, իրատըյլա կէշինմէքտէ
օլտուղու խանէսի միւհթէրէգ օլմաղլէ, տիլէնճիլիբ տէրէճէսինէ վա-
սըլ օլմագ հալինէ տիւշար օլտու:

Մէզպուրէ, իքինէֆէր էվլատընըն զէնկին օլմատըգլարընը, Ժօր-
Ժուն աղըր խասթա իտուկինի, վէ Ժանըն՝ իխթիրաաթընտա մու-
վաֆֆագըլեթ պուլամատըղընը պիլիբ իտի: Պու ճիւմլէ իլէ չա-
րէսիգ գալըպ, մէրգուման էվլատընը խաթըրլատը, վէ կեահ Ալ-
ման օրտուսունուն արգասընտան, կեահ էօնիւնտէն եիւրիւե-
րէք, կիւնիւն պիրինտէ սէրսէրի կիպի սէֆիլ պիր հալ իլէ Կարշտա
Մօնմանէօրլէրին ֆապրիգասընա մուվասըլէթ իյլէտի:

Պրանսան Սրտան մեմբերներն տեղեկելէ չի ֆթ ճիւղիւ իթ-
միշ, վէ օ մեմբերներն աթիւ զոլուրիսէթ գանը տամարլարնա
եանըմըշ օլան պու գարը, Կարչտա, իքի էվլատը նէգտինէ կէլտիկի
սըրրատա, Պրանսա թօբրաղընը խարապ իտէն տիւլմէնէ գարչը սէօն-
մէզ պիր աթէշի ատավէթլէ գալպի մէմու օլուպ, քիմսէնէ զարարը
օլմատըղը հալտէ, քէնտիսինէ տախի թէարրուզ իթմիշ օլանլարը
պիղղաթ թէէտիպ իթմէքիւր ֆիքրի գաթիսի, հէման տիվանէլիք
րատտէսինէ գատար վարմագտա իտի.

Հալպու քի մերգուլմէ, գալպէն ախըը ինթիգամը տիւլիւնիւպ,
օլ պապտէ քիմսէնէ սէօզ սէօլլէմէմէքտէ իտի.

Պու գատըն, տիւլար օլտուղու ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթլէրինի
իքի օղլունա հիքեանէ իթտիկինտէ, վէ պու իքի էվլատը, մուհա-
հարէպէտէ վէ եանկընլարա վէ սօգալարտա գատընլարըն, չօճուգ-
լարըն վէ իհթիեարլարըն միւգաթէլէսինէ տայիր մէգպուրէնին էֆ-
քեար վէ հիսսիեաթընը սիւալ իթտիքլէրինտէ,

— Սահիհէն սէօլլէրիմքի, զիքը իթտիկիմ հալլէր կէօրիւլէճէք
շէյլէր տէյիլ իտիլէր, տէյի ճէվապ վիւմէքլէ իքթիֆա իյլէր, վէ
քէնտիսինտէն, պուլնտան զայրի ճէվապ իսթիհսալի միւլմէքին օլամագ
իտի.

Լաքին սարարմըշ, պուրուլմուշ վէ եարը դաբանմըշ օլան կէօզ
գաբադլարը արասընտան, գարա կէօզլէրինին պագըշը, իքի էլմաս
տանէսի կիպի բարլամագտա, սօլկուն տօտագլարը պիչիմինի զայպ
իտիպ, ադըը հէման զայպ օլմուշ հալինտէ, եախօտ տիկէր պիր չի-
զիկ մագալնտա կէօրիւլմէքտէ, վէ ուզուն վէ սիվրի պուրնունուն
տէլիքլէրի սիւրաթլէ գաբանըպ աշըլմագտա իտիլէր.

Պու իհթիեար գատըն, աալա աֆվ իթմէզ իտի. Փագաթ գուվ-
վէյի զիհնիեէսի խայլիճէ պօղուլմուշ օլուպ, ֆիքրի եալընըզ պիր
նօգթաեա հասը օլունարագ, բէք ճիւզի շէյլէրի անլամագտա, վէ
անճագ ատավէթլէ վէ ատավէթ իչին եաշամագտա իտի.

Մատամ տը Մօնմանէօրիւն ֆապրիգատա պուլունմասը, իքի
դարընտաշը, մէգպուրէնին իւզէրինէ նէգարէթ իտիպ, հէր կիւնա
տիվանէճէ հարէքէթտէն սագընտըրմագ, հէմտէ քէնտիսինէ ար-
գատաշ օլմագ իւզրէ, թանըտըգլարընտան պիր գատընը, տախիլի
գարիեէտէ եախօտ ճիւլարընտա արամաեա մէճպուր իյլէտի.

Զաթէն Կարչ սէքէնէսինտէն պիր գատըն, Մօնմանէօր ֆամիլ-
եալընըն էվճէ խըզմէթլէրինի կէօրիւր, վէ թաամլարընը բէշիւրի

իտի իսէ տէ, քէնտի խոստուսի խղզմէթլէրի իգթիզասընճա, մատամ տը Մօնմաեէօրիւն նէզտինտէ գալամամագտա իտի:

Պու սըրատա պախթ, մէզքիւր ֆամիլեաեա զարիպ պիր սուրէթտէ եարտըմ իթտի:

Վագաա քէնտիլէրի իչին, պու, պախթըն պիր էսէրի իտի իսէ տէ, օգուեանլարըմըզըն, պու վագըրաեը սուրէթի ախիրէտէ մուհաքէմէ իտէճէքլէրի տէրքեար տըր:

Նագլ իթտիկիմիզ սօն վուգուաթլարտան չէնտ կիւն սօնրա, պիր ագչամ, ժան տը Մօնմաեէօր, Բարիստէն ափտէթ իթմէք միւնասիպէթիլէ, Սէն-Գլուտա տէմիր եօլու գաթարընը թէրքլէ, քէօյիւն պաղչէսինին գարանլըգ կէչիտլէրինտէն եիւրիւեէրէք, Կարչա տօղրու կէլմէքտէ իտի:

Հէր նէ գատար վագըթ գարարմը իտի իսէ տէ, եինէ պաղչէտէ խընճախընճ ճէմիլեթ պուլունմագտա իտի: Ագչամ օլմագլա պէրապէր, տէրէճէյի նիհաեէտէ հէրարէթ հիւքմֆէրմա օլուպ, չօգտան պէրու չիչէքլէրի գուրումուչ օլան քէսթանէ աղաճլարընըն ուզուն կէչիտլէրինտէ ըիւզկեարըն էսէրի պիլէ էսմէեօրտու:

Մօնմաեէօր, եավաչ եավաչ եիւրիւտիւկիւ սըրատա, ուզագտան կէնճ պիր գատընըն կէօլկէսինէ սալիք օլմագտա իտի, վէ օ գատըն տախի, Սէն-Գլուտան ափտէթ իթտիկի ճիհէթլէ, զանն իտէրսինքի մէրգումուն կիթտիկի եօլտան, ֆագաթ անտէն պիր գաչ ատըմ իլէրտէ օլարագ կիթմէքտէ իտի:

Ժանըն գալպի շիտտէթլէ չարըրեօրտու, չիւնքի հէմ մաղրուրանէ վէ հէմտէ մահճուպանէ եիւրիւեէն, վէ քէնտիսինէ աթֆ օլունան պագըչլարա աալա էհէմմիեթ վիրմէեէն օլ կէնճ գատընըն, Լիւսիէն օլտուղունու զանն իթմիչ իտի:

Օ Լիւսիէն քի, եալընըգ իսմի, օլ թուճ կիպի սէրթ վէ ճինաեթ իչլէմէք տէրէճէսինտէ զալիմ օլան գալպի իւզէրինտէ թէէսսիւրի ազիմի հայիզ օլմաղլէ, անը տիթրէթմէքտէ, լէհճէսինի սօլտուրմագտա, վէ եիկիրմի եալընտա պուլունան պիր կէնճին գալպինէ պիրինճի տէֆա օլարագ աչգ ու սէվտա հիսսի կիրտիկինտէ, անը նա'սըլ տիւչարը հէեէճան իտէր իսէ, օ եօլտա տիւչարը հէեէճան գըլմագտա իտի:

Օ Լիւսիէն քի Տօրիաեը գուրթարմը իտի:

Օ Լիւսիէն քի Կօթիէ Պուրէյի սէվմէքտէ իտի:

Լաքին պագալըմ հագըգէթէն անը սէվէճ մի իտի, եօգսա

անըն, էօլմիւշ օլան բէտէրի եանընտա տիղ չէօքմիւշ օլտուղունու կէօրմէքլէ միւթէէսսիր օլարագ, գատընլարա մախսուս օլան ըրգ-գաթը գալպիսէսի, բէնտիսինի, օ տէլիգանլըեա տօղրու սէ՞վգ մի իթմիշ իտի:

Օ Լիւսիէն քի, Կօթիէտէն սէվիմէքտէ իտի:

Լաքին, Ժան տը Մօնմանէօր տախի օ կէնճ վէ տիւպէր գըզը սէվմէքտէ իտի: Օ գըզ քի, եալընըզ գարա կէօզլէրի, մէրգուսու թահրիք իթմէք, վէ տիւշարը հէեհէճանը աղիմ գըլմագ խասսէսինէ մալիք իտի:

Ժան տը Մօնմանէօր, մէզպուրէեի սէվիեօր իտի, վէ անըն, պիր տիկէրի թասարըուֆունա կէչմէսինի իսթմէեօրտու:

Լիւսիէն՝ իշպու աշգ ու սէվտաեը պիլիր իտի, չիւնքի Ժան՝ ղանէթ աթէչի աշգլէ հիսսիեաթ ու էֆքեարընը մէզպուրէեի եազ-միշ իտի: Անճագ մէրգումէ, ճէվապլա մուգապէլէ իթմէմիշ իտի իսէ տէ, պունուն նէ՞ հէճմիսիէթի վար իտի:

Ժան, չօգտան պէրու Լիւսիէնի կէօրմէմիշ իտի: Չօգտան պէրու մէզպուրէ իլէ կէօրիւշմէք ֆըրսաթընը գօլլաեօրտու, վէ պու ֆըր-սաթա իսէ, պու բէրրէ թէսատիւֆ իտիեօրտու, չիւնքի պիր գաչատըմ իլէրուտէն ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւեէն՝ Լիւսիէն իտի, վէ սայքի հիւսնի ճէմալինէ վէ պէտէնճէ նազիքիկինէ էմին օլարագ, Ժանա մէյտան օգուրճասընա եօլունա տէվամ՝ իյլէմէքտէ իտի:

Պիր արա, Մօնմանէօր կէնճ գըզա եազլաշտը:

Հէր նէ գատար կիճէ գարանլըղը զիեատէլէշմէքտէ իտի իսէ տէ, մէզպուրէ էլան հարէքէթինի չաբուգլաթմաեօրտու: Պէսպէլի կիճէ գարանլըղընտան գօրգանլարտան օլմատըղը ճիհէթլէ, պու սը-րատա հիշ պիր գօրգու հիսս իթմէեօրտու:

Մօնմանէօր, սայքի մէրգումէնին ֆիսթանընա սիւրիւնմէքտէ օլուպ, գօլունու ուզաթսա, էլինի վիճուտինէ տօգունտուրապիլիր իտի, ֆագաթ ճէսարէթ իտէմէեօրտու: Ե՛լ էսնատէ գալպինտէ իքի տուլղու պուլունմագտա իտի: Էվվէլ էմիրտէ մէզպուրէեի հագը-գէթէն սէվտիկի ճիհէթլէ, մահճուպ իտի: Էվվէթ, գաթիլ օլան պու բիմնէ, իհթիմալին խարիճինտէ օլմագլէ պէրապէր, մահճուպ իտի... Սանիէն՝ Լիւսիէնին Տօրիա իշինտէ նէ՛ կիպի ոյօյնամըշ օլ-տուղունու պիլմէտիկինտէն, ճէսարէթ իտէմէեօրտու: Շէօյլէքի պու մէսէլտէ աճասպա մէզպուրէ նէ՞ տէմիշ իտի, նէ՞ քէշֆ իթմիշ իտի: Գանլը իպարէյի Դյօտին իլէ պիրլիքտէ օգումնէշ մու իտի, եօգսպ

պիւթիւն միւլահաղաթը, գուլվէյի թէխայեւիւրեանին մահաւորութիւնը իտի :

Լիւսիէն իւր պիւրիքտէ եան պէ եան եւրլուեէն պիւր քիմէ մէզպուրէնին սիմասընը կէօրտիւկիւնտէ, շիւպհէսիզ անըն թասվիւրինէ վէ դարիպ թավր ու հարէքէթինէ թէաճճիւպ իտէր իտի :

Շէօյլէքի լէհճէսի ֆէվդէլատէ սօլկուն օլուպ, սիմասը եօրկուն վէ մօրարմը իտի, վէ կէօզլէքի զանէթլէ բարլաեօր իտի :

Լիւսիէն, պաշընը արգասընա չէվիրմէեօրտու, ֆագաթ զանն իտէրսինքի կէօզ գաբադլարը արասընտան արգասընը կէօրիւեօրտու :

Մէզպուրէ, պիւր քիմէ թարաֆընտան թաադիպ իտիլտիկին շիւպհէսիզ պիւրիեօրտու, վէ Մօնմանեօրիւ տէ թանընը իտի : Շիւպհէսիզ, մէրգուժուն, քէնտիսինէ եադլաշաճաղընը, վէ պաղը սէօզ իրատ իտէճէկինի տէրք իտիեօրտու... Վէլհասըլ հէր շէյէ, հաթա թա մուճիպի նէֆրէթի օլաճագ օլան աչգ ու սէվտա սէօզլէքինէ պէքլէեօրտու : Հէր շէյի տինլէմէկէ վէ թէպէսսիւմ իթմէկէ հաղը իտի :

Նիհանէթ Մօնմանեօր, Լիւսիէնին թա եանընա վասըլ օլուպ պիւր գաշ սանիյեէ գատար անըն ատըմլարը հիգասըյլա կիթտի, վէ պատէհու մէրգուճէեէ տօղրու էեիլիպ, զանէթ եալաշ սէտա իւր :

— Մատմուլաղէլ Լիւսիէն... տէտի :

Լիւսիէն, պու սէօզիւ իշիթմէմիշ կիպի կէօրիւնտիւնտէն, ժան :

— Մատմուլաղէլ Լիւսիէն, եանընըզա եադլաշտըղըմտան տօլաեը գօրգմանըն, վէ սիզէ խիթապէն սէօզ սէօյլէտիկիմէ կիւճէնմէեին, տէտի :

Լիւսիէն՝ օանտէ թէսլիմի ըուհ իտէճէք օլտուղունու զանն իտիպ, ֆագաթ մաքինավարի սուրէթտէ եօլունա տէվամ իտիեօրտու : Աեադլարը, քէնտիսինին խապէրի օլմանարագ, շէքիլսիզ պիւր թարգտա ատըմ ալըպ, կէօզլէքինի գաբամը, վէ էթրաֆընը գաբանլըգ իհաթա իթմիշ իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իւր գաբալը օլան կէօզ գաբադլարընըն կէօլկէսի ալթընտա Մօնմանեօրիւն թասվիւր կէօրիւնմէքտէ, վէ օլ տէհշէթլի վէ մէնֆուր թասվիւրին զէյրինտէ մադթուլուն եաղմըլ օլտուղու ալգանլը իպարէ սալքի կէօզիւնիւնէ օնիւնէ կէլմէքտէ իտի :

Պու սըրատա, մէզպուրէնին,

— Մէօսիէօ՛, նէ՛ արգու իտէեօրսունուպ տիեէպիլմէսի իշին, նէ՛ տէրէճէ ճէսարէթի պուլունմասը լաղըմ իտի :

Պու ճիւղէ իլէ մէրգուճնին սէսի, սայքի թապիի հալինտէ օլուպ, Մօնմանէօրիւն սէտաար, օնտան չօգ զիեատէ հէեհճան իչինտէ պուլունուեօրտու։ Լիւսիէն իչին, հէման ասլա միւթէէսիթ պուլունմատըղը իտտաա պիլէ օլունապիլիթ իտի։

Ժան. - Մա'տմուաղէլ Լիւսիէն, պիտտէֆաթ սիզէ մէքթուպ եազմըչ օլան պէն իմ...։

Լիւսիէն. - Պիլիեօրում, մէօսիէօ տը Մօնմանէօր, չիւնքի պանա մէքթուպ եազմադ քիւսթախլըղընըղլա պէրապէր, օ մէքթուպլարը իմզալամագտան տախի չէքինմէմիշսինիզ տիր։

Ժան. - Պունտան տօլաեը պանա դարչը ատալէթինի՞գ մի վար տըր։

Լիւսիէն. - Մէքթուպլարընըղ զանէթ հիւրմէթ ու ըրանէթի հալի օլտուղունտան, ատալէթիմ օլամադ։ Պէն սիզէ, մէքթուպլարընըղըն միւնտէրիճաթը իչին տէյիլ, իլլա պանա մէքթուպ եազմըղընըղ իչին կիւճէնմիշիմ տիր։

Ժան. - Սիզի սէվտիկիմ ճիհէթլէ, մատմուաղէլ Լիւսիէն, նէ՞ եաբապիլիթ իտիմ։ Էօեէ ֆամիլեանըղլա իւլֆէթիմ եօգ իտի։ Եա կարչէն սօգազլարընտա, եախօտ պու կիւնքի կիպի օվալարտա սիզէ թէսատիւֆ իթմէք ֆըրաթընը գօլլատըղըմ հալտէ, նատիրէն սիզէ թէսատիւֆ իթմէքտէ իտիմ...։ Վէլհասըլ սիզի սէվմէքտէ օլտուղումու պիլմէնիզի իսթէտիկիմ հալտէ, նէ՞ եաբմալը իտիմ։

Լիւսիէն. - Յագաթ հագգըմտա աչգ ու մուհապպէթինիզ օլտուղունու պիլմէքիկիմտէն նէ՞ ֆայիտէ օլապիլիթ իտի։

Ժան. - Սիզին թարաֆընըղտան տախի պէն սէվիլմէք իսթէր իտիմ։

Լիւսիէն. - Հալպուքի պէն սիզի սէվմէմ։

Ժան. - Սիզի նէ՞ գատար տիւչիւնտիւկիւմիւ, վէ նէ՞ տէրէճէ հագըգի սուրէթտէ սիզի սէվտիկիմի անլարսանըղ, պէլքի օլ վագըթ պէնի սէվէճէքսինիզ։ Իսմիմի, հըրսը շանլարըմը վէ սերվէթ ու իգպալ թասալվուրլարըմը խաքիբայինիզէ թագտիմ իթմէք իսթէրիմ։ Օ՛հ, մատմուաղէլ Լիւսիէն, էկէր արգումու, խէեալաթըմը, վէ սիզի էլտէ իթմէք, վէ պէնի ատէթա մէճնուն գըլան զանէթ լաթիֆ պագըլլարընըղտան վէ թէպէսսիւմէրինիզտէն պիրինէ նայիլ օլմագ իւզըն, հայիզ օլտուղում իգթիտարը պիլսէնիզ...։ Ա՛հ, ըէճա իտէրիմ, պէնի մէյեուս իթմէեին...։ հագգըմտա խայրխահանէ մուհա-մէլէ իտին։

Լիւսիէն . - Հաւպուքի սիգէ իւմիտ վիրտիրմէք՝ բէնտի թարա-
փըմտան սուհի հարեքէթ իշլէմէք տիր .

Ժան . - Նի՞շին :

Լիւսիէն . - Ձիւնքի պիր տիկէրինի սէվէրիմ .

Ժան . - (Պիրտէն պիրէ իզհարը հիտտէթ իտէրէք .) Գի՞մի .

Լիւսիէն . - Գի՞մ օլտուղունու սիզ բէք էյի պիլիւրսինիզ , վէ անը
պէնտէն սիւալ իթմէքիկինիզ , պիհուտէ պէնի սէյլէթմէք տիր .

Ժան . - Բէճա իտէրիմ , հէր քիմ իսէ սէյլէքինիզ .

Լիւսիէն . - Մագթուլ չիֆթիք միւլթէգիմինին օղու կօթիէ
Պուրէյլ տիր .

Ժան . - Հա՛ , շու չօճուգ մու .

Լիւսիէն . - Խա՛յր , օ չօճուգ տէյիլ տիր . իլլա հիւսնի ճէմալի
թապիեաթճա ասալէթի վէ էվսաֆը գալպիեեսիյլէ միւրէմմէլ պիր
ատէմ տիր . պիզ անընլա նիշանլըբըզ .

Ժան . - Պունու քի՛մ իսպաթ իտիեօր . . . Պէն տէ սէյլէրիմ քի՛ ,
սիզ անընլա էվլէնմէեէճէքսինիզ .

Լիւսիէն . - (Միւթէքէպպիրանէ .) Գի՛մ մէնն իտէճէք տիր .

Ժան . - (Ղաեթ սօղուգ գան իլէ .) Սիզ , Տօրիանըն էօեէ գը-
ղըսընըզ . . . Տօրիա իսէ , Պուրէյլին գաթիլի տիր . . . Իմտի բէտէրի-
նիզին էօլտիւրտիւկիւ պիր ատէմին օղու իլէ էվլէնմէգսինիզ .

Լիւսիէն . - (Շիտտէթլէ .) Բէտէրիմ պիսուլ տուր .

Ժան . - Էօյլէ օլտուղունու սիզ սէյլէեօրսունուգ , ազիզէմ . . .
Հաւպուքի հէր քէս անը ճանի տէյի պիլիւեօր , վէ բէնտիսի տէ իտամ
ճէզասընա մահքիւմ օլմուլ տուր . Սիզ իսէ , պու մահքիւմիւն գըղը
օլմանըզլա , թէքըար իտէրիմ , մագթուլուն օղու իլէ էվլէնմէեէ-
ճէքսինիզ .

Պու սէօզ իւզէրինէ մէզպուրէ պաշընը էեիպ ճէվապ վիրմէտի
չիւնքի էկէր լագըրտը իթսէ իտի , նէֆրէթ վէ մէյեուսիեթ՝ գալ-
պինի վէ բուհունու իսթիլա իթմիշ օլտուղունտան , բէնտի բէնտի-
սինէ հաքիմ օլամաեաճագ իտի . Պինապէրին կիճէ գարանլըղը սա-
եէսինտէ , սիմասը ալթիւսթիւկիւնիւն Մօնմաեօրիւն նազարը տիգ-
գաթընա թէսատիւֆ իթմէմէտինէ մէմնուն օլտու .

Մօնմաեօր , Լիւսիէն իւզէրինտէ էսէրը հիտտէթ ու զա-
զապ միւշահէտէ իթմէեիպ , վագըթ վագըթ սէսինտէ հիսս օլունպի
ճիւզիճէ տիթրէմէեի տէ , անըն մահճուպիյեթիւնէ համլ իյլէմէք-
տէ իտի .

Պինապերին Մօնմանէօր, մէզպուրէնին, հիշ պիր շէյտէն խապէրի օլմատըրը, վէ ճինանէթինի պիլմէտիկի միւլահազասըյա, մէսէրրէթի ազիմէ հիսս իթտի, զիրա պու թագտիրճէ հէր շէյ միւլմէին օլուպ, քէնտիսինի մէրգուլմէնէ սէվտիրմէկէ հիշ պիր մանի պուլունմամագտա իտի: Շէյլէ քի վատարըյա անը պաշտան չըգարաճաղընը, վէ Կօթիէնէ օլան աչգ ու մուհապպէթի, չօճուգճա խէնալաթտան իպարէթ օլմասըյա, մէրգուլմ տէլիգանլընը ունուտուպ, քէնտիսինի սէվէճէկինի, վէ պու վէճհլէ մէրգուլմէնէ սահիպ օլաճաղընը միւլահազա իթտի:

Լիւսիէն իսէ, պիր տէրէճէնէ գատար սօղուգ գանլըլընը քէսպլէ,

— Հագգընըզ վար տըր. էկէր հագգըէթէն բէտէրիմ միւթթէհիմ իսէ, վէ էկէր քէնտիսինի գալթլ իտէրլէր իսէ, Կօթիէ իլէ էվէնէմէնէճէյիմ, տէտի:

Ժան. — Լիւսիէն, տիւշար օլտուղունուգ ֆէլաքէթ ու իտպար արասընտա, սիգի սէվմէքտէ օլտուղունու ունութմանըն: Պէնիմ վասըթամ իլէ հէր շէյի իսթիհսալ իտէպիլիրսինիզ:

Մէրգուլմ վէ մէրգուլմէ, պիրլիքտէ վէ սիւքիւթ իւզրէ պիր գաշատըմ ալտըյար: Պու արալըգ Լիւսիէն միւլթարըպ իտի, չիւնքի պիշարէ Պուրէյլին գալթիլիլէ միւքեալէմէ իթմէսի, քէնտիսինի բէքաղըր կէլիեօրտու: Մէզպուրէ պու գալթիլի թանըեօրտու: Անը, մահքէմէ, էն պիւնիւք հաքիմլէր վէ պիր նաղըր մուվաճճէհէսինտէ իթհամ իյլէմիշ իտի: Իմտի, անլէրտէն պիրի, քէնտիսինի, կիճէ վագթը, Մօնմանէօր իլէ պիրլիքտէ վէ եան պէ եան թէճատիւֆ իթսէ իտի, ոէօղլէրինէ, վէ իթհամաթընա ինանաճաճ մը իտի: — Քէնտիսինի եա տիվանէ եախօտ ալչագ, եալանճը վէ միւրայի զանն իթմէկէ հագգըր օլմանաճաճ մը իտի:

Մօնմանէօր՝ կէօղիւնիւ մէզպուրէտէն անըմանըպ, անըն, պէսպէլի բուհունա գատար անլամանա չալըչմագտա իտի: Պէլքի սօն պիր թէրէտտիւտ, սօն պիր էմրի պասիրէթլէ էլան վէսվէսէ իտիեօրտու, ֆագալթ պու վէսվէսէսի՝ մէզպուրէնէ ալթթ օլմագ իհթիմաի խուսուրնտա օլմանըպ, չիւնքի պու ճիհէթ ֆիքրինէ պիլէ կէլմէեօրտու, իլլա քէնտիսինին գօրգտուղու խղսուտա մէրգուլմէնին ապա մալիւմաթը պուլունմատըղընա միւքէմիլէն թէէմին օլմագ, վէ աչըն պաղըր իհթիրազանէ թալըր ու հարէքէթի՝ մահգա մահճուպիլէթինտէն վէ ութանկանլըլընտան նաշի իտուկինէ չիւպհէսի

գալմամադ իչին իտի, վէ մէրգ ումէնէ պագտըգճա, օլ նիսպէթտէ
էմնիյեէթի արթմագտա իտի:

Պու սուրէթլէ Լիւսիէն, ժանը եէտը զապթ վէ թասարըուֆու-
նա կէչիրմիչ օլուպ, եագաեը էլէ վիրմէք թէհլիքէսինտէն խալի օլ
տուղու հալտէ, մէրամընա բէք ալէա մուվաֆֆագ օլապիլիր իտի:

Նակէհան Լիւսիէն տուրտու, վէ քէլամա աղազ իտէրէք,
— Մէօսիէօ, պէնիմէ պէրապէր պուլունմագլըղընըզ, պէնի բա-
հաթսըզ իտիեօր, տէտի:

Ժան, քէմալը հիւրմէթլէ թէվազու իտէրէք,

— Պու սուրէթլէ եանընըզա եագլաշըպ լագըրտըեա իպթի-
տար իթտիկիմտէն տօլաեը պիր ազ էվվէլ աֆվընըզ տիլէտիմ, տէտի:

Լիւսիէն. — Պէն, եալընըզա եիւրիւմէեի թէրճիհ իտէրիմ, վէ
պիզի պիրլիքտէ կէօրմէլէրինի իսթէմէմ:

Ժան. — Ֆագաթ սիզին նամուսունուզ՝ հէր կիւնա շիւպհէտէն
արի տիր:

Լիւսիէն. — Կէնճ պիր գըզըն նամուս ու իթիպարը, բէք չաբոդ
լէքէտար օլուր:

Ժան. — Հիչ օլմագսա, մուֆարագաթընըզ սըրասընտա, պանս
պիր իւմիտ օլսուն վիրմէզ միսինիզ:

Լիւսիէն. — Նէ՞ իւմիտ իսթէեօրսունուզ:

Ժան. — Սիզի թէքրար կէօրմէլիկի արզու իտէրիմ:

Լիւսիէն. — Միւմքինսիզ չէյ տիր:

Ժան. — Միւմքինսիզ չէյ տիր տիմէեին... եալընըզ սիզին միւս
լահաղանըզլա, վէ հագգընըզտա հիսս իտէկէլտիկիմ մուհապպէթի,
սիզին տախի պէնիմ հագգըմտա հիսս իթմէլիկինիզին ֆիքըրի գա-
թիսիլէ եաշաեօրում:

Լիւսիէն, մէրգումու մէյեուս գըլմագ իսթէմէտիկինտէն, իֆա-
տէլէրինէ ճէվապ վիրմէտի:

Ժան, շու եօլտա սէօղիւնէ տէվամ իթտի:

— Սիզտէն մուֆարագաթ իտէրիմ, ֆագաթ պիր տագըզաճըզ
պէնի տինլէմէնիզի տէ բէճա իլլէրիմ: Մատմուլազէ Լիւսիէն, սիզի
սուրէթի հագըգիեէտէ սէվմէքտէեիմ: Աշգ ու մուհապպէթիմ անս
լամալըսընըզ: Էգճան ու տիլ սիզի սէվտիկիմէ էմինսինիզ: Էկէր պէ-
նիմտէ թարաֆընըզտան սէվիմէլիկիմի իսթէրսէնիզ... էկէր պիր
կիւն պէնի սէվէպիլէճէկինիզի զանն իտէրսէնիզ... վէլհասըլ էկէր
պիր կիւն, պիր ազ էվվէլ զիքը իթտիկիմ իւմիտտէն պէնի մահրում:

կյանք իսթեմէզսէնիզ... ագչամլարը, կիճէ գարանլըզը պասամազտան, Սէն-Բիւքիւֆա օրմանլարընա կէօթիւրէն եօլտա, կէօլէ տօղըու կէզինիզ... Մէզքիւր օրմանլարը պիլիրսինիզ... օրասը կիւզէլ պիր սէյրանկեաճ տըր... Ջիքը իթտիկիմ կէօլիւ տախի պիլիրսինիզ, չիւնքի չօգ տէֆա կէօլիւն քէնարընտա օթուրտուղունուզու կէօրմիւշիւմ տիւր... Հաթթա սիզի օրատա տիւշիւնճէլի պիր հալտէ կէօրմէքլէ, գալպիմէ աչգ ու մուհապպէթ հիսսի կիրմէկէ պաշլամը տըր:

Լիւսիէն. - (Հէման էօլիւ կիպի պիր հալ իլէ, վէ մէնտիլինի տօտագլարընա կէօթիւրիւպ ըսըրարագ.) Ֆագաթ օ եօլլարտա նի՛չին կէզէեիմ:

Պու սըրատա խապիսի մէրգոււմ, սաիգայը աչգ ու սէվտա իլէ քէօրլէշմիշ օլտուղունտան, հիշ պիր շէյ կէօրմէեօրտու: Մէրգոււմ, քէլամընա շու սուրէթտէ տէվամ իթտի:

— Պէն տէ հէր կիւն օրաեա կէլիպ սիզի պէքլէեճէեիմ... Էկէր պէնի սէվմէք իսթեմէզսէնիզ, սիզէ թէսատիւֆ իթմէեճէեիմ: Պիլաքիս էկէր օ մահէլլէ կէլիրսինիզ, իւմիտիմին պիւթիւն պիւթիւն մահվ օլմամըշ օլտուղունու անլաեաճաղըմ: Վէլհասըլ, էկէր գօրսաթընըզտա պիր չիչէք կէօրիւրսէմ, պէնի տիւշիւնմէքտէ իտուկիւնիզ պիր ալէամէթ ատտ իտէճէեիմ, վէ կիւնիւն պիրինտէ, եանընըզտան կէշտիկիմ սըրատա, մէզքիւր չիչէկին պէլինիզտէն տիւշտիւկիւնիւ միւշահէտէ իլլէր իսէմ, պունու տախի, քէնտիմի սէվտիրմէկէ միւսաատէ իթմէքտէ օլմանըզա պիր տէլիւ սաեաճաղըմ:

Լիւսիէն, վիրէճէկի ճէվապըն վէխամէթինէ մէպնի պիր միւտտէթ տիւշիւնտիւ: Մէրգոււմէ, քէնտի իթիպարը, սաատէթի վէ հաեաթը, մէզքիւր ճէվապտան մէնուլթ օլտուղունու հիսս իտիեօրտու: Պունլարըն ճիւմլէսի տէ եալընըզ պիր քէլիմէ իւզէրինէ միւպթէնի օլուպ, ֆագաթ քէնտիսի տիթրէմէեօրտու:

Պու կէնճ գըզ քէնտի նամուսունու թէհլիքէեէ գօյմասը, մահզա Պուրթ հապսխանէսինտէ, սալախանէեէ կէօթիւրիւլէն վէ քէնտի քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէեէն գուզու կիպի էօլմէկէ գաթլանան պիլարէ Տօրիանըն էօմրիւնիւ գուրթարմագ իչին իտի:

Մէզպուրէ գըզճըղազ, մէզքիւր միւլահազատան սօնրա, ֆիքրինտէն,

— Էկէր մուվաֆֆազ օլուր իսէմ, պու պապտէ, իլէրուտէ հէր քէս պունա հագգ վիրէճէք տիր: Էկէր հագգ տախի վէրլիմէզսէ,

պէն , քէնտի վիճտանըմա ըահաթ օլապիլիբիմ , տէտի , վէ քէսիք պիլ սէտա իլէ ,

— Բէք ալէա , թէքլիֆինիզի իճրա իտէճէկիմէ սէօզ վէրիբիմ , տէյի պէտան իյլէտի :

Մուսախարէն մէրգուլմէ , ֆազլա սէօզ սէօյլէմէք վէ տինլէմէք տախի իսթէմէտիկինտէն , սէրիան օրատան մուֆարապաթ իտիպ , ազ վազըթ զարֆընտա , գարանլըգտա վէ աղաճլարըն եարբազլարը իչինտէ նապէտիտ օլտու : Մէզպուրէ զայպ օլանա գատար , Մօնմաեթօր , կէօղիւնիւ բէչինտէն աեբրմաեբպ , տօտազլարը իւզէրինտէ թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտիկի հալտէ ,

— Պէնի սէվէճէք տիլ , տիմէքտէ իտի :

Պու սէօզտէն սօնրա , ֆէրահճա պիլ նէֆէս ալարազ ,

— Կօթիէեի սէվմէզ իմիչ . պու խուսուս բէք խայըրլը տըր չիւնքի պու կիպի կէնճ գըզլարըն գալպինէ պիլ քէրրէ աչգ ու սէվտա հիսսի կիլէր իսէ , շէյթան կէլսէ , օ հիսսի գալպիլէրինտէն չըգարամազ , տէյի իլավէ իթտի :

Մօնմաեթօր , պու ճիհէթլէ միւսթէրիհ օլարազ , վէ Լիւսիէնին արգասընտան եթիչիպ , անը ըահաթսըզ իթմէմէք իչին ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւեէրէք , ֆապրիգաեա տօղրու եօլա չըգտը : Մէրգուլմէ իսէ , էօլիւ կիպի լէհճէսի սօլմուշ օլուպ , գօյմասընա տէվաթ իտիպ , քէնտի քէնտիեէ տէ ,

— Եա Բէպպ , բէտէրիմի գուրթարմազ վէ Նիչանլըմըն բէտէրի ինթիգամընթ ալմազ իւզրէ , պու մէնֆուր վէ մէքրուհ գօմէտիա օեռնուռնու սօնուռնա գատար օյնամազ իւզրէ լազըմ կէլէն ճէսարէթի պանա իհսան պուեուրաճա՞զ միսըն , տէտի :

Պէօյլէճէ մէրգուլմէ , տէրմանսըզ վէ թազաթսըզ հալտէ , Մարթօրիանըն խանէսինէ ավտէթլէ , տէրհալ քէնտի օտասընա չէքիլտի , վէ սէսսիգճէ աղլամաղա պաշլատը : Պիչարէնին տէրէօգտէ իթտիկի խըտմէթ , օլ տէրէճէ տէհչէթլի իտիքի , պու խըտմէթ , քէնտիսինի ատէթա իւրքիւթմէքտէ իտի :

Տիկէր թարաֆտան Մօնմաեթօր տէ ֆապրիգաեա ալտէթ իյլէտի :

Մէրգուլմ , մէսրուր հալտէ օլուպ , մահրէմիյեթլէրիմի պիլ տիկէրինէ սէօյլէմէեի արգու իթմէրէ , աթէչին եանընտա օթուրմուշ օլան գարընտաշընա կիթտի , վէ օ տախի ժանը , կիւլէճ պիլ սուրէթտէ կէօղմէրէ ,

— Նէ օ ժան , իյի խապէրլէ՛ր մի կէթիլտիլ : Ալմախար կէրի

սիւրիւլտիւլէ՞ր մի . Բարիս եօլու իւզէրինտէ տուրտուրուլտուլա՞ր մը , տէյի սիւալ իթտի :

Ժան . - Նանըլ տուրտուրուլապիլիւրէր , մատեմքի մէյտանտա հիշ պիր օրտու գալմամըլ տըր :

Ժօրթ . - Էօյլէ իսէ նի՛չին պու գատար մէմուլն կէօրիւնիւ- եօրսուն :

Ժան . - Աշըգ օլտում , անըն իչին :

Ժօրթ . - Սէ՞ն մի :

Ժան . - Էվվէթ , պուլտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր :

Ժօրթ . - Զիւնքի սէնի պու տէրէճէ եումյագ թապիեաթլը զանն իթմէեօրտում : Էյ սէն տէ սէվիտի՞ն մի :

Ժան . - Հէնուզ սէվիլմէտիմ , լաքին սէվիլէճէկիմէ էմինիմ :

Ժօրթ . - (Իսթիհզաքեարի .) Քի՞մի սէվտիկինի... հա՛նկը գատը- նըն , սէնին միւսթագիմ գալպինէ էսիր օլտուղուլնու անլաեապիլի՞ր- միեիմ :

Ժան . - Իլէրուտէ անլարսըն :

Իհթիեարէ վալիտէ , պու միւքեալէմէնին վուգուա կէլտիկի թաամ սալասընտա պուլունուեօրտու : Մէրգումէ , անլը պուրուշմուշ օլտուղու հալտէ , պիր քէօշտէ վէ արգասըզ պիր իսկէմէ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլուպ , չէնէսինի Ժիլլէրինէ տօղրու էյմիշ օլարագ , իքի գարընտաշըն սէօղլէրինի տալկըն տալկըն տինլէմէքտէ իտի : Պու միւքեալէմէ , մէզպուրէեի ալէագատար գըլմաեըպ , եալընըզ պիր միւլահազա , սիեահ կէօղլէրինի քէնկին աթէշ կիպի բարաթմագլա ,
— Տիմէք տիր քի Ալմանլար Բարիս իւզէրինէ եիւրիւեօրլար , տէտի :

Ժան . - Էվվէթ :

Վալիտէսի . - Շիմտի նէ՞րէտէ տիլլէր :

Ժան . - Րէյմնի կէչտիլէր :

Վալիտէսի . - Տիմէք օլուրքի եագընտա քէնտիլէրինի կէօրէ- ճէեիզ :

Ժան . - Էվվէթ :

Վալիտէսի . - (Պաշընը գաշըեարագ .) Բէք էյի :

Իքի գաթընտաշ , թէաճճիւպանէ մէզպուրէեի պագտըլար :

Լաքին իհթիեարէ գատըն պաշգա պիր սէօղ իլավէ իթմէեիպ , տիլիլ կիպի տուրտու , վէ կէօղլէրինի գաբատը : Զանն իա՛նէսին քի ուեուեօրտու :

Հէր կիւն պու գատրն, իքի էվլատրնա,

— Տիւշմէն կէօրիւլտիւ միւ, տէյի սօրար, վէ անլէր տախի, -
Խա՛յր, հէնուզ կէօրիւլմէտի, ֆագաթ շիւպհէսիզ եարըն, եախստ
տահա կէճ կէօրիւլէճէք տիր, տէյի ճէվապ վէրիւրլէր իտի:

Պիր չօգ քէօյլիւլէր, տիւշմէնին հիւճուսնտան գօրգտուզլա-
րընտան, ագըմ ագըմ Բարիսէ իլթիճա իթմէքտէ իտիլէր: Ալման-
լար իսէ, օլ շէհրի քէպիրի մուհասէրէ իթմիշ իտիլէր: Օ կիւնիւ
սեպտեմբերին 19 ու իտի: Գօլ գօլ ապէրլէր, տիւշմէնի գօրգութ-
մագ, վէ էրզագ թէտարիքինէ մանի օլմագ իւզրէ, գըրլարտա վէ
տաղլարտա տօլաշընօրլար իտի: Պու գարդաշալըգ արասընտա վէ
մուհագգագ օլան ֆէնալըգլարըն թէհտիտլէրի իշինտէ, հէր քէսին
եալընըզ պիր արզուսու վէ պիր միւլահազապր պուլունտուղու, եանի
Ֆրանսա քէլիմէսի՝ քեաֆֆէյի Ֆրանսըզլարըն գալպլէրինտէ մէրքիւզ
օլտուղու հալտէ, Լիւսիէն՝ քէնտի ինթիգամընը վէ Մօնմաեթօր տէ
քէնտի աշգ ու սէվտաթընը տիւշիւնմէքտէ իտիլէր:

Իհթիեարէ Մօնմաեթօրէ կէլինճէ, օ տա, Պագէյլի թէրք իտէլի
Ալմանլարը կէօրմէմիշ օլտուղունտան, շու արալըգ զիեատէ մէսէր-
րէթ իշինտէ զանն օլունուեօրտու, վէ կէօզլէրի՝ հէր վագըթտան
զիեատէ բարլաեօրտու:

Մէզպուրէ, գարարմըշ օլան տիշլէրի արասընտան,

— Նիհաեթթ... կէլիեօրլա՛ր... եագընտան քէնտիլէրինի կէօ-
րէճէեթիմ, տիմէքտէ իտի:

Մէրգուսնին պու սէօզլէրիյլէ պերապէր կիւլմէսինէ վէ սէ-
վինճինէ պագըլըրսա, սայքի չօգտան պերու դայալ իթմիշ օլտուղու
վէ թէքրար կէօրմէք խուսուսընտա իւմիտինի քէսմիշ պուլունտուղու
արգատաշարընը եինէ պուլմագ իւզրէ օլմասընտան տօլաեը մէսրուր
օլտուղու զանն օլունապիլիւր: Իքի գարընտաշլար իսէ, սըգըլարագ:

— Հէր հալտէ վալիտէմիզին ագլընա խալէլ կէլմիշ տիր, տի-
մէքտէ իտիլէր:

Լիւսիէն, Ժանըն վուգու պուլան թալէպինաէն պերու օրման
թարաֆլարընա կիլթմէմիշ իտի, չիւնքի օլ մէքրուհ աշգ ու մուհապ-
պէթ թարիգլինտէ ալաճաղը պիրինճի ատըմա ճէսարէթ իտէմէեօրտու:
Պիլաքիս Մօնմաեթօր, հէր կիւն օ մահէլլէ կիտիպ, սապը ու թէ-
համիւլ իլէ տէ,

— Կէլէճէք տիր, ֆագաթ թէրէտտիւտ իտիեօր, տէյի տիւ-
շիւնմէքտէ իտի:

Պիր կիւն, եօլուն եօգարքի ճիհէթինտէն կելմէքտէ օլան պիր գատընը, Լիւսիէնէ պէնդէթմէքլէ, գալպի չարբմաղա պաշլատը:

Աճապա օ՞ մու տուր, տէյիլ մի տիր, աճապա կէօղլէրիմ եանըմաեօր մու, տէյի տիւշիւնճէլէրէ տալտը, վէ թէքրար մէզպուրէնէ աթֆը նազար իթտի, վէ պու տէֆա օլ տէրէճէ ալթիւսթ օլտու քի, սայքի գարչըսընտաքի մախլուգու կէօրէմէմէքտէ իտի:

Յիւվագը պու կէլէն գատըն՝ Լիւսիէն օլուպ, Մօնմաեէօր՝ հէ-եճանը աղիմի թէհասիրիլէ, ֆիքրինտէն, թահգիրամիզ սուրէթտէ,

— Պէն իսէ, պէօլէ սըրալարտա միւթէհասիր օլմամ տէյի զանն իտէր իտիմ, տէտի:

Լիւսիէն, ժանըն պուլունտուղու թարաֆա տօղրու կելմէերպ, տիկէր թարաֆա տօղրու իլէրլէտիկի սըրատա, մէրգումա պագմա-տըլընտան, անը կէօրմէեօր կիպի կէօրիւնտիւ: Լաքին եալընըզ օրա-եա կելմէսի, Մօնմաեէօրիւ սէվինտիրիպ, քէնտի քէնտիեէ,

— Թէքրար կէլէճէք տիր, վէ գօրսաժընտաքի չիչէկին տիւշ-տիւկիւնիւ տէ կէօրէճէերիմ, տէտի:

Մուախսարէն Մօնմաեէօր, եօլտա, անկարիաեա կիտէն Բրու-սիա ասքէրլէրինէ թէսատիւֆ իտէրէք, ֆապրիգաեա ավտէթ իլլէտի:

Պիր գաշ կիւնտէն պէրու Կարչ գարիեէսինի Ալմանլար իշղալ իթմիլէր իտի: Մօն-Վալէրիէնտէքի թօբլար սէպէպիլլէ, տիւշմէն, պիր խայլի ուզագտա տուրմաղա մէճպուր օլմուշ իտի իսէ տէ, Մօն-Վալէրիէնտէն Սէն-Տընիեէ գատար միւմթէտ օլան օն պիր քիւօ-մէթրօ մէսաֆէ, իսթիհքեամաըզ օլարագ, աչըգտա վէ տիւշմէնին գարչըսընտա պուլունուեօրտու: Մէզքիւր մէսաֆէնին պօեռունճա մէվճուտ օլան մուհիմմ մէվգիլէր, էզճիւմիէ Կարչ վէ Սէն-Գլու՝ տիւշմէնին թահթը իշղալընտա օլուպ, պու սուրէթլէ Սէն եօլունա, վէ անըն իւզէրինտէքի օվաեա տօղրուտան տօղրու հաքիմ օլան ժէնըվիլիէնին նիմ ատապընա վէ Սանուա, Օրթմօն վէ Մօնմօրանսի կիպի թէբէլէրէ տախի կիրիլմէսի մէնն իտիլմիշ իտի: Օլ թարաֆտա Ալմանլարըն իշղալ իթտիքլէրի եէկտիկէրինէ պիթիչիք թէբէլէր, Մօնթըրթու, Պիւզէնվալ վէ ժօնշէր թարիգիլլէ Սէն նէհրինին պիր ճիհէթինտէն տիկէր ճիհէթինէ միւմթէտ օլուր:

Բարիս չէհրինի իհաթա իտէն մուհասէրէ տայիրէսինի պերթա-րաֆ իթտիրմէք իչին իտիլէն գանլը մուհարէպէլէր, օ մահէլլտէ վուգուա կելմիլլէր տիր:

Հիքեաեէմիզ հէնկեամընտա զաթէն մուհարէպէ պաշլամըշ իտի:

Չօգտան պերու կարչ, Սէն-Գլու վէ Սէվը էթրաֆընտա թիւֆէնք սէսլերի իշիտիլիեօրտու, վէ չարգաճըլար իլէ իսթիւրչաֆ մէմուրլարը, եէկտիկէրինի գարչըլաեարագ, խայլի թիւֆէնք աթէշլէրի թաաթի իթմիշլէր իտի:

Հալպուքի օ կիւնիւ, պազը իսթիւրչաֆ մէմուրլարընն վէ իզլէրինի դայպ իտէն գօլլարըն թիւֆէնք աթէշլէրի արգասընտան, թօք սէտալէրի իշիտիլմիշ իտի:

Մօնմաեթօր, Սէն-Բիւքիւֆա տէրէսինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, յն պէշ քիշիլիք պիր գօլա գարաղոլխանէ իթթիխազ իտիլմիշլան ֆապրիգաեա ալտէթինտէ, 14 իւնճիւ ֆըրգա ալայլարընն մուհասէրէ խաթթընը պօզմաեա չալըչտըզլարը Շաթիյեօն թարաֆընտա աթըլան թօք սէտալարընը իշիթտի:

Մէրգոււմ, միւսթազպէլտէքի իճալարընն նէթիճէսի հագգընտա նէ՝ տէրէճէ էմնիյեէթի օլա, միւթէսարըրըֆ օլտուզու ֆապրիգասը, քէնտիսի իշին, նաֆագասընը չըգարմաղա մախսուս պիր մահէլլ իտի: Պինապէրին տիւշմէն ասաքիրի, սահիպլէրի թարաֆընտան թէրք օլունան էվլէրի եազըպ խարապ իթմէկի իթիեատ իթմիշ օլտուզլարը ճիհէթլէ, Մօնմաեթօր՝ քէնտի ֆապրիգասընն տաթի պունլար սըրասընա կէչմէսինի թապիաթիլէ իսթէեէմէզ իտի:

Բրուսիալըլար, մէզըլիւք ֆապրիգաեա կէլիպ եէրլէշտիքլէրինտէ, իհթիեարէ վալիտէ պիր շէյ սէյլէմէտի:

Շէյլէքի պունլարըն, իւք տէֆա պազըրըպ չազըրարագ ֆապրիգաեա կիրտիքլէրինի, վէ թիւֆէնքլէրիլէ չանթալարընը պիրէր քէօլէեէ գօյտուզլարընը, վէ օիվրի ուճու դասգէթալարընը չըգարըպ, ատի չարգալարընը կիեինտիքլէրինի կէօրտիւկիւնտէ, վէ Պազէյլտէ իշիթտիկի հուրրա սէտալարընը խաթըրլատըղընտա, վէ թաամ սալասընտա աեագ գապլարընն գօգուսունու հիսս իթտիկինտէ, ճիւզի մէրթէպէ միւթէէսսիր օլտու:

Մէրգումէնին պու սըրատաքի Աէեէճանը, պունտան իպարէթ գալըպ, ֆագաթ մէրգումլարա պագմագ իւզըն պաչընը արգասընա պիլէ չէվիրմէտի:

Խասթաեա եանի ժօրթա կէլինճէ, աթէշին եանընտա օթուրմագ իսթէտիկինտէն, քէնտի օտապընա չէքիրտի:

Ճիւշմէն ասաքիրինին պիր չավուշու, էվլէլա ֆրանսըղճա վէ սօնրա ալմանճա, իհթիեար գարըեա պազը սէօգ սէյլէտի իսէ տէ, մէզպուրէնին ճէվապ վիրմէտիկինի կէօրտիւկիւնտէ,

— Պէսպէլի պիր տիվանէ օլմալը տըր... քէնտիտինէ իլիշմէնէ-
լիմ, տիտէրէք, պիր տախի մէրգուլմէնէ սէօզ սէօյլէմէտի:

Պու աաքէրլէրին եէրլէշտիլէրի զէման, մատամ տը Մօնմանէօր,
տիվարըն պօյունա տիլիլմիշ օլան թիւֆէնքլէրի, խարթուճ գապլա-
րընը վէ յանթալարը թէտգիգ իթմէքտէ իտի, չաքին պու թէտ-
գիգի էսնասընտա պիրտէն պիրէ եագաեը էլէ վէքիր գօրգուսոյլա,
մէքըրլը թէտգիգտէն ֆարիղ կէլտի, վէ վագըթ տախի կիճէ զմա-
սըյլա եաթաղընա եաթըպ, ուեուեօր կիպի կէզըրլէնտիլ:

Իրթէսի կիւն, ժան տը Մօնմանէօր, էվտէն տիշարը չըգըպ,
Անշիւքիւքիւֆա օրմանլարընա կիթտի իսէ տէ, Լիւսիէնի կէօրմէտի,
Շու գատար քի օրմանլարըն ճիվարլարը, եանաշըմազ պիր հալ քէսպ
իտիպ, շէօյլէքի Ալմանլար օրալարա իսթիհքեամլար եարմաջտա,
վէ Կարշ էհալիսինին «Լզագլարա գատար կիթմէլէրինի մէնն իթ-
մէքտէ իտիլէր:

Պինապէրին ժան տը Մօնմանէօր, Կարշ եօլունտաքի սէյր ու
էֆէրլէրինի թահտիտէ մէճպուր ջլտու:

Պու սուրէթլէ, մէրգուլմ, իւլիւնճիւ կիւն Լիւքիէնէ րաթթ կէլ-
տի, ֆագաթ մէզպուրէնին լէհճէսի ղաեթթ սօկուլն օլուպ, հէր նէ
գատար Մօնմանէօրէ պագմադա չալըշտը իսէ տէ, կէօզլէրի տէրհալ
պուլանտը:

Իրթէսի կիւն, Լիւսիէն թէքրար կէօրլէնտիլ:

Մօնմանէօր, տայիմա հազըր պուլունուպ, երըթըճը պիր ճան-
վէր քէնտի չէքեարընը գօլլատըրը կիպի, մէզպուրէնի գօլլամադ-
տա իտի:

Պու քէրրէ մէզպուրէնին պէլինտէ պիր չիչէք պուլունմադտա
իտի, ֆագաթ իշպու չիչէք եէրինի թէրը իթմէտի:

Մօնմանէօր տէ քէնտի քէնտիէ:

— Պու գըզ պէնի օսանտըրեօր, հալպուքի էր եա կիճ մու-
վաֆֆագիլիէթէ էմին օլտուղումտան, շու հալ ու հարէքէթի վա-
զիֆէմ տէյիլ տիր, տէտի:

Պու խուսուստա մէրգուլմ եանըմաեօրտու, չիւնքի պիր կիւն
տահա կէշտի, վէ կէնճ գըզ, հէր վագըթտան ղիեատէ լէհճէսի սօյ-
մաշ օլտուղու վէ խասթա ղանն օլունաճագ մէրթէպէտէ պիմար
եօրկուլն կէօրլէնտիլկիւ հալտէ, մէյտանա չըգտը, վէ պու քէրրէ
եինէ պէլինտէ պիր չիչէք վար իտի:

Էիւսիէն, Մօնմանէօրիւն եանընա կիթտի, վէ կէօզլէնտի մէր-

գուման աթֆ իթմէքսիզին, պէլինտէքի չիչէկի, տիգգաթսըզլըզլա
 եէրէ, Մօնմանէօրիւն աեազլարընա աթտը:

Օ կիւնիւ, թօք սէսլէրի, պիրինճի տէֆատան զիեատէ եազընէն
 իշիտիլիեօրտու, վէ պունլարա, թօքտան աթըլան թիւֆէնք սէտա-
 լէրի տախի գարըշըեօրտու:

Օ կիւնիւ Վիթիւիֆտէ մուհարէպէ իտիլմէքտէ իտի:

Մօնմանէօր, մէզքիւր չիչէկի եէրտէն ալըպ, տօտազլարընա
 կէօթիւրտիւ: Օլ էսնատէ կէնճ գըզ, օրատան ուզազլանմը իտու-
 կինտէն, չիչէկին եէրտէն ալընմասընը կէօրմէտի:

Պիր ազ ըէնկի սօլմուշ օլան մէզքիւր գըրմըզը չիչէք, սօն պահար
 մէվսիմինին հէման քեաֆֆէյի չիչէքլէրի կիպի գօգուսուզ օլուպ,
 ժան, ուզուն միւտտէթ պու չիչէկէ տիգգաթ իթտի:

Մուախսարէն քէնտի քէնտիեէ,

— Պու պիր ըէհին, պիր վատ տըր, լաքին պու վատըն թու-
 թուլմասը լազըմ տըր, տէտի:

Հարիպ եէրի շու տուր քի, Մօնմանէօր, թէտրիճէն տէրեայը
 միւլահազաթ վէ խէեալաթա տալտը, Շէօյլէքի, մէզքիւր գըրմըզ
 ըէնք, ֆիքրինտէ գանլը պիր խաթըրէ հասըլ իթմէրէ, Պուրէյլի,
 պաշը եարըլմը վէ գանլարա միւլէմմա օլմուշ օլարապ, վէ տիվար-
 տա տախի գանլը պիր իպարէ եազըլմը իտուկինի կէօրիւեօր օլտու-
 ղունու զանն իթտի, վէ պիր արա բարմազլարը տիթըէեիպ, հատը
 զաթինտէ հիշ պիր զարարը պուլունման մէզքիւր չիչէկին, Պու-
 ըէյլին գանլնա պաթըրըլմը օլմասընը, պիր տազըգաճըզ գանն
 իյլէտի:

Պու հիսս վէ միւլահազա իլէ, իշպու չիչէկի տէհչէթ վէ նէֆ-
 ըէթլէ էլինտէն պրապտը: Հալպու.քի քէնտիտի կիպի պիր ատէմ
 իչին, պու հալ ու հարէքէթի ազըլսըզլըգ տիմէք օլտուղունտան,
 քէնտի քէնտիեէ կիւլմէկէ պաշլատը, վէ պաշընը սալլաեարապ,

— Աճապա շու աշգ ու սէվտա՝ պէնի պիր ահմազ, սըրասընա՝
 մը գօեաճապ տըր, տէտի, վէ չիչէկի եէրտէն ալըպ, չիզաանը տէ-
 ըունինէ վազ, վէ ֆիքրինի իշղալ իտէն միւլահազաթը տախի պէր
 թարաֆ իյլէտի:

Մօնմանէօր, ֆապրիգաեա ավտէթինտէ, անտէ իգամէթ իտէն
 Ալմանլարը հիտտէթ վէ զազապ իչինտէ պուլտու: Պունլար, քէնտի-
 սինի թութտուլար, թահգիլ իթտիլէր, վէ զապիթլէրինին նէգ-
 տինէ կէօթիւրտիւլէր, Մօնմանէօր, գարաջօլխանէտէն, իյնէլի

պիր թիւֆէնք վէ իքի բաքէթ խարթունճ սիրգաթ օլունմուշ օլտու-
ղունու անխտըղընտա , քէնտիսինի միւտաֆաաեա իպթիտար իյլէ-
տի : Մէրգուսուն խանէսինի արատըլար , վէ ագչամա գատար քէն-
տիսինի թէվգըֆ իթտիլէր իսէ տէ , նիհաեթէթ չալընան էշեաեը պու-
լամաեարագ , սալը վէրտիլէր :

Իհթիեարէ գարը , օղլունու կէօրտիւկիւնտէ ,

— Սէնի թէվգըֆ իթմէտիլէր մի... պահս իտէրիմքի թիւֆէնք-
լէրինի պուլմուշար տըր , տէտի :

— Խա՛յր , տէյի ժան ճէվապ վիրտի :

Այնի վագըթտա ժան , վալիտէսինին եանընա եագլաչարագ վէ
կէօղիւնիւ կէօղլէրինէ տիքէրէք ,

— Աճապա օ թիւֆէնկի սէ՛ն մի աչըրտըն , տէտի :

Մատամ տը Մօնմաեթօր կիւլէրէք ,

— Նէ՞ պօշ զիւիւմ... պէն թիւֆէնկի նէ՞ եաբաճաղըմ...
հէմտէ գուլլանապիլիլըմիեիմ , տէտի , վէ պիր տախի պու հատիսէ
իւղէրինէ պահս օլունմատը :

Իրթէսի կիւն , Մօնմաեթօր , Լիւսիէնի թէքրար կէօրիւպ , կէօ-
րիւշէպիլտի : Պէշ տագըգա գատար պէրապէր գալտըլար : Տուր-
տուգլարը մահէլլ , ֆապրիգատան բէք տէ ուզագ օլմաեըպ , հէր նէ
գատար , տէրէ իչինտէ , խալի պիր եէր իտի իսէ տէ , պու ճիւմէ
իլէ Կարչըն պաղը քէօյլիւլէրի քէնտիլէրինի կէօրտիւլէր :

Ժան վէ Լիւսիէն , հէման հէր կիւն պուլուշուպ , Մօնմաեթօր՝
մէրգուսնէ աշգ ու սէվտատան պահս իթմէքտէ , վէ մէզպուրէ ,
պու սէօղլէր քէնտիսի իչին պիր իշքէնճէ գապիլինտէն օլմագլա պէ-
րապէր , անլէրի տինլէմէկէ մէճպուր պուլունմագտա իտի :

Մօնմաեթօրիւն , աշգ ու սէվտասը կիւնտէն կիւնէ արթմագտա
իտի :

Ալէսսէվիյեէ ագչամլարը , գարանլըգ պաստըղը զէման պուլու-
շուպ , շու գատար քի ժան՝ Լիւսիէնտէն էրքէնճէ մահէլլի մուայե-
նէ կէլմէքտէ , վէ չօգ տէֆա մէզպուրէ եօլտա տուրուպ , կէրի
տէօնմէք հապվէսինէ տիւշտիւկիւնտէ , Տօրիաեը խաթըրլաեարագ ,
իյի ֆէնա գարարընտա սէպաթ իյլէմէքտէ իտի :

Պու սուրէթլէ Լիւսիէն , մուայեէն մահէլլէ մուվասըլէթինտէ ,
Մօնմաեթօր , հէմանտէմ կէնճ գըզըն էլլէրինէ սարըլարագ էօբմէք-
տէ , վէ քէնտիսինի պիւեիւք աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընա կէօ-
թիւրիւպ վէ էլլէրինի պրագմաեարագ :

— Տիւնեատա քիմնեեէ մուհապպէթիմ օլաճաղընը զանն իթմէտիկիմ հալտէ, պիլսէնիզ սիզի նէ՞ տէրէճէ սէվմէքտէեիմ: Հաեաթ տէնիլէն չէյ՝ նէ գատար զարիպ տիր: Ումում գատընլարտան, հաթթա կէնճ գըզլարտան նէֆրէթ իթմէքտէ, ատէթա գօրդմագտա իտիմ, չիւնքի ֆէլաքէթ վէ թապիեաթճա իզթիտարսըզլըզ չօգ տէֆա գատընլար եիւզիւնտէն զուհուրա կէլտիկի ճիհէթլէ, հիչ պիր վագըթ աչգ ու սէվտա իլէ հաեաթըմը պիհուզուր իթմէմէկի ֆիքրիմէ գօյմուչ իտիմ: Լաքին չիմտի պու գարարըմէ մէվգըր իհրաեէ գօեամաեօրում: Աչգ ու սէվտա՝ հիսապլարըմէ պօզուեօր, տէր իտի:

Լիւսիէն. — Տիմէք օլուրքի պէնի սէվտիկինիզտէն տօլաեը պէտպախթսընըզ:

Ժան. — Ասլա՛, պիւաքիս էկէր եէկեանէ արզում վար իսէ, տախի քէամիլէն սիզէ միւթէսարըրֆ օլմագ տըր:

Լիւսիէն. — (Թէպէսսիւմ իթմէկէ չալըչարագ.) Նէ՛ տէրէճէ իլէրի կիտիեօրսունուզ:

Ժան. — Չիւնքի էկէր պիր արզում վար իսէ, պիր տէ վէսվէսէմ վար տըր:

Լիւսիէն. — Նէ՞ տիր. նէ՞տէն վէսվէսէ իտիեօրսունուզ:

Ժան. — Պաշլըճա տիւչիւնճէմ, պու մահէլլտէ սիզին իլէ պուլուչմագ օլտուղու հալտէ, կիւնիւն պիրինտէ պու մահէլլ վէ պիլիմ պուլուլչմագլըղըմըզ անլաշլարագ, կէօրիւչմէք սէրպէսթիեթթիմիզին միւչքիւլլէչէճէկինտէն տօլաեը վէսվէսէ իտիեօրում:

Լիւսիէն. — Սալիք օլտուղունուզ աչգ ու սէվտա թարիգինտէ պազը մէվանիեէ թէսատիւֆ իյլէմէնիզի արզու իտէրիմքի, հագը գէթէն պէնի սէվիպ սէվմէտիկինիզի անլաեըմ:

Ժան. — Լիւսիէն, սիզ պէնի պիր ազ օլսուն սէվիեօ՞րմուսունուզ, եօգսա հագըղմտա վագիֆէսիզ մի պուլունուեօրսունուզ:

Մէզպուրէ, պիւթիւն ազասը տիթրէեէրէք,

— Էկէր հագըղընըտա վագիֆէսիզ վէ ֆիթուրսուզ օլսա իտիմ, չիմտի պուրատա պուլունուր մու իտիմ, տէտի:

Ժան. — Լիւսիէն, պու իֆատէնիզ՝ սիւալիմէ ճէվապ սաեըլմագ պանա տօղրուտան տօղրուեա ճէվապ վէրին:

Լիւսիէն. — Աչգ ու սէվտա տէնիլէն չէյի ինսան տայիմա պիրտէն պիրէ հիսս իտէմէզ:

Ժան. — Տիմէք օլուրքի, պու խուսուստա պիրինճի կիւնքի տէ-

ընդհատեն իւրերի կիթմէմիշիմ տիր, վէ սիզ տէ պէնի սէվմէմէքտէ-սինիզ:

Լիւսիէն. - Պիւաքիս բէք չօգ թէրագդը իթտինիպ, չիւնքի հէր նէ գատար հէնուզ օրզի սէվմէզ իսէմտէ, չիմտիքի կիպի հազիմ վէ նազիք թապիեթընըզտա պէր գարար օլուր իսէնիզ, սէվմէկէ մէյեալըմ:

Ժան. - Սիզէ լաեքգ օլմագ իչին, հէր նէ լազըմ իսէ եարա-ճազըմ:

Լիւսիէն օ ագչամը խանէսինէ ալտէթինտէ, վալիտէսինի թա-սալը վէ միւզտարըպ հալտէ պուլտու, լաքին Մարի Տօրիա քէնտի-սինէ պիր շէյ սէջլէմէտի:

Իքի կիւն սօնրա, Լիւսիէն իլէ Մօնմաեթօր եէնիտէն պուլուշ-տուլար: Կէնճ գըզ, մէրգումտան այրըլտըզը զէման, եօլտա վէ կի-ճէ գարանըզընտա, աճէլէթէն Կարչա տօղրու կիթմէքտէ օլան պիր գատընը կէօրիւպ, պուլնուն թավր ու հարէքէթինտէն, քիմ օլ-աուղունու թանրտըզընը զանն իյլէտի: Պինապէրին գալպի չարբա-րագ, «վալիտէմէ պէնըէեթօր» տէտի, վէ տիգգաթլէ թէճէսսիւս իթտի:

Պէլքի եանըլըեօրտու, պէլքի վալիտէսի տէյիլ իտի: Եախօտ Մարի Տօրիա տա օլտա, պուլնտան նէ՞ նէթիճէ հասըլ օլապիլիր իտի: Մէզպուրէ գատընըն օլ թարաֆտա պիր իչի օլամա՞ղ մը իտի: Վէլ հասըլ Լիւսիէնին, Մօնմաեթօր իլէ պուլուշմալարը հագգընտա շիւպ-հէ իտէրէք, վէ օլ պապտէ ալտըզը մալիւմաթըն եալան օլմատըզընա պիզգաթ թէէմին օլմագ իսթէեէրէք, տօղրուտան տօղրու Լիւսիէն իչին կէլմիշ իտուկինէ նէ՞ իսպաթ պուլունմագտա իտի:

Իշպու կէնճ գըզ, Մարի Տօրիանըն գարչըսընտա պուլունտուղու զէման, հէեէճան ու իզթիրապը սօն տէրէճէեէ վարմըջ օլուպ, պի-չարէ գատընըզազ իսէ, կէօզիւ, գըզընըն կէօզիւնէ իլիշմէսինտէն սագընմագտա իտի: Էսնաի թաամտա մէզպուրէ հիչ պիր սէօզ իրատ իթմէտի, ֆագաթ արասըրա կէօզլէրի եաշարմագտա, վէ պիրէր վէսիլէ իլէ պիր քէօշէեէ չէքիլիպ, կիզլիճէ կէօզ եաշարընը սիլմէք-տէ իտի:

Լիւսիէն. - Կէօզ եաշարընըզըն սէպէպի զալիպա պէն իմ, տէյի միւլահազա իթտի, վէ նիհաեէթ քէնտիսինի թուլթամաեարագ,

— Վալիտէ, նէ՞ օլուեօրսուլունուզ, տէյի սօրտու:

Մարի, պիր միւտտէթ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Գը՛ղըմ, նե՛՛ օլտուղումու պիլմէլիսին, տէտի:

Լիւսիէն. — Խայր, պիլմէեօրում:

Մարի. — Ի յիճէ տիւշիւն:

Լիւսիէն. — Պէսպէլլի բէտէրիմի տիւշիւնիւեօրսունուզ:

Մարի. — Օ՛հ, Լիւսիէն, հէր կիւն վէ կիւնիւն հէր սաաթլարըն-տա անը տիւշիւնիւեօրում, վէ չօգ տէֆա պու սէպէպլէ կէօղլէրիմ-տէն ագան եաշլարը կիղլէեօրում... Հալպու քի, պիւր ազ էվվէլ կէօղլէրիմին եաշլարընը սիւտիկիմ գէման իւսթէ կէլտիկինտէ, անը տիւշիւնմէեօրտում:

Լիւսիէն. — Նէ՛ յի տիւշիւնիւեօրտունուզ:

Մարի. — Սէնի:

Լիւսիէն. — Ֆադաթ պէն սիզէ նէ՛ տէն էսէֆ ու քէտէրի մուճիպ օլուեօրում:

Մարի. — Սէվկիւլիւ գըղըմ, գօրգարըմքի քէնտինի ղայպ իթ-մէեէսին:

Լիւսիէն, էօեէ վալիտէսինին սէօղլէրինի անլամաեօր կիպի կէօ-րիւնմէք իսթէեօրտու, ֆադաթ վալիտէսի, գըղընը լէթաֆէթլէ եանընա ճէլպ իտիպ, քէնտիսի պիւր բէնչիւրէ եանընտա իսկէֆէ իւզէրինտէ օթուրտու, վէ Լիւսիէնի տախի տիղլէրի իւզէրինէ օ-թուրթտու:

Լիւսիէն, թէաճճիւպլէ, եախօտ տահա տօղրուսու գօրգարադ, պիւր ազ մուխալիֆէթ իթմէք իսթէտիկինտէ, Մարի Տօրիա, իֆա-տէսինէ շու եօլտա տէվամ իյլէտի:

— Տիղլէրիմին իւզէրինտէ նի՛չին օթուրմագ իսթէմէեօրսուն, Զօ-ճուգլուղունտա գուճագլատըղըմ կիպի, շիմտի տախի պրագքի սէ-նի տիղլէրիմին իւզէրինտէ օթուրտաեըմ: Վագթիյլէ պու սուրէթ-լէ օթուրմաեը սէվէր իտին, վէ էվլատլարըմա պրագմագ իսթէմէլ իտին, վէ մուվաֆֆագ տախի օլուրտուն, չիւնքի էօեէ պիւր գըլ օլմանլա պէրապէր, պիշարէ գէվճիմ իլէ պէնիմ թարաֆըմտան հի վագթ թէրճիհ իտիլտին, վէ էվլատլարըմտան զիեատէ եիւզլի պիւեիւտիւն: Հաթթա Հանրի վէ Բասգալ սէնի գըսգանաճագ եէր-տէ, իգթիտարլարը մէրթէպէտէ սէնի սէվէր իտիլէր... Կէ՛լ, գը-ղըմ, սէնի սէվէն վալիտէնին տիղլէրի իւզէրինէ կէլ, վէ անը քէմալ մուհապպէթլէ գալպինին իւսթիւնտէ տէրաղուշ իյլէ... Վալիտէնի հէր գէմանտան զիեատէ մուհապպէթլի վէ սատագաթլը պուլա-ճագսըն... Հայտէ, գըղըմ, հայտէ, պիւր գէման եաբտըղըն կիպի:

տիղլէրիմին իւսթիւնէ օթուր . . . Գօլլարընը պօղաղըմա սար , վէ պէ-
նի տէրաղուշ էլլէ :

Լիւսիէն . - Օհ , վալիտէճիեիմ , սէվիլիլիւ վալիտէճիեիմ , սի-
զի հատտէն զիեատէ սէվէրիմ :

Մարի . - Պէնի սէվիեօրսուն , տէյիլ մի :

Լիւսիէն . - Շիւպհէնի՞լ մի վար տըր :

Մարի . - Միհն ու մէշագագաթա կիրիֆթար օլմագլըղըմը իսթէ-
մէզսին , տէյիլ մի :

Լիւսիէն . - Սիզի հէր կիւնա քէտէր ու էլէմտէն խալի գըլմագ
իլլին , հաեաթըմը ֆէտաեա հաղըրըմ :

Մարի . - Մես էմինիմ . Պու հալտէ պանա ճէվապ վեր :

Լիւսիէն . - Սիզէ նէ՞ սէօյլէմէքիկիմ լաղըմ տըր :

Մարի . - Պիր վագըթտան պէրի տիր սէնին էօմրիւնտէ պաղը
թէպէտտիւլ կէօրիւլիւօր :

Լիւսիէն . - Խա՛յր , վալիտէճիեիմ :

Մարի . - Եալան սէօյլէմէ , չօճուգլուղունտա ասլա եալան սէօյ-
լէմէմիշսին տիր . . . Իմօի , պիր տագըգաճըգ եէնիտէն չօճուգ օլ ,
սայքի պիր գուգլա իլէ օյնաեօրսուն կիպի պօղաղըմա սարըլ , վէ
պիւթիւն գալպինի պանա ֆաշ էթ :

Լիւսիէն . - Թէէմին իտէրիմքի , վալիտէճիեիմ , եանըլըեօր-
սունուգ :

Մարի , տէրին պիր ահ իթտի , չիւնքի Լիւսիէն եալան սէօյլէ-
տիկի ճիհէթլէ , տիմէք չօճուգլուգտաքի գալպի քէնտիսինտէ գալ-
մամըշ իտի : Պատէհու մէրգումէ պէտպախթ գատըն , շու սուրէթլէ
քէլամընա տէվամ էլլէտի :

— Պունունլա պէրապէր կէօրիւեօրսուն քի , պիր չէյ պիլիեօ-
րում . Անճագ սէնի իսթիճվապ իթմէք վէ աղընտան իգրար ալմագ
իսթէր իտիմ , զիրա պու ճիհէթ տահա խայըրըլ իտի , վէ պու վէճհ-
լէ թէքտիր վէ իթապալըմա մահէլլ գալմագ իտի : Հալպուքի մու-
ղայիրի օլարագ , սէն , հալէա ինքեար իտիեօրսուն :

Լիւսիէն . - (Կէօղլէրինի աշաղը էեէրէք .) Վալիտէճիեիմ , մատ-
տէնին նէ՞ օլտուղունու էլան անլաեամաեօրում :

Մարի . - Վիճտանըն հիշ պիր խուսուստա սէնի իթապ իթմէ-
եօր մու :

Լիւսիէն . - Խա՛յր , վալիտէ :

Մարի . - Հարէքէթի վագըան էվիլէրի կիպի եօլունտա մը տըր :

Լիւսիէն . - Էվվէթ , վալիտէ :

Մարի . - Եիւզիւն գըզարմանեարազ եիւզիւմէ պագապիլի՛րմիսին ,
Լիւսիէն . - Վա՛լիտէճիծիմ , ութանաճագ պիր սէպէպիմ պու-
լունմատըղընտան , եիւզիւմ գըզարմագըղըն սիզէ պագապիլիբիմ :

Մարի . - Իմոի , գըզըմ , եիւզիւմէ պագ :

Լիւսիէն , նագաըը տիգգաթընը Մարի Տօրիանա աթֆ իթտի
Կէօզլէրինտէ ապա էսէրը մահճուպիյեթ վէ անընտա գըզարթըը
պուլունմանըպ , եալընըպ պագըընտա ազիմ պիր մահզունիյեթ է-
սէրի միւշահէտէ օլունուեօրսուն :

Մարի . - (Շաշըրմըշ պիր հալ իլէ .) Պու ճիւմլէ իլէ , Լիւսիէն ,
շիմտիքի հարէքէթին , էվվէլքի կիպի տէյիլ տիր : Էկէր պիզգաթ պե-
նիմ , վուգուաթտան խապէրիմ օլմասա իտի , իֆթիրա տըր տիեե-
պիլիբ իտին . . . Հէր նէ իսէ , շիմտի սէն պիր քիմսէ իլէ պուլուշու-
եօրսուն , տէյիլ մի :

Լիւսիէն . - Էվվէթ , վալիտէ :

Մարի . - Իշթէ կէօրիւեօրսուն ա' , սուրէթի գաթիեէտէ պէեա-
նը հալ իթտիկիմտէն , ինքեարա ճէսարէթ իտէմէեօրսուն . . . Հէ-
ման հէր կիւն Մօնմանէօրլէրտէն պիրի իլէ կէօրիւշիւեօրսուն , վէ
պու կիպի կէօրիւշմէքիք , Կարշըն տիշարըսընտա , գապրիաթան եա-
գընընտաքի քիւշիւք օրմանտա վուգու պուլուեօր :

Լիւսիէն . - Էվվէթ , սահիհ տիր , վալիտէ :

Մարի . - Իգըար իտիեօրսուն վէ քէնտինի միւտաֆաա իթմե-
եօրսուն հա' :

Լիւսիէն . - Խա՛յր , վալիտէճիեիմ , հագըգէթի հալ օլտուշու
իշին , քէնտիմի միւտաֆաաեա լիւզում կէօրմէմ :

Մարի . - Եա' Բապպի , եա' Բապպի , պու գըզ պանա նէ՞ սէյ-
լէեօր : Սէյլէտիքլէրինի անլամաեա ճէսարէթ իթմէեօրում . . . տի-
մէք , ա' սէֆիլ գըզ , սէն օատէմի սէվիեօրսուն :

Լիւսիէն . - Սէվտիկիմի պիլմէմ , ֆագաթ նէ՞ էօզրիւ վար տըր :

Մարի . - Գաթիէն պիր շէյ պիլմէմ ամմա , տայիմա , պիլա սէ-
պէպ , քէնտիօինտէն նէֆրէթ իթմիշիմ տիր :

Լիւսիէն . - Էյ պու պիր էօզիւր միւ տիր :

Մարի . - Տէյիլ , հալպու քի Կօթիէեի ունուտուեօրմուսուն ,
Կօթիէ սէնի սէվէր իտի , վէ հալէա սէվմէքտէ տիր . . .

Լիւսիէն . - Խա՛յր , վալիտէ , պէն հիշ պիր շէյ ունոթմամըլմ
տըր :

Մարի . - Տիմէք օլուր քի , էօյլէ պիր իյի , լաթիֆ վէ հաղիմ տէլիգանլըեր սէվմէօրսուն :

Լիւսիէն . - (Իզթիւրապաթը աղիմէ իլէ .) Ջանն իտէրիմ քի , գալ-պիմ հադգընտա ալտանմըշիմ . . . պէն անը , չօճուգլուգ արգա-տաշըմ մագամընտա սէվմիշիմ , վէ պուտա բէք խայրըլը օլմուշ տուր ; վալիտէճէեիմ , չիւնքի բէնտիսիյլէ էվլէնէմէզ իտիմ :

Մարի Տօրիա՝ պու ճէվապ իւզէրինէ տիլսիզ կիպի գալըպ , քէ-մալը տէհշէթլէ Լիւսիէնէ նազար իթտի . Պու գըզտա կիզլի պիր հալ մէվճուտ օլտուղունու հիսս իտիեօրտու , ֆագաթ նէ իտուկի-նի անլաեամեօրտու , վէ գօլլարընը անըն պէլինէ սարմը իբէն , չէքտի . Լիւսիէնին գօլլարը տա , Մարի Տօրիանըն պօղազընտա պու-լունմագտա իբէն , պիչարէ վալիտէ , քէնտիեի կերի չէքիպ , եավաշ եավաշ Լիւսիէնի իլէրիեէ եիթմէսինտէն , կէնճ գըզ , սէթթ վէ պա-շիտ պիր թավը բէսպ իտէն վալիտէսի գարշըսընտա , աեագտա գալ-տը . Մուախսարէն Մարի ,

— Լիւսիէն , տիմէք սէն թէպտիլ օլտուն , տէտի :

Լիւսիէն . - (Կիւճ հալ իլէ վէ կէօղլէրի եաշարմըշ օլարագ .) Խայր , վալիտէ , պէն ասլա թէպտիլ օլմատըմ :

Մարի . - Հէր շէյի պանա սէօյլէմէլիսին :

Լիւսիէն . - Ջաթէն հէր շէյի պիլիեօրսունուգ :

Մարի . - Պէլըի . Սէն ժան տը Մօնմաեթօրիւն մէթրէսիսին . . .

Լիւսիէն , հէր կիւնա շայեանը թէէսսիլֆ սէօղլէրէ թէհամսիլ իթմէկէ գարար վիրմիշ օլմասընա ըաղմէն , մէզըիւր հագարէթի ի-շիտինճէ , իրատէթի քէնտիսինտէն չըգըպ , կէօղլէրի աթէշ կիպի բարլաեարագ ,

— Վալիտէ , պանա հագարէթ իտիեօրսունուգ , տէտի :

Մարի . - Էկէր հէնուգ մէթրէսի տէյիլ իսէն , օլմագ իւզրէսին : Արու հիճապը պէրթարաֆ իտէն , վէ քէնտի մաշուգլարըլլա , ֆա-ֆիլեալարընտան կիզլի սուրէթտէ կէօրիւշէն քեաֆֆէյի կէնճ գըզ-լարըն սօնու պու տուր . . . Ա՛հ , պիչարէ Լիւսիէնիմ , սէֆիլ Լիւ-սիէնիմ . . . պիզ սանա պու եօրտա իպրէթլէր մի վիրտիք . . . Պու իպրէթի քիմտէն ալըեօրսուն . . . Սէ՛ն միսին Լիւսիէնիմ . . . զիրա սէնի արթըգ թանըեամեօրու . . . չիւնքի աշըգընլա պուլուշմագ-լաշարընը ինքեար իտէմէեօրսուն . . . Ջաթէն պու ըիվաեէթ խալ-դէն ազըղնտա իտի , պէն տէ հէր քէս կիպի սէնի կէօրտիւմ . . . Գը-ղըմ , սէֆկիլիւ էվլատըմ . . . պարի միւսաատէ էթ քի , պիր տագը-

գաճըդ եանըլմըջ օլտուղունու զանն իտէեիմ... ագլըն պաշընտա օլմատըղընը... քէնտի քէնտինէ նատիմ օլտուղունու... պունտան պէօյլէ օ եօլտա հարէքէթտէ պուլունմաեաճաղընը... եալան սէօյլէմէեէճէկինի պիլտիր պանա... Պու պապտէ սանա բէճա իտէրիմ, պու կիպի շիւպհէլէրիմի, խուսուսիյլէ պու միսիլու իզթիրապարը գալպիմին իւզէրինտէ պրազմա... շիւնքի լաեըդ տէյիլիմ... պէնի պու հալտէն էսիրկէ... չօճուգլուղուն զէմանընտա հագգընտա կէօսթէրտիկիմ ըիգգաթը, վալիտէլիք մուհապպէթիմի, վէ Ետիք հիւսնի տիգգաթ վէ իհթիմամլարըմը խաթըրլա... նամուս պէլիեէսիյլէ վէֆաթըմա սէպէպ օլմա... Զաթէն լաեըդ օլմատըղըմ հալտէ, խալլի քէտէր ու էլէմէ տիւշար օլմուշում տուր... պունա տախի թէհամմիւլէ իզթիտարըմ եօգ տուր:

Լիւսիէն, ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Մարի,

— Պիր շէյ սէօյլէմէեօրսուն... պու խուսուստա նէ՞ տիւշիւնիւեօրսուն, տէյի սիւալ իթտի:

Կէնճ գըզ, հալէա սիւքիւլթ իւզըն տուրտուղունտան,

— Լիւսիէն, Լիւսիէն, սէվկիւլիւ գըզըմ... պիզտէն շիքեաեէթին վա՞ր մը տըր: Աճապա, տիգգաթսըզըզլա սէնի ինճիթտիմ մի, եարալատըմ մը: Պու ճիւմլէ իլէ պու տախի գապիլ տիր: Պիր վագըթտան պէրու տիւշար օլտուղում պունճա ֆէլաքէթլէր սէպէպիլէ ագլըմ պաշըմտա օլմաեըպ, պինաէն ալէյհ էկէր պազը սէթթճէ մուամէլաթ վէ էլֆազտա պուլունտում իսէ, պու պապտէ պէնիմ թագսիրաթըմ եօգ տուր: Պունտան տօլաեը պանա կիւճէնմէք վէ տարըմապ՝ մուվաֆըզը հագգանիյեթ տէյիլ տիր: Իմտի, Լիւսիէն, իֆատէյի հալ էթ: հիշ օլմազսա պիր քէլիմէ սէօյլէ քի նէ՞ իսթէտիկինի վէ նէ՞ միւլահազա իթտիկինի անլաեըմ, տէտի:

Հալպու քի կէնճ գըզ հալէա սիւքիւլթ իւզըն տուրուեօրտուր Շու գատար քի, պու տէֆա, կէօզլէրինի գաբամըջ օլուպ, հընչգըրտամամասը իչին, տօտագլարընը ըսըրմագտա իտի:

Խալը, մէզպուրէ ճէվապ վիրմէեէճէք իտի, շիւնքի գըզգաթընտաշը Գլօտինի քէնտի սըրըրնա աիեահ իթմիշ օլուպ, պաշգա քիմսէնին, եանի նէ՞ Մարի Տօրիանըն, նէ՞ իքի գարընտաշընըն վէ նէ՞ տախի Կօթիէնին օ սըրրա վագըֆ օլմալարընը իսթէմէմէքտէ իտի: Եալընըզ պիրինէ իֆշայի էսրար իթմէք, տիկէրլէրինէ տախի այնի խապէրի վիրմէք տիմէք իտի: Վագաա քէնտի սըրըրնը էօեէ ֆըմիւեասընա վէ նիշանլըսընա իֆշա իթմէքլէ, պնէրին հիտտէթ վէ

մէյեռուսիյեթինտէն , թէքտիր վէ իթապարընտան , վէլհասըլ մուախէգէլէրինտէն վէ լանէթլէրինտէն խալի օլապիլիր իտի իսէ տէ , տիկէր թարափտան Մօնմանէօր տէ , մէգպուրէնին խալիսէթի հագ-գընտա շիւպհէ վէ վէսվէսէլէրէ տիւշար օլապիլիր , իհթիեաթքեա-րանէ հարէքէթ իտէպիլիր , վէ մէրգումէնին հիլէսինի տիկէր պիր հիլէ իլէ պօշա չըգարապիլիր , վէ պու վէհհլէ Լիւսիէնին օլ աղիմ գօմէտեասընըն մուվաֆֆադըյեթի՝ թէհլիքէեէ տիւշար օլապիլիր իտի :

Իշթէ պու միւլահագալարա պինաէն , մէգպուրէ , իգթիտարը թիւքէնէնէ գատար սիւքիւթ տուրուպ սըրընը ֆաշ իթմէմէկի , պին տիւրլիւ էօլիւմլէրէ , վէ տէհշէթլի պիր իշքէնճէեէ թէրճիհ իյ-լէտի , վէ քէսիք պիր սէտա իլէ , Մարի Տօրիանա խիթապէն ,

— Դապահաթ իշլէմէտիկիմ իշին , սիղին պու թէքտիրլէրինիզէ լաեըգ տէյիլիմ , տէտի :

Մարի . — Թէօհմէթինի թէպրիեէ իթմէեօրմուսուէն ,

Լիւսիէն . — Խալը , չիւնքի թէօհմէթ իշլէմէմիշիմ տիր :

Մարի . — Օ ատէմի պիր տախի կէօրմէեէճէկինի վատ իտիեօր-մուսուէն ,

Լիւսիէն . — Իտէմէմ :

Մարի . — Նի՞շին :

Լիւսիէն . — Իլէրուտէ անլաեաճագսընըգ , Շիմտիլիք շուէնու սիզէ ըհճա իտէրիմքի , վալիտէ , պէնի իսթիճվապ իթմէեին :

Մարի . — Սէնի իսթիճվապ իթմէրլիկիմ՝ վազիֆէմ տիր , հագ-գըմ տըր :

Լիւսիէն . — Պէն տէ սիզէ պուէնտան զիեատէ մալիւմաթ վիրէմէմ :

Մարի . — Սէն պէնի ալտատըեօրսուէն :

Լիւսիէն . — Վալիտէճիեիմ , սուրէթի զահիրէտէն պէնի մուհա-քէմէ իթմէեին :

Մարի . — Էկէր նամուսումուզու իխլալ իտէրսէն , էկէր Մօնմա-եէօրիւ թէքրար կէօրիւրսէն , էկէր քէշֆ իթտիկիմ ֆէնալըգ վագը օլուր իսէ , էկէր Լիւսիէն՝ն , անըն մալի օլուր իսէն , պուէնտան պէօյլէ պէնի կէօրմէեէճէքսին . . . Պուէնտան սօնրա , պիզ սէնին իշին էհնէպի օլաճաղըգ . . . Պու էվէ պիր տախի աեագ պասմաեաճագսըն :

Լիւսիէն . — Բէք իյի , վալիտէ , սէնին միւրատըն վէ արզուէն նէ իսէ , օնա թէվֆիգ հարէքէթ իտէճէեիմ :

Կէնճ գըզ , պու քէրըէ քէնտիսինի զապթ իտէմէեէրէք , քէնտի

միւրատընա ըաղմէն կէօզլէրինտէն եաշլար ագմադտա իտի, չիւնքի իւր տէֆա օլարագ պու գատար աղըր սէօզլէր իշիտիեօրտու, վէ էվտէն գօվուլուեօրտու:

Մարի Տօրիա, կէնճ գըզըն գալպինտէ մէրքիւզ օլան հիսսիեաթը անլամաեա զայրը միւգթէտիւր օլուպ, մէզպուրէեի, տէրունինէ եուվարլանմագ իւզրէ օլտուղունու զանն իյլէտիկի կիրտապ քէնարընտան գուրթարմագ իշին էլինտէն կէլէնի տիրիզ իթմէտի, վէ լաքին մուվաֆֆագ օլամատըղընը կէօրմէսի իւզէրինէ, իսրար իթմէեիպ, եալընըզ շու գատարճըզ սէօզ իլավէ իյլէտի:

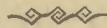
— Սանա սէօյլէտիկիմ սէօզլէրի տէրխաթըր էթ: Պու կիւնէ գատար պիզիմ պատիի մէսըուրիեթիմիզ իտին: Սէնի գապուլ իթտիկիմիզտէ, վէ էօզ էվլատըմըզ մագամընտա հագգընտա մուամէլէ կէօթէրտիկիմիզտէ, վազիֆէմիզտէն զիեատէ ինսանիյեթ իթտիք: Իմտի, պու խուսուստա պիզի բիւշման իթտիրմէ, չիւնքի օ հալտէ ճէնապը Հագգըն սէնի ճէզաեա չարբաճաղընտա շիւպհէ եօգ տուր:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, Մարի Տօրիա տիշարը չըգտը:

Մէրգուլմէ տիշարը չըգտը չըգմագ, Լիւսիէն, վագըր օլան մուպահաստան թագաթ ու մէճալը գալմամըշ օլարագ, եէրէ սէրիտի, սինիրլէրի չէքիւմէկէ պաշլատը, վէ մէնտիլինի ըսըրմագլա հընչգըրտամալարընը թէսկին իթմէկէ չալըմասըյլա պէրապէր, մուվաֆֆագ օլամաեօրտու: Պիշարէ, քէնտի քէնտիեէ,

— Պու տէրէճէ միւզտարըպ օլմագ, վէ հէնուզ միւտարէպէնին միւգատտէմէսինտէ պուլունմագ... ահ, աճապա նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ տըր, տէտի, վէ զայագըլ պիր հալտէ գալագալտը:

Էկէր Մարի Տօրիա օլ էսնատէ իշէրի կիրսէ իտի, մէզպուրէյի պայկըն պուլաճագտը, վէ պէլքի տէ շիմտիքի մուամէլէսինտէն տօլաեը էսէֆ իտէճէք իտի: Հալպու բի մէրգուլմէ իշէրի կիրմէտի:

Տիւշմէն օրտուլարընըն Բարիսէ տօղրու իլէրլէմէքտէ օլտուգլարը կարչտա մալիւմ օլտուգտա, սիննի ասքէրիեէ հէնուզ վասըլ օլմուշ օլմաեան տէլիգանլըլարտան պիր խայլիսի, պիր թագըմը ֆիլի-

լի ասքերլիկէ, վէ տիկէրլէրի տախի բայիթախթ ճիվարլարնտա
թէշքիլ օլունան կէօնիլլիլ Փըրգալարա տախիլ օլտուլար :

Կօթիէ տախի, ճիվարլարլարտա ֆիլիլեաթը աքքերիեէտէ պու-
լունան վէ ֆրում-թիթիթ տէնիլէն ասաքիլի մուալինէ թապուրունա
կիրտի : Պու ասքերլէր, չօգ տէֆա Բէօլ վէ Մալմէզօն թարաֆլա-
րնտա իշ կէօրմէքլէ, Ալմանլարն չարգաճըլարընը ըահաթ պրագ-
մամագտա իտիլէր :

Բասագալ իլէ Հանրի Տօրիա՝ վագթիլլէ բէտէրլէրի թարաֆըն-
տան քէնտի եէրլէրինէ ասքէր պէտէլի վէրլիմիշ օլմալլէ, Կարտ յօպիշ
տէնիլէն սընըֆը ասքէրիտէն օլմատըգլարընտան, մուհարէպէնին նէ-
թիճէսինէ ինթիգարէն, Կարշտա գալապիլիլ իտիլէր :

Մէրգուլար, պիլ արա պու խուսուսու տիւշիւնտիլէր : Լաքին
պուսու տիւշիւնմէլէրի՝ գօրգագլըգլարընտան տէյիլ իտի, զիրա
չէճի վէ գուլվէթլի քիմսէլէր օլմալարըլա, ապքերլիկէ բէք
ալէա եագըշտըգտան պաշգա, վաթանլարը ուղըունա գանլարընը
տէօքմէեէ տէ հազըր իտիլէր, անճագ բէտէրլէրինին մահքիւմիլե-
թի սէպէպիլլէ, վալիտէլէրի, միւհլիք պիլ մէյեուսիեէթ իշինտէ
պուլունտուղունա մէպնի, օ պիշարէեի քէտէրի ազիմի իշինտէ եա-
լընը պրագմագլըղա թէրէտտիւտ իթմէքտէ իտիլէր : Ֆիլվագը էկէր
գատընճըղազ եալընը պրագըլսա իտի, Կարշը իշղալ իտէն Ալման-
լար արասընտա հալի նիճէ օլաճագտը :

Իմտի, տիկէր տէլիգանլըլարըն մէյտանը հարպա կիթտիլէրի
զէման, քէնտիլէրի, կէօլլէրի եաշարարագ վալիտէլէրի եանընտա
գալտըլար :

Մարի Տօրիա, պունլարըն իւզէրինտէ կէօրտիւկիւ մահզունիյ-
եէթին սէպէպինի անլաեարագ, պիլ կիւն,

— Էվատլարըմ՝ կէշիրտիկինիզ շու եաս ու մաթէմ՝ կիւնիւնտէ
պէնի տիւշիւնմէեին... Սիզ քէնտի վագիֆէնիզի իճրա իտին, տէտի :

Բասագալ վէ Հանրի. — Պիզ կիտէրսէք, սէն նէ՝ եաբաճագսըն :

Մարի. — Ալլահ նէ՝ իսթէրսէ, անը եաբաճաղըմ :

Իրթէսի կիւն, մէրգուլար տախի Կարշտան մուֆարագաթ իթ-
տիլէր : Ֆագաթ վալիտէլէրիլէ Լիւսիէնի էօքտիւլէրի զէման,

— Ուզաղա կիթմէեօրուզ, իքինիզի տախի թէքըրար կէօրէճէ-
եիզ, տէտիլէր :

Մարի. — Էվատլարըմ, պիզի թէքըրար կէօրմէեէ կէլմէքիկինիզ,
թէհի եէրտէ քէնտինիզի թէհլիքէեէ գօյմագ տըր : Իմտի, վալիտէ-

նիզի ունուտուն, չիւնքի շու արալըգ, հաեաթընըզը պօրճուլ օլ-տուղունուզ Ֆրանսաեը տիւշիւնմէքիկինիզ, վազիֆէնիզ իգթիզա-սընտան տըր:

Բասգալ վէ Հանրի. - Վա'լիտէ, սէնի թէքրար կէօրմէկէ չա-լըշմագ, Ֆրանսաեա խըզմէթ իթմէք տիր, չիւնքի մուհասէրէտէ պուլունան վաթանտաշարմըզ իչին պազը ֆայիտէլի մալիւմաթը տիւշմէնտէն ախզ իթմէտիքճէ, Կարշտան կիթմէեէճէեհիզ:

Մարի. - Էվլատարմ, քէնտինիզի սագընըն:

Բասգալ վէ Հանրի. - Էմրի պասիսէթէ ըրաեթ իթմէքլէ պէ-րապէր, ալչագ վէ գօրգագ օլմագ իսթմէեհիզ, Սէն պիզէ էմին օլ վալիտէ:

Մարի. - Էյյլէ իսէ, Ալլահ պէրապէրինիզէ օլսուն, Էվլատա-րմ, վէ սիզի թահթը հիմաեէսինէ ալսըն:

Բասգալ վէ Հանրի. - Ալլահա ըսմարլատըզ, վալիտէ. շիմտի պիզ Կօթիէեի պուլմաղա կիտիեօրուզ, Էկէր Կօթիէ, իֆատէյի վա-գըասընա ըաղմէն, բէտէրիմիզին միւթթէհիմ օլմասընա տայիր պաղը շիւպհէլէրի վար իսէ, պարի, Էվլատարընըն շէճի օլտուգլարընը, վէ էօմիւրլէրինի էսիւրկէմէտիքլէրինի անլաեաճագ տըր:

Կիւնլէր կէշմէքտէ, վէ Մարի Տօրիա Էվլատարընը կէօրէմէմէք-տէ իտի: Մուհասէրէ իթմամ օլունուպ, Բրուսիալըլար՝ ճիվարլաւ տօլտուլար: Քէյիւն Էվլէրինտէ պօշ օլան նատիր օլուպ, լաքին պա-զը քէրըն Բրուսիալըլար, թիւֆէնք սէսլէրինին իշիտիլտիկի թա-րաֆլարտա, էօնէ եախօտ արգաեա տօղրու կիթտիքլէրինտէն, գա-րիեէ պիր գաշ կիւն գատար տիւշմէն ասաքիւրինտէն թախիեէ իտի-լիր իտի:

Իշթէ քէյիւն խալի օլտուղու կիւնլէրտէն պիր ագշամ, Մարի Տօրիա հէնուզ եաթմամըշ օլուպ, խանէսինտէ եալընըզ պուլունուեօր-տու, չիւնքի սօն վազըթլարտա խանէսինտէ իգամէթ իթմէքտի պուլունմուշ օլան օն գատար ասքէր՝ օ սապահը, խանէյի մէզքիւ-տէն հարէքէթ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, հէնուզ ավտէթ իթմէ-միշլէր իտի:

Լիւսիէն տախի օրատա տէյիլ իտի: Պու կէնճ գըզ, հէր ագ-շամ վազը օլտուղու կիպի, օ ագշամը տախի սաաթ 7 տէ, Մարի Տօրիաեա շիւպհէեէ մահէլլ վիրմէքսիզին տիշարը չըգմը, վէ օնտան պէրու կէօղիւքմէմիշ իտի: Զէվալը Մարի Տօրիա՝ մէզպուրէ իւզէ-րինէ նէ գատար տիգգաթ վէ նէզարէթ իթսէ, եինէ օ պիր ֆըր-

սաթ պուլարագ սիվիչէպիլիեօրտու, վէ կիզլիճէ ավտէթինտէ, վա-
լիտէսի քէնտիսինէ սէրթ պիր պագըչլա պագըեօրտու իսէ տէ, հիչ
պիր քէլիմէ իրատ իթմէեօրտու: Պուռնտան ագտէմ եագտըղըմըզ
միւքեալէմէտէն սօնրա, մէրգուլմէ գատընճըղազ օլ պապտէ հիչ պիր
սէօզ սէյլէմէմիչ իտի, լաքին գալպինտէ շիտտէթի զազապ մէվճուտ
օլտուղունտան, օ ագչամը պուլ զազապը շիտտէթինի իզհար իտէ-
ճէք իտի:

Սաաթ օն րատտէլէրինտէ, Մարի Տօրիա, սօգագ գաբուսու-
նուն չալընտըղընը իշիտիպ, պէլքի Լիւսիէն տիր զաննըյա գաբու-
եու աչտը իսէ տէ, գարըսընտա Լիւսիէն եէրինէ, տէյնէեի իւզէ-
րինէ էեիլիչ վէ էսկի պիւսկիւ էսվապ կիեինմիչ պիր տիլէնճիեթ թէ-
սատիւֆ իթտի: Պուլ տիլէնճի էլինի ուղաթարագ, «Յանուն Հօր և
որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ...» տիմէսինտէ, Մարի Տօրիա՝ մէրգուլմուն
ավուճունա պիր գաչ ատէտ օնլուգ սըգըչտըրարագ, «Շու սաաթ՝
տիլէնմէք սաաթը տէյիլ տիր» տէյի պէեան իյլէտի:

Հալպուլ քի տիլէնճի մէքքիւր օնլուգլարը ճէպինէ գօյմանըպ,
ավուճունուն իշինտէ հըֆզ իթտի: Պատէհու եավաչ սէտա իլէ,

— Եիւքսէք սէսլէ սէօզ սէյլէմէեէսին... սագըն պաղըրմանա-
սըն... Պէն իմ, վալիտէճիմ, Բասգալըմ, տէտի:

Մարի. — Վա՛յ, Բասգալ, սէ՞նմիսին:

Բասգալ. — Սուս օլ, ըճճա իտէրիմ, եօգսա պէնի մահվ իտէր-
սին... Պուլրատա Բրուսիալըլար վա՛ր մը տըր:

Մարի. — Շիմտիլիք պուլրատա տէյիլ տիրլէր, ֆագաթ շիւպհէ-
սիզ ավտէթ իտէճէք տիրլէր:

Բասգալ. — Բէք իյի, էօյլէ իսէ իշէրի կիրէպիլիլիմ, վէ սէնի
տէրաղուչ իյլէմէկէ վագըթ պուլապիլիլիզ:

Բասգալ, պիր սանիյե գատար գաբուտա տուրուպ, պիր ըս-
լըզ չալմասըյա, գարանլըգտա իքի քիչի մէյտանա չըգարագ,
մէրգուլմա եագլաչտըլար:

Մարի. — (Տիթըէեէրէք.) Հանրի իլէ Կօթիէ տիրլէր: օ՛հ էվ-
լատլարըմ, պու նէ՝ տիվանէլիք տիր. քէնտիլիզի նէ՞ պիւեիւք թէհ-
լիքէեէ իլգա իտիեօրսունուզ. էկէր թանըլսա իտինիզ, պիլի՞րմիսի-
նիզ, հագգընըգտա ճասուս մուամէլէսի իտիլէրէք, գուրչունա տի-
ղիլէճէք իտինիզ:

Բասգալ. — Ատամ սէնտէ. օն տէֆա էօլէճէք տէյիլիզ՝ա՛: պիր
տէֆա էօլէճէեիզ:

Բասգալ, պու քելիմէեի սէօյլէմէսինտէն սօնրա վալիտէսինին քէսպ իթտիկի հալը մահզունիյեթի կէօրմէքլէ, սէօյլէտիկինէ բիւ-ման օլտու: Վագաա ինսան, տիւնեատա քիմնէսիզ օլուր իսէ, եալընըզ պիր տէֆա էօլմէք սէօղիւ սահիհ տիր, ֆագաթ էկէր արգատա պիր քէտէր վէ մուհապպէթ թէրք իյլէր իսէ, էօլիւմիւ՝ աահիպսիզ քիմնէլէրին էօլիւմիւ գապիլինտէն օլմազ, իմտի, մէրգում տէլիգանլը քէնտիսինի թօրլտեարագ,

— Աֆվ իտէրսին, վալիտէճիեիմ, տէտի:

Մարի. — Կիրինիզ, էվլատլարըմ, մառէմքի սօգագտա քիմնէ Եօգ տուր, չաբուգ կիրին... Զանն իտէրիմքի, չօգ վագըթ պուրատա տուրամանեամգսընըզ:

Մէրգումէ, գարուեու տիգգաթլըճա գարատրգտան սօնրա, իքի գօլունու աչմասըյա, հէմանտէմ, Բասգալ վէ Հանրի, վալիտէլէրինին գուճաղընա աթըլտըլար: Մարի Տօրիա, պու սըրատա աղլամաղա պաշլատը, վէ մուախսարէն եաշարմըշ օլան կէօղլէրինի, օլ վագթա գատար սիւքիւթլէ տուրան Կօթիէ Պուրէյլէ աթֆ իլէ,

— Կօթիէ, հալէա պիզէ պիր ազ մուհապպէթինիզ վա՞ր մը տըր, տէտի:

Կօթիէ. — (Հէեէճան իլէ.) Նի՞չին սիզէ մուհապպէթիմ օլմանեամգ տըր: Զաթէն քէք չօգ տէֆա սէօյլէմէտիմ մի. պէն, Տօրիանըն պիսուշ օլտուղունա ինանըրըմ. էկէր ինանմասա իտիմ, շիմտի պուրատա պուլունմազ իտիմ:

Մարի. — Սիզի տախի տէրաղուշ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէր՝ միսինիզ:

Կօթիէ. — Էզճան ու տիլ, վէ տիկէր էվլատընըզ կիպի թարֆֆընըզտան տէրաղուշ օլունմանը թէմէնի իտէրիմ:

Մարի. — Ա՛հ, շու հալ ու մուամէյէ նէ՛ տէրէճէ իյլիկիմի մուճիպ օլուեօր: Լաքին էօմրիւմիւ իզթիրապ վէ էնտիշէյէր իշիկտէ կէշիւմէքլիկիմի իսթէմէզսէնիզ, պուրատա, եանի պու քէօյէ գատար կէլմէքլիկինիզ, եալընըզ պէնի կէօրմէք իշին օլուպ օլմատըղընը պէեան իտին:

Բասգալ. — Վալիտէճիեիմ, գապիթլէրիմիզին մալիւմաթա իշթիեամըլարը վար իտի. օ սէպէպլէ օրմանլար հագգընտա վուգուֆիյեթլէրի պուլունան պաղը կէօնիլլիւ էֆրատ իսթէտիքլէրինտէն, պիզ քէնտիմիզի թագտիմ իթտիք, վէ Կարշ քէօյիւ տէ

լուսուղուն իւզերինտէ օլտուղունտան, սէնի վէ Լիւսիէնի կէօրմէք-
սիզին վէ Էօքմէքսիզին պուրատան կէչէպիլիւր մի իտիք:

Մարի Տօրիա՝ պիրտէն պիրէ սարսըլտը, վէ կէրչի իքի գարըն-
տաչլար իլէ Կօթիէ՝ պու հալի կէօրտիւլէք իսէ տէ, պիր շէյ ան-
լաեամատըլար:

Կօթիէ. — Լիւսիէն պուրատա տէյիլ մի տիր... պէլքի ուեու-
եօր... քէնտիսինէ օլ տէրէճէ մըհապպէթիմ վարքի, կէօրմէք
արզուսինտէիմ:

Պու արա Մարի սիւքիւթ տուրտուղունտան, Կօթիէ,

— Պիր շէյ տիմէօրսունուզ, տէտի:

Հանրի. — Պիզիմ պուրատա օլմատըղըմըդտա նէ՝ վազը օլտու:

Մարի. — Լիւսիէն եաթըեօր ... պիր ազ ըհաթսըդտը... պիր
գաչ կիւնտէն պէրու նամիզաճ տըր... քէնտիսինի ուեանտըրմազա
գօրգուեօրում...:

Մէզպուրէ, օլ գատար հէեհճան ու իզթիրապ իչինտէ իտիքի,
պուստան ֆազլա սէօզ սէօյլէեհմէտի:

Բասգալ. — (Տիգգաթլէ վալիտէսինէ պազարագ.) Վաչիտէճի-
եիմ, Լիւսիէն նէ՝րէտէ տիր:

Մարի. — Թէքըար իտիեօրում, քէնտի զտասընտա ուեուեօր:

Խաթըրլարտա օլտուղու իւզրէ, կէնճ գըզըն օտասը ալթ գաթ-
տա օլուպ, Բասգալ, իչպու օտանըն գաթուսունու աչմագ իւզրէ
պիր ատըմ ալտըղընտա, վալիտէսի:

— Ուեանտըրմա, ուզուսունտա ըհաթսըդ իթմէ, տէտի:

Բասգալ. — Նի՛չին, քէնտիսինի կէօմէքսիզին մի պուրատան կի-
տէճէեիզ:

Կօթիէ. — Միւմքինսիզ շէյ տիր... տիւչիւնիւնիւզ, մատամ
Տօրիաքի, մպտմոչազէլ Լիւսիէն՝ գարընտաչլարընը կէօրտիւկիւնտէ
նէ՝ տէրէճէ մէմնուն օլաճագ տըր... քէնտիսի պէնի սէվէր, պի-
նապէրին պէնի կէօրտիւկիւնէ տախի մէմնուն գալաճագ տըր: Շէօյ-
լէքի, էկէր եարըն քէնտիսինէ, պիզիմ պուրաեա կէլտիկիմիզի պէ-
եան իտէրսէնիզ, քէնտիսինի ուեանտըրմատըղընըզա տարըլաճագ
տըր:

Մարի Տօրիա պու արա միւչիլ պիր վազիեթտէ պուլունու-
եօրտու: Շէօյլէքի պու տէլիգանլըլարա նէ՝ տէսին, նէ՝ եաբսըն պի-
մէթօրտու:

Հանրի. — Շիմտի պէն քէնտիսինի ուեանտըրըրմա:

Պու սուրէթլէ մէրգում, վալիտէսինին մուխալիֆէթինէ ըաղմէն, Լիւսիէնին օտասը գաբուսունա տօղրու կիտիպ, էվվէլա եավաչնա վէ սօնրա գուվվէթլիճէ գաբուեու չալտը, վէ մուախսարէն սարատլ իսէ, հիչ պիր ճէվապ ալընմատը. Օլ վագըթ Բասգալ, վալիտէսինէ խիթապէն,

— Լիւսիէն նէ՞րէտէ տիր... Վա'լիտէ, նի՞չին պիղէ ուեուժուլ օլտուղունու սէյլէեօրտուն. նի՞չին պիղէ եալան սէյլէտին... ըէ՛ճա իտէրիմ, ճէվապ վէր... Սիւքիւթիւն վէ իճթիեաթքեարանէ հալին պիղէ գօրգուեու պախ օլուեօր, տէտի:

Կօթիէ տախի, տիկէր թարաֆտան,

— Լիւսիէն նէ՞րէտէ տիր, մատամ Տօրիա, տէյի սիւալ իթմէքտէ իտի:

Պու արատա իւչ տէլիգանլընըն լէհճէլէրի սօն տէրէճէ սօլկուժ օլուպ, նակէհան Կօթիէ, ըէֆը սէտա իլէ,

— Եա Բապպի', աճապա էօլտի'ւ միւ... աճապա եանլըչ պիլ գուրչուն եա գումպարա իսապէթ իթմէքլէ թէլէֆ մի օլտու, եօգսա պիր ճանվէրին ճանվէրլիկինէ գուրպա'ն մը կիթտի... Սէյլէ եին, ըէճա իտէրիմ, սէյլէեին... տէտի:

Օլ վագըթ Մարի, պաշընը էեէրէք,

— Քեաշքի էօլսէ իտի, տէյի պէեան իյլէտի:

Մէրգուման տէլիգանլըլար, պու սէօլլէրտէն հիչ պիր շէյ աճաբամատըզլարընտան, ճէվապ վիրմէտիլէր. նակեահ, Մարի Տօրիա սարօըլտը վէ գուլպա վիրտի, չիւնքի պու արա, սօգադտա վէ էվվէ գաբուսու էօնիւնտէ աեագ սէսի իչիտիլմիչ իտի:

Այնի վագըթտա, Մարի,

— Էվլատլարըմ, սիզին իչին գօրգուեօրում. Գաբուսու թալլաեա վէ գըրլարա նազըր օլան պաղչէտէն սիվիչին, զիրա օլ թարաֆտա գարաղօլ եօգ տուր. Պուրատա ուզուն միւստէթ գալմե եըն, զիրա ապքէրլէր ալտէթ իտէպիլիլլէր. Շիւպհէսիզ պունլաթ նէօպէթլէրի եարը կիճէեէ գատար իմթիտատ իտիպ, անտէն սօնրա եէրլէրինէ տիկէրլէրի կէչէճէք տիր. Իմտի սիզի պուրատա կէրիւրլէր իսէ, թանըմատըզլարը վէ էվվէլճէ տախի կէօրմէմիչ գտուգլարը ճիհէթլէ, քիմ օլտուղունուզու թապիաթիյլէ անլաեաճադլար տըր. Պու սուրէթլէ, սէվկիւլիւ էվլատլարըմ, իւչիւնիլ տէ պէնիմ սէպէպիմլէ մահվ օլաճագաընըզ. Հա'յտէ, վագըթ զալլ իթմէեին կիտին:

Մերգուժան տէրիգանլըւար, պաշարընը սալլաեւա, մահզուն պիր հալ իլէ պիր ազ տուրտուգտան սօնրա, Բասգալ, շու վէճհէ ճէվապա աղազ իյլէտի:

— Խա'յր, վալիտէ, Լիւսիէնին նէ օլտուղունու պիզէ խապէր վիրմէտիքճէ, թանըլսագ վէ թուլթուլսագ տալի պուրատան կիթմէնէճէեհիզ:

Մարի. — (Պաշընը էեէրէք.) Տինլէեին...

Այնի վագըլթտա սօֆանըն գաբուսու աշըլարագ, կիզլի պիր աւըմ սէսի իշիտիլտի. սօնրա պու գաբու գաբանտը:

Մարի. — (Տիթրէեէրէք.) Լիւսիէն տիր:

Բասգալ. — Նէ'րէտէն կէլիեօր:

Մարի. — Նէրէտէն կէլտիկինի քէնտիսի պիզգաթ սէօյլէեէճէք տիր:

Լիւսիէն, քէնտի օտասընա կիթմէք իշին, մերգուժարըն պուլունտուգլարը օտատան կէշմէկէ մէճպուր իտի:

Մէզպուրէ, գաբունու աբգաաընտան պազը սէսլէր իշիթտի-կինտէն, հաթթա օ սէսլէրի տէ թանըտըղընտան, իշէրի կիրմէկէ պիր արա թէրէտտիւտ իթտի իսէ տէ, օրատա տուրմասը տալի գապիլ օլմատըղընտան, իշէրի կիրտի, վէ իքի գարընտաշըյլա նիշանլըսընըն գարշըսընտա պուլունտու:

Պիշարէնին լէճճէսի ֆէվգէլգաեէ սօլտու, վիճուտի օարսըլտը, վէ պօղուլմագ տէրէճէսինէ կէլմէքլէ, էլլէրինի պօղազընա կէօթիւրտիւ:

Իլք տէֆա Կօթիէ, մերգուժմէեէ տօղրու իլէրլէեէրէք,

— Նէ' օլուեօրսուն Լիւսիէն, տէյի սիւալ իթտի:

Մարի, պիր սուրէթի մուազգամատա,

— Պիր ազ էվվէլ, Լիւսիէնին նէ' օլտուղունու սիւալ իտիեօրա պունուգ... շու սաաթտա քէնտիսինի պուրատա կէօրմէտիկինիզտէն տօլաեը թէհաճհիւպ իյլէեօրտունուգ... ճէվապալարըմտաքի էնտիշէմտէն վէսվէսէեէ տիւշար օլուեօրտունուգ... վէ Լիւսիէնին նէրէտէ օլտուղունու անլամագ իսթէեօրտունուգ, տէտի, վէ կէնճ գըզըն Գօյունտան շիտտէթլէ թուլթուպ, լամպա ըշըղընըն թա գարշըսընա, եանի Կօթիէ իլէ իքի գարընտաշընըն արասընա չէրիշտիրտի, վէքէլամընա տէվամ պիրլէ,

— Վուգուի հալի շիմտի քէնտիսի սիզէ սէօյլէեէճէք տիր, տէյի պէհան իյլէտի:

Պու արա Լիւսիէն, լէհճէսի ֆէվզէլատէ սօլմուշ օլուպ, ատէթէ Էօլիւնէ պէնքէհօրտու:

Իւք տէֆա Կօթիէ, մէզպուրէնի իսթիճվապէ պաշլաեարագ,

— Վալիտէնիդին եհօզլէրինի իշիթտինիզ, սէօյլէեհին. Սիզի տին լէեօրուզ, տէտի:

Մէրգումէ սէօզ սէօյլէմէք իւզրէ աղղընը աշտը իսէ տէ, տօտագլարը վէ պօղաղը գուրուճուշ օլուպ, պիւր սէօզ պիլէ թէլէֆֆիւզ իտէմէտի, վէ կէօզլէրի օլ տէրէճէ գաբարմըշ իտի քի, գարընտաշլարընը, վալիտէսինի վէ նիշանլըսընը կէօրմէքսիդին պագըեօրտու: Իշիտէճէկի սէօզլէրին քէնտիսինտէ հասըլ իտէճէկի տէհշէթ, վէ խուսուսիյլէ պիւր սէօզ պիլէ իրատ իթմէեհէրէք, տինլէեհէճէկի թահգիրամիզ պէեանաթ, գալպինի թազեիզ իթմիշ իտի:

Բասգալ. — Սէօյլէ Լիւսիէն, չիւնքի ճէվապ վիրմէք խուսուսընտաքի թէէխիւրիւնիւն հէր տագըգասը, պիզիմ իշին Էօլիւմ թէհլիքէսի տիր. Իմտի, պուրասընը հիսապ իտէրէք, իֆատէյի հալ էթ:

Հանրի. — Սէօյլէ Լիւսիէն, ազիմէթ իմիզտէն պէրու պուրատա սըրը պիւր հալ վուգու պուլմուշ տուր, անը անլամագ իսթէեօրուզ:

Լիւսիէն. — (Բէտիք պիւր սէտա իլէ.) Նէ՞ սըրը օլաճագ տըր. Եիզ կիտէլիտէն պէրու պուրատա հիշ պիւր թէպտիլաթ օլմամըշ տըր. (Կէօզլէրինի գաբաեարագ.) Գա՛րտաշլարըմ, սիզի թէքրար կէօթ տիւկիւմէ մէմուլն օլտուլմ. քէզալիք սիզի տալիս կէօրտիւկիւմէ պալթիեարըմ, Կօթիէ:

Քեաֆֆէսի պիւր աղըզտան. — Սէօյլէեհին, Լիւսիէն, անլաեօլմուսունուզ. չու սաաթտա, եալընըզ օլտուղունուզ հալտէ նէ՛րէտէ կէլիեօրսունուզ, վէ նի՛շին պու գատար միւթէսսիրսինիզ:

Մարի Տօրիա, պիւրտէն պիւրէ լագըրտըեա գաբըշարագ,

— Պու գըզ՝ սիզէ պիւր շէյ սէօյլէմէեհէճէք տիր... Նամուսուգ լուղու քէնտիսինի պօղմագ ըատտէսինէ կէլմիշ տիր, կէօրմէեօրմուսունուզ... Իմտի, պէն հէր շէյի սէօյլէեհէճէեհիմ, պէնի տինլէեհի նիզ, տէտի:

Լիւսիէն. — (Շաշըրարագ, վէ իքի էլինի եէկտիկէրինէ գալուր տուրարագ.) Վալիտէճիեհիմ...

Լաքին Մարի, պիւր հարէքէթիլլէ մէզպուրէնի սուսաուրուպ:

— Պու գըզ՝ էվիմիզէ նամուսուղլուզ կիրտիւրիեօր... զաթէն պիզիմ պէտպալթլըղըմըզ քեաֆի տէյիլ տիր կիպի, պիւր տէ պուսուն եիւզիւնտէն տիւշարը մահճուպիյեթ օլուեօրուզ. Զէվճիսին

մահքիւմ օլտուղու սըրատա , պիգի բարմագլա կէօթէրիեօրլար իտի , վէ պէն , կէչտիկիւմ եօլլարտա , «Պուրէյլի էօլտիւրէն ատէմին գա-
րըր տըր» տէտիքլէրինի իշիտիլ իտիւմ : Շիմտի իսէ , «Պու գարընըն
դըզը Թան տը Մօնմանէօրիւն մաշուգէսի խիլը» տիեօրլար :

Կօթիէ , տէհչէթաւիզ պիր նիտա քէֆ իլէ ,

— Նէ՞ տիեօրտունուզ . Ելլահ աշգընա օլտուն , իֆատէնիզի իյ-
զահ իտին , տէյի պէեան իյլէտի :

Մարի . — Հագըգէթի սէօյլէօրոււմ . Պու գըզը կէօրիւեօրսու-
նուզ , տէյիլ մի . Վագըթիլէ , սիզ տէ պէնիւմ կիպի , պունուն մահ-
նուպիյեթինէ , վէ իֆիֆէթ ու իսմէթինէ հայրան օլուեօրտունուզ .
Սիզ տէ պէնիւմ կիպի , «Պու պիր ֆագիլէ գըզ տըր , վէ ճէնապը
Հագգ քէնտիլինի Նէ՞ գատար կիւղէլ եարաթմըչ իսէ , օ գատար իյի
թապիեաթըր տըր» տէյի պէեան իտիեօրտունուզ . Պէնիւմ կիպի ,
սիզ տէ , սէվկիւլիւ էվլատլարըմ , Բասգալ վէ Հանրի , չօգ տէֆա վէ
հաթթա պանա խիթապէն , «Պու գըզը էվլատլըղա գապուլ իթ-
մէքիկիմիզ , վէ քէնտիսի սէրսէքիլէք , սէֆալէթ , վէ սուի ախլէագ
եօլունա կիտէճէք իքէն , անը պու եօլա կիթմէքտէն գուրթարըպ
թալիւմ ու թէրպիեթ իյլէմէքիկիմիզ , բէք պիւեիւք պիր իյիլիք օլ-
տու . չիւնքի պու սաեէտէ խանէմիզտէ սաատէթի հալ հասըլ օլա-
նագ տըր» տէր իտինիզ , էվվէթ , սիզ պու սէօյլէրի սէօյլէտինիզ , տէ-
յիլ մի . Փագաթ , պէտպախթ վէ սէվկիւլիւ էվլատլարըմ , պու
պապտէ քէնտի քէնտինիզի ալտաթմըչսընըզ . Պու գըզըն թա-
պիեաթընտա պէտխույլար զաթէն մէրքիւզ օլմասըյլա , պու տէֆա
անլէր՝ ֆագիլէթինէ զալէպէ իթմիչլէր տիր . — էվվէթ , պու գըզ ֆա-
զիլ օլմագտան օսանմըչ տըր . . . Շիմտի քէնտիսինտէն սիւալ իտին
քի նէրէտէն կէլիեօր . Փագաթ քէնտիսի գօրգտուղու սէպէպլէ ճէ-
վապ վիրմէեճէք տիր . Հալպու քի , պէն , քէնտի եէրինէ սիզէ ճէ-
վապ վիրմէեճէիւմ . շէօյլէքի պու գըզ՝ Մօնմանէօր իլէ վուգու պու-
լան պիր միւլագաթընտան ավտէթ իտիեօր :

Կօթիէ . — (Հիտտէթիլէ .) Սէօյլէ՛ , ա սէֆիլ , պու սէօյլէրին ասլ
ու էսասըզ օլտուղունու պէեան էթ :

Մարի . — էվվէթ , սէօյլէսին , պէեան իթսին :

Պատէհու մէրգումէ գատըն՝ իսթիհգաքեարի պիր կիւլիւչլէ ,

— էվիմիզէ ավտէթ իթտիկի իչին ելինէ քէնտիմի մէսուտ վէ
պախթիեար ատտ իթմէլիեիւմ : էվվէթ , եալընըզ պիր գաչ սաաթ
գատար զայպուպէթ իտիպ , օնտան սօնրա թէքրար քէնտիսինի կէօ-

ընկերութեամբ, վէ աչգ ու սէվտասըյոյա լէհնէսի սօլմուշ օլտուղու, վէ կէօղլէրի՝ մուհապպէթ աթէշէյլէ բարլատըղը հալտէ, պէնիմ եանըմա կէլմէկէ գօրգմատօր, վէ պէն տէ, ալէնէն նամուսսուղ օլմասընը իսթէմէտիկիմտէն, քէնտիսինի գապուլէ մէհպուր պուլունուհօրում, չիւնքի քէնտիսինի պուրատան գօվար իսէմ, օլ մէշլուն Մօնմատէօրտէն ղայրի քիմէ սըղընաճագ տըր, տէյի պէեան իյլէտի:

Կօթիէ. — (Մէյեուսիյեթիւ վէ թէճէննիւն իթմիշ կիպի.) Ահ, օ ատէ՛մ. աճապա նի՛շին, բէտէրիմին մագթուլէն վէֆաթընտան պէրու թապիրի գաթի սուրէթլէ ֆիքրիմտէ հէքք իտիլիշ տիր:

Պատէհու Լիւսիէնէ խիթապլէ,

— Ճէվապ վիրմէեօրսունուղ, չիւնքի վալիտէնիզին սէօյլէտիքլէրի տօղրու տուր, տէյիլ մի. Պունտան պաշգա, պու գատընճըղաղ հագըգէթի հալէ վագըֆ օլմասա իտի, ալէյհինիզտէ պէօյի պիր ազվիեաթտա պուլունմագ իտի. Լիւսիէն, եալընը թահգլըիմ լաեըգ օլտուղունուղտան, պաշգա պիր մուամէլէ վէ սէօղտէ պուլունմամ: Անճագ շունու իյի տինլէեինիզքի, էկէր պու եէնի վէ ալէզագ էօմրիւնիւղ տախիլինտէ պիր ազանըգ եիւրէթ թաշըեօր իսէնիզ, սիգէ տայիմի պիր իղթիրապը գալպ վասիեթ պրագմագ խիթէրիմ: Սիզի օ դատար չօգ սէվմիշիմ տիրքի, պու մուամէլէնիլ կէօրտիւկիւմ վէ իշիթտիկիմ հալտէ, պունտան պէօյլէ եաշամագ իսթէմէմէքլիկիմ թապլի տիր: Իմտի, մէնսուպ օլտուղում թապուր, իլք տէֆա հանկը մուհարէպէեէ կիրիշիր իսէ, օ մուհարէպէտէ, քէնտիմի, իսթէկիմլէ թէլէֆ իթտիրէճէեիմ, տէտի:

Լիւսիէն, պու սօն սէօղլէրի տինլէտիկինտէ, պիւթիւն ազապլ պիր էլէքթրիք ալէթիլլէ թահրիք օլունուրճասընա սարսըտը, վէ հայիզ օլտուղու ճէսարէթէ, վէ հէր չէյէ գաթլանմագ խուսուսընտաքի ֆիքրի գաթիսինէ ըաղմէն,

— Կօթիէ՛... Կօթիէ՛... պանա մէրհամէթ իտին... աճընն... տէյի պէեան իյլէտի:

Կօթիէ. — Սիզի մի, ֆագաթ նի՛շին,

Լիւսիէն. — (Քէնտի քէնտիեէ.) Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, պու տէրէճէ հագարաթա վէ միհնէթէ տիւշար օլաճաղըմը մէմուլ իթմէեօրտում... պու տէրէճէսի բէք չօգ օլտու:

Բասգալ. — (Իլէրլէեիպ, վալիտէսինէ սարըլարագ.) Պիշարէ պէտպալսթ վալիտէճիեիմ, սէն իյի պիր դատըն օլտուղուն, վէ հէքէսին իյիլիկինի տիլէտիկին հալտէ, պու տէրէճէ միւղտարըպ օլմագ:

լըղըն, գալպինին պու մերթէպէ տիւշարը թագերգ իտիմէնի, պի-
լիմիսին պիզիմտէ գալպիմիզի նէ՝ գատար տաղիտար իտիեօր։ Պու
գըզ, սէնտէն կէօրտիւկիւ իյլիկէ գարշըլըզ նանքէօրլուգ իպրազ իյ-
լէմէքտէ տիր, ֆագաթ պիզիմ սանա օլան մուհապպէթիմիզ, իշպու
քէտէր ու էլէմինի ունուլթտուրաճագ տըր։ Լաքին, վալիտէճիեիմ,
անըն նամուսուղլուղունու գապուլ իթմէքլիկիմիզ, քէնտիմիզի տա-
խի նամուսուղ գըլմագ տըր։ Պինապէրին պու գըզըն, ուզուն միւտ-
տէթ պուրատա գալմասը գապիլ օլամագ։ պուրատան կիթմէլի տիր։
վազիֆէլէրինի նասըլ ունուլթտու իսէ, ֆամիլեասընը տախի ունուլթ-
մալը տըր... Զաթէն քէնտիսինի գապուլ իթտիկիմիզ գէման ֆա-
միլեասը եօգ իտի, պու կիւն տախի ֆամիլեասըզ գալմասընտա հիշ
պիր պէյիս եօգ տուր։ Պու սուրէթլէ քէնտի հաեաթընճա հիշ պիր
թէպէտտիւլ վագը օլմուշ օլմազ, տէտի։

Լիւսինէն. - (Քէնտի քէնտիեէ.) Պէնի գօվուեօր...

Բասգալ, պիրատէրինին ըէյինի սօրտուղու կիպի, պագըշըյա
Կօթիէեի տէ իսթիճվապ իյլէտի։ Շէօյլէքի Հանրիեէ խիթապէն,

— Պու գըզ ճէզաեա միւսթահագգ տըր. սիզ տէ պէնիմլէ հէ-
մէֆքեաճըսընըզ, տէտիկինտէ, Հանրի,

— Էվվէթ, պիրատէրիմ, սէնիւլէ հէմէֆքեաըրմ... պունտան
պէօյլէ պու գըզ, պիզիմ իշին էճնէպի... պիր տիւշմէն տիր... վէլ
հասըլ պիզիմ իշին վիճուտի եօգ տիմէք տիր, տէյի պէեան իյլէտի։
Կօթիէ տախի,

— Էվվէթ, Բասգալ, պէն տախի սիզինլէ հէմէֆքեաըրմ...
Պու գըզ, պիր կիւն պիլէ պուրատա գալմասըյա, էվինիզի բիրլէ-
մէմէլի տիր, տէյի իֆատէ իթտի։

Կօթիէնին քէլիմէլէրինտէն հէր պիրի, կէնճ գըզըն գալպինէ
խանչէր կիպի սաբլանմագտա իտի։ Պու քէլիմէլէր, սայքի պիրէր
տէրին եարէ օլուպ, գուվվէթինի, գարարընը, վէ ճէսարէթինի
սէքթէտար իթմէքտէ իտիլէր։ Պինապէրին մէրգումէ,

— Օհ, Կօթիէ՛, Կօթիէ՛, պարի սիզ պու գատար զալիմանէ լի-
սան գուլլանմաեըն, տէտի։

Հալպու քի նիշանըսընըն կէօզլէրի տէրունինտէ էսէրը մէրհա-
մէթ պուլունմաեըպ, եալընըզ Մարի Տօրիա, հէնուզ վալիտէլիք
չէֆգաթ ու ըիգգաթըյա, Լիւսինէնէ, սօն տագըգատա պիր թարի-
գի աէլամէթ կէօսթէրմէք ֆիքրիլէ,

— Հալէա քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէեօրսուն, հալէա օ ա տէա

մին տուգադրեա նէ՝ սուրէթլէ տիւշտիւկիւնիւ, վէ օնա մէյլ իթմէքիկինին սէպէպլէրինի պէեան վէ իյզահ իթմէեօրսուն... սանս մէնսուպ օլանլարըն քէտէրի մուվաճճէհէսինտէ հալէա աղլամեօրսուն, վէ անլէրին հագարէթլէրի գարչըսընտա իգհարը հիտտէթ իյլէմէեօրսուն... սէնի գօվուծօրլար, հալպու քի սէնտէ դէրրէ գատար տույդու էսէրի կէծրիւմէեօր... ահ, սէֆիլ գըզըմ, նէ գատար ալչադլարա տիւշտիւն, տէտի:

Նիհաեթթ Լիւսիէն, էօմէք ըատաճիւնտէ պուլունանլարա մախսուա զայիֆ պիր սէտա իլէ,

— Քէնտիմի միւտաֆաա իթմէք իսթէմէմ... չիւնքի միւտաֆաա իտէմէմ... Շու գատարը արգ իլլէրիմ քի, հագգըմտա պոմ տէրէճէ զալիմ պուլունաներն, իլէրուտէ պունտան տօլանը նատրիմ օլաճագսընը, տէտի:

Բասգալ. — (Իսթիհզա իլէ) Վա՛յ, թէհտիտ իտիծօր:

Լիւսիէն. — Խա՛յր, Բասգալ, ըէճա իտիծօրում. հագգըմտա պիր ազ մէրհամէթլի մուամէլէ իթմէնիլի պէեան իթմէքիկիմ, միւսթագպէլէն, սիզի իզթիրապը գալպտէն էսիրկէմէք իլին տիր:

Բասգալ. — Սէնի պու էվտէն գօլմամըլլա, ատալէթի իճըա իթմէքտէ օլտուղումուղտան, իդտիրապը գալպիմէն գօրգաճագ սէպէպիմիզ եօգ տուր:

Լիւսիէն. — Քի՛մ պիլիր:

Բասգալ. — Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն: Փիրքիմիզտէ պիր չիւպէ՞ միւ պրապմապ իսթէեօրսուն: Մօնմաեթօր իլէ միւլագաթլարըն վուգու պուլտուղունու ինքեթը մը կէլիեօրսուն:

Լիւսիէն. — Խա՛յր:

Բասգալ. — Անըն մէթրէսի օլմատըղընը միւ իտտաա իտիծօրսուն:

Լիւսիէն. — Եէմին իտէրիմ քի, պէն անըն հիլ պիր չէյի տէյիլիմ:

Բասգալ. — Փապաթ օ սէնի սէվիեօր:

Լիւսիէն. — Էվվէթ, սահիհ տիր:

Բասգալ. — Կօթիէեէ իթտիկին եէմինլէրի ունութտուն մու:

Լիւսիէն. — Էվվէթ յ... պէն... եէմինլէրիմ ունութտում:

Բասգալ. — Տիմէք տիր քի, տիւշար օլտուղուն ճէգաեա միւսթագգըսըն:

Լիւսիէն. — Բէք իյի, Բասգալ, սէն պէնի տիւշարը միւճագաթ իյլէ՞ հէր չէյէ հաղըրում:

Բասգալ. - Բէտէրիմին զայսպէս պէթի սէպէպէյլէ, պու Փամիլ-
եանն պիւեիւնիւ պէն իմ. Իմոի, սանա էմր իտիեօրու՝քի, եա-
րն պու էվի թէրք իտէճէքսին:

Լիւսիէն. - Բէք էյի, սէվկիւլիւ Բասգալ, եարն կիտէճէեիմ,
վէ սանա տախի ափվ իտէրիմ:

Բասգալ. - Աֆփընը քէնտինէ սագլա. . . պունտան պէօյլէ պու-
րանն առագ պատման աճագսն:

Լիւսիէն. - Քէնտինի պէնի արամանա կէլմէտիքճէ, էվվէթ,
ասլա պուրանա պատման աճագսն:

Բասգալ. - (Ումուզլարընը չէքէրէք.) Զաթէն պունտան պէօյլէ
սէնի առա արամանաճագսն, չիւնքի սէն պիգիմ իչին Թէճուլ պիւ
գըզըն. Իմոի Ալլահա ըսմարլատըգ. Պուրատա զիեատէ տուրմանա
վաթթըմը տա եօգ տուր. Պիւր ան էվվէլ Սրանը խաթթըմընա
ավտէթ իթմէքիկիմիգ լագըմ տըր:

Մարի Տօրիա. - Տինէեիէն:

Սօգագտա, ուզագտան, պագը Ալման առքէրլէրինիմ ճիգմէրի
սէնի իչիտիլտիկինտէն, պէտպաթթ գատընճըղագ,

— Ա՛հ, էվլատլարըմ, եագանը էլէ վէրտինիգ, տէտի:

Բասգալ. - Խաթը վալիտէ. սէն շու լամպանը սէճնտիւր. պիւ
տալըգ գատար քէնտիլէրինի պէքլէթ քի, պիգ գըրլարը պուլալըմ:

Այնի վագըթտա շիտտէթլէ սօգագ գաբուսու չալընտը:

Բասգալ. - Ալլահա ըսմարլատըգ. վալիտէ. գըզըն իչին սագըն
աղլանանտըն. պիգիմ մուհապէթիմիգ, սանա, անը ունուլտու-
րանագ տըր:

Մարի Տօրիա ու էսնատէ աղլանագտա օլուպ, Լիւսիէն իմէ,
պալընը կէօքիւնէ էյիվ վէ գօլլարընը գավուշտուրմուշ օլարագ,
գըրլտանագտըն սանէմ կիպի տուրուեօրտու:

Մարի էվլատլարընը վէ Կօթիէեի գուճագլապ, պիւ խալի
տէֆալար էօրտիւ:

Պու սրրատա, գաբու պիւ գալ թիւֆէնկին թէրթ թաթիլա-
բլլա եէնիտէն չալընտը, վէ գապա պիւ սէտա,

— Այն մատամ, գաբուսուգու աչըն, տէյի պաղըրտը:

Մարի. - Կիտին չաթագ կիտին զայս իտէճէք պիւ տագըգա-
նըգ եօգ տուր:

Բասգալ էլէ Հանրի վէ Կօթիէ, Լիւսիէն տօղրու կէօքլէրինի
պիւ չէփրմէքսիլին սէսիգճէ օրատան սիվիտիէր:

Կէնճ գըզըն եիւրէկի տօլտու, վէ տօտագլարը գապարտը, Մեր-
գումէ, պու հալ իլէ պիր տագըգա քէնտի օտասընա կիրտի:

Բասգալ իլէ Հանրի վէ Կօթիէնին պաղչէտէն կէյմէկէ վագըթ-
լարը օլտուն իչին, Մարի Տօրիա, Ալմանիալը ասքէրլէրի լագըրտընա
թութուպ, մէգըիւր տէլիգանլըլարըն՝ գըրլարը պուլաճագ գատար
վագըթ կէչտիկինտէ, գարուեու աչտը:

Ասքէրլէր, ուզուն գարօթլարընա սարըմըչ, չանթալարընը սըրթ-
լարընա ալմըչ, վէ գասգէթալարընը պիր թարաֆա էյմիչ օլ-
տուգլարը հալտէ, թէրս չէհրէ իլէ վէ կէօզլէրի սէրթճէ իչէրի կիր-
տիլէր:

Մարի Տօրիա տախի քէնտի օտասընա կիրտի, վէ ասքէրլէր, օլ
իքի գատընըն օտալարընտան զայրի հէր թարաֆտա սէրիլի պուլու-
նան եաթագլարընա հէնուղ եաթմամըչլար իքէն, մէգպուրէ, քէնտի
եաթաղը եանընտա տիղ չէօքիւպ տուա իթմէկէ վէ աղլամաղա պաշ-
լատը, վէ այնի վագըթտա, Լիւսիէնին, մէգըիւր օտաեա կիրտիկինի
իչիթմէտի: Պու գատընճըղաղ, հընչգըրտաեարագ աղլամագտա, վէ
քէնտիսինի եալընըղ զանն իտէրէք, եիւքսէք սէտա իլէ շու տուանը
իթմէքտէ իտի:

— Եա՛ Բապպի, զաթէն պանա պունճա միհն ու մէչագգաթ
կէօնտէրմիչ օլտուղուն հալտէ, նի՞չին պէնի պու քէտէր ու էլէմտէն
օլտուն էսիրկէմէտին: Պէն սանա նէ՛ եաբմըչ իտիմ... Ֆէվգէլատէ
սէվտիկիմ, վէ քէնտիսինի, վալիտէսի պուլունմատըղընը խաթըր-
լամասըն իչին, պէլքի իքի էվլատըմտան զիեատէ գաեըրտըղըմ
պիր գըղ, ալէնի նամուսուղուղա կէօթիւրէն մուղիւր պիր թա-
րիգէ սաբըեօր... Պու մուղիւր թարիգտէ քի՛մ քէնտիսինի տուր-
տուրաճագ տըր: քիմնէ: Պունտան պէօյլէ քի՛մ քէնտիսինի սէվե-
ճէք, վէ գաեըրաճագ տըր: Պունտան սօնրա քէտէր վէ մէսէրէթ-
լէրինի քի՛մէ թէպլիղ իյլէեեճէք տիր... Ա՛հ, էօմիւր՝ բէք զալիմ
չէյ տիր: պէն էօլմէեի ֆէվգէլատէ թէրճիհ իտէրիմ:

Պիչարէ գատընճըղաղ, պաչընը իքի էլլէրի իչինտէ կիզլէեիպ,
հընչգըրտամասընա տէվամ իթտի իսէ տէ, հիչ պիր սէօղ սէօյլէ-
մէեօրտու:

Լիւսիէն տախի, իքի էլլէրինի տօտագլարը իւզէրինէ վաղ իլէ,
վալիտէսինէ տօղրու պաղը պուսէլէր թագտիմ իտէրէք, քէնտի
քէնտիեէ,

— Սէվկիւլիւ վալիտէ, էկէր պիւտէ... Կէրչի չիմտի միւքէտտէր

պիւր հալտէ պուլունուեօր, ֆազաթ ալտանմամըշ օլտուզունու ան-
լար իսէ, նէ՛ գատար մէսրուր օլաճագ տըր, տէյի տիւշիւնտիւ:

Հալպու քի Մարի, հալէա քէնտի տէրտ ու քէտէրինէ միււ-
թաղրագ օլարագ մէզպուրէտի կէօրմէտիկինտէն, Լիւսիէն, նազա-
րը տիգգաթընը ճէլպ իթմէք իչին ճիւզիճէ էօքսիւրտիւ, վէ Մարի
տիթրէտէրէք,

— Ա՛հ, չօգտան պէրի՛ մի սէն պուրատասըն, տէտի:

Լիւսիէն. — Խա՛յր, վալիտէ, շիմտի կիրիեօրտում:

Մարի. — Պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսուն:

Լիւսիէն. — Վալիտէ, սիգէ սօն վէտալարըմը իթմէկէ կէլտիմ:
Մատէմքի Բասգալ պէնի պուրատան գօվտու, պիւր աաաթ պիլէ
պուրատա գալմագ իսթէմէմ:

Մարի. — Ֆազաթ եանընտա քիմէսնէ օլմաեարագ, Բրուսիա
ասքէրլէրիլէ տօլմուշ օլան պու քէօյտէ վէ կիճէնին շու վագթիւնտէ
կիտէմէգսին:

Լիւսիէն. — Նէ՛ չարէ, կիթմէլիեիմ:

Մարի. — Տիմէք կիտիեօրսուն: Գալպինտէ իզտիրապ էսէրի վէ
բէշիմանլըգ հիսս իթմէեօրմուսուն:

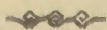
Յ.յնի վագըթտա, կէնճ գըզըն կէօզլէրի տօլտու, վէ հէր շէյի
մէզպուրէ գատընա սէօյլէմէք խուսուսընտա իքինճի տէֆա արզուի
չէտիտ հիսս իթտի իսէ տէ, նէթիճէսի վէլսիմ օլապիլէճէկինի պիլ
միւլահազա, քէնտիեի գապթ իթտի, վէ տէրհալ Մարի Տօրիանըն
գուճաղընա աթըլարագ, շիտտէթլէ եիւզիւնիւ էօքտիւկիւ սըրատա,

— Վալիտէճիեիմ, տէրխաթըր էթ քի սէնին գըզընըմ... տէր-
խաթըր էթ քի սէնի սէվէրիմ... պունտան մաատա ֆիքրինէ պիւր
չէյ կէթիւրմէ, տէտի:

Մարի. — Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն:

Լիւսիէն. — Պունտան մաատա պիւր սէօզ տիեէմէմ:

Պու վէճհլէ կէնճ գըզ, Մարի Տօրիանըն թէքըրար քէնտիսինի
իսթիճվապ իտէպիլմէսինէ վագըթ պրագմագսըզըն, աճէլէթէն օրա-
տան սապուշտու:

3

Լիւսիէն, ոչ գատար մէյեռութեամբ իշխող իտի քի, պիւր միւս
տէթ ֆիլըրինի թօրլաեամաեարագ, մահողուն վէ միւքէտտէր սու
րէթտէ, քէօյիւն սօգադլարընտա տօլաշտը: Հաթթա, պիւր առ
քէնտի քէնտիսինէ շիւպհէնէ զահիպ օլարագ,

— Պու եաբտըղըմը եաբմաղա հագգըմ վաճըմը իտի: Քէնտ
հագգըմտա պէօյլէ պիւր շիւպհէ հասըլ իթտիլըմէլի մի իտիմ, տէյ
տիւշիւնտիւ:

Լաքին, տէրհալ քէսպի ճէսարէթ իտէրէք,

— Շիմտի եալընըղըմ վէ սէրպէսթիմ... զահիլի հալ ու հարէ
քէթիմտէն տօլաեը պէնի իթապ իտէճէք բէտէրիմ օլմատըղը միւս
լու, պէնի ինքեար կէլէճէք վալիտէմ տալի եօգ տուր: Իմտի, չըգ
տըղըմ թարիգտէ եիւրիւնէճէեիմ: Հիւ պիւր շէյտէն տօլաեը վիճ
տանըմ պէնի թագեիգ իթմէքտէ տէյիլ տիւր, տէտի:

Մէգպուրէ, էսնաի բահտէ սուի հալէ թէսատիւֆ իթմէթի
չիւնքի Բրուսիա օրտուսունտա նիգամը ասքէրի զանէթ շէտիտ ի
տուկինտէն, քէնտիսինէ հագարէթ իտէն օլմատը: Եալընըղ իքի ի
թօրճու զապիթի հարֆէնտաղըղ իթտիլէր իսէ տէ, Լիւսիէն պու
լարա գուլագ ասմանըպ, եօլունա տէվամ իթտիկինտէն, մէրդու
ման զապիթիլէր տէ, հարֆէնտաղըղլարընտա իսրաը իյլէմէտիլէր:

Պու սուրէթլէ մէրգումէ, պիւր հատիսէ Պէրնատէթէ մուվա
սըլէթլէ, հէր վագըթ տիվարա տաեաթըլմըլ օլարագ տուրան նէր
տիւպանտէն Գլօտինին օտասընա չըգտը:

Բրուսիալըլար քէօյիւ վէ շիթթիկիլի եշղալ իթմէլէրինտէն պի
րու, Գլօտին՝ քէնտի քիւշիւք օտաղընըն գաբուսու արգասընա խա
սէթէն պիւր սիւրկիւ վէ քիլիտ վաղ իթտիլմիշ իտուկինտէն, Լիւ
սիէն, եիւքսէք սէտա իլէ քէնտի իսմինի պիլտիլիպ, գաբուսու աշ
տըրտը, վէ գըղգարընտաշընըն գուճաղընա տիւշէրէք, տէրհալ աղ
լամանա վէ հընչգըրտամանա պաշատը:

Եալընըղ Գլօտին՝ Լիւսիէնին էաբարընա վագըթ իտի: Եալընըղ
պու գըղ, Մօնմանէօրիւն ճինանէթինի իսպաթ իթմէք միւմընիսի
իտուկինի, վէ Լիւսիէնին՝ կիրտապը աշգ ու սէվտատա օ մէլուն
պօղարագ, անը մահվ իթմէկէ թէշէպպիւս իյլէտիկինի պիլիլ իտի:

Ամմա պու թէչէպպիւստէ նա'սըլ մուվաֆֆազըյեթ պուլաճա-
ղընը Գլօտին պիլմէտիկի կիպի, Լիւսիէն տախի պիլմէտիպ, պու իշտէ,
Լիւսիէն, քէնտիսինի վուգուլաթա թէվտի իյլէմիշ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, Լիւսիէն, տէօքտիւկիւ կէօզ եաշլարը սալա-
սընտա, Տօրիա խանէսինտէքի վազըանը գըզգարընտաշընա հիքեա-
եէ իթտի:

Գլօտին, Լիւսիէնին կէօզ եաշլարընը սիլիպ, քէմալը հէեէճանլէ
տէ քէնտիսինէ սարըլտը: Պատէհու քէլամա աղազ իտէրէք,

— Սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ, շիմտի նէ՝ եաբաճադսըն. կէօ-
րիւեօ՞րմուսուռն, թէչէպպիւս իթտիկին մատտէ իհթիմալքի սէնին
իթիտարըն վէ ճէսարէթինին մաֆէվգինտէ տիր, տէտի:

Լիւսիէն. — Խա'յը, բէտէրիմի գուրթարմազ իսթէրիմ: Պուռնտան
պաշգա շուռու տիւշիւնքի Գլօտին, շիմտի պէնի նամուսուռըզ զանն
իտիեօրլար: Էկէր հարէքէթի վազըամտա նամուսուռըլուգ օլմատը-
ղընը իսպաթ իթմէք իսթէրսէմ, թէչէպպիւսիւմտէ մուվաֆֆազ օր-
մալընըմ: Եա նամուսուռըլուղա, եախօտ մուվաֆֆազըյեթէթէ մահ-
քիւմ օլմուշուլմ տուր:

Մէրգուլմէնին եաշարմըջ օլան կէօզլէրի գուրուեարազ,

— Վէլհասըլ գարարըմը վիրտիմ: Պու միւշքիւլ օեռն, բէտէ-
րիմին եախօտ քէնտիսին հաեաթ եախօտ մէմաթ օեռնու տուր:
Էկէր մուվաֆֆազ օլմազ իսէմ, էօլէճէքիմ, տէտի:

Գլօտին. — Օհ, Լիւսիէն, Լիւսիէն, նէ՝ սէյլէեօրսուռն:

Լիւսիէն. — (Էլպիսէսինի սօեռնարազ.) Եաթալըմ... ուլգու-
եա միւհթաճըմ, զիրա եարըն տախի միւզտարըպ օլաճաղըմը հիսս
իտիեօրուլմ:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, իքի գըզգարընտաշլար եաթազլարընա
եաթըպ ուեռուտուլար:

Իրթէսի կիւն, Լիւսիէն, կիւնիւն պիւեիւք գըամընը չիթիլիք-
տէ կէչիրտի, վէ ագչամ, գարարլարը վէհճլէ Մօնմաեէօրիւ կէօր-
տիւկիւնտէ,

— Պէն աքլըզ սերպէսթիմ. մատամ Տօրիանը թէրք իթտիմ,
տէտի:

Մօնմաեէօր թէաճճիւպանէ պազտըղընտան, կէնճ գըզ, շու-
հօլտա իլավէի մէգալ իթտի:

— Ուզգզն միւտտէթ մատամ Տօրիանըն խանէսինտէ գալամազ
իտիմ: Ահգպուրէ, միւնպսէպաթըմըղը պիլիեօր, վէ պանա ֆէնա

սուրբ[թոյն] հիտտե[թ]լէնմիշ տիր, լաքին պու հիտտե[թ]ի, սիզի կէօր-
մէք իսթէտիկիմ իշին օլմաեւա, չօճուգլուղունտան պէրու թանը-
տըղը վէ քէնտի էվլատը մագամընտա սէվտիկի Կօթիէեի ունու[թ]-
մագ իսթէտիկիմ իշին տիր:

Ժան. — Էյ շիմտի նէ՞ եաբաճագսընըզ:

Լիւսիէն. — Ալլահ պիւեիւք տիւր, էլպէթթէ սըղընաճագ պիր
եէր պուլուրում:

Ժան. — (Էօմրիւնիւն գաթի պիր րատտէսինէ կէլմիշ օլտուղու-
նու միւպհէմ սուրբ[թոյն] հիսս իտիպ գօրգմասընտան նաշի միւ-
թէէսսիրէն.) Լիւսիէն, շիմտի պիզ էվլէնէմէեիզ... հալպու քի մու-
հարէպէնին իսթամընտա, զէվճէմ օլաճագսընըզ, տէյլիլ մի:

Լիւսիէն. — (Նէֆրէթիւնտէն նաշի պօղուգ պիր սէտա իլէ.)
Էվվէթ:

Ժան. — Բէք իյի, մատէմ քի էօյլէ իսէ, Տօրիալարըն խանէսի
եէրինէ, պիզիմ էվտէ գալապիլիւրսինիզ:

Լիւսիէն, պիրտէն պիրէ պօղուլտուղունտան, Ժան՝ շու վէճհիէ
իլավէ իթտի:

— Էվիմիզտէ, հագգընըզտա հէր կիւնա հիւրմէթ ու ըիաեէթ
իպրազ իտիլէճէք տիր: Սիզ օրաեա, պէնիմ մէթրէսիմ մագամընտա
կիրմէեէճէքսինիզ, շիւնքի գաթէն տէյլիւնիզ, քէզալիք պիր պէս-
լէմէ մագամընտա տախի կիրմէեէճէքսինիզ, զիրա պէպլէմէ օլմագ
իսթէմէզսինիզ, անճագ եազընտա զէվճէմ օլմագ, վէ իհթիեարը-
ղը հասէպիլլէ պիր արգատաշա միւհլթաճ պուլունան վալիտէմէ ըի-
ֆագաթ իթմէք իւզըն գապուլ օլունաճագսընըզ: Սէօյլէեին, Լիւ-
սիէն, էլպէթթէ պու թէքլիֆիմի գապուլ իտէրսինիզ: Սիզի տա-
յիմա եանըմտա պուլունտուրմագ, վէ կիւնիւն հէր սաաթընտա
սիզի կէօրմէք, վէ սիզինլէ լագըրտը իթմէք, վէ թէնէֆֆիւս իթ-
տիկինիզ հավաեը թէնէֆֆիւս իլլէմէք, վէլհասըլ լաեըզ օլտուղու-
նուզ մէրթէպէտէ սիզի սէվմէք, ա՛հ, նէ՛ սաատէթպախշ էօմիւր
տիւր:

Մէրգում, պու սըրատա մէզպուրէնին էլինի թուլուպ, ուղուն
միւտտէթ սըզտըգտան սօնրա,

— Ռէճա իտէրիմ, ճէվապ վէրին, տէտի:

Լիւսիէն. — Դապուլ իտէրիմ:

Ժան. — Վատ իտէրիմ քի, պու ազչամ խանէմիզտէ ըահաթ
իտէճէքսինիզ: Դայպ իթտիկինիզ ֆամիւեա եէրինէ, պիր տիկի

ֆամիլեա պուլաճագսընըղ, վէ էվիմիզտէ, թէմամիյլէ սէրպէսթ օլա-
ճագսընըղ :

Մօնմանէօր, մէզպուրէնին էլինի պրագմըլ օլմանըպ, անը գու-
ճագլամագ իսթէմէքտէ իտի, ֆագաթ կէնճ գըզ մուխալիֆէթ իթտի-
կինտէն, մէրգուլ, պիր աղ ճէպը իսթիմալ իթտի, վէ թէպէսսիւմլէ
պէլինէ սարըլարագ, պաշընը էյտի, վէ տօտագլարընը արատը իսէ
տէ, Լիւսիէն, սօլուեարագ տայիմա պաշընը չէվիրմէկէ չալըտը, վէ
օլ գաթիլ վէ ճանիիի եագընէն կէօրմէմէք իչին, կէօզլէրինի տախի
պիր արա գաբամանա մէճպուր օլտու :

Հալպուքի օլ մուհլիք պուսէտէն քէնտիսինի գուրթարամա-
տըղընտան, խապիսի մէրգուլ, ագըպէթքեար, պուզ կիպի սօղուգ
վէ սըգը սըգըեա գաբալը օլան տօտագլարա աղղընը վաղ իտէպիլ-
տի, լաքին հիսս իթտիկի սօղուգլուգ իլիքլէրինէ գատար թէէսսիր
իթմէքլէ, պիզգաթ, տիթրէտի, վէ օայքի իքի գօլլարը արասընտա,
մէրմէրտէն, կիւզէլ, ֆագաթ ճանսըղ պիր սանէմ գուճագլամըլճա-
սընա, սիւքիւթլէ մէրգուլմէեէ պագմագտա իտի, վէ էօթէտէն պէ-
րու ֆիքըրինի իղալ իթմիլ օլան պիր միւլահագա արթարագ,

— Լիւսիէն, սիզ պէնի սէվմէեօրսուլուզ, տէտի :

Պու կէնճ գըզ, եագասընը էլէ վիրմէք ըատտէսինտէ իքէն, տէր-
հալ քէնտիսինի թօրլանարագ վէ սօղուգ գանլըլըղընը քէսպ իտէ-
րէք, ագտէմճէ Մօնմանէօր, Պուրէյլին նաշը էօնիւնտէ, քէսպի
զաաֆ իտէրէք, քէնտի քէնտիեէ, «Պէն իսէ, քէնտիմի ճէսուր պիր
քիմնէ զանն իտէր իտիմ» տէտիկի կիպի, Լիւսիէն տախի, օ սը-
րատա, «Նէ՛ գատար զայիֆ իմիշիմ. էկէր պու զաաֆէթիմի կիզլէ-
մէզ իսէմ, հէր շէյի անլանաճագ տըր» տէյի միւլահագա իթտի,
վէ անինտէ թէպէսսիւմ իտէրէք, վէ էլլէրինի սըգարագ, մէրգու-
մու թէէմլին իյլէտի : Մօնմանէօր տէ,

— Նէ՛ գատար վէսվէսէլիսինիզ... հագգըմտա էմնիյեթիինիզ
եօզ տուր, տէտի, վէ մէզպուրէեէ օլ տէրէճէ շէտիտ աչգ ու
սէվտասը վար իտիքի, շիւպհէլէրի չարչարուգ զայիլ օլտու, վէ
սէօղիւնիւ տէյիթիլիլիպ,

— Տիմէք տիրքի, պու ագչամ սիզի ալմագ իչին Պէրնատէթէ
կէլէճէեիմ, տէտի :

Լիւսիէն, չիֆթիլիկէ ավտէթինտէ, գըզգարընտաշընա խի-
թապէն,

— Գլօտին, պէն Մօնմանէօր ֆամիլեասընա տախիլ օլուեօրուլմ :

Պէնի օրատա եալընըզ պրագմա, չօգ տէֆա օրաեա կէօրիւշմէկէ կէլ. պէնի ճէսարէթտէն տիւշիւրմէմէկէ զայրէթ իյլէ, զիրա օրատա եալընըզ գալտըղըմ հալտէ, ար ու հիճապըմտան էօյիւրիւմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Դլօտին. — Բէք էյի գըզգարընտաշըմ, հէր կիւն սէնի կէօրմէկէ կէլէճէեհիմ:

Օ ագշամը Մօնմանէօր, Պէրնատէթէ կէլտիկինտէ, իքի գըզգարընտաշ մաթպախտա պուլունուեօրլար իտի, վէ Պուրէյլին եաթագ օտասընլա ճինանէթին իճրա օլունտուղու պիւեիւք տայիրէեէ կէօթիւրէն գաբուեու խասսէթէն աշըգ պրագմըշլար իտի: Հէր թարաֆտա տախի ըշըգ եադըլմըշ օլուպ, Մօնմանէօր իչէրի կիրտիկինտէ, քէնտի միւրատընա ըաղմէն պիւթիւն ազասը տիթընտի, վէ ճինանէթի իշլէտիքտէն սօնրա Պուրէյլին ալթունլարընը սիրգաթ իչին կիթմիշ օլտուղու սանտըղա գատար, կէօղլէրի, իսթէմէեհէրէք ալթֆ օլունտու:

Մէքըիւր սանտըգ՝ մահէլլի սապըգընտա օլուպ, զանն իտէրսին քի Մօնմանէօր կէօղլէրինի հատտէն զիեատէ աչարագ, իշպու սանտըղը թէտգիգ վէ թէճէսսիւս իթտի, վէ այնի վագըթտա կէօղլէրի գամաշտը:

Իքի գըզգարընտաշլար՝ լէհճէլէրի սօլմուշ օլտուղու հալտէ պիրպիրինէ պագըշտըլար:

Մօնմանէօր՝ անինտէ քէնտիսինի թօբլաեարագ, վէ սիմասընտա էսէրը հէեէճան միւշահէտէ օլունմանարագ,

— Լիւսիէն, սիզի վալիտէմին նէզտինէ կէօթիւրմէք իւզրէ ալմանա կէլտիմ: Սիզի սէվտիկիմի վէ քիմ՝ օլտուղունուզու քէնտիսինէ սէօյլէտիմ: Վալիտէմ, մուհապպէթիմի թահսին իտիեօր, վէ արգումու վէ նիեէթիմի թաստիգլէ, սիզէ պէքլէեօր, տէտի:

Լիւսիէն. — Բէք էյի, պէն տէ սիզինլէ կէլմէկէ հազըրըմ:

Տախիլի ֆապրիգատա, մատամ Մօնմանէօր լյէ ժօրթ, թաամ օտասընտա կէօրիւշմէքտէ, վէ Ալման ասքէրլէրի, ֆիթուրսուզճա իչէրի կիրիպ չըգմագտա իտիլէր: Շէօյլէքի, տիւշմէն ասքէրի թարաֆընտան իշղալ իտիլմիշ օլան քեաֆֆէյի Ֆրանսըզ քէօյլէրի կիպի, Կարշտա տախի Ֆրանսըզլար վէ Ալմանլար պէրապէրճէ եաշամագա ալըշմըշ իտիլէր: Ալմանլար՝ պիւճիւմլէ էվլէրէ սօլարագ, հէր թարաֆտա, գարեօլալարտա, եաթագլարտա, սէրիլի չարշաֆլար վէ սամանլար իւզէրլինտէ եաթմագտա, վէ հէր սապահ էրզագ ալմա-

ղա կիտիպ, կէթիրտիբլերի էթի, գահվէերի վէ սայերէերի աթէշտէ բիշիրմէքտէ, վէ պազը ֆուգարա խանէլէրտէ, Ֆրանսըզլար իլէ Ալմանլար պիրլիքտէ թաամ իթմէքտէ, հալպուքի հալ ու վազըթլարը սըրասընտա օլան էվլէրտէ, Ալմանլար, վազթը մուայեէնլէրինտէ թաամլարընը եալընըզճա եէմէքտէ իտիլէր:

Պու սուրէթլէ Ֆրանսըզլար՝ Ալմանլարըն թաավիրլէրինի կէօրմէկէ վէ չաղըրտըզլարը չարգըլարը իշիթմէկէ ալըշարագ, իւք կիւնլէր կիպի, անլէրտէն գօրգուլարը գալմատը, հաթթա քէնտիլլէրինտէն պազը խըտմէթ իսթէմէկէ պիլէ ճէսարէթ իթմէքտէ իտիլէր:

Մօնմանէօրլէրին խանէսինտէ, քիմսէ պու ասքէրլէրլէ կէօրիւշմէերպ, սայքի անլէր օրատա տէյիլ տիլլէր կիպի եաշամագտա իտիլէր: Եալընըզ մատամ տը Մօնմանէօր, պազէն սէրթ պիր պադըլա մէրգուլարա նաղար իթմէքտէ իտի, վէ Ալմանլար տա, պու գարընըն՝ Պազէյլտէքի էվի եանմըշ օլտուղունու, վէ օրատա պիր վիգաթէլէտէ հաղըր պուլունմաղլա, օլ վազըթլտան պէրու ազըլնա պիր ազ խիֆֆէթ կէյմիշ իտուկինի անլամըշլար իտի:

Ալման նէֆէրլէրի, պու գարըտան, պաթըլ պիր իթիգատլա գօրգուլարա իտիլէր:

Մօնմանէօր, Լիւսիէնի վալիտէսինին եանընա կէօթիւրտիւկինտէ, կէնճ գըզ, իւքի էլինի ուզաթտը, վէ իհթիեարէ գարը՝ պու իւքի էլի թուլարագ, ֆագաթ այնի վազըթտա տիկէր պիր մատտէ իւզէրինէ տիւշիւնէրէք,

— Բէք իյի... սիզ պէնիմ գըզըմ օլաճագսընըզ, տէտի:

Պու սէօզտէն սօնրա, մէզպուրէ սիւքիւթ իթտի, լաքին զանն իտէրսինքի ֆիքրի՝ միւպհէմ վէ տէհշէթլի պիր թասսավվուրա մէշուլ իտի:

Ժան. — (Կէնճ գըզա խիթապէն.) Հայտէ, Լիւսիէն, սիզի օտանըզա կէօթիւրէերիմ:

Ժօրթ, պու սըրատա հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէերպ, եալընըզ կէնճ գըզա պագմագլա իքթիֆա իյլէմիշ իտի: Մէրգուլմ, օ գըզըն քիմ օլտուղունու պիլմէեօրտու, լաքին անըն կիւզէլլիկինէ, նէզաքէթ վէ մահուպիյեթիինէ հայրան օլտու: Պունտան պաշգա, հիսսիեաթը ալըգանէեէ գաբալը զանն օլունան Մօնմանէօրիւն գալպինտէ աշգու սէվտա հիսսինին տախիլ օյմուշ օլտուղունու պիզղաթ գարընտալընտան իշիթտիկինի տէրթաթըլ իթմէքլէ, Ժանը իսթիմվապ իթ-

մէքիկի, վէ օ կէնճ գըզըն քիմ օլտուղունու անլամագըզը ֆիբրինտէ գարարաշարըրտը:

Պինապէրին Մօնմաեօր, Լիւսիէնի, մէզպուրէեք թախսիս օլունան օտաեա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա աշաղըեա էնտիկլինտէ, ժօրժ, մէրգուժ իլէ կէօրիւշմէք իսթէտիկլինտէն, տիշարը չըգմասընը իշարէթլէ անլաթտը, վէ պիւրիքտէ ժօրժուն օտասընա կիւրտիքլէրինտէ, ժան, մէրգումա խիթապէն,

— Նէ՞ իսթէեօրսուն, վէ պու զարիպ չէհրէնին մանէասը Նէ՞ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Ժօրժ. — Կէթիւրտիկլին կէնճ գըզ քիմ տիր, Նէրէտէն կէլիօր չիւնքի պէն բէք ազ տիշարը չըգտըղմտան, Կարշտա քիմսէնի թանըմամ:

Ժան. — (Սիւքիւնէթլէ.) Վիւրէճէեքիմ ճէվապ սէնի զիեատէսիլ իլէ թէաճճիւպտէ պրագաճագ տըր. սուրէթի ֆէվգէլատէտէ տիւտատէ օլտուղում օլ կէնճ գըզ պաղչէպան Միշէլ Տօրիանըն էօեթ գըզը տըր:

Ժօրժ. — (Հէեէճան իլէ.) Ժա՛ն, պու խուսուստա տիւշիւն տիւն միւ:

Ժան. — Նէ՞ եի:

Ժօրժ. — Սէնին իշլէտիկլին ճինաեթին ճէզասընը չէքմէքտէ օլա՞ օլ պիշարէ վէ պիսուշ ատէմին գըզընը սէվմէքլիք...

Ժան. — (Տիթրէեքէք.) Րէճա իտէրիմ, խաթըրէլէրինի քէնտի Նէ սագլա, եախօտ էկէր օ խաթըրէլէրի պէեան իթմէք իսթէեօր իսէն, պարի եալաշ սէտա իլէ սէյլէեէճէքլէրինի սէյլէ:

Ժօրժ. — Ժա՛ն, պիլիեօրմուսուն օլ կէնճ գըզը սէվմէք՝ եէնի պիլ ճինաեթ տիր... Թապիեաթա գարշը մէյտան օգումագ, վէ ճէնապը Հագգըն հիտտէթ ու զազապընը տավէթ իթմէք, վէ ալապը լըզըն նիսպէթինտէ տէհշէթլի պիր միւճագաթը քէնտի իւզէթէ ճէլպ իլլէմէք տիր:

Ժան. — (Անլը պուրուշուպ, տիշարը չըգմագ իւզրէ պիր էլի գաբուեա ուզաթարագ.) Հէք տիեէճէկլին պո՞ւ մու իտի:

Ժօրժ. — Տուր կիլթմէ... սէօլլէրիմի տինլէմէքլիկլինի իթէրիմ:

Մէզքիւր պիր գաշ քէլիմէ, էյլէ պիր էհէմմիեթլէ թէլէֆիլի օլունտու քի, Ժան, հիսսի թապի իլէ տուրտու, վէ գարընտալընը եանընա եագլաշտը:

ԺօրԺ . - (Քէլամա տէվամ իտէրէք .) Սէնին , օ կէնճ գըզը սէվ-
մէքիկին միւմքին տէյիլ տիր :

Ժան . - Հայրան օլաճադ մէրթէպէտէ կիւզէլ վէ ճալիպ տէյիլ
մի տիր :

ԺօրԺ . - Շիւպհէ նէ , սէնին օնա տիլտատէ օլմագլըղն սահիհ
օլպիլիլ , լաքին անը սէվտիկինի քէնտիսինէ սէյլէմէքիկին , վէ
անըն թարաֆընտան սէվիլմէկէ չալըչմագլըղն , իշթէ պու օլամագ :

Ժան . - Նի՛չին :

ԺօրԺ . - Տիւշիւն քի , ա' սէֆիլ , օ քիմ տիր , վէ սէն քիմսին . . .
Օ գըզ' պիկիւնահ վէ իֆֆէթ ու իսմէթլէ մութթասըֆէ տիր , չիւն-
քի սիմասընտան , ֆէզայիլի նէճիպէսի ըանա կէօրիւլիւօր . . . Սնըն
աչգ ու մուհապպէթի' մուազզէզ վէ մուգատտէս տիր . . . Կէնճիք
վէ իսթիգամէթ քէնտիսինտէ մէվճուտ տուր . . . Օ գըզ' նայիլի սաա-
տէթ օլպիլիլ , վէ բարլադ պիր միւսթագպէլէ ինթիզար իտէպի-
լիլ . . . Հալպու քի , սէն Ժան , սէն . . .

Ժան . - Պէն նէ'եիմ :

ԺօրԺ . - Սէն , իման ու իթիգատը օլման , խօտպին պիր գալպ
սահիպիսին : Սէն , արսըզ , հաեասըզ , ինսաֆսըզ պիր ճանիսին . . .
Օ գըզճըղազըն բարմագլարընը օխշանէ էլէ պադ պիր քէրրէ . . .
Օ էլտէ Պուրէյլին գանընը կէ'օրմէեօրմուսուն . . . Օ գանտան , Լիւ-
սիէնին էլինտէ տախի պիր լէքէ գալըր տէյի գօ'րգմաեօրմուսուն :

Ժան . - Պունլար պօշ լաֆլար տըր : Պաչգա պիր տիեէճէկին
գալտը մը :

ԺօրԺ . - Շունու սանա սէյլէեօրում քի , օ գըզըն պուրատա
գալմասընը պէն իսթէմէմ : Պագ պիր քէրրէ , պունտան տօլաեը
հիսս իտէկէլտիկիմ տէհչէթ պէնի նա'սըլ տիթրէտիեօր : Սէն նէ'
ատէմնին քի , տիւնեատա է'ն մուգատտէս օլան պիր մատտէեէ գար-
չը ատէթա մէյտան օգուեօրսուն :

Ժան . - Պէն օ գըզը սէվէրիմ :

ԺօրԺ . - Սէ'ն մի սէվիեօրսուն . . . Խա'յր , խա'յր , ֆիքրինտէ տէհ-
չէթլի պիր թասավուր վար տըր . . . Օ կիւզէլ պիր գըզ տըր . պէլ-
քի անը իղֆալ իթմէք . . . պիսուչլուղունու վէ պէտպախթըղընը
սուի իսթիմա իթտիրմէք իսթէեօրսուն . . .

Ժան . - (Իքի էլլէրինի անընա կէօթիւրիւպ , պօղուգ պիր սէտա
իլէ .) Խա'յր , Ժօ'րԺ , հազըգէթէն , վէ էղճան ու տիլ պէն օ գըզը
սէվէրիմ . . . Չօգտան , վէ իլք տէֆա կէօրտիւկիւմտէն պէրու աթէ-

չի մուհապպէթլէ սիւզան օլուեօրուօմ , վէ մուհապպէթիմի թահրի-
րէն տախի պիլտիրմիչիմ տիր , էվվէլ էմիրտէ մուհապպէթիմի ըէտտ
իթմիչ իտի , ֆադաթ երինէ ըէնտիսինի սէվիեօր իտիմ , հէր կիւն
քէնտիսինի տիւչիւնիւեօր իտիմ . . . Հալպու քի պէնի սէվմէզ օլտու-
ղունու զանն իթմէրլէ ալտանմըչ իտուկիմի , վէ հագգըմտա իզհարը
մուհապպէթ իտէպիլէճէկիւնի անլատըղըմտա , մէսէրրէթիմին նէ՝ տէ-
րէճէտէ օլտուղունու հիւրմ իտէպիլիւրսին . Խա՛յր , ԺօրԺ , Խա՛յր ,
պէն անը քէնտիմէ մէթրէա իթմէր իսթէմէեօրուօմ . . . Խօտ պէ խօտ
պէնիմ գէվճէմ օլմասընը , իսմիմի թաշըմասընը իսթէեօրուօմ :

ԺօրԺ . - Հէր պու սէօյլէտիքլէրին՝ եալան տըր , սախթ է տիր ,
Սէնին ֆիքրինի պու կիպի միւլահազաթ իշղալ իթտիկինտէ , սէն՝
գըզ իլէ էվլէնմէեի տիւչիւնտիւկիւնտէ , վէ պէլքի տէ էվլէնտիկին-
տէ , անըն բէտէրի , մուայեէն մէօհլէթին խիթամընտա , զընտանընը
թէրքլէ , գաթըլկեահա չըգահագ տըր :

Ժան . - Քէնտիսինի սէվէրիմ . . . պու աշգ ու սէվտա՝ պէնի մէն-
նուն իտիեօր :

ԺօրԺ . - Էօյլէ օլտուղունու պէն տէ կէօրիւեօրուօմ . Սէն , հէմ
մէճնունսուն , հէմ գաթ պէ գաթ ճանիսին . Համտ օլտուն քի պէնիմ
ադըրմ պաշըմտա օլուպ , ագլ ու հիքմէթ նամընա իֆատէի հալ ի-
տիեօրուօմ : Օ կէնճ գըզը պուրատան կէճտէր , անը եանըմըզտա
սագլամա : Օ սէնի ունուտահագ տըր : Պիչարէնին գալպինի ալթիւթ
իթմէ : Տիւչիւն քի , էկէր կիւնիւն պիրինտէ ճինաեթիւնին սըրը
մէյտանը չըգահագ օլուր իսէ , մէրգումմէ , ար ու նամուսունտան
վէ տէհչէթ ու նէֆրէթիւնտէն էօլէճէք տիր , վէ սէն , անըն վէֆա-
թընա սէպէպ օլահագսըն :

Ժան . - Պու սըրըը քիմ՝ քէնտիսինէ պիլտիրէճէք տիր . քիմնէ :

ԺօրԺ . - Պու խուսուստա եանըլըեօրուօն :

Ժան . - (Շիտտէթլի պիր հարէքէթլէ .) Քիմ . սէօյլէսէնէ :

ԺօրԺ . - Իխթիհարը սիւքիւթ իտէրէք , պէն պու աշգ ու մու-
հապպէթի հիմաեթ իթմէեթէեթիմ . Զաաֆէթիմիէ , էկէր պիրինն
ճինաեթիւնէ շէրիք օլտուօմ իսէ , թէօհմէթ ատտ օլունան ֆիթուր-
սուղըղգլա իքիննի ճինաեթիւնէ շէրիք օլմահահագըմ :

Ժան . - Սէն մի պու էսըարը մէյտանա չըգարահագսըն :

ԺօրԺ . - Էվվէթ . էկէր էմրիմէ իթաաթ իթմէզ իսէն , հէր շէթ
ֆաշ իտէճէեթիմ :

Ժան . - (Տէհչէթիւնտէն նաչի տիթրէեթէք .) Էմրին նէ՝ տիր :

ԺօրԺ. - Օ կէնճ գըզը սէվմէնի, վէ քէնտինի օնա սէվտիրմէք-
իկինի մէնն իտէրիմ. Անը էվիմիգտէն եօլա դօյմագ իւզրէ պիր վէ-
սիլէ պուլմագլըղընը սանա էմը իտիեօրուլմ :

Խասթա, միւթատը խարիճինտէ կէօսթէրտիկի շիտտէթին
թէնսիւրիլէ գուլվէթտէն տիւշէրէք, վէ էօլիւմ ըատտէսինտէքի
խասթալար կիպի ինլէեէրէք, պիր գօլթուգլու իսկէմիէ տէրունինէ
տիւշիւվէրտի :

Ժան, նազարը ըրգգաթամիգ իլէ պիր տագըգաճըգ գարընտա-
լընա պագըպ, պատէհու ումուզլարընը չէքէրէք :

— Սէն պանա էմըլէր վէրիեօրսուն հա՛, տէտի, վէ ԺօրԺուն էլ-
լէրինի թուլթուպ, քէնտի էլլէրի տէրունինէ ալտը, վէ խասթա՛ էլ-
լէրինի գուրթարմագա չալըշմասընա ըաղմէն, Ժան՝ պիլա միւշքիւլաթ
անլէրի զապթ իտէրէք :

— Ժօ՛րԺ, պէնիմ տիւշմէնիմ օլմաեա ճէսարէթ իտիեօրսուն
հա՛, տէյի իլավէ իթտի :

Մէրգումուն պագըլը օլ գատար զալիմանէ վէ վահշիեանէ իտի,
վէ եիւրիւտիւկիւ թարիգ իւզէրինտէ գարշըսընա պիր թագըմ մէ-
վանի թէսատիւֆ իթտիկինտէ, զաեէթ տէհշէթլի նիեէթլէրի պու-
լունտուղու քիսվէթինտէն օլ տէրէճէ անլաշըլըեօրտու քի, ԺօրԺ,
մերգումա եալընըգ պագմագլա, ըիւզկեարտան սալլանան եաբըագ-
լար կիպի տիթրէմէկէ պաշլատը... Ա՛հ օ սէֆիլ՝ գաճընտաշընա
գարշը պիր չէյ եաբապիլի՛ր մի իտի... Բէնտիսի, սօղուգտան գու-
րումուշ պիր գամըշ օլտուղու հալտէ, տէմիրտէն պիր սօբաեա
գարշը չըգմագ իսթէեօրտու... Ֆիլվագը մերգումուն օլ հէյքէլի
ճէսիսէ էմըլէր վիրմէք իսթէմէսի, իսթիհզա օլունաճագ չէյ
իտի...

Ժան, էլան մերգումուն էլլէրինի թուլթուշ օլուպ, պրագմագ
ինթէմէեօրտու :

ԺօրԺ. - Պըագ պէնի. գօլլարըմը նի՛շին սըգըեօրսուն. կէօրիւ-
եօրսուն քի ֆէնալըգ հիսա իտիեօրուլմ :

Ժան, ճէպրէն գարընտաշընը աեաղա գալտըրըպ, քէնտի եանը-
նա եագլաշտըրտը, վէ պարիտանէ վէ չէտիտ պագըլընը, անըն
կէօլլէրի իշինէ աթֆ իտէրէք, վէ չօճուգ կիպի սարսարագ,

— Ա սէֆիլ, սագըն սէնի եօլումուն իւզէրինտէ գարշըլաճաեըմ,
շինքի օ հալտէ սէնի տալի ֆէտա իտէճէեիմ, տէտի :

ԺօրԺ. - Ժա՛ն, Ժա՛ն, աճը պանա... իսթէտիկինի եաբ. :. հէր

նէ եաբսան, սէս չըգարմանեաճաղըմ, լաքին պանա մերհամէթ էթ, զիրա էօլիւմտէն գօրգարըմ:

Ժան, գարընտաչընը թահգիրլէ երթտիկինտէն, պիչարէ, սարսըլարագ վէ պիլէքլէրի մօրարմըջ օլարագ, թէքրար գօլթուգլու իսկէմէեէ տիւշտիւ:

Ժան. - Սէնին թէհտիտլէրինի ճիտտի մագամընտա գապուլ իթտիկիմ իչին, հագըգէթէն պէն ղաեէթ ահմագ պիր ատէմիմ, Պունտան պէօյլէ պու միսիլու թէհտիտլէրինէ էհէմիեէթ վիրմէեէեէերիմ:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, Ժան՝ գարընտաչընը թէքք իտիպ կիթտի: Ժօրթ օլ էննատէ աղլամանօրտու, անճագ կէօքսիւ՝ հընգըրտամասընտան նաչի թահրիք օլունուօրտու: Եանագլարը պէղաեէթ գըզարմըջ օլուպ, շիտտէթի հէրարէթիլէ կէօզլէրիտէ գըզարմըջ իտի: Մէրգուլուն տօտագլարընտա թահգիրամիզ պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլէրէք, Պուրէյլի գաթլ իտէն գուվկէթլի էլին՝ պիլէքլէրի իւզէրինտէ պրագտըղը մօրուղա, վէ քէնտինին պալ մօմու կիպի պէեագ, զայիֆ վէ գուվկէթսիզ էլլէրինէ տիգգաթ իթտի: Մուախարէն շու սէօզլէրի թէքրար իլլէտի:

— Հագգը վար տըր. պէն՝ շայեանը թահգիր պիր մախուգում, Բէնտիմի պիր իսիճէ թէտգիգ վէ միւսթագպէլի միւթալէա իթմէլիեիմ... Սըթմատան չիւրիւմիւշ, վէ սատէ նէֆէստէն ղայրի պիր շէյիմ գալմամըջ օլտուղունու, վէ եիւքսէք պիր սէս չըգարմագլագ պէնի օրտուղունու կէօրիւօրում:

«Պու հալտէ, իզթիրապը գալպտէն, քէտէր ու էլէմտէն վէ հիւ պիր շէյէ եարամամագտան գուրթուլմագ իչին էօլմէեէ հագգըմ վար տըր:»

Ձէվալը խասթա՝ պու սէօզլէրի սէօյլէեիպ, Կարչ գարիեէպինի Բրուսիալըլար թարաֆընտան իշղալ օլունտուղու զէման կիզլէմիշ իտուկի ըէվօլվէրինի խագըխանէսինտէն ալտը:

Պու ըէվօլվէր տօլու օլուպ, պունուն խօրօղունու թահրիք իթմէսինտէ, ճիւզի պիր սէսլէ կէրկիլէշտի, վէ սօնրա քէնտի գուլագ թօղունա տաեաթտը:

Պու արա, խասթանըն եանագլարընտաքի գըզարթը կէյմիլ օլուպ, լէհէէսի ղաեէթ սօլկուն իտի, լաքին տիթըէմէօրտու: Հաթթա էօլէհէյի տագըգաեը լաեըգըյա կէօրմէք իւզրէ պաշտան աեաղա գատար թասվիրինի կէօսթէրէն պիր ալինէնին գարընտա

կիթտի։ Բէվօլվէրին աղղը՝ գուլագ թօղունտան եալընըդ պիր սան-
թիմէթրօ ուզագտա իտի։

Մէրգուժ թէթիկէ պասալ տուրտու, վէ բէնտի քէնտիեէ,

— էօլմէգտէն էվվէլ, օլ գըզը բէնչէյի աչգընա ալմագտան
սագընմասը իչին գարընտաչըմա սօն տէֆա բէճա իթմէք իսթէրիմ...
Վէֆաթըմըն՝ քէնտիսինէ ֆայիտէլի օլմասընը, վէ հարէքէթի վա-
դըասընտան տօլաեը նէտամէթ իթմէսինի արգու իյլէրիմ, տէտի, վէ
սէրիան պիր գալ սաթըրտան իպարէթ պիր թէգքիւրէ եազըպ մէօ-
հիւրլէտի։

Անճագ ըասթ կէլա պաչընը եօգարը գալտըրմագլա, կէօզլէրի՝
ալըգ օլան բէնչիւրէեէ աթֆ օլունտու։

Պապրիգանըն սօլ թարաֆտաքի եիւզիւնտէ տիկէր պիր բէնչիւրէ
տահա աչըլմըլ օլուպ, պու բէնչիւրէտէն, Լիւսիէն, տիւչիւնճէլի
պիր հալ իլէ պագըեօրտու։

Ժօրթ, բէնտի քէնտիեէ, — Նէ՝ գատար կիւզէլ տիր, վէ նէ՝
տէրէճէ լաթիֆ կէօրիւնիւեօր, տէտի, վէ էօլմէք իլամընը ալմըլ օլան
պիր քիմսէեէ պագըլտըղը կիպի, աճըգըլ պիր սուրէթտէ մէգպուրէեէ
նազար իթտի։ Այնի վագըթտա, խասթանըն եօրկուն չէհրէսինտէ
սայքի պիր զիեայը Բէպպանի հասըլ օլարագ, Բէվօլվէր էլինտէն
տիւչտիւ։

Խա՛յր, Ժօրթ քէնտիսինի էօլտիւրմէմէկէ գարար վիրտի, վէ
հաեաթընըն պիհուտէ օլտուղունու պիր աղ էվվէլ պէեան իթմէսիլլէ
իէթա իթմիլ իտուկինի անինտէ անլատը, չիւնքի հաեաթընըն հիչ
պիր ֆայիտէսի օլմասա պիլէ, կէնճ պիր գըզը, պիզզաթ մէգպուրէեէ
վէ բէնտի գարընտաչընա գարչը միւտաֆաա վէ վիգաեէսի իչին էլ-
զէմ տէյիլ մի իտի։ Իմտի, պիչարէ խասթա, — Պու գըզըն, պանա
իհթիեաճը օլաճագ տըր... անըն իչին եաչամագըլըլմ լաղըմ տըր,
տէյի տիւչիւնտիւ, վէ մէգքիւր սիլահը՝ եինէ եազըխանէսի տէրու-
նինտէ հըֆը իյլէտի։

Պատէհու թաամ օտասընա էնլպ, հէր վագըթքի կիպի աթէ-
լին եանընտա օթուրտու։

Ժան, տախի օրատա օթուրմուլ օլուպ, սիկարասընը իչիեօրտու։
Իքիսի տէ, վագը օլան միւքեալէմէլէրի խիւլասասընը հալի օլարագ,
սուրէթի պարիտանէտէ եէկտիկէրինէ պագըչտըլար։ Պու իքի պի-
րատէր արասընտա միւհիք պիր առալէթ թօխուժու էքիլէրէք,
պու առալէթին կիւն պէ կիւն արթմասը թապիլի պիր հալէ կէլտի։

Ժորժ . - (Ժաննա խիթապէն .) Վալիտէմիզ օտաւորնա կիթտի՞ վի
Ժան . - Զանն իտէրիմ :

Մէրգուվար արասընտա եալընըզ պու սէօզլէր թաաթի օլու
նուպ , պիր չարեք սաաթ սօնրա , իքիսի տէ օտալարընա չըգտը
լար : Ժորժ , եավաչճա վալիտէսինին օտասը գաբուսուհու չալտը իս
տէ , ճէվապ ալամատը :

Ժան , պու սըրատա ,

— Ուեուեօր . ույգ ուսուհտան ուեանտըրաճագսըն , տէտի :

Ժորժ իսրար իթմէտի . էկէր իսրար իթսէ , վէ էկէր իշէ
կիրմէք իսթէսէ իտի , վալիտէսինին օրատա պուլուհմատըղընը կէ
րէճէք իտի : Իմտի , մէրգուվ քէնտի օտասընա չէքիտիկի կիպի
Ժան տախի օտասընա չէքիտի :

Պու ճանի , հէր ագչամ օտասընտա գաբանարագ , եալընը
գալաղընտա , լէհճէսի թօբրագ րէնկի քէսպ իտէր , կէօզլէրինտէ
էսէրը իղթիրապ միւշահէտէ օլուհուր , վէ տօտագլարը տիթրէր իտի :

Ֆիլվագը Ժորժու տիթրէտէն Ժան , չիմտի քէնտի քէնտիսինէ
տիթրէեօրտու , վէ եալընըղըզ , խուսուսիլէ կիճէ գաբանըղը քէն
տիսինէ տէհչէթի մուհիպ օլուեօրտու :

Մէրգուվ , էօլիւմ թէհլիքէսինէ էհէմիեթ վիրմէեքէք , պի
ճինսեթ իճրատընա քէնտիսինի միւգթէտիր զանն իթմիշ իտի
լաքին չիմտի , հէր եաբտըղընտան գօրգուեօրտու , վէ արա սըր
սայքի չօհուգ մագամընտա տիւշարը տէհչէթ օլուեօրտու :

Օ ագչամը , քիլիտ վէ սիւրմէեթ վագ իլէ , օտասընտա գաբանըպ
պիր լամպա եագտը , վէ կիճէ իտարէ ֆիթիլինի տէ հաղըրլապը
Մէրգուվ , Պուրէյլին վէֆաթընտան պէրու , գաբանըզ , կէօքսին
աղըր պիր եիւթ թահմիլ իթմիշէսինէ քէնտիսինի թագեթիլ իթտի
կիստէն , հէր կիճէ ըշըգ եագմագտա իտի :

Հէր նէ իսէ , օ կիճէսի տախի ըշըղընը պէր միւթատ եագըպ
չաղըն կիպի պիր հալ իլէ եաթաղը ալթընա վէ օտանըն հէր թա
րաֆընա կէօզ կէգտիրտի :

Պատէհու օթուրուպ , օգոււմաեա վէ տիկէր պիր շէյ , էգճիւվի
Լիւսիէն իւղէրինէ տիւշիւնմէկէ սայ իթտի :

Ֆագաթ պօշ զահմէթ . . . կէրչի կիւտիւղլէրի , ֆիքրի եալը
նըզ Լիւսիէն իլէ իշթիղալ իտէր իտի իսէ տէ , կիճէլէրի , Լիւսիէն
իլէ քէնտի միւլահաղատը արասընտա , Պուրէյլին գանը վիճուտու
կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէլիր իտի :

Մէրգուժ, լամպասը ըշըղընը սէօնտիւրտիւքտէն սօնրա, եաթա-
ղնա եաթտը, վէ կէօղլէրինի գաբանարագ, ուեռումագ իսթէտի
խէ տէ, զանն իտէրսին քի ույգուժ կէօղլէրինտէն իրագլանմը իտի
Շէօլլէքի նիչէ կիճէլէրի պիր տագըգա պիլէ ուեռումագսըղըն կէչիւ-
մէքտէ եաթստ ույգուսուղուգլան տէրմանը գալմաբարագ, կէօղ-
լէրի պիր արա գաբանա պիլէ, ույգու իչինտէ վագը օլան վէ քեա-
պուս տէնիլէն հալ զուհուրա կէլմէքտէ իտի, Շէօլլէքի, ուեռումագ-
սըղըն եաթաղընտա գըմըլտանմագտա, էլլէրինի՝ ըհճա եօլունտա ու-
ղաթմագտա, վէ պագը սէօղլէր սէօլլէմէքտէ իտի:

Ոլ հէնկեամտէ մէրգուժուն անը թէր իլէ ըսլանըպ, նալէհան
ուեռանարագ, կէօղլէրինի, տալկըն տալկըն վէ մէճնուն կիպի էթրա-
ֆա աթֆ իթմէքտէ, վէ ույգուսունտա տէյիլ, իլա հագըգի թաղը-
տա, «լո՛ւթֆ, մէրհամէ՛թ» տէյի նիտա իյլէմէքտէ իտի:

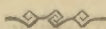
Օլ վագըլթ, եալընըզ օլտուղունու վէ թէխայեիւլ իթտիկինի ան-
լանարագ, տէրմանսըզ վէ թագաթսըզ հալ իլէ պաչը՝ եասթըղը իւ-
զէրինէ տիւլմէքտէ, վէ թէքըար քէսպի սիւքիւնէթ իյլէտիկինտէ,
գալգմագտա, վէ իտարէ ֆիթիլինին այտընըզը քեաֆի օլմաթըղըն-
տան, լամպասընը եինէ եագմագտա իտի:

Եագընտա օտալարտան, սէօղլէրինին իչիտիլմէմէսի քէյֆիեէթի,
պիր տէքէճէ քէնտիսինի թէսկին իտէր իտի, զիրա սէօլլէտիկի սէօղ-
լէր՝ անճագ միւպհէմ վէ գարմագարըչ պիր թարգտա տիչարտան
իչիտիլէպիլեր իտի:

Լաքին կիճէնին սօն գարանըղը՝ քէնտի գօրգուսույլա պիրլիք-
տէ զայիլ օլարագ, շէֆֆագ սէօքտիւկիւնտէ, թարիֆ օլունմագ պիր
ֆէրահըզ հիսս իտէր, վէ քեաֆֆէյի հըրսը շանլարընը, ֆէնա միւ-
լահագալարընը, իւմիտլէրինի, վէ Լիւսիէն հագգընտաքի աչգ ու
սէվտասընը հիսս իթմէկէ պաչլար, վէ իղթիրապընը սօն թէր տա-
նէլէրինի սիլիպ վէ տօտագլարընտա թէպէսսիւմ հաթըլ օլուպ, քէն-
տի քէնտիեէ,

— Նէ՛ տէքէճէ տիվանէլիք, գուվվէյի թէխայեիւլիեէմէ սէօղ
անլաթամաթօրուժ, տէր իտի:

Հալպու բի, պէլբի գուվվէյի թէխայեիւլիեէսինէ սէօղ անլա-
թօրուտու ամմա, վիճտանընա սէօղ անլաթամաթօրու:

4

Լիւսիէն, տախիլ օլտուղու Մօնմանէօր ֆամիլեասը խանէսինտէ, աղ վագըթտա, մէզքիւր խանէ խալգընըն էօմրիւնէ ալըչարագ, մահ-ղուն վէ լաթիֆ պագըչընը քէնտի իւզէրինտէն աերըման ժօրթա խուսուսիյլէ տիգգաթ իթմէքտէ իտի:

Մէզպուրէ, Մարի Տօրիանըն խանէսինտէ օլտուղու կիպի, սա-պահլաերն էրքէն եաթաղընտան գալգըպ, մատամ տը Մօնմանէօրիւն էվճէ խըզմէթլէրինէ եարտըմ իտէր, չալըչըր, վէ հէր էչինի պիթի-տիքտէն սօնրա, մէրգուլմէ գատընըն եանընտա քիթապ օգուլմագլա վագթընը կէչիւրիւր իտի:

Օլ իհթիեարէ գատըն, եալընըզ կէնճ գըզըն եանընտա թէրքի սիւքիւթ իտիպ, պու սանէտէ Լիւսիէն, ագտէմճէ բէք սէրթ զանն իթտիկի մէրգուլմէնին գալպինտէ լիգգաթ վէ միւլայիմէթ ճիհէթլէրի մէվճուտ օլտուղունու անլամագլա, իզհարը թէանճիւպ էյլէր իտի:

Շէօյլէքի մատամ տը Մօնմանէօր՝ քէնտի էսրարընը տախի պիլ-տիրմէք տէրէճէսինտէ իլէրլէեիպ, հալպու քի խաթըրլէրինի հի-քեանէ իթտիկի զէման, Վազէյլ գասապասընըն իհրագ օլունտու-ղու սեպտեմբեր թարիխի միւթէէսսիւֆէսինտէն պահս իթմէք սը-րասը կէտիկինտէ, իխթիեարը սիւքիւթիւ թէրճիհ իտէր, վէ պա-չընը էյիպ, տէրեայը թէֆէքքիւրաթա տալար իտի:

Լիւսիէն՝ Մօնմանէօր ֆամիլեասընա տախիլ օլտուղու ղէման, Բրուսիալըլար պիր տէրէճէ թէանճիւպ իտիպ, հաթթա «չու Ֆրանս սըզ գըզ նէ՝ գատար կիւզէլ վէ ճալիպ տիր» սէօզլէրինի արալա-րընտա իրատ էյլէեիպ, ճիւզի միւտտէթ կէչինճէ, մէզպու-րէնին լագըրտըսը արալարընտա խիթամ պուլտու, Ֆագաթ Բրու-սիալըլարտան Ֆրանց Շիւլլէր իսմինտէ պիր բիեատէ չալուչու, Կարջ տա վէ ճիվարըլարընտա վուգու պուլան կիւնիւլք հատիսէլէրի, քէն-տի ճէպ տէֆթէրինէ կիւնիւ կիւնիւնէ գայտ իթմէկի ատէթ իթմիլ օլտուղու ճիհէթլէ, Լիւսիէնէ տայիր տախի մէզքիւր տէֆթէրտէ պազը մալիւմաթ եաղմըչ իտի:

Ժօրթ, ալմանճաեր, քէնտի լիսանը մատէրգատը կիպի պիլտի-կինտէն, մէրգուլմ չալուչուն, եատորըլը ալթընտա պրագտըլը մէզ-քիւր տէֆթէրի արա սըրա կէօզտէն կէչիւրիւր իտի:

Լիւսիէնին ֆապրիգաեա գապուլ օլունտուղունուն իրթէսի կիւնիւ, Գլօտին կէլէրէք, գըզգարընտաշընը ժօրժ իլէ մատամ Մօն-մաեէօրիւն եանլարընտա պուլտու, վէ պիր միւնասիպէթլէ, Բրու-սիալը ասքէր գօլլարընըն, ճիվար օրմանլարա տօլաշտըզլարընը խա-պէր վիրտի:

Լիւսիէն. - Նի՞չին, աճապա իւզէրլէրինէ հարէքէթի թէճավու-զիեէ վուգու պուլաճաղընը՞ մը մէմուլ իտիեօրլար:

Գլօտին. - Խա՛յր, պու սապահ, Պէրնատէթտէ, կիճէ վազթը Սէն-Քիւքիւֆա օրմանընտան կէշտիկի զէման գաթլ ու թէլէֆ իտիւմիշ օլան պիր ասքէր նաշը պուլունմուշ տուր: Կարշտա պուլունան Բրուսիա ասաքիրի գօմանտանընըն զանն վէ իտտասսընա կէօրէ, պու ճինաեէթ՝ քէօյլիւ պիր քիմոէ թարաֆընտան իճրա իտիւմիշ տիր, չիւնքի քէօյլին էթրաֆը լաեըզըլա մուհաֆազա իտիւմիշ օլ-տուղունտան, Ֆրանսըզ ասաքիրի մուավինէսիւնին եօլ պուլուպ կէշ-մէլէրի գապիլ տէյիլ տիր: Հէր նէ իսէ, իշպու ճինաեէթ մատտէսի հագգընտա թահգըզաթա իպթիտար օլունմուշ տուր:

Մատամ տը Մօնմաեէօր. - (Պու հիքեաեէեի տիգգաթլէ տինլէ-տիքտէն սօնրա.) Լաքին տէտիկինիզ ասքէր՝ նա՞սըլ էօլտիւրիւմիւշ տիւր:

Գլօտին. - Պիր թիւֆէնք գուրշունուլա գաթլ իտիւմիշ տիր, վէ զարիպ եէրի շու տուր քի, մագթուլուն ճէրիհասընը թէտգիգ վէ մուայեէնէ իլէ գուրշունու չըգարան ճէրրահ՝ մէզքիւր գուրշուն Ֆրանսըզ թիւֆէնքլէրինտէն չըգմըշ օլմաեըպ, Տրէյզէր թիւֆէնկին-տէն չըգմա Բրուսիալըլարըն գուրշունլարընտան իտուկինի պէեան իյլէմիշ տիր:

Մատամ տը Մօնմաեէօր. - Տիմէք օլուր քի, պիր Բրուսիալընը պիր Բրուսիալը գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ տիր:

Գլօտին. - Էկէր պիր Ֆրանսըզ՝ Ալման սիլահըլա օ Ալմանը թէ-լէֆ իթմէմիշ իսէ, տէտիկինիզ սահիհ տիր:

Պունա գարշըլըզ իհթիեարէ գարը ճէվապ վիրմէեիպ, պիւա հէեէճան տուրտու, վէ այնի վազըթտա ժօրժ իլէ կէնճ գըզլար տախի սիւքիւթ իթտիքլէրինտէն, մէզպուրէ գատըն պաշընը սալ-լաեարազ,

— Իհթիմալքի չալընմըշ օլան թիւֆէնք իլէ պու Բրուսիալը գաթլ ու թէլէֆ իտիւմիշ տիր, տէտի:

Գլօտին՝ ուզուն պօյու, էնլի ումուզլու, թաթլը պագըլը, վէլ

հասը զանեթ պիշիմլի պիր դըզ իտի. Լիւսիէնին պաշըճա խասսէսի՝ քէնտի շիտտէթ ու սէպաթը օլուպ, հալպու քի Գլօտինին պաշըճա խասսէսի՝ լէթաֆէթի իտի իսէ տէ, պու լէթաֆէթիյլէ պէրապէր, սէպաթ վէ ճէսարէթէ տախի մալիք իտի:

Գլօտին, հէման հէր կիւն Լիւսիէնին նէզտինէ կէլէրէք, կիւնիւն պիր դըսմընը մէզպուրէնին եանընտա կէշիրիր իտի, չիւնքի մուհասէրէնին թա իպթիտալարընտա, վէ հայվանաթ սիւրիւլէրի տիւշմէնին էլինէ կէշմէմէք իչին Բարիսէ կէժնտէրիւմիշ, պուղտայ վէ սամանլար՝ չօգտան Ֆրանսըզ օրտուսունա սաթըլմըշ օլտուղունտան, քէնտիսինին Պէրնատէթտէ պիր իշի գալմամըշ իտի, վէ չիֆթլիքտէ վազըթ կէշիրմէսի, քէնտի էմրի մուհաֆազասընա իհալէ գըլընմըշ օլան էմլաքը մէզքիւրէեի, մուհասէրէտէն սօնրա հէյեթէթի ասլիեէսիյլէ կօթիէեէ իեատէ իթմէք իչին իտի:

Ժօրժ, Գլօտինին նազիք վէ ճալիպ սիմասընա եավաշ եավալ ալըշոր. Չօգ տէֆա մատամ տը Մօնֆաեէօր, պիր քէօշէտէ տէրեայլ թէֆէքքիւրաթա տալտըղը զէման, Գլօտին՝ Լիւսիէն իլէ պիրլիքտէ չալըշըքէն, Ժօրժ՝ տէրին տէրին մէզպուրէեի թէճէսսիւս իտէր, վէ քէնտիսի պիլմէեէրէք, գալպինտէ նազիք պիր հիսս հուսուլէ կէլիր, վէ եիւրէկինտէն տամարլարընա, վէ տամարլարընտան եիւրէկինէ պիր ազ հէրարէթ ճէվէլան իյլէր իտի. հալպու քի Գլօտին՝ իրթէսի կիւն թէքրար կէլմէք իւզրէ Լիւսիէնտէն մուֆարաֆաթ իթտիկինտէ, Ժօրժ հէրարէթինի զայպ իտէր իտի:

Պիր գուվվէյի շէտիտէ մէրգոււմու օլ կէնճ գըզա տօղրու սէվգ իտիպ, պու սանէտէ հանաթը թազէ քէսպ իյլէմէքտէ, ըահաթճա նէֆէս ալըպ վիրէպիլմէքտէ, վէ էօմրիւն լաթիֆ օլտուղունու միւլահազա իթմէքտէ իտի. Ժօրժ, օլ անէ տէկին աշգ ու սէվտա իւզէրինէ ասլա սարֆը զիհին իթմէմիշ իքէն, պիրտէն պիրէ քէմալ շիտտէթլէ մուհապպէթ հիսսի գալպինէ կիրտի. ֆադաթ պու հիսսիտէ, հէմ պիր աշըգա մախսուս արգուլար, հէմ պիր բէտէթ մախսուս վադարը մուհապպէթ վէ հէմտէ պիւեիւք պիր գարըն տաշ կիպի թէվէճճիւհիւ սամիմի մէվճուտ պուլունմադտա իտի Մէրգոււմ, արասըրա, «Քէնտիսինի սէվէրիմ» տիմէքտէ, վէ օլ անէ տէկին քէնտիսի իչին պէտալաթ օլմուշ օլան խալի վէ մուճիպի թէէսսիւֆ էօմրիւ տախիլինտէ, շիմտի սայքի բարլազ պիր կիւնէլ տօղարազ, վիճուտինի ըսթմադտա իտի:

Հէր կիւն, Գլօտին աաթ իւշտէ Լիւսիէնէ կէլիր իտի:

Նիչէ տէֆալար, ժօրժ, մէզպուրէնին մովասըլէթինի գօլլամագ-
իւղրէ բէնչիրէնին էօնիւնտէ տուրուր, վէ նիչէ տէֆալար, կէլմէ-
նէճէք տիր զաննըյա գաչլարը չաթըլըր, վէ գալպի տիւշարը թաղ-
երգ օլուր խի:

Սօն տէֆալար կէլիչինտէ, մէրգոււմ,

— Հէլէ շիւքիւր... տէտի, վէ Լիւսիէնէ խիթապէն,

— Մա'տմուաղէլ, իշթէ գըզգարընտաշընըզ կէլիեօր, տէյի պէ-
նան իյլէտի:

Լիւսիէն, գուրնազ պիր գըզ օլտուղունտան, տիգգաթլէ մէր-
գոււմ պագտը, Չաթէն պիր գաչ կիւնտէն պէրու Լիւսիէն՝ ժօրժու
թէճէսսիւս իթմէքտէ օլմաըյա, Գլօտինի կէօրտիւկիւնտէն պէրու
պու պիչաբէնին իւզէրինտէ պիր հիւսնի թէպէտտիւլ զուհուրա կէլ-
տիկինի միւշահէտէ իյլէմէքտէ խի, վէ պու հալ՝ բէնտիսինի միւ-
թէճէսսիր գըլտըղընտան, իշի Գլօտինէ աշմաեր թասմիւմ իթտի: Իմ-
տի գըզգարընտաշը քէնտի նէզտինէ կէլտիկինտէ, Լիւսիէն,

— Մէօսիէօ ժօրժ, աֆվ իտէրաինիզ, գըզգարընտաշըմ իլէ եա-
լընըզա կէօրիւշմէք իսթէրիւմ, տէտի:

Ժօրժ. — Մուսահիպէթինիզ չօգ սիւրէճէք մի տիր:

Լիւսիէն. — Խա'յր:

Ժօրժ. — Եինէ կէլէճէք միսինիզ:

Մէրգոււմ, պու սօն սէօղիւ, էօյլէ բէճա վէ նիեազ իտէրսէճինէ
վէ լաթիֆանէ սէօյլէտի քի, կէնճ գըզըն գալպկեաշընա գատար
թէճէսսիր իթտի, վէ տէրհալ ճէվապա աղաղլէ,

— Էվվէթ, մօնսիէօ ժօրժ, պիր ազտան ափտէթ իտէճէերիզ,
տէտի:

Պու ճէվապ՝ մէրգոււմուն մահզունիյեթինի իզալէ իթտի, վէ
Լիւսիէն՝ Գլօտինի հափլիեթ կէօթիւրտիւ: Օլ էսնատէ, ասքէրլէր,
գաբունուն էշիկինտէ պուլունուպ, սիւահլարընը սիլմէքլէ մէշղուլ
խիլէր: Չափուշ Պրանն Շիւլլէր՝ հազին հազին պու գըզլարա պագ-
տը: Շիւպհէսիզ մէրգոււմ, պիր Պրանսըզ գուրչունույա ահրէթէ
եօլճու՝ օլմատըղը հալտէ կէօրմէք արզուլէտիկի զէվճէյի միւհթէրէ-
մէսիյէ իւշ նէֆէր մասուլարընը խաթըրլատը:

Պրանն Շիւլլէր, պիր կիւն էվվէլ, քէնտի ճէպ տէֆթէրինէ,
Սէքիզ կիւն մուգատտէմ, բէֆիգլէրիմիզտէն պիրի մագթուլէն օր-
ման իլինտէ պուլունտու: Տիւն տէ տիկէք պիրի թիւֆէնք գուրչու-
նույա թէլէֆ իտիլմիշ խի, վէ պիւրինճիսի միսիլու, պու տալսի

պիր Ալման գուրչունունա գուրպան օլմուշ իտի, Զապիթլեր՝ թահ-
գըգաթ իճրա իտիեօրլար, էկեր պու վագըա թէքերլուր իտեր, վե
պիզ տէ ճանիեի պուլամազ իսէք, Կարչը եագաճաղըզ» տէյի եագ-
մըշ իտի:

Գլօտին պիր ազ էվվէլ կէլտիկինտէ, թաամ սալասընտա եալը-
նըզ ժօրթ իլէ Լիւսիէնի պուլմուշ իտի, Իհթիեարէ գատըն, օտա-
սընտան էնէճէք վագըթ օլմասընա ըաղմէն, մէյտանա չըգմատըղըն-
տան, Լիւսիէն՝ տիւչարը իզթիւրապ վէ էնտիշէ օլարագ, մէրգուլմէ-
նին օտասընա չըգտը, վէ ըահաթսըզ օլուպ օլմատըղընը սիւալ իթ-
տիկինտէ, իհթիեարէ՝

— Բահաթսըզ տէյիլիմ. անճագ եօրկունում, վէ պու կիճէ տէ
իյիճէ ուեուեամատըմ: Իմոի, գըզըմ, պէնի եալընըզ պրագմանըզ
արգու իտերիմ, տէտի:

Լիւսիէն, օտատան տիւչարը չըգտըղը զէման իհթիեարէնին էլպի-
սէլէրի, վէ աեագ գապլարը չամուրլու օլտուղունու, վէ մէքըիւր
չամուրա պազը գուրումուշ եաբրագլար վէ սայիր չէօր չէօր եաբըլ-
մըշ իտուկինի կէօրտիւ:

Գլօտին իլէ Լիւսիէն ֆապրիգատան պիր խայլի իրագլանտըլար,
վէ իֆատէլէրինին քիմէսնէ թարաֆընտան իշիտիլմէեէճէկինէ թէէ-
մին օլտուգլարընտա, տուրտուլար:

Գլօտին. — Պանա պիր խապէ՞ր մի վիւէճէքսին:

Լիւսիէն. — Խայր, գըզգարընտաշըմ, աէնի պիր մուխաթարա-
տան կէրի տուրտուրաճաղըմ:

Գլօտին. — Մուխաթարա՞մը. նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն:

Լիւսիէն. — Գլօտին, հէր նէ գատար սէնի կէօրմէմէքլիք, պէ-
նիմ իշին պիր ֆէնալըգ իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ ֆապրիգաեա սըգ
սըգ կէլմէմէքլիկին լազըմ տըր:

Գլօտին. — Նէ՞ սէպէպլէ:

Լիւսիէն. — Սէն հիշ պիր շէյ քէշֆ իթմէտի՞ն մի:

Գլօտին. — Խայր:

Լիւսիէն. — Ժօրթուն սանա տիգգաթ իթտիկինէ վէ՞ սէնինի
պուլուշտուղունտա, լէհճէսի սօլտուղունա տիգգաթ իթմէեօրմու-
սուն... Պիր զէմանտան պէրու էօմըիւ պիրտէն պիրէ նասըլ թէպ-
տիլ օլտուղունու, վէ պու թէպէտտիլիւն տէ, սէնին իլք վի-
զիթան իլէ պէրապէր պաշատըղընը նազարը տիգգաթա ալմանօր
մուսուն:

Գլօտին . - (Գրգռարարագ .) Պու տէտիկին սէնին միւլահազա՞ն մը տըր .

Լիւսիէն . - Խա՛յր , տէտիկիմ միւլահազա օլմաեւա , հագըգէթ տիր . ԺօրԺ սէնի սէվիեօր .

Գլօտին . - Պիչարէ առէմ . . . Խաթա վէ զայիֆ վիճուտ՝ օլմա-սըյա պէրապէր . . . Լաքին քէնտիսինէ թէէսսիւֆ իթմէմէք տէ էլ-տէն կէլմէզ . . . գարընտաշընըն շէրիքի օլմատըղընա էմինիմ . . . Ղա-եթ նէզաքէթլի վէ լաթիֆ թապիեաթլը տըր . . .

Լիւսիէն . - Շիմաիլիք պուրաեա կէլիշինի ազալթըրսըն , վէ նի-հաեթ տէ կէլմէքտէն գաթիէն ֆէրաղաթ իտէրսին .

Գլօտին . - (Ա՛հ իտէրէք .) Մատէմ քի սէն պէօյլէ իսթէեօր իսէն , պէն տէ մուվաֆֆազաթ իտէրիմ .

Իրթէսի կիւն , վէ տահա իրթէսի կիւնլէր Գլօտին կէլմէտիկին-տէն , ԺօրԺ՝ վէսվսէեթ տիւչար օլարագ , Գլօտինին կէլմէմէսի սէ-պէպինի Լիւսիէնտէն սօրտու , վէ օտախի , մէզպուրէնին պիր ազ նամիզաճ իտուկինի պէեան իյլէտի .

Մուախսարէն , ԺօրԺ , արասըրա կէնճ գըզը կէօրմէքլէ , միւ-թէսիլի օլմագտա իքէն , մէզպուրէ պիւթիւն պիւթիւն կէլմէեինճէ , պիր խայլի կիւն , քիմսէ իլէ լագըրտը իթմէքսիլին , աթէշին եանըն-տա օթուրմագլա վագթընը կէշիրտի , վէ պու միւտտէթ զարֆըն-տա , թէքմիլ ազասը , սըթմատան տիթրէմէքտէ , վէ ազչամլարը , եաթաղընա եաթմագլա տէրեայը եէյիս ու քէտէրէ միւսթաղրագ օլմագտա իտի .

Պիր կիւն իհթիեարէ գատըն , օղլու հագգընտա Լիւսիէն իլէ կէօրիւշտիւկիւ սըրատա ,

— Պիչարէ բէք ֆէնա հալտէ տիր . սաեըգլաեօր , վէ սաեըգլա-մասընտա , եալընըզ գըզգարընտաշընըզըն իսմինի վէրիեօր , տէտի .

Լիւսիէն , Գլօտինի չաղըրթըպ ,

— Աղիզէմ Գլօտին , ուզուն միւտտէթ պուրաեա կէլմէգսէն , պիչարէ թէրքի հաեաթ իտէնէք տիր . . . հալպու քի քէնտիսի գա-պահաթլը տէյիլ տիր . . . պիչարէեթ աճըմագ վէ էսիրկէմէք , ին-սանիսէթին պօրճու տուր , տէյի պէեան իյլէտի .

Յիւվագը , պիր գաչ կիւն սօնրա , ԺօրԺ քէսպի սըհհէթ ու աֆիյեթ իտէրէք , եինէ իքի գըզգարընտաշ իլէ պիրլիքտէ պու-լունմաեա վէ Գլօտինէ թէպէսսիւմ իթմէկէ պաշլատը .

Հալպու քի օ կէնճ գըզ տա , քէնտիսինէ աթֆ օլունան մէրդու-

մուն կեօղէրինն նիհաեթսիդ տէրէճէտէքի լէթաֆէթի գարըսընտա տուղուսուզ գալամանըպ, զանն իտէրսին քի ժօրժուն զաաֆէթի քէնտիսինի ճէլպ իթմէքտէ իտի:

Գատընլարտա է'ն մուազզէզ վէ է'ն նէճիպ օլան պիր տուղուսանի աճըմագլըգ տուղուսու, պու կէնճ գըզըն թապիեաթը իւզէրինտէ իճրաի հիւքմ էյլէմէքտէ իտի:

Վադաա ժօրժ օթուզ եաշընտա պիր ատէմ իտի, ֆազաթ քէյֆսիզլիք քէնտիսինի օլ տէրէճէ պօղմուշ իտի քի, քէնտի քիսվէթիլէ կէնճ գըզըն թաղէլիկի վէ տիրիլիկի արասընտա պիր ֆէրգի ազիմ պուլունմագտա իտի: Լաքին թապիեաթըն, պազէն անլաշըմագ վէ էսրարի մուհապպէթլէր տախի թէրթիպ էյլէտիկի կէօրիւսիւշ հալլէրտէն տիր:

Լիւսիէն՝ գըզգարընտաշընըն թապընը կէօրտիւքճէ,

— Գլօտին, սագըն քէնտինի, տէտիկինտէ, Գլօտին տէ,

— Կէօրիւեօրսուն ա', Լիւսիէն, ճէնապը Ալլահ պէնի պու ֆամիլեաեա կէթիրմէքլէ, էլպէթթէ նիեաթ ու էֆքեարը Րէպպանի-եէսի պուլունմուշ տուր: Մէն, ժան տը Մօնմաեթօրիւ թէլէֆ իթմէք իշին պու էվէ կիրտին: Օ, ալչագլիղա վէ էօլիւմէ մահքիւմ տիր: Հալպու քի պէն, ժօրժու գուրթարմագ իւզրէ պուրաեա կիրմէք տէյիլմիեիմ: Մէն, պու վալիտէտէն, իքի էվլատընտան պիրինի ալաճագսըն... պէն տէ տիկէրինի իեատէ իտէճէեիմ, տէյի ճէվապ վէրիւ իտի:

Լիւսիէն, պիր կիւն, գըզգարընտաշընը գուճագլաեարագ, եավաշ սէտա իլէ,

— Գլօտին, պահա իտէրիմ քի սէն ժօրժու սէվիեօրսուն, տէտի:

Գլօտին. — Պէնիմ վասըթամլա անըն պախթիեար օլտուղունուշ վէ պագըշընտա համիլեթ վէ շիւքրանիլեթ ասարը բարլատընը կէօրտիւքճէ, էվվէթ, գալպիմտէ պիր շէյ հիսս իտիեօրում... էվվէթ, անը սէվիեօրում:

Լիւսիէն, պու պապտէ ֆազլա պիր սէօղ սէյլէմէտի:

Մէրգուլմէ, քէնտի միւլահազայը մախսուսէսինի տէրիսաթըն իլէ:

— Քիմ պիլիր, պէլքի պու մուհապպէթ պէնիմ իշիմէ եաթաեաճագ տըր, տէյի տիւշիւնտիւ:

5

Պիր դաչ կիւնտէն պերու, Կարչտա պուլունան ասաքեր միեանշնոտա պաղը հարաքեաթ վուգու պուլմուչ իտի: Էզճիւմէ ֆապրիգա տախիլինտէքի հիւսար ասաքերի վէրսայլա տողրու սէվգ իտիլմիչ օլուպ, պունլարըն եէրինէ տրակօն ասաքերինէ պէքլէնմէքտէ իտի:

Հոկտեմբեր 31 տէ, Մէցին թէսլիմի խապերի, երլտըրըմ կիպի սիւրաթլէ տիւշմէն խաթթլարընտա նէշր օլունտու, վէ օ ադչամը Ֆրանց Շիւլլէր, քէնտի ճէպ տէֆթէրինէ, լեինէ զալիպ օլտուգ: Բրուսիա պիւեհիւք տիւր: Ֆրանսա մահվ օլտու: Մէց արզը թէսլիմիլէթ իթտի: Բարիս տախի թէսլիմ օլաճագ տըր: Եագընտա զէվճէմ միւհթէրէմ Գաթէրինիմի, վէ չօճուգլարըմ Վիլհէլմի, Ֆրիցի վէ Աննը կէօրէճէեիմ... » տէյի եագմըշ իտի:

Օ ադչամը Ալմանլար, Պուրթէ գասապասընըն զապթը վէ Մէց պէլտէսինին թէսլիմի միւնասիպէթիլլէ շէհրի ային իճրա իթմէքտէ օլտուգլարընտան, շարապ թաթըն ալտըրըպ, վէ ֆապրիգանըն պիւեհիւք սալասընտա զէֆք ու էյլէնճէ իլէ իմրարը վագըթ իթմէքտէ իտիլէր:

Օլ էննատէ, եարը կիճէեէ պիր սաաթ գալմըշ օլուպ, կիճէ զանէթ գարանլըգ իտի: Ֆապրիգատաքի ասքէր՝ Շիւլլէրին գօմանտաը թահթընտա եիկիրմի գատար նէֆէրտէն իպարէթ օլմագլա պէրապէր, իգթիզա իթտիկինտէ տէրհալ սայիր ասաքիր ճէլպի իչին թէտապիրի լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ իտի:

Օ կիճէ, գարանլըգ օլմագտան պաշգա եաղմուրլու տախի օլմասըյլա, քիւսթախանէ հարաքեաթա միւսայիտ իտի, վէ Մօնմա-եթօրլէրին էվի, թարլա օրթասընտա, վէ քրմանլար իթթիխալինտէ օլտուղունտան, վէ մէզքիւր օրմանլարա, էվին տիվարլար իլէ մուհաթ պաղչէսինտէն կիտիլէպիլտիկինտէն, մէզքիւր քիւսթախանէ հարաքեաթա էվլէրիչլի իտի:

Եարը կիճէեէ պիր սաաթ գալարագ, Բրուսիալը ասքէրլէր, էվլէքի գատար շիտտէթլէ իճրաի նէզարէթ իթմէեիպ, վէ զաթէն հէր թարաֆ տախի սիւքիւնէթ իչինտէ պուլունուպ, սիճիմ կիպի պիր եաղմուր լաէնգաթի եաղմագտա իտի:

Օրմանլարըն խալի մահէլլէրինտէ տուրան նէօպէթճիլէր, իբր ատրմ իլէրիսինի կէօրմէկէ զայրը միւզթէտիր օլուպ, նէօպէթլէրինի թէպտիլ իթմէք վագթինտէ իսէ, իւշ տէֆա էլլէրինի եէկտիկէրինէ վուրմագլա իշարէթ վիրմէքտէ իտիլէր:

Էկէր կիճէնին դարանլըր բէք զիեատէ օլմասա, եանի այ մահիթապը պիր տէրէճէ պուլուլթար ալթընտա կիզլէնմիշ օլսա իտի, Ալման նէօպէթճիլէր, հէր թարաֆտան, չալը չըրքըլարա տօղրու էլլէրէնիպ, Մօնմաեէօրլէրին պաղչէ տիվարլարընա տօղրու կիտէն կէօրլէրի կէօրէպիլիլէր իտի:

Իշթէ պու գարանլըք կիճէտէ, ֆապրիգանըն սալասընտա, ասքէրլէր վէ Ֆրանց Շիւլլէր՝ իշիպ իշիպ թիւրքի չաղըրմագտա օլուպ, պուլարտան եալընըք իբի իւշ նէֆէրի օեուռն բեաղըտը օյնամագլմէշղուլ իտիլէր: Սալա՝ բօրպէնտէն մաամուլ ուզուռն սիկարա չի պուգլարընըն տիւմանըյա տօլմուշ օլուպ, բեաֆֆէյի ասքէրլէր բէնտիլէրինի հալը էմնիյեթտէ զանն իթմէքտէ իտիլէր:

Եարը կիճէեէ եարըմ սաաթ գալարագ ֆապրիգանըն գաբուտու աշըտը, վէ էշիկ իւզէրինտէ, ամէլէ կիպի իշճի կէօմլէկի կիեինմիշ վէ պաշլարընա շարգա գօյմուշ իւշ քիշի միւշահէտէ օլուռմաղի ասքէրլէր, պուլարըն եանընա կիտիպ, ալմանճա,

— Նէ՝ իսթէեօրսուռնուզ. տէֆ օլուպ կիտին, տէտիլէր, վէ սըրթլարընա եումրուգ էնտիրէրէք, մէրգուլարը եօլա գօյմագ իսթէտիլէր իսէ տէ, մէրգուլման իւշ շախսար՝ սէրիսօշ օլուռգլարընտան, սալլանմագտա, կիւլմէքտէ, ֆագաթ օրատան կիթմէմէքտէ իտիլէր:

Օլ վագըթ Ֆրանց Շիւլլէր, իլէրլէեիպ, ֆրանսըզճա,

— Նէ՝ իսթէեօրսուռնուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Իւշ շախստան պիրի՝ էյինի շարգասընա կէօթիւրիւպ,

— Աֆվ իտէրսինիզ. պիզ Սէն-Դիու էհալիսինտէնիզ, վէրսայլտան կէլիեօրուզ: Պուրատան կէչիեօրտուգ, իշէրտէ կիւլմէք, շարգօգուլմագ սէտալէրի իշիտէրէք, «Պիզ տէ իշէրի կիլէլիմ» տէյի տիշիւնտիւք, վէ իճրասընտա տախի պուլուռտուգ: Աֆվ իտէրսինիզ, չալուշ էֆէնտի, պիզ սիզի գօրգուլթմագ իսթէմէտիք, տէտի:

Շիւլլէր. — (Ճէսոնընէ.) Պիզ տէ սիզտէն ապա գօրգմատըք:

Մէզքիւր իւշ քիշինին կէօզլէրինտէ անը վահիտտէ զարիպ պիլրարադըրք միւշահէտէ օլուռտու, լաքին իւշիւ տէ սէրիսօշ կէօրլէնիւեօրլար իտի:

Իշլէրինտէն պիր տիկէրի՝ տահա զիեատէ ճէսարէթլէ,

— Էվվէթ , արամբդտա , «իչերտէ շարգը օգուռնուեօր . տիմէք քի իչկի տէ իչիլիեօր , պիզ տէ իչերիզ» տէտիք :

Ֆրանց Շիւլլէր կիւլտիւկիւնտէն , սէրխօյլար տախի ծնա իմթիսալ իթտիլէր : Պու սէրխօյլար՝ իյի ատէմլէրէ պէնզէտիքլէրինտէն , չափուչ՝ քէնտի ատէմլէրինէ պազը սէօզ սէօյլէմէքլէ , մէրգուամար , Ֆրանսըզլարըն եանընա եագլաչըպ , իւսթէրինի արաչտըրտըլար իսէ տէ , հիչ պիր շիւպհէլի քեաղըտ պուլմատըլար :

Ֆրանսըզլարտան պիրի , պիր Ալմանըն գօլլարը արասընտա չապալանարագ , վէ , «է՛յ պանա պագ , պէնի կըտըգլաեօրսուռն» տիեէրէք կիւլմէքտէ իտի :

Շիւլլէր . — Մատէմքի իչկի իչմէք իսթէեօրսուռնուզ , իչերի կիրին :

Մէրգուաման իւչ չախսլար իչերի կիրտիլէր : Պուռնլարտան պիրի Բասգալ Տօրիա , իքինճիսի Հանրի վէ իւչիւնճիւ Կօթիէ Պուրէյլ իտի , իւչիւնէ տախի պիրէր գատէհ շարապ վէրիտիքտէն սօնրտ , Շիւլլէր՝ քէլամա աղաղլէ ,

— Մատէմքի Ֆրանսըզսընըզ , վէ Ալմանլար իլէ պիրիքտէ իչրէթ իթմէկէ կէտիւնիզ , էօյլէ իսէ , եաչասըն Ալմանիա տէյի նիտա իտէլիմ , տէտի :

Կօթիէ օլ տէրէճէ սէրխօչ կէօրիւնիւեօրտու քի , աեագտա տուրամատըղընտան , պիր մասաեա տաեանարագ ,

— Խա՛յր , խա՛յր , չափուչ էֆէնտի . թէքլիֆինիզ պիր ազ զիեատէ տիր... Պէն սիզէ , «եաչասըն Ֆրանսա» տէյի նիտա իթմէքլիկի թէքլիֆ իտէրսէմ , գապուլ իթմէզսինիզ տէյիլ մի , տէյի պէեան իյէտի :

Շիւլլէր . — Էլպէթթէ իթմէեիզ , զիրա պիզ Ալմանըզ :

Կօթիէ . — Էօյլէ իսէ , պիզ տէ իտէմէեիզ :

Շիւլլէր . — Փագաթ արամբդտա միւսալէհա իմզալանաճագ տըր :

Կօթիէ . — Տահա մալիւմ տէյիլ տիր , Լաքին միւսալէհա իմզալանսա տա , տույղուլարըն իճրաի հիւքմիւնէ մանի օլամազ :

Շիւլլէր . — Տիմէք ըէտտ իտիեօրսուռնուզ :

Կօթիէ . — Էվվէթ , չափուչ էֆէնտի , ֆագաթ պուռնտան տօլաեք կիւնէնմէեին . Պիրիքտէ չագըպ չագըչտըրմաեք գապուլ իտէրիզ իւնքի սիզ իյի ատէմլէրսինիզ , վէ սիմանըզտան , մէրտ քիմսէլէր օլտուղուռնուզ աչիքեարէն անլաչըլըեօր : Անճագ , մատէմքի պաղըրպ չաղըրչմաղա արղուռնուզ վար տըր , սիզէ պիր հուրրա թէքլիֆ

իտէրիմ : Իշտիկիմիզ շարապ՝ զաեթ նէֆիս տիր : Իմտի, «եաչա-սըն շարապ» տէյի պաղըըշալըմ :

Պու արա Շիւլլէր՝ զիեատէսիյլէ մահզուզ օլտուղունտան, կիւ-լիւեօրտու :

Մէրգոււմ, Կօթիէնին սէօզլէրինի ասքէրլէրէ թէրճէմէ իթմէք-լէ, անլէր թարաֆընտան տախի մուվաֆֆաթ օլունտուղունտան, Ֆրանսըզարա խիթապէն,

— Թէքլիֆինիզ գապուլ օլունտու . հայտէյին պաղըըշալըմ, տիմէսինտէ, Կօթիէ, Բասգալ վէ Հանրի, գատէհլէրինէ շարապ տօլտուրուպ :

— Եաչասըն Ֆրանսըզ շարապը, տէյի նիտա իթտիլէր :

Շիւլլէր, պունարա ճէվապէն,

— Պիզ սիգտէն տահա զիեատէ նէզաքէթլիեիզ . սիզ ասլա, «Եա-չասըն Ալման պիրասը» տէյի պաղըըմահսընըզ. ֆագաթ պիզ, «Եա-չասըն Ֆրանսըզ շարապը» տէյի պաղըըրըրըզ, տէտի :

Պէօյլէճէ քեաֆֆէյի Ալմանլար, շարապ գատէհլէրինի էլլէրինէ ալարագ, վէ գահգահա իլէ կիւլէրէք,

— Եաչասըն Ֆրանսըզ շարապը, տէյի պաղըըշտըլար :

Օլ վագըթ Կօթիէ, Բասգալ վէ Հանրի՝ տահա կիւրիւլթիւլիւ վէ գահգահալը պիր թարգտա կիւլմէկէ պաշլատըլար, վէ մուախ-խարէն Բասգալ իլէ Հանրի պիր մասա իւզէրինէ եուվարլանըպ. ֆագաթ Կօթիէ՝ սալլանա սալլանա պիր բէնչիրէեէ տօղրու իլլէրլէտի : Անըն օրաեա մուվասըլէթինտէ, Բասգալ իլէ Հանրի աեաղա գալգ-տըլար, վէ Բրուսիալըլարըն արալարընտան կէչէրէք, մասխարանա հալ ու հարէքէթլէր իլէ ասքէրլէրտէն թիւթիւն իսթէմէքտէ վէ ալ-մագտա իտիլէր :

Պու վէճհլէ իքի գարընտաշլար, տիվարըն պօեունա տիգիւմի օլան իյնէլի թիւֆէնքլէրէ վասըլ օլուպ, Բրուսիալըլար իսէ, մէր-գուլման գարընտաշլարըն վիճուտի սէպէպիյլէ քէնտի սիլահլարըն-տան այրըլտըլար :

Օլ պիր թարաֆտա Կօթիէ, Ալմանլարա մախսուս պիր թէլէֆ-ֆիւզլէ,

— Եաչասըն Ֆրանսըզ շարապը, տէյի նիտա իթմէքտէ իտի :

Մէրգոււմ օլ տէրէճէ չիտտէթլէ կիւլիւեօրտու քի, պիրտէն պի-րէ մուվազէնսինի շայպ իտիպ, իքի իւչ տէֆա բէնչիրէտէն տիւ-մէք տէրէճէսինէ կէլտի : Շէօյլէքի բէնչիրէնին ճամլարը բաթըրտը

իւն գրքերը, վէ պիրտէն պիրէ տիշարտան պիր թիւֆէնք սէսի իշի-
տիլտի, վէ աչըգ պրագըլմըջ օլան գաբուտան, կէօքսիւնիւն օրթա-
սընտան եարալանմըջ պիր Բրուսիալը ասքերի իշերի կիրիպ, արգա-
տաշարը արառնտա պիրուհ հերէ սերիլտի:

Շիւլէր, պու հալի կէօրտիւկիւնտէ,

— Սիւահա սարըլը՛ն, տէյի էմր վիրտի:

Պիւճիւմէ Բրուսիալըլար, թիւֆէնքլէրինէ տօղրու գօշուշտու-
լար իսէ տէ, Բասգալ իւն Հանրի պուշարա գարըլ սիւնկիւ իւն
մուգավէմէթ իթտիքլէրինտէն, պիր արա ըիւճաթա մէճպուր օլ-
տուլար, վէ իշլէրինտէն իքի ասքեր, իւերլէմէկէ թէսատտի իթտի-
կինտէն, կէօյիւպլէրինտէն վուրուլարագ եհրէ տիւշտիւլէր, վէ տի-
կէրլէրին ագըլ պաշընա կէլէնէ գատար, սալա՝ Ֆրանսըզ ասաքերի
մուսվինէսիլէ տօլտու: Ասաքերի մէզքիւրէտէն պիր զապիթ,

— Թէսլիմ օլուն, տիմէսինտէ, Բրուսիալըլար սալա մուսալի-
ֆէթ իթմէտիլէր: Օլ էսնատէ Շիւլէրին լէհճէսի պիր ագ սօլմուշ,
ֆագաթ սիկարա չիպուղուհու էլինտէն պրագմամըջ իտի: Մէրգում,
ուսուլը ասքերիեհճէ սէլամ վէրիպ,

— Բէնտիմրգի միւտաֆաա իշին եհրիմիգտէն տալի գըմըլտան-
մանըզ, վէ արզը թէսլիմիյեհէթ իտէրիզ, տէտի:

Մուսալսարէն Շիւլէր, գըմըլտանմագաըզըն վէ էլլէրինի սար-
գըլմըջ օլարագ տուրտու:

Կօթիէ, Բասգալ վէ Հանրի, օն գատար Ֆրանսըզ էֆրատը մուս-
վինէսիլէ, մահէլլի մէզքիւրու թէրքլէ, հավլիտէն կէշտիլէր, վէ
Մօնմանէօրլէրին իգամէթկեահընա տօղրու իւերլէտիլէր:

Մէզքիւր խանէտէ, աթըլան թիւֆէնք սէտասը իշիտիլմէքլէ,
խալիճէ թէլաշը մուճիպ օլմուշ իտի: Օլ էսնատէ Ժան, տէրհալ
Բէնչիւրէեհէ գօշտուղուհուտան, պազը Ֆրանսըզլարըն սէտասընը իշիթ-
տի: Լիւսիէն տէ, Բէնտի նիշանլըսընըն վէ իքի էօեհէ գարընտաշընըն
հիտտէթամիզ սէտալարընը թանըեարագ, տէրհալ գաբուեա էնտի,
վէ պու կէլիշին՝ Բէնտիսի իշին օլմանըպ, ալէյհինտէ պուղզ ու ա-
տավէթլէրի տէրքեար օլան Ժան տը Մօնմանէօր իշին օլտուղուհու,
վէ պինապէրին պիր ֆաճիա զուհուրինին մուհագագ իտուկինի Բէք
լարուգ տէրք իլլէտի:

Տիշարտան, — Աչընըզ, եօգսա գաբուեու գըրաճաղըզ, — տէյի
պաղըրըբօրլարտը: Լիւսիէն ճէվապ վիրմէտի: Օլ էսնատէ մէրգ ու-
մէնին ագըլ պաշընտա տէյիլ իտի, վէ նէ՝ եարաճաղընը պիլմէեօրտու:

Տիշարտան . - Աչրն , եօգսա էվի եադարըզ . Մօնմաեէօր՝ ճասուս վէ խային տիր :

Լիւսիէն . - (Ֆիքրինտէն .) Ժանը էօյտիւրէճէք տիրէր . . . ազը սըզլար . . . օ առէմին էօմրիւ , քէնտի էօմիւրլէրի գատար գըյմէթտար իտուկինի պիւմէեօրլար . . . էկէր Մօնմաեէօր էօլիւր իսէ , բէտէրիմ իչին արթըզ չարէի սէլամէթ գալմաեաճադ տըր . . . Անըն էօլմէսինի պէն իսթէմէմ :

Պու միւլահազա իլէ կէնճ գըզ , աճէլէթէն Ժանըն օտասընա չըգըպ ,

— Ժա՛ն , Ժա՛ն , տէյի գաբուեու չալտը :

Մօնմաեէօր՝ Լիւսիէնին սէտասընը թանըբըպ գաբուեու աչտը , վէ արալարընտա շու սէօզլէր թաաթի օլունտու :

Ժան . - Նէ՞ օ , գօրգմուշսունուզ , իչէրի կիրին . պէն սիզի հիմաեէ իտէրիմ :

Լիւսիէն . - Գօրգտուղում քէնտիմ իչին տէյիլ տիր :

Ժան . - Բիմին իչին տիր :

Լիւսիէն . - Սիզին իչին :

Ժան . - Փագաթ պէնճէ հիչ պիր մուխաթարա եօգ տուր :

Լիւսիէն . - Եանըլըեօրսունուզ . . . աչաղըտան իչիտիլէն հիտտէթամիզ սէտալէրէ գուլագ վէրին :

Պու արա , աչաղըտան , - Մօն տէֆա օլարագ սէօլէեօրուզ , գաբուեու աչրն , եօգսա ալիմ Ալլահ պաշընըզա աթէշ եաղտըրըրըզ , տէյի պաղըրըմագտա իտիլէր :

Լիւսիէն . - (Ժանա խիթապէն .) Սիզ պու սէտալէրի թանըմեօրսունուզ , ֆագաթ պէն բէք իյի թանըեօրում : Իչլէրինտէ սիզ գարչը ֆէվգէլատէ վէ մուհլիք պուղզ ու ատապէթլէրի պուլունտիւ իւչ քիչի վար տըր : Անլէր տէ Բասգալ վէ Հանրի Տօրիա իլէ Կօթի Պուրէյլ տիր : Շիմտի անլատընը՞մը , վէ սիզճէ հիչ պիր մուխաթարա մէվճուտ օլմատըղընը էլան զանն իտէ՞րմիսինիզ :

Ժան . - Պանա գարչը նէ՞ եաբապիլիւրլէր :

Լիւսիէն . - Խիեանէթ թէօհմէթիլլէ սիզի իթհամ իտիլ գուրչունա տիզտիրէպիլիւրլէր : Իմտի , չաբուդ ֆիւրար իտին . . . կիլլէնին . . .

Ժան . - Տիմէք պէնի սէվիեօրսուն :

Լիւսիէն . - Էօլմէնիլի իսթէմէմ :

Ժան . - Տիմէք պէնի աչգ իլէ սէվիեօրսուն :

Լիւսիէն. - Բէճա իտէրիմ, քէնտինիզի պիր ան էվվէլ կիզլէտին.
Ժան. - Խա'յր, սիւալիմին ճէվապընը ալմատըգճա, եէրիմտէն
գըմըլտամամ.

Լիւսիէն. - (Կէօզլէրի բարլաեարագ.) Էվվէթ, Ժան, սիզի. սէ-
վէրիմ, հէմտէ սէվմէլիեիմ, չիւնքի հաեաթընըզըն թէհլիքէտէ պու-
լունտուղունու կէօրիւեօրու.

Ժան. - Իմտի, պէն տէ սիզէ իթաաթ իտէրիմ.

Պու էսնատէ եաղմուր տուրմուշ օլուպ, վէ ասիւմանտաքի պու-
լութլար՝ ըիւզկեարըն չիտտէթինտէն տաղըլըպ, ասիւման քէնտի
մալի լէնկինի քէսպ իթմիշ, վէ եըլտըզլար բարլատըղը կիպի, այ
մահիթապը տախի քէնտի զիեասըյա էթրաֆը թէնվիր իյլէմիշ իտի.

Ժան, քէմալը պասիրէթլէ աչաղը էնտի, վէ էվին արգասընտա-
քի պաղչէտէն սավուշտուղունտա, Տօրիա գարընտաչլար իլէ Պու-
լէյլ, վէ տիկէր պաղըլարը գաբուեու գըրըպ, տէրունը խանէեէ
կիրտիլէր.

Պաղչէտէ, խարապ օլմուշ վէ չօգտան պէրու սուեու գուրու-
մուշ պիր գուեու մէվճուտ օլուպ, թէհլիքէլի օլմագլա պէրապէր,
եանտաքի թաչլարը թուլթարագ մէգքիւր գուեուեա էնիլմէսի գօլա
պիր թէչէպպիւս իտի. Իշթէ Ժան պու գուեուեա էնիպ, օրատա
պէրլէտի, վէ տիչարըեա գուլագ վիրտի.

Իչէրի կիրտիքլէրլինի եաղտըղմըզ քիմէլէր, լէհճէսի սօլմուշ
օլան Լիւսիէնի գարչըլատըգլարընտա, պիր արա տուրտուլար, ֆա-
գաթ օլ կէնճ գըզ, ճէսարէթինի դայպ իթմէեէրէք,

— Նէ՛ իսթէեօրսունուպ, տէյի սիւալ իթտի.

Տիկէրլէրի տէ, - Մօնմաեէօրիւ... ճասուսու... ալչաղը իսթէ-
եօրուգ, տէյի ճէվապ վիրտիլէր.

Լիւսիէն. - Պուրատա Նէ՛ ճասուս վար տըր, Նէ՛ տէ ալչագ...
Սիզին օ ատէմէ գարչը խուսուսի ատավէթինիզ պուլունտուղուն-
տան, մահզա օ մագսէտլէ պուրաեա կէլմիչսինիզ տիր.

Կօթիէ. - Էվվէթ, ատավէթ Նիեէթիլլէ պուրաեա կէլտիք,
պաչա պիր տիեէճէկինիզ վա՞ր մը. Գէնտիսի Նէ՞րէտէ տիր.

Լիւսիէն. - Գէնտիսի կիթմիշ տիր.

Կօթիէ. - Եալան սէօյլէեօրսուն.

Լիւսիէն. - Էվվէթ կիթմիշ տիր, հէմտէ մուխաթարատան գուր-
թուլմուշ տուր.

Կօթիէ. - Բրուսիալըլարա՞մը սըղընմըշ տըր.

Լիւսիէն . - Գապիւ տիր :

Կօթիէ . - Եալան սէջլէեօրսուն տիեօրում . ֆիրարէ վագթը օլ մամը տըր . մոլթլագա տէրունը խանէտէ կիզլէնմիշ տիր . պիզիմէ կէլ , թէքմիլ օտալարը արաշթըրաճաղը :

Լիւսիէն . - Բէք լյի :

Պու սուրէթլէ , մէրգումլար , Լիւսիէնի տէ պիրլիքտէ ալարագ հէր թարաֆը արաշթըրտըլար իսէ տէ , արատըգլարը շախսը պուլ մատըգլարընտան տօլաեը բիւրհիտտէթ օլարագ , Կօթիէ , եինէ ,

— Բէնտիսի հէր հալտէ պուրատա տըր . նէրէեէ կիզլէնմիշ իսէ սէջլէ տիեօրում , տէտիկինտէ , Լիւսիէն ,

— Խա՛յր , սէջլէմէեէճէեիմ , տէյի ճէվապ վիրտի :

Նակէհան գաբունուն թարաֆընտա պիր շամաթա իշիտիլմէքլէ , ճիւմէսի արգաեա տէօնիւպ , ժան տը Մօնմաեէօրիւն՝ աեագտտ տուրտուղու հալտէ , քէնտիլէրինի տինլէտիկինի կէօրտիւլէր , վէ ա նինտէ եաննա հիւճում պիրլէ , գուշաթտըլար , Լիւսիէն , մէրգումու վիգաեէ իթմէք իսթէտի , լաքին վագթը կէշմիշ իտի , զիրա խա սիմլէրի քէնտիսինի սիւրիւքլէեէրէք կէօթիւրմէքտէ իտիլէր . Պունլար , էվտէն չըգաճագլարը էմնատէ , տիշարտա պիր թիւֆէնք ա թըլմասը կիւրիւթիւսիւ իշիտիլտի . Շէջլէքի վագըա , մահէլլի Ալման ասաքիրինէ խապէր վէրիլմէքլէ , ճիւմէսի տէ սիւահ ալթընա ճէլպ իտիլմիշ իտի :

Իշթէ ժան տը Մօնմաեէօր , Ալման ասաքիրինին կէլիշինի , կիւլէնմիշ օլտուղու գուեուտան հիսս իթմէքլէ , անտէն տիշարըեա չըգմաեը թէնսիպ իթմիշ , վէ Լիւսիէնին՝ Կօթիէեէ գարչը քէնտիսինի միտաֆաա իլլէտիկինի իշիթմիշ իտի :

Այնի վագըթտա Բանգալ , - Իշթէ չիմտի իշիմիզ պիթտի , տէտի , վէ գարընտաչը Հանրի տէ ,

— Բրուսիալլար՝ օրման վէ պաղչէ թարաֆընտան կէլիեօրլար՝ Ֆապրիգանըն թարաֆընտան գաշաճագ եօլումուղ վար տըր , օրտտան սիվիշէլիմ , տէյի պէեան իթտի :

Ֆիլվագը պու իբի գարընտաչ , Կօթիէ տէ արգալարընտան կէլիեօր զաննըյլա նապէտիտ օլտուլար . Հալպու քի Կօթիէ՝ Մօնմաեէօր վէ Լիւսիէն իլէ պիրլիքտէ գալտը :

Բրուսիալլարըն թիւֆէնքլէրինէ Ֆրանսըզ շասթօլարը մուգապէլէ իթտիկի զէման , Մօնմաեէօր , սիւքիւթլէ Լիւսիէնէ պագընեօրտու , չիւնքի Կօթիէնին տիւշար օլտուղու մուխաթարա գալ

չըսնտա, մեղաւորէնին նէ՝ ետաւաճաղընը պիլմէք մերագընտա իտի.

Փիլվազը կէնճ գըզ, թարթի նազաւիլ պիր էնտիչէ իչինտէ պուլունուպ, սայքի ազլընա տիլունէլիք կէլմքտէ իտի. եալընըզ պիր սէօզ, պիր հարէքէթ քէնտի մապէտինէ զարար վերէպիլիւր իտի. Պու ճիւմլէ իլէ սապը իտէմէեիպ, շու եօլտա իֆատէեեէ աղազ իթտի.

— Կօթիէ՝, էկէր ֆիրար իթմէզսէնիզ, մահվ օյաճագսընըզ. Ալմանլար, Փրանսըզ ասաքիլի մուավինէսինի էսիր իթմէեիպ, թուլթուլլարընտա թէլէֆ իտիեօրլար, տէտի.

Կօթիէ. — Էօլսէմտէ վազիֆէմ տէյիլ տիր.

Լիւսիէն. — Լաքին, Կօթիէ...

Կօթիէ. — Պէնի աճըմաեըն.

Լիւսիէն. — Լաքին էօլմէնիզին նէ՞ ֆայիտէսի օլաճագ տըր.

Կօթիէ սարսըլտը վէ քէնտի կէօզիւ. Մօնմաեէօրիւն կէօզիւնէ իլիմէլէ.

— Սահիհ տիր... Լիւսիէնին հագգը վար տըր... սիզին իլէ հիսապըմը թէսվիեէ իտէնէ գատար եաշամադ իսթէրիմ, տէյի պէեան իլլէտի.

Ժան. — (Սիւքիւնէթլէ.) Էօյլէ օլտուն.

Պատէհու, Կօթիէ, պիր ազ էվվէլ Բասգալ իլէ Հանրինին կիթտիլէրի եօլտան նապէտիտ օլտու. Ժան, Լիւսիէնէ սարըլարագ, վէ թաշտան մաամուլ սանէվէ միւշապիհ օլան օլ կէնճ գըզըն անընտան բուս իտէրէք,

— Պունտան էվվէլ, հագգըմտաքի աչգ ու ալէագանըզա շիւպհէ իտիեօրտում, տէտի.

Լիւսիէն. — Էյ շիմտի.

Ժան. — Շիմտի շիւպհէմ գալմատը.

Այնի վագըթտա հավլիտէ թէլաշը պիր ատէմին ատըմ սէսլէրի իչիտիլտի. Պու ատէմ՝ Կօթիէ իտի. Մէրգում, թէքրար իչէրի կիլիպ, կէնճ գըզա խիթապէն,

— Մուհասէրէ օլունտում... էօլմէքտէն պաշգա չարէմ գալմատը... իմտի սէնին եանընտա էօլմէեէ կէլտիմ, տէտի.

Լիւսիէն. — Պէնիմ սէպէպիլմի վէ պէնիմ ետնըմտա էօլմէք մի, ֆագաթ պէն սէնին էօլմէնի իսթէմէմ... Սէնին գանըն, վէ պէնիմ հաեաթըմ, ուլգումուլ րահաթսըզ իտէճէք տիր.

Մուռխարէն մէրգումէ, պաղչէտէքի խարապ գուեուեու կէօս-
թէրիպ, սօլուեարապ,

— Շուրատա կիզլէն, օրասը էմին եէր տիր, տէյի իֆատէ էյ-
լէտի:

Կօթիէ, տէրագապ գօշուպ, չէնտ սանկյեէ զարֆընտա թօբրա-
ղըն ալթընտա կիզլէնտի:

Ժան, չիւպհէլէրի թահրիք օլունարապ,

— Պու առէմին եաշամասընա սիզճէ նէ՞ լիւզում վար իտի...
Պէն պրագաճապ իտիմքի, քէնտիսինի թէլէֆ իթսինլէր... տէտի:

Լիւսիէն. — Պիր Ֆրանսըզ, պիր վաթանտաշ, վէլհասըլ պիր ա-
քէր օլմասը, ըիգգաթըմը թահրիք իթտի:

Ժան. — Խա՛յր, պէնճէ պունլարըն հիչ պիր էհէմմիեթի եօզ
տուր: Քէնտիսի սիզի սէվմիշ վէ էլան սէվմէքտէ պուլունմուշ պիր
ատէմ օլտուղու իչին, պէնիմ տիւշմէնիմ տիր:

Պատէհու վահշիճէ կէնճ գըզըն պիլէքլէրինի սըգարապ,

— Իգրար էթ, տէտի:

Լիւսիէն. — Նէ՞յի:

Ժան. — Հալէա քէնտիսինի սէվտիկինի:

Լիւսիէն. — Եէմին իտէրիմքի...

Լաքին ժան, մէզպուրէեէ ինանմաեըպ, հագգընտա էմնիյեթի
իտիպ իթմէեէճէկինի անլամագ իւզրէ ֆըրսաթ գօլլամաեա գարաթ
վիրտի:

Ուզագտան թիւֆէնք սէսլէրի հալէա իչիտիլիեօրտու: Բրու-
սիալըլարըն պիր պէօլիւկիւ, Ֆրանսըզ ասաքիրի մուավինէսինի թա-
գիպ իթտիկի կիպի, ֆապրիգա տախի Բրուսիլըլարտան մուհասէրէ
իտիլտի: Պունլարտան օն գատարը էվէ կիրիպ, Լիւսիէն իլէ ժանըն
էթրաֆընը գուշաթտըլար:

Պիր զապիթ, ժանը իսթիճվապ իտիպ, Ֆրանսըզ ասաքիրի մու-
վինէսինին տուխուլինէ գօլայլըգ կէօսթէրմիշ օլմասընտան տօլաթը
մէրգումու իթհամ էյլէտի: Ժան, քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէ-
սիլլէ պէրապէր, Բրուսիալըլարը իսքեաթ իտէմէտի:

Օլ վագըթ Ֆրանց Շիւլլէր, զապիթին եանընա եագլաշարապ,
եավաշճա պազը սէօզ սէօյլէտի: Զապիթ տախի, ժանա խիթապէն:

— Պու չավուշ թէէմին իտիեօր քի, ֆապրիգանըն սալասընա կի-
րէն իւշ նէֆէր Ֆրանսըզ ասաքիրի մուավինէսինտէն պիրի պուրա-
տա տըր: Իքիսինին ֆիրար իթտիքլէրինի կէօրմիւշ, հաթթա անլէ

իւզէրինէ գուրչունն սըգմըչ իսէ տէ, իսապէթ իթտիրէմէմիշ տիր։
Իմտի իւշիւնճիւսիւ նէ՞րէտէ տիր, տէյի սիւալ իթտիր։

Ժան վէ Լիւսիէն պիրիպիրինէ պագըչտըւար։ Պուշլարըն պագը-
լը, բէք չաբուպ օլտու իսէ տէ, եինէ զապիթին կէօղիւնէ իլիշմէքլէ,
— Պուրատա պիր Ֆրանսըզ ասքէրի կիզլէտիկինիզէ էմին իտիմ,
տէտի, վէ մաեէթինտէքի ատէմլէրտէն իւշիւնէ պիր իշարէթ իթ-
մէքլէ, մէրգոււմար, Մօնմաեէօրիւ, ֆիրարընա մէյտան վիրմէեէ-
ճէք սուրէթտէ գօլունտան թուլթտուլար։

Ջապիթ, — Ֆրանսըզ ասքէրի նէ՞րէտէ տիր, տէյի թէքըար սի-
վալ իթտիր։ Ժան սիւքիւթ իտիպ, կէօղլէրինի՝ Լիւսիէնին կէօղլէ-
րինտէն աեքրմաեօրտու։

Ջապիթ, սապըր թիւքէնէրէք, սիւալինի թէքըարլամասընտա,
Լիւսիէն, ազիմ էնտիշէ իշինտէ պուլունուեօրտու, չիւնքի Կօթիէ
բէնչիրէնին արգա թարաֆընտա օլուպ, էկէր Մօնմաեէօր խապէր
վիրսէ իտի, պիշարէնին իշի պիթմիշ իտի։ էկէր Մօնմաեէօր սիւքիւթ
իթսէ իտի, օ հալտէ նէ՞ վագը օլաճագ իտի։

Ջապիթ. — (Ժանն.) Սիզէ խապէր վէրիեօրոււմքի, էկէր պանա
ճէվապ վիրմէզսէնիզ, էկէր կիզլէնէն ատէմի պանա թէսլիմ իթմէզ-
սէնիզ, տէրհալ սիզի գուրչունն տիզտիրէճէեիմ, վէ ֆապրիգաեք
եագաճաղըմ։

Լիւսիէն, տէհշէթինտէն նաշի տիթրէեօրտու, չիւնքի պուլուն-
տուլարըր հալ՝ բէք միւտհիշ իտի, վէ նէ՞ սէօյլէեէճէկինի վէ նէ՞
եաբաճաղընը պիլմէեօրտու։ Շէօյլէքի օլ էսնատէ, իւշքիմէնին հա-
եաթլարըր թէհշիքէտէ օլուպ, էկէր Մօնմաեէօր սիւքիւթինէ տէվամ
իթսէ իտի, մէրգոււմուն հաեաթընճա թէհշիքէ մէլհուզ իտի։ էկէր
Մօնմաեէօր սիւքիւթինէ տէվամ իթմէսէ իտի, օլ վագըրթ տա Կօ-
թիէ իշին մուխաթարա պուլունմագտա, վէ պու ֆաճիանըն քեաֆ-
ֆէյի շայեանը թէէսսիւֆ վագըրալարընտա, պաչըճա զարար, գաթ-
լէ մահքիւմ օլան պիշարէ քիմէեէ տօգուլմագտա իտի։

Ջապիթ. — Տիւշիւնմէք իւզրի սիզէ պէշ տագըզա մէօհլէթ վէ-
րիեօրոււմ։

Ժան. — (Եիւքսէք սէտա իլէ.) Լիւսիէն... .

Լիւսիէն, տէհշէթի ազիմէ իլէ սօլկուն լէհճէսինի չէվիրտի։

Ժան. — Իշիթտի՞ն մի։

Լիւսիէն. — Էվվէթ։

Ժան. — Սէն քէնտին ճէվապ վէր։

Լիւսիէն . - Եա Բապպի՛, Եա Բապպի՛, պու բէք տէհչէթլի պլի տազըգա տըր :

Ժան . - Ճէվապ վեր տիեօրում . պու խոսոսուսու սանա իհալէ իտէրիմ :

Լիւսիէն . - Նէ՞ սէօյլէեհպիլիւրիմ :

Ժան . - Գալպին սանա նէ՛ իխթար իտիեօր իսէ, անը սէօյլէ :

Լիւսիէն . - Ա՛հ, տէհչէթ հիսս իտիեօրում . . . սէօյլէեհպիմ . . . տիեհպիմ . . .

Ժան . - Հալէա քէնտիսինի սէվի՞եօրմոսուն :

Լիւսիէն . - Խա՛յր :

Ժան . - Էյ պէնի սէվի՞եօրմոսուն :

Լիւսիէն . - Էվվէթ :

Ժան . - Էօյլէ իսէ, Եա անը, ախօտ պէնի ինթիխապ իթմէլիսին . Իքիմիդտէն պիւրի էօլէճէք տիր . Էկէր սիւքիւթ իտէրսէն, պէն չիմտի էօլէճէեիմ . Էկէր սէօյլէրսէն, օ Եարըն էօլէճէք տիր . Էկէր քէնտիսինի սէվմէտիկին սահիհ իսէ, նի՛չին խապէր վիրմէքտէ թէրէտտիւտ իտիեօրսուն . Էկէր պէնի սէվտիկին սահիհ իսէ, նի՛չին հաեաթըմը գուրթարմաղա թէրէտտիւտ իյլէեօրսուն :

Լիւսիէն . - (Թէքրար իլէ .) Եա՛ Բապպի, Եա՛ Բապպի . . .

Պիչարէ օլ գատար տէհչէթի ազիմէ իչինտէ պուլունուեօրտուքի, Եալընըզ մէզքիւր քէլիմէլէրի թէլէֆֆիւզ իտէպիլմէքտէ իտի :

Մօնմաեօր իսէ, աթէշ կիպի բարլաեան կէօզլէրինի մէզպուրէ իւզէրինէ աթֆ իտիպ, ինսաֆ ու ըրգգաթտան արի պիր թարգտա, — Ինթիխապ էթ . . . պէշ տազըգան վար տըր, տէտի :

Բրուսիալըլար պու սէօզլէրի տինլէմէքտէ, լաքին Լիւսիէն իլէ Ժան բէք չաբուգ լազըրտը իթտիքլէրինտէն, Պրանց Շիւլլէր վէ գապիթ, իրատ օլունան քէլամարըն անճագ նըսֆընը անլաեապիլմէքտէ իտիլէր :

Թիւֆէնք սէտասը քէսիտիկինտէ, Լիւսիէն տէ Մօնմաեօրէ պագմագտան տուր օլտու . Պիչարէնին գալպի ալթիւսթիւք իչինտէ օլուպ, նէ՛ Եաբաճաղընը պիլմէեօրտու . Շաչըն կիպի կէօզլէրինի էթրաֆա չէվիրմէքտէ, վէ կէօզլէրի Մօնմաեօրիւն կէօզլէրինէ ըաթ կէլտիկինտէ տիթրէմէքտէ իտի :

Մէզպուրէ, պիր արա, - Եա՛ Բապպի, պանա պիր ֆիքըր իլհամ իտին . Եա՛ Բապպի, ատալէթինիզի իճրա պուեուրուն, տէտի, վէ այնի վազըթտա, գապիթ, սաաթընըզարըպ :

— Սիզե պէշ տագըդա մէօհլէթ վիրմիշ իտիմ, իւշ տագըդասը կէշտի, տէտի:

Մօնմանէօր տախի Լիւսիէնէ տէօնիւպ,

— Իշխտի՞եօրմուսուն, իքի տագըդան գալտը, տէյի իւպէ իթտի:

Ձեվալը գըզըղազ, էլլէրինի օվուշտուրուպ տուրուեօրտու: Քէնտիսի, բէնշիրէնին էօնիւնտէ, վէ Բրուսիալըլար տա, Մօնմանէօր իլէ պէրապէր օտանըն օրթասընտա օլտուգլարընտան, նակէհան կէօղիւնիւն էօսիւնտէն պիր շէյ կէշտի: Պու շէյ՝ Կօթիէ իտի քի, գուեուտան չըգըպ, աղաճլարըն արասընտան կէշէրէք, տիվարա տօղ-րու իլէրլէտի:

Լիւսիէն, պիր գաշ սանիյեէ զարֆընտա, Կօթիէեի զայպ իթ-տի: Պատէհու մէրգոււմ թէքրար զահիր օլուպ, պու տէֆա տի-վարտան եօգարը թըրմանըեօրտու: Լիւսիէնին, սէվինճիւնտէն սայլ-նէֆէսի քէսիւտի: Էօյլէ պիր հալէ կէլմիշ իտի քի, գապիլ օլտա, քէնտի հաեաթընը ֆէտա իտիպ, Կէօթիէնինքիին գուրթարաճա իտի: Իմտի, մէրգոււմուն, սէլամէթի պուլտուղունա թէէմին օլտու-ղունտա, հէեհճանընըն նէթիճէսի օլան զաաֆէթլէ բէնշիրէնին եա-նընտան այրըլըպ, Բրուսիալըլարա եազլաշտը, վէ Մօնմանէօրէ ա-ճարըղընտան տէյիլ, իլլա Կօթիէնին քեամիլէն ֆիրարընա մէյտան վիրմէք իւզրէ, Մօնմանէօր իշին մէրգոււմարա բէճա իթմէկէ պաշ-լատը: Շէօյլէքի Մօնմանէօրիւն գապահաթլը օլմատըղը, վէ Ֆրան-սըզ ասաքիրի մուավինէսիին թէճավուղունտան նաշի անըն մէսուլ օլմանեաճաղը խուսուսընտա զապիթի իսքեաթ իթմէք իւզրէ, պիր թագըմ սէպէպլէր արամագտա վէ էլլէրինի գավուշտուրուպ նիեազ էյլէմէքտէ իտի:

Ձապիթ. — Սիզէ իքի տագըդա տահա մէօհլէթ վէրիեօրոււմ: Էկէր պու ատէմ, Ֆրանսըզ ասքէրիլլէ միւշթէրէք տէյիլ իսէ, պու էվտէ կիզլէնմիշ օլան ասքէրի պիզէ թէսլիւմ իթմէլի տիր, տէտի, վէ ալմանճա մուսթասար պիր էմը վիրմէքլէ, պէշ նէֆէր ասքէր, Մօնմանէօրիւ, չափուշ Ֆրանց Շիւլլէր իլէ պիրլիքտէ գուշաթտըլար: Պու ասքէրլէրին թիւֆէնքլէրի տօլու իտի:

Ժան, լէհճէսի սօլմուշ օլմագլա պէրապէր, հէման սաքին պիր հալտէ,

— Մատէմքի սէն պէնի սէվմէեօրտուն իսէ, նէ՛ եաքմագ իշին պուրաեա կէլմիշ իտին, տէտի:

Խարիճտէ, Կօթիէ, չըգմըջ օլտուղու տիվարըն թէքէսինտէն, այ մահիթապըյլա ճիւղիճէ այտընլանմըջ օլան աղաճարըն կէօլկէսի արասընտա Բրուսիալը թիւֆէնքլէրինին սիւնկիւլէրի բարլատըղըն կէօրտիւ:

Շէօյլէքի ֆապրիգանըն էթրաֆը գուչատըմըջ, վէ թահթը նէ-
ղարէթէ ալընմըջ օլտուղունտան, ֆիւրար իթմէքլիք գապիւլ տէյլ
իտի:

Իմտի, եինէ պաղչէեէ էնէրէք, թէքրար գուեուեա կիրտի, լա-
քին պու քէրրէ Լիւսիէն քէնտիսինի կէօրմէմըջ իտի:

Տիկէր թարաֆտա, Բրուսիալը գապիւթ,

— Եիւրիւեիւն, տէտի:

Մօնմաեթօրիւն կէօղլէրինէ պիր մէնտիլ պաղլամըջ իտի: Ասքէր-
լէր, մէրգումու տիւրթիւչտիւրէրէք գաբուեա տօղրու իլէրլէտիլէր:

Շիւլլէր գաբուեու աչմագլա, մահուտ գուեունուն գարընսը-
տա պուլունտուգլարընտան, Լիւսիէն, ժանա խիթապէն,

— ժան, պէնտէն, սիղի սէվտիկիմէ տայիր պիր իսպաթ մը ի-
թէեթօրսունուգ, տէտի:

Ժան. — Էվվէթ:

Լիւսիէն. — Պունտան պէօյլէ, հագգընըգտաքի մուհապպէթիմէ
ինանաճաճմըսընըգ:

Ժան. — Էվվէթ, լաքին չաբուգ ինթիսապ էթ:

Լիւսիէն. — Բէք իյի, տինլէյինիգ:

Պէօյլէճէ մէրգումէ, գաթիպէ խիթապէն,

— Էֆէնտի, եէմին իտէրիմքի, պիր ազ Էվվէլ, պիր Ֆրանսը
ասքէրինին պու գուեուտա կիզլէնտիկինի կէօրտիւմ, տէտի:

Մօնմաեթօր՝ սէվինճինտէն եախօտ ատապէթինտէն նաչի տիթ-
րէեթօրտու:

Անինտէ իքի ասքէր գուեուեա էնտիլէր, վէ պիր գաչ սանլիլէ
կէչտիքտէն սօնրա թէքրար չըգտըլար: Պիրտէն պիրէ Կօթիէ, լէճէսի
սօլմուչ օլտուղու, վէ կէօղլէրինտէ ալէամէթի թահգիր պուլունտու-
ղու հալտէ Լիւսիէնին գարընսընա կէլմէսինտէ, մէզպուրէ, ելլա-
րըմտան վուրուլմուչճասընա միւթէէսսիր օլտու: Կօթիէ, Լիւսիէն
խիթապէն վէ եիւղիւնէ գարըն թիւրիւրիւրճէսինէ,

— Ալչա՛գ... ալչա՛գ... ալչա՛գ... տէտի: Մէրգումէ իսէ,
ինլէեէրէք,

— Կօթիէ՛... Կօթիէ՛... տէյիպ զայ անգըլ եէրէ տիւչտիւ,

Օլ վազըթ Ծրանց Շիւղէր, Մօնմանէօրիւն կէօզլէրինէ պաղլան-
մըջ օլան մէնտիլի սէօքիււ, մէրգոււմ սէրպէսթ պրագըլտը, վէ իւչ
Ֆէֆէր ասքէր, Կօթիէեի, Փապրիգանըն ալթ գաթտաքի սալալա-
րընտան պիրինէ կէօթիւրիււ թէվգըֆ իթտիլէր, վէ գաբուսուռնա
տախի պիր նէօպէթճի ասքէր իգամէ իյլէտիլէր:

Օնտան սօնրա, պիչարէ տէլիգանլը իչին չարէի սէլամէթ իւմի-
տի գալմանըւ, իրթէսի կիւն գուրչուռնա տիզիլէճէկի մուհագգագ
իտի:

Մօնմանէօր, Լիւսիէնի գուճագլանըւ, վալիտէսինին եանընա
կէօթիւրտիւ, վէ մէգպուրէեի թէտավի իտիւ պայմասընը թավսիեէ
իյլէտի իսէ տէ, իտիլէն միւտավաթ խայլի միւտտէթ նէթիճէսիգ
գալտը: Պու արա, Ժան, - Տիմէք պէնի սէվիեօրմուչ... չիւպհէլէ-
րիմ հանլը իմիչ, չիւնքի աչգ ու մուհագպէթի խուսուսընտա կէօս-
թէրտիկի իսպալթտան պիւեիւք իսպալթ օլամաղ, տէյի տիւչիւնմէք-
տէ իտի:

Նիհանէթ, կէնճ գըզըն պայկընլըղը կէչիւ, կէօզլէրինի աչտը,
Փագաթ պէյնի օլ տէրէճէ սարսըլմը իտի բի, նէ՛ մատամ տը Մօն-
մանէօրիւ, նէ՛ օղլուռնու թանրտը:

Օլ վազըթ իհթիեարէ գատըն, - Պու կիճէ, պէն պու գըզը բէն-
տի եաթաղըմտա եաթըրըւ, սապահա գատար եանընտա օթուրա-
ճաղըմ, վէ էկէր իւզէրինէ սըթմա կէլիւսէ, պիր հէքիմ չալըրմագ
թթիզա իտէճէք տիր, տէտի:

Ժան. - Լաքին Կարչտա Ծրանսըզ հէքիմ գալմամըջ տըր:

Իհթիեարէ գատըն. - Օ հալտէ պիր Ալման ասքէրի հէքիմ չա-
լըրմագ իգթիզա իտէր:

Մօնմանէօր, Լիւսիէնին վէֆաթը իհթիմալի իւզէրինէ տիւչիւ-
նէրէք, օ կիճէեի էնտիչէլէր իչինտէ կէչիւրիւ, սապահա գատար ու-
եուեամատը. լաքին համտ օլսուռն գօրգուսու սահիհ չըգմատը. շէօյ-
թի Լիւսիէն՝ եաթաղա եաթըրըլըր եաթըրըլմաղ, տէրին պիր
ոյգուեա տալըւ, սապահլանըն էքքէն սալիմէն ուեանտը, Շու գա-
տար քի միհն ու մէչագգաթ էսէրի օլարագ, կէօզլէրի էթրաֆը մօ-
րարմըջ իտի:

Մէրգուլմէնին իւք միւլահագասը Կօթիէեի հասը օլուռնոււ, քէն-
տի քէնտիեէ, - Աճապա էօլտի՞ւ միւ, գուրչուռնա տիզիլտի՞ մի, տէ-
տի, վէ իքինճի միւլահագասը տա, պիր կիւն էվվէլքի վազըաեա
աթֆ իտիլտի: Բէնտիսի, մալիւմ օլան գուեուտան պիր ասքէրիւ

չըզըպ պաղչէտէն կէշտիկինի, վէ տիվարա տօղրու իլէրլէտիկինի կէօրմիւշ օլտուղունա էմին խտի: Պու պապտէ մէզպուրէ կէօնակէօն թախմինլէրէ զահիպ օլտու:

ԺօրԺ, հէր վազըթտան զիեատէ խասթա օլմաղլէ, պիր գալ կիւն եաթաղընտան գալգմամըշ իտուկինտէն, օ սապահը գալգտըղընտա, վէգաիյի միւթէէսիւֆէտէն խապէրտար տէյիլ իքէն, Ժան հէր չէյի նագլ իթտի:

Օ սապահը Լիւսիէն, օտապընտան էնմէկէ ճէսարէթ իթմէպիլ չիւնքի ֆէնա պիր խապէր ալաճաղը գօրգուսույա, պիր սաաթ զիեատէ չիւպհէ իչինտէ գալմաեը թէրճիհ իտիեօրտու: Փագաթէ ազըպէթքեար աշաղը էնտիկինտէ, իլք տէֆա ԺօրԺու կէօրտի: Մէրգում, մահզունիյեթլէ մէզպուրէեէ պագտը իսէ տէ, իքիսի տէ լագըրտը իթմէկէ ճէսարէթ իթմէտիլէր: Պէյլէճէ պիր ազ սիւքիւթ տէն սօնրա, ԺօրԺ, էնտիչէսիինի տէրք իտէրէք,

— Ղալիպա պու կիճէ զիեատէսիյլէ միւղտարըպ պուլունմուլ սունուզ տուր, տէտի:

Լիւսիէն. — Բէք չօգ քէրրէ էճէլիմի տալէթ իթտիմ:

ԺօրԺ. — (Էսէֆամիզ պիր իսթիհզա իլէ.) Տալէթ իթմէքլէ, էճէ կէլի՛ր մի: Իչլէրտէն պէնիմտէ խապէրիմ վար տըր:

Լիւսիէն. — Ժան հէր չէյի սիզէ սէյլէտի՞մի:

ԺօրԺ. — Էվվէթ:

Լիւսիէն. — Կօթիէ էօլտիւ... տէյիլ մի...

ԺօրԺ. — Խա՛յր:

Լիւսիէն. — (Պիրտէն պիրէ միւպհէմ պիր իւմիտ հիսս իտէ՛րէք.) Ա՛հ:

ԺօրԺ. — Ժանըն ըիվաեթինէ կէօրէ, պու սապահ Կօթիէ գաթլ իտիլէճէք իքէն, թէէխիր օլունմուշ տուր: Սէպէպինի պիլմէմ, լաքին պու կիւն գրալ վէ բրէնսլէր թարաֆընտան աաքէրէ ըէսմի կէլտ իճրա իթտիլէճէկի սէյլէնիեօր: Պէլքի պու ըէսմի կէլիտ հաղըլըղը՝ Կօթիէ Պուրէյի ունութտուրմուշ տուր:

Լիւսիէն. — Բէնտիսինի նէ՛րէեէ կէօթիւրտիւլէր:

ԺօրԺ. — Պուրատան ուզագ տէյիլ տիր: (Բարմաղըյա ֆաթլ ըիգա էպնիեէսինի կէօսթէրէքէք.) Իշթէ օրատա տըր, ֆագաթ զաեթ մուհաֆազա ալթընտա տըր:

Լիւսիէն. — (Ֆիքըրինտէն.) Պու գատար եագընտա՞մը իմիչ:

Մէզպուրէ, պու սըրատա սիւքիւթ տուրտուղունտան է ԺօրԺ:

տիգրաթլէ քէնտիսինի թէճէսսիւս իթտի, վէ պատէհու քէլամա աղազ պիւլէ,

— Կօթիէեի գուրթարմագ չարէլէրինի՞ մի տիւշիւնիւեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Լիւսիէն. — Էվվէթ. Ժանըն սէլամէթի վէ քէնտի թալէպի իշին մէրգուսու պէն էլէ վիւտիմ. Շիմտի տէ, անըն վէֆաթընա սէպէպ օլմագլա գալպիմտէ պիր քէտէրի ազիմ գալմասընը իսթէմէեօրում. Ժօրթ. — Հագգըսընըզ, լաքին պունա չարէ նէ՞:

Լիւսիէն. — Կօթիէնին թէվգըֆ իտիւտիկի մահէլլ նէրէսի տիր:

Ժօրթ. — Փապրիգանըն պիր ալթ սալասը տըր: Պու սալանըն քէնչիւրէսի տէմիր բարմագլըգլը օլուպ, իքի գաբուսու վար տըր քի, պիրի տախիլտէ ամէլէնին իշէտիկի մահէլլէ, վէ տիկէրի տէ, թար-լանա նազըր տըր, վէ չօգտան պէրու գաբաթըլմը տըր: Իքինճի գաբուսա կէլինճէ, պունուն էօնիւնտէ տէ պիր նէօպէթճի նէֆէր տօլաշմագտա տըր:

Լիւսիէն. — Տիմէք պիչարէ իշին սէլամէթ իւմիտի գալմամը տըր:

Ժօրթ. — Պէն տէ էօյլէ զանն իտէրիմ. Մէրգուսու գուրթարմագ իշին միւճիգէ լազըմ տըր:

Լիւսիէն. — Միւճիգէ՞ մի:

Ժօրթ. — Միւճիգէ տիմէքիկիմ, ինսանճա քէչֆ իտէմէտիկինիգ պիր թագըմ ահվալ վէ վուգուաթըն եարտըմը տըր:

Լիւսիէն, քէնտի օտասընա չէքիլիպ, ուղուն միւտտէթ եալընըզ գալտը, վէ քէնտի քէնտիեէ,

— Էկէր օ էօլիւրսէ, պէն տէ էօլէճէեիմ, տէտի:

Իշլթէ, ագան կէօզ եաշլարընտան սօնրա, մէզպուրէնին գարա-րը պունտան իպարէթ իտի:

6

Կօթիէ, թէվգըֆ օլունտուղունու կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսի ի-շին արթըգ չարէյի սէլամէթ գալմատըղընը անլատը, վէ պուլուն-տուղու օտա իւզէրինտէն գաբանընճա,

— Զաթէն եաշամագտան նէֆրէթ իտիեօրտում. Զ. պինապէրին էօլմէեի թէրճիճ իլլէրիմ, տէյի միւլահազա իթտի:

Պու սուրէթլէ մէրգում, տէօշմէտէ եաթըպ ուեումաղա սալ
իթտի իսէ տէ, ղաեէթ եօրկուն օլմասընա ըաղմէն, ուեումաղա սալ:

Պու սըրատա թէվգըֆ իտիլմիշ օլտուղու մահէլլի թահգըգ իթ-
մէք իւզըէ, մաքինավարի էթըաֆա կէօզ կէզտիրտի:

Օրասը, տէօշմէսի իւզէրինտէքի միւրէքքէպ լէքէլէրինտէն ան-
լաշըլտըղը իւզըէ, վագթիլլէ եազը օտասը եէրինէ գուլանըլմըշ պիւ
տայիրէ օլուպ, ժօրթուն թարիֆի վէճէլէ տէ իքի գաբուսու վէ պիւ
բէնչէրէսի պուլունմագտա իտի: Մէզքիւր գաբուլարտան պիւրինին,
քեաֆֆէյի ամէլէ տայիրէլէրինին օրթասընտա մէվճուտ օլան տար
պիւր սօֆա իլէ իրթիպաթը վար իտի: Ամէլէնին իշ տայիրէլէրինի Բը-
րուսիալըլար թուլթմուշլար իտի: Օլ ճիհէթտէն ֆիրար իթմէքլիկի
տիւշիւնմէք պիլէ միւմքին օլմաեըպ, տիկէր գաբու իսէ, թարլաեա
նազըր իտի: Կէրչի պու ճիհէթտէ աշըղըգ վէ սէրպէսթիեէթ վար
իտի իսէ տէ, օրատա տա իքի ասքէր պէքլէմէքտէ իտիլէր: Գաբու-
սու մագպուլթ իտի: Կօթիէ պու գաբուսու եէրինտէն ասըսմաղա
պիւլթիւն գուվվէթիլլէ չալըտը, ֆագաթ մուվաֆֆագ օլմատը:
Քիլիտինի գըրմագ իչին տէ, իւզէրինտէ նէ՛ ալէթ, նէ՛ սիլահ, վէ
նէ՛ տալի պիւր չագը պուլունմամագտա իտի: Օ պիւր գաբունուն աշը-
մասը գօլայ օլուպ, պիւր քէրրէ ումուղլա տաեանարագ, բարշալ-
նապիլիր իտի, լաքին Կօթիէ պունու եաբտըղընտա, նէ՞ ֆայիտէսի
օլաճագ իտի: Ասքէրլէրին իչինէ տիւշէճէք տէյիլ մի իտի:

Բէնչիրէեէ կէլինճէ, մագպուլթ բարմագըղըլա գաբալը օլուպ
պունտան պաշգա, ճամլարընըն էօնիւնտէ, ասքէրլէրին, ումուղլարըն-
տա թիւֆէնք օլտուղու, ֆագաթ ասլա լագըրտը իթմէտիլլէրի հալ-
տէ, ասքէրի ատըմլար իլէ տօլաշտըղլարը կէօրիւմէքտէ իտի:

Կօթիէ, պունլարը միւտտէթի մէտիտէ թէճէսսիւստէն սօնրա,
քէնտի քէնտիեէ,

— Տէմիր չիպուղլարըն մագպուլթ օլուպ օլմատըղլարընը անլա-
մագ իսթէրիմ, տէյիպ, քէմալը տիգգաթլէ բէնչիրէեի աշտը, վէ
Ալմանլարըն, բէնչիրէնին էօնիւնտէն ուզագլանտըղլարը սըրատա,
արա սըրա մէզքիւր տէմիր չիպուղլարըն էլիլէ եօղլատը, վէ ղաեէթ
մագպուլթ օլուպ, եէրլէրինտէն սարսըլմասը միւմքինսիգ իտուկինի
անլաեընճա թապիւթիլլէ մէյեուս օլարագ, թէքըար եաթաղընա
եաթտը:

Օլ տէրէճէ հէեէճանը աղիմէ միւսթաղըրագ իտի քի, կէօղլինէ
ույգու կիրմէեիպ, ֆիքըրինտէն,

— Խա՛յր, խա՛յր, էօլմէք իսթէմէմ... Լիւսիէնտէն, վէ օ ալչադ Մօնմաեէօրտէն ինթիգամ ալմադ իչին եաչամադ իսթէրիմ, տէտի:

Օլ էսնատէ շէֆֆադ սէօքմէքտէ օլուպ, Կօթիէ, ֆիքրինտէն,

— Վազըթ եագլաշըեօր. պու միսիլլու մէրասիմ ալէսսէվիյեէ սապահլաեըն իճրա օլունուր, տէտի, հալպուքի սապահ օլտու, վէ խայլի տէ վազըթ կէշտիկի հալտէ, ճէզաի իտամըն իճրասը իչին քէնտիսինի արաեան սօրան օլմատը:

Սաաթ ալաֆրանկա օն սուլարընտա, Կօթիէեէ էթմէք վէ էթ կէթիրիլտի, լաքին սու կէթիրիլմէկէ ունուտուլտուղունտան, մէրգում, օտասը ճամլարընա վուրուպ, տիշարտա տօլաչան պիր նէօպէթճի ապքէրի չաղըրմադ իսթէտի իսէ տէ, ապքէրին գուլադ ասմատըղընը կէօրտիւկիւնտէ, էլինի աղըղնա վէ տիրսէյինի հավաեա կէօթիւրէրէք, սուսուղուդտան էօլմէք ըատտէսինէ կէլտիկինի անլաթտը: Պիր սաաթ սօնրա նէօպէթճիլէր տէյիչիլիպ, արատան պէշտագըգա կէչինճէ, Կօթիէնին եանընա պիր գատէհ սու կէթիրիլտի:

Մէրգումուսն պունտան դայրի պիր իսթէկի գալմատըղընտան, ֆէյլէսօֆանէ ֆիթուրսուղուդլա էօլիւմէ ինթիգարէն թէքըար եաթտը, վէ պու տէֆա ուեուտու:

Օ կիւնլէրտէ Ֆրանց Շիւլլէրին խայլի խըզմէթի վուգու պուլմուչ իտի: Իլք կիճէսի, Ֆրանսըդ ասաքիրի մուլինէսինին հիւճումու վուգու պուլմաղլէ, սապահա գատար ուեանըգ գալմաղա մէճպուր օլմուչ իտի: Օ կիւնիւ տախի, էօյլէտէն սօնրա, քէնտի մաեէթի ասքէրինին եօգլամասընը իճրա իթմէսի լաղըմ կէլմէքլէ, պու եօգլամաեը իճրա էյլէտի: Այնի վազըթտա, իրթէսի կիւն ալէսսապահ Կօթիէեի գուրչունա տիգտիրմէսի, չավուշը մէրգումա էմը օլունտու:

Պու սուրէթլէ, Կօթիէնին սօն պիր կիճէսի գալմըչ իտի:

Շիւլլէր, էվվէլճէ զիքը իթմիշ օլտուղումուղ քէնտի ճէպ տէֆթէրինի ալըպ, պունա եէնի պիր դաշ սահիֆէ տահա իլավէ իթտիքի, հիքեաեէմիզէ ըապըթասը օլմաղլէ, աթիտէ նագլ ու պէեան իտէրիզ:

«Ֆրանսըդ ասաքիրի մուլինէսինին հիւճումումունտան սօնրա, պիր խարապ գուեու տէրունինտէ կիզլէնմիշ օլան պիր քիմաէեի տէրտէսթ վէ թէվգըֆ էյլէտիք:

«Պիր ազ էվվէլ, պու քիմէնին թէվգըֆ իտիլմիշ օլտուղու օտանըն տէմիր բարմագըղը բէնչիրէսինտէն մէրագլէ իչէրիեէ պագտըմ: Մէվգուֆ, էլլէրի ճէպինտէ օլտուղու հալտէ, էնինէ պօյունա տօ-

լաշերօրտու, վէ մալիւմինն օլան Մարսէյեհզ շարգըսընը մըրըլտա-
նընօրտու:

«Մէրգում, արգասընա տէօնիւպ պէնի կէօրտիւկիւնտէ, սէնի
տիշէրին կիպի պէնազ տիշէրի կէօրիւնէրէք, սէվկիւլիւմ Գաթէ-
րինա, պանա թէպէսսիւմ իթտի, վէ պիւլէքէրիմտէքի շէրիտէրտէն
պէնի թանընարագ, ուսուլը ասքէրիտէ իւզրէ սէլամ վիրտի:

«Սէնի թէէմին իտէրիմքի, ազիզէմ, պու ատէմի գուրչունա
տիզմէք եազըգ տըր:

«Վագասա պիզէ գուրչունն սըգան ծրանսըզլարա գուրչունն սըգ-
մագ՝ ճայիզ, հաթթա պէնճէ մուճիպի մահզուզիյեէթ իսէ տէ, չիւն-
քի օ հալտէ հէր քէս քէնտիսինի միւտաֆաա իտէպիլիր, եաթտ
էօլէպիլիր, հալպու քի պիլա միւտաֆաա օլան պիր քիմնէեի թէէէֆ
իթմէք, պէնճէ օ դապիլ տէյիլ տիր: Իմտի, պու խուսուստա ար-
թըգ տիւշիւնմէեէլիմ, վէ վիճտանըն խապէր վիրտիկի գարարը
իճրա իյլէեէլիմ:

«Պէն, քէնտի քիւշիւք Աննամը, ծրիցիմի վէ Վիլհէլմիմի տիւշիւն-
տիւկիւմ կիպի, պէլքի անը տա տիւշիւնէն պիր վալիտէ վար տըր...
պէլքի պիր ճիշանլըսը պուլուէմագտա տըր քի, հէր վագըթ միւլա-
հազա իթմէքտէ, վէ պէն, քէնտի սէվկիւլիւ գէվճէմ Գաթէրինամը
տիւշիւնիւպ, ծնա պազը շէյլէր եազտըլըմ միսիլու, քէնտիսի տէ օ
նիշանլըսընը միւլահազա իտիպ եազը եազմագտա տըր:

«Հալպու քի պէն, պուլստան պէյլէ պուլնարըն պիրիպիրինի
ասլա կէօրմէլէրինէ սէպէպ օլմաղա մէմուր օլմուշում տուր:

«Էաքին հէր նէ օլսա պու պիր ծրանսըզ տըր: Մատէմքի մու-
հարէպէեի քէնտիլէրի իսթէմիշլէր տիր, պէլասընը պուլմալը տըր:
Ծրանսըզլար, եալընըգ մուհարէպէ խէեալ իտէրլէր: Պու ճիւմէ իլէ
պիզտէ պուլուէնտուղու կիպի, անլէրտէ տէ եիկիտ ատէմլէր վար
տըր: Էկէր պէն զապիթ օլսա իտիմ, պու ատէմին աֆվընա չալը-
շըրտըմ, հալպու քի պանա ալիտ օլմաեան մոտտէլէրէ գարըլմագ
իսթէմէմ:

«Կէօրիւնթորմուսուն, սէվկիւլիւ գէվճէմ թէվէքէլլիճէ պու շէ-
լէրի սանա հիքեաեէ իտիեօրում, ֆագաթ նէ՞ չարէ:

«Պու պիր արգսւ տուր, էկէր պու ատէմի գուրթարըր իսէմ,
եազընտա վուզու պուլաճագ միւսատէմտէ, պիր քիշի ֆաղա
էօլտիւրմիւշ օլաճաղըմ: Յ հալտէ գարլըմըզ Վիլհէլմ, եինէ հիսա-
պընտա զարար իթմիշ օլմաեաճագ տըր:»

Լաքին օ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա վազը օլան պազը հալլէր, մէքոռմուն նիւաթընը պիր ազ թէպտիլ իթտի: Շէօյլէքի, էօյլէտէն սօնրա, Կարչըն է'ն իլէրտէքի գարաղօլու սիւահ ալթընտա գոլունուպ, Բրուսիա վէլիի ահտ բրէնսինին էրքեանը հարպը, ասպէրին հուրրա՝ սէտալարը արասընտան կէչմէքտէ, վէ Մէցին ֆէթհի շէհրի այնի իճրա օլունմագտա օլմասըյա, Պրանց Շիւլլէր՝ կէրէք էրքեանը հարպըն զիւարէթինտէն վէ կէրէք մէքթիւր շէհրի այնտէն վիւթէսսիրէն ֆապրիգաւա ավտէթինտէ, թիւֆէնկինի պիր թաւաֆա գօյտու, վէ քէնտիսինին եաթագ օտասը տէյի գուլլանտըղը զախրէ անպարընտան մահուտ ճէպ տէֆթէրինի ալըպ, Կօթիէ հագգընտա էվվէլճէ եազտըղը ճիւմլէլէրէ աթիտէքի ֆըգրաւը իւա-վէ իթտի:

«Եօգարտա եազտըղըմ շէյլէր իւզէրինէ տիւշիւնտիւմ: Շիւպ-հէսիզ պիւեիւք պիր միւշքիւլաթ օլմաեարագ, մէվգուֆա, սէրպէսթիւէթինի իւատէ իտէպիլիր իտիւմ: Լաքին պու խուսուս թէհի եէրտէ պիւեիւք պիր մէսուլիւեթի իւզէրիմէ տավէթ իթմէք իտի, իմտի, պու իշէ պէն գարըչմագ իսթէմէմ: Մէվգուֆ էօլէճէք տիր:»

Իշթէ, Կօթիէնին մահքիւմիյեթի պունտա մէվճուտ իտի:

Չափուշ Պրանց Շիւլլէր՝ պու գարարտան սօնրա, վազըթ էօյլէտէն սօնրա օլմասըյա պէրապէր, եաթաղընա եաթտը:

Մէքոռմուն ույգուեա տալմասը իւզէրինէ, պիր սաաթ կէչմիշ էքէն, պիր ասքէր կէլիպ քէնտիսինի ուեանտըրտը, վէ պազը սէօզ էօյլէտի, Անինտէ, Շիւլլէր, սիմասընտա էսէրի թէաճճիւպ հուսուլէ կէլէրէք, եաթաղընտան գալգտը, վէ նէրտիվէնտէն ճիւզի պիր սէս իշիտիտի: Պու սէս, պիր գատըն ֆիսթանընըն սէսի օլուպ, պու գատըն իսէ, Լիւսիէն օլմաղէ, չափուշուն հուզուրունա չըգ-թըս ֆազաթ օլ տէրէճէ տիթրէեօրտու քի, թափան տէսթէեի օլան սիւթունլէրտէն պիրինէ տաեանտը:

Շիւլլէր. - (Քէլամա շու վէճհլէ իպթիտար իյլէտի.) Սապահլար խայր օլսուն, մատմազէլ:

Կէնճ գըզ, աֆվլըգ տիլէեէրէք նէզաքէթէ տայիր պազը սէօզ էօյլէտի, հալպու քի պու սէօզլէրի զաեթի եափաշ սէտա իլէ թէ-լէֆիլիւղ իթտիկինտէն, իշիտիվէտի, վէ չափուշ, շու եօլտա իֆա-տէսինէ տէվամ իթտի:

— Նէ՞ իսթէեէրսունուզ, մատմազէլ:

Լիւսիէն, քէսպի ճէսարէթ իթտի, չիւնքի հագըգէթտէ Յրանց
Շիւլլէրտէ ֆէնա պիր ատէմ թասվիրի մէվճուտ տէյիլ իտի:

Լիւսիէն. - Մէօսիէօ, պու կիճէ թուլթտուղունուզ Յրանսըզն
մուհաֆաղասը վաղիֆէսի սիզէ՝ մի իհալէ օլունմուշ տուր:

Չավուշ. - Էվվէթ, մատմուլազէլ:

Լիւսիէն. - Տիւշար օլաճաղը ճէզատան մալիւմաթընըզ վաճը
տըր:

Չավուշ. - Էվվէթ, մատմուլազէլ:

Լիւսիէն. - Տիմէք տիր քի տիկէրլէրի կիպի քէստիսինի Ալմանիս
եա նէֆի իտէճէք տիրլէր:

Չավուշ. - Խա՛յր, մատմուլազէլ:

Լիւսիէն. - Օ հալտէ Յրանսատա՞մը թէվգըֆ իտէճէք տիրլէր:

Չավուշ. - Խա՛յր:

Լիւսիէն. - (Էնտիշէ իլէ.) Էյ մերգուճու նէ՞ եաբաճագլար:

Չավուշ. - Գուրշունա տիզէճէքլէր:

Լիւսիէն. - Եա՛ Բապպի:

Չավուշ. - Էվվէթ, մատմուլազէլ, պու պիր պիւեիւք ֆէլաքէթ

տիր:

Լիւսիէն. - Լաքին, չավուշ էֆէնտի, տէտիկինիզ միւմքինսիլ

շէյ տիր:

Չավուշ. - Բէք տէ միւմքին տիր, մատմուլազէլ, եարըն սապա,
պու սէյլէտիկիւմ իճրա օլունաճագ տըր:

Չավուշ. - Փագաթ ապքէրլէր գուրշունա տիզիւմէզլէր:

Լիւսիէն. - Մէվգուլֆ՝ ապքէր օլմաեղպ, միլքիեէ սընըֆընտան
տըր: Պինապէրին ճասուս մագամընտա գուշունա տիզիւմէսի ճայիլ
տիր:

Լիւսիէն. - Չավուշ էֆէնտի, պէն օ ատէմի թանըրըմ:

Չավուշ. - Ահ, սիզ օ ատէմի թանըեօ՞րմուսունուզ:

Լիւսիէն. - Պէն, օ ատէմի տէրէճէյի նիհաեէտէ սէվէն վէ
քէստիսիյէ էվլէնմէք իչին մուհարէպէնին խիթամընա պէքլէնէն
կէնճ պիր գըզըն տօսթուեոււմ... Տիւշիւնիւն պիր քէրրէ քի, Չա՞-
վուշ էֆէնտի, օ կէնճ գըզ, քէնտի նիշանըսընըն գուրշունա տիզիւ
միշ օլտուղունու իշիթիրսէ, նէ՞ գատար մէյեուս վէ միւքէտտէր
լաճագ տըր... Իհթիմալքի, չավուշ էֆէնտի, սիզին տախի պիր նի-
շանընըզ պուլունմագտա տըր... Վէֆաթընըզ վուգուլինտէ, ա՛նը
նէ՞ տէրէճէլէրտէ քէտէր ու էլէմ հիսս իտէճէկինի միւլահաղա խտիլ:

Չավուշ . - Պէն նիշանլը տէյիլիմ, էվլիեհիմ :

Լիւսիէն . - Օ տա ալնի շէյ տիմէք տիր : Ձէվճէնիզի սէվէ՞րմի-
սինիզ :

Չավուշ . - Ձանն իտէրիմքի զէվճէմ սէվկիւլիւ Գաթէրինա հագ-
զընտա մուհապպէթի շէտիտէմ պուլունմագտա տըր :

Լիւսիէն . - Շիւպհէսիզ էվլատընըզ օլմուշ տուր :

Չավուշ . - Իւշ էվլատընըզ օլմուշ տուր մատմագէլ . . . պ ըի՛քիւ-
շիւք Աննա տըր, տիկէրլէրի տէ բիւշիւք Ֆրից իլէ քիւշիւք Վիւհէմ
տիր : իւշիւնիւ տէ սէվէրիմ :

Լիւսիէն . - Իմտի, չավուշ էֆէնտի, կէնճ պիր գըզըն, պիր մահ-
պուսու գուրթարմագ իւզըէ սիզէ ըէճաեա կէլմիշ օլտուղունու, ի-
լէրուտէ քէնտիլէրինէ հիքեաեէ իտէրսինիզ . . .

Չավուշ . - Պու պապտէ պէն պիր շէյ եաբամամ :

Լիւսիէն . - Օ հալտէ տէ, էվլատընըզա, սիզէ միւրաճաաթ իտէն:
կէնճ գըզըն ըէճասընը ըէտտ իթտիկինիզի, վէ մէվգուլփուն գուր-
շունա տիզիլտիկինի պէեան իյլէրսինիզ, վէ պունտան պէօյլէ մէր-
գումուն նիշանլըսը, անըն իշին տուա իթտիկինտէ, տուալարընա սի-
զին իսմինիզի տախի գարըշտըրաճաղընա չիւպհէ եօգ տուր : շու գա-
տար քի, տուալարընտա սիզէ լանէթ օգուեաճագ, վէ զէվճէնիզ վէ
էվլատընըզ եիւզիւնտէն ճէնապը Հագգըն սիզի թէէտիպ իյլէմէսինի
թէմէննի իտէճէք տիր :

Չավուշ . - Սանա տիեօրուլմքի, եաբամամ, էլիմտէն կէլմէզ :

Լիւսիէն . - Բի՛մ սիզի մէնն իտիեօր :

Չավուշ . - Վազիֆէմ :

Լիւսիէն . - Լաքին օ ատէմի գուրշունա տիգտիրմէք վահի պիր,
զալիմիք տիր : Հալպու բի վազիֆէնիզ՝ զալիմ պուլունմանըզը սիզէ
իճապ իթտիրմէզ :

Չավուշ . - Նիզամ ու ինթիզամը ասքէրի՝ պանա օ վազիֆէեի ի-
ճապ իթտիրմէքտէ տիր :

Լիւսիէն . - Տիմէք օլուր քի, իլէրուտէ զէվճէնիզէ, նիզամ ու
ինթիզամը ասքէրիեէ ըիաեէթինիզ, սիզէ մէքրուհ պիր ֆիլ իճրա
իթտիրտիկինի սէօյլէեէճէքսիզ : Ձէվճէնիզին տէ սիզի թահսին իտէ-
ճէկինէ, վէ սիզի տահա զիեատէ սէվճէկինէ ինանը՛րմըսընըզ :

Չավուշ . - Կիտին, տէրտինիզի զապիթլէրէ անլաթըն :

Լիւսիէն . - Անլէրին գալպինտէ մէրհամէթ եէրինէ, ատալէթ
մէվճուտ տուր :

Չավուշ . - Օ՛ . . .

Լիւսիէն . - Էվվէթ , թէքրար խտերիմքի , անլերին գալպինտէ մէհհամէթ եօգ տուր : Պիշարէ ատէմճըղաղըն գուրչունա տիղիլմէսինի անլէր էմր իթմէմիշլէր մի տիր :

Չավուշ . - Էվվէթ , վէ պէն տէ անլէրէ իթաաթ իթմէկէ պօրճլուեում :

Լիւսիէն . - Չավուշ էֆէնտի , զաթընըզա արզ էյլէտիկիմ րէճանըն իճքասը բէք գօլայ տըր :

Չավուշ . - Գօլայ մը . գօլայ մը :

Լիւսիէն . - Բէք ալէա , սիզ քէնտիսինի գուրթարմաերն , լաբին հիշ տէյիլ իսէ , սէլամէթի խուսուսընտա պիր չարէ կէօսթէրին : Գաբուլարտան պիրինի աչըն , վէ էկէր քէնտիսի փիրարէ մուվաֆֆադ օլամազ իսէ , օ հալտէ , ճէնապը Հազգ քէնտիսինի մահքիւմ էյլէմիլ տիմէք տիր :

Չավուշ . - Եաբամամ . գանուըն ասքէրի միւսաատէ իտէմէզ :

Լիւսիէն . - Րէճա իտէրիմ , տիւշիւնիւնիւլ :

Չավուշ . - Գանուըն միւսաատէ իթմէզ տիեօրում :

Լիւսիէն , պու խուսուստա հիշ պիր չէյէ մուվաֆֆադ օլամաեաճաղընր անլաերպ ; աղաեարազ թէքրար աչաղըեա էնտի , վէ ուզուըն միւտտէթ տէրեայը թէֆէքքիւրաթա տալտը :

Մէրգում , ուեումադ իսթէտի իսէ տէ , Լիւսիէնին կէլմէսի , քէնտի հուզուըն ու ասայիշինի իխլալ իթմիշ օլտուղուընտան , եաթտըղը սաման եաթաղը իւզէրինտէ պիր եանտան օ պիր եանա տէօնմէքտէ , ֆագաթ ուեուեամամագտա իտի : Նիհաեթ , օլ վագթա գատար գումպարալար իլէ հէնուզ խարապ օլմուշ օլմաեան կարը գարիեթսի քիլիսէսինին չանը , եարը կիճէ չալտըղընտա , Շիւլլէր , քէնտի քէնտիեէ շու սէօղլէրի սէօյլէտի :

— Եարը կիճէ տիր . պիշարէ տէլիգանլընըն ալթը սաաթ էօմրիւ գալտը : Էկէր պէն անըն եէրինտէ օլսա իտիմ , սէվկիւլիւ Գաթէրինամ վէֆաթըմըն խապէրինի ալտըղընտա , աճապա նէ՛ գատար քէտէր իտէճէք իտի :

Շիւլլէր , թիւթիւն չիպուղուընու եագըպ , շու սէօղլէրի իլավէ իթտի :

— Օ գըզ , պանա , քէնտիսինի գուրթար տիմէտի . իլլա հիւրրիեթինի էլտէ իթմէսի իչին եալընըզ պիր իւմիտ կէօսթէր տէյի պէեան էյլէտի : Էկէր պու իւմիտտէն իսթիֆատէ իտէմէզ իսէ , տի-

մէք պու եօլտա էօլմէք անլընըն եազըսը օլաճադ տըր։ Պու հալտէ, պէն, պու սուրէթլէ հարէքէթ իտէր իսէմ, մէրգուճ տէլիգանլը էօլտէ տախի, մէզպուրէ գըզըն պէնի իթապ իթմէկէ հազգը օլմա-եաճադ տըր։

Պիր խայլի միւտտէթ, պու միւլահազա մէրգուճուն զիհնինի իհաթա իթմէքլէ,

— Էվվէթ, պու միւմքին տիր, վէ իլէրուտէ պու խուսուսու սէվիլիւլիւ զէվճէմ Գաթէրինաեա հիքեաեէ իտէրսէմ, հազգըմտա տահա զիեատէ իզհարը մուհապպէթ իտէճէք տիր, տէտի, վէ ա-եաղա գալգըպ, ֆապրիգանըն պիրինճի գաթընա կէօթիւրէն օտա-սը նէրտիվէնիտէն եավաչ եավաչ էնտի, Ֆապրիգանըն բեաֆֆէյի օտալարընտա ասքէրլէք պուլունուպ, պունլարըն խըրլամադ սէտա-սը իշիտիլիեօրտու։

Աչաղըտա, եանի ֆապրիգանըն պիւեիւք սօֆասը, սամանտան մամուլ եաթադլար իլէ տօլու օլուպ, հէր քէօչէտէ Ալման առ-քէրլէրի ուեուճադտա խտիլէր։

Մէզքիւք սօֆանըն ուճուճտա, քիւչիւք հավլիեէ նազըր ճամլը պիր գաբու պուլունուպ, մէզքիւք հավլիտէ տէ, Կօթիէնին մահ-պուս օլտուղու օտաեա աչըլըր տիկէր պիր գաբու մէվճուտ իտի։

Թարլաեա նազըր օլան գաբուտան ֆիրար իթմէք իշին, իքի նէօպէթճինին նէզարէթինտէն գուրթուլմադ իգթիգա իտիպ, պու իսէ, միւմքին տէյիլ իտի։ Հավլինին գաբուսընտան ֆիրար իթ-մէք իշին տէ, Բրուսիալըպը իլէ մէմլու օլան սօֆատան, կէօրիւլ-մէքսիզին, իշիտիլմէքսիզին վէ թանլմադսըզըն կէչմէք լազըմ իտի բի, քէզալիք պու տախի միւմքին տէյիլ իտի։

Հալպու քի պիր չարէի սէլամէթ պուլունուպ, Շիւլլէր պու չա-րէի իրաեէ իթմէք իսթէտի, վէ բէնտի բէնտիեէ,

— Պուչ սուրէթլէ վիճտանէն ըահաթսըզ օլմաղա սէպէպիմ գալ-մաեաճադ տըր։ Հէմ Գաթէրինա տա մէմնուն գալաճադ տըր։ Լա-րին գանունը ասքէրի... գանունը ասքէրի... տէտի։

Մուախսարէն, զիքը իթտիկիմիզ սօֆաեա կիրիպ, էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի։ Հիշ պիր ըլըգ մէվճուտ օլմաեըպ, եալընըզ այ մա-հիթապը, բէնչիրէլէրտէն տուխուլ իլէ, եաթմըչ օլան ասքէրլէրի այ-տընլաթմադտա իտի։

Շիւլլէր՝ էմրի պասիրէթլէ իլէրլէեիպ, սօֆանըն ուճուճա մու-վաալէթինտէ, ուզուն միւտտէթ տուրտու։ Հաթթա ուեուեօր կի-

պի կէօրիւնէրէք եաթտը, հալպու քի եագանը էլէ վիրմէմէք իշին, էթրափը թէճէսաիւս իյլէտի:

Էն եագընընտա օլան ասքէրլէր ուեուամպտա իտիլէր: Ուզագտա պուլունանլար իսէ, քէնտիսինի կէօրէմէգ իտիլէր:

Պատէհու, քէնտի էլիլէ պիր էքսէրէ ասմըլ օլտուղու անաթթարը քէմալը իհթիեաթլէ ալտըգտան սօնրա, տիզլէրիլէ սիւրիւնէրէք, հալլիեէ կիրտի, վէ մէգքիւր անաթթարը, Կօթիէնին մահուս պուլունտուղու օտանըն քիլիտինէ սօգտու իսէ տէ, պու քիլիտ բասլանմըլ օլտուղունտան, ճիւզի պիր սէս չըգարմագլա, գաբու եարը աչըլընճա, Շիւլլէր, օրատան սիվիշտի, վէ աեագտա օլան տիկէր նէֆէրաթըն եանընտա պէքլէտիկի էսնատէ, ֆիքրինտէն,

— Պէն քէնտիսինէ ֆիրար եօլունու հազըրլատըմ: Պունտան իսթիֆատէ իթմէք օնա այիտ տիր. պունտան գիեատէ պիր չէլ եաբամամ, տէյի միւլահագա իթտի:

Կօթիէ, պիր գաչ կիճէ ույգուսուզ գալտըգտան սօնրա, օ կիճէ ուեուամուշ իտի, ֆագաթ ֆիքրինտէ պիր իւմիտ չէօլէսի բարլաեօրտու, իմտի, եարը կիճէ ըատտէլէրինտէ պիրտէն պիրէ ուեանարագ, տէօրթ թարաֆա աթֆը նագար իյլէտի: Պատէհու քէնտի քէնտիեէ,

— Գուլաղըմա պիր սէս կէլիեօր, զանն իտէրիմքի, օտամա կիրիեօրլար, տէտի:

Պու սէսէ տօղրու գուլագ վիրտի իսէ տէ, մէգքիւր սէս թէքլարլանմանըպ, եալընըլ խարիճտէն նէօպէթճի ասքէրլէրին մունթագամ վէ պիր սիեագաա օլան եիւրիւեիւշլէրի իշիտիլիեօրտու:

Կօթիէ, թէքրար եաթտը, ֆագաթ պու քէրլէ ուեուեամատըղընտան, գալգըպ, հապսխանէսի տէրունինտէ տօլաշտըղը սըրատա, հալլինին գաբուսունա տօղրու իլէրլէմէքլէ, առալըպ օլան մէգքիւր գաբուեու կէօրիւպ, քէմալը հայրէթլէ տուրտու, վէ պու կէօտիւկիւ հալէ ինանամաեարագ, պիր ազ տահա եագլաշտը, վէ պատէթ թահգըպ, ֆիքրինտէն,

— Սահիհ տիր. պէն իսէ քէնտիմի ըիւեատա զանն իտիեօրտում, տէտի, վէ մէգքիւր գաբուեու եալաշճա եիթմէքլէ, գաբու պիր ազ տահա աչըլտը:

Իհթիմալ քի, քէնտիսինի գուրշունա տիզմէեէ կէօթիւրմէք իւզրէ իչէրիեէ պաղը ասքէրլէրին կիրէճէկի միւլահագասըյլա, Կօթիէ պիր միւտտէթ, գալպի շիտտէթլէ չարբարագ պէքլէտի, ֆագաթ քիմէսնէ մէյտանա չըգամաբընճա, իւմիտի սահիհլէշէրէք, աչըգ գա

տան խթիֆատէ իթմէքիկի գարարլաշտըրտը, Շու գատար քի, տի-
շարտաքի նէօպէթճիլէրին թէպտիլի զէմանը օլտուղունտան, պիր ազ
տահա տուրտու. հաթթա քէնտիսինին օրատա պուլունուպ պու-
լունմատըղընը նէօպէթճիլէր շիւպհէ իթմէսինլէր իչին, պիր ազ տա
բէնչիրէ էօնիւնտէ տուրտուգտան սօնրա, սօֆաեա տօղրու սի-
վիտի.

Անախթար՝ գարունուն իւզէրինտէ օլմաղլէ, Կօթիէ գարուեու
գարատը, վէ անախթարը ետիննէ ալըպ, քէմալը տիգգաթ վէ պա-
սիրէթլէ, ֆապրիգանըն պիւեիւք սօֆաանա նազըր ճամլը գարու-
եու աշտը, վէ պէօյլէճէ խըրլաեարագ ուեումագտա օլան Ալման
ասքէրլէրի արասընտա պուլունտու.

Կօթիէ, իլէրլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէեիպ, օրթալըգտա հիւքմ
իտէն նիմ գարանլըղա կէօղլէրի ալըշսըն իչին պիր միւտտէթ պէք-
լէտի, զիրա սաման եաթագլար իւթիւնտէ եաթմըշ օլտուգլարընը
կէօրտիւկիւ ինսան վիճուտլէրինին պիր թարաֆընա գազաէն պա-
սար տէյի վէսվէսէ իտիեօրտու. Պունունլա պէրապէր տէ, մէզքիւր
գարունուն եանընտա աեագտա տուրամաեաճաղընտան, եիւրիւմէ-
կէ գարար վիրտի, ֆագաթ իքի ատըմ ալմըշ իքէն, պիր ասքէրին
աեագլարընա քէնտի աեագլարը թէսատիւֆ իթտի.

Ասքէր սէս չըգարմաեըպ, եալընը պիր ազ պաշընը եօգարը
գալտըրտը, վէ աեագլարընը չէքտի.

Կօթիէ, մէզքիւր վիճուտլար իլէ աեագլարըն արասընտան կէչ-
մէքլէ, թէհլիքէսիգճէ գարուեա վասըլ օլտու.

Պու գարու եալընը սիւրմէ իլէ գարալը իտուկինտէն, սիւրմէ-
եի չէքէրքէն, պիր ազ ուզունճա կըճըրթը սէսի չըգտըղընտան, իքի
իւշ Ալման, եաթտըգլարը մահէլլէրտէն պաշլարընը գալտըրտըլար.
Այ մահիթապըյլա Կօթիէնին վիճուտի թէմամիլլէ կէօրիւկիւեօրտու.
Մէրգուման ասքէրլէրին, «Բի՛մ տիր օ» տէյի պաղըրլարընա Կօթիէ
ճէվապ վիրմէեիպ, էթրաֆտան աթըլան գուրչունլարտան միւմքին
մէրթէպէ քէնտիսինի սագընմագ իւզրէ իքի գաթ օլարագ ֆիրարէ
շիթապան օլտու.

Փրանց Շիւլլէր՝ վագը օլան մուամէլլէյի ինսանիեթբէրվէրանէ-
սինտէն տօլաեը նատիմ օլուպ, պիգգաթ, սիւահա՛, սիւահա՛, տէյի
պաղըրտը, վէ պիր սանիյեէ գարֆընտա, ասքէր գալաղօլու սիւահ-
լանմագլա, Կօթիէ, ֆապրիգանըն քէօշէսինի տէօնէճէկի էանատէ,
իքի նէֆէր նէօպէթճի, իւզէրինն գուրչուն սըգտըլար. Պու գուր-

շունլար, մերգումուն թագուլաղը եաննտան կէշտիլէր իսէ տէ, իսապէթ իթմէտիլէր:

Լիւսիէն, օ կիճէսի քէնտի օտաարնտա ուեումաեարագ օթուրմուշ օլտուղունտան, մէգքիւր թիւֆէնք սէտաարնը իշիտիեօրտու իսէ տէ, հիշ պիր մանէա վերէմէեօրտու: Մէգպուրէ, կիւնէշ տօղա մազտան չօգ էվվէլ, բէնշիրէսի էօնիւնտէ տուրուպ, Ալման գարաղօլ ապէրինին հարէքէթլէրինի թէճէասիւս իթտի: Օ կիւնիւ, մէգքիւր գարաղօլխանէտէ, հէր վազըթտան զիեատէ թէլաշ կէորիւլիւեօրտու: Պիր թագըմ գապիթլէր՝ Պրանց Շիւլլէրի շիտտէթլէ իսթիճվապ իթմէքտէ օլուպ, չափուշը մէրգում իսէ, լէհճէսի սօլմուշ օլտուղու հալտէ, մէրգումլարը տինլէեօրտու:

Տիկէրլէրինտէն զիեատէ թէլաշ կէօսթէրէն վէ պիւթիւն գուլվէթիլլէ պաղըրան պիր զապիթ, իսկէհան Շիւլլէրին եաննա եագլաշըպ, հիշ պիր սէօղ սէյլէմէքսիզին եիւզիւնէ իքի սիլլէ աշգ իթտի: Շիւլլէր, ճէվապ պիլէ վիրմէեիպ, պիր միւտտէթ շաշգըն կիպի գալտըգ տան սօնրա, ֆապրիգաեա ափտէթ իլլէտի:

Պու հալլէրի կէօրմիւշ օլան Լիւսիէն, քէնտի քէնտիեէ,

— Եա՛ Բապպի, պու կէօրտիւկիւմ շէյլէրին մանէասը նէ՞ տիր: Աճապա շու չափուշ ըէճալարըմը տինլէտի՞ մի... Նիեաղլարըմտան միւթէէսսիւր մի օլտու... Պու խուսուսու անլամագ, պիլմէք իսթէրիմ... Պու իհթիմալտէն տէյիլ տիր, տէտի:

Լիւսիէն, օ սապահը Շիւլլէրէ վուգուի հալի սօրմաեա կիթմէսի, մէրգումուն թէհլիքէեէ գօյմագ տիմէք օլաճաղընը, վէ պիւնապէրին թէսատիւֆէն քսաթ կէլտիկինտէ, վուգուի հալի անլամագ միւրաճճահ օլտուղունու միւլահապա իլլէտի:

Պրանց Շիւլլէր, քէնտի օտաարնա չէքիլիպ, վէ ճէպ տէֆթէրինի էլինէ ալըպ, աթիտէքի սաթըրլարը իլապէթէն թահրիւր իթտի:

«Գօմանտան փօն տէր Կրօպախտան իքի միւրէմֆէլ սիլլէ ալը իթտիմ: Ղալիպա Պրանսըգ մահպուս ֆիրարէ մուվաֆֆապ օլմուշ տուր:»

Էյլլէտէն սօնրա, Մօնմաեէօր՝ Լիւսիէնի պուլարագ,

— Կօթիէնին ֆիրար իթտիկինտէն խապէրտա՞րմսընը, տէյի ոիվալ իթտի:

Լիւսիէն, պու խապէրի իշիթտիկինտէ, օլ գատար իզհարը մէսէրքէթ իլլէտի քի, մէսէրքէթինի կիզլէմէեէ չալըմաեարագ,

— Ա՛հ, տէյի պիր նիտաեը բիւրսիւրուր ըէֆ իլլէտի:

Ժան . - Պու կիճէ շիւպհէսիդ իշիթմիշ օլտուղունուղ թիւֆէնք
գուրչունլարը անըն իւզէրինէ սըգըլմըշ տըր :

Լիւսիէն . - (էնտիշէ իլէ .) Պէսպէլլի պիշարէեի եարալատըլար ,
վէ պէլքիտէ էօլտիւրտիւլէր :

Ժան . - Միւսթէրիհ օլուն , սաղ վէ սէլիմ օլմալը տըր , չիւնքի
նալը պուլունմամըշ տըր : Պագըն պու խապէրտէն տօլաեը նէ՛ գա-
տար մէսուտ վէ պախթիեար կէօրիւնիւեօրսունուղ :

Լիւսիէն . - Սահիհ սէօյլէեօրսունուղ . . . մէսէրէթիմի սիզտէն
կիզլէեէմմ . էկէր Կօթիէ գուրչունա տիզիլմիշ օլսա իտի , պիր ճի-
նաեէթ իշլէմիշճէսիւնէ պիւթիւն էօմրիւմտէ պիհուզուր օլաճագ ի-
տիմ , ղիրա անը հիւքիւմէթէ պէն թէսլիմ իթմէտիմ մի :

Ժան տը Մօնմաեէօրիւն շիւպհէլէրի թազէլէնէրէք ,

— Անըն իլին նէ՛ գատար մէրագ իտիեօրսունուղ , տէտի :

Լիւսիէն . - Պու պապտէ վաղիֆէսիդ օլապիլի՛րմիեիմ : Գըզգա-
րընտալըմը բէտէր կիպի գաեըլմըշ օլան ֆաղիլ պիր ատէմին օղլու
տէյիլ մի տիր : Փագաթ Ժան , վագը օլան հալտէն սօնրա , էլան
պանա շիւպհէնի՛դ մի վար տըր : Սիզէ օլան հիւսնի թէվէճճիւհիւմիւն
մէզպուրէ՛ աշգ ու մուհապպէթ քէլիմէսինի թէլէֆֆիւղ իտէմէզ ի-
տի , - պիւեիւք պիր իսպաթընը պէնտէն թալէպ իթտինիզ : Պէն ,
հէր նէ գատար իյի էօմր արապընտա թէրէտտիւտ իթմէկէ մէճպուր
օլտու՛մ իսէ , ագըպէթքեար սիզին էօմրիւնիւզիւ գուրթարմագ ի-
լին , Կօթիէնին էօմրիւնիւ ֆէտա իթտիմ : չիւնքի սիզինքի , պէնիմ
իլին տահա զիեատէ գըյմէթտար իտի : Պունտան տահա պիւեիւք
խապթ օլապիլի՛ր մի :

Ժան , գաշարը չաթըլարագ , ֆիքրինտէն ,

— էկէր պէնի ալտատըեօր իսէ , վա՛յ հալինէ , տէյի միււհազա
իթտի :

Օ ագշամը , դարանլըգ պաստըղընտա , Լիւսիէն , խայլի վագըթ-
տան պէրու գօլլատըղը ֆըրպաթա , եանի ֆրանց Շիւլլէրէ , թիւ-
թիւն չիպուլունու իշէրէք կէզինտիկի էանատէ ըասթ կէլիպ , հիշ
պիր ապէրին օրալարտա պուլունմատըղընա թէէմին օլտուգտան
սօնրա , մէրգուճուն եանընա կիթտի , վէ կէօզլէրի եաշարմըշ օլտու-
ղու հալտէ ,

— Թէշէքիւր իտէրիմ , չալուշ էֆէնտի , վագը օլան հարէքէ-
թիլիզէ միւթէշէքիւրիւմ , տէյի պէեան իլլէտի :

Լաքին Շիւլլէր , սէրթճէ ,

— Պէն հիշ պիր շէյ եաբմատըմ. նէ տիմէք իսթէտիկինդի պիւմէեօրում. տէֆ օլուն չունտան, տէտի:

Մէզպուրէ իսրար իթմէք իսթէտի իսէ տէ, Շիւլէր, կէօզէրի-նի իրի իրի աչարագ, վէ պընդլարընը պիւքէրէք:

— Տէֆ օլուն, տէֆ օլուն, տէյի թէքրարլաեըպ, մէրգումէեէ արգասընը չէվիրտի:

7

Միւտտէթի մէտիտէ վէ չայեանը թէէսսիւֆ սուրէթտէ տէվամ իտէն մուհասէրէ էսնասընտա, Բարիս էթրաֆընտաքի քեաֆֆէյի քէօյլէր, պիրէր օրտուկեահա, վէ պիլճիւմէ խանէլէր դըլլալաւա պէնդէմէքտէ իտիլէր:

Ալմանլար, իշատէմի օլտուգլարընտան, Բարիսին էթրաֆընտա թէսատիւֆ իթտիքլէրի մատտէլէրտէն իսթիֆատէ իթմէքտէ օլուպ, չէօյլէքի տիւշմէն օրտուսունուն մուվասըլէթի մուհագգագ օլտուղու խապէր վէրիտիկինտէ, եանի Բարիս մուհասէրէսինին իպթիտալարընտա, Պրանսըզ սէյեար ասաքիրի մուսվինէսինին քէսվիլ օլտուգլարը տէմիր եօլ խաթթլարընը թամիր իթմէքտէ, վէ Պրանսըզլար, Բրուսիալըլարըն հէր եաբտըզլարընը խարապ իթմէկէ չալըջտըզլարընտան, մէզքիւր տէմիր եօլ խաթթլարը, մուհասէրէսին պիրինճի իքի այը զարֆընտա, չօգ տէֆա Պրանսըզ ասաքիրի մուսվինէսինին մուհաճէմէլէրինէ սէպէպ օլմագտա իտիլէր:

Կօթիէնին հաեաթընը թէհիլէքէեէ գօյմուշ օլան վադըանըն իրթէսի կիւնիւ, Մէօտօնտան Վէրսայլա գատար միւմթէտ օլան տէմիր եօլու չիպուգլարը քէսիլմիշ իտի: Շէօյլէքի, օն գատար Պրանսըզ ասաքիրի մուսվինէսի, տիւշմէն խաթթլարընը եարմաղա մուվաֆֆագ օլուպ, էհալիի մահէլլիեէտէն թէտարիք իթտիքլէրի գաղմա վէ քիւրէքլէր իլէ, վէ զաեէթ գարանլըզ օլան կիճէտէն իսթիֆատէ իտէրէք, եիկիրմի մէթրօ ուզունլուղունտաքի չիպուգլարը գալտըմաղա մուվաֆֆագ օլմուշլար, վէ էրզագ եիւքլիւ պիր գաթար տախի եօլտան չըգմըշ իտի:

Անճագ, մէրգուման քիւսթախ եօլ քէսիճիլէր, օրալարտա կէճիքտիքլէրինտէն, կիճէ տէվրինի իճրա իտէն պիր պէօլիւք տրակօն

ասաքերի թարափընտան մոհհասէրէ օլունուպ, Ֆրանսըղլարտան իւ-
չիւ թէլէֆ օլմուչ, պէչի ֆիրար իթմիչ, վէ իքիսի տալիի էսիր թու-
թուլմուչ իտի: Պու իքի էսիրտէն պիւրի աղըրճա եարալանմըչ օլ-
մաղէ, Սէն-Գլուեա մոլվասըլէթինտէն էվվէլ վէֆալթ իթտի, վէ տի-
կէրի իսէ, անինտէ գուրչունա տիգիլտի:

Հալպու քի տիւլմէն (եանի Բրուսիալըլար) պու գատար իլէ իք-
թիֆա իթմէեիպ, հէր թարափը տիւչարը տէհչէթ իթմէքտէ իտիլէր:

Բասգալ Տօրիա, Մէօտօն եագընընտա իճրաի մոհամէլէ իտէն
միւֆրիգէ էֆրատընտան օլուպ, եարալանմաեարագ, վագթինտէն
էվվէլ ֆիրար իտէպիլմիչ իսէ տէ, Բրուսիա տրակօնլարը թարափըն-
տան եագընէն թաագիպ օլունտուղունտան, Սէն նէհրի սահիլինի
թէրըլէ, կիճէնին գարանլըղը սաեէսինտէ պաղչէլէրին իչինէ ալթըլ-
մըչ, վէ նիհսեէթ նապէտիտ օլմուչ իտի:

Մէրգուլ, Տօրիա էվինին արտ թարափընտա վագը պաղչէնին
տիվարը եանընտան վէ աղաճլարըն արասընտան կէչէքքէն, կիճէնին
գարանլըղը հէնուզ միւնտէֆի օլմամըչ իտի: Քէնտիսինին Կարչա կիթ-
մէսի, եալընըզ վալիտէսինի տէրաղուչ իթմէք իւմիտիլլէ օլմաեըպ,
ֆիրարընըն թէսատիւֆալթը քէնտիսինի ճիվար օրմանլարա սէվգ իթ-
միչ իտի, վէ պունտան տա դաթինազար, թա օ կիճէսի պիրատէրի
Հանրինին, Կօթիէ Պուրէյլ հագգընտա վալիտէսի Մարի Տօրիատան
մալիւմալթ ալմագ իւզրէ, Կարչա գատար կիթմէք խուսուսընտա
քէնտի գօմանտանընտան ըուխսալթ իսթիհսալ իթտիկինի պիլիւր իտի:

Օ կիւնիւ Մարի Տօրիանըն խանէսինտէ, եալընըզ իքի նէֆէր
Ալման զապիլ՝Յի պուլունուպ, ասքէր եօգ իտի: Զապիլթլէրինին ի-
գամէթ իթտիքլէրի եէրլէրտէ նէֆէրլէրին իգամէթի ճայիզ տէ-
միւ իտի:

Հանրի, մոհախիարէն Բասգալըն կէլմիչ օլտուղու եօլտան, եանի
պաղչէ թարափընտան կէլէրէք, էվէ եագլաչտըղընտա, մէզըլւր զա-
պիլթլէրին թաամ սալասընտա եէմէք եէտիքլէրինի, վէ գասքէթալը
պիւր Բրուսիալընըն պունլարա խըզմէթ իթմէքտէ օլտուղունու կէօր-
միւչ իտի:

Թաամ սալասընըն տիվարլարընտան սիլահլար ասըլը իտի:

Հանրի, զապիլթանըն թաամը պիլթէնէ գատար, պաղչէնին պիւր
քէօչէսինտէ, պաղը աղաճլարըն արգասընտա կիլլէնտի:

Թաամլարը պիլթինճէ, զապիլթլէր սիկարալարընը եագըպ տիչա-
րը չըգտըլար: Պունլար սօգագտան կէչտիքլէրի գէման, Հանրի, գը-

լըճւարը սէսինի իշիթտի . Էվտէ եալընըզ նէօպէթճի նէֆէր գալոր իսէ տէ , արատան չօգ կէչմէզտէն , օ տախի քէնտի եաթագ օտասընա չըգտըղընտան , Էվին Էթրաֆընտա սիւքիւթ հասըլ օլտու .

Օ կիճէսի , Բարիս իւգէրինտէն , Բրուսիալըլարըն իսթիհքեամարըլա պաթարեալարընտան աթըլան թօք սէտալարը իշիտիլիեօրտու .
Հանրի , քէնտի քէնտիեէ չէօյլէ սէօյլէտի .

— Պու սուրէթլէ Էվէ կիրմէք մուսաթարալը տըր , զիրա մէմուլիմին խարիճինտէ օլարագ պիր Բրուսիալընա թէսատիւֆ իտէպիլիլիմ : Ա՛հ , պուրատա օլտուղումու վալիտէմէ խապէր վիրէպիլսէ իտիմ . . .

Մարի Տօրիանըն օտասընտա պիր լամպա եանըօրտու , վէ արատա սըրատա , բէնչիրէլէրին բէրտէլէրի արգասընտան , մէզպուրէնին կէօլկէսի միւշահէտէ օլունուեօրտու . Հանրի , ֆիքրինտէն ,

— Բէնտիսինէ նա՛սըլ խապէր վիրմէլի . նազարը տիգգաթընը նա՛սըլ տալէթ իթմէլի , տիմէքտէ իտի .

Մէրգում պու պապտէ տիկէր պիր չարէ պուլմաեընճա , պաղչէ գումունտան պիր ափունճ ալըպ , բէնչիրէլէրտէն պիրինին ճամընա ֆըրլաթտը . Մարի Տօրիա , բէնչիրէեէ եաղլաշտը իսէ տէ , բէնչիրէեէ աշմատը . Հանրի , պիր ափունճ տահա գում աթընճա , Մարի , տէրունը պաղչէեէ պագտը , վէ Հանրինին գօլլարընը եօգարը գալտըրըպ իշարէթլէր իթտիկինի կէօրտիւ իսէ տէ , օղլու օլտուղունու թանըեամատը .

Պու ճիւմլէ իլէ մէզպուրէ աշաղընա էնիպ , պաղչէեէ կիրտի , վէ մէրգումա տօղրու իլէրլէեիպ , բէք եագընընա մուվասըլլէթինտէ օղլու օլտուղունու թանըեարագ ,

— Օղլում , Հա՛նրի , «է՛ն միսին . պու նէ՛ տէրէճէ էմրի պասիլէթսիզլիք տիր , տէտի .

Հանրի . - Վա՛լիտէ , պէնի կիզլէ .

Մարի . - Միւմքին տէյիլ տիր .

Հանրի . - Նի՛չին .

Մարի . - Էվիմիգտէ իքի զապիթ վար տըր .

Հանրի . - Անլէրին տիշարը չըգտըղլարընը կէօրտիւմ .

Մարի . - Պիր ազտան ափտէթ իտէպիլիլէր , վէ սէնի կէօրէպիլիլէր .

Հանրի . - Նէ՛ պէյիս վար տըր . Նիհաեէթ սէնին օտանտա պէնի արամաեա կէլմէզլէր ա՛ . Իմտի , սէն պէնի օտանտա կիզլէ .

Մարի. — Ահ, ագըսըզ էվլատ.

Հանրի. — Օտանտա քիմնե եօզ տուր, նէ՞ գօրգուեօրսուն.

Մարի. — Պիր ֆելաքէթ վուգու պուլուր տէյի գօրգուեօրում.

Հանրի. — Հայտէ, վալիտէ, պիր ազ զիեատէ ճէսուր օլ.

Մարի. — Պիր թագըմ տախիլի հիսսիեաթա թապի օլտուղու-մու գիլիեօրսուն. Վագթիյլէ պու մուամէլէմի բէտէրինէ տէ իթտի-կիմտէ, անըն պանա էմնիյեթի պուլունմագտա իտի. իմտի, սէն տէ պէնի տինլէ, վէ պու կիճէ պու էվէ կիրմէ.

Հանրի. — Մհ, վալիտէ...

Մարի. — Մութլագ սուրէթտէ կէլմէք մի իսթէեօրում.

Հանրի. — Իվվէթ, բէճա տախի իտիեօրում.

Մարի. — Բէք իյի, կէլ էօյլէ իսէ.

Պէօյլէճէ վալիտէ վէ մախտում պիրլիքտէ իչէրի կիրտիլէր. Լա-քին Մարի՝ զիեատէ էնտիչէ իչինտէ պուլունուեօրտու.

Հանրի, վալիտէսինին օտասընա կիրտիկինտէ, չիտտէթի մու-հապպէթլէ վալիտէսինէ սարըլտը, վէ Բասգալ հագգընտա մէզպու-րէեէ մալիւմաթ իթա իթտի. Պատէհու բէնտիսի, վալիտէսինտէն, Կօթիէեէ տայիր մալիւմաթ իսթէմէքլէ.

— Կօթիէ նէ՞ օլտու. էօլտիւ միւ, եօգսա էլան մահպուլու մու տուր, տէյի սիւալ իթտի.

Մարի Տօրիա տա.

— Խա՛յր, պուշարըն հիչ պիրի օլմաերպ, Կօթիէ ֆիրար իթտի, տէյի ճէվապ վիրտի.

Պու միւնասիպէթլէ Մարի, պիլտիկի թաֆսիլաթը իթա իթտի, ինքի Բրուսիալըար, քեաֆֆէյի խուսուսթտա օրր սագլար օլ-մալարըլա պէրապէր, Կօթիէնին ֆիրարը վագըրաընը, բէօյլէն էհա-լիսինէ հիքեաեէ իթմիչ օլտուգլարընտան, Մարի տախի իչիթմիչ իտի.

Հանրի, վալիտէսինտէն պու շէյլէրի անլատըգտան սօնրա.

— Շիւպհէսիզ Կօթիէ հէնուզ մուհասէրէ խաթթլարընտան կէ-լէմէմիշ տիր, զիրա չիմտիեէ գատար մէյտանա չըգմամը տըր. Լա-քին պուշտան տօլաեր պէն միւզտարըպ տէյիլիմ. Կօթիէ, գարտա-լըմ վէ պէնիմ կիպի տօլամպաճը եօլլարը պիլիւր, վէ պիզիմ կիպի, պալըգ միսիլու եիւզտիւկիւնտէն, Բրուսիալը ապէրլէրտէն ֆիրար իթմէք Լալըմ կէլտիկի հալտէ, Մէն չայընը եիւզէրէք կէչէճէք տիր.

Եազընտա քէնտիսինի թապուրումուզտա կէօրէճէկիմիզ տէրքետա տըր, տէտի:

Պու արա, զիպը իթտիկիմիզ իքի զապիթին նէրտիվէնտէն չը-
գըպ, եաթազ օտալարընա կիթտիքլէրի իշիտիլմէքլէ, Հանրի սէսինի
քէստի:

Եարըմ սաաթ սօնրա նէօպէթճի ասքէր տախի ուեուտուղուն-
տան, տէրունը խանէտէ գաթի պիր սուսուղ-հիւքմ իթմէկէ պա-
լատը:

Հանրի, վալիտէսինէ պիր շէյ տահա սիւալ իթմէք իսթէեօրտու
իսէ տէ, ճէսարէթ իտէմէեօրտու:

Նիհաեթ, մէրգում, մահճուպանէ:

— Է՛յ Լիւսիէնտէն նէ՞ խապէր, տէյի սիւալ իթտի:

Մարի. — Քի՛մ պիլիր, ալչադճա թէրք իթմիշ օլտուղու Կօթիէ-
եի քէնտի եանընտա էսիր կէօրտիւկիւնտէ, նէ՛ տէրէճէ իզթիրապը
գալպէ տիւչար օլմուշ տուր:

Հանրի. — (Իգըրահլէ.) Ալչա՛գ...

Մարի. — Օղլում, ճէնապը Հագգ անը թէէտիպ իտէճէք տիր:

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը, Փապրիգաեա վուգու պուլան
հիւճուում հիքեաեթ իթտի. Պէօլէճէ մուհավէրէեթ տէվլամիէ, օկի-
ճէ կէչտի. իքիսի տախի ուեումատըլար. Սաաթ ալաֆրանկա իւ-
րատտէլէրինտէ, Մարի, Հանրիեթ խիթապէն,

— Հա՛ւտէ օղլում, օրթալըգ աղարմազտան կիթ. սէնի սապա-
հա դատար պուրատա սագլամագ, Հագգ թէալա հազըթլէրինի
տէնէմէք տիր. Հէմտէ կիճէ գարանլըղը սաեէսինտէ քիմսէտէն կէօ-
րիւլմէքսիզին ֆիրար իտէպիլիրսին, տէտի:

Պու իսթար իւզէրինէ, Հանրի վալիտէսինի էօրիւպ, այնի գաթ-
տա ուեումագտա օլան զապիթլէրի ուեանտըրմամագ իւզըրէ, միւմ-
քին մէրթէպէ տիգգաթ վէ պասիրէթլէ եիւրիւեէրէք, պաղլէեթ
էնտի. Փագաթ պաղլէտէ, տիվարտան կէչէճէկի էսնատէ, թանըմա-
տըղը պիր ատէմէ չարբըլըպ, ֆիրար իտէճէք իքէն, պիր տէ պօղուգ
պիր սէսին,

— Հա՛նրի, պուրատա սանա ըասթ կէլէճէկիմի պիլիեօրտում,
տէտիկինի իշիթտի:

Հանրի. — (Մէզըիւր սէսին սահիպի գարընտաշը օլտուղունու թա-
նըեարագ.) Բա՛սգալ:

Բասգալ. — Պէն իմ... պէրլէ... տիգգաթ էթ... արգամտան

ապքերէր գովալաւոր... պիր գաչ տագըգա եվկէլ քէնտլէրինտէն
եագամը գուրթարմըլ օլտուղումու զանն իտիւորտում , փագաթ
պունա էմին տէյիլիմ :

Հանրի . - Վալիտէմիզէ խապէր վիրմէքլիկիմի իսթէրմիսին :

Բասգալ . - Խա՛յր , շիմտիլիք խապէր վիրմէ : Էկէր թէհլիքէ սա-
վուշուրսա , պէն կիտիպ քէնտիսինի էօբէրիմ , վէ պիրլիքտէ կիտէրիզ :

Այնի վագըթտա տիվարըն եանընտան պիր չօգ աեագ սէսլէրի
իշիտիլմէքլէ , Բասգալ ,

— Անէր տիրէր... կէլիւօրլար , տէտի :

Պիր արա Ալմանլար թէրէտտիւտ իթտիլէր . պունլարըն իշինտէ
պազը սիւարիլէր տախի օլմաղլէ , տիվարըն արգասընտա , սօղուգ-
տան բէքլէշմիշ օլան թօբրագ իւզէրինտէն հայվանլարըն նալլարը
սէտասը իշիտիլիւօրտու :

Պունլար , Բրուսիալը տրակօն ապքերէրի օլուպ , տէմիր եօլուն :
տա ըասթ կէլտիլէրի Պրանսըզ առաքիրի մուափինէսինի էլան թաա-
գիպ իտիւօրլար իտի :

Բասգալ իլէ Հանրի , տիվարըն եանընտան ուզագլանտըլար :

Պուլունտուգլարը հալ վէլսիմ իտի : Շէօյլէքի իքի գարընտաշըն
տիվարտան իրագլանտըգլարը զէման , տիվարըն իւզէրինտէ պաշը
գասգէթալը պիր ատէմ կէօրիւնտիւ : Այնի վագըթտա պազը սէրթ
սէսլէրին պիրլիպիրիյլէ կէօրիւշտիւքլէրի իշիտիլտի : Պիրինճի գասգէ-
թատան սօնրա , տիկէր պիր գասգէթա կէօրիւտիւ , վէ անը տախի
տիկէր պիր դաչ գասգէթա թէագիպ իլլէտի : Պու սուրէթլէ թէք-
միլ տիվար , գասգէթալար իլէ տօլտու : Էվտէքի իքի զապիթ տէ ,
հասըլ օլան չամաթատան ուեանըպ , ըէվօլվէրլէրինի էլէ ալարագ-
պաղչէեէ էնտիլէր :

Բասգալ վէ Հանրիեէ կէլինճէ , պունլար տա էվէ կիրտիլէր :

Մէշքիւր էվ , պիր սօֆա իլէ իքիեէ միւնգասէմ օլուպ , սօֆա-
նըն ուճունտա , Կարշըն պիր սօգաղընա նաղըր պիր գաբու պու-
լունմագտա իտի :

Մէրգումլար , մէշքիւր գաբուեու աշմաեա հաղըրլանըպ , Բաս-
գալ , էլինի սիւրմէնին իւզէրինէ գօյմուշ իքէն , տիկէր թարաֆտան
ապքէր սէսլէրի իշիտիլմէքլէ , գըմըլտանմագաղըն տուրտուլար :

Պու սուրէթլէ , էվին մուհասէրէ թահթընտա օլտուղու անլա-
շըլտը : Պու արա , Մարի Տօրիա քէմալի էնտիլէ իլէ պիրտէն պիրէ
ալաղըեա էնտի : Մէգպուրէ , իքի էվլատընտան , Հանրիեի կէօրմէքլէ :

— Հանրի՛, սէն հալէա պուրա՞տա մըսըն. ա՛հ, եա Բապայի, պու Նէ՞ ֆէլաքէթ տիր, տէտի.

Այնի վագըթտա, իքի գուվվէթլի էլին՝ քէնտիսինի գուճաղա-
երայ, եանագլարը իւզէրինէ պիր քիմէնին տօտագլարը վագ օլուն-
տուղունու հիսս իթտի, վէ գուլաղընտան,

— Էկէր պիզի թուլթուպ կէօթիւրիւրլէր իսէ, պարի սէնի էօր-
միւշ օլուրում, տէտիկինի իշիթտի:

Պիշարէ գատըն, օ անտէ, տէհչէթ վէ մէյեուսիեթլէ ընֆը
սէտա իթտի, չիւնքի մէզըիւր սէտա՝ Հանրինին օլմաերայ, Բասգա-
լըն իտի, վէ պատէհու,

— Բասգալ, Բասգալ, սէն տէ, իքինի՞գ տէ մի պուրատաթ-
նըզ, տէտի, վէ Էկէր քէնտիսինի թուլթմասալար, եէրէ տիւշէնէթ
իտի:

Բասգալ. — Պիզի կիզլէեէպիլի՞րմիսին.

Մարի. — Սիզի նէրէտէ կիզլէեիմ. տօղտուղունուզ, պիււեիւտիւ-
կիւնիւզ էվի պիլմէեօրմուսունուզ:

Բասգալ. — Էօյլէ իսէ եագաեր էլէ վերտիք:

Պու արա, պաղչեեէ, հէր թարաֆտան ասքերլէր կիրտիկի կիպի,
պիր թագըմը տա, թիւֆէնքլէրինին տիպճիքլէրիյլէ սօֆանըն գա-
րուսունու վուրմաղա պաշլատըլար:

Մարի Տօրիա, ագլընա խալէլ կէլմիշէսինէ,

— Ա՛հ, մահվ օլտուլար, տէտի, վէ տիշլէրի եէկտիկէրինէ չար-
բըլտըղը սըրատա, էն սօն տագըգատա իքի էվլատընը կիզլէեէպի-
լէնէք էմին պիր մահէլլ պուլմագ իւմիտիյլէ, պաշընը պիր թարաֆ-
տան օլ պիր թարաֆա չէվիրտի:

Նիհաեթ, պաղչէ վէ սօգագ գարուլարը գըրըլըպ, հէր ճի-
հէթտէն ասքերլէր իչէրի հիւճում իթտիլէր. Հանրի վէ Բասգալ
մուխալիֆէթ իթմէեիպ, թէսլիմ օլտուգլարընտան, Մարի Տօրիանը
խանէսինտէ իգամէթ իտէն զապիթլէր, մէրգուլարը թաամ սալաթ-
նա կիրտիրիպ, իսթիճվապ իթմէք իսթէտիլէր:

Էվվէլ էմիրտէ, ասքերլէր, եալընըզ պիր քիշիեի թաագիպ իթ-
մէքտէլէր իքէն, զապիթլէր իքի քիշինին գարշըսընտա պուլունմալա-
րընա թէաճճիւպ իտիպ, զապիթանտէն պիրի, օրատա հազըր պու-
լունան չավուշ ձրանց Շիւլլէրէ խիթապէն,

— Թաագիպ իթտիկինիզ, պու իքիսինտէն հա՞նկըսը տըր, տէ-
յի սիւալ իթտի:

Պրանց Շիւլլէր տէ , ու պապտէ մալիւմաթը ուն պիր տրակօն ասքէրի սիւարիսինի կէօսթէրմէքլէ , զապիթին վուգու պուլան սիւ-վալինէ , սիւարիի մէրգում շէյլէ ճէվապ վիրտի .

— Օրթալըգ զանէթ գարանլըգ իտի : Իմտի , պու իքի քիշիտէն հանկընը գօվալատըղըղը , եանըմագարըն պէեան իտէմէեիգ :

Ջապիթլէր պիր ազ թէրէտտիւտտէ գալտըլար : Բասգալ վէ Հանրի , ալմանճա պիլմէմէքլէ պէրապէր , քէնտի իւզէրլէրինէ պահս օլունտուղունու տէրք իթմէրտէ , վէ ասքէրլէրին թէրէտտիւտիւ սէ-պէպլինի տէ անլամագտա իտիլէր : Այնի վագըթտա Հանրինին ֆիքըրին-տէ պիւեիւք պիր ֆէտաքեալըգ թասապիւրու տօղմագտա իտի :

Ջապիթլէրտէն պիրի . — (Բասգալա .) Սիգ քի մինիգ :

Բասգալ . — Խանէսի տէրունինտէ իգամէթ իթտիկինիգ գատընըն պիւեիւք օղու Բասգալ Տօրիաեըմ :

Ջապիթ . — (Հանրիե .) Է՛յ սիգ քի մինիգ :

Հանրի . — Պէն տէ օ գատընըն տիկէր օղու Հանրի Տօրիաեըմ :

Ջապիթ . — Պու կիճէ , Վէրսայլ տէմիր եօլու չիպուգլարընը գալտըրան վէ պիր էրզագ գաթարընըն խաթթտան չըգմասընա սէ-պէպ ուն ֆըրգաեա սիգտէն պիրի տախիլ պուլունմուջ տուր :

Բասգալ . — Իհթիմալ տիր :

Ջապիթ . — Եալընըգ իհթիմալ տէյիլ , իլլա , իքինիգտէն պիրինի , տրակօն աքէրլէրի պուրաեա գատար գօվալամըլլար տըր , վէ նէօ-պէթինի տէյիլտիրէն Մօնմանէօր ֆապրիգասը գօլու տախի մէր-գուման տրակօնլարլա պիրլէշմիշ տիր : Իմտի , սէյլէեին , սիգտէն հանկընըգ՝ Պրանսըգ աօաքիրի մուլապինէսինտէն տիր :

Բասգալ . — Պէն , հաթթա չապուշ ըիւթպէսինտէեիմ :

Հանրի . — (Կիւլիւմանէեիք .) Պէն տէ Պրանսըգ ասաքիրի մուլա-վինէսինտէնիմ , ֆագաթ հէնուգ շէրիտ ալմագ իգպալինէ մագհար օլմամըլըմ տըր :

Ջապիթ . — Տիմէր օլուր քի , իքինիգ տէ տէմիր եօլու իւզէրլինտէ պուլունուեօրտունուգ :

Բասգալ . — Խա՛յր , եալընըգ պէն վար իտիմ :

Ջապիթ . — Տիմէր սիգսինիգ :

Հանրի . — Խա՛յր , գարտաշըմ սիգի ալտատըեօր :

Բասգալ . — Հանրի՛ . . .

Հանրի . — Էվվէթ , գարտաշըմ սիգի ալտատըեօր . . . պու կիճէ-քի արգատաշլարըմ իլէ տէմիր եօլու չիպուգլարընը պէն չըգարտըմ :

Բասգալ. - Հանրի, ի՞նչ տիկին տիվանէլիք տիր... նի՞չին եալան սէօյլէեօրսուն:

Հանրի. - (Հէմ թէպէսսիւմ իտէրէք, վէ հէմ եիւքսէք պիր խայրխահլըգ իլէ.) Սէն նի՞չին եալան սէօյլէեօրսուն, Բա'սգալ... նի՞չին պէնիմ իշլէտիկիմ պիր հարէքէթի ճէսուրանէեի քէնտին իճրա իթմիշ օլտուղունու իտտաա իտիեօրսուն:

Բասգալ շաշըրըպ, վէ պու հալէա մանէա վիրէմէքսիզին Հանրիեէ պագարագ,

— Տիվանէսին սէն, Հանրի, տիվանէ, տիւշիւն պիր քէրէն նէ եաբըեօրսուն, տէտի:

Լաքին օ անտէ, Բասգալ, հագըգէթի հալի, եանի Հանրինին հարէքէթի վագըաաը մահղա մուհապպէթի պիրատէրանէ էսէրի վէ դաեէթ շէճիանէ վէ խալիսանէ պիր ֆէտաքեարլըգ օլտուղունու, վէ քէնտի եէրինէ էօլմէք իսթէտիկինի անլաեըպ, քէնտիսինի թութմագտա օլան աաքէրլէրի պիր թարաֆա եիթէրէք, հէմանտէմ Հանրիեի գուճագլատը, վէ շու սէօյլէրի իրատ իթտի:

— Սուս օլ, սուս օլ... սէօյլէտիկին շէյ՝ պէնիմ իշին մուճիպի մահճուպլիեթ տիր... տօլու թիւֆէնքլէրին գարշըսընտա գօրգա'րմըեըմ, տիթըէ'րմիեիմ զանն իտիեօրսուն, տէտի:

Լաքին Հանրի, զապիթէ խիթապէն,

— Տէմիր եօլու չիպուգլարընը գալտըրան պէն օլտուղումու իշլիթտինիգ ա'։ Սիգ, գարընտաշըմըն իֆատէլէրինէ գուլագ ասմաեըն, օ պէնիմ իշին քէնտիսինի ֆէտա իթմէք իսթէեօր, ֆագաթ պէն ապա ըազը օլմաեաճազըմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Բասգալ. - (Հիտտէթլէ.) Սանա տիեօրումքի, նէ՞ տիւշիւնիւեօրսուն, վէ նէ՞ հագըգլա պէնիմ եէրիմէ գայիմ օլմագ իսթէեօրսուն: Պիլմիշ օլքի, պու խուսուսա պէն ըազը օլմաեաճազըմ. պու՞նա ըազը օլմագլըգ՝ պէնիմ իշին պիր ալչագլըգ տըր, հաթթա ալչագլըգտան տահա զիեատէ տիր, եանի պիր ճինաեէթ տիր:

Հանրի. - Հալպու քի, Բա'սգալ, սէն նի՞չին պէնիմ եէրիմէ էօլմէք իսթէեօրսուն, վալիտէմիզին եանընտա քիմ գալաճագ տըր:

Բասգալ. - Սէն դալքի պիշարէեի թէսէլլի իտէսին:

Հանրի. - Պէն նի՞չին գալաեըմ. վալիտէմիզ իքիմիզի տալիսէվէր:

Բասգալ. - Իքիմիզտէն սիննճէ պիւեիւք օլան պէն իմ, սանա էմի իթմէկէ հագըգըմ վար տըր, վէ իքիմիզտէն պիրինին էօլմէսի լազըմ:

կելիեօր իսէ, պէն էօլմէլիեհիմ. չիւնքի պէն սէնտէն զիեատէ եաշա-
մըլմ տըր:

Հանրի. — Պու սէօյլէտիկին հագգանելյեթէ մուվաֆըգ տէյիլ
տիր, զիրա պէնի արաեօրլար:

Բասգալ. — Եալան սէօյլէեօրսուն. գապահաթը իշլէեէն սէն օլ-
մատըղըն հալտէ, նի՞չին պու շերէֆի սէն գազանմագ իսթէ-
եօրսուն:

Պատէհու Հանրի, ֆիթուրսուզնա քէնտիլէրինի տինլէմէքտէ օ-
լան զապիթանա տօղրու տէօնէրէք,

— Իշիտի՞եօրմուսունուզ, եալան սէօյլէեօր... քէնտիսինէ ինան-
ման, տէտի:

Փագաթ անլէր բէք իյի անլատըգլարը, լաքին օլ պիւեիւք ֆէ-
տաքեարլըղը լաեդըլլա թագտիր իտէմէտիքլէրի ճիհէթլէ, սապըլա-
րը թիւքէնէրէք,

— Տէմիր եօլու իւզէրինտէ օիզտէն հա՛նկընըզ պուլունտունուզ,
տէյի սիւալ իթտիլէր:

Բասգալ. — Պէն:

Հանրի. — Պէն:

Բասգալ. — Սուս օլ, Հա՛նրի, սանա էմր իտիեօրում:

Հապիթլէրտէն պիրի, Ֆրանց Շիւլլէրէ,

— Վալիտէրինի ճէլպ իտին, օ սէօյլէեէճէք տիր, տէտի:

Մարի Տօրիա, սօֆատա տիզ չէօքմիւշ, վէ իքի էլլէրինի գա-
վաշտուրմիւշ օլուպ, տուա վէ նիեազ իտիեօրտու, վէ օտապընտա
սէօյլէնէն սէօզլէրէ գուլագ վէրիեօրտու իսէ տէ, հիշ պիր շէյ իշի-
տէմէեօրտու:

Պիչարէ, իքի էվլատընըն սէպլէրինի թանըեըպ, անլէրի իսթիճ-
վապ իտէն զապիթլէրին սերթ սէսլէրի իսէ, քէնտիսինի տիթըէթ-
էքտէ իտի:

Մէզպուրէնին կէօզլէրի աթէշ կիպի եանմագլա պերապէր, եաշ
պմաեօրտու:

Ֆրանց Շիւլլէր, մէրգումէնին եանընա կիտիպ,

— Մատամ, զապիթիմիզ սիզի իսթէեօր, տէտի:

Մարի. — Ա՛հ, տիմէք էվլատլարըմը կէօրէճէեհիմ:

Պէօյլէ տիեէրէք, պիչարէ գատընճըղազ զայագըլ պիր հալ իլէ
օտաեա կիւրիպ, գօլլարընը աչարագ, էվլատլարընա տօղրու գօշմագ
իսթէտի իսէ տէ, Ֆրանց Շիւլլէր պրագմատը, վէ մէզպուրէ,

— Պրագըն պէնի, պրագըն պէնի տիեօրում, տէյիպ, պիր խայլի ուղղաշտը, ֆագաթ քէնտիսինի գուլվէթիճէ թուլթմուշ օլան Պրանց Շիւլէրին էլինտէն գուլթուլամատը:

Զապիթլէրտէն պիրի, Մարի Տօրիաեա եագլաշարագ,
— Գատըն, ճէվապ վէրին, տէտի:

Մարի. — Անլամագ իսթէտիկինիգ նէ՞ տիր:

Զապիթ. — Հագըգէթի հալի անլամագ իսթէտօրուգ:

Մարի. — Նէ՞ խուսուստա:

Զապիթ. — Էվլատլարընը խուսուսընտա:

Մարի. — Էվլատլարըմ աքէր տիրլէր: Զանն իտէրիմփի ինքեպ կէլմէտօրլար:

Բասգալ. — Խա՛յր, վալիտէճիեիմ, խա՛յր, սիքի ճէլիլի աքէրլ պիղիմ չէրէֆիմիլ, իֆիթիտարըմըլ տըր:

Հանրի. — Օ՛հ, վալիտէճիեիմ, պու պապտէ շիւպհէ իտէպիլիմիսին:

Մարի. — (Զապիթանա.) Պունտան զիեատէ նէ՞ իսթէտօրունուգ:

Զապիթ. — Պու իքի էվլատընըգտան պիրինին, պիւ կիճէ, սաաթ օն պիր րատտէլէրինտէ, տիկէր պազը արգատաշլարըյլա պէրապէր տէմիր եօլու չիպուգլարընը չըգարտըղը կէօրիւլմիւշ տիր: (Պիր ալ սիւքիւթտէն սօնրա.) Տիկէրինին տաթի Պրանսըղ ասաքիրի մուավինէսինտէն օլտուղունու պիլիեօրուգ, լաքին պիգէ չիմտիլիք պիրինճիսի լազըմ տըր: Իքինճիսի հագգընտա նէ՞ եաբըլմագ լազըմ կէլ տիկինի իլէրուտէ տիւչիւնիւրիւգ:

Մարի. — (Էնտիշէ վէ իզթիւրապլէ րէֆը սէտա իտէրէք.) Էյ տէմիր եօլու չիպուգլարընը չըգարտն հագգընտա նէ՞ ճէզա թայեին իտէճէքսինիգ:

Զապիթ. — (Մուխաթըպը՝ պիր գատըն օլտուղունու, հաթթա վալիտէլիք սըֆաթը մուգատտէսէսինի թաշըտըղընը ունուտարագ.) Տէրհալ գուրչունա տիգտիրէճէեիգ:

Մարի Տօրիա, մէճնուն կիպի պիր հալ իլէ իքի էվլատընա պագտը, Իքիսի տէ թէպէսսիւմ իտիեօրլարտը, վէ սիմալարընտա ապա սօլիունիւգ վէ հէեճճան ալեամէթի միւշտհէտէ օլունմաեօրտու:

Զապիթ. — Սէօյլէեին, իքինիգտէն հա՞նկըսը տէմիր եօլու չիպուգլարընը գալտըրմըլ տըր:

Բասգալ. — Վալիտէճիեիմ, սէն եալան սէօյլէեճմէզսին. պիլիլ սինքի մէզբիւր չիպուգլարը պէն գալտըրտըմ:

Հանրի. - Վալիտեճեհիմ, Բասգալ եալան սէօլէեօր. եէմին ի-տէրիմ քի պէն գալտըրտըմ:

Մէգպուրէ, պու սըրատա հէր չէյի անլատը. Բէնտիսի Հանրի-նին պիսուչ օլտուղունու, չիւնքի օ ագչամը, կիճէ գարանըղը պաս-տըղը զէման, խանէսինէ կէլիպ, քէնտիսիյէ պիրլիքտէ կիճէեի օտաւընտա կէչիրտիկինի, վէ պինապէրին տէմիր չիպուգլարը գալ-տըրան Բասգալ իտուկինի պիլտիկինտէն, պիր Բասգալա, պիր Հան-րիեէ պագտըղընտա, իքիսինին տախի կէօղլէրինտէն, «Պէն իմ» տէ-տիքլէրինի տէրք իթտի, վէ հէր նէ գատար իքիսինտէն պիրինի ին-թիխապ իյլէմէսի լազըմէտէն իտի իսէ տէ, իքիսինի տէ այնի տէրէճէ սէվտիկինտէն, պիրինի գուրթարմագ իչին տիկէրինի ղամմազլամասը միւմքի՞ն մի իտի. Հալպու քի իքիսինի պիրլիքտէ գուրթարմագա գըեամ իյլէմէսի, քէնտինճէ ճայիզ օլտուղունտան, զապիթանըն հուգուրունտա տիզ, չէօքէրէք շու սէօղլէրի իրատ իթտի.

— Միւսիւկէր, ըիգգաթ ու մէրհամէթինիզէ միւրաճաաթ իտէ-րիմ... քէնտի իֆատէլէրինտէն տախի անլամըչ օլտուղունուզ վէճհ-լէ, պունլար պէնիմ էվլատըմ տըրլար... իքիսի տէ ճիկէրբարէմ տիրլէր. Պիզ, սիզին էսիրլէրինիզէ քէմալը խայրխահի վէ միւսամէ-հա իլէ հարէքէթ իտէրիզ. Անլէրի գուրչունա տիզմէեիզ. խասթա իսէլէր թէտապի իյլէրիզ. Նի՞չին Ֆրանսըզլարըն սիզէ եաբտըգլարընը սիզ տէ Ֆրանսըզլարա եաբմաեօրսունուզ. Պու իքի էվլատըմ աս-քէր տիրլէր, վէ Ալմանլարըն էվլատը ասքէր օլուպ, Ֆրանսըզլարա գարչը մուհարէպէ իթտիքլէրի կիպի, պունլար տախի Ալմանլարա գարչը ճէնկ իտիեօրլար. Պունլարտան պիրի, տէմիր եօլու չիպուգ-լարընը գալտըրմագլա, քէնտինին ճէնկեապլէրլիք վազիֆէսինի իյֆա իթմիչ օլտուղու իչին, նի՞չին գուրչունա տիզտիրմէք իսթէեօրսու-նուզ. Նէ՞ հագգլա. մուհարէպէ հագգըլլա՞մը. հալպու քի պու տօղրու տէյիլ տիր. մուհարէպէ՝ ինսանիեթի աեագ ալթընա ալ-մազ... մուհարէպէ՝ ճէնկ օլտուղու միւտտէթ զարֆընտա պիր վահ-չիլիք տիմէք տիր... հալպու քի ճէնկ ու ճիտալ արալարընտա չէֆ-ֆագ ու մէրհամէթ հիւքմֆէրմա օլմագտա տըր... Րէճա իտէրիմ, միւլահազա իտին... Պէն պիր վալիտէեիմ, պիր վալիտէ իսէ, մու-գատտէս տիր:

Զապիթ. - Սիզին վալիտէ օլմագլըղընը՝ իհթիմալին խարիճին-տէ տէյիլ տիր. Լաքին Ալման վալիտէլէր տէ վար տըր... պիզիմ տէ վալիտէլէրիմիզ պուլունմագտա տըր... Օնլարըն պու մէսէլէեէ

շումուլլերի օլամազ... Սէօյլէյին, իբի էվլատընըզտան հաճկըսընը
գապահաթլը կէօսթէրիեօրսունուզ:

Մարի.- Էվլատըմտան պիրինի գուրչունա տիզտիրմէք վէ տի-
կերինի գուրթարմազ իւզրէ վազը օլան սիւալինիզէ ճէվապ վի-
րէպիլի՛րմիեիմ: Հագըգէթէն սիզ մէճնուկսունուզ: Հէմտէ նի՛չին պու
սիւալի պանա արզ իտիեօրսունուզ: Պու մալիւմաթը, սիզէ, պէ՛ն
մի, պիր գատը՞ն մը, պիր վալիտէ՞մի վիրէճէք տիր:

Զապիթ.- Սէօյլէեին... եօգսա, էկէր սէօյլէմէզսինիզ...

Մարի.- Սէօյլէմէզսէմ նէ՞ եաբաճագսընըզ:

Զապիթ.- Շիմտի եալընըզ պիրի մահքիւմ տիւր...

Մարի.- Էվվէթ...

Զապիթ.- Սիւքիւթիւնիւզ՝ իբիսինի տախի մահքիւմ գըլաճագ
տըր:

Մարի.- Միւսիւ, գալպինիզէ միւրաճաաթ իտիեօրում: սիզ
պիր ինսանսընըզ, զապիթսինիզ, վէ շիւպհէսիզ պու ասքէրլէրտէն
զիեատէ թէրպիեէլիսինիզ... Սիզին տէ վալիտէնիզ... Էվլատլարը-
նըզ օլմուշ տուր... իմտի քէնտինիզ տիւշիւնիւնիւզ...

Զապիթ.- Ճէվապ վէրին, մատամ, ճէվապ վէրին. մուհարէ-
պէ իթմէքիլիմիզ՝ պիզիմ թտգսիրաթըմըզտան տէյիլ տիր:

Մարի.- Պէն տէ սիզէ սիւալ իտէրիմքի, ճէնկ ու ճիտալ արա-
սընտա, ինսանլարըն եէկտիկէրլինի գաթլ ու թէլէֆ իթմէսի, պէ-
նիմ թագսիրաթըմտա՞ն մը տըր: Շու էսնատէ մուհարէպէ տուրմուշ
տուր... վէ սիզին ինսանիյեթ գալպինիզէ միւրաճաաթ իտէն՝ պիր
գատըն օլուպ, նիեազ վէ իսթիրհամ իյլէտիկի տէ, ատի աքէրլէր
հագգընտա տէյիլ, իլլա իբի նէֆէր ճիկէրբարէսի հագգընտա տըր:

Պիչարէ գատընճըղազ, պէյնինտէ ճիննէթ արըզ օլտուղունտան,
ազլը պաշընտան կիթմէքտէ իտի:

Իբի զապիթանտան պիրի, օլ վագթա տէկին լագըրտը իթմիշ
օլմաեըպ, պիր սիկարա եագմըշ օլտուղու հալտէ, ֆիթուրսուզճա
իշիեօրտու:

Մարի Տօրիա, պիր միւտտէթ էլլէրինի անլընա վազ իտիպ, վէ
էթրաֆա տալկըն տալկըն պագարագ, սայքի միւլահազալարընը ճէմ
իթմէկէ սայ իտէրճէսինէ, սիւքիւթլէ տուրտու: Նակէհան մէզ-
պուրէ, եավաշ սէտա իլէ Ֆրանց Շիւլլէրէ պազը սէօզլէր սէօյլէմէք-
տէ պուլունան իբի զապիթանա տօղրու տէօնիւպ, պունլարտան,
քէնտիսիյլէ կէօրիւշէն զապիթէ խիթապէն, քէսիք պիր սէտա իլէ,

— Սանա սէօյլեհէճէքլէրիմի տինլէ... սագըն պիր քէլիմէ գա-
լըրմահասըն, վէ ճէզա կիւնիւնտէ պու քէլամլէրի խաթըրլահասըն,
տէտի:

Ձապիթ. — Սէօյլէեին:

Մարի. — Սէն, Ալմանիանը ասլա կէօրմէեհէճէքսին:

Ձապիթ. — Օհօ, պիւեհիւճիւլիւկէ՞մի պաշլատըգ:

Մարի. — Վէ մէյտանը հարպտա էօլմէեհիպ, սէյեար խասթա-
խանէտէ, զայիֆ քիմսէլէր կիպի, ութանաճագ պիր հալտէ խաս-
թալըգտան էօլէճէքսին:

Ձապիթին գըզարմըշ օլան եանագլարը, մէզքիւր սէօզլէրին
թէէսսիւրիլէ պիր ազ սօլտու, վէ էլինի ըհօլվէրինէ կէօթիւրմիւշ
էքէն, տիկէր զապիթ, ալմանճա, պարագ սէօյլէսին, տիվանէ տիր
տիեհէրէք, անը հարէքէթինտէն մէնն իթտի:

Պատէհու Մարի Տօրիա՝ տիկէր զապիթէ խիթապէն,

— Սէն տէ պէնի տինլէ. սէն տէ, Ալմանիանը պուլնտան պլ յլէ
կէօրմէեհէճէքսին, փագաթ պու տօսթ ունտան տահա զիեատէ մու. է-
լու օլարագ, մէյտանը հարպ իւզէրինտէ թէրքի հաեաթ էյլէեհէճէք-
սին, տէտի:

Ձապիթ. — Թէչէքքիւր իտէրիմ:

Մարի. — (Ֆրանց Շիւլլէրէ.) Սէն տէ, գալպինէ խասպէթ իտէ-
ճէք օլան պիր գուրչուն իլէ թէլէֆ օլաճագսըն:

Ֆրանց Շիւլլէր թէպէսսիւմէ չալըտը իսէ տէ, թէպէսսիւմիւ,
գըրմըզը սագալը արասընտա զայպ օլտու. Մէրգում, սաֆ պիր քիմսէ
օլտուղունտան, Մարի Տօրիանըն իֆատէսինէ ինանարագ գօրգտու:

Սիկարա իչէն զապիթ. — Հա՛յտէ, տիվանէ գարը, էկէր պիր չէյ
սէօյլէմէմէք իսթէեօր իսէնիզ, պուրատան չէքիւմէնիզ լազըմ տըր
Պուրատա, սիղին իտպար ու ֆէլաքէթ բէյդամպէրլիքլէրինիզէ իհ-
թիեաճըմըզ եօգ տուր:

Պու արա, ասքէրին պիրի մէզպուրէեհի կէօթիւրմէք իսթէտի-
կինտէն, Մարի Տօրիա,

— Խա՛յր, խա՛յր, կիթմէեհէճէեհիմ. էկէր էվլատլարըմը գաթլ
իթմէք իսթէեօր իսէնիզ, պէնիմ էօնիւմտէ գաթլ իտին. պու պապ-
տէ ճէսարէթինիզ օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէրիմ, տէյի պէ-
եան էյլէտի:

Ձապիթ. — Պու իքի էվլատընըգտան պիզէ եալընըզ պիրի լազըմ
տըր. անը քէնտինիզ կէօթէրին:

Մարի. — Հիշ պու գապի՞ն մի տիր. իսթէտիկինիդի պէն պիլի՞ր-
միեիմ. Պու իբի էվլատրմտան հա՞նկըսընըն գաթլ ու թէլէֆի լա-
զըմ կէտիկինէ տայիր սիզէ մալիւմաթ վիրմէքլիք, պէնիմ իշի՞մ մի
տիր.

Զապիթ. — Էօյլէ իսէ, իքիսի տախի էօլէճէք տիրլէր.

Մարի. — Ահ, պու միւմքին տէյիլ տիր... ալչա՛գլար, ալչա՛գ-
լար. Սիզ ապէր տէյիլսինիզ, ատէթա ճէլատսընըզ.

Բասգալ. — Հա՛նրի, ազիզիմ Հանրի, վաչ կէչ սէնին շու ուլուվը
ճէնապընա մախսուս օլան եալանընտան... պէնիմ եէրիմէ վէֆաթ
իթմէկէ սէնին հագգըն եօգ տուր... վալիտէմիզէ պագ, սէվկիւ-
լիւմ... անըն հալը մէյեուսիյեթիշթիմալինէ աճը... սանա րէճա
իտիեօրում... պրագ քի եալընըզ պէն էօլէեիմ.

Հանրի. — Բա՛սգալ, մատէմքի պու ատէմլէր պէնի արաեօրլար
վէ թաազիպ իտիեօրլար, պէն նի՛չին սէնին էօլմէնէ գայիլ օ-
լաեըմ.

Օլ վագըթ Բասգալ, Մարի Տօրիաեա տէօնիւպ,

— Վա՛լիտէ, սէն հագըգէթի հալի պիլիւսին... պիլիւսին քի,
Հանրի պուրատա օլտուղունտան, պանա րիֆագաթ իտէմէզ իտի-
չիւնքի պու կիճէեի սէնին եանընտա կէչիրմիշ տիր... վա՛լիտէ, շու
պիհուտէ ֆէտաքեարլըզը մէնն էթ, զիրա իքիմիզտէն եալընըզ պի-
րիմիզին էօլմէսի լազըմ տըր. Հանրիեի իսթէ, Հանրիեի պրագմա,
տէտի.

Պիչարէ գատընճըղազ օլ տէրէճէ շաշըրմըշ իտի քի, Բասգալըն
լաֆլարընը կիւճ պէլա իշիտիեօրտու. Մէզպուրէ, էլլէրինի եինէ
ալընա կէօթիւրէրէք,

— Էվվէթ... էվվէթ... իշիտիեօրում... իշիտիեօրում... Հան-
րի, Բասգալ... Բասգալ, Հանրի... եա՛ Բապպի, տէյի պէեաի
էյլէտի.

Զէվալը գատընճըղազ նէ՛ եաբաճաղընը պիլմէեօրտու.

Բասգալըն իսմինի վիրսէ, պունա իգթիտարը վա՛ր մը իտի. Պու
խուսուս՝ օղլունու մահքիւմ իթմէք տէյի՞ն մի իտի.

Հասըլը Մարի Տօրիա, իսթիեարը սիւքիւթ իթտիկինտէն, գա-
պիթ, Ֆրանց Շիւլլէրէ,

— Հա՛յտէ, տէյի էմր վիրտի.

Զավուչ իթաաթ իթմէքլէ, իքի ապէր՝ Բասգալ իլէ Հանրիեի
կէօթիւրմէկէ իպթիտար իթտիլէր.

Բասգալ. — Բէճա իտէրիմ, Հանրի... պու եաբտըղըն կէրչի շէ-
ծիանէ պիր տիվանէլիք տիր, ֆագաթ նիհաեէթ էսէրը ճիննէթ
տիր... Հիչ օլմազսա, վալիտէմիզի աճը, ա' սէֆիլ.

Հանրի. — (Բրուսիալըլաւա.) Սիզ պէնի արաեօրսուռուզ. (Բաս-
գալը կէօթէրէրէք.) Պուռուռն ճանընա գըլմաերն.

Պու սուրէթլէ իքի գարընտաշը կէօթիւրտիւլէր. Պու արա Մա-
րի Տօրիա, Թաշ քէսիւմիշճէսինէ, գըմըլտանմադսըղըն, աճընաճագ-
պիր հալտէ օլարագ աեազտա տուրուեօրտու.

Բասգալ վէ Հանրի օրատան կիթմիշ օլտուգլարընտան, մէրգու-
մէ, անլէրի կէօրէմէտի, վէ պիր գաշ սանիյեէ կէչտիկինտէ, պիրտէն
պիրէ հէր շէյի խաթըրլատը, վէ կէօղլէրինի շէվիւրիպ, եալընըզ օլ-
տուղուռու կէօրտիւկիւնտէ, տէհէթլի պիր սէտա իլէ,

— Էվլատլարըմ, Էվլատլարըմ, ա'հ կէօթիւրմիւշլէր, տէյի նի-
տա իթտի.

Պու ֆաճիա արասընտա սապահ օլուպ, Մարի Տօրիա խանէսին-
տէն տիշարը չըգտը, վէ քէնտիսինի կէօրէն քիմէննէլէր,

— Վա'հ զէվալլը վալիտէ, պիշարէ գատըն, տէտիլէր, եալաշ
սէտա իլէ, վէ օ պիշարէ վալիտէ իտէ, ճիկէրբարէլէրինին նէ-
րէեէ կէօթիւրիւրիւրլէրինի անլաեըպ, վար գուվկէթլիլէ գօշա-
րագ, վէ,

— Բասգալ էօլէճէք տիր. հիչ տէյիլ իսէ Հանրիեի գուրթա-
րաեըմ, տիեէրէք, քէօյին իչինտէն կէչտի, վէ արասըրա տուրուպ
էթրաֆա գուլագ վիրտիկինտէ, ասքէրլէրին մուռթագամ հարէքէ-
թինի իշիթտի.

Օլ չայեանը թէէսսիւֆ ֆաճիա միւնասիպէթլիլէ, պիւթիւն քէօյ
էհալիսի սիւքիւթ վէ մահգուռնիյեէթէ կիրիֆթար օլմուշ օլուպ, Մա-
րի Տօրիա, ֆիքըրինտէն,

— Պիր ազտան իքի Էվլատըմա գալուշաճաղըմ, տէտի, վէ օն-
տան սօնրա տէրուռնը գարիեէտէ տուրմաեըպ, պիր խայլի Թարիգ-
լէրտէն կէչտիքտէն սօնրա, ֆապրիգանըն պուլուռնտուղու տէրէեէ
մուվասըլէթ իլլէտի.

Ֆապրիգանըն գարընտանտա պիր գաշ ասքէրէ թէսատիւֆ իլլէ-
տիքի, պուռնլար, սիկարալարընը իշէրէք կէօրիւշիւեօրլար իտի.

Մահէլլի մէզպուրտէ, նէ' գուրչուռնա տիգէճէք պիր հէյեէթ,
վէ նէ' տէ գուրչուռնա տիգիլէճէք էսիւրլէր կէօրիւլմէեօրտու.

Մարի Տօրիա, «Հիչ տէյիլ իսէ, պիրինի էօլիւմտէն գուրթա-

րաճաղը՝ տիեզերք, պիրինճի պինալարա վասըլ օլտու, վէ դարիպ պիր կիւլիւշէ,

— Տահա վագըթ կէճ տէյիլ տիր... պիշարէ Բասգալը՝մ... զէվալը Բասգալը՝մ... նէ՛ գատար չալըշան, նէ՛ տէրէճէ հալիմ իտի... Լաքին հիշ տէյիլ իսէ Հանրիեի գուրթարաճաղը՝, սէօղլէրինի թէքրար իթտի:

Մէզպուրէ, ֆապրիգանըն պիր քէօշէսինէ վասըլ օլտուղունտա, տէհշէթլի պիր թիւֆէնք սէտասը իշիտիլմէքլէ, գալպի ալթիւսթ օլտու, վէ եիւքսէք պիր սէտա ըէֆ իթտի իսէ տէ, տիթըէեէրէք պիր գաչ ատըմ տահա ալտը:

Պու տէֆա պէտպախթ վալիտէ, իքի քիշինին, Մօնմանեօրլէրին պաղչէսի էթրաֆընտաքի տիվարըն եանընտա եէրէ սէրիլմիշ օլտուղլարընը, վէ պիր միւֆըրիգէ Բրուսիալը ասքէրլէրինին հէնուզ տիւմանը իւսթիւնտէ օլան թիւֆէնքլէրինի աչաղը էնտիրտիքլէրինի, վէ օրատան սավուշտուգլարընը կէօրտիւ:

Մարի Տօրիա, եավրոկարը զասպ իտիլէն վահշի պիր ճանվեր միսիլու պաղըրարագ, մէզքիւր ասքէրլէրէ տօղրու հիւճուլմ իտիպ:

— Ա՛հ, մէյլունլա՛ր, մէյլունլա՛ր, տէտի, վէ իքի նէֆէր ճիկէրբարէսէնին եանընա մուվասըլէթլէ, հէնուզ տօտագլարընտա պիր ազ գան մէվճուտ օլան Հանրինին պաշընը, վէ սօնրա տախի սաքին օլան վէ թէպէսսիւմ իթմէքտէ պուլունան Բասգալըն պաշընը եօգարը գալտըրտը:

Պէտպախթ գատըն աղլամաեօրտու, ֆագաթ օլ էանատէ ազլը՝ նա պիր ազ խալէլ կէլմիշ իտի: Իքի գարընտաշ եան պէ եան տիւշմիւշլէր իտի: Վալիտէլէրի, եէրտէ օթուրուպ, սօլմուշ օլան քէնտի եիւզիւնիւ տիզլէրի իւզէրինէ վազ իլէ, ճիկէրբարէլէրինէ պագարքէն,

— Ուեուեուեուեու, սէվկիւլիւլէրիմ, րահաթ իտինիզ, ազիղլէրիմ, տէտի, վէ չօճուգլուգլարը զէմանընտա պունլարը ուեուլթմագ իսթէտիկի սըրատա, քէնտիլէրինի օխշատըղը վէ սէվտիկի միսիլու, պու քէրրէ տէ անլարընը, սաչլարընը օխշատը, վէ միւպհէմ սուրէթտէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի իսէ տէ, քիմանեի թանըեամտը:

Պիրտէն պիրէ Ֆրանց Շիւլլէր՝ պէտպախթ գատընըն եանընա կէլիպ, ումուղունա վուրարագ,

— Գա՛տըն, պուրատան կէթմէնիզ լաղըմ տըր, տէտի:

Մարի, քէնտիսինի թօբաւեւա, կէօզլէրինի վահշէթլէ աչարագ,
— Պէնի նի՛չին գօվուեօրսունուզ... ճիկէրբարէլէրիմին եանըն-
տա գալմագլըղմա նի՛չին միւսատէ իթմէօրսունուզ, Մատէմքի
լիմտի էօլմիւշլէր տիր, պէնիմ տէյիլ մի տիրլէր, տէտի:

Ֆրանց Շիւլլէր. — Նաշլարը տէֆն իտիլէճէք տիր:

Մարի. — Պու գատար չաբո՞ւզ մու:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, պիշարէ գատըն, քէնտիսինի զապթա
իգթիտարը գալմաեարագ, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլա-
տը, վէ նակէհան եէրէ տիւշիւպ, պէօյլէ հագգաըզճա վէ տէհշէթլի
տուրէթտէ տիւշար օլտուղու ֆէլաբէթ ու իտպարըն չիտտէթի սաի-
գասըյլա, ազիմ պիր մէյեուսիյեթ քէնտիսինի իհաթա իտիպ,
զայագըլ հալ իլէ, էլլէրինի գուպպէյի ասիւմանէ տօղրու գալտը-
րարագ, Հագգ թէալանըն մէվնուտիյեթինէ գարշը ուեար ույմագ
աղղընա կէլէնի սէօյլէտիկի սըրատա,

— Շիմտիեէ գատար սանա ինանըրտըմ, ֆագաթ արթըզ ինան-
մամ... տէտի:

Մուախիսարէն պիշարէ պաեւըլպ, ուզուն միւտտէթ եէրտէ սէ-
րիլի գալտը:

Օլ էսնատէ կէնճ պիր գըզ ֆապրիգատան տիշարը չըգտը:

Պու գըզ Լիւսիէն օլուպ, մէզպուրէ հէր շէյի կէօրմիւշ, վէ օլ
տէհշէթլի ֆաճիատա հագըր պուլունմուշ իտի: Շէօյլէքի, էվվէլա
ասբէրլէրին, վէ սօնրա պազը քէօյլիւլէրին նիտալէրինի իշիտիպ,
մէզպուրէ բէնչիբէեէ գօշտու, վէ այնի վագըթտա, իբի մահքիւմ
բիմէնին, արգալարընտան գօլլարը պաղը օլարագ, Ալմանլար արա-
տընտա պուլունտուգլարընը միւշահէտէ իյլէտի, վէ անլէրին՝ քէնտի
էօեէ գարընտաշարը Բասգալ վէ Հանրի օլտուգլարընը թանըեարագ,
քէնտի քէնտիեէ,

— Եա՛ Բապպի, եա՛ Բապպի, աճապա գարընտաշլարըմը էօլտիւ-
րէճէլլէր մի, տէտի:

Մուախիսարէն Ֆրանց Շիւլլէր, իբի գարընտաշը տիվարա գատար
կէօթիւրիւպ, կէօզլէրինի պաղլամագ իչին մէնտիլլէր չըգարտըղըն-
տան, պիշարէնին գուրչունա տիղիլէճէլլէրինէ Լիւսիէնին շիւպհէսի
գալմատը, վէ Բա՛սգալ, Հա՛նրի տէյի նիտա իտիպ, տուա իթմէք
իւղրէ էլլէրինի գալուշտուրտու իսէ տէ, ֆիբըրինէ հիչ պիր տուա
կէլմէտի:

Բասգալ իլէ Հանրի, իսիմլէրինին վէրիտիկինի իշիտիպ, պաշլա-

ընը գալորտըտըլար, վէ ֆապրիգաեա տօղրու աթֆը նազար իթմէ լէրինտէ, ֆապրիգանըն պիր բէնչիրէսինտէ, լէհէնսի սօլմուշ օլա-
րազ կէօրտիւքլէրի Լիւսիէնի թանըեըպ, իքիսի տէ հիտտէթ վէնէֆ-
րէթ հիսսիյլէ սարսըլտըլար:

Բասգալ, սէրթ պիր սէտա իլէ,

— Տէֆ օլ, ա՛յադ... էօլմէք իւզրէ օլտուղումուզ շու սօն տա-
գըգատա, սախթէ պագըշըն իլէ պիզի մահզուն գըլմա, տէյի պա-
ղըրտը:

Հանրի տէ, — Մատէմքի պիզիմ վէֆաթըմըգտան սօնրա վալի-
տէմիզի թէսէլլիեէ լաեըգ պիր մախլուգ տէյիսին, տէֆ օլքի, կէօ-
ղիւմիւզ կէօրմէսին, տէտի:

Կէնճ գըզ, էլլէրիյլէ կէօղլէրինի գաբաեարազ, բէնչիրէնին էօ-
նիւնտէն չէքիտի:

Մէրգոււման պիչարէ մահքիւմլէրին, կէնճ գըզըն՝ նալաեըգ վէ
ալչազ պիր մախլուգ օլտուղունա ինանարազ վէֆաթ իթմէլէրի,
հագըգէթէն մէզպուրէ իչին տէհչէթլի վէ նէֆրէթամիզ պիր
հալ իտի:

Լիւսիէն, թէքրար բէնչիրէնին էօնիւնէ կէլտի. պու քէրրէ մահ-
քիւմլէրին կէօղլէրի պաղը օլուպ, միւթէքէպպիր պիր հալտէ վէ
թահգիրամիզ սուրէթտէ աեագտա տուրուեօրլար իտի. Իքիսի պիր-
լիքտէ «Եաշասը՛ն Ֆրանսա» տէյի նիտա իթտիքլէրինտէ, Լիւսիէն
տէ, գարընտաշլարընա աթըլաճազ թիւֆէնքլէրին սէտասը իչիտիլ-
մէզտէն էվլէլ,

— Բասգալ, Հանրի՛, աղիղլէրիմ, սէվկիւլիւլէրիմ, սիզի սէվէ-
րիմ... սիզի հատտէն զիեատէ սէվէրիմ... սիզի տայիմա սէվէնէ-
եիմ... տէյի պաղըրտը:

Լաքին, եիկիրմի տէֆա աթըլան թիւֆէնք աթէչի արապընտա
սէսի զայպ օլտու. Սյնի վագըթտա մէրգումէ, էօեէ գարընտաշլա-
րընըն սարսըլազ, Բասգալըն էօնէ տօղրու վէ Հանրինին տէ արգաեա
տօղրու տէվրիտիքլէրինի միւշահէտէ իյլէտի, վէ սայքի աթըլան
գուրչունլար, բէնտիսինէ տէ իսապէթ իթմիչէնսինէ, սարսըլարագ
եաթաղը իւզէրինէ տիւչիւվէրտի, վէ էլլէրիյլէ կէօղլէրինի գաբաեար-
ղը միսիլու, տէհչէթինտէն նաչի օլ կիւզէլ սիմասը տախի տիթրէ-
մէքտէ իտի:

Լիւսիէն աեըլտըղընտա, թէքրար բէնչիրէնէ եագլաշըպ, աշա-
ղըեա էեկիտիկինտէ, Մարի Տօրիանըն իքի ճիկէրբարէսինի գուճագ:

լամիչ օլմասը մէնզարէյի միւթէէսսիւֆէսինի միւշահէտէ իյլէտի, վէ նէրտիվէնտէն չըզըպ, Ֆրանց Շիւլլէրին տէֆ իթմէկէ չալըչտըղը զէման, պիչարէ վալիտէեէ տողրու իլէրլէտի, վէ եանընա եանգլաշտըղընտա, Մարի Տօրիա պանըլմը օլմաղլէ, Լիւսիէն, ֆէվզէլանտէ մուհապպէթլէ մէզպուրէյի գուճագլանարագ,

— Վալիտէճիեիմ, սէվկիւլիւ վալիտէճիեիմ, աղիզէ վալիտէճիեիմ, տէտի:

Փագաթ մէրգումէ գատընճըղազ էօլիւ կիպի օլտուղունտան, անըլամատը: Պիր միւտտէթ սօնրա մէզպուրէ կէօղլէրինի աչըպ, էվվէլ էմիրտէ թանըմանարագ, Լիւսիէնէ մէրագլէ պագտը, չիւնքի օլանը կէչէնի պիլմէեօրտու, Հալպուքի Բրուսիալըլար կէլիպ, ճիկէրբարէլէրինին նաչլարընը գալտըրտըղլարընտա, պէտպալթ վալիտէ հէր շէյի խաթըրլանարագ,

— Էվլատլարըմ, պիչարէ էվլատլարըմ, նիհանէթ սէվկիւլիւ վալիտէնիգտէն սիզի պէօյլէ զալիմանէ սուրէթտէ անըրտըլար, տէտի, վէ սօնրա Լիւսիէնէ պագըպ, վէ ըիւճաթ իտէրէք,

— Սէն, սէն պուրատա՞մըսըն, հալէա ճէսարէթ իտիեօրսուն հա՛, տէտի:

Լիւսիէն. — Վալիտէճիեիմ, քէճա իտէրիմ վալիտէճիեիմ, պէնի գընամանըն:

Մարի. — Տէֆ օլ շունտան, պունտան պէօյլէ սէնինլէ իշիմ եօգտուր:

Լիւսիէն. — Ահ, վալիտէճիեիմ, նէ՛ գատար զալիմանիզ, նէ՛ տէրէճէ ինսաֆսըզսընըզ:

Մարի. — Սանա տիեօրումքի, սէնի կէօրմէք իսթէմէմ... զիրա հիտտէթ հիսս իտիեօրում... տէֆ օլ... պրագ պէնի... Սէնի կէօրմէքլէ ութանըեօրում... քէնտի տէրտիմի եալընըգճա աղլամագ իսթէրիմ. (Պատէհու կէօթիւրիւմէքտէ օլան իքի ճէնագէեի կէօթէրէք.) Պու նաչլարը կէօրիւեօրսուն... անլէրին գուրչունա տիզիլտիքլէրինի կէօրտիւն, տէյիլ մի:

Լիւսիէն. — Էվվէթ, վալիտէճիեիմ, քէմալը թէէսսիւրի գալպ իլէ կէօրտիւմ:

Մարի. — Օնլար տա սէնի կէօրտիւլէ՞ր մի:

Լիւսիէն. — Էվվէթ, վալիտէճիեիմ:

Մարի. — Օ հալտէ սանա լանէթ վէ պէտտուա օգուճուշ օլմալը տըրլար:

Լիւսիէն . - Էվվէթ , վալիտէճիեիմ , լաքին անլէր պանա լանէթ վէ պէտտուա օգուտուգլարը շէման , պէն տէ անլէրէ , «Սիզի սէվէ-րիմ» տէյի նիտա իթ տիմ , Պու սէօզլէրիմի պիրլիքտէ կէօթիւրէրէք ահրէթէ եօլճու օլտուլար :

Մարի . - Էյլէ իսէ , պէն տէ էվլատլարըմա պիրլիքտէ սանա լա-նէթ վէ պէտտուա օգուտարագ , «Լանէ՛թ օլսուն Լիւսիէն , Բասգալը վէ Հանրի էօլտիւրէնլէր կիպի , Լիւսիէն տէ լանէ՛թ օլսուն . . . տէֆ օլ շուրատան» տիմէքլէ մուգապէլէ իտէրիմ :

Լիւսիէն պաշընը էեիպ օրատան մուֆարագաթ իտիպ , էվէ ալ-տէթ իյլէտի , վէ անինտէ եաթաղա եաթտը իսէ տէ , իւզէրինէ սըթմա , վէ սօնրա տա սանըգլամսգլըգ կէլտի :

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄԸՆ ԽԻԹԱՄԸ

Տ Ո Ւ Զ Ա Գ

ԻԻԶԻԿՆՃԻԻ ԳԸՍՄ

1

Մօնմանէօր ֆամիլեասը, Բասգալ իլէ Հանրինին գուրչունա տիղիլտիքլէրի կիւն, ագչամա գատար Լիւսիէնի կէօրմէմիշլէր իտի, ֆապրիգանըն արտ թարաֆընտա վուգու պուլմուշ օլան մէզքիւր գուրչունա տիղմէքլիք մուամէլէսի, ժանը զիեատէսիլլէ միւթէէս-սիր գըլմըշ իտի, չիւնքի Բասգալ իլէ Հանրի, Լիւսիէնին էօնէ գա-րընտաշլարը օլմաղլէ, մէզպուրէ, պէօլլէ պիր ֆէլաքէթէ նա՛սըլ թէհամմիւլ իտէպիլէճէք իտի:

Ագչամ օլուպ, հալէա Լիւսիէն օտասընտան տիշարը չըգմա-տըղընտան, ժան, սապրը թիւքէնէրէք, վալիտէսինի, մէզպուրէնին նէզտինէ կէօնտէրտի, վէ օլ իհթիեարէ գատըն, թէլաշլը պիր հալ իլէ աշաղըեա էնէրէք,

— Լիւսիէն եաթաղընտա տըր... ասլա գըմըլտանմանօր... էվվէլ էմիրտէ քէնտիսինի էօլմիւշ զանն իլէ, նէֆէսինի տինլէտիմ. վագաա նէֆէս ալըպ վէրիեօր, ֆագաթ թէնէֆֆիւսիւ զանէթլէ զայիֆ տիր, տէտի:

ԺօրԺ. — Տօրիա գարընտաշլարըն գուրչունա տիղիլտիքլէրինի բէնչիւրէսինտէն կէօրմիւշ օլտուղունու Ալման ասքէրլէրի պանա սէօլ-լէտիլէր:

Ժան, քէսպի մահզունիլէթլէ, պու սըրատա սիւքիւթ տու-րուեօրտու:

ԺօրԺ. - (Քէլամն տէվամէ.) Նէ՞ եաբաճաղըդ, պուրատա ֆըրանսըզ հէքիմիդ եօգ տուր:

Ժան. - Պիր Ալման ասքէրի թապիպինէ միւրաճաթ իտէլիմ:

ԺօրԺ. - Պուրատա կէլմէեէ բազը օլո՞ւր մու:

Ժան. - Պէլքի օլուր:

Ժան, տէրհալ, զապիթանըն պուլունտուգլարը մահէլէ ալիմէթլէ, արզը մէրամ իյլէտիկինտէ, իսթիտասը բէտտ օլունմանըպ, քէնտիսինէ պիր հէքիմ թէրֆիգ իտիլտի: Ժան, էսնաի բահտէ, վուգուի հալի հէքիմէ հիքեանէ իթտի: Հէքիմ, մէզպուրէեթ թէտգիգտէն սօնրա, իւգէրինտէ, ղաեթթ շէտիտ սըթմա ալէամէթլէրի օլտուղունու, վէ հալը սըհհիսի ղաեթթ վէխիմ իտուկինի պէ. եան իյլէտի, վէ Ժան, «նէ՞ եաբմագ լազըմ տըր» տէյի սօրմասընտա, թապիպ, «իգթիզա իտէն բէշէթալարը շիմտի եազարըմ» տէյիպ, լազըմ կէլէն բէշէթալարը թահրերէ իպթիտար իյլէտի:

ԺօրԺ, Լիւսիէնին խասթալըղընա տայիր Գլօտինէ խապէր կէօնտէրմիշ օլտուղունտան, պու կէնճ գըզ՝ գօշարագ կէլտի, վէ գըզ գարընտաշընա սարըլարագ, եանընտան այրըլմատը: Հէքիմ իսէ, բէշէթալարընը եազըպ պիթիլինճէ,

— Գատընլար, էրքէրլէրտէն տահա իյի խասթա պագապիլիլլէր... Մա'տմուպէլ, մատէմքի սիզ պու խասթանըն գըզգարընտաշը իսէնիզ, եանընտան այրըլմանըն, տիեէրէք, բէշէթալարը Գլօտինէ թէսլիմ իթտի, վէ գըմլէտանմագսըզըն եաթան Լիւսիէնէ պագարագ, — Իլաճա իհթիեաճընըզ օլուր իսէ, պէնի պուլուն. իգթիզա իտէն իլաճը սիզէ վէրիլիմ, տէյի իֆատէ, վէ պատէհու օրատան մուֆարագաթ իյլէտի:

Գլօտին իսէ, աղլահարագ, գըզգարընտաշընա սարըլըպ, օ պիլչարէ քէնտի լագըրտըլարընը իշիտիեօր կիպի,

— Խա'յը, Լիւսիէն, խա'յը, պէն սէնին եանընտան այրըլմատաճաղըմ, վէ էկէր սէն էօլիւրսէն, պէն տէ սէնինլէ էօլէճէեթիմ, չիւնքի սէնին վէֆաթընտան սօնրա հաեաթտա գալմագ իսթէմէմ, տէտի:

Մալտամ տը Մօնմսեէօր, Լիւսիէնին եաթաղը եանընտա, Գլօտին իչին տախի պիր եաթագ հաղըրլատը:

Լիւսիէնին պայկընլըղը եարը կիճէեէ գատար իմթիտատ իտիլ, յը աղագըգատա եալընըզ Գլօտին եանընտա օլմասըլա, մէզպուրէնին գուվկէյի ագլիեէսինին վէ պագըլընըն իւք էսէրինի գօլլաթօր:

տու : Ֆազաթ պէօյլէ պիր էսէր կէօրիւմէեիպ , Լիւսիէն , աչմըշ
օլտուղու կէօզլէրինի թէքրար գարատը :

Դլօտին , լաթիֆ սէտասըյլա , « գըզգարընտաշըմ , գըզգարըն-
տաշըմ » տէտի իսէ տէ , Լիւսիէն իշիթմէտի : Պիշարէեի օըթմա
խթիլա իթմիշ օլմասըյլա , անլը վէ էլլէրի հէրարէթտէն գաղրու-
լուեօրտու : Աեազլարը իսէ , պուզ կիպի սօղուգ իտի : Հէր նէ
գատար Դլօտին , ավուճարը տէրունինէ ալարագ , մէրգումէնին
անազլարընը ըսըթմաղա չալըշըեօրտու իսէ տէ , մուվաֆֆազ օլա՝
մանօրտու :

Պիր կիճէ իլէ իրթէսի կիւն պու հալ տէվամ իտիպ , օնտան
սօնրա Լիւսիէն սանըզլամաղա պաշլատը : Պու սանըզլամա արա-
սընտա պիշարէ գըզճըղաղըն իւզէրինտէ հիտտէթ ու շաղապ ալէա-
մէթի կէօրիւլիեօրտու , վէ իքի էօեէ գարընտաշընըն կէօզլէրի
պաղլը օլարագ , տիւշմէնին գուրշունլարընտան մագթուլէն եէրէ
տիւշմէլէրի տէհշէթլի կէօրիւնիւշիւնտէն թաղեիգ օլունարագ , վար
գուվվէթլյէ ,

— Պէնի պէքլէյինիգ . սիգին իլէ պէրապէր էօլմէք իսթէրիմ .
գապահաթլը տէյիլիմ . պանա պէտտուա վէ լանէթ օգումանըն...
Պու հալ , պէնիմ՝ ֆէնալըղըմը մուճիպ օլաճագ տըր... բէտէրինիզի
ղայպ իթտիրէճէք տիր , չիւնքի պէն , մահղա անըն ուղրուճա պու
ֆէտաքեարլըղա գաթլանմըշըմ տըր , տէյի նիտա իթմէքտէ իտի :

Լիւսիէն քէսպի սիւքիւն իտէրէք եաթաղընտա օթուրտու-
ղունտա , Դլօտին , Մօնմանէօր պէլքի տիշարտա կէզլինէրէք պու
սէօզլէրի իշիթմիշ օլմասը վէսվէսէսիլէ էթրաֆը տիւլէմէքտէ , վէ
կէօզ կէզտիրմէքտէ իտի , զերա էկէր մէրգում պու կիպի սէօզլէրի
լիթսէ իտի , իքի տէֆա զիհնինտէ հասըլ օլմուշ օլան չիւպհէնին
թաստիգի թարաֆընա կիտէճէկի տէրքեար իտի , վէ մէզքիւր
չիւպհէլէրի թաստիգ օլտուղունտա , օնտան սօնրա տիգգաթ իւզրէ
պուլունաճաղընտան , Պուրէյլին ինթիգամընը ալմաղա վէ Տօրիանը
գուրթարմաղա իւմիտ գալմանաճագ իտի :

Վագաա մատամ տը Մօնմանէօր , Լիւսիէն հագգընտա մա-
տէրանէ մուհապպէթի օլմասըյլա , մէզպուրէեի գանըրմագտա
Դլօտինէ եարտըմ իտիեօրտու իսէ տէ , սանըզլամագ արասընտա
սէօլլէնէն սէօզլէրին ասըլ ֆիքրինի անլանամանաճաղընտան , մէզ-
պուրէնին օ սէօզլէրի իշիթմէսինէ , Դլօտին բէք տէ էհէմմիէէթ վիր-
մէեօրտու :

Մօնմանէօր, կիւնտէ պիր դաշ քերրէ, թէլաշ վէ իղթիրապլէ, Լիւսիէնին հալը սըհհէթինի Գլօտինտէն սիւալ իթտիկինտէ պու կէնճ գըզ, «նէ' իյի, նէ' ֆէնա տըր. սըթմա արթմատը իսէ տէ, էքսիլմէտի տէ» տէյի ճէվապ վէրիր, վէ պիր դաշ սաաթ սօնրա, այնի սիւալ վէ ճէվապլար թէքրարլանըր իտի:

Օլ վագըթ ժօրթ, գարընտաշընը պիր թարաֆա ալարագ, «ձէզան պաշլանտը. Լիւսիէն էօլէճէք տիր» տէտիկինտէ, ժան, «Սուս օլ պայգուշ» տէյի ճէվապ վէրիր, վէ ժօրթ տախի, «էկէր Լիւսիէն էօլմէզ իսէ, սէնին իշին տահա զիեատէ շէտիտ պիր ճէզա հազըրլանմագտա օլտուղունու օլ վագըթ շանլամալըսըն» տէյի մուգապէլէ իյլէր իտի:

Լիւսիէնի թագերիգ իտէկէլէն սըթմա, պիր տագըզա պիլէ մէր գուլմէնի րահաթ պրագմանօրտու: Շէօյլէքի պիր թագըմ իսէեալի կէօրիւնիւշլէր սաեըզլամասընա սէպէպ օլմագտա, վէ լէհճէսի նի' աղիմ պիր սօլկուկուգ իհաթա իյլէմէքտէ իտի:

Պու սըրատա պիշարէ գըզճըզազ շէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի:

— Ա'հ, վալիտէճիեի'մ, վալիտէճիեի'մ, նի'շին պէնի րէտտ իթտինիզ... նի'շին պանա լանէթ վէ շալէտտուա օգուտտունուզ: Պու լանէթ վէ պէտտուանըզ շալէնիմ ֆէնալըղըմը մուճիպ օլաճագ տըր... Պէն լանէթլիեի'մ հա'... Խա'յր, խա'յր, պէն պունա միւս թահագգ տէյիլիմ... Ջաթէն սէֆալէթ ու իտպարըմ քեաֆի տիր... Սիզ շալէնիմ ֆէտաքեարլըղըմը անլամանօրտունուզ... Պէն հէր շէյի, մահզա բէտէրիմ ուղըսունա ֆէտա իթտիմ... Սիզ իսէ, պանա լանէթ վէ պէտտուա օգուտտունուզ:

Լիւսիէն պու եօլտա սէօզլէր սէօյլէտիկի զէման, Գլօտին գըզ գարընտաշընըն գարեօլասը եանընտա տուրուպ, անըն էլլէրինի թուլթմագտա, էօրմէքտէ, վէ թահրիք օլմուշ օլան ֆիքրինի թէսկինէ սոյ իտէրէք, պաղը լաթիֆ սէօզլէր սէօյլէմէքտէ իտի:

Լիւսիէնին խասթալըղընըն իւք կիւնլէրինտէ, Գլօտինին պաշլմա դայրէթի, ժան տը Մօնմանէօրիւ, գըզգարընտաշընըն եանընտա պուլունտուրմամագա չալըշմագտան իպարէթ օլմասըլլա պէրապէր, չօգ տէֆա, քէնտիսի, Ալման թապիպինին վատ իթտիկի իլաճլարը կէթիրմէք իւզրէ, օրատան մուֆարագաթ իլէ ալտէթինտէ, մէր գուլմու, Լիւսիէնին եաթաղը եանընտա պուլմագտա իտի:

Պու հէնկեամտէ, ժան, պաշընը աշաղը էեէրէք աեագտա տուրուպ, սէվկիւլիւսիւ իւզէրինէ աթէշի աշգլա պագտըղընտա, մէզ

պուրէ, զանն խտէրսին քի ոչ պագըշըն ճաղիպէթինի հիսս իլէ, հէր վագըթտան զիեատէ հէեհճան վէ իզթիրապ իշինտէ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Լիւսիէն, պիր գաշ կիւնտէն պէրու թաամ իթմէմիշ օլտուղունտան, զաաֆէթի սօն տէրէճէեէ վարմըշ իտի, վէ կէրէք եէտիկի գընագընա իլաճլարը վէ կէրէք վիճուտինէ գօնուլան պուգլար, սայքի զէրրէ գատար ֆայիտէ հասըլ իթմէմիշէր իտի:

Պիր կիւն եինէ Գլօտին, ժան տը Մօնմանէօրիւ, թարիֆ իթտիկիմիզ սուրէթտէ պուլտուղունտա, մէրգում, աֆվու մաաղէթի միւթէզամմին պազը սէօզ սէօյլէտիկի սըրատա,

— Քէնտիսինի ֆէվգէլատէ սէվէրիմ... ա'հ, քէսպի շիֆա իթմէսի իշին, նէ՞ եաբապիլիւրիմ... պիր շէյէ եաբամա՞ղ մըեըմ... Պիր ատէմէ, քէնտի սէվկիւլիւսիւնիւն էօլտիւկիւնիւ կէօրմէք, վէ իզթիրաբսըղլըղընտան նաշի էլլէրինի գավուշտուրուպ տուրմադ, նէ՞ տէհշէթլի հալ տիր, տէտի:

Գլօտին ճէվապ վիրմէեիպ, Լիւսիէնին, քէնտի քէնտիսինի էլլէվէրիպ վիրմէմիշ օլտուղունու անլամագ իւզրէ Մօնմանէօրիւ թէճէսսիւս իյլէմէքտէ իտի:

Գլօտին. — Չօգտան պէրի՞մի պուրատա պուլունուեօրսունուզ: Ժան. — Սիզին կիթմէնիզտէն պէրու պուրատաեըմ:

Գլօտին. — Լիւսիէն, սըթմասընտա չօգ տէֆա սաեըգլաեօր... պիր չօգ շէյլէր սէօյլէեօր քի, պէն անլաեամանեօրում... պէյնինին խաթթա օլմասընտան նաշի, սէօյլէտիկի սէօզլէր տէ, սայքի տիվանէճէ ըիւեալար տըր... Պէնիմ պուրատա պուլունմատըղմ զէման տալի լագըրտը իթտի՞ մի:

Ժան. — (Շիւպհէլի պիր թարզտա.) Աճայի՛պ, պէն, սէօյլէտիկի սէօզլէրի տինլէեմէ՞զմիւիւմ... Բէք վէիւիմ սըրըլարը՞ մը վար տըր:

Գլօտին. — (Ճիքըրինին անլաշըլմըշ օլմասընտան վէսվէսէ խտէրէք.) Նէ՞ սըրըլարը օլապիլիւր... Սիզ քէնտի չօճուգլուղունու, կէնճիկինի պիլմէ՞օրմուսունուզ... Իսթէրսէնիզ պուրատա տուրուն, վէ Լիւսիէնին սէօյլէեէճէկի սէօզլէրի տինլէեին:

Գլօտինին սիւքիւնէթի հալի, Մօնմանէօրիւն չիւպհէլլէրինի իւլալէ իթմէքլէ, մէրգում, օրատան չէքիլտի:

Սահիհէն զանն խտէրսին քի, ժանըն օրատա պուլունմասը, խաթթանըն գալպինի թագեիգ իտիեօրտու, չիւնքի քէնտի օրատան

չէքիւր չէքիւմէզ, Լիւսիէն կէօզլէրինի աչըպ, Գլօտինէ պագ մարա պաշլատը, ֆագաթ պու տէֆաքի պագը՝ ագիլանէ իտի:

Գլօտին. — Գըզգարընտաշըմ, գըզգարընտաշըմ, տիմէսինտէ, Լիւսիէն տէ զայիֆ պիր սէսլէ, — Գլօտին, տիեէրէք մու գապէլէ իթտի:

Մէքիզ կիւնտէն պերու, իւք տէֆա օլարագ Լիւսիէն՝ Գլօտին թանըտըղընտան, պու կէնճ գըզ, տահա զինատէ սէտայը մէսէր ըէթ ըէֆ իլէ,

— Գըզգարընտաշըմ, գըզգարընտաշըմ, տէտի:

Լիւսիէն. — (Հալէա միւթէրէտտիւտ հալ իչինտէ օլարագ.) Նէ՞ ըէտէ պուլունուեօրում... Նէ՞ վագը օլտու, տէյի սիւալ իթտի:

Գլօտին. — Շիմտիլիք քէնտինի եօրմա, գըզգարընտաշըմ, հէր չէյի անլաեաճագսըն:

Պունուելա պերապէր, Լիւսիէն, տէրխաթըր իտէմէտիկի խու սոուաթը խաթըրլամանա թէհի եէրտէ չալընեօրտու: Մէրգումէ, տիք տիք պագըշընը աթֆ իթմէքտէ իտի: Գլօտին իսէ, վուգուլ հալի խաթըրլատըղընտա, պէլքի իւզէրինէ եէնիտէն ֆէնալըգ արըզ օլուր գօրգուսուլա, Լիւսիէնի, օլ պապտէ զիհնինի եօրմագտան ֆարիզ կէթիրմէկէ ճահտ իտիեօրտու: Ֆիլվագը, եաւաշ եաւաշ Լիւսիէնին գուվլէյի հաֆըղասը իեատէ օլունուպ, ֆէվգէլատէ պիր կէօրիւնիւշ արասընտա եալընըզ քէնտինին կէօրէպիլտիկի պիր չէյէ տօղըր գօլլարընը ուզաթտը, վէ օ չէյի պէր թարաֆ իթմէկէ սայ իթտի: Պատէհու քէլամա աղազ պիրլէ,

— Խա՛յր, խա՛յր, պու սահիհ տէյիլ տիր... Գլօտին, պէնի թէրք իթմէ... սահիհ օլմատըղընը պանա սէօյլէ... պէնի հիմանէ էթ, տէտի:

Գլօտին. — Խա՛յր, Լիւսիէն, սահիհ տէյիլ տիր: Արթըգ պու չէյլէրի տիւշիսմէ... պիր աղ ըահաթ էթ... պիր աղ ուեու...

Հալպուքի պու սէօզլէրին վագթը կէչմիշ օլտուղունտան, Լիւսիէն, վուգուլի հալի անլաեարագ,

— Բատգա՛լ, Հանրի՛, վալիտէճիեի՛մ, տէտի, վէ թէքըար պա՛ ելըլպ տիւշտի:

Մէրգումէ աեըլտըղընտա, Գլօտին քէնտինին գուճագլամըլ իտի: Լիւսիէն, պու տէֆա հընչգըրարագ աղլամաղա պաշլատըղընտան, Գլօտին, գըզգարընտաշընըն նէօպէթի պու աղլամագլա կէչէճէկինի անլաեարագ,

— Աղլա, աղիզէմ Լիւսիէն, աղլա, տէտի:

Օ կիւնտէն սօնրա Լիւսիէն իյիլէյմէկէ եիւզ թուրթուու: Ան-
ճագ, ու տէրէճէ զայիֆ իտի քի, օն պէշ կիւն գատար եաթաղըն-
տան գալգամատը: Պիւթիւն ֆամիլեա խալզը, քէնտիսիլէ արգա-
տաշլըգ իթմէք իւզրէ մէզպուրէնին ժտասընտա թօբլանըեօրլար
իտի, հալպու քի ժօրթուն օրաեա կէլիշի, Լիւսիէն հագգընտաքի
թէվէճճիւհիւնտէն պաշգա, Գլօտինի սէվտիկինտէն նաշի իտի:

Ժօրթ, Գլօտին իլէ Լիւսիէնին եանքնա չըգտըղը զէման, օտա-
նըն արգատընտա, պիր գօլթուգլու իսկէմէտէ օթուրուր, վէ հէման
տայլմա սիւքիւթ տուրուպ, սասթլարլա Գլօտինէ պագմագ վէ
անէ հայրան օլմագլա իմրաբը էվգաթ իյլէր իտի:

Կիւն պէ կիւն մէրգուսուն մուհապպէթի արթըպ, հէրնէ գա-
տար աղզընտան, աչգ ու մուհապպէթի տայլի պիր սէօզ պիլէ
լըգմագ իտի իսէ տէ, հէր հարէքէթի վէ հէր պագըրը, Գլօտին
հագգընտա մուհապպէթլէ գալպի մալամալ օլտուղունու, վէ անըն
ուզըունա հէր ֆէնաքեարլըղա վէ հէր ուպուտիյեթէթէ հագըր իտու-
կինի իպրազ իյլէմէքտէ իտի:

Ժան, Լիւսիէն հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ անըն օ-
տասընա չըգտըղընտա, վէ չէնտ տագըգա օրատա գալտըղընտա,
խասթա, էնվաի իղթիրապաթա տիւչար օլմագտա, անըն պագըրը-
նա թէհամիւլ իտէմէմէքտէ, վէ Գլօտին իլէ պիրլիքտէ եալընըզ
պուլունաուղու զէման, Մօնմանէօր կէլիպ գաբուեու չալտըղըն-
տա, Լիւսիէն գըզգարընտաշընա պիր իշարէթ իթմէքտէ, վէ ժան,
իլէրի կիրտիկինտէ, խասթանը, տէրին պիր ույգուեա տալմըշ
կիպի կէօզլէրի գաբալը պուլմասըլա, չօգ տուրմանըպ, օրատան
մուֆարագաթ իթմէքտէ, վէ Լիւսիէն տէ ֆէրահլանարագ, թէք-
բար կէօզլէրինի աշմագտա իտի:

Պիր կիճէ, մատամ տը Մօնմանէօր, Լիւսիէնին հիշ պիր չէյէ
իհթիեաճը օլուպ օլմատըղընը անլամանա կէլիպ, պիր խայլի միւտ-
տէթ իքի գըզգարընտաշըն եանընտա օթուրտու, վէ կէճ վագըթ
եանլարընտան այրըլտը:

Լաքին մէրգումէ, հէր կիւնքի կիպի քէնտի օտասընա կիտէ-
ճէք եէրտէ, պաղչէեէ էնիպ, օնտան օրմանա չըգտը:

Օ կիճէսի, սիւքիւնէթլէ կէշտի, չիւնքի թօբլարըն սէսի տուր-
մուշ իտի: Գլօտին, Լիւսիէնին եանընտա եաթտը, ֆագաթ արատա
լըատա ուեանըպ, գըզգարընտաշընա տօղրու էյիլմէքտէ, վէ մէգ-

պուրէսի ուեանըդ պուլտուղունտա, «Սու իսթէ՛րմիսին, պիր շէյէ իհթիեաճըն վա՛ր մը տըր» տէյի սիւալ իթմէքտէ իտի:

Գլօտին, պիր արա ուեանըդ իքէն, պիրտէն պիրէ ուզագտան պիր թիւֆէնք բաթլամասը սէսի իշիտիլտի, վէ մէգքիւր սէսէ գար չըլըգ տիկէր պիր թիւֆէնք բաթլանըչը վուգու պուլտու:

Շիտտէթլի գըշ մէվսիմի էսնասընտա թիւֆէնք պօշալմասը, բէք նատիրէն իշիտիլմէզ իտի իսէ տէ, մէգքիւր իքի սէտա՝ Գլօտինին սայքի գալպինէ թէէսսիր իթաի: Հալպու քի պու հիսսինէ քէնտիսի տէ պիր մանէա վիրէմէտի:

Արատան պիր սաաթ գատար կէչոի, Գլօտին հէնուզ ուեու-մահըպ, էթրաֆը տինլէօրտու, Պիրտէն պիրէ էվին թարլա թա-րաֆընտաքի գարուսուհուն աչըլմոսը սէսինի, վէ պատէհու նէր-տիվէնտէն եավաշ եավաշ եօգարը չըգմագտա օլան աեադ սէսլէրի իշիտէրէք, քէնտի քէնտիէն, «Աճապա քի՛մ կէլիեօր» տէտի: Մէգքիւր աեադ սէսլէրիլէ պէրապէր, ինլէմէք սէտասը իշիտիլմէք տէ իքէն, պու սէտա տուրտու, ֆագաթ եօգարը չըգմագ մու-մէլսի տուրմատը: Նակէհան, իքի գըզգարընտաչըն եաթտըզլարը օտա գարուսու արգասընա պիր ճիւմ տիւշմէքլէ, Լիւսիէն պաղ-թէթէն ուեանարագ, «Նէ՞ վար տըր: Նէ՞ օլուեօր» տէյի սիւալ իթտի:

Գլօտին, եաթաղընտան գալգըպ, գարուեու եարը աչտը: Գա-բուհուն արգասընտա եէրէ սէրիլմիշ օլան, իհթիեար մատամ տը Մօնմանէօր օլուպ, մէզպուրէ եէրինտէն պիլէ գըմըլտանամանեօրտու, վէ էօլիւեէ պէնգէեօրտու:

Գլօտին, հէր նէ գատար, «Մա՛տամ, մա՛տամ» տէտի իսէ տէ, իհթիեարէ ճէվապ վիրմէտի: Օլ վագըթ Գլօտին, էլինտէ թուլ-տուղու մում իլէ էյիլիպ, պիրտէն պիրէ, մէրգուլմէնին գանլարա միւլէմմա օլտուղունու, վէ զայիֆ կէօքսիւնտէն գան ֆըշգըրտըղը-նը կէօրիւնճէ, քէմալը տէհչէթլէ բէֆը սէտա իթտի: Փագաթ քէնտիսի գուվլէթլի օլմասըյլա, գուճագլաեըպ, քէնտի եաթաղը-նա եաթըրտը, վէ գօրսաթընը պիր ազ աչմասընտա, տահա զիեա-տէ գան ագմանեա պաշլատը:

Մէրգուլմէ գատըն վէֆաթ իթմիշ օլմատըղընտան, կէօղէրինի աչըպ, եանընտա պուլունան Գլօտինի, վէ եաթաղընտա եաթըպ քէնտիսինէ պագան Լիւսիէնի թանըտը, վէ, «Պէնի էօլտիւրտիլէր՝ պէնի թէլէֆ իթտիլէր» տէտի: Պատէհու եինէ կէօղէրինի գաբատը,

Դլօտին, էվվէլա ժաննն վէ ժօրժուէն օտալարը գարուլարընը չալալ, «Կէլինի'զ, չարուգ կէլինի'զ, վալիտէնիզ էօլիւեօր» տէյի խապէր վիրտիկինտէն, մէրգոււմլար աճէլէթէն կէլտիլէր, վէ եաթաղընըն իքի թարաֆընտա աուրտուլար: Մատամ տը Մօնմաեէօրիւն թէնէֆֆիւսիւ, պու արալըգ գըսսա օլուպ, հէման ճան չէքիլմէք ըատտէսինտէ օլմասըյլա, եալընըզ շու սէօղլէրի սէյլէեէպիլտի:

— Տիւշմէնլէր պէնի վուրտուլար... էվվէլա Պաղէյլտէքի էվիմի եագտըլար... շիմտի տէ պէնի էօլտիւրիւեօրլար: Պու իսէ թապիլի տիր... լաքին հիչ օլմագսա, պէն տէ ծնլարտան ինթիգամըմը ալտըմ... Հոկտեմբեր պընտան պէրու տէօրթ քիչի թէլէֆ իթտիմ... պէ'ն... էվվէթ, կիւնիւն պիրինտէ քէնտիլէրինտէն սիրգաթ իթտիկիմ թիւֆէնք վէ խարթուճլար իլէ տէօրթ նէֆէրլէրինի օրմանլար իչինտէ էօլտիւրտիւմ... Փագաթ պու կիճէ նէօպէթճի մէմուրլարտան օլան պիր ապքէր պէնի կէօրտիւ... Իլք տէֆա օ պանա գուրշուէն սըգտը... պէնի եարալատը... լաքին պէն տէ, քէնտի իւզէրինէ աթէշ իթմէկէ վագըթ պուլտուլմ... անը էօլտիւրտիւմ...

Մէրգուլմէ, սօն տէֆա պիւթիւն գուվվէթինի ճէմ իտիպ,

— Ինթիգամըմը ալտըմ, մէսուտուլմ, տէտի:

Պու արա նէֆէսի տահա աղալտը, տահա զայըֆլանտը, վէ նիհաեթ գանը պօղազընա գատար չըգըպ, քէնտիսինի պօղտուղունտան, գըմըլտանմագսըզըն գալտը:

Իրթէսի կիւն միւթէվէֆիեէնին ճէնագէտի տէֆն իտիլտի իսէ տէ, հաեաթընա շու սուրէթլէ խիթամ վիրմիշ օլան ֆաճիա հագընտա շիւպհէ իտէն պուլունմատըղը կիպի, եարալանմըշ օլտուղունու տախի քիմնէ պիլմէտի: Բրուսիալըլարտան եալընըզ պիր Վիչի, մէզպուրէեի սօն տէֆա կէօրմիւշ իտի իսէ տէ, օ չախս տա, գըշ միւնասիպէթիլլէ սարարմըշ օլան եաբրագլարըն վէ գուրուլմըշ աղաճ տալլարընըն իւսթիւնտէ էպէտի ույգուեա տալմըշ իտի:

2

Պուրժտա, պապա Տօրիա, մէվգուֆ պուլունտուղու հապսխանէտէ ահ ու էնինլէ վագթընը կէչիրմէքտէ իտի: Մէրգում, կարտիանլարըն աղըզլարընտան գաչըրտըզլարը պազը քէլամլէրտէն, էվվէլա Ֆրանսա իլէ Բրուսիա արասընտաքի մուհարէպէյի, վէ մուախսարէն պազը մաղլուպիյիէթ խապէրինի միւպհէմ սուրէթտէ անլամըչ իտի:

Պիչարէ ատամճըղազ՝ հէրնէ գատար ֆամիլեասընա մէքթուպ եաղմըչ իտի իսէ տէ՝ ճէվապ ալամատը, վէ Բարիսին մուհասէրէտէ օլտուղու քէնտիսինէ պէեան իտիլմէսի իւզէրինէ, մէքթուպ եաղմագտան տուր օլտու, վէ օնտան սօնրա մուհապպէթի բէտէրանէ սինին հասըլ իյլէտիկի քեաֆֆէյի քէտէր ու էլէմ հիսսիեաթըլա վադիեթիսին իղթիրապ վէ էնտիչէլէրի տահա զիեատէ արթտը, չիւնքի տիւչիւնմէկէ պաչլատը քի, Ալմանլար՝ Բարիսի մուհասէրէ իթտիքլէրի հալտէ, էլպէթթէ Կարչը տախի իշղալ իթմիշ օլաճագ տըրլար... Աճապա ֆամիլեասը նէ՞ եաբըեօրտու. ֆէվգէլատէ սէվտիկի գարըսը, գըզը վէ իքի էվլատը նէ՞ օլուեօրլարտը. Կէրչի պու իքի էվլատը ասքէր օլմամըչլարտը, ֆագաթ կէօնիւլլիւ օլարագ սիլքի ասքէրիեէ գայտ օլունուպ, վաղիֆէլէրինի իճրա իթմէքտէ զուլունտուգլարընա Տօրիա էմին իտի. Իշթէ, պու միւլահաղաթ արասընտա, մէրգում, քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէրի սէօյլմէքտէ իտի:

— Պէն, իքի էվլատըմը ասլա կէօրէմէեէճէեհիմ, չիւնքի գուլթուլաճաղըմը մէմուլ իթմէմ, հալպու քի անլէր մուհարէպէտէ վէֆաթ իտէրլէր իսէ, զէվճէմին հալի նիճէ օլաճագ տըր. Լաքին համո օլտուն, տիւնեատա պիր ատալէթ վար տըր... պէն ֆէտա օլտում իսէ, էվլատլարըմ էօլմէեէճէք տիրլէր. իշթէ պու միւլահաղա՝ ֆիքրիմէ վէ գալպիմէ հուզուր պախշ իյլէմէքտէ տիր:

Կիւնլէր, հաֆթալար վէ այլար կէչմէքտէ, հալպու քի պիչարէ ատէմին վաղիեթիսինճէ հիչ պիր թէպէտտիւլ զուհուրա կէլմէմէքտէ իտի. Մէրգումու Պուրժա կէօթիւրէն բօլիս մէմուրլարընտան պիրի, իլանը մուհարէպէտէն սօնրա, պազէն մէզքիւր հապսխանէեէ կիտէրէք:

— Սէօյլէ պագալըմ, պապա Տօրիա, հալէա ճինանէթի վագըանը ինքեա՞ր մը իտիեօրսուն, տէտիկինտէ, պիշարէ ատէմ, — ինքեար իթմէեօրում, հագըգէթի հալի սէօյլէեօրում, վէ գաթըլկեահա չըգանա գատար հագըգէթի պէեանտէն կէրի տուրմանաճաղըմ, տէյի ճէվապ վէրիր իտի:

Տօրիանըն, քէնտիսինի միւտաֆաատաքի սէպաթ ու շիտտէթի, ագըպէթ քեար զապթիեէ մէմուրունա հիւանի թէէսսիր իթտի: Պու մէմուր, երկիրմի պէշ սէնէտէն պէրու զապթիեէ նէզարէթինտէ միւսթախտէմ, Գուրլանտ իսմիյլէ մահիր վէ թէճրիւպէքեար պիր քիմնէ իտի: Մէրգում, ատի պիր բօլիս նէֆէրի օլուպ, չափուշ պիլէ տէյիլ իտի: Գուրլանտ, զէվճէսի վէ էն քիւշիւք օղլու իլէ Պուրժտա իգամէթ իտիպ, տիկէր իքի էվլատը իսէ, հէնուզ ասքէրիք չաղընտա օլմամալարըլա պէրապէր, համիյեթի վաթանիեէլէրի իգթիզասընճա սիւքի ասքէրիեէ տախիլ օլմուշլար իտի:

Տօրիանըն՝ Պուրժտաքի հապսխանէլէրտէն պիրինտէ թէվգըֆ օլունմասընտան պէրու, Գուրլանտ, պու մէսէլէ իւզէրինէ բէք չօգ սարֆը զիհին իթտի: Մէրգում, Մէհաքիմ զաղէթասընտա օգուտուղու պազը մալիւմաթ, վէ զապթիեէ նէզարէթինէ մէնսուպ արգատաշլարընտան տինլէտիկի հիքեանէ սանէսինտէ, պու տավանըն պաշլըճա ճիհէթլէրինի պիլիր իտի: Էվվէլ էմիրտէ, Գուրլանտ տա, պու իշի, տիկէրլէրի միսիլու, սիրգաթ սէպէպիյլէ զուհուրա կէլէն ատի ճինանէթլէրտէն զանն իթմիշ իտի, ֆագաթ իտամ ճէզասընըն թէէսիր իտիլմէսի, քէնտի ֆիքըրինի թէշվիշ իթտիկինտէն,

— Մութլագա պու վագըատա պիր սըրը վար տըր քի, խալգ պիլմէեօր, տէյի տիւշիւնտիւ, վէ օնտան սօնրա, զաթէն բէք զիեատէ ֆաիլ օլան գուվվէյի թէխայեիւլիեէսի՝ հուզուր ու իսթիրահաթընը զայպ իթմէքլէ, պու իշ իշին, Վէրսայլ միւտտաիի ումումիլիկինտէն, Մ. տը Մօրէնին միւսթէնթիգ թայեին օլունտուղունու խաթըրլատը:

Պէլքի Մ. տը Մօրէն, քէնտիսինէ, օլ խուսուստա պազը մալիւմաթը մուհիմնէ իթա իտէպիլեր իտի իսէ տէ, էօյլէ պիր գաթըլք զէմանտա Մ. տը Մօրէնի նէրէտէն պուլմալը իտի:

Պինպպէրին կիտիպ շիւպհէլէրինի Պուրժ միւտտաիի ումումիլիկինէ պնլաթտը: Ֆագաթ քիմնէ Մ. տը Մօրէնի թանըմսեօրսու:

Օլ վագըթ Գուրլանտ, քէնտի քէնտիեէ,

— Ա՛հ, էկեր Վերսայլա կիտէպիլսէ իտիմ, Մ. տը Մօրէնիննէ օլտուղունու պէլքի անլաեապիլէճէք իտիմ, տէտի:

Գուրլանտ պիր խայլի զահմէթլէ, թասավվուր իթտիկի սէյեա-հաթ իչին ըուխսաթ իսթիհասալ իտէպիլիպ, հէնուզ տիւշմէն եէտինէ կէշմիշ օլան Օրլէանտան պիլմիրուր, Վերսայլա գատար կիտէպիլտի:

Օրատա, պազը թէշէպպիլսաթտան սօնրա, Մ. տը Մօրէնիննէ ֆամիլեասընըն, Բրուսիալըլարըն մուվասըլէթինտէն չէնտ կիւն էվ-վէլ Վերսայլտան հարէքէթլէ, Պէլճիգաեա ազիմէթ իթմիշ օլտուգ-լարընը թահգըգ իյլէտի. հաթթա Պրիւսէլտէ իգամէթ իթտիքլէրի մահէլլէ տայիր տախի թարիֆ ալտը:

Գուրլանտ՝ թէրէտտիւտիւ պէր թարաֆ իլէ, եօլտա պազը միւշքիւլաթա թէսատիւֆ իթտիկի հալտէ, պէշ կիւն սօնրա Պրիւսէլէ վասըլ օլտու:

Մօրէն ֆամիլեասը, մուհարէպէնին խիթամընա գատար Պրիւսէլէ գալմաղա գարար վիրմիշ օլուպ, ֆագաթ Մ. տը Մօրէն Ծրանսատան հարէքէթ իթմէմիշ, վէ Պօթանսիտէ, մէնսուպ օլտուղու 16 նճը ֆըրգա իլէ պիրլիքտէ պուլունտուղու, եազտըղը պիր մէքթուպտան անլաշըլմիշ իտի:

Գուրլանտ, միւսթէնթիգի մէրգուլմու պուլմագ իւզըն, մալիւմաթը լազըմէեի պիլախը, Ծրանսաեա ալտէթ, վէ խայլի զահմէթտէն սօնրա, միւսթէնթիգի մէրգուլմուն ֆըրգասընա մուվասըլէթ իյլէտի:

Ասքէր՝ թարլատա, գըրլարտա վէ պաղլարտա չատըր գուրմուշ, վէ կիճէ գարանլըղը պասմըշ օլուպ, հէր թարաֆտա աթէշլէր եազըլմիշ իտի:

Գուրլանտ, էօնտէ պուլունան գարաղօլլար նէզտինէ կէլտիկինտէ, պունլար քէնտիսինի, զապիթլէրինէ կէօնտէրտիլէր:

Պէշ տագըգա սօնրա, Գուրլանտ, մօպիլ տէնիլէն ասաքիրին մէրքէզինէ մուվասըլէթլէ, պիր չավուշ, մէրգուլմուն իչէրի կիրմէսի նէ միւսաատէ իթտի:

Օ կիւնիւ, թէհամմիւլ օլունմաղ մէրթէպէտէ չէտիտ պիր սօղուգ հիւքմ իտիեօրտու: Պիր գաշ կիւն վէ կիճէտէն պէրու, պուզ իլէ բէքլէշմիշ օլան զէմին իւզէրինտէ պիր խայլի գալընլըգտա գար եղըլմիշ օլուպ, էլպիսէլէրի վէ աեագ գապլարը բէք տէ լաեըգլմ պուլունմասեան ասքէրլէր՝ զիեատէսիյլէ միւզտարըպ օլուեօրլար իտի:

Պուրջարտան պաղըլարը սըթմսեա տիւշար օլմալարըյա, եօրկանլարը ալթընտա կիզլէնիպ, վէ էթրաֆլարընտա եագըլան աթէշտէն ըսընմաղա սայ իտէրէք, ուեուամաղա չալըշմագտա իտիւթը. Գեաֆֆէյի ասքէրլէր, շէտիտ ըիւզկեարա գարշը պիր սիրէր մագամընտա, անլարընը վէ գուլագլարընը մէնտիլլէրիյէ գաբամագտա իտիւթը:

Եալընըզ պիր ասքէր, եօրկան տէյի գուլլանտըղը գաբուլթունու ումուզունա ալըպ, քիւշիւք պիր օրմանըն եանընտա եանան վէ իւզէրինտէ էթ բիշմէքտէ պուլունան աթէշտէ տիգգաթլէ նէզարէթ իթմէքտէ, վէ բիշմէքտէ օլան էթէ, վալիտէ կիպի իշթիմամ կէօթէրմէքտէ իտի. Պու ասքէրին եիւզիւ, կիւմրահ սաֆալընտան հէման թէքմիլէն էօրթիւլիւշ օլուպ, եալընըզ պուրնու վէ կէօզլէրի կէօրիւլիւեօր իտի:

Գուրլանտ, թէպէսսիւմլէ մէրգումա եագլաշըպ,

— Աֆվ իտէրսինիզ, պապա եիկիտ, թապուրունուզտա, Մօրէն իսմինտէ պիր մօպիլ ասքէրի թանըբօրմուսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Ասքէր. — (Աթէշին իւզէրինտէքի էթտէն տիգգաթլէնը տուր իթմէքէքէք.) Մօրէն պէն իմ:

Գուրլանտ. — (Թէաճճիւպլէ.) Օհ, աֆվ իտէրսինիզ, Մ. տը Մօրէն, պիլմէեօրտումքի...

Մօրէն. — Պապա եիկիտ, սիզին պուրաեա գատար կէլմէնիզէ նաըլ միւսաատէ իթտիլէր. պէնտէն նէ իսթէեօրսունուզ:

Գուրլանտ. — Բէնտի գարթըմը վէ Պուրթուն միւտտաի ումուլիսինիս պիր մէքթուպունու իրաեէ իթմէքլէ պուրաեա գատար լէլէպիլտիմ:

Մօրէն. — Տիմէք օլուր քի, սիզ, Բարիս զապթիեէ նէզարէթի մէմուրլարընտանսընըզ:

Գուրլանտ. — Էվվէթ, միւսթէնթիգ էֆէնտի, Բէնտէքի մաղլուպիեէթլէրտէն սօնրա, Միշէլ Տօրիաեը պէն Պուրթա կէօթիւրտիւմ:

Մօրէն. — Ահ, չու Տօրիա շիմտիլիք իյի գուրթուլտու:

Գուրլանտ. — Էվվէթ, հաթթա հալէա ինքեարընտա սէպաթ իտիեօր:

Մօրէն. — Պիշարէ ատէմ... ֆագաթ...

Պու արա միւսթէնթիգ, աթէշտէ էեիլիպ, բիշիւմէքտէ օլտուզու

էթի տիգրաթլըճա չէվիրտի, վէ աթէշին ալթընա պիր գաչ օթուն վազ իթտի: Պիրեսի շէհիրլի գընաֆէթինտէ օլուպ, շաբգասընը էլինտէ թութան, վէ տիկերի չամուրլու չիզմէ վէ հսկի պիր գաթութ կիեինմիշ պուլունան մէգքիւր իքի ատէմին կէօրլուշմէլէրի մէնզարէսի, հազըգէթէն էրէյիճէ զարիպ իտի:

Մ. տը Մօրէն, պիր արա, ումուլունտաքի գաթութու, տիթ. բէեերէք վէ պելինի էեերէք, պօղպընա գատար չէքիպ,

— Ուֆ, պու կիճէ բէք շէտիտ տիր... էօն թարաֆտան եանընթուլմ, արգատան տախի տօնուեօրուլմ, տէտի:

Գուրլանտ. — Ճէպիմդէ քիւչիւք պիր շիշէ իլէ ըադը վաթ տըր. իսթէրսէնիզ վէրէեիմտէ իչին:

Մէյտանը հարպտա, ումուլմ էֆրատ միւսավի օլուպ, օ մահէլլտէ իսէ, պիր հաքիմ իլէ պիր բօլիսնէֆէրի արսալընտա միւսա. վաթ ճարի իտի: Մատտէ՝ կիւնլէրճէ եիւրիւմէքլէ եօրուլմուշ վէ սօղուգտան էօլիւմ ըատտէսինէ կէլմիշ օլան պիր ատէմին գայ. ըլլմասընտան իպարէթ օլմասըյլա, պիւեիւքիւք քիւչիւքիւք արանըլամազ իտի: Իմտի, Մ. տը Մօրէն, թէքլիֆի մէգքիւրէ ճէ վապէն,

— Վէրին, մահէլմէմնունիյեէ իչէրիմ, տէտի:

Գուրլանտ, մէգքիւր շիշէեի վէրտիկինտէն, Մօրէն, գաթաղընը աչըպ, տօտագլարընա տաեաթտը, վէ պիր խայլիճէ իչտիքտէն սօնրա, շիշէնին գաթաղընը թէքրար գաթաեարազ,

— Միւսիւ Գուրլանտ, ըադընըլ ֆէնա տէյիլ տիր. չօգտան պէրու պունուն կիպի ըադը իչմէմիջ իտիմ, տէյի պէեան իյլէտի:

Գուրլանտ. — Հաքիմ էֆէնտի, էկէր պէնտէնիզ մահզուղիյեէ. եէթի մուճիպ օլմագ իսթէրսէնիզ...

Մօրէն. — Նէ՝ ճիհէթլէ:

Գուրլանտ. — Մէվճուտ ըադըսըյլա պիրլիքտէ շու շիշէեի գապուլ իթմէքլէ:

Մօրէն. — Րէտտ իթմէմ, միւսիւ Գուրլանտ, թէշէքքիւր ի տէրիմ:

Գուրլանտ. — Հաքիմ էֆէնտի, իչպու սէրպէսթճէ մուամէլէմ. տէն սօլանը աֆվընըզը պիլխասսա ըէճա իտէրիմ:

Մօպիլ ասքէր՝ վազթիլլէ պահրիեէ բիեատէ չավուշու օլմուշ օլան Գուրլանտըն էլինի թուլթուպ, սըգարազ,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, մէմնուն օլտուլմ, տէտի:

Պատէհու Մօրէն էելիլալ, բիշմէքտէ օլան էթէ տիգգաթլընալ
պագալ :

Գուրլանտ էօքսիւրտիւ, վէ պիր ալ թէրէտտիւտէն սօնրա,
— Հաքիմ էֆէնտի, վագթիլլէ ասքէրլիք իթմիշ օլան պէն-
տէնիլին՝ Վաթընըզա պիր իսթարտա պուլունմասընա միւսաատէ
իտէրմիսինիլ, տէտի :

Մօրէն. — Շիւպհէսիլ :

Գուրլանտ. — Էթին ալթընտա եէշիլ աղաճ տիւմանը չըգար-
սա, էթտէ տիւման գօղուսու հապըլ օլուր, Իմտի, մատէմքի օլ-
տուգճա գըրմըզը քէօմիւր մէվճուտ տուր, էթի, բիշմէք իլզըրէ քէն-
տի քէնտիւնէ պրագապիլիւրսինիլ :

Մօրէն. — Հա՛ հա՛, միւսիւ Գուրլանտ, սիլ աշճըլըգ իթմիշմի-
սինիլ :

Գուրլանտ. — Խա՛յր, ֆագաթ ավճըլըգ իտէնլէրին ճիւմլէսի տէ
պունու պիլիլըէր :

Մ. տը Մօրէն, մէգքիւր իսթարա մուվաֆըգ հարէքէթ իթտի,
վէ պատէհու քէյֆլի պիր սուրէթտէ,

— Միւսիւ Գուրլանտ, պուրատա գատար պէնի արամատա կէլ-
մէքլիկինիլ, պօշ պիր սէպէպլէ օլմամալը տըր, տէտի :

Գուրլանտ. — Խա՛յր, հաքիմ էֆէնտի, պիր ալ էվվէլ իսմինի
վիրտիկիմ ատէմ իչին պուրատա կէլմիշիմ տիր :

Մօրէն. — Տօրիա իչի՛ն մի :

Գուրլանտ. — Էվվէթ :

Մօրէն. — Ալթը պտան պէրու իտամընա պէքլէնէն պու մահ-
քիւմիւն հալի, սիլի ալէագատա՞ր մը իտիւօր :

Գուրլանտ. — Հէմտէ զիւտտէսիլլէ, հաքիմ էֆէնտի, վէ պու
իչին ալթընտա պէն պիր սըրը կէօրիւօրուլմ, Իշթէ սէյեսհա-
թըման մագսէտ՝ օ սըրըլ մէյտանա չըգարմագ տըր. Պու խուսուս-
տա սիլէ կիւվէնմէքտէիմ, միւսիւ տը Մօրէն :

Մօպիլ ասքէր ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Գուրլանտ, շու վէճհլէ
քէլալինա տէվամ իթտի :

— Ճինատէթի մալիւմէ, միմուր օլտուղունուլ տայիրէտէ վու-
գըւա կէլտիկինտէն, սիլին, օլ պապտէքի թէտգիգաթտա ֆաիլի
միւտախէլէնիլ օլտուղունու պիլիլիմ. Զանն իտէրիմքի, թահգը-
գաթընը, էվրագընըզն հէյեսէթի իթհամիէնէ իթասը կիւնիւնտէ
իթամ պուլմամըշ տըր. Օ կիւնիւն իրթէսի կիւնիւն, Տօրիա, Պու-

րէյլին գաթլ ու թէլէֆինի, քէնտի իտամ ճէզասըյլա էօտէեէճէ-
ճէք իքէն, Բարիս միւտտաիի ումումիլիկինտէն սիզէ պիր թահրի-
րաթ եագըլարագ, թալիմաթը ճէտիտէ իլէ եէնի պիր թահգըգաթ
իճրասընա մէմուր իտիլմիշսինիզ տիր... Պէօյլէ պիր մէօհլէթ վէ
միւսաատէ իսթիհսալ իտէպիլմէք իչին, Տօրիանըն պիսուչլուղու
հագգընտա տէլայիլ էլտէ պուլունմագ կէրէք տիր... Միւսթէն-
թիգ էֆէնտի, պէնտէնիզ, Տօրիանըն ֆայիտէսի նօգթաի նազա-
ըըյլա պահս իտիեօրում. մէմուլ իտէրիմքի վուգուի հալի պէն-
տէնիզէ պիլտիրէճէք գատար հագգըմտա էմնիյեէթինիզ պու-
լունուր:

Մ. աը Մօրէն՝ պիր դաչ տագըգա տիւշիւնտիւքտէն սօնրա,
— Ֆիլվագը Տօրիանըն իտամ ճէզասընա տիւշար օլաճաղը կիւն,
եէնի պիր թահգըգաթ իճրասընա մէմուր օլտում, տէտի:
Գուրլանտ. — էօյլէ օլտուղունու տէրք իթտիկիմի, էլպէթթէ
անլամըշսընըզ տիր:

Մօրէն. — Պու իքինճի թահգըգաթըն նէտէն իպարէթ օլտու-
ղունու սիզէ անլաթտըրմագ իչին, Տօրիանըն, կիյեօթին ալէթին-
տէն նա՛սըլ միւճիզէ իլէ գուրթուլտուղունու սիզէ հիքեաեէ իթ-
մէկէ մէճպուրում:

Գուրլանտ. — Պէն տէ քէմալը տիգգաթլէ սիզի տինլէրիմ:

Պու սուրէթլէ Մօրէն, հիքեաեէմիզին պիրինճի գըսմընտա
նագլ իթմիշ օլտուղումուզ վագըլարը պէեանտէն սօնրա,

— Բաբօրթօմու կէօնտէրմէքլիկիմտէն չէնտ կիւն սօնրա, մու-
հարէպէ իլան օլունտուղունտան, պէն, մէմլէքէթի թէրք իթտիմ:
Իմտի, օնտան պէրու նէ օլտուղունու պիլմէմ, վէ յուլիս այընտան
պէրու պիրինճի տէֆա տըրքի, պու մէսէլէ հագգընտա պահս ի-
տիեօրում, տէտի:

Գուրլանտ. — Միւսթէնթիգ էֆէնտի, պու պապտէքի էֆքեա-
ընըզըն նէ՛ մէրքէզաէ իտուկինի սիւալէ իճթիսար իտէպիլի՞րմիեիմ:

Մօրէն. — Էֆքեաըրմը սիզտէն կիզլէմէկէ հիչ պիր սէպէպիմ
եօգ տուր: (Պիր աղ սիւքիլթտէն սօնրա.) Պէն, Մօնմաեէօրին
միւթթէհիմ օլտուղունա իսքեաթ օլմուշում տուր:

Գուրլանտ. — Պէնտէնիզ տէ սիզին իլէ հէմէքեաըմ, Մ. աը
Մօրէն, էսէֆ օլունուրքի, միւթթէհիմին քիմ օլտուղունու պիլ-
մէքլիք պիւեիւք պիր շէյ տէյիլ տիր: Միւթթէհիմին իսմինի պիլ-
մէեէրէք, ճինպեէթինէ տայիր եալընըզ պաղը ճիւզի ալէամէթ էլ:

տէ իթմէկի թերճի՜ն իյլէրիմ , Պու սըրատա իսէ , միւթթէհիմին իսմինի պիլիբիզ , ֆազաթ էմարէլէրէ մալիք տէյիլիզ :

Մօրէն . - Պու պապտէ էմարէ արամազ վէ պուլմազ սիզէ այիտ տիր , միւսիւ Գուրլանտ :

Գուրլանտ . - Միւսիւ Մօրէն , Գլօտին իլէ Լիւսիէն նէզտինտէ հայիզի էմնիյեէթ օլմագլըղմ իլին , պիր թէզքիրէ եազա՞րմսընը :

Մօրէն . - Հէր նէ գատար օ կէնճ գըզլարա նէ սուրէթլէ ֆայիտէլի օլապիլէճէկինիզի պիլմէմ իսէ տէ , իսթէտիկինիզ թէզքիրէեհի մա էլմէմնուհիյեէ եազարմ :

Գուրլանտ . - Մ . տը Մօ՛րէն , զաթընըզ Տօրիա հազգընտա գաթը իւմիտ մի իտիեօրսուհուզ :

Մօրէն . - Իսէֆլէ սէօյլէրիմքի , էվվէթ , օլ պապտէ գաթը իւմիտ իթմիշիմ տիր :

Գուրլանտ . - Գաթը իւմիտ իթմէեին , միւսիւ տը Մօրէն , պէնտէնիզ , օլանճա ճէսարէթիմի , ֆէտաքեարլըղմը վէ տիրաեթիմի պու մէսէլէ ուղրունա սարֆ իտէճէեիմ , էօյլէ հիսս իտիեօրսուքի , պու պիր ատի տավա , ատի պիր ճինաեթ տէյիլ տիր . . . պունուն իլին , լօման քիթապլարընտա կէօրիւլէկէլէն վասըթա վէ թէտպիլէր լաղմ տըր . . . պէն իսէ , գուվվէյի թէխայեիւլիեէսի պէր քէմալ պիր ատէմ օլտուղումտան , լօմանլարտա կէօրիւլէն վասըթալարըն թէտարիքի պէնճէ միւշքիւլ տէյիլ տիր : Իմտի , պու խուսուստա պանա կիւվէնէպիլիբսինիզ :

Մօրէն . - Իսթէտիկինիզ մէքթուպու շիմտի եազարմ :

Պու սուրէթլէ մէրգում , քէնտի ճէպ տէֆթէրինտէն գօբարտըղը պիր քեաղըտ իւզէրինէ գուրշուն գալէմ իլէ պիր գաչ սէօզ եազտըգտան սօնրա , իմզալաեըպ , Գուրլանտա ուզաթարազ ,

— Ալըն միւսիւ , տէտի :

Գուրլանտ . - Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսթէնթիզ էֆէնտի : Պէնտէնիզ տէ , սիզէ գուվվէթ վէ ճէսարէթ թէմէննի իյլէրիմ :

Մօրէն . - Լուար օրտուսուհտա գուվվէթ վէ ճէսարէթ էքսիք տէյիլ տիր :

Գուրլանտ . - Էօյլէ օլտուղունու թաստիգ իտէրիմ , անճազ իգալ մէֆգուտ տուր :

Մօրէն . - Շիմտիլիք Ալլահա ըամարլատըգ . էկէր էօլմէզսէմ , մուհարէպէտէն սօնրա կէլիպ պէնի վէրսայլտա պուլուն , վէ նէ եաբաղընըզ պանա հիքեաեէ իտին :

Գուրլանտ, օ կիճէսի վանսօմ նամ մահէլլէ կիտիպ, կիւճպէ-
լա իլէ սըղընաճագ պիր եէր պուլտու: Իրթէսի կիւն, քէնտիսինի
հիմաեէ վէ միւտաֆաա իթմէքլիք խուսուսուհու պախթա իհալէ
խտէրէք, եօլա չըգտը: Մէրգուժ, վանսօմտան վէրսայլա գատար
պէլքի երկիրմի տէֆա չաշուտ մագամընտա թուլթուլտու, վէ նի-
հաեէթ Կարչա մուվասըլէթ իյլէտի:

Ճինաեէթի վագըա օրատա իճրա խոխլմի, օլտուղունտան, վէ
ճանի օ մահէլլտէ իգամէթ իթտիկինտէն, օրատա իյի ֆէնա պիր
օտատա եէրլէշտի, վէ սամանտան պիր եաթագ թէրթիպլիլէ,

— Մուհարէպէ իչինտէ պունտան զիեատէ իսթիրահաթ օլա-
մազ. հէմտէ Ֆրանսըղ ասքէրլէրի իւթիւ աչըգ եէրլէրտէ եաթ-
տըգլարը հալտէ, պէն նիչին տահա զիեատէ իսթիրահաթ արաեա-
ճաղըմ, տէյի տիւչիւնտիւ:

Գուրլանտ, զաեէթ իհթիեաթլը պիր ատէմ օլտուղունտան,
կիտիպ կէլմէքլիքլէրի միւնասիպիթիյլէ Բրուսիալըլարըն մէրագընը
թահրիք իթմէմէք իչին, համիլ օլտուղու ըուխսաթնամէեի մա-
հէլլի պաշ գօմանտանընա իրաեէ իյլէտիկի ճիհէթլէ, հարէքէթին-
տէ ռէրպէսթ պրագըլմասը էմը օլունտու:

Մէրգուժ, պիր միգտար ագչէեէ մալիք օլմասըյլա, միւհթաճ
օլտուղու էրզագը պուլմագտա, վէ էվճէ խըտմէթլէրինի քէնտիսի
կէօրմէքտէ խտի: Կէրչի իգամէթ իթտիկի խանէ խարապ օլմասըյ-
լա, արալըգլարընտան գար տանէլէրի իչէրիեէ կիրմէքտէ խտի իսէ-
տէ, մէրգուժ պու պապտէ միւթէչէքքի օլմանըպ, իւմիտի քէնտի-
սինէ պիւեիւք գուվվէթ վիրմէքտէ խտի: Գուրլանտ, Մարի Տօրիա-
նըն իգամէթկեահընը վէ Մօնմանէօրլէրին ֆապրիգասընը աղ վա-
գըթտա էօյրէնտի: Շէօյլէքի իքի Տօրիա պիրատէրլէրին հէնուղ
գուրչունա տիղիլտիքլէրի վագըասընը վէ պունլարըն տէֆն իտիլ-
տիքլէրի գապրիսթանը իչիթմէքլէ, պիր կիւն, մէրգուժարըն մէ-
զարընա կիթմիլ օլտուղու հալտէ, սիննինտէն զիեատէ, քէտէր ու
էլէմինտէն նաչի պօյնու պիւքիւլմիւշ օլան պիր գատընըն տաթի
մէգքիւր մէզարըն եանընա կէլիպ, տուա իթտիկի էսնատէ հէօնկիւր
հէօնկիւր աղլատըղընը կէօրտիւ, վէ քէնտի քէնտիեէ,

— Մահքիւմիւն զէվճէսի Մարի Տօրիա օլմալը տըր, տէտի, վէ
իգամէթ իթտիկի մահէլլի անլամագ իւզըն, մէզպուրէնին արգա-
սընտան կիթտի:

Իրթէսի վէ տահա իրթէսի կիւնլէր, Գուրլանտ, թէքրար գապ-

բխածանա աղիմէթ իյլէտի, չիւնքի օրաեա տիկէր պիր զիեարէթ վուգու պուլաճաղընը մէմուլ խոխօրտու, Շէօյլէքի Լիւսիէն իլէ Դլօտին տէ, պիր կիւն օ մահէլլէ կէլտիքլէրինտէ, Գուրլանտ, քէնտի քէնտիեէ,

— Պուլլար տա իքի դըզգարընտաշլար օլմալը տըր... Անճագ պուլլարտան հա'նկըսընըն Լիւսիէն իտուկինի անլամագ իչին, Մ. տը Մօրէնին թարիֆինի խաթըրլամագ քեաֆի տիր... Իշթէ չու օլմալը տըր... Լէհէսի նէ' գատար սօլմուշ... 'նէ' տէրէհէ եօրկուն կէօրիւնիւեօր... Մուլլագա խասթա տըր... Եախօտ եա. գընտա խասթալանմըշ տըր, տէտի:

Գուրլանտ, պիր միւտտէթ տէ, ֆապրիգանըն ճիվարլարընտա սօլաշմագլա մէշղուլ օլուպ, պիր կիւն, օ ճիվարլարտա, ուզուն պօյլու, էսմէր, գարա կէօզլիւ, սէրթ թավըլը, կէօրիւնիւչիւ զէքի ֆագաթ քէնտիսինտէ զալիմլիք վէ խայինլիք հիսսիեաթը մէվճուտ կիպի պիր կէնճ առէմ գարշըլաեարագ, «պու տախի Ժան Մօնմանէօր օլմալը տըր» տէյի միւլահաղա իթտի:

Ժան, Գուրլանտա տիգգաթ իթմէեհէրէք, եանընտան կէչտի, լաքին զապթիեէ մէմուրու, քէնտի քէնտիեէ,

— Պու առէմտէն խօշլանամատըմ... զանն իտէրիմքի քէնտիսիյլէ խայլի ուղրաշմաղա մէճպուր օլաճաղըմ, տէտի, վէ իրթէսի կիւն, ագշամ իւզէրի, սօգապտա քիմէսնէ պուլունմամասընտան խթիֆատէ իլէ, Մարի Տօրիանըն եաթագ գարունու չալտը, Անինտէ պիր Բրուսիալը ասքէր գարու աշըպ,

— Բիմի իսթէեօրսունուզ, միւսիւ, տէտի:

Գուրլանտ. — Մատամ Տօրիաեը:

Ասքէր. — Եօգարը չըգըն. քէնտի օտասընտա տըր:

Պու սէօզլէր իլէ ասքէր, Գուրլանտա նէրտիվէնի կէօսթէրմէքլէ, բօլիս նէֆէրի եօգարը չըգտը, Գարուլարը աշըգ օլան իքի իւշ օտատա մէվճուտ պուլունան Բրուսիալըլար կիւլիւպ սէօյլէմէքտէ, թաամլարընը հաղըրլամագտա, Եախօտ սատէճէ սիկարալարընը իլմէքտէ իտիլէր:

Եալընըզ պիր օտանըն գարունու գաբալը օլուպ, իշպու օտա, Մարի Տօրիանըն եաթագ օտասը իտուկինի Գուրլանտ տէրք պիրլէ, եավաշճա չալտը, վէ ճէվապ ալմամասը իւզէրինէ, պէլքի ուհոգէօր տէյի միւլահաղա իտէրէք, իքինճի տէֆա չալտը, վէ պու քէրրէ պիր աեադ սէսի իշիտիվէսիստէն աղ սօնրա, Մարի Տօրիա,

պէլքի գապրիսթանտա կէօրիւլտիւկիւնտէն զիեատէ մահզուն վէ եօրկուն հալտէ զահիր օլտու : Մէրգուլմէնին գըզարմըշ վէ հէնուզ եաշարմըշ օլան կէօզլէրինտէն , պիր ազ էվվէլ աղլամըշ օլտուղու վէ Գուրլանտըն , մէրգուլմէնին աղլամասընը գաթթ իթմիշ իտուկի անլաշըլըեօրտու :

Մարի Տօրիա , էճնէպի պիր քիմնէ գարշըսընտա պուլունմասը իւզէրինէ , սինիրլէրի օլ տէրէճէ թահրիք օլունտու քի , պիր տէհշէթ հարէքէթինտէն քէնտիսինի մէնն իտէմէեքէքէ ,

— Սիզ քիմնինիզ , վէ պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Գուրլանտ . — Պէնի թանըմատըղընը ճիհէթլէ , քիմ օլտուղումու պիլմէքտէ էհէմիեթ եօգ տուր : Պունունլա պէրապէր պիր աղտան քիմ օլտուղումու անլաեաճագսընը , Սիզտէն նէ՞ իսթէաիկիմէ կէլինճէ , պիշարէ գատընճըղալ . . . սիզտէն բէք չօղ շէյ իսթէրիմ , տէտի :

Մարի . — (Մէյեուսիեթլէ ումուզլարընը չէքէրէք .) Պէտպաթթ վէ պիշարէ քիմնէլէրին տօսթու օլմատըղընտան , պէնիմտէ տօսթթում եօգ տուր . . .

Գուրլանտ . — Եանըլըեօրսունուզ , մատամ , պէն էօյլէ ատէմլէր պիլիերիմ քի , հէմ մէրհամէթլէրինտէն , հէմտէ սանաաթլարը իգթիզասընտան օլարագ , պէտպաթթ վէ պիշարէ քիմնէլէրին տօսթլարը տըրլար :

Մարի . — (Ինանմամազլըզլա .) Պիլտիկինիզ ատէմլէր քիմլէր տիրլէր :

Գուրլանտ . — Բօլիս մէմուրլարը տըրլար :

Մարի Տօրիա տիթրէտի , վէ նազարը տիգգաթընը Գուրլանտա աթֆ իլէ ,

— Սիզ բօլիս մէմուրոմուսունուզ , տէյի սիւալ իթտի :

Գուրլանտ . — Էվվէթ :

Մարի . — Եինէ զէվճիմ իշի՞ն մի կէլտինիզ :

Գուրլանտ . — Էվվէթ , ֆագաթ սիգէ պազը իւմիտ , պազը թէսէլի կէթիրմէք , վէ Տօրիա հագգընտա խապէրլէր վիրմէք իշին կէլտիմ :

Մարի . — Բէնտիսինի կէօրտիւնիւլ միւ . . . նիշին պանա սէյլէմէեօրսունուզ :

Գուրլանտ . — Պու սուրէթլէ վէ գաբու էշիկինտէ կէօրիւշմէքիկիմիզ միւնասիպէթ ալմազ : Շու գատար քի , Ալմանլարտան գօր

տան պու սէօղիւ սէօյլէմէն օրուամ . անճագ , իտէճէկիմիզ մուհապէ-
րէ՝ եալընըզ սիզէ վէ պանա ալիտ օլտուղու իչին , պու մահէլլտէ
պէօյլէ պիր մուհապէրէնին ճայիզ օլամաեաճաղընը անլաթմագ իս-
թէրիմ :

Մարի . - Իչէրի կիրին , միւսիւ , չաբուգ իչէրի կիրին , վէ պիր
ան էվվէլ հէր շէյի պանա սէօյլէերին . . . Զէվճիմի կէօրտիւկիւնիւզ-
տէն պէրու չօգ վագըթ կէչտի՞մի :

Գուրլանտ . - Օն պէշ կիւն գատար կէչտի :

Մարի . - Պիչարէ նա՞սըլ իտի . մահպուսիյեթինէ նա՞սըլ գաթ-
լանըն օրտու :

Գուրլանտ . - Օ քէնտի հալինտէն խօշնուտ տուր , վէ հէր շէյի
սապր իլէ գաթլանմագտա տըր տիեէմէմ , տէյի՞մի :

Մարի . - Հէր շէյի սապր իլէ գաթլանմագ մը . էօյլէ օլմագ
իչին պիր ալչագ , պիր գապահաթլը օլմալը տըր . . . լաքին , միւսիւ ,
օ պիսուշ տուր , պիկիւնահ տըր :

Գուրլանտ . - Զէվճինիզին պիսուշլուղունու տայիմա մէմուլ իթ-
միշիմ տիր , լաքին էկէր տիկէր իսպաթլարըմ պուլունմասա իտի ,
օլ պապտէ էմին օլմագլըղըմ իչին սիզի կէօրմէքլիկիմ Վեաֆի օլուր
իտի :

Մարի . - Իսպաթլար մը տէտինիզ :

Գուրլանտ . - Սագըն էնտիշէ վէ թէլաշ իթմէերին . Սիզէ սէօյլէ-
էճէք շէյիմ , ֆէվգէլատէ զանն օլունաճագ իսէ տէ , ասըլ հա-
ղըգէթի հալ տիր . Հալպու քի պիր գապահաթլընը մահքիւմ
գըլտըրմագա եալընըզ իսպաթ քեաֆի տէյիլ տիր :

Մարի . - Նէ՞ տիեօրսունուզ :

Գուրլանտ . - Էվվէթ , վէ իշթէ պիզտէ , թամ պու հալտէ պու-
լունուեօրուզ : Շէօյլէքի Պուրէյլին գաթիլի Տօրիա օլմատըղընը
պիլիեօրուզ , ֆագաթ էլիմիզտէն պիր շէյ կէլմէեօր :

Մարի . - Պիլիեօրմուսունուզ . ամահ , բէճա իտէրիմ , պու
խուսուստա պիր ազ զիեատէճէ մալիւմաթ վէրին :

Գուրլանտ . - Փաղլա նէ՞ տիեէպիլիլիմ :

Մարի . - Գաթիլին իսմինի պիլիեօրմուսունուզ :

Գուրլանտ . - Էվվէթ , պիլիլիլիմ :

Մարի Տօրիա , թէաճճիւպ , իւմիտ վէ մէսէրրէթ հիսսիեա-
թըլլա սայքի մէճնունա տէօնիւպ , Գուրլանտըն էլլէրինի քէնտի
էլլէրինտէ սըգմագտա , վէ օ էլլէրի պուս իլլէմէքտէն տուր օլ-

մամադարս խոր։ Մէրգուժէ, իշպու Ծիւմայիշինի պիր արա
գաթթ իլէ,

— Քէճա իտէրիմ, միւսիւ, բէճա իտէրիմ, գաթիլին իսմինի
պէեան իտին, տէտի։

Գուրլանտ. — Պու սըրրը սագլամանա իգթիտարընըզ օլաճագ
մը տըր։

Մարի. — Սէօյլէեէճէկինիզ սըրըր քիմսէեէ ֆաշ իթմէեէճէկիմէ
եէմին իտէրիմ։

Գուրլանտ պաշընը գաշըտը։ Մէրգուժ, մէզպուրէնին իսթէ-
տիկի շէյի սէօյլէմէկէ թէրէտտիւտ իտիեօրտու։ Օլ վագըթ Մարի
Տօրիա, չու վէճհլէ քէլամա տէվամ իյլէտի։

— Մ'հ, միւսիւ, վագը օլան թալէպիմ, քէնտի հագգըմ տըր։
Պէնիմ իֆշաի էսրար իթմէքլիկիմտէն մի գօրգուեօրտունուզ, Ա'հ,
էֆէնտիմ, պանա էմիլյեէթինիզ օլապիլիր, զիրա մատտէ՝ քէնտի
զէվճիմ, անը հաեաթը, անըն նամուսու հագգընպատը... Թէէմին
տըւն քի՛ք քիմսէեէ պիր շէյ տիմէեէճէեիմ... Պու սըրըրն ֆաշ ի-
տիլմէմէսինէ պիրինճի ալէագատար պէն տէյիլմիեիմ։ Սէօյլէեէ-
ճէկինիզ սըրըր մէյտանա չըգարմագլա, գաթիլի, թէտպիրի տա-
րանտըրմըշ օլաճաղըմը անլամամ տէյի՞մի վէսվէսէ իտիեօրտունուզ՝
Սիզէ տիեօրումքի, մատտէ, զէվճիմէ տալիս տիր։ Պինապէրին
պէնտէն հէր շէյի թալէպ իտէպիլիսինիզ։

Գուրլանտ. — Բէք ալէա... գաթիլ...։

Մարի, իշիտէճէկի քէրիմէեի տինլէմէք իւզըէ, կէօղլէրի բար-
լաեարագ էյիլտի։ Գալպի, հէր վագըթտան զինատէ չարըրեօրտու-
թէնէֆիլիսիւ սայքի տուրմուշ իտի։

Գուրլանտ. — (Իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք.) Մօնմանէօր գա-
րընտաշլարտան պիրի տիր։

Մարի, պօղուգ պիր սէսլէ պաղըրըպ, կէօրինմէզ պիր էլ քէն-
տիսինէ վուրմուշճատընա ըիւճաթ իթտի, վէ պատէհու,

— Ֆագաթ հա՛նկըսը տըր, ժօրթ տոռը, իտաթա պոռլունան
ժօրթ տուր, տէյիլմի, տէյի պէեան իթտի։ (Իլավէթէն վէ եա-
վաշ սէսլէ տէ.) Էֆէր աթիլէրի իտէ, պու բէք տէհշէթի հալ տիր,
տէտի։

Լաքին, Գուրլանտ պաշընը սալլաեարագ,

— Խայր, Ժան տըր, տէյի ճէվապ վիրտի։

Մարի. — Ժա՛ն մը, ա՛հ եա Բապպի, եա՛Րապպի։

Բօլիս մէմուրու, Մարի Տօրիանըն, Էքի գարընտաշ պէյնիստէ մէգքիւր ֆէրգի իրաեէ իթմէսի, վէ Ժօրթուն իսմի թէլէֆֆիւզ օլունմասընա պէքլէրքէն, Ժանըն իսմի վերիվմէսի իւզէրինէ իւհարը տէհչէթ իյլէմէսի սէպէպինի անլաեամաեարադ, թէաճճիւպ իչինտէ կէօրիւնմէքտէ իտի: Պինապէրին սէպէպինի սիւալ իթմէքլէ, մէգպոսրէ, եաւաշ սէտա իլէ,

— Պիլմէ՝ եօրմուսուսուզ, քիմսէ սիզէ հիքեաեէ իթմէսի մի, տէյի սիւալ իթտի:

Գուրլանտ. — Նէ՞յի:

Մարի. — Եա՛ Բապալի, եա՛ Բապալի:

Պու արա, ուզուն միւտտէթ սիւքիւթ վադը ծլոպ, պիրտէն պիրէ Գուրլանտ, զիհնիստէ պիր ֆիքր տօղարադ,

— Փապաթ գաթիլին քիմ օլտուղունու իլք տէֆա պէնիմ սի. զէ խապէր վիրմէքիլիմ, բէք զարիպ շէյ աիր, տէտի:

Մարի. — Սիզտէն պաշգա անը թանըեան վէ պիլէն վա՞ր մը տըր քի, պանա խապէր վիրսին,

Գուրլանտ. — Հաքիմլէր իչինտէ բէք չօդ պիլէնլէր օլտուղու կի. պի, պիզգաթ ֆամիլեանըլ տախիլինտէ տախի պիլէն վար տըր:

Մարի. — (Շաշըրարադ վէ մէրգուսուն սէօյլէտիկինի անլաեամաեարադ.) Փամիլեամ տախիլի՞նտէ մի... Էվվէլ էմիրտէ պէնիմ ֆամիլեամ եօդ տուր... զէվճիմ հապսխանէտէ տիր... Իքի էվլատըմը Բրուսիալըլար գուրշունա տիզմիշլէր տիր... Իմտի, պէն եալընըլըմ... ասլա ֆամիլեամ պուլունմամադտա տըր:

Գուրլանտ. — Պիր էօեէ գըզընըլ օլտուղունու պանա սէօյլէտիլէր:

Մարի. — (Հէեէճան իլէ.) Օնտան պահա իթմէսին... րէճա իտէրիմ... Օ պիր ալչադ գըզ տըր... քէնտիսինի լանէթլէտիմ... պէնիմ իչին անըն վիճուտի եօդ տուր:

Գուրլանտ. — Պիլաքիս, անտէն պահա իտէլիմ:

Մարի. — Խա՛յր, իա՛յր, սուս օլուն... պիր ազ էվվէլ վիրտիկինիլ խապէրտէն սօնրա, պուրասաա օ գըզըն իսմինի վիրմէք, քիւ. ֆիւր իթմէք տիր:

Գուրլանտ. — (Էնտիշէ իլէ.) Պու սէօզլէրտէն շիմտի տէ պէն պիր շէյ անլաեամաեօրում:

Մարի. — Լիւսիէն... չիւնքի անը իյմա իթմէք իսթէեօրսուսուզ, տէյիլ մի:

Գուրլանտ. - Էվվէթ :

Մարի. - Լիւսիէն՝ պիր մէթրէս տիր... ա՛հ եա Բապպի, տօտադլարըմ պու կիպի քէլիմէլէրի նա՛սըլ թէլէֆֆիլզ իտէպիլիօր :

Գուրլանտ. - (Գաշլարը չաթըլարագ.) Մէթրէս մի :

Մարի. - Պուրէյլի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու պիր ազ էվվէլ պէեան իթտիկինիզ ժան տը Մօնմասէօրիւն մէթրէսի տիր, իշիթտինիզ մի... Օ ատէմին քի, Լիւսիէնին պապասը, անըն իշէտիկի պիր ճինասէթին ճէզասընը էօտէմէքտէ տիր... Պու տէհ. շէթլի տէյիլ մի տիր... Սիզ պէօյլէ պիր շէյի թէխայիլ իտէպիլի մի իտինիզ... Պունտան պաշգա, Մօնմասէօրիւն գաթլի օլտուղունու տա մէրգումէ պիլիր :

Գուրլանտ. - Էօյլէ օլտուղունու պէն տէ պիլիրիմ :

Մարի. - Շիմտիեէ գատար, սիզ, սալիք օլտուղունուզ մէմուրիեէթտէ պու գատար մէքրուհ, պու տէրէճէ մէնֆուր պիր հաթ թէսատիլֆ իթմիշ մի իտինիզ :

Գուրլանտ. - (Տիւշիւնէրէք.) Օլ գատար մէքրուհ, օլ տէրէճէ մէնֆուր քի, ատէթա ինանամասօրում :

Մարի. - Պէն, գըզըմըն ըրզ ու նամուսու հագգընտա սօն տէրէճէ իւմիտվար օլուեօրտում, լաքին մատէմ.քի շիմտի պէնիմ հիլ պիր իւմիտիմ գալմատը, վէ հէր կիւնա էմնիյեէթիմ ղայպ օլտու, օլ պապտէ պէնտէն տահա զիեատէ քիմ էմնիյեէթ իտէպիլիր :

Գուրլանտ. - Պուրէյլին գաթլինտէն էվվէլ մատմուլազէլ Լիւսիէնին, օ ատէմ իլէ միւնասէպաթը պուլունտուղունու պիլիօր սունուզ :

Մարի. - Խա՛յր, հալպու քի արալարընտա միւնասիպէթ եօգ իտի :

Գուրլանտ. - Էօյլէ օլտուղունա էմի՛նմիտինիզ :

Մարի. - Էվվէթ. հաթթա օնտան պէրու քէնտիսինի բէք չօգ տէֆա իսթիճվապ իթտիմ : Գաշ տէֆալար, պու սօն սէնէլէրին հիքեասէսինի քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնտիւմ : Սօն վագըլթլարա գատար Լիւսիէն Մօնմասէօրիւ թանըմասօրտու :

Գուրլանտ. - Տիմէք օլուր քի, արալարընտաքի իւլֆէթ, ճինա եէթ թարիսինտէն պաշլամըշ տըր :

Մարի. - Էվվէթ :

Գուրլանտ. - Պու ֆէվգէլատէ շէյ տիր. սիզ պիր ազ իյի տիւշիւնին :

Մարի. - (Միւքտտէրէն.) Մատեմ.քի պու պէոյլէ իսէ, նի՞չին տիւշիւնէեիմ :

Գուրլանտ. - Ձանն իտէրիմ.քի, գըզընըզըն ախլէագսըզլըզընա բէք չարուգ. ինանմըշսընըզ : Քէնտիսինի թէքտիր իթմէկէ հիչ պիր սէպէպինիզ եօ՞գ մու իտի :

Մարի. - Խա՛յր : Հալիմ, քեամիլ, վէ սէվիլմէկէ լաեըգ պիր գըզ իտի :

Գուրլանտ. - Կիւնիւն պիրինտէ, հէր կիւնա նամուսու, ըրզը թէքք իտէճէկինի զանն իթտիրէպիլէճէք հալ ու թավըր վա՛ր մը իտի :

Մարի. - Ասլա :

Գուրլանտ. - Հէման պիր կիւն իչինտէ քէնտիսինի միւթթէհիմ փ զանն իթտինիզ :

Մարի. - Քէնտիսի գապահաթընը իգրար իթտի :

Գուրլանտ. - Պէն սիզին եէրինիզտէ օլսա իտիմ, քէնտի իգ. բարընա բաղմէն, ինանմազ իտիմ :

Պու արա Գուրլանտ քէսպի հէեէճան իտիեօրտու : Մէրգու-մուն կէօզլէրի բարլամագտա օլուպ, պու իշտէ, ատի հիքեաեէլէ-րէ պէնզէմէեէն պիր հիքեաեէ, ֆէվգէլատէ պիր ճիււմ, վէլհա-սըլ քէնտի գուվվէյի թէիւայեիւլիեէսինէ մուվաֆըգ պիր էնթրի-գա, վէ քէնտի միւտալնէլէսինէ լաեըգ պազը ֆաճիալը վուգուաթ-լար քէշֆ իտիեօրտու : Պինապէրին պիր ազ միւլահազա վէ թէֆէք-քիւրտէն սօնրա, եավաշ սէտա իլէ,

— Էվվէթ, Էվվէթ, պու պու տուր : Պէն պու իշտէ մուվաֆ-ֆազ օլաճաղըմ, տէտի :

Մէրգում, եիւքսէք սէտա իլէ պու սէօզլէրի իրատ իթմիշ օլմաղլէ, Մարի Տօրիա թէաճճիւպանէ,

— Նէ՞ շէյտէ մուվաֆֆազ օլաճագսընըզ, միւսիւ, տէտի :

Մէրգում, մէղքիւր սիւալ իւզէրինէ աեըլարագ, Մարի Տօ-րիատան իսթէտիկի մալիւմաթըն իսթիճվապընա շու վէճհլէ տէ-վամ իյլէտի :

— Էվվէթ, պէն սիզին եէրինիզտէ օլսա իտիմ, գըզընըզըն իգրարընա ինանմազ իտիմ : Էլպէթթէ սիզին իլէ գըզընըզ պէյ-նինտէ պիր խայլի շայեանը թէէսսիւֆ վագըալար օլմուշ օլմալը տըր :

Մարի. - Էվվէթ, պէյնիմիզտէ բէք չօգ շայեանը թէէսսիւֆ

մէնզարէլէր վագը օլտու, վէ պու մէնզարէլէրտէ պէն մաղլուպ օլտում :

Գուրլանտ. - Մէզպուրէ քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէեօր մու իտի :

Մարի. - Խա'յր :

Գուրլանտ. - Աճայի'պ, հիշ պիր սէօզ սէօյլէ'մէեօր մու իտի :

Մարի. - Սիզէ խա'յր տիեօրում. քէնտի ալչազլըղը, պաշնը էյմէկէ քէնտիսինի մէճպուր իտիեօրտու. Զաթէն միւտաֆաասը իչին նէ' տիեէպիլիր իտի : Ֆագաթ շիմտի խաթըրմա կէլիեօր, հաթթա սիզ ֆիքրիմի ուեանտըեօրսունուզքի, պիր կիւն...

Գուրլանտ. - Է'յ պիր կիւն...

Մարի. - Էվլաուլարըմա վէ պանա, «Պէնի թահգիր իթմէյին, պանա լանէթ ջգուամեըն, չիւնքի սօնրա բիւշման օլապիլիրսի-նիզ» տէտի :

Գուրլանտ. - Իշթէ կէօրիւեօրսունուզա'. բէք եօլունտա լա-դըրաը իթմիշ. էյ պու սէօզ սիզին ֆիքրինիզի ա'շմատը մը :

Մարի. - Պու սէօզիւ պիզ պիր թէհտիտ մագամընտա թէլագ-դը իթտիք :

Գուրլանտ. - Ֆագաթ մէրգումէ, օ սէօզիւ իլէ սիզի ուեանդ պուլունտումագ իսթէմիշ : Պէն տէ սիզէ, անըն, մալիւմիւնիւզ օլմանեան տիկէր պիր քէլամընը պիլտիրէյիմքի, անլաեասընը :

Մարի. - Օ քէլամը քիմէ' խիթապ իթմիշ տիր :

Գուրլանտ. - Պուրէյլ մասլահաթընըն թահգըդաթընա մէմուր օլան Մ. տը Մօրէնէ :

Մարի. - Օ քէլամը նէ' տիր :

Գուրլանտ. - Մէզքիւր քէլամ, Մ. տը Մօրէնին պանա սէօյլէ տիկինէ կէօրէ, շունտան իպարէթ տիր, եանի, «Զապըթա' հայիզի իգթիտար տըր, լաքին պէն, զապըթատան տահա զիեատէ հայիզի իգթիտար պիր շէյ պիլիրիմքի, օ տա աշգ ու սէվտա տըր :

Մարի. - Պու սէօզիւ քէնտիսի' մի սէօյլէմիշ... ֆագաթ նի' չին սէօյլէմիշ :

Գուրլանտ. - Պիլմէմ, ամմա անլաեաճաղըմ :

Մարի. - Խաթըրմա կէլիեօր քի, պիր կիւն, քէնտիսինի պու էվտէն գօվտուղումուզ սըրատա, Ժան տը Մօնմանէօրիւն մէթրէ-սի օլմիւշ օլտուղունու պէեան իթտիկիմտէ, պու խուսուստա շէ տիտէն քէնտիսինի միւտաֆաա էյլէտի :

Գուրլանտ . - Պու հալլէրին հիշ պիրի նազարը տիգդաթընըզը տալէթ իթմէտի մի :

Մարի . - Փագաթ , միւսիւ , մատտէնէ տիր . . . նէ կիպի միւտ-հիշ պիր սըրըը իյմա իտիեօրսունուզ , նիշին պու մէրթէպէ իհ-թիեաթքեարանէ իֆատէյի մէրամ իյլէեօրսունուզ , վէ հագըզէթի հալի պանա պէեան իթմէեօրսունուզ :

Գուրլանտ . - Հագըզէթի հալի պէն տէ պիլմէմ , լաքին եա-գընտա անլաեաճաղըմ : Շու գատարքի , հէր կիւնա զահիրի հալէ գարչը օլարագ , զանն իտէրիմ քի գըզընըզը բէք չաբուգ իթհամ իթմիշսինիզ տիր :

Մարի . - Օհ , միւսիւ , էկէր Լիւսիէնին , պէնիմ մուհապպէթիմէ տայիմա լաեըգ պուլունտուղունու իսպաթէ մուվաֆֆագ օլուրսա-նըզ , պէնի տէրեայի մէսէրրէթէ միւսթաղըագ իյլէեէճէքսինիզ :

Գուրլանտ . - Միւհթէրէմ գատըն , պու խուսուստա ումարըմ քի միւշքիլաթ չէքմէեէճէյիմ : Պէնի տիւշիւնտիւրէն պու տէյիլ տիր . իլլա քէնտիսինի կիզլիճէ կէօրմէք իսթէրիմ , զիրա թապիա-թիլլէ , Մօնմաեէօրիւն պէնի թանըմասընը իսթէմէմ :

Մարի . - Անըն ճինաեէթինի իսպաթ իթմէք իշին նէ եաբմագ նիեէթինտէսինիզ :

Գուրլանտ . - Օհօ , սիզ բէք իլէրիեէ վարըեօրսունուզ , Շիմ-տիլիք պէնիմ հիշ պիր չէյտէն մալիւմաթըմ եօգ տուր : Վագը օ-լան սիւալինիզէ միւթաալլիգ . խուսուս հագգընտա վիրէճէկիմ գարար , վուգուաթա վէ Լիւսիէն իլէ իտէճէկիմ մուհավէրէեէ միւթէվագըֆ տըր : Պէն , գուվվէյի թէխայեիւլիեէեէ մալիք պիր ատէմիմ . պու կիւնիւք հիշ պիր բլանըմ եօգ տուր , ֆագաթ եա-րըն օլաճագ տըր . . . հէր նէ հալ իսէ , Լիւսիէն խանէնիզէ ասլա աեագ պասմա՞ղ մը :

Մարի . - Ասլա :

Գուրլանտ . - Պունունլա պէրապէր քէնտիսիլլէ կէօրիւշմէլլիյիմ : Բէնտիսինի ուսթալըգլա իսթիճվապ իթտիկիմտէ , պէնիմէ օլուպ օլմատըղընը , վէ Մօնմաեէօրիւն տօսթու եախօտ տիւշմէնի օլտու-ղունու անլաեաճաղըմ :

Մատամ Տօրիա , օլ տէրէճէ մուզտարըպ օլմուշ իտիքի , ֆիք-րի տայիմա ֆէնալըգ տիւշիւնտիւկիւնտէն , պու սըրատա տախի Գուրլանտըն վիրտիկի իւմիտլէրէ ինանմաեարագ , պիր ահ իթտի : Բօլիս մէմուրու իսէ , տիւշիւնէրէք ,

— Ելալէթթէ Լիւսիէն, իբի էվլատընըլըն մէզարը իւզէրինէ տուա իթմէք իւզրէ չօգ տէֆա գապրիսթանա կիթմէքտէ տիր, իմտի, քէնտիսինի օրատա պէքլէնիպ կէօրիւշէճէնիմ, տէտի:

Մարի. — Պէն տէ եազընտա սիզի թէքրար կէօրէճէնիմ, տէյիլ իմ, միւսիւ Գուրլանտ: Ֆիքրիմտէ պիր իւմիտ էսէրի հասըլ իթտի կինիզ հալտէ, պէնի խապէրսիզ պրագամազընըլ:

Գուրլանտ. — Խա'յր, խա'յր, պիչարէ գատըն, պու պապտէ պանա կիւվէնէպիլիրսինիզ: Շու գատար քի միւնասէպաթըմըզա շիւպհէ իտիլմէսին իշին եալընըզ կիճէ վազթը պուրաեա կէլէպիլիրիմ: Սագըն քիմսէեէ պու մատտէեէ տայիր պիր քէլիմէ պիլէ տիմէնին:

Մարի Տօրիա ճէվապ վիրմէտի: Մէրգուլմէնին սէպաթըլը վէ մահզունիյեթպախշ պագըշը, քէնտի եէրինէ ճէվապ վիրմէքլէ, Գուրլանտ, օրատան հարէքէթ, վէ քէնտի իկամէթկեահընա ալ տէթ էյլէտի:

Սլ էսնատէ գար եազմագտա վէ շէտիտ պիր սօուգ հիւքմ իթմէքտէ օլմասըյլա, բօլիս մէմուրու թիր թիր տիթրէեօրտու: Մէրգուլմ, էլլէրինի օվալաեարագ, քէնտի քէնտիեէ,

— Խիւտա ալիմ, էկէր Սէնէկալ մէմլէքէթինտէ օլաա իտիմ, պունտան զիեատէ սըճագ օլաճագ իտիմ: Ֆագաթ, նէ' չարէ, Սի պէրիատա մալի բէնկլի թիլէ ի ավլաեանլար տա, բէք քէյֆիլ օլա մազլար, տէտի:

Իշթէ, Գուրլանտ, պազը ալ խաթըրէլէրիլէ միւթէսէլլի օլա րագ, սամանտան եաթաղընա եաթտը, վէ վիճուտիլէ աեազլարընը տէօրթ պէշ էօրթիւ իլէ մուհաֆազա իթտիքտէն սօնրա, սօուզուն շիտտէթինէ րաղմէն, ուեուեապիլտի, վէ սապահլաեընէրքէն գալգըպ, քէնտի քէնտիեէ,

— Պու կիւն Լիւսիէնի կէօրէճէնիմ... օ կէնճ գըզ պէնի ալէագատար իթմէքտէ տիր, չիւնքի թամ պէնիմ խաթէտիկիմ եօլ տա պիր գըզ օլմալը տըր... Պիր գատըն, գուվվէյի թէխայեիլի եէեէ մալիք օլուր խէ, նէ' տէրէճէեէ գատար մագսէտինտէ իլէրլէեէճէկի պիլինէմէզ, տէյի պէեան իթտի:

Ֆագաթ օ կիւնիւ, Ֆրանսըզլարըն վէ Բրուսիալըլարըն թօրլարը զիեատէճէ իշ կէօրմէքտէ օլմասը, վէ Բրուսիալըլար Ֆրանսըզլար հագգընտա զիեատէ շիտտէթ խաթիմալ իթմէլէրիլէ, Լիւսիէնին, գապրիսթանա կիտէմէեէճէկի տէրքեար օլմասըյլա, Գուրլանտ, գարարընտան ֆարիզ կէլտի իսէ տէ, պօշ վազըլթ կէշիրմէք

խթէմէտիկինտէն, Գլօտինի պուլմագ իւմիտիլէ Պէրնատէթէ գատար կիթմէեի միւլահաղա իլլէտի:

Յիւվագը օլ էսնատէ կէնճ գըզ չիֆթլիքտէ օլմասըյլա, Գուրլանտ, Էանընա վարտըղընտա,

— Մատմուլաղէլ Գլօտին, տէտի:

Գլօտին. — (Մէրգուլմա տէօնէրէք.) Փագաթ, միւսիւ, պէն սիզի թանըմանօրում:

Գուրլանտ. — Պիլաքիս, մատմուլաղէլ, պիթիպիթիմիզի թանըհաճաղը:

Գլօտին. — Հալպուքի պէն սիզի թանըմագ մէրադընտա տա տէյիլիմ:

Գուրլանտ. — (Թէպէսսիւմէ.) Սագըն պու գարարընըզտան տօլաեը բիւշման օլմանասընը:

Գլօտին. — Հիւ տէյիլ իսէ, նէ՞ իսթէտիկինիզի պանա պիլտիրմէլիսինիզ:

Գուրլանտ. — Պու պապտէ հագգըսընըզ, Մատմուլաղէլ, գըզընտաշընըզլա միւնասիպէթ իթմէկէ էշէտտի արգում վար տըր:

Գլօտին. — Լաքին նէ՞ սէպէպլէ, նէ՞ մագսէտլէ վէ նէ՞ մէնֆաաթլա:

Գուրլանտ. — Նէ՞ սէպէպլէ մի. չիւնքի պէն ավճը տօղմուշում տուր. արգումու ապլա եէրինէ վարտըրամամըշում տըր, վէ քէօյլէրտէ իգամէթ իթմէք իսթէրիմ. նէ՞ մագսէտլէ մի. անըն վէ պէնիմ սաատէթիմիզ մագսէտլիլ. նէ՞ մէնֆաաթլա մի. շու էսնատէ ղանէթ պէտպաթիթ օլան պիր քիմէնին մէնֆաաթլայլա, օ պիշարէնին քի, շիմտի զընտանլարտա նէմլագ պիր սաման եաթագ իւզէրինտէ եաթըպ ինլէմէքտէ տիր:

Գլօտին. — (Բէնտիսինի պիր ազ թօբլանարագ.) Միւսիւ, իֆատէնիզի անլանամանօրում:

Գուրլանտ. — Աճայիւ, նէմլագ սաման եաթագլար իւզէրինտէ եաթըպ ինլէնէն օն գատար ահըպպանը՞ մը վար տըր:

Գլօտին. — Միւսիւ, մէրամլընըղ աշըգտան աշըղա անլաթըն:

Գուրլանտ. — Մատմուլաղէլ, գուլաղընըզըն անլամագլըզ իգթիտարը ճիւզի իսէ տէ, եինէ կիւզէլ պիր գուլագ տըր: Տօրիտան պահս իթմէք իսթէեօրում, նա՞սըլ անլանամանօրսուլնուզ:

Գլօտին. — (Տիթրէեէրէք.) Էյ օլ պիշարէ ատէմ հագգընտա նիլին գըզգարընտաշում իլէ կէօրիւշմէք իսթէեօրսուլնուզ:

Գուրլանտ. - Իլերուտէ անլարսընըզ :

Դլօտին. - Տիմէք տիր քի, Լիւսիէնէ, սիզտէն տօլաեը պահս
իթմէմի իսթէեօրսունուզ :

Գուրլանտ. - Էվվէթ : (Ղանէթ էսրարի պիր հալ իլէ տէ.) Փա-
գաթ Մօնմաեէօրտէն սագընընըզ :

Դլօտին, քէնտի սըրըլարընա մէրգուսուն վուգուֆու պուլուն-
տուղունու տէրքլէ, լէհճէսի սօլտուղունտան, Գուրլանտ,

- Մատմուաղէլ, պէնտէն ապա գօրգմանըն, պէն պիր տօս-
թում, տէտի :

Դլօտին. - Տօսթ օլմանըզըն իսպաթը նէ՞րէտէ տիր :

Գուրլանտ. - Պէն, Մ. տը Մօրէն թարաֆընտան կէօնտէրիվիլ
պիր բօլիս մէմուրուեում :

Դլօտին. - (Մէսէրրէթլէ.) Ա՛հ :

Գուրլանտ. - Քէշֆինիզի տէ թէմամիլլէ պիլերիմ :

Դլօտին. - Օ հալտէ...

Գուրլանտ. - Օ հալտէ, պէն պիր ավճըեմ : Պիր թիլքի արա-
եօրում, վէ օ թիլքիեի, Մօնմաեէօրլէրին ֆապրիգասընտա պու-
աճաղըմը զանն իտիեօրում :

Դլօտին. - (Թահգիրամիզ պիր թավը իլէ.) Ա՛հ, էկէր մատտէ
եալընըզ օ թիլքիեի պուլմագ իսէ...

Գուրլանտ. - Հասըլը, մատմուաղէլ Դլօտին, սիզին պանա էմ-
նիյեթինիզ վա՞ր մը տըր, վէ գըզգարընտաշընըզըն տախի էմնիյ-
եթի օլաճաղընը մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ :

Դլօտին. - (Թէրէտտիւտլէ.) Սիզին պիր տօսթ օլտուղունուզա
էլինիզտէ նէ՞ իսպաթ վար տըր :

Գուրլանտ. - Աճայի՛պ, սիզ թըպգը թուվմաս առաքեալա պէն-
զէեօրսունուզ : Հէր հալտէ կէօզիւնիլզլէ կէօրտիւքտէն վէ էլինիզ-
լէ թուլթտուգտան սօնրա իգնա օլաճագսընըզ : Իմտի, պու խու-
սուստա սիզէ մուխալիֆէթ իթմէմ :

Մէրգում, պու սէօզլէրի սէօյլէեթրէք, ճիզտանընտան տիգ-
գաթլըճա տիւրիւլիւ պիր քեաղըտ չըգարըպ, Դլօտինէ վիրտի
Մէզպուրէ տէ պու քեաղըտը ալըպ միւնտէրիճաթընը օգուտու
Պու քեաղըտ, օրտուկեահտա Մ. տը Մօրէն թարաֆընտան եազը-
լան մէթուպ օլուպ, Դլօտին, օգուտուգտան սօնրա, Գուրլանտա
իեատէ իթտի, վէ Գուրլանտ տա, թէպէսսիւմլէ,

- Շիմտի պիր իթիրազընըզ գա՛լտը մը, տէտի :

Գլօտին . - Խա՛յր , շիմտի սիզի գըզգարընտաշըմա կեօթիւրմէկէ
հաղըրըմ :

Գուրլանտ . - Նէ՞րէտէ տիր . . . Ֆապրիգանա կիրմէմիզէ միւ-
սաատէ օլո՞ւնուր միւ :

Գլօտին . - Գըզգարընտաշըմ շիմտի Մօնմանէօրլէրին խանէսին-
տէ տէյիւ տիր : Պիչարէ աղըր սուրէթտէ խասթալանտը , հաթթա
էօլիւմ թէհլիքէսի աթլաթտը : Մէզպուրէ իյիլիկէ եիւզ թութաք
թութմազ , չիֆթլիկէ կէլտի , զիրա մատամ տը Մօնմանէօր էօլ-
տիւկիւնտէն , ֆապրիգատա գալամազ իտի :

Գուրլանտ . - Շիմտի Կարշտա՞մը տըր :

Գլօտին . - Էլան պիր ազ միւզտարըպ օլարագ պուրատա տըր :

Գուրլանտ . - Քէնտիսինի կէօրէպիլի՞րմիեիմ :

Գլօտին . - Շիմտի կէօրէպիլիւսինիզ :

Գուրլանտ . - Թէմամ , ֆագաթ սիզէ պիր շէյ տահա սօրմ : գ
խթէրիմ :

Գլօտին . - Նէ՞

Գուրլանտ . - Մատմուազէլ Լիւսիէնին , Ժան տը Մօնմանէօր ,
հագգընտաքի աշգ ու մուհապպէթի նէ՞ մէրքէզտէ շէյ տիր : Պէն
պու աշգ ու մուհապպէթէ ինանամանէօրում :

Գլօտին . - Պու՛նու Լիւսիէնէն սօրումն , միւսիւ , օ սիզէ ճէվապ
վէրիր :

Պու սուրէթլէ Գլօտին , Գուրլանտը , Լիւսիէնին պիր գօլթուգ-
լու իսկէմլէ իչինտէ վէ պիւսիւք պիր աթէշին եանընտա , լէհճէսի
ղանէթ սօլմուշ օլարագ եաթմիշ պուլունտուղու պիր օտանա կէօ-
թիւրտիւ : Լիւսիէն , հէր նէ գատար գուվվէթլի իտի իսէ տէ , հէ-
նուզ քեամիլէն իեատէյի սըհհէթ իթմէմիշ իտի : Գուրլանտ , մէզ-
պուրէեի սէլամլատըգտան սօնրա , Գլօտինէ խիթապէն ,

— Պէնի գըզգարընտաշընըզա թագտիմ իտին , տէտի :

Գլօտին , բօլիս մէմուրընըն իսմինի վէ մէմուրիեթլինի անլաթ-
մասընտա , Լիւսիէն , կէօլլէրի բարլաեարագ վէ գօլթուգլու իսկէմ-
լէսինտէ տօղրուլարագ ,

— Միւսիւ , նէ՞ արզու իտիեօրսունուզ , վէ նէ՞ սէպէպէ պու-
րանա կէլմիշսինիզ տիր , տէտի :

Գուրլանտ . - Մա՛տմուազէլ , արզում , սիզէ եարտըմ իթմէք-
տէն իպարէթ տիր : Լաքին հէր շէյտէն էվվէլ պանա էմնիեթթի
քեամիլէնիզ օլմագ լաղըմ տըր : Պիր ազ էվվէլ գըզգարընտաշընըզ՝

հագ-գըմտա գայտը իհիեաթլէ տավրանըեօրտու, Պիլմէմքի սիւղ...

Լիւսիէն. - Մի'ւսիւ, պէն շու գատարը սէօյլէրիմքի, էկէր Մ. տը Մօրէնին մէքթուպու սախթէ իսէ, սիւղ Մ. տը Մօնմանէօր թա. րաֆընտան կէօնտէրիլմիշսինիլ տիր.

Գուրլանտ. - Օհօ', պու զանն...

Լիւսիէն. - Տո'ւրուն, Պուրէյլին ճինանէթի սըրընը թէքմիլէն պիլտիկինիլի տէ քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնտիւքճէ, շու նէթիճէտէ գարար գըլաեօրումքի, մէղքիւր սըրըր եալընըլ իքի քիշի սիգէ ֆաշ իտէպիլիւր, վէ պուշլար տա Մօնմանէօր իլէ Մ. տը Մօրէն տիրլէր, Մ. Լանտէտէն, աալիեէ նազըրընտան վէ Մ. տը լա Վօնտ. տան պահա իթմէմ... Պուշլարըն իւշիւ տէ եալընըլ պիւր շախս ի չինտէ մէվճուտ տուր... Հալպուքի Մօնմանէօր քէնտի քէնտիսինի նի՛չին սիգէ զամմազլաեաճագ տրը.

Գուրլանտ. - Միւլահազանըլ բէք հագ-գըլ տըր, մատմուլազէլ.

Լիւսիէն. - Զիրա պէօյլէ պիւր իֆշայի սըրը, քէնտիսի իչին ա. զիմ մուխաթարալարը մուճիպ օլաճաղընտա շիւպհէ եօգ տուր, իմտի սիլի պիլգէ կէօնտէրէն Մ. տը Մօրէն տիր.

(Պատէհու էլլէրինի մէրգումա ուզաթարագ), - Պու հալտէ սէֆա կէլտինիլ Մ. Գուրլանտ, տէտի.

Գուրլանտ. - Թէշէքքիւր իտէրիմքի, մատմուլազէլ, պարի սիլ, գըզգարընտաշընըլ կիպի պէնի թազեիգ իթմէտինիլ.

Լիւսիէն. - Գըզգարընտաշըմըն հագ-գը վար տըր. էթրաֆըմըլ տա պուլունանլարըն ճիւմլէսի տէ տիւշմէնլէրիմիլ տէյիլ մի տիր. լէր, եալընըլ իտպար ու ֆէլաքէթէ մուշթաղըր օլուեօրուլ, հալ պու քի հիշ պիւր մէսէրրէթ...

Գուրլանտ. - Նէ' տիմէք իսթէեօրտունուլ.

Լիւսիէն. - Սիլգէ եէնի պիւր խապէր վիրմէք ֆիքրինտէ տէյի. լիմ. Հէր նէ իսէ, կէրէք ագլէն վէ կէրէք հիյնի հաճէթտէ պէտէ. նէն սիլգէ մուլալէնէթ իթմէկի վաս իլլէրիմ. Պէտէնէն եարտըմտան զիեատէ ագլէն եարտըմըմա էմիլյեէթիմ վար տըր. Մատէմքի աբ. թըգ արամըզտա թէրէտտիւտ գալմատը իսէ, ֆիքրիմիլի աչըգտան աչըզա պէեան իտէպիլիլիլ.

Գուրլանտ, պիւր իսկէմլէ կէթիլիպ, Լիւսիէնին գօլթուգլու իսկէմլէսի եանընտա վէ աթէշին էօնիւնտէ օթուրտուգտան սօնրա, էլլէրինի օվուշտուրտու, վէ պիւր ազ ըսընտըգտան սօնրա,

— Մա'տմուլազէլ, սիլի իսթիճվապ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ

խտհորմիսինիզ, չիւնքի իշին քիւհնիւնէ վարմագ իշին, էն գօլայ չարէ պու տուր, տէտի:

Լիւսիէն. - Իսթիճվապ իտին, միւսիւ. սիզտէն հիշ պիր շէյ կիզէեմէեհէհիմ:

Գուրլանտ. - Հիշ պիր շէյ մի:

Լիւսիէն. - Էվվէթ, հիշ պիր շէյ:

Գուրլանտ. - Ժան տը Մօնմաեթօրիւ սէվի՞թօրմուսունուզ:

Լիւսիէնին լէհճէսի ֆէվզէլատէ գըզարտը, վէ գահգահա իլէ կիւլէկէ պաշլատը:

Գուրլանտ. - Ճէվապընըզ պիհուտէ տիր, մատմուլազէլ. տիմէք անտէն նէֆրէթ իտիեօրսունուզ:

Լիւսիէն. - Էվվէթ, բուհուսուն պիւթիւն գուվվէթիլլէ քէնտիսինտէն նէֆրէթ վէ իքրահ իտէրիմ, Հագըգէթի հալի պիլէն պիր ատէմ, պիր ճանիեի սէվտիկիմի նա՞սըլ զանն իտէպիլիր:

Գուրլանտ. - Պէն պու շէյի մէմուլ իթմէեօրում, վէ ասլա մէմուլ տա իթմէտիմ:

Լիւսիէն. - Թէշէքքիւր իտէրիմ, Էվվէթ օ ատէմտէն նէֆրէթ վէ իքրահ իթմէքտէեիմ, չիւնքի քէնտիսինտէ, հէր շէյ հագըգընտա թահգիր վէ ֆէնալըղա մէյլ վար տըր, վէ պու մէյլ իսէ, ղանէթ վասի վէ եիւքսէք պիր մէվգիտէ տիր... Գէնտիսինտէն նէֆրէթ վէ իգըրահ իթմէքտէեիմ, գիրա իճըա իթտիկի ճինաեթտէն տօլանը իզթիրապը գալպիեհսի օլսա պիլէ, էսէֆ իթմէքտէ տէյիլ տիր... Էվվէթ, մէրգուստան նէֆրէթ վէ իքրահ իտէրիմ, չիւնքի պանա տէհշէթի պաիս օլմագտա տըր... Գէնտիսինէ գարըռ ուղրաշաճապիլէճէկիմի մէմուլ իտիեօրտում, հալպուքի մաղլուպ օլտում... Տէրէօհտէ իթտիկիմ վաղիֆէեի պունտան տահա իլէրի կէօթիւրմէք իշին պիր ազիզ եախօտ շէհիտ օլմագլըղմ լազըմ իտի, ֆագաթ պէն գատըն սընըֆընա մէնսուպ պուլունմագտաեըմ:

Գուրլանտ. - Սիզին, անտէն նէֆրէթ վէ իգըրահ իթտիկինիզի անլաեօրում, լաքին օ սիզի սէվի՞թօր մու:

Լիւսիէն. - Ֆէվզէլատէ սէվէր:

Գուրլանտ. - Իշթէ պիզիմ գուվվէթիմիզ պունտա օլաճագ տըր, Պու ատէմին գալպի, քէնտի զաաֆէթինի ինթաճ իտէճէք տիր:

Լիւսիէն. - Պէն տէ սիզին կիպի զանն իթտիմ իսէ տէ, մէրգում գալպինէ էհէմիեթ վիրէն տէյիլ տիր, վէ ճինաեթինէ

ղալէպէ չալտըրմագ իչին, իգթիզա իտէրսէ, գալպինի չըղնանըպ իւզէրինտէն եիւրիւեէճէք տիր:

Գուրլանտ. - Պագալըմ . . . Աչգ ու սէվտա՝ պագըլարա հիքմէթ-լէր իշլէթտիրիր, պագըլարը տա պիր թագըմ ագըլարըզլարտա պուլունտուրուր, Շիմտի շունու պանա սէօյլէեին քի, Մօնմանէօ-րիւն խանէսինէ կիրմէքտէն վէ անըն հագգընտա մուհապպէթ կէօսթէրմէքտէն մագսէտինիզ նէ՞ իտի:

Լիւսիէն. - Մագսէտիմ, ճինսանէթինի իգրար իթտիրմէք իտի:

Գուրլանտ. - Նէ՞ վէսայիթ իլէ իգրարէ մէճպուր իտէճէք իտինիզ:

Լիւսիէն. - Պէն պիլի՞րմիւհիմ, Անճագ պախթա կիւվէնիւօրտում:

Գուրլանտ. - Քէնտիսինի նի՞չին թէրք իթտինիզ:

Լիւսիէն. - Իզհարը նէֆրէթ վէ իգրահ իթտիկիմ իչին:

Գուրլանտ. - Պագը կիւնա ատէմը պասիրէթլէ իգրահ ու նէֆ-րէթինիզ անլաշըլտը մը:

Լիւսիէն. - Խա՛յր:

Գուրլանտ. - Նէ՞ կիպի պէհանէ իլէ ֆապրիգանը թէրք իթ-տինիզ:

Լիւսիէն. - Մատամ տը Մօնմանէօրիւն վէֆաթը պէհանէսիլլէ:

Գուրլանտ. - Բէք ալէա. լաքին պու սուրէթլէ քէնտիսիլլէ գաթը միւնասիպէթ իթտինիզ մի:

Լիւսիէն. - Խա՛յր:

Գուրլանտ. - Յիքրինիզ հագգընտա շիւպհէ իթմէզ մի:

Լիւսիէն. - Խա՛յր, օլ պապտէ էմինիմ:

Գուրլանտ. - Պէլքի տէ սիզի կէօրմէք իչին պուրանա կէլիր:

Լիւսիէն. - Պիր տէֆա կէլտի:

Գուրլանտ. - Թէքրար կէլէճէք մի տիր:

Լիւսիէն. - Զօգ տէֆա կէլէճէք տիր:

Գուրլանտ. - Զանն իտէրիմքի, քէնտիսինին, Պուրէյլին գա-թիլի օլտուղունու պիլտիկինիզ տէ շիւպհէ իթմէզ:

Լիւսիէն. - Բէք չօգ քէրրէ քէնտիսինտէ պագը շիւպհէ էսէր-լէրի միւշահէտէ իլլէտիմ: Լաքին զանն իտէրիմքի, օ շիւպհէլէրի տէֆ իտէպիլտիմ:

Գուրլանտ. - Նէ՞ կիպի սըրալարտա ֆիքրինտէ շիւպհէ հասըլ օլտուղունու պէեան իտէպիլի՞րմիսինիզ:

Լիւսիէն, մէրգումուն եիւքսէք սէտա իլէ ըիւեա կէօրտիւկիւ գէման քէնտիսինին իւթէ կէլտիկինի, վէ Ժանըն, պիրտէն պիրէ

ուեանըպ, հէեեճանը շէտիտ հիսս իյլէտիկինի, վէ օլ վագըթտան պէրու մէրգուսուն քէնտի քէնտիսինի գօլլատըղընը հիքեանէիթօ տիկի կիպի, Ֆրանսըզ ասաքիլի մուսվինէսինին ֆապրիգանա հիւսնուրը վագըասընը, վէ նէ՝ սուրէթլէ Կօթիէեի գուրթարմը օլտուղունու նագլ իյլէտի, վէ իլավէթէն,

— Մօնմանէօր իլէ Կօթիէտէն պիրինի ինթիսապ իթմէլի իտիմ : Պունլարտան պիրիսի էօլմէլի իտի : Պէն իսէ, Կօթիէեի էօլիւմէ ինթիսապ իթտիկիմտէն, Մօնմանէօրիւն, աչգ ու մուհապպէթիմ հագընտա շիւպհէտի գալամազ իտի, տէյի պէեան իթտի :

Գուրլանտ, պու ֆաճիալը հիքեանէեի տինլէտիկի զէման, տիթրէմէքտէն քէնտիսինի մէնն իտէմէեօրտու, վէ հայրէթլէ Լիւսիէնէ պագընօրտու : Պու կէնճ գըզ իսէ, իշպու շէյլէրի զանէթ սատէ վագըալար մագամընտա նագլ իտիեօրտու :

Մէզպուրէ նագլիեթիինի իքմալ իտինճէ, Գուրլանտ,

— Պու գըզճըղազ, զանէթ շայեանը թէհայեիւր պիր մախուգ տուր... Պու նէ՝ ճէսարէթ... խուսուսա նէ՝ մէրթէպէ գուզվէյի թէխայեիւլիեթ... հէման պէնիմ գուզվէյի թէխայեիւլիեթմէ տէ ֆայիգ... տէյի միւլահազա իթտի :

Պատէհու ալէնէն վէ քէմալը հէեեճան իլէ,

— Մատմուազէլ, պու կիւնէ տէկին ֆէվզէլատէ ճէսուրանէ օլմանըզ, է՛ն նիհանէթ մէյեուսիեթտէ գարար գըլմագ իշի՛ն մի տիր, տէտի :

Լիւսիէն. — Նէ՞ եաբանըմ :

Գուրլանտ. — Պիրլիքտէ չալըշմալընըզ. կէօրիւեօրտունուզ քի, ստի օլմանան պիր ճանի գարշըսընտա պուլունուեօրուզ : Հաթթա ճինանէթին ահվալ վէ վէգաիեի տէ տիկէր ճինանէթլէրէ պէնզէմէմէքտէ տիր : Պունտա էօյլէ պիր էնթրիգա վար տըր քի, բօլիս նէզարէթինտէ հէր կիւն թէսվիեթ իտիլէն օն գատար մուհաքէմէլէրտէ էմնալի կէօրիւլէմէզ : Իշթէ, պէսի թէշվիգ վէ ճէլպ իտէն խուսուս տա պու տուր, Պէն, գուզվէյի թէխայեիւլիեթ իլէ մութթասըֆ պիր ատէմիմ : Գօլայ իշլէրտէն նէֆրէթ իտիպ, տէրքեար օլմանան ճինանէթլէրի թէրճիհ, վէ պունլար իշինտէ ֆէվզէլատէ վէսայիթ լաղըմ օլտուղունու տէրք իյլէրիմ : Փարզ իտին քի գարշընըտա պուլունան բօլիս մէմուրու, սատէճէ քէնտի եօլունա տէվամ իթմէքտէ տիր : Պու բօլիս մէմուրու նէ՞ եաբանագ տըր :

«Մայիր բօլիս մէմուրլարընըն եաբարգլարընը եաբանագ տըր :

Շէօյլէքի նէզարէթի վագըասընտան ֆայիտէլի պիր նէթիճէ իսթիհսալ օլունաճագ տըր կիպի, վէ Մօնմանէօր, իհթիմալտէն օլան հէր կիւնա նէզարէթէ գարշը չօգտան պերու քէնտիսինի գօլլամա-
 եօր կիպի, կիւնտիւզլէրի վէ կիճէլէրի, Մօնմանէօրիւն իւզլէրինէ
 նէզարէթ իթմէքլէ կէչիւրէճէք իտի, Պունտան պաշգա, պու բօլիս
 մէմուրու նէ՞ եաբաճագ տըր, Չալընան ագչէեի մէյտանա չըգար-
 մաղա սայ իտէճէք տիր, վէ ֆարզ իտէլիմքի, Մօնմանէօրիւն եէ-
 տինտէ օլան օ ագչէեի պուլսա, Մօնմանէօր, Պուրէյլտէն աշըրմըշ
 օլտուղու 50,000 ֆրանգը նէ՛ սուրէթլէ էլտէ իթտիկինի իյզահ իչին
 պիր մասալ ույտուրմաղա հաղըր պուլունմանաճագ մը տըր, Կէրչի,
 նէ՞ մասալ ույտուրաճաղընը պիլմէմ, ֆագաթ էլպէթթէ ույտու-
 րաճագ տըր:

«Իմտի, պու քէշֆին նէ՞ ֆայիտէսի օլապիլէճէք տիր, Մօնմա-
 նէօրիւն, քէնտի տիգգաթ վէ էմրի պասիրէթինի արթըրմագտան
 ղայրի նէթիճէսի օլապիլէճէք մի տիր, Պինապլէրին մէրգււմու շա-
 շըրթմագ, իգրար ու իթիրաֆա մէճպուր իթմէք, վէլհասըլ քէն-
 տիսինի ղայպ իթտիրմէք իչին, ալէյհինտէ պիր տուղագ գուրմագ
 լաղըմ տըր:

Լիւսիէն. - Նէ՞ տուղագ գուրուլապիլիր:

Գուրլանտ. - Շիմտիլիք պէն տէ պիլմէմ, ֆագաթ պիր տու-
 ղագ պուլաճաղըմա էմինիմ, Պու ատէմ, ղանէթ մահիր օլտու-
 ղունտան, ատի պիր տուղաղա տիւշմէեճէկի տէրքեար տըր, ֆա-
 գաթ, շիմտիլիք սիզէ շու գատարը իսթար իտէրիմքի, սագըն
 քէնտիսիլլէ գաթը միւնասիպէթ վէ իւլֆէթ իթմէեէսինիզ. զիրա
 պու բէք պիւեիւք պիր պասիրէթսիլլիք տիր, (Պիր ազ տիւշիւն-
 տիւքտէն սօնրա.) Պիր ազ էվվէլքի հիքեանէնիզտէ, Մօնմանէօ-
 րիւն պիր գարընտաշընտան պահս իթտիկինիզի իչիթտիմ:

Գլօտին. - (Հէեէճան իլէ.) Էվվէթ, Ժօրթտան...

Լիւսիէն. - Օ խասթա վէ էօլմէեէ մահքիւմ պիր պիշարէ տիր,
 վէ գարընտաշը նէ՛ գատար սէրթ թապիեաթլը վէ հիտտէթմիղաճ
 իսէ, տիկէրի տէ օ նիսպէթլէ թաթլը վէ հալիմ տիր:

Գլօտին, պու սըրատա գըզարմագտա օլմասըյլա, Գուրլանտ,
 մէրգուլմէեէ տիգգաթ իտէրէք,

— Պու հէեէճան նէ՞տէն իճապ իտիեօր, տէյի սիւալ իթտի:
 Լիւսիէն. - Ժօրթ, գըզգարընտաշըմը սէվէր:

Գուրլանտ. - Ա՛հ... (Ֆիքրինտէն.) Պու իշիմիզէ եարանապի-

լիր, իշթէ պունու պէն պիլմէեօրտում: (Կէնճ գըզըն էլլէրինի թուլթարագ.) Մատմուաղէլ Գլօտին, սայղըսըզլըզըմա ափվիտին... Սիղի սէվիեօրսա, սիզտէ անը սէվիեօրմուսուզ, վէ սիղին, քէն-տիսինէ օլան մուհապպէթինիլտէն խապէ՞րտար մը տըր:

Մէրգուլմէ պաշընը էյտի, վէ եիւզիւ տահա զիեաաւէ գըզա-րարագ,

— Պէն անը սէվերիմ, ֆագաթ պէնիմ քէնտիսինէ մուհապպէ-թիմ օլտուզունու օ պիլմէզ, տէտի:

Գուրլանտ. — Մատմուաղէլ, պիլմիշ օլուն քի, պու սիւալի սիզէ արզ իթմէքլիկիմ, ատի պիր մէրագ իլէ տէյիլ տիր: Սիղի պիր դաչ սաաթտան պէրու թանըմըշ իսէմտէ, հադգընըզտա ֆէվգէ-լատէ թէվէճճիւհիւմ վար տըր, վէ սայքի պէնիմ գըզլարըմնընըզ կիպի սիղի սէվմէքտէերիմ:

Լիւսիէն. — Միւսիւ, մատէմքի ժօրժտան պահա իտիեօրուզ, ֆիքրիմիդտէ հասըլ օլմուշ օլան պիր շիւպհէեի սիզէ պիլտիրմէեի լազըմտէն աւտ իտէրիզ:

Գուրլանտ. — Շիւպհէ մի:

Լիւսիէն. — Հագըզէթ տէ տիեպիլիրիզ:

Գուրլանտ. — Հէր նէ իսէ սէյլէեին, հէր շէյի պանա պիլտիրին, ինքի լազըմ տըր:

Լիւսիէն. — Ժօրժ՝ գարընտաշընըն իշլէտիկի ճինանէթի պիլիր:

Գուրլանտ. — Աճայի՛պ, օ ալշաղըն ճինանէթինի պիլիեօրտա, նիշին անը հիւքիւմէթէ ղամմաղլամաղա, եախօտ հիշլօլմաղսա Տօ-րիանը գուրթարմաղա ճէսարէթ իթմէեօր:

Լիւսիէն. — Չիւնքի գարընտաշը, քէնտի իւզէրինտէ հաքիմի մութլագ օլուպ, անէ տէհշէթի մուհիպ տիր: Քէնտիսի ղանէթ դայիֆ, ֆագաթ ժան ֆէվգէլատէ ղալիմ տիր:

Գուրլանտ. — Ֆարզ իտէլիմքի, շիմտիեէ գատար գարընտաշը-նըն գօրգուսույլա անը ղամմաղլամաղա ճէսարէթի օլմամըշ օլսուն, հալպու քի Գլօտինէ օլտն մուհապպէթի իշին անը էլէ վիրմէսի լա-ղըմ տըր: Իշթէ, պիր ազ էվվէլ պահա իթտիկիմ տուզագ պու օլապիլիր: Կէրչի հէնուզ պիր գարարը գաթի վիրմէմիշիմ տիր, ֆագաթ ֆիքրիմտէ պիր բլան գուրուլմագտա տըր... Շիմտիլիք սապը լազըմ... Էվվէթ, ժօրժուն, քէնտի գարընտաշընը ղամմաղ-լամաղնա մուվաֆֆագ օլաճաղըզ:

Լիւսիէն. — Նէ՞ պիլիեօրսունուզ:

Գուրլանտ. - Էօլմէտի տահա զիեատէ թէրճիհ իտէճէք տիր... զաթէն էօլիւմիւ եագըն օլտուղունու պիւտիկինտէն, պիր գաչ կիւն էվվէլ օլտուն հէր շէյի իգըար իտէճէկի տէրքեար տըր:

Լիւսիէն. - Նէ՞ կիպի:

Գուրլանտ. - Պուրալարընը շիմտիլիք արաշթըրմաներն... Սիզէ տիեօրումքի, ֆիքըրիմտէ պիր տուզագ բլանը գուրուլմաղա պաշլաեօր... Անճագ, իքինիզտէ, հէր իլթարըմա թէմամիլէ սիւլուք իթմէկի վատ իտին:

Լիւսիէն. - Վատ իտէրիզ:

Գուրլանտ. - Պու իլթարլարըմ նէ գատար դարիպ վէ ֆէվգէլատէ տախի օլսա, եինէ իթաաթտա գուսուր իթմէմէլիսինիզ:

Լիւսիէն. - Օլ պապտէ եէմին իտէրիզ:

Գլօտին. - Հաեաթըմ պանա այիտ տէյիլ տիր, էկէր Մ. Պուրէյլ պէնի գապուլ իթմէսէ վէ քէնտի գըզը կիպի պէնի սէվմէսէ իտի, հալիմ նի՞ճէ օլաճագ իտի:

Լիւսիէն. - Պէնիմ հաեաթըմտա քէնտիմէ այիտ տէյիլ տիր, չիւնքի էկէր Մ. Տօրիա տախի պէնի գապուլ իթմէսէ իտի, պէնիմ տէ հալիմ նի՞ճէ օլաճագ իտի: Գլօտին, քէնտի էօեէ բէտէրինին ինթիգամընը ալմագ իյին, էօմըիւնիլ ֆէտաեէ հազըր օլտուղու կիպի, պէն տէ, բէտէրիմի գուրթարմագ իւզրէ, քէնտի հաեաթըմք ֆիտաեէ հազըրըմ:

Գուրլանտ. - Պու խուսուստա սիզտէն չիւպհէ իթմէեօրտում:

Լիւսիէն. - Հէր նէ իսէ, պիզէ իլթարընըզ նէ՞ տիր:

Գուրլանտ. - Սապըրլը օլուն, վէ միւսաատէ իտինքի պիր աղ տիւչիւնէեիմ: Իսթիճալ իտէճէք սէպէպիմիզ եօգ տուր: Հալպուքի պու ագչամտան Մարի Տօրիա իլէ կէօրիւշմէլիմ, զիրա անըն, պունտան պէօյլէ սիզի միլթթէհիմ զանն իթմէսի տէ պիհուտէ տիր:

Լիւսիէն. - Էկէր Մօնմաեէօր՝ վալիտէմ իլէ արամըզըն տիւզէլ տիկինի խապէր ալըրսա, նէ՞ տիւչիւնէճէք տիր:

Գուրլանտ. - Անըն, պու խուսուստա հիչ պիր շէյտէն խապէրի օլմաեաճագ տըր, չիւնքի վալիտէնիզ իլէ միւլագաթընըզ կիզլի օլաճագ տըր: Սիզ, զահիրի հալտէ պիրիպիրինիզտէն ուզագտա օլարագ իգամէթ իտէճէքսինիզ տիր, Զաթէն Մարի Տօրիա խալլի սէֆիլ վէ պէտպալթ պիր գատըն օլմասըյա, քէնտիսինի պիր ազաճըգ հալը սաատէթէ էյսալ իթմէքիկինիզ, միւլաֆըզըլ առա:

լէթ տիր։ Պունտան գաթինազար, սիզին հագգընըզտա սոււի զանն խտիւմէսի տէ լաերգ տէյիլ տիր։

Լիւսիէն պու արա աղլաեօրտու։ Դուրլանտ, իֆատաթընա շու եօլտա տէվամ իյլէտի։

— Նիհաեթ, պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի, նիշանլընը ագըլ-սըզճա հարէքէթլէր իճրասընա մէյիլլի տիր, վէ զանն իտէրիմքի, սիզ, պիւթիւն էօմրիւնիւզտէ էսէֆինիլի մուճիպ օլաճագ պիր էօլիւմ իլէ անըն էօլմէսինի թէճվիզ իթմէզսինիզ։ Էկէր էճէլ կէ-լիրսէ, քէնտի վազիֆէսինի իճրա իթմիշ օլաճագ տըր, ֆագաթ պու էճէլ՝ սոււի գաստ օլմամալը տըր։ Հէր նէ իսէ, քէնտիսինէ պիր թէզքիրէ կէճնտէրմէք վասըթասընը պուլաֆաղըմ։ Պու պիր միւմ-քինսիզ շէյ տէյիլ տիր։ Նիշանլընը, վագը օլան խէթանըզ պիր սատագաթը ալիսէ վէ նէճիպէ իտուկինի անլար իսէ, էօլմէսի լաղըմ կէլսէ պիլէ, մէմուռնէն էօլէճէք տիր։

Լիւսիէն էլան աղլաեօրտու։ Մէզպուրէ, քէնտի ֆամիլեաը նէզտինտէ նամուսուզճա գօվուլտուղունու, Կօթիէտէն իշիթտիկի հագարէթլէրի, իքի գարընտաշընըն լանէթլէրինի, վէ Մարի Տօրիա-նըն էօլմիւշ օլան իքի էվլատը հուզուրունտա իթտիկի պէտտուաեը խաթըրլաեարագ, տէհէթի աղիմէ հիսս իյլէմէքտէ, վէ քէնտի քէնտիսէ,

— Հիշ օլմազսա, վալիտէմ վէ նիշանլըմ հէր շէյի անլարլար իսէ, պէնի սէվէճէք տիրլէր... Լաքին Հանրի՛, Բասագա՛լ... անլէր էօլտիւլէր... անլէրի պիր տահա կէօրէմէէճէեհիմ... հաթթա, պանա պէտտուա օգուեարագ, թէրքի հաեաթ իյլէտիլէր, տիմէք-տէ իտի։

Համտ օլտուն քի, մէրգուլարըն կէօզլէրի պաղը օլտուղու վէ թիւֆէնքլէրին ուճլարը քէնտիլէրինէ տօղրու թէվճիհ իտիլմիշ պուլունտուղու սըրատա, մէրգուլմէնին, «Սիզի սէվէրիմ», սիզի սէ-վէրիմ» տիմէեէ վագթը օլմուշ իտի, չիւնքի անլէրին՝ պու քէլամը իշիտէրէք, էպէտիսէթէ կիթմէլէրի, մէրգուլմէ իշին մուճիպի մահ-զուզիյեթ իտի։

Դուրլանտ. — Մատէմքի պու կիւն Մօնմաեօրիւ կէօրմէք միւմքին տէյիլ տիր, սապըրլը օլալըմ։ Շիւպհէսիզ եարըն քէն-տիսինի կէօրէճէքսինիզ. օ հալտէ, քէնտի հագգընտաքի հարէքէ-թինիլի թէպտիլ իթմէեին։ Պէն, Մարի Տօրիանըն խանէսինէ կի-տիեօրում։ Ճէսուր օլուն վէ էմիլյեթի էլտէն պրագմաեըն։

Մէրգումա, պու սէօզլէրտէն սօնրա, իքի գըզգարընտաչը թէրքլէ, Մարինին խանէսինէ կիթտի, վէ հէյեթի ոլ դատար քէյֆլի իտիքի, իչէրի կիրտիկինտէ, պիչարէ գատընճըղազ գալ պինտէ պիր էսէրը իւմիտ հիսս իլէ,

— Պանա խայըրը խապէ՞ր մի կէթիրտինիզ, տէյի սիւալ իթտի Գուրլանտ. — Էվվէթ, պիր քէրրէ եիւզիւմէ պագըն. պանա Գուրլանտ տէրլէր. Պէն, սաատէթ ու իգպալ մուխպիրիեիմ.

Մարի. — Չաբուգ, չաբուգ սէօյլէեին, Լիւսիէնտէն նէ՞ խապէր Գուրլանտ. — Օլ պապտէ եանըմամըչըմ. մէրգումէ գապա հաթըլ տէյիլ տիր.

Մարի. — Սիւպհան Ալլա՛հ.

Գուրլանտ. — Մէզպուրէ, հէնուզ տօղմուշ չօճուգ կիպի լադ տըր. Սայքի քէնտիսի պիր շէհիտէ տիր, զիրա ուպուտիեթլէ վիճուտի մալամալ տըր, վէ ուպուտիեթի եալընըզ գատընլարճա թէխայեիւլ օլունապիլէճէք ուպուտիյեթլէրտէն աիր.

Մարի պու արա Գուրլանտըն եանընա եագլաչըպ, վէ գուվ վէթլիճէ էլլէրինի թուլթուպ սըգտըղը սըրատա, տիգգաթլըճա կէօզլէրինին իչինէ պագտը, վէ պատէհու,

— Եալան սէօյլէմէեօրսունուզա՛, տէտի.

Գուրլանտ. — Եալան մը սէօյլէմէք... եալան սէօյլէմէքլիք մէվատտը մուգատտէսէեէ դարչը պիր ճինսեթ իչլէմէք տիր.

Մարի. — Տիմէք քի Լիւսիէն...

Գուրլանտ. — Տայիմա... սիզէ լաեըզ պիր գըզ տըր

Մարի. — Օ ալչաղը, օ ճանվէրի սէվմէեօր մու.

Գուրլանտ. — Տէրքեար օլան մալիւմաթը պիլտիկինիզ հալտէ, էլան նա՞սըլ պանա պու սիւալի իտէպիլիեօրսունուզ.

Մարի. — Եա՛րապպի, եա՛րապպի, պու տէտիկինիզ սահի՞մի տիր.

Գուրլանտ. — Սիզէ ֆէվգէլատէ կէօրիւնէն շէյ, պէնճէ թապիի տիր.

Մարի. — Փագաթ նի՞չին պէօյլէ պիր օլ իճրասընա գալգըշմըչ.

Գուրլանտ. — Էօեէ բէտէրինի գուրթարմագ իսթէտիկի իչին.

Մարի. — Պիչարէ գըզճըզա՛ղ... աճապա պէնի նա՞սըլ թահգիլ իտիեօր... պէն քի քէնտիսինի թարտ իթտիմ, քէնտիսինէ պէտտուա օգուաուլմ. Աճապա նէ՞ տէրէճէ մէյեուսիեթէ կիրիֆթար օլմուշ տուր.

Գուրլանտ. — Օ, քէնտի իշինի պիւէն վէ վիճտանընճա րահաթ
օլան գըզլարտան տըր :

Մարի. — Լիւսիէնի՛մ, սէվկիւլիւ Լիւսիէնի՛մ, սէն քի պէնիմ
էօզ էվլատըմ օլմատըղըն հալտէ, սէնի էօզ էվլատըմտան զիւրատէ
սէվէր իտիմ, տիմէք եինէ պէնիմ գուճաղըմա ավտէթ իտէճէք-
սին... ա՛հ, սէնին ավտէթինէ հալէա ինանամաեօրում :

Մէրգոււմէ, Բասդալ իլէ Հանրինին նաշլարը հուզուրունտա
իթտիկի հագարէթլէրի տէ խաթըրլաեարագ ,

— Քէնտիսինի թահգիր իթմէմլէ խէթա իշլէմիշիմ... լաքին
համո օլտուն, հէնուզ նայիլի սաատէթ օլապիլիեօրում... Պէն քի
ճէնապը Հագգը ինքեար կէլիեօրտում, Հագգ թէալայի ազմիւշան
հաղրէթլէրինէ ինանամաեօրտում, օ պէնի քեամիլէն վէ գաթիէն
թէրք իթմէմիշ տիր, զիրա գըզըմը պանա իեատէ իտիեօր, տէտի :

Մարի Տօրիա, պու սըրատա հէօնկիւր հէօնկիւր աղլաեօրտու ,
լաքին պու եաշլարը մէսէրրէթինտէն նաշի իտի : Պատէհու ,

— Քէնտիսինի թէքրար կէօրմէք, հէմ պիր ան էվվէլ կէօրմէք ,
քէնտիսինտէն աֆվ տիլէմէք իսթէրիմ... տիզլէրինէ գաբանաճա-
ղըմ : Քէնտիսինէ սէօյլէտիքլէրիմի վէ կէօզլէրինտէն ադտըրտըղըմ
եաշլարը ունութմասընը իսթէրիմ, տէտի :

Գուրլանտ. — Օ սիզէ աֆվ իտիեօր... հէր շէյի ունութմուշ
տուր :

Մարի. — Նէ՛րէտէ տիր... քէնտիսինի՛... Լիւսիէնի՛ գուճագլա-
մագ իսթէրիմ... Պէն անը էօլմիւշ զանն իտէրքէն, թէքրար պու-
լուեօրում :

Գուրլանտ. — Սապըրլը օլուն, մատամ, սապըրլը օլուն :

Մարի. — Կէնիշ կէնիշ սէօյլէեօրսունուզ, ֆագաթ պէն պէքլէ-
նէպիլիբրիեթիմ :

Գուրլանտ. — էվվէթ, պէքլէմէք լազըմ տըր : Պու սըրատա եա-
լընըզ գուվվէյի թէխայեիւլիեէ իլէ պահա իթմէեօրում, ազլէն
տէ սէօյլէեօրում... Զօգ տէֆա պու իքի խասսէլէր պիրլիքտէ
պարընամազլար իսէ տէ, պէնտէ բէք ալէա իմթիզաճ իտէպիլիբ-
լէր, զիրա պէն զահէթ մուվաղէնէլի պիր ատէմիմ :

Մարի. — Անը գալպիմին իւզէրինտէ սըգմագ արզուսինտէ օլ-
տուզումու էլպէթթէ տէրք իտիեօրսունուզ : Նէ՛րէտէ տիր : Հալէա
Մօնմանէօրլէրին խանէսինտէ՞ մի տիր :

Գուրլանտ. — Խա՛յր, Պէրնատէթտէ տիր :

Մարի. - Տիմէք Գլօտինին եանընտա տըր. էօյլէ իսէ շիմտի կիտիօրում :

Գուրլանտ. - Խա'յր. տուրուն :

Մարի. - Նի'չին :

Գուրլանտ. - Զիւնքի Լիւսիէնին սըրընը սիղէ եալընըզ պիր չարթ իլէ, եանի էմրի պասիրէթ իւզրէ հարէքէթ իթմէքլիկինիզ չարթըյլա պէեան իթտիմ . . . Լիւսիէն սիզին մուհապպէթի մատէրանէնիզտէն սագընըհօտու, վէ թէխայեիւլ էյլէտիկի ճէսիմ էնթրիգա պինասընըն երգըլմամասը իչին, Մօնմանէօրէ շիւպհէ վիրէճէք եօլտա պիր քէլիմէնիզի վէ թէվէճճիւ հքեարանէ պագըլընըզ իսթէմէեօրտու : Շիմտի իսէ, պու հալ թէպտիլ օլմամըշ տըր. տաշիմա էմրի պասիրէթ իւզրէ հարէքէթ իթմէք լազըմ տըր :

Մարի. - Օ հալտէ քէնտիսինի թէքրար նէ՞ վագըլթ կէօրէճէեիմ :

Գուրլանտ. - Էկէր միւմքին օլուր իսէ, պու կիճէ քէնտիսինի պէն սիղէ կէթիրէճէեիմ :

Մարի. - Ա'հ, օլ վագըլթա գատար կէչէճէք սաաթլար աճապապանա նէ՞ տէրէճէ ուզուն կէօրիւնէճէքլէր տիր :

Փիլվագը, կիճէնին կէճ վագըլթնտա, Գուրլանտ, Մարի Տօրիանըն խանէսի գարուսունու չալտը : Մէզպուրէ, սապըրսըզլըզլա վէ քէմալը էնտիչէ իչինտէ օլարագ պէքէեօրտու : Զէվալլը գատընճըզազ, էվվէլ էմիրտէ գարուեու աչտըղընտա, եալընըզ Գուրլանտը կէօրիւպ, իզթիրապը գալպ իլէ,

— Քէնտիսի սիզին իլէ պէրապէր կէլմէք իսթէմէտի մի . . . կէօրիւեօրմուսունուզ, պանա աֆվ իսթէմէեօր, տէտի :

Հալպու քի եումչագ պիր էլ, մէրգումէնին տօտագլարը իւզէրինէ գօնուլարագ,

— Վալիտէճիեիմ, սէվկիւլիւ վալիտէճիեիմ, տէտի :

Մարի՝ Լիւսիէ'ն, Լիւսիէ'ն, տէյի մուգապէլէ իտիպ, մէճնուն կիպի րէֆը սէտա իթտի, վէ կէնճ գըզը գուճագլանըպ, քէնտի օտասընա կէօթիւրտիւ, վէ պիր չօճուգ կիպի անը կէօթիւրտիւկիւ սըրատա, հէմ կիւլմէքտէ, հէմ թէպէսսիւմ իթմէքտէ, վէ «Լիւսիէ'ն, Լիւսիէ'ն» տիմէքտէն զայրի սէօզ պուլամամագտա իտի : Պատէհու կէնճ գըզը օթուրմաղա մէճպուր գըլտըգտան սօնրա, քէնտիսի տէ գարչըսընտա տիզ չէօքտիւ, վէ միւէսսիր պիր սէտա իլէ :

— Դը'զըմ, աֆվընը տիլէրիմ, տէտիկինտէ, Լիւսիէն,

— Ա՛հ, վալիտէճիեիմ, սիզէ աֆվ իտէճէք նէ՝ սէպէպ վարարը, տէյի ճէվապ վիրտի:

Մարի. — Սանա աֆվ էթ տիեօրում, եօգսա հէր շէյի խաթրլահաճագսըն զաննընտա պուլունահաղըմ:

Լիւսիէն. — Մատէմքի պու տէրէճէ իսրար իտիեօր իսէնիզ, աֆվ իթտիմ:

Մարի. — Պէնի սէվէրսին, պէնի տայիմա սէվէրսին, տէ՛յիլ մի. Լիւսիէն. — Խա՛յր:

Մարի. — Նէ՞ տիեօրսուն:

Լիւսիէն. — Հէր նէ գատար գապիլիեթինէ ինանմաեօրտում իսէ տէ, շիմտի սիզի տահա զիեատէ սէվմէքտէեիմ:

Մարի. — Սէվկիւլիւ էվլա՛տ, սէվկիւլիւ գըզըղա՛զ:

Լիւսիէն. — Սիզի, պիր տախի կէօրմէեէճէք օլտուղունուզ պիւեիւք օղլունուզ Բասգալ իլէ շէն վէ լաթիֆ թապիեաթլը Հանրի իչին սէվտիկիմ կիպի, օ սէվկիւլիւլէրինիզ սէպէպիլյէ վէ պէնիմ սէպէպիմլէ չէքտիկինիզ միհն ու մէշագգաթ իչին տախի սէվէրիմ:

Պու արա, Մարի վէ Լիւսիէն եէկտիկէրինի գուճագլաեըպ, պիր խայլի տէֆա էօրիւշտիլէր, վէ պատէհու կէօզ եաշլարը աբասընտան պիրիպիրինէ պագարագ թէպէսսիմ իլէտիլէր: Պու նիւմայիշի միւէսսիրտէն սօնրա,

— Իշթէ պէօլէ, պէտպախթ վէ պիկիւնահ գըզըմ, պէն սէնին հագգընտա շիւպհէ իտէպիլտիմ... նամուսունլա կէչիրտիկին կէչմիշ գէմանընը, Կօթիէեէ իթտիկին եէմինլէրի, վէ աշգ ու մուհապպէթինի ունուլթմուշ օլտուղունու զանն իլէեէպիլտիմ... Խա՛յր խայր, պու շէյլէրի տիւշիւնտիւքճէ... Խայր, պէն սէնի գապահաթլը զանն իթմէմէլի իտիմ... Սէն, գապահաթլը օլմատըղընը պանա սէօլէեօրտուն, ֆագաթ պէն տինլէմէեօրտում... Մէկէր իսէ, սէն բէտէրինի տիւշիւնիւեօրմուշտուն... բէտէրինի պէնտէն զիեատէ սէվիեօրմուշտուն... Պէն նէ՞ եաբապիլտիմ. հիշ պիր շէյ. Եալընըզ աղլատըմ, ֆագաթ աղլամագտան զայրի պիր շէյ եաբամատըմ: Ագան կէօզ եաշլարըմըն պիր շէյ ֆայիտէսի օլուր զաննընտա իտիմ. — Հալպու քի սէն ախըր ինթիգամը, բէտէրինին սէլամէթինի տիւշիւնիւեօրտուն: Օ՛հ, գըզըմ, պէնիմ սանա օլան մուհապպէթիմի ունուտապիլի՛ր միսին, տէտի:

Լիւսիէն. — Վալիտէճիեիմ, արթըզ կէշմիշտէն պահա իթմէեէլիմ:

Մարի. — Հագագըն վար տըր. Սէնին նէ՛ օլաճաղընը տիւշիւնէ. լիմ. Փապրիգատա, օլ ալչաղըն եանընտա գալմագլըղըն միւմքին տէյիլ աիր, չիւնքի սէվկիւլիւ գըզըմ, շախսըն հագագընտա պիր թագըմ շիւպհէլէր տէվէրան իթմէսինէ միւսաատէ իյլէմէք, պիւ լիւսին քի պիր գապահաթ տըր. Պէնճէ, սէնի քէնտիսինէ զէվճէ ին. թիխապ իթմէք թասապվուրընտա պուլունան օ ալչաղըն խանէսին տէ իգամէթ իյլէտիկինի տիւշիւնմէք պիլէ, տէհչէթլի շէյ տիր, թէհամմիւլ օլունմաղ հալ տիր... Խապիսի մէրգուլմ, կիւնին հէր սաաթընտա սէնէ կէօրէպիլիր, սանա թէպէսսիւմ իտէպիլիր, վէ սանա, սէնի սէվէրիմ տիւնէպիլիր, օ ատէմքի, պիր խըրսըզ տըր, պիր ճանի տիր... օ քի, սէրպէսթ օլտուղու վէ իշլէտիկի ճինա. եէթին միւճաղաթընտան մուաֆ գալաճաղընա էմին պուլունտու. ղու հալտէ, զէվալլը պապաճըղըն՝ մահքիւմ օլմուշ, վէ նամուսու. նա խալէլ կէթիւրիւմիշ օլարագ, մուհարէպէ պիթէր պիթմէզ գա. թըլկեհա հա չըգմաղա հաղըր պուլունմագտա տըր:

Իշպուլ մէնզարէ հէնկեամընտա, Գուրլանտ պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէմիշ իքէն, մէզքիւր սօն սէօզլէր իւզէրինէ, Մարի Տօ. ըրիտա եագլաշարագ,

— Զէվճինիզի գուրթարմագլըգ խուսուսընը, պու կէնճ գըզ իլէ պանա իհալէ իտինիզ, տէտի:

Լիւսիէն. — (Բօլիս մէմուրունու կէօսթէրէքէք.) Վալիտէճի. եիմ, Գլօտին վէ պէն, հաեաթըմըզ պու համիյեթլի զաթըն եէ. տինէ թէսլիմ իթտիք. Էկէր իհթիեհաճ հասըլ օլուր իսէ, բէտէրի. մին սէլամէթի վէ Մօնմահէօրիւն թէէտիպի իչին, հաեաթըմըզ տախի օ մագսէտէ գուլլանաճագ տըր:

Մարի. — (Թէլաշլա.) Հաեաթընը՞զ մը. հաեաթընըճա նէ՞ թէհ. լիքէ վար տըր:

Գուրլանտ. — Նէ թէհլիքէ օլտուղունու հէնուզ պիլմէմ, ֆա. գաթ Մօնմահէօր կիպի քեաֆֆէյի մէվանի վէ միւշքիւլաթա ըաղ. մէն ֆաթիհ օլմաղա գարարը գաթի վիրմիշ օլան պիր քիմնէտէ՞ հէր շէյ մէմուլ տուր:

Մարի. — Փագաթ էկէր քէնտիսի Լիւսիէնի սէվիեօր իսէ, օնա ֆէնալըգ իթմէեէճէք տիր:

Գուրլանտ. — Պէն մատմուազէլ Լիւսիէն իչին օլ գատար գօրգ. մաեօրուլմ:

Մարի. — Գի՞մին իչին գօրգուեօրսունուզ:

Գուրլանտ . - Դլօտին իշին :

Մարի . - Գըզգարընտաշըմ իշին մի . հալպու քի պէն անըն մու-
խաթարալարընա հիսսէտար օլմագ իսթէրիմ :

Գուրլանտ . - Էլէմ իւզըէ օլմաերն . օլ խուսուստա սիզին տէ
հիսսէնիզ օլաճագ տըր , լաքին թէքրար իտիեօրում , պանա էմնիյ-
եթ վէ իթաաթ իտին . Հա՛յտէ , մատմուլազէլ Լիւսիէն , Պէրնա-
տէթէ ալտէթիմիզին վագթը կէլտի . Պիր գազաեա թէսա-
տիւֆ իթմէմէքլիկիզ իշին , սիզի պէն կէօթիւրմէք իսթէրիմ : Սիզ
տէ , մատամ Տօրիա , իսթարըմը սագըն ունութմաերն . . . եանի
Լիւսիէնի ասլա կէօրմէմիշսինիզ տիր կիպի հարէքէթ իթմէլիսինիզ .
Լիւսիէն՝ սիզին իշին տայիմա լանէթլի վէ միւթթէհիմ օլմալը տըր .
Հասըլը էմրի պասիրէթի ասլա էլտէն պրագմամալըսընըզ :

Մարի . - Ա՛հ , միւսիւ , պու շայեանը թէէսսիւֆ մէսէքէ ու-
ղուն միւտտէթ մի պէնի մահքիւմ իտէճէքսինիզ , եագընտա գը-
ղըմը իեատէ իյլէեէճէք միսինիզ :

Գուրլանտ , պիր բարմաղընը քէնտի անլը իւզէրինէ վագ իլէ ,
մանէատար պիր հէյեթլէ ,

— Ջանն իտէրիմ քի եագընտա իեատէ իտէճէիմ , տէտի :

3

Օլ սէնէ գըշ մէվսիմի , հիւքմիւնիւ շիտաէթլէ իճրա իթմէքլէ ,
պունուն մուճիպ օլտուղու թէէսսիրաթտան նաշի հէր նէ գատար
թօրթուն խասթէլիկի աղըրլաշմըշ իտի իսէ տէ , մէրգում , գարըն-
տաշընըն պիշարէ գուրպանընը գուրթարմագ իւմիտինտէն տուր օլ-
մամըշ իտի :

Հիքեաեէմիզին վուգուա կէլմէքտէ օլտուղու Կարշ նամ քէօյ-
տէ , մուհարէպէ մէսէլէսի , հիքեաեէմիզ էշխասընըն է՛ն սօն մէ-
շաղիլինտէն օլուպ , գէվալլը Տօրիա իշին թախսիս իտիլմիշ օլան ալթը
պ մէօհլէթ տախի խիթամա էրիշմէքտէ իտի :

Տօրիա , Մօնմաեէօրիւն իշլէտիկի ճինաեթի քէնտի պաշը իլէ
էօտէեէճէք մի իտի , թան պու խուսուսու էնտիշէյի աղիմէ իլէ միւ-
լահազա իտիեօրտու : Քէնտիսի մահքիւմիւ աճըմաեօրտու , վէ զա-

Թէն գալլի՝ իզհարը ըիգգաթա միւսայիտ տէյիլ իտի։ Շու գա-
տար քի, Տօրիանըն պաշընըն քէսիլմէսի, անըն միւթթէհիմ օլտու-
ղունուն Թաստիգի տիմէք իտուկի, վէ օ հալտէ պու մէսէլէ քեա-
միլէն գաբանմիշ օլաճաղը միւլահաղասըյա, մէրգուսուն պիրան
էվվէլ իտամ ճէղասընա չարբըլմասընը սապըրսըղըլըլա պէքլէմէսի
Թապիի իտի։

Լիւսիէն իլէ Գլօտին տախի, պիչարէ Տօրիանըն էնտիշէլի կիւն-
լէրինի սայմագտա, վէ Մարի Տօրիա իսէ, քէտէր ու էլէմի արասըն-
տա կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէն տուր օլմամագտա իտի։

Եալընըզ Գուրլանտ սաքին հալտէ կէօրիւնիւեօրտու։ Մէրգում,
արտ արտա Լիւսիէն վէ Գլօտին իլէ պիտտէֆաթ կէօրիւշմիւշ իտի
իսէ տէ, պաղթէթէն անլէրի կէօրմէքտէն տուր օլարագ, քէնտի
իգամէթկեահընա չէքիլմիշ, վէ Սլմանիալը կէնճ գուրա նէֆէրլէ-
րինին Թալիմինի սէյր ու Թէմաշահա կիթմէքլէ, վազթընը կէչիրմէկէ
պաշլամիշ իտի։

Ժօրթա կէլինճէ, օ տա կիւն պէ կիւն գուվվէթինին էքսիլտի-
կինի հիսս իտիեօրտու, վէ տիկէրլէրի կիպի, Տօրիանըն պագըլեթէյի
հաեաթընըն սօն կիւնլէրինի Թաստատ իյլեեիպ, կէչէն հէր կիւն,
իղթիրապ վէ էնտիշէսինի արթըրըեօրտու։ Պիչարէ խասթա, շու
եօլտա տիւշիւնմէքտէ իտի։

— Պէն, Պուրէյլ ճինասէթինէ չէրիք վէ հէմթէօհմէթիմ, վէ
գարընտաշըմ գատար գապահաթըլըեմ։ Էկէր Տօրիա իտամ ճէ-
ղասընա չարբըլըր իսէ, օ պիչարէնին գանը Ժանըն իւզէրինէ ագա-
ճաղը կիպի, պէնիմտէ իւզէրիմէ ագաճագ տըր... Խա՛յր, խա՛յր,
պու Թէֆէքքիւրլէ էօլմէք իսթէմէմ։

Պիր կիւն, մէրգում, Ժան իլէ պիրլիքտէ վէ եալընըզ պու-
լունտուղու պիր ղէմանտան պիլիսթիֆատէ,

— Գարընտաշըմ, նա՛սըլ եաշաեօրտուն։ Կիճէլէրի ըահաթսըլ
օլմաեօրմուսուն, տէյի սիւալ իթտի։

Ժան. — (Ֆիթուրսուզճա ումուզլարընը չէքէրէք.) Ումարըմ քի,
եէնիտէն լաֆզանլըղընա պաշլամազսըն։ Զաթէն տիեճէքլէրինի
պիլիեօրում, վէ օ կիպի սէօղլէրտէն իսէ, օսանմըշըմ տըր։

Ժօրթ. — Պիրատէրիմ, պիր վագըլթտան պէրի տիր բէք զիեատէ
Թէպտիլ օլմուշսուն տուր։

Ժան. — Սէ՛ն տէ մի էօյլէ պուլուեօրտուն։

Ժօրթ. — Էվվէթ, վէ չիւպհէսիլ պու եօլտա պուլուշտա պէն

եալընդ տէրիւմ, Լէհճէն սօլմուշ, վեհուաճի զայիճլանմը և վէ կեօղէրին չուգուրլաշմը տըր. Հասըլը սինիր խասթէլիքէրինէ միւպթէլա օլան ատէմէրտէն ֆէրգին գալմամըտըր, Վադըթսըզ-նա իշլէթտիկին ճիւզի պիր սէս, սէնի եէրինտէն աթլաթըեօր... Էլլէրին՝ սինիրլի ատէմէրտէն էլլէրի միսիլլու տիթըէեօր... Իմտի, իլթիւրապը գալպ հիսս իթմէքտէ օլտուղունու աչըգտան աչըղա իգրար էթ.

Ժան. - Սէն տիվանէսին.

Ժօրթ. - Ա՛հ, էկէր նէտամէթ հիսս իտէպիւսէն...

Ժան. - Պիրատէր, սանա պիր շէյ սէօյլէ՛հիմ մի. էօյլէ մատ-տէլէր վար տըր քի, անլէր իւղէրինէ պահս իթմէք իսթէմէմ. . . իշ-թէ, պու միւլագաթըն տա ծնլարդան օլտուղունտան, մուհավէրէ-միլին էսասընը թէպտիլ իթմէքլիկինի թալէպ իլլէրիմ.

Ժօրթ. - Ժան, յունվարա պասթը գատէմ իտիեօրուզ.

Ժան. - Էվլէթ, եըլպաշը տըր.

Ժօրթ. - Ճէսարէթին վար տա էյլէնիեօրսուն հա՛... Միշէլ Տօ-րիա իշին թայեին օլունան մէօհլէթ խիթամ պուլմագ իւզրէ տիր. Ժան, հալէա օ պիկիւնահ ատէմի աճըմա՞եքրմուսուն.

Ժան, թահգիրամիլ սուրէթտէ գարընտաշընա աթֆը նազար իթտի, վէ մանէատար պիր սիւքիւթտէն սօնրա,

— Մագսէտին հէր նէ իսէ, տօղրուճա սէօյլէ. նէ՞ տիմէք իս-թէեօրսուն, տէյի սիւալ իթտի.

Ժօրթ. - Օ պիշարէեի գուրթարմագ՝ սէնին իշին գօլայ պիր շէյ տիր.

Ժան. - Աճայի՛պ, անը նա՞սըլ գուրթարապիլիրիմ.

Ժօրթ. - Ագտէմճէ տէ սանա սէօյլէտիմ. Պրանսաեը թէրքլէ պիր էճնէպի մէմլէքէթինէ կիթ... օրատա պիսսուհուլէ եէնի պիր էօմրէ պաշլաեապիլիրսին... համտ օլուն գէքեալէթին, մալիւմաթ վէ վուգուֆիեթին միւքէմմէլ տիր, ճին կիպի ագլըն իլէ, Պրան-սա խարիճինտէ, իսթէտիկին գատար սէրվէթ ֆըրսաթլարը պու-լապիլիրսին, վէ Պրանսատան իրագլանտըղընտա, վէ Պրանսըզ գա-նունլարը հիւքմիւնտէն մուաֆ գալտըղընտա, հաքիմլէրէ, պիր արալըգ ագլընա ճիննէթ կէլէրէք, խըրսըզլըգ իթտիկինի, վէ խըր-սըզլըղը իթտիկին սըրատա եագաեը էլէ վերտիկինտէն, նամուս-սուզլուգտան վէ քիւրէքտէն գուրթոլմագ իւզրէ ճինաեթէ ճիւ-րէթ իլլէտիկինի թահրիրէն պիլտիրիրսին.

Ժան. — Պուլուշուն պո՛ւ մու տուր :

Ժորժ. — Էվվէթ , Ժանըմ , պու բէճամը Տօրիա իշին իճրա իթմէ զսէն , պարի պէնի վէ գարընտաշընը աճընարագ իճրա էթ :

Ժան. — ՊուՆտա սէնին իշին նէ՞ վար տըր :

Ժորժ. — (Սօլմուշ օլան անլընտաքի թէրի սիլէրէք .) Ժա՛ն , նէ՛ տէրէճէ զայիֆ օլտուղումու կէօրմէնօրմուսուն . . . Կէօրմէնօրմուսուն քի էօլիւնօրում . . . Տաճա նէ՛ գատար վագըթ եաշաեաճագըմը քի՞մ պիլիր . . . Պէլքի պիր այ , եախօտ իքի այ եաշաեաճագըմ Ա՛հ , աթըպպաեա իհթիեաճըմ եօգ տուր . . . Անլէրին , ահվալը սըհհիեեմ հագգընտա վիրէճէքլէրի մալիւմաթը զաթէն պիլիրիմ , Ժա՛ն , գարտաշըմ , աճը պանա , վէ սէնին իշլէտիկին պիր ճինաեէթի պիր տիկէր քիմնէնին էօտէմէքտէ օլտուղու միւլահագաթը . . . Լա էօլմէմէ միւսաատէ իթմէ . . . Ճէնապը Հագգը պու եօլտա տէնէմէկէ գալգըշմա :

Ժան. — Է՛յ , շու օսանտըրըճը ֆիղանլէրինտէն ֆարիղ կէլ . . .

Ժորժ. — Գարընտաշըմ . . .

Ժան. — Փագաթ , արթըգ սապըմ թիւքէնիօր :

Ժորժ , պու արա , էլլէրիլէ կէօղլէրինի գաբաեղպ աղլաեօրտու . Նիհաեէթ , շու սէօղլէրի սէօլէտի :

— Ա՛հ , ալշա՛գ , ալշա՛գ . . . իքիմիդի տէ այնի վալիտէ տօղուրմուշ տուր . . . տամարլարըմըղտա այնի գան տէվէրան իթմէքտէ տիր . . . Իքիմիդ տէ այնի թէնտէն եաթըլմըշըղ տըր , ա՛ խային :

Պատէհու , պիրտէն պիրէ Ժանըն էլլէրինի թութարագ ,

— Բէճա իտէրիմ , գարտաշըմ , տիւշիւն քի Տօրիանըն մէօհլէթի խիթամ պուլուեօր . . . պիշարէեէ կիյեօթին պէքլէեօր , կիյեօթի՛ն , իշիթտին մի , տէտի :

Ժան. — (Շիտտէթլէ .) Էլպէթթէ պիլիեօրում :

Ժորժ. — Իզթիրապը գալպինի . . .

Ժան իսէ , պու լագըրտըլարը տինլէտիկի զէման , վահշիեանէ կիւլիւեօրաու :

Ժորժ. — (Սէօղլինէ տէվամ իտէրէք .) Էվվէթ , իզթիրապ գալպինի կիզլէմէք իսթէեօրսուն . . . տիկէր քիմնէլէրտէն զիեատէ սէպաթլը օլմագ նիեէթինտէ պուլունուեօրսուն . . . վիճտանընը պէրթարաֆ իտէրէք իշ կէօրմէնի միւրատ իյլէեօրսուն . . . Փագաթ , Տօրիա ույգունտա սէնի բահաթսըղ իտիեօր . . . իմտի , գարտաշըմ , բէճա իտէրիմ , միւսաատէ էթ քի սէնի իգնա իտէեիմ :

Լաքին ժան, խաթիհզաքեարի պիր կիւլիւշ իլէ ժօրժուն թէք-
լիֆինի րէտտ իտիպ,

— Եանըլըբօրսուն, պէն էկէր Տօրիանը տիւշիւնիւեօր իսէմ,
վագը օլան հալէ էսէֆ իթտիկիմ իշին տիւշիւնմէեօրում, տէտի.

Ժօրժ. — (Կիւճպէլա իլէ անագտա տուրապիլէրէք.) Նի՛շին.

Ժան. — Տօրիանըն վէֆաթը կիւնլէրինի սայմագլըղըմ, անըն
էօմրիւնիւն թէմտիտինի արզու իթտիկիմ իշին տէյիլ տիր.

Ժօրժ. — Ա՛հ...

Ժան. — Պիլաքիս, էկէր միւգթէտիր օլսամ, պագի կիւնլէրինի
տահա էքսիլթիրիմ, չիւնքի անճագ անըն իտամ ճէղասընա չար-
թըմասըլլա, պէն քէնտի խաթիրահաթը քեամիլէմէ մալիք օլա-
պիլիրիմ.

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, ժան տիշարը չըգըպ, ժօրժ՝ մահզուն
պիր հալ իլէ, գըմըլտանմանարագ, վէ կէօղլէրինի պիր թարաֆա
աթֆ իթմիշ վէ էլլէրինի տիղլէրի արասընա գօյմուշ օլարագ եալը-
քըզ գալտը. Մէրգում, պիրտէն պիրէ մանէասընը անլաեամատըղը
վէքիւր սօն սէօղիւ թէքրար իշիթմէկէ չալըշըբօրտու. Փագաթ
թէք տօղրու իշիթմիշ իտի, վէ պիր ազ թէֆէքքիւրլէ, մանէասը
հագգընտա չիւպհէսի գալմահարագ,

— Օ՛հ, ալչա՛դ, խայի՛ն, տէտի, վէ պիր ազ սիւքիւթլէ, պու
միւտտէթ զարֆընտա, Պէրնատէթտէքի ճինանէթտէն Տօրիանըն
գաթըլկեհաշընա, վէ Լիւսիէնին աչգ ու մուհապպէթինէ գատար
կէչէն ահվալին թարիխինի ֆիքրինտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, — Լա-
քին պէն քի, պու շէյլէրին վուգուինէ միւսաատէ իտիեօրում, պէն
նէ՞ կիպի մախլուգ օլապիլիրիմ, տէյի միւլահազա իյլէտի, վէ ու-
ղուն միւտտէթ կէօղ եալարը տէօքիւպ, պաղթէթէն եումիագ
պիր էլ, սըճագ կէօղլէրի իւզէրինէ տօգունմասընտա, ագան կէօղ
եալարը գուրուտու, վէ արգասընա տէօնիւպ, Գլօտինի կէօրմէ-
սինտէ տիթրէտի.

Գլօտին. — (Քէլամա աղազլէ.) Նի՛շին աղլաբօրսունուզ. Նի՛շին
մահզունսունուզ.

Ժօրժ, եալան սէօյլէմէկէ մէճպուր օլտուղունտան, եալանճըլըգ
եթլունա սիւլուք իլէ,

— Չիւնքի կիւնտէն կիւնէ խասթալըղըմըն աղըրլաշմագտա օլ-
տուղունու, էճէլիմին եագլաշտըղընը հիսս իտիեօրում. Պէն էօ-
լիւմտէն գօրգմամ. զաթէն չօգտան պէրու էօլիւմէ պէքլէեօրում.

Ժորժ . - Էվվէթ , սիւզ պիր համայնեթլի գըղսընըզ . գալպինիլ ըրգգաթլէ մալամալ տըր . անը պիլիեօրում :

Գլօտին . - Եաշամագըղընըզ լազըմ տըր , պէն սիզին եաշամա- նըզը իսթէեօրում , վէ էկէր աղլամագըղըմը իսթէմէզսէնիզ . գար- շըմտա էօլիւմտէն պահս իթմէքլիկինիլի մէնն իտէրիմ :

Ժորժ . - Էվվէթ . սիւզ , հիւանի ճէմալինիլ նէ՛ գատար ճալիպ վէ քէնտինիլ նէ՛ տէրէճէ լաթիֆմէշքէպ իսէնիլ , ախէագընըզ տա- օլ նիսպէթտէ շայեանը թագտիր տիր . Ա՛հ , էկէր սըհհէթիմ պէր քէմալ օլսա իտի , էկէր հաեաթըմ թէմտիտ օլունապիլսէ իտի պէնի սէվմէքլիկէ գալպինիլի մէճպուր իթմէկի նա՞սըլ արղու իտէ- ճէք իտիմ . . . Սիւզ , պիր խասթաեա , վէ էօլմէք րատտէսինտէ պու- լունան պիր խասթաեա իզհարը ըրգգաթ իլլէտինիլ . . . Պունտան զիեատէ սիզտէն նէ՞ թալէպ իտէպիլիր իտիմ :

Գլօտին . - Ժօ՛րժ , սիզէ եալընըզ իզհարը ըրգգաթ իթմէքտէ տէյիլիմ :

Գլօտինին լէհճէսի , պու արա ֆէվգէլատէ սօլմուշ օլուպ , հէ- եէճանը ազիմ իչինտէ պուլունուեօրտու :

Ժորժ . - Հագգըմտա տօսթլուղունուզ տախի վար տըր , տէ՞յիլ մի . Հէր արղումա , վէ հէր միհն ու մէշագգըմա սիզի մահրէմ գըլմատըմ մը . Գալպիմին է՛ն քիւհնիւնէ գատար սիզէ աշտըմ , վէ պու սուրէթլէ սիզին մուհապէթիլինիլի հագգըմտա ճէլպ իթ- մէք իսթէեօրտում :

Գլօտին . - (Հէեէճան իլէ .) Ժորժ , սիզէ սէօյլէեօրումքի , հագ- գընըզտա հիսս իթտիկիմ եալընըզ ըրգգաթ տուլղուսու օլմա- երպ , տահա նազիք պիր տուլղու տուր :

Ժորժ . - Տահա նազիք պիր տուլղո՞ւ մու տուր , Գլօտին :

Մէրգում , պու սէօլլէրտէն սօնրա , տիթրէեէրէք աեաղա գալգտը , վէ կէնճ գըղըն էլլէրինի թուլթուպ , քէմալը հէեէճան իլէ էօբտիլ : Պու արա մէզպուրէ տախի կէօլլէրինի աշաղը էյտի իսէ տէ , եանագլարը ֆէվգէլատէ գըղարմըշ իտի :

Ժորժ . - (Սէօլիւնէ տէվամ իտէրէք .) Գլօտին , ըէճա իտէրիմ , սէօլիւնիւզիւ իքմալ իտին :

Պիչարէ ատամճըղաղ , պու սէօլլէրի սէօյլէմիշ իքէն , թա- գաթսըզ վէ տէրմանսըզ պիր հալտէ իսկէմլէսինէ տիւշիւվէրտի , վէ քէլամինա տէվամիէ ,

— Խա՛յր , Գլօտին , խա՛յր , ֆաղլա պիր սէօլ սէօյլէմէերին . սիւ-

Անճաղ պիր տախի սիղի կէօրմէմէք իւզրէ, միււնպէտէն պու ալէմի թէրք իտէճէկիմի տիւշիւնտիւքճէ, միւ թէէսսիւֆ օլու եօրոււմ, տէտի:

Գլօտին. - Ճէսուր օլուն, ժօ'րժ, զանն իթտիկինիզ դատար խասթա տէյիւսինիզ: Սիզ պէնի սէվին, պէն սիզէ քէսպի շիֆա իթտիբիբիմ:

Ժօրժ. - (Մահզունէն թէպէսսիւմ իտէրէք.) Օ'հ, սիղի սէվէ-րիմ, հէմտէ պունուն իչին սիղի զիեատէսիյլէ սէվմէքմէեիմ: Սիղի կէօրմէզտէն էվվէլ, հաեաթըմին նէ' սէֆաթէթ իչինտէ պունունտու-ղունու պիւսէ իտինիզ: Շէօյլէքի օլ վազըթ հէր շէյ պէնիմ իչին քէնտի ասըլ րէնկինի թէպտիլ իթմիշ կիպի իտի: Դաթը իւմիտ, մէյեուսիեթ, ֆիքրիմի թէմամիյլէ իհաթա իյլէմիշ իտի: Զօգ տէֆա սուի գաստ միւլահազալարը զիհնիմի իշլալ իտիեօր-լար իտի:

Գլօտին. - Ժօ'րժ, պու տէտիկինիզ իյի շէյլէր տէյիլ տիթ:

Ժօրժ. - Գլօտին, պէն սիզէ հազըգէթի սէօյլէեօրոււմ: Պիւ-թիւն կէնճիկիմի, նալէ ու ֆիղան վէ իզթիրապլէ կէչիրտիմ: Սաա-տէթի վէ հաեաթըն լէթաֆէթի տէնիլէն շէյլէրէ, անճաղ սիղի սէվտիկիմսէն պէրի տիր քի նայիլ օլուեօրոււմ:

Գլօտին. - Ժօ'րժ, սիզ պէնի սէվին. աշգ ու մուհապպէթ հա-եաթ տիմէք տիր:

Ժօրժ. - Օ'հ, էվվէթ սիղի սէվէրիմ, վէ էկէր եաշամադ խու-սուսընտա իւմիտիմ օլսա իտի, պոճ կիւնքի կիւն թէհիլքէտէն խալի օլաճադ իտիմ: Ս'հ, սիղի ուզուն միւտտէթ սէվէպիլմէք իչին, պիւսէնիզ եաշամազըլըր նէ' տէրէճէ արզու իտիեօրոււմ: իւշ այ սիղի շօգ տէֆա կէօրտիւմ, իւշ այ սիղին պազըլընըլ, թէ-պէսսիւմիւնիւզ, վէ թէնէֆֆիւսիւնիւզլէ մահզուզ վէ մէսրուր օլոււմ: իւշ այ աշգ ու մուհապպէթ տէ պիւեիւք պիր շէյ տիր: Շիմտիեէ գատար ապա պէօյլէ պիր իւմիտ հիսս իյլէմէմիշ իտիմ: Շիմտի իսէ, մէսուտէն թէրքի տիւնեա իտէճէեիմ:

Գլօտին. - Ժօ'րժ, էօլիւմ հազըլնտա միւլահազա իթմէքտէն սիղի մէնն իտէրիմ:

Ժօրժ. - Պէն տէ սիզէ սէօյլէեօրոււմքի, էօլիւմ պէնի գօր-գուլթմալ:

Գլօտին. - Փազաթ պու եօլտա սէօզլէրինիզ պէնի միւքէտտէր Դըլաեօր:

քիւթ իտին, սիւքիւթ, տէյի պէտան իթտիկի կիպի, եիւրէկինին շիտտէթլի չարբընթըսընը տա թէսկին իթմէք իւզըէ, իքի էլինի գալպի իւզէրինէ վազ իյլէտի, լաքին այնի վազըթտա սէսի պօղուլուպ, կէօզլէրի տէ գաբանտըղընտան, Գլօտին գօրգարագ,

— Ժօ՛րԺ, Ժօ՛րԺ, տէյի չաղըրտը,

Մէրգուժ իսէ, զայիֆ պիր սէտա իլէ,

— Ա՛հ, պու տէրէճէ սաատէթ պէնի թէլէֆ իտէճէք տիր, տէտի եավաչ սէտա իլէ:

Մէրգուժ վէ մէրգուժէ, ուզուն միւտտէթ եէկտիկէրինէ պագըչտըլար: Իքիսինին տէ կէօզլէրի եաչարմըչ իտի: Պաղթէթէն ԺօրԺ,

— Խա՛յր, Գլօտին, խա՛յր, սէօյլէեին. իֆատաթընըզը գաթթ իթմէքլէ խէթա իթտիմ: Սաատէթ իլինտէ պուլունարագ էօլմէք էօլիւմլէրին է՛ն կիւզէլի, վէ է՛ն զիւատէ հասէտ օլունանը տըր, տէ՛յիլ մի: Սէօյլէյին, Գլօտին, սէօյլէյին, տէտի:

Գլօտին. — Ժօ՛րԺ, սիզ հէր շէյի տէրք իթտինիզ, Պէնիմ սէօյլէմէքլիկիմէ նէ՞ իհթիեաճ գալտը,

ԺօրԺ. — Խա՛յր, խա՛յր, սիզտէն իշիթմէք իսթէրիմ:

Գլօտին. — Ժօ՛րԺ, սիզի սէվէրիմ:

ԺօրԺ. — Սիւպհա՛ն Ալլահ... սէօյլէտի... իշիթտիմ... Ա՛հ, Գլօտին, թէքրար սէօյլէ....

Գլօտին. — Ժօ՛րԺ, սիզի չօգտան պերի սէվմէքտէեիմ:

ԺօրԺ. — Թէչէքքիւր իտէրիմ, Գլօտին, թէչէքքիւր իտէրիմ... արթըգ մէսուտէն էօլէճէյիմ:

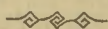
Պու էսնատէ, մէրգուժուն լէհէսի օլգատար սօլմուշ իտիքի պիրտէն պիրէ թէսլիմի ըուհ իթմիշ կիպի կէօրիւնիւեօրտու: Հաթթա կէօզլէրի գաբանտը, աղզը եարը աչըգ գալտը, պաշը գօթթուգլու իսկէմլէնին արգասընա տէվրիլտի, վէ եէրինտէն գըմլէտանամազ օլտու:

Այնի վազըթտա, Գլօտին, էլինի, մէրգուժուն խասթէլիքտէն սարարմըչ օլան անլը իւզէրինէ վազ իլէ, սօղուգ թէր իլէ անլընըն նէմլէնմիշ օլտուղունու միւշահէտէ իյլէտի:

Պիչարէ խասթա, իշիթտիկի սաատէթպախշ սէօզէ, տիւշար օլտուղու զաաֆէթ իգթիզասընճա թէհամիլլ իտէմէտիկինտէն, պաեըլմըչ օլմաղլէ, Գլօտին, եանընա գօշուպ, պայկընլըղընը կէչիթտի, վէ պիչարէ կէօզլէրինի աչմասընտա, Գլօտին, մէրգուժուն

սաչարընտան պուս իլէ, օրատան սիվիշտի, վէ ժօրժ եալընըզ գալընճա, հէր շէյի խաթըրլատը, վէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրիպ, մէզպուրէեի արամադլա պերապէր, «Գլօտի՛ն, Գլօտի՛ն» տէյի չաղըրտը իսէ տէ, Գլօտին օրատան ֆիրար իթմիշ օլտուղունտան,

— Օ պէնի սէվիեօր... ա՛հ եաշամադ՝ նէ՛ տէրէճէ պախթի-եարըզ տըր... օ պէնի սէվիեօր, ֆագաթ նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր. սէվկիւլիւ էվլա՛տ, սէվկիւլիւ գըզճըզա՛զ. ա՛հ, պարի էօլիւմիւմ քէնտիսինէ ֆայիտէլի օլապիլսէ իտի... տէտի:

4

Շայեանը զիքը հատիսէ վուգու պուլմագսըզըն օն պէշ կիւն կէշտի, լաքին պու միւտտէթ՝ սըրֆ պիր մէօհլէթտէն իպարէթ օլուպ, եօգսա ահվալ ու վուգուաթ՝ սիւրաթլէ եէկտիկէրինի թէա-գիպ իթտիկինտէն, հիքեաեէմիզտէ պուլունան էշխաս, անճագ պիրիպիրիլէ թէքրար պուլուշմագտա իտիլէր:

Շու գատարը պէեան իտէրիզքի, մէզքիւր օն պէշ կիւն զար-ֆընտա, Լիւսիէն, ժան տը Մօնմանէօրիւն իպրամլարընա գարշը տուրմանարագ, երնէ ֆապրիգատա կիթմէկէ մուվաֆֆագաթ իթմիշ իտի: Մէրգուլմէնին նամուսու, քէօյլիւլէրնէզտինտէ զաթէն զայպ ջմուշ օլմաղլէ, անլէրտէն իհթիրազա սէպէպի գալմամըշ իտի, ֆագաթ Մարի Տօրիա իսէ, հէր շէյի պիլտիկի ճիհէթլէ, մէրգու-մէնին հարէք էթի վագըասընտան տօլաեը թէաճճիւպ իթմէտիկի կիպի, քէնտիսինէ աֆվ իթմէկէ մահէլլ տէ պուլունմանըպ, եալը-նըզ, թէշէպպիւսիւ զարիպանէ վէ քիւսթախանէսինտէ մուվաֆֆագ օլմասը իչին տուա իթմէքլէ իքթիֆա իլլէմէքտէ իտի:

Ժօրժ, հէր նէ գատար կէնճ գըզըն, երնէ ֆապրիգատա ապ-տէթինէ մուխալիֆէթ իթմէք իսթէմիշ իտի իսէ տէ, ժան, գա-ընտաշընը տինլէմէմիշ իտի: Գլօտինէ կէլինճէ, մէրգուլմէ, Լիւ-սիէնին ֆապրիգատա ապտէթինտէն սօնրա, գըզգարընտաշընը աօլա կէօրմէեէ կէլմէտիկինտէն, Ժօրժ, պունտան տօլաեը տիւչարը իզ-թիրաօլ օլարագ, Լիւսիէնտէն սէպէպիինի սօրտու, վէ պու կէնճ գըզտա, գըզգարընտաշընը խասթա օլտուղունու զանն իլլէտիկինի

պէսեան իթմէսի իւզէրինէ, ժօրժ, միւշտարըպ հալիլէ Պէրնատէթէ գատար կիթտի, վէ օրատա Գլօտինի, ահվալը սըհհիեհսի պէրքէմալ օլարագ պուլմագլա, ֆապրիգանա նի՛շին կէլմէտիկինի սիւալ իթտի իսէ տէ, Գլօտին, օլ պապտէ էյզահաթ վիրմէք իսթէմէտի, վէ ժօրժ, հէր վագըթտան զիեատէ միւշտարըպ պիր հալ իլէ, վէ բէք եագըն զէմանտա թէրքի հանաթ իթմէքլիք գօրգուսու, հէր վագըթտան զիեատէ իւզէրինտէ միւշահէտէ օլունարագ, ֆապրիգանա ավտէթինտէ, ժանա,

— Սէնին աշգ ու սէվտան, իքի գըզգարընտաշը եէկտիկէրինտէն անըրմըշ տըր, Գլօտին վէ Լիւսիէն, պիրպիրինի սէվմէեօրլար, տէտի:

Ժան. — Լիւսիէն պէնի սէվտիկի հալտէ, պիրպիրինի սէվմէմէլէրի պանա նէ՞:

Ժօրժ. — Պիրատէ'ր, սագըն քէնտինի:

Ժան. — Գօրգահագ նէ՞ սէպէպիմ՝ վար տըր:

Ժօրժ. — Պիր ֆէլաքէթ սէնի թէհտիա իթմէքտէ տիր:

Ժան. — Նէ՞ կիպի ֆէլաքէթ:

Ժօրժ. — Սէնի եա քիւրէեէ վէ եախօտ դաթըլկեահա կէօթիւրէպիլիր պիր ֆէլաքէթ:

Ժան. — Պու ֆէլաքէթ նէ՞րէտէն զուհուր իտէճէք տիր:

Ժօրժ. — Պիլմէմ, գօրգուեօրում վէսսէլամ:

Ժան. — Պու թէհիլիքէեի էկէր պիլսէ իտին, պանա խապէր վիրէճէք մի իտին:

Ժօրժ ճէվապ վիրմէտիկինտէն, ժան՝ տիք տիք մէրգումա պագարագ,

— Ճէվապ վէր պագալըմ, պէնի, գարընտաշընը գուրթարա՞ճա՞գ մը իտին, տէտի:

Ժօրժ. — (Ալչագ պիր սէտա իլէ վէ տիթրէեհէրէք.) Էվվէթ, սէն պէնիմ գարընտաշըմըն... զանն իտէրիմքի սէնի գուրթարաճագ իտիմ: (Վէ էլլէրինի օլուշտուրարագ.) Փագաթ պու հարէքէթիմ, ալչագլըգ տիմէք օլաճագ իտի... Կէրչի սէնի գուրթարաճագ իտիմ, լաքին շիւպհէսիզ քէնտի էօլիւմիւմիւ թաճիլ իթտիրէճէք իտիմ:

Ժօրժուն պու սէօզլէրի, ժանըն ֆիքրինէ թէէսսիր իթմէքլէ, օ կիւնիւ Լիւսիէն իլէ վուգու պուլան պիր մուհավէրէսինտէ,

— Գլօտին նի՛շին պուրանա կէլմէեօր, տէյի սիւալ իթտի:

Լիւսիէն տէ, Ժորժա վերտիկի ճէվապ կիպի,

— Գլօտին խասթա տըր, տէտի:

Ժան. — Նի՛շին եալան սէօյլէեօրսունուզ, Խասթա օլմատըղընը պէն պիլիեօրում:

Լիւսիէն. — (Պաշընը էեէրէ.ք.) Գլօտին՝ պէնի սիզտէն սօութմագ իսթէեօր:

Ժան. — Նէ՞ սէպէպլէ:

Լիւսիէն. — Սէպէպինի պէն տէ պիլմէմ:

Մէրգում իսրար իթմէտի իսէ տէ, կէնճ գըղըն հարէքէթի, քէնտիսինէ իղթիւրապը մուճիպ օլուեօրտու: Մէրգումէ իսէ, օլ էնատէ տիւշիւնճէլի կէօրիւնիւեօրտու: Ժան, շու եօլտա իֆատէեէ տէվամ իթտի:

— Պիր քէտէրինիզ վա՛ր մը տըր:

— Խա՛յր:

— Պէնի էլան սէվի՛եօրմուսունուզ:

— Էվվէթ:

— Մուհարէպէ ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէմէզ, չիւնքի չիւպհէսիզ սիզ տէ պէնիմ կիպի իշիթմիշսինիզ տիր, Բարիստէ էրլագ գալմատըղը Ալմանլար թարաֆընտան իտտաա օլունուեօր: Շու հալտէ Բարիսին ասաքիրի մուսթահֆըզասը թարաֆընտան սօն վէ շէտիտ պիր իգտամա պէքլէնիեօր: Էկէր պու թէշէպպիւս տէ պաշա չըգմազ իսէ, շէհրի մէգքիւր իէսլիմ օլաճագ, վէ մուհարէպէ տէ իսթամ պուլաճագ տըր: Օլ վագըթ, Լիւսիէն, պիզ տէ էվլէնիւրիզ, տէ՞յիլ մի:

— Հա՛յ հա՛յ, օնա նէ՞ չիւպհէ:

— Լիւսիէն, պէնիմ սիզէ ֆէվգէլատէ մուհապպէթիմ վար տըր: Ժան, պու սէօյլէրի սէօյլէեէրէ.ք, կէնճ գըղըն անլընտան պուս իթտի իսէ տէ, մէրգումէ, պու սըրատա, ալէնէն իզհարը նէֆրէթ իթմէտիկի կիպի, եանագլարը տա պէլլի սուրէթտէ գըղարմատը:

Օ կիւնիւ, էօյլէտէն սօնրա, Մօնմաեէօրլէրճէ մէճհուլ պիր ատէմ ֆապրիգաեա կէլտի: Պու ատէմ Գուբլանտ օլուպ, տօղրամաճը էլպիսէսի կիեինմիշ իտի: Մէրգում, ֆապրիգանըն հավլիսինտէն կէշիպ, քիմսէեէ թէսատիւֆ իթմէտիկինտէն, տօղրուճա պիսաեա եագլաշտը, վէ սօգագ գաբուսունու չալտը իսէ տէ, քիվէսնէ կէվմէտիկինտէն, աչըգ օլան մէգքիւր գաբուտան տէրունը խանէեէ կիրտի:

Փագաթ պիր ազ իլէրտէ պիր գարու աշըլարագ, կէօսթէրիլի պիր ատէմ գարշըսընա չըգտը, վէ քէմալը թէաճճիւպլէ,

— Միւսիւ, քիմի իսթէեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի.

Գուրլանտ. — Միւսիւ, էվվէլճէ պիր սէս չըգարըպ խապէր վիրմէքսիզին էվինիզէ կիրտիկիմտէն տօլաեը ափվընըզ տիլէրիմ. Աճապա Մ. Ժան տը Մօնմաեէօր զաթընըզ մըսընըզ.

Ժան. — էվվէթ.

— Աֆվ իտէրսինիզ, պու մէմլէքէթ էհալիսինտէն օլմատըղըմ տան սիզի թանըմամ.

— էօյլէ իսէ սիզ քիմ սինիզ.

— Բրուսիալըլար, պազը հայվանլարը վէրսայլա գատար կէօթիւրմէք իւզըէ իքի այ էվվէլ պէնի իւճըէթլէ թուլտուլար. Բէնտի աթըմ էօլտիւ, հայվանլարըմըն պէտէլի վէրիլմէտի, վէ արապամ տախի Բրուսիատա գալտը. Շիմտի իսէ, սայքի պէնի իսթիլաթտան մէնն իթմիշ տիրլէր. Փագաթ պէն, բարամը ալմաեընճա մէմլէքէթիմէ ավտէթ իթմէեէճէկիմի քէնտիլէրինէ սէօյլէտիմ. Իմ տի հագգըմըն թէէտիեէ օլունմասընա պէքէեօրում.

— էյ, պուըլարտան պանա նէ.

— Օրասը էօյլէ. անճագ քիմ օլտուղումու սօրտունուզտա, պէն տէ սիզէ պու թաֆսիլաթը վիրմէկէ մէճպուր օլտում.

— Անլատըմ, լաքին էկէր իեանէ իսթէմէք իչին պուրաեա կէլմիշ իսէնիզ, եանըշ եէրէ թէսատիւֆ իթմիշսինիզ, զիրա պէն տէ ֆագիրիմ.

Գուրլանտ. — (Կիւլէրէք.) Փապրիգատա օն բարա պիլէ պուլունմատըղը մալիւմ տիր. պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ իսէ, սատագա տիլէնմէք իչին տէյիլ տիր.

Ժան. — (Հիտտէթինտէն նաշի լէհճէսի սօլարագ.) Սիզէ տիեօրում քի, պուրաեա կէլիշինիզին սէպէպինի պիլտիրին.

— Շիմտի պիլտիրիրիմ. Խանէնիզտէ, իտամա մահքիւմ օլան Տօրիանըն էօեէ գըզը Լիւսիէն իսմինտէ պիր մատմուլաղէլ վար տըր, տէյիլ մի.

— էվվէթ, օ կէնճ գըզ պուրատա իգամէթ իտէր. Սօնրա.

— Սօնրասը շու քի, օ կէնճ գըզ իլէ պիր ազ կէօրիւլմէք իսթէրիմ.

— Բէնտիսինէ տիեէճէկինիզ նէ տիր. քիմի՞ն թարաֆընտան կէլիեօրսունուզ.

— Գրգռարընտաշը թարափընտան կելիեօրում: Խոստումսի պիր տիեհճէեհիմ եօգ տուր, եայընըզ պիր մէքթուպ թէսլիմ իտէճէեհիմ:

— Պիր մէքթո՞ւպ մու:

— Էվվէթ, մատմուաղէլ Գլօտինտէն:

— Վէրին. պէն քէնտիսինէ թէսլիմ իտէրիմ:

— Աֆվ իտէրսինիլ. պիղզաթ վիրմէքլիկիմի մատմուաղէլ Գլօտին պանա ըէճա իթմիշ տիր:

— Պանա էմնիյեթթինիլ եօ՞գ մու տուր:

— Օ՛հ, սիզէ էմնիյեթթիմ օլմամագ հիշ գա՞պիլ մի տիր:

— Օ հալտէ նի՛շին վիրմէեօրսունուզ:

— Զիւնքի պիր ճէվապ ալըպ կէօթիւրմէք իսթէրիմ:

— Սիզ պուրատա օթուրուպ պէքլէեին... Պէն մէքթուպու թէսլիմ իտէրիմ... մատմուաղէլ Լիւսիէն տէ պիղզաթ ճէվապընը սիզէ կէթիւրիր:

— Օ հալտէ տիեհճէկիմ գալմատը:

Գուրլանտ, պու սէօղլէրտէն սօնրա, Ժանա պիր մէքթուպ վէրիպ, քէնտիսի օթուրտու, վէ թիւթիւն չիպուղունու չըգարըպ,

— Թիւթիւն իչմէքտէ քիմնէեէ պիր զարար վա՛ր մը տըր, տէյի սիւալ իթտի:

— Խա՛յր, իչէպիլիւրսինիլ, տէյի Ժան ճէվապ վիրտի:

Պատէհու Ժան տը Մօնմանէօր, տիշարը չըգըպ, Լիւսիէնին օտապընա տօղրու կիտէրքէն, սօֆատա տուրուպ, էլինտէքի մէքթուպու թէճէսսիւս իթտի: Այնի վագըթտա, ֆիքրի զարիպ միւլահազալար իլէ մէմլու օլուպ, չէօյլէքի Գլօտինին, ագտէմճէ չօգ տէֆա եաբտըղը վէճհլէ, նի՛շին գըզգարընտաշընը պիղզաթ կէօրմէեէ կէլմէեիպ տէ, մէքթուպ եազտըղը, վէ արալարընտաքի միւլահաա նէ՞տէն իլէրի կէլտիկի, վէ իքի գըզգարընտաշըն եէկտիկէրի հագգընտաքի մուհապպէթին՝ նէ՞ կիպի գուվվէթլի սէպէպ իլէ էքսիլէպիլտիկի, վէ բարմագլարը արապընտա պուրունան մէգբիւր մէքթուպտա, վէխիմ չէյլէր, պէլքի տէ հաեաթ եա էօլիւմ էսրարը մէվճուտ օլմասընը նի՛շին զանն իլէտիկի խոստուսլարը՝ ֆիքրինի պաշլըճա իշղալ իտէն թէֆէքբիւրլէրտէն իտի:

Պագաթ մէքթուպուն մահֆաղասը իւզէրինտէքի էլեազըսը, Գլօտինին եազըսը իտուկինի հիշ չիւպհէսի օլմաեարագ թանըտըղը ճիհէթլէ, մէգբիւր իղթիւրապ վէ էնտիշէսինէ նէ՞ մահէլլ վար իտի:

Ժան, մէքթուպու մէզպուրու բարմադլարը արասընտա թէք-
րար պէ թէքրար չէվիրմէքլէ, եա զամղընըն իյի ճինստէն օլմամա-
սընտան, եախօտ լաերգըյլա ըսլանմըչ պուլունմամասընտան նաչի,
գաբաղընըն սուհուլէթլէ աչըլապիլէճէկինի անինտէ տէրք իթտի:

Մէրգուլմ, արսըղճա պիր թէպէսսիւմլէ,

— Պիր ճինստէթ իճրասընտան ըիւճաթ իթմէտիկիւմ հալտէ,
չու մահֆազաեր աչմագ կիպի հէհմմիեթսիզ պիր խուսուստան
տօլա՛յը մը թէրէտտիւտ իտէճէեիւմ, տէյի միւլահազա իյլէտի, վէ
քէնտի օտասընա կիրիպ, գաբուեու իւզէրինտէն գաբատը:

Ժան, պու սըրատա օլ տէրէճէ տալկըն հալտէ իտի քի, Գուր-
լանտըն, աչաղրտա ըահաթճա օթուրուպ սիկարասընը իչէճէք
եէրտէ, նէրտիվէնին նըսֆընա գատար չըգտըղընը, վէ գատէմէլէրին
հիզասընճա եաթըպ, մէսըուրէն քէնտիսինի (եանի Մօնմանէօրիւ)
կէօղէթլէտիկինի կէօրմէմիչ իտի:

Յիլվագը Գուրլանտ, Մօնմանէօրիւն, մէզքիւր մահֆազանըն
միւնտէրիճաթընը տէրք իթմէք իւզրէ ատրէսինի թէքրար պէ թէք-
րար օգուտուղընու, վէ մահֆազաեր աչմաղա չալըչտըղընը, վէ
պիրտէն պիրէ քէնտի օտասընա կիրիպ գաբանտըղընը կէօրտիւկիւն-
տէ, քէնտի քէնտիեէ,

— Մէմուլիւմ վէճհ իւզրէ չու մահֆազաեր աչաճաղընա էմի-
նիւմ, տիեէրէք, սէսսիզճէ աչաղընա էնիպ, եէրինտէ օթուրտուգ-
տան սօնրա, պու տէֆա թիւթիւն չիպուղընու եազտը:

Եօգարտա տա Ժան, քէնտի եաղըխանէսի գարչըսընտա օթու-
րուպ, մահֆազաեր աչտը, վէ մէքթուպու չըգարըպ օգուտուղըն-
տա, տէհչէթ վէ հիտտէթլէ ըէֆը սէտա իյլէմէքտէն քէնտիեթ
մէնն իտէմէտի:

Մէքթուպուլն միւնտէրիճաթը չունտան իպարէթ իտի:

«Լիւսիէն, բէտէրիմին գաթիլինի մահվ իթտիրմէք վէ ճէզա-
լանտըրմագ իւզրէ, անըն նէզտիլտէ գալմագըղը պիր վաղիֆէ ատտ
իթտիկին միւտտէթ զարֆընտա, հարէքէթի վագըանա հայրան
օլարագ սէնի սէվտիւմ: Պու կիւնքի կիւն իսէ, պէնիւմ արղումա վէ
մէվճուտ օլան խաթըրէլէրէ ըաղմէն, օատէմի, տէհչէթլի վէ նէֆ-
րէթամիզ պիր աչգ իլէ սէվտիկինի կէօրտիւքճէ, հագընտա օլան
մուհապպէթիմին՝ ատապլէթէ թէպտիլ օլունտուղընու հիսս իտի-
եօրում, վէ գօրգուեօրում, Լիւսիէն, գօրգուեօրում: Բէճա իտէ-
րիւմ, Լիւսիէն, քէնտինէ կէլ: - Ագընը պաչընա թօբլա, Տիւչիւն

պիր քերթէքի, օ ատէմ, պիր ալչազ տըր, պիր գաթիլ տիր. Պուրէյլին, ճան վիրմէք ըստտէսինտէ պուլունտուղու զէման տիվարա եազտըղը գանլը իպարէեի պիր քերթէ տէրխաթըր իյլէ. Գը՛զգարընտաշըմ, պու շէյլէրի միւլահազա էթ. Սանա սէօզ անլաթմադըգ իւմիտիմ զայիլ օլմամըշ օլտուղունտան, պու մադսէտլէ եարըն սօն տէֆա օլարազ ֆապրիգաեա կէլէճէեիմ. Պէնի օտանտա պէքլէ. էկէր պէքլէմէք իսթէմէզսէն, պանա մէքթուպ եազ, վէ մէքթուպունու, պու մէքթուպու սանա վիրէճէք օլան քիմնէեէ թէսիմ էթ.»

Ժան, թէրլի անլընը էլլէրի իչինէ ալտը. Գուվլէթլի վիճուտի խէ, սինիր սարսըմալարընտան տիթրէեօրտու. Պիր արալըգ կէօզլէրի նէվիմա գամաշմագլա, էթրաֆը պէրրազճա կէօրէմէզ օլտու, վէ կէօզլէրինի գաբաեըպ, սըրթընը գօլթուգլու իսկէմէեէ տաեաթտըգտան սօնրա,

— Տիմէք սըրըրմա իքիսի տէ աշնա տըրլար. էվլէճէ պու խուսուսու մէմուլ իթմէքլէ ալտանմամըշ օլտուղումու շիմտի անլաեօրում. Իքիսի տէ, Պուրէյլին եազտըղը գանլը իպարէեի օգումուշլար... պէնի մահվ իթմէք իսթէմիշլէր... Տիմէք Լիւսիէն, սախթէ աչգ ու մուհապպէթլէ պուրաեա կէլտիկինտէ, պէնի սէվմէզ իմիշ, անճագ պէնի ճէզաեա չարբտըրմաեը տիւշիւնիւեօրմուշ. շիմտի խէ, ըչըգտան եանան քէլէպէք կիպի նայիրէյի աչգ ու սէվտաւտան սիւզան օլուեօրմուշ... Մատէմքի օ պինի սէվիեօր իսէ, քէնտիսինտէն գօրգաճագ սէպէպիմ գալմամըշ տըր... քէնտիսի պէնի զամմազլաեամազ... Գլօտինէ կէլինճէ, եալընըզ ծնտան գօրգուլուր իսէ տէ, անը տախի, ճինաեթիմի պիլտիկի իչին, աեազլարըմըն պլթընտա էզէճէեիմ, տէտի, վէ ըսլանմըշ օլան անլընը մէնտիլիյլէ սիլտիքտէն սօնրա, իլավէթէն շու աթիտէքի սէօզլէրի պիր սուրէթի միւտհիշտէ իրատ իթտի.

— Պիրինճի ճինաեթիմի կիզլէմէք իչին եէնի պիր ճինաեթտահա իճրասընա, եէնիտէն գան ագըթմաղա մէճպո՛ւր մու օլահաղըմ... Ջաթէն կիճէլէրիմ օլտուգճա պիհուզուր տէյիլ մի տիրէր... Խա՛յր, խա՛յր... ֆագաթ պէն օ զըզը օրթատան տէֆ իթմէզսէմ, անը իգթիտարսըզ պիր հալէ գօյմազ իսէմ, ք պէնի մահվ իտէճէք տիր... ֆիլվագը եէնիտէն գան ագմագ լաղըմ տըր... վէ պու գան տա, եա անըն, եախօտ պէնիմ գանըմ օլահազ տըր... Իմտի, օ էօլմէլի տիր.

Մէրգում, կէօզլէրի սըթմանա տիւչար օլանլարըն կէօզլէրի կիպի բարլաեարադ,

— Էվլէթ, Լիւսիէնին պիր ճանիեէ կէօսթէրտիկի մուհապպէթ տէհչէթլի շէյ տիր, պու պապտէ Գլօտինին հագգը վար տըր... ֆագաթ օ աշգ ու մուհապպէթ նէ՛ դատար մէֆթուռիյեէթպախշ օլմագ կէրէք տիր... Օ աշգ ու սէվտանըն պուսէլէրի՛ նէ՛ տէրէճէ եագըճը վէ մուհլիք օլմալը աըրլար... Լիւսիէն, պէնիմ եարտըղըմը, պէնիմ քիմ օլտուղումու պիլտիկի հալտէ, պէնի սէվիեօր... Տիմէք պէնիմլէ հէմթէօհմէթ տիր, տէտի:

Պիրտէն պիրէ ժան, աշաղըտա պիր ատէմին քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղունու խաթըրլաեարադ, մէքթուպու տիւրիւպ, էէնիտէն մահֆագասը տէրունինտէ հըֆզ իյլէտի, վէ հիչ պիր էսէր կէօրիւլմէմէք իւզրէ տիգգաթլէ գաբատըգտան սօնրա, զամղընը պիր մում ըշըղընըն սըճագըլըղըյլա գուրուլթտու:

Մուախիարէն օտասընտան չըգըպ, կէրչի պիր տուղագ մէվճուտ օլմասընտան գօրգմանօրտու իսէ տէ, ֆիքրի օլ գատար տաղընըգ իտի քի, մէքթուպու կէթիւրմիչ օլան շախսը կէօրմէք իւզրէ, եավաշճա նէրտիվէնին պիր գաշ գատէմէսինտէն աշաղընա էնտի:

Գուրլանտ, օլ էսնատէ ֆիթուրսուղճա թիւթիւնիւնիւ իչիեօրտու: Մէրգում, ղաեէթ սատէտիլ հալտէ կէօրիւնմէսինտէն, ժան, հէր կիւնա իզթիւրապը ղայիլ օլարադ, Լիւսիէնին օտասը գաբուսունու չալտը:

Կէնճ գըզ, քէնտի օտասընտա պուլունմաղլէ, գաբուեու աշտը, վէ ժանը, սէպաթընա վէ սօուգ գանլըլըղընա բաղմէն, լէհճէսի սօլուգ վէ ալթիւսթ պիր հալտէ կէօրտիւկիւնտէ,

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, սիզէ նէ՛ օլմուշ ժան... պիր ֆէլաքէթ՝ մի վուգու պուլտու, տէյի սիւալ իթտի:

Ժան տախի, — Խա՛յր, խա՛յր, հիչ պիր շէյիմ եօգ տուր, տէյի ճէվապ վիրտի, վէ մէքթուպու թէսլիմ իթտիկի սըրատա թէպէսսիւմէ չալըշտը, վէ իւավէթէն տէ,

— Պու մէքթուպու, պիր համմալ վասըթասըյլա Գլօտին սիզէ կէօնտէրմիշ տիր: Համմալ աշաղըտա ճէվապընըգա պէքլէեօր, իւզէրիմտէ կէօրտիւկիւնիւզ հէեէճան, Գլօտինին սիզի կիւճէնտիրմէպի վէ սիզէ ֆապըրիգաեը թէրք իթտիրմէկէ չալըշմասը վէսվէսէսինտէն իպարէթ տիր, տէտի:

Պու սըրատա մէզպուրէ ճէվապ վիրմէտի. Ժան, մէքթուպու կէնճ գըղա իթա իթտիքտէն սօնրա, անըն սիմասը վէ լէհճէսինի թէֆթիշ վէ մուայեհէնէ իթմէք իւզրէ, օրատա տուրմագ իսթէ-եօրտու իսէ տէ, պուլունտուղու ալթիւսթ հալինտէ օրատա գալմագ տա, քէնտի քէնտիսինի ղամմաղլամագ, եախօտ տահա տօղ-րուսու մէքթուպունուն միւնտէրիճաթընը պիլիւրիմ տիմէք օլտուղունտան, օրատա տուրմանա ճէսարէթ իտէմէեհէք չէքիւտի, վէ աչաղընա էնիպ, Գուրլանտըն գարշըսընա կէլմէսինտէ, քէնտիսինի թօբլատը, վէ պիր տէրէճէ գալի սէտա իլէ,

— Ղալիպա մատմուաղէլ Լիւսիէն սիզի պէքլէթիեօր, տէտի:

Գուրլանտ. — Պէյիս եօգ տուր, պէքլէեհէճէք վագթըմ վար տըր:

Մօնմանէօր օրատան այրըլըպ, քէյլիւ գընաֆէթինտէ պուլունան Գուրլանտըն՝ Պէրնատէթէ կիթմէք իւզրէ կէչէճէք օլաուղու եօլտա տօլաչմաղա պաշլատը. Պիր չարեհէք սաաթ գաւտար տօլաշտըղը հալտէ, Գուրլանտ մէյտանա չըգմանըպ, ֆագաթ նիհանէթ Ժան, մէրգումու կիտէրքէն գարշըլանարագ,

— Ճէվապընըզը ալտընըզ մը, տէյի սիւալ իթտի:

Գուրլանտ. — Էվվէթ. կէրչի ճէվապը եաղան մատմուաղէլ բէք եավաշ հարէքէթ իթտի իսէ տէ, պէյիս եօգ տուր, չիւնքի իշ օլ գաւտար միւսթաճէլ տէյիլ տիր:

— Պագսանա պանա, պապա եիկիտ, էկէր սիզէ, տուրտուղունուղ եէրտէ պիր նիյմէթ վագը օլտա, գապուլ իտէրմիսինիզ:

— Իշի պիլիր. էվվէլա շունու սէյլէեիմքի, պէն նամուսլու պիր աւէմիմ:

— Պէն սիզին վիճտանընըղա մուպահասանա կիրիշմէք իսթէմէեօրում:

— Իշի պիլիր տէտիմա՝. Հէմտէ պիլմէլիեիմքի...

— Նիյմէթին նէ՞ միգտար օլտուղունու պիլմէք իսթէեօրսունուղ. տէյի՞մի. Իքի աւէտ եիկիրմի ֆրանգըլգ սիքքէ տիր:

— Չէմանէմիղտէ եիկիրմի ֆրանգըլգ սիքքէլէր նատիր տիրէր:

— Իթէ պէն սիզէ կէօսթէրէեիմ:

— Բէք կի, լաքին պէնճէ էհէմիեիթլի շէյ, անլէրի ճէպիմէ աթմագ. օլմանըպ, իլլա անլէրի գաղանմագ իչին նէ՞ եարմագըլղըմ լազըմ կէլտիկինի պիլմէքտէն իպարէթ տիր:

— Շիմտի սիզէ անը աչըգտան աչըղա պէեան իտէրիմ:

— Պունու եաբմագլա սիզ գաղանըրսընըզ, չիւնքի թէքրար

խտէրիմքի, պէն նամուսը ալիւ ատէմիմ, Պունտան դաթինազար, պէնի շաշգըն տախի զանն իթմէեին:

— Գլօտինէ կէօթիւրտիւկիւնիւզ մէքթուպուն միւնտէրիճաթընը անլամագ մէրագընտաեւմ:

Մօնմաեթօրիւն սէօղլէրի իւզէրինէ կիւեա էհէմիեթ վէրիւճէսինէ, Գուրլանտ, մէքթուպա տիգգաթլըճա պագտը, վէօ մէքթուպուն նէ՛ կիպի խուսուսի հալի պուլունտուղունու անլամագա սայ խտիեթ կիպի կէօրիւնտիւ: Պատէհու ճէվապա աղազ պիրէ,

— Աճայի՛ւ, պու մէքթուպտա նէ՞ եազըլմըշ օլտուղունու անլամագ վէ պիլմէք իչին, մատմուաղէլ Գլօտինէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ տըր տէտի:

— Պունտան պաշգա պիր չարէ տէ վար տըր:

— Նէ՞ տիր:

— Մէքթուպու աչմագ, վէ սօնրա թէքրար դաբամագ տըր:

— Օհօ՛, պու թէքլիֆինիզին նամուսքեարանէ օլտուղունա էմի՛նմիսինիզ:

— Խըրսըզըզ տէյիլ տիր ա՛:

— Հէօ՛ հէօ՛, մէքթուպլար մուգատտէս տիր:

— Նէ՞ եաբաեւմ, պիր ազ զիեատէ մէրագլըեւմ: Շունա տախի տիգգաթ իթմէլիսինիզ քի, պէն մէքթուպու օգուամագլա դանաաթ խտիեթում, վէ լաքին սիզ, անը, պէնիմ ասլա մալիւմաթըմ եօգ տուր կիպի եինէ Գլօտինէ թէսլիմ խտէճէքսինիզ:

— Պիլիեթօում, պիլիեթօում, ֆագաթ տէտիկինիզ եօլտուզ շէյ տիր, վէ իքի ատէտ եիկիրմի ֆրանգլըզ սիքքէ իչին տէ...

— Էօյլէ իսէ, ալըն, սիզէ պէշ ատէտ եիկիրմի ֆրանգլըզ վիւրէեիմ:

— Եիւզ ֆրա՛նգ. տիմէք սիզ պու մէքթուպուն միւնտէրիճաթընը անլամագա ֆէվգէլատէ մէրագ խտիեթսունուզ:

— Պունուն սէպէպինի սիզէ սէօյլէեիմ մի. պու իշտէ պիր ալու սէվտա մատտէսի մէվճուտ տուր:

— Օ՛, Էկէր էօյլէ իսէ, պէն աշգ ու սէվտա իլահընը վիգաեթ իթմէք իսթէրիմ:

Պու սէօղլէրի սէօյլէեեքէք, Գուրլանտ, Լիւսիէնին մէքթուպուն Ժանա թէսլիմ իթտի. Պու տէֆա պունուն մահֆաղասը, հէք նէ գատար մաղպուլթճա դաբալը խտի իսէ տէ, մահֆաղասընըն իւսթիւնատէ հէշ պիր շէյ եազըլը օլմաեւպ, Լիւսիէն՝ Գուրլանտա:

— Պու մէքթուպու գըզգարընտաշըմա վէրին, տիմէքլէ իքթիֆա իյլէմիշ իտի:

Իմտի, Ժան, մահֆազանը եըրթըպ, իշինտէքի մէքթուպտա ղանէթ մուխթասար քէլիմաթ իլէ, ֆագաթ պէլաղէթ իւզըն եաղըմըշ օլան աթիտէքի ճիւմլէլէրի գրաաթ իյլէտի:

« Ազիզիմ Գլօտին, անը սէվիեօրում, վէ անը սէվմէքլիկիմ, տէհէթլի պիր շէյ օլտուղունու տա պիլիեօրում. ֆագաթ աշգ ու մուհապպէթիմ՝ քէնտի միւրատըմա ֆայիգ վէ ղալիպ տիր. Պու սըրատա միւլահազաթէն հարէքէթ իթմէեօրում. Իմտի, անը սէվտիկիմտէն տօլանը պէնի թահգիր իթմէտիքտէն պաշգա, հագգըմտա իզհարը ըիգգաթ իթմէքլիեինի տէ ըէճա իյլէրիմ. Էկէր եարըն ագշամ պանա կէլմէք իսթէրսէն, օտամտա սէնի պէքլէեհէճէեիմ. Պանա սէօյլէեհէճէկին սէօզլէրին հէբսինի տէ պէն չօգտան քէնտի քէնտիմէ սէօյլէտիմ. Պիզի տիւշարը քէտէր վէ թէհեսսիւֆ գըլան մէնզարէլէրին եէնիտէն արամըզտա պաշլամասընտա նէ՝ ֆալիտէ վար տըր: Անը սէվիեօրում, պու խուսուսա մահքիւմ օլմուշում տուր: Պէն պիր ալշաղըմ: Իմտի աֆվընը իսթիրհամ իյլէրիմ: »

Շու սըրատա, Մօնմանեօրին ըուհունտա մէվճուտ օլան տէհէթ, նա՛սըլ թարիֆ վէ նագշ իտէպիլիր իտի: Սայքի սէսի վէնէֆէսի գաթթ օլունուպ, պիրտէն պիրէ ագլընա ճիննէթ թարի օլան պիր ատէմ կիպի Գուրլանտա պագըեօրտու: Պիր սաաթտան վէ Գուրլանտըն կէթիրտիկի իւք մէքթուպու օգուեալըտան պէրու, ագլընա թէմամիյլէ մալիք օլուպ օլմատըղընը պիլմէեօրտու:

Գուրլանտ. — Բէտէրլի կէօրինիւեօրսունուզ:

Ժան. — Խա՛յր, պիլաքիս մէմնունում:

Գուրլանտ. — Տիմէք պու մէքթուպ՝ հագգընըզտա խայըրը տըր:

Ժան. — Էվվէթ:

Գուրլանտ. — Բէք ալէա, պունտան պէն տէ մէմնուն օլտում: Վագթիյլէ պէն տէ աշգ օլմուշում տուր... Հէրնէ իսէ, չիմտի սիզ շունու պանա սէօյլէեինի, պու մահֆազանը եըրթաղընըզ հալտէ, մէքթուպու նէ՛րէեհէ գօհաճաղըմ:

Ժան. — Պէն անը տիւշիւնմիւշիւմ տիւր:

Պէօյլէ տիեհէրէք, մէրգում, չիզտանընտան պիր մահֆազա չըգարըպ, Լիւսիէնին մէքթուպունու պունտա հըֆզ իթտիքտէն սօնբա, գաբաղընը եաբըշտըրտը, վէ պատէհու,

— Իշթէ, զաթէն իւզէրինտէ ատրէս եազըլը տէյիլ իտի Գլօտին՝ պու մէքթուպու օգուսուշ օլտուղուսու անլանամազ, տէտի :

Գուրլանտ, քէյֆլի սուրէթտէ Պէրնատէթէ կիթտիկինտէ, Մօնմանէօր տէ սարսըլարափ ֆապրիգաեա ավտէթլէ, քէնտի իշ օտա սընտա գարանտըգտան սօնրա,

— Հէր շէյի, էվվէթ հէր շէյի պիլիօր... Տիմէք վագթիլլէ պուսէլէրիմին հէր պիրինտէն ըիւճաթ իլլէմէսի սէպէպի պու իմիլ, Օլ զէման պէն եանըլմանօրտու՝ : Տօտագլարըյլա, պէնի սէվտիկինի պէեան իթտիկի սըրատա, պագըշը, պէնտէն տօլանը հիսս իտէ կէլտիկի նէֆրէթի իրանէ իտիօրտու : Պունտան սօնրա գարշըսընա չըգմաղա նա՛սըլ ճէսարէթիմ օլաճազ տըր, տէյի միւլահաղա իթտի :

Օ կիւնիւ, ժան, ագչամա գատար մէզպուրէնին գարշըսընա չըգմաղտան սագընմաղլա, եաղըխանէսինի թէրք իթմէտի : Պագաթ, հէր հալտէ, Գլօտին իլէ Լիւսիէն արասընտա ճէրէեան իտէ ճէք օլան մուհավէրէեի տինլէմէք լիւղուսունու հիսս վէ տէրք իտիօրտու : անճադ պունուս իլին նէ՞ եարմալը իտի :

Լիւսիէնին օտասը, մատամ տը Մօնմանէօրիւն իշղալ իթմիլ օլտուղու օտանըն եանընտա իտի իսէ տէ, արալարընտա իթիլաթ պուլունմամագտա իտի, չիւնքի հէր պիրինին գարուսու, պիրինճի գաթըն պիր սօֆասընա նազըր իտի : Վագթիլլէ մէզքիւր իքի օտանըն, պիւսիւք պիր թուալէթ օտասընա նազըր իքի գանատլը պիր գարու վասըթասըյլա իթիլաթլարը պուլունմագտա իքէն, ֆապրիգանըն էվվէլքի սահիպի, Լիւսիէնին օթուրտուղու օտանա նազըր օլան գարուսու գարաթտըրմըշ, վէ թուալէթ օտասը տա, մատամ տը Մօնմանէօր թարաֆընան գուլլանըլմըշ իտի : Անճագ, տիվարտա եարշտըրըլմըշ օլան քեաղըտը երթմագլա, էվվէլքի գարու մէյտանա չըգար, վէ պու գարուսա գուլագ գօյմագլա, տիկէր թարաֆտա սէյլէնէն սէօզլէր, գօլայճա տէյիլ իսէ տէ, էքսէրիեթէն իշիտիլէպիլիլ իտի :

Իմտի ժան, խալի պիր վագըթտան պիլիսթիֆատէ, մէզքիւր օտանա կիրիպ, չադը իլէ իգթիգա իտէն տէլիկի աչտըգտան սօնրա, հէնուզ օտասընտա պուլունման եան Լիւսիէնէ ինթիգար իլլէտի :

Պիր աղ սօնրա Լիւսիէն օտասընա կիրմէքլէ, խաֆիֆՏէ անագ սէսլէրի վէ իսկէմլէլէրին եերլէրինի թէպտիլ իթմէսի սէտասը իշի տիլտիկի կիպի, իքի իւշ տէֆա տախի էօքսիւրտիւ, վէ պատէհու

բէնչիրէսինի գաբաերպ, գաբուսունուն սիւրմէսինի տախի գօյ-
տուգ տան սօնրա եաթաղա եաթտը .

Ժան, պու շէյլէրի տէրք իթմէքլէ պէրապէր, քէնտի քէնտիեէ,

— Շիւպհէսիզ լազըրտըլարընը տա իշիտէպիլէճէեհիմ, տէյիպ,
սէսսիգճէ օրատան սիվիշտի խսէ տէ, հէրարէթի շէտիտէսի վէ իզ-
թիրապը ազիմի հասէպիլյէ ուեուեամատը .

Մէրգում, օլ կէնճ գըզլար արասընտա նէ՞ կիպի սէօզլէր ճէ-
րէեան իթտիկինի պիլմէք մէրագընտա օլուպ, քէնտի գատէրու
թալէի օլ միւլագաթա պաղըր իտուկինի, վէ պիր մուխաթարաեա
թապի պուլունտուղունու զանն խտիեօրտու . Անճագ Գլօտին քէն-
տիսէ գարշը նէ՞ եաբապիլիը իտի . իշթէ մէրգում պունու բէք իյի
տէրք իտէմէեօրտու .

Իրթէսի սապահ, Ժան, Լիւսիէնէ թէսատիւֆ իթտիկինտէ,
մէզպուրէնին իւզէրինտէ հիչ պիր թէպտիլաթ կէօրմէտի . Պիլաքիս,
Լիւսիէն, տօտագլարընտա էսէրը թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունա-
րագ, մէրգումա եագլաշըպ, էլլէրինի ուզաթմասընտա, Ժան, պու
էլլէրի թութուպ, քէնտի էլլէրինտէ սըգտը, վէ անլընտան տախի
էօբէրքէն,

— Գէնտիսինի պուս իթտիկիւմ գէման, էվվէլքի կիպի սարսըլ-
մաեօր, տէյի միւլահաղա իյլէտի .

Անճագ պու սէօզլէրի ֆիքրինտէն տիմէսիլյէ պէրապէր, մէզ-
քիւր աշգ ու մուհապպէթ գարշըսընտա ալթիւսթիւք հիսս խտի-
եօրտու, վէ . «Պու հալ միւմքին մի տիր . եօգսա պիր տուզա՞գ մը
սըր» տէյի աիւշիւնիւեօրտու .

Լիւսիէն, Ժանը հէր վագըթքի հալինտէ կէօրմէմէքլէ,

— Ժան, տիւշիւնճէլի կէօրիւնիւեօրսունուզ, նէյինիզ վար
տըր, տէյի սիւալ իթտիկինտէն, մէրգում, գարընտաշընըն խաս-
թէլիկինտէն նաշի միւզտարըպ պուլունտուղունու սէօյլէտի .

Ժան, լագըրտըր իտէրքէն, կէնճ գըզըն թա կէօզլէրի տէրու-
նինէ պագըեօրտու . Փագաթ մէզպուրէ ֆէվգէլատէ սիւքիւնէթտէ
իտի . Հալպուքի պու հարէքէթ սահիհ օլա՞պիլիը մի իտի . Օլ
գըզճըրազ պիր ճանիեի սէվէպիլիը մի իտի, վէ ճանվէրլիկէ մախ-
սուս պիր մուհապպէթ՝ անըն գալպինտէ մէվճուտ օլապիլիը մի
իտի .

Հասըրը Ժան տը Մօնմաեօր, մէզպուրէնին քէնտիսինէ մու-
հապպէթի օլմասընը պիր տիւրլիւ ֆիքրինտէ սըզտըրամատըղընտան,

— Մութլագա պու իշտէ պիր տուզագ վար տըը տէտի, վէ հիտ-տէթինտէն էլլէրի տիթրէեէրէք, - Ա՛հ, պէնի օեուհնագ իթմէք իսթէեէնին վա՛յ հալինէ, տէյի իլավէ իթտի:

Պինապէրին մէրգու.մ, գահվալթըտան սօնրա, Լիւսիէնին հա-րաքեաթընը թէճէսսիւս իյլէտի: Մէզպուրէ իսէ, էվվէլ էմիրտէ ֆապրիգանըն էթրաֆընը պիր միւտտէթ տօլաշտը, վէ Պէրնատէ-թին եօլունա սօղրու ըէվան օլմուշ իքէն, անինտէ ավտէթ իյլէ-տի: Վէլհասըլ ֆէվգէլղաեէ հէեհճան իչինտէ կէօրլունիւեօրտու: Փասլրիգաեա ավտէթինտէ, սօղրուհա քէնտի օտասընա չըգտը: Պու արալըգ ժան, վալիտէսինին էսկի օտասընտա պուլունուպ, հէեհճանլէ Լիւսիէնէ պէքլէեօրտու:

Էյլէտէն սօնրա պիր միւտտէթ կէչիպ, Գլօտին մէյտանա չըգ-մատըղընտան, ժան,

— Ղալիպա Լիւսիէնին մէքթուպու, քէնտիսինի տիւշարը եէ-յիս գըլարըղընտան, կէլմէեէճէք տիր, տէյի միւլահաղա իթտի-կի սըրատա, հալլիտէ աեագ սէսի իչիթմէքլէ, Գլօտին օլտուղու-նու անլատը:

Յիլվագը պու կէնճ գըզ, սօղրուհա գըզգարընտաշընըն օտա-սընա չըգտը իսէ տէ, իչէրի կիրմէզտէն էվվէլ, կիւեա սօն պիր հէեհճանընը կէչիրմէք իւզրէ գաբունուն էշիկինտէ տուրտու:

Մէզպուրէնին եա աճէլէթէն եիւրիւմիւշօլմասընտան վէ եախօտ հէեհճանը էսէրիյլէ պօղաղընտա թաղեիւզ հասըլօլմուշ պուլունմա-սընտան նաշի շիտտէթլէ նէֆէս ալըպ վիրտիկինի ժան իչիթտի: Պա-տէհու մէզպուրէ, իքի տէֆա եալաշճա գաբուեու չալտըղընտան, Լիւսիէն իչէրտէն,

— Սէ՛ն միսին, Գլօտին, տէյի սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, տէյի Գլօտին ճէվապ վիրտի:

Ժան, գուլաղընը գաբուեա տաեաթմըշ օլտուղունքտան, եա-նընտաքի օտատա ճէրէեան իտէճէք սէօզլէրի թէմամիյլէ իշիտէ-պիլէճէկի տէրքեար իտի:

Հէր նէ իսէ, Լիւսիէն, գըզգարընտաշընա գաբուեու աշմագ իւզրէ աեաղա գալգտը:

Պիւլ ժանը պրագալըմտա, Գլօտինին արգասը սըրա կիտէլիմ:

Պու կէնճ գըզ, լէհճէսի սօլմուշ օլարագ վէ տիթրէեէրէք իչէ-րի կիրմէսինտէ, Լիւսիէն՝ գարշըլատը, վէ էվվէլ էմիրտէ պիր սէօզ սէյլէմէիպ, բարմագլարընը տօտագլարընըն իւզէրինէ վազ իլէ:

Ժանըն պուլունտուլու օտաեա տօղրու պագմագլա իքթիփա իյլէտի, չիւնքի մէրգում, օ օտանըն արգա թարաֆընտաքի քեաղըտլարը տէլմիշ օլմասըյլա, թաաթի իտիլէճէք լագըրտըլարը իշիտէպլիթ իտի իսէ տէ, տէքունինտէքի ահվալի կէօրէմէզ իտի:

Իքի գըզգարընտաշ տախի, հէեէճանլարընը թէսկին իտէպլիմէք իւզըէ, էլլէրինի էվվէլ էմիրտէ կէօքիւսլէրի իւզէրինէ վազ իտիպ, վէ մուախսարէն Լիւսիէն, եագընընտաքի մասա իւսթիւնտէ տուրան պէեազ քեաղըտլարտան պլրինէ պիր գաշ քէլիմէ եաղըպ, Դլօտինէ ուզաթտը: Պու եազտըղը ճիւմլէ, «Տիգգաթ էթ, Մօն մպէէօր պիզի տինէէօր: Դուրլանտըն հագգը վար իմիշ էլպէթթէ սէնին վէ պէնիմ մէքթուպլարըմըզը Ժանըն օգումուշ օլտուղունու սէյլէմիշ տիր» սէօղլէրինտէն իպարէթ իտի:

Դլօտին, պաշը իլէ պիր իշարէթ իտիպ, պատէհու հէեէճանը գալպ իւզըէ, վէ խարիճտէն իշիտիլէպլիլէճէք տէրէճէտէ եիւքսէք սէտա իլէ,

— Տիմէք տիրքի Լիւսիէն, պանա կէօնտէրիլէն մէքթուպու սէն եազտըն, տէտի:

Լիւսիէն. — էվվէթ:

— Ժան տը Մօնմաեօրիւ հալէա սէվիօրմուսուն:

— Սէվտիկիմի զաթէն սէյլէմէտիմ մի:

— Պու սէօղլունէ ինանմատըմ... հէմտէ նա՞նըլ իսթէրսին քի ինանաեըմ: Պուրաեա կէլտիկին զէման, քէնտիսինտէն նէֆրէթ իտիեօրտուն... մահա ախըլ ինթիգամ իչին պուրաեա կէլմիշ իտին... անը թէէտիպ իթտիրմէք իւմիտինտէ իտին... պու կիւն իսէ, Լիւսիէն, բէտէրինին գաթիլինի, եանի Տօրիա քիմին իչին էօլէճէքսէ, անը սէվիեօրսուն:

— Վագաա քէնտի քէնտիմէ ութանըեօրում ամմա, նէ՞ եաբաեըմ, սէվիեօրում:

— Լիւսիէն, պու միւմքին տէյիլ տիր... սանա տիեօրումքի, պու գնպիլսիզ շէյ տիր... Սէյլէտիկին՝ ատէթա պիր քէլֆիլը տիր:

— Ահ, գըզգարընտաշըմ, սէն, մուհապպէթ նէ օլտուղունու պլիմէզսին տէ, անըն իչին պէյլէ սէյլէեօրսուն:

— Լիւսիէն, Լիւսիէն, պու լաֆլարը սէնին աղզը՞նտան մը իշիտիեօրում:

— Էվվէթ, ֆագաթ գըզգարընտաշըմ, արթըգ իսրար իթմէ,

զիրա զիեատեսիլէ ֆէնալըզ հիսս իտիեօրու՝ Աթէշ իլէ օյնամագ պիհուտէ շէյ տիր։ Պիր քէրրէ աթէշի աշգ գալպիմէ կիրմիշ տիր, անը սէգնտիւրմէկէ հիշ պիր շէյ թէէսսիր իթմէզ։

— Ա՛հ, պիշարէ գըզգարընտաշը՝, սէֆիլ հէմշիրէճիեի՛մ։

— Պունտան պէօյլէ պէն սէնին գըզգարընտաշըն տէյիլիմ։ Պէն՝ տինսիզ, իմանսըզ վէ բուհսուզ պիր մաիլուգում։ Նէրէեէ կիթտիկիմի պիլմէմ, վէ պունտան պէօյլէճանճագ էօլիւմ պէշիկին տէ քէնտի հուզուրումու պուլաճաղըմ։... Արթըզ պէնի ունութ... սէնին իշին պունտան սօնրա վիճուտիմ եօգ տուր... միւլահազաթընտան հիշ պիրինէ լաեըզ տէյիլիմ։ Ալահա ըսմարլատըզ, Գլօտին... արթըզ պէնի պրագ։

Մօնմաեէօր հալէա տինլէեօրտու։ Օլ էսնատէ Գլօտին վէ Լիւսիէն սիւքիւթ իթտիլէր։ Օլ վագթա գաւտար ժան՝ թաաթի իտիլէն սէօզլէրի տինլէմիշ իտի, ֆագաթ օնտան սօնրա, իքի գըզգարընտաշ արասընտա, էվվէլճէ իթտիլէրի սէօզլէրի թէքըիպէն զուհուրա կէլէն էլտօգուշմալարընը վէ պուսէլէրինի իշիտէմէտի։

Լիւսիէն, Գլօտինին գուլաղընտան,

— Պու գօմէտիա տախի պանա պիր խէթա զանն օլունուեօր Գօրգարըմքի, ճէնապը Հագգ պունուն իշին պէնի թէէտիպ գըլմասըն, տէտի։

Գլօտին. — Մատէմքի Գուրլանտա իթաաթ վատ իթտիք իսէ, շիմտի պունտան պաշգա շէյ եաբամաեըզ։

Լիւսիէն. — Հագգըն վար տըր։

Պէօյլէ տիեէրէք, իքի գըզգարընտաշ, տահա զիեատէ հէեէճանլէ էօթիւշիւպ, պիրիպիրինտէն այրըլտըլար։

Գլօտինին նէրտիվէնտէն աշաղը էնիպ գաբուտան տիշարը չըգտըղընը ժան իշիթտի, վէ Լիւսիէն, եալընըզ գալմասընտան ազ սօնրա, պիրտէն պիրէ ումուզունա պիր էլին տօղունտուղունու հիսս իլէ, տիթրէեիպ րէֆը սէտա կլէտի։ Պատէհու իֆատէեէ աղաղ իտէրէք։

— Ժա՛ն, պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուզ, տէյի սօրտու։

Ժան. — Հէր շէյի իշիթտիմ... պուրատա իտիմ... սէնին եագընընտա պուլունուեօրտում... Ա՛հ, պէնի նա՛սըլ սէվիեօրսուն, հէմտէ իշլէմիշ օլտուղում ճինաեթէ ըաղմէն սէվիեօրսուն։

Մէրգում, մէզպուրէեի պօղմագ տէրէճէսինտէ սըգտըղընտան, Լիւսիէն, տէհշէթ ու նէֆրէթի թէէսսիրիլէ գուվվէթտէն տիւշէ-

ըէք, հէման քէնտիսինի թէրք իթմէք հալինտէ պուլունուեօրտու, Կէրչի քէնտի քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէք իսթէեօրտու իսէ տէ, մուվաֆֆազ օլամանօրտու:

Ժան իսէ, պու առա, ըապըթասըզ սէօզլէր իլէ, Լիւսիէն հագ-գընտա հիսս իտէկէլտիլի ֆէվզէլատէ աշգ ու սէվտասընը պէեան իթտիկինտէն, վէ պիշարէ գըզըղազա սայքի պիր ճանվէր միսիլլու սարըլարագ, «Ա՛հ Լիւսիէն, սէնի սէվէրիմ, վէ պէն սէնին օլտուղում կիպի, սէնին տալի պէնիմ օլմագլըղըն իսթէրիմ... էվվէթ, պէնիմ մալիմ, մէթըէսիմ, գարըմ օլմալըսըն... Պէն, սէնին պիր էսիրին տէյիլմիեիմ, վէ պանա էմր իտէմէ՞ղ միսին» տէտիկինտէ, ղաեէթ ճէսուը վէ սէպաթլը օլան Լիւսիէն, պէլքի նամուս ու հաեաթընըն թէհլիքէտէ պուլունտուղունու հիսս վէ տէրք իթմէսինէ ըաղմէն, քէնտիսինի միւտաֆաատան ածիզ գալմըշ իտի, Պիշարէ, Մօնմանէօ-րիւն պիլէքլէրի արասընտա թաղեիգ օլունմուշ օլան իքի էլինի գուրթարմաղա չալըշարագ, աղիմ մուխաթարա իշինտէ պուլու-նուըճասընա,

— Ժա՛ն, ըէճա իտէրիմ, հագգըմտա հիւրմէթսիզլիք իթմէեին, տէյի պաղըրմասընտա, խապիսի մէրգում,

— Պէն սէնի սէվէրիմ... սէն տէ պէնի սէվէրսին... պէնիմ սըրըմը պիլիւրսին... իմտի, պէնիմ օլմագլըղըն լաղըմ տըր, տէյի ճէվապ վիրտի:

Ժան, պու սէօզլէրտէն սօնրա, գուվվէթլի գօլլարըյլա, Լիւսիէնի գուճագլաեըպ, սայքի սիւրիւքլէեէրէք կէօթիւրմէքտէ իքէն, օտա գաբուսունտա պաղթէթէն պիր կէօկէ զահիր օլարագ, հիտ-տէթամիզ, ֆագաթ ղայիֆ պիր սէտա իլէ,

— Նէ՞ տիր օ ժա՛ն, նէ՞ վագը օլուեօր, տէյի սիւալ իթտի:

Ժան, անինտէ Լիւսիէնի պրագըպ, գարընտաշը ԺօրԺ օլան մէգըիւը կէօկէ իւզէրինէ հիւճում պիրլէ, պօղուգ պիր սէտա չըգարարագ,

— Տէֆ օլ, տէֆ օլ շուրատան, տէտի:

ԺօրԺ. — Խայր, մէրամընա էրմէզտէն էվվէլ, վիճուտիմ իւզէ-րինտէն կէչէճէքսին:

Ժան. — Բէք իյի, տէտիկին Կօլտա հարէքէթ իտէճէեիմ:

Պու վէճհլէ խապիսի մէրգում, ԺօրԺա տօղրու իլէրլէմիշ իքէն, պիրտէն պիրէ զիհնինտէ պագըյեէյի ագլընըն պիր զիեասը հասըլ օ-լարագ տուրտու, ԺօրԺ իսէ, սըրթընը տիվարա տաեաթմըշ օլուպ,

գարընտաշընըն էլիյէ էճէլինէ պէքլէեօրտու, վէ ժանըն, տիվանէ կիպի օրատան չէքիլմէսինտէ, ժօրժ, եավաչճա Լիւսիէնէ եագլաշարագ,

— Պէն սիզէ սէօյլէմիշ իտիմ... Մօնմանէօրլէրին էվի լանէթլի տիր, տէտի:

Իրթէսի կիւն, ժան, քէնտի իշ օտասընտա, գանընըն հէրաբէթինտէն նաշի, եիւզիւ ֆէվգէլատէ գըզարմըշ իտի: Պիր արա, ժան, — Օ էօլէճէք տիր... էօլմէլի տիր... տէտի: Ֆագաթ քիմտէն պահա իտիեօրտու, վէ պու թէհտիտի քիմին հագգընտա սէօյլէեօրտու: Լիւսիէն իշի՞ն մի իտի, եօգսա Գլօտին իշի՞ն մի:

Իքի գըզգարընտաշ տախի ժանըն ճինանէթի վագըասընը պիլիեօրլար իտի: Պունլարտան պիրիսի իսէ, պիր կիւն քէնտիսինին օլաճագ իտի, վէ քէնտիսի անը սէվիեօրտու:

Պու սէվիլիլիւսիւ, Լիւսիէն օլուպ, պինապէրին օնտան ասլա գօրգուսու եօգ իտի: Հալպու քի տիկէրինէ, եանի Գլօտինէ կէլինճէ, անը լագըրտը իթմէքտէն մէնն իշին նէ՝ եարըլապէլի իտի: Զաթէն մէզպուրէնին՝ պազը էսրարը մէյտանա չըգարմիշ օլտուղունու տա խապիսի մէրգում անլաեօրտու, վէ Տօրիանըն իտամը խուսուսընտա վէրիլէն մէօհլէթի, պունա աթֆ իտիեօրտու: Պունտան սօնրա իսէ, քէնտիսինի ալէնէն իթհամ իտէճէկի տէրքեար օլմաղլէ, անը լագըրտը իթմէքտէն մէնն իյլէմէք լազըմէտէն իտի:

Հալպու քի հէման չօճուգ հալինտէ պուլունան օլ կէնճ գըզը գաթլ ու թէլէֆ իյլէմէք, վէ Պուրէյլին նաշընտան սօնրա, տիկէր պիր նաշ հասըլ իթմէք, խա՛յր, խա՛յր, միւմքին տէյիլ իտի: Պունունլա պէրապէր տէ, ժան, իշինտէն չըգըլմազ պիր վագիեթտէ պուլունուեօրտու: Շէօյլէքի եա Գլօտին էօլմէլի իտի, վէ եախօտ եագըն վագըթտա քէնտիսինին տէհշէթլի պիր ըէզալէթէ տիւչար օլաճաղընը անլաեօրտու, վէ իշթէ պու սէպէպլէ, օ սապահ,

— Օ էօլէճէք տիր, վէ էօլմէսի տէ լազըմ տըր, տէմիշ իտի:

Անճագ, պունուն իշին նէ՞ եաբմալը իտի: Էվվէլ էմիրտէ Գլօտինի քէնտիսինին թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու Լիւսիէնին գաթիէն պիլմէմէսի լազըմէտէն օլտուղու, վէ ճինանէթի ֆիլիլիէ զանէթ մուխաթարալը իտուկի ճիհէթլէ, ֆիլիլի գաթլի իճրա իտէմէզ իտի: Պունտան գաթինազար, Պուրէյլի էօլտիւրէլիտէն, վէ տիվարլարտա, էլլէրինտէ վէ կէօմլէկինին գօլլուգլաբը իւզէրինտէ միւշահէտէ իյլէտիկի գան՝ նէֆրէթ ու հիտտէթինի մուճիպ օլմուշ օլտու-

ղունտան, կիճէլէրի ույգուսունտա սանըզլատըզը զէման, խուսու-
սիլլէ գան կէօրմէքտէ իտի:

Ջաթէն ճինանէթ իճրասը մուխաթարալը օլուպ, շէօյլէքի իհ-
թիմալքի մահսուլը ճինանէթինի օրթատան գալտըրմազա մուվաֆ-
ֆազ օլամանաճաղը կիպի, անինտէ Լիւսիէնին շիւպհէլէրինի տէ
տավէթ իտէպիլիի իտի:

Իմտի մէրգուամ, Գլօտինի զէհիրլէմէկի թասմիմ իթտի իտէ տէ,
պունու նա՛սըլ իճրա իտէճէկինի տէ հէնուզ պիլմէեօրտու: Հալ
պուքի պիր միւտտէթ ֆիքրինի պու խուսուսա հասը իթմէքլէ,
պիչարէ գըզճըզազը կիւեա թապիլի պիր խասթէլիկէ տիւչար օլա-
քազ, պունտան իֆագաթ պուլամամըշ կիպի կէօթէրմէք, վէ Լիւ-
սիէնին շիւպհէլէրինի տավէթ իյլէմէմէք իւզրէ, մէզպուրէեհի թէտ-
րիճէն զէհիրլէմէկէ գարար վիրտի, չիւնքի պու սուրէթլէ վու-
գու պուլան վէֆաթ հագգընտա հիւքիւմէթճէ տախի թէրէտ-
տիւտէ մահէլլ վէրիլմէեէրէք, մէրգումէնին նաշընըն տէֆն իտիլէ-
ճէկի, վէ օնտան սօնրա քէնտիսինին քեամիլէն ըահաթ օլաճաղը
տէքքէար իտի:

Լաքին մէրգուամ ալչազ, պու միւլահազանը իթմէքլէ պէրա-
պէր տիթրէմէքտէ վէ անլը թէրլէմէքտէ իտի: Հաթթա գալպին-
տէ գալմըշ օլան պիր ազաճըզ ըիգգաթ հիսսի, մէզքիւր ճինանէթ
թասավվուրունա գարշը չըգարազ, չէնտի քէնտիեէ,

— Խա՛յը, խա՛յը, իսթէմէմ, իսթէմէմ, տիմէքտէ իտի:

Հալպուքի քէնտինին էմնիյեթլէ օլան իհթիեաճը, ըիգգաթ
վէ մէրհամէթ հիսսինէ ֆայիգ վէ զալիպ օլտուղունտան,

— Օ էօլմէզտէ, պէն զայպ վէ միսվ օլաճաղմ, տէյի միւլահա-
զա իյլէտի:

Պէօյլէճէ մէզքիւր թասավվուրը վահշիեանէ ֆիքրինտէ եէր-
լէլմէքլէ, պունա ալըշտըղընտան, Գլօտինին թէլէֆինի գաթիէն
Քաշարլաշտըրտը, վէ օնտան սօնրա, քէմալը էմրի պասիթէթ իւզ-
րէ իճրա իտէճէկի ճինանէթին քեաֆֆէյի իհթիմալաթընը սօղուգ
գան իլէ տիւչիւնմէկէ պաշլատը:

Պու ճինանէթին իճրասը, քէնտիսինէ գօլայ կէօրիւնմէեօր-
տու, զիրա Գլօտին, Պէրնատէթտէ պուլոււնտուղունտա՛ն, մէզպու-
րէեէ եագլաշամազ իտի:

Մէրգուամ, ագչամա գատար պու սուրէթլէ տիւչիւնտիւկիւ
հալտէ, պիր չարէ պուլամամազտա իտի, վէ սապահլպըն գահ-

վալթը իթմէք իւզըէ սալաեա էնիպ, Լիւսիէնի գարշըլատըղընտա, պիր կիւն էվվէլքի հարէքէթինտէն տօլաեը ափվլըգ տիլէմիշ իտի, Լիւսիէն իսէ, ճէվապ վիրմէկէ իգթիտարը օլմատըղընտան, աճէլէթէն եօգարը չըգտը վէ թէքըար աշաղընա էնմէտի:

Ժան, նէ գատար ալչադ վէ խային տախի օլտա, Գլօտինին թէլէֆինի Լիւսիէնին գարշըսընտա տիւշինէմէեէճէկինտէն, անըն քուֆրատան զայպուպէթինէ մէմնուլն պիլէ օլտու, վէ էօյլէտէն սօնրա, քէնտի իշ օտասը բէնչիրէսինտէն, Պէրնատէթ թարաֆընտա գաթը պիր տիւման միւշահէտէ խլէտի:

Շէօյլէքի Բրուսիալըլար, օմէվգիեի թէքքլէ, ֆապրիգաեա տօղրու չէքիլմիշ օլտուգլարընտան, մէյտանը հարպըն հէր կիւնա իհթիմալաթը իգթիզասընճա օրաեը աթէշէ վիրմիշլէր իտի:

Մօնմաեէօր պու աթէշի կէօրտիւկիւնտէ, իգհարը մէսէրրէթինտէն բէֆը սէտա իթմէքտէն քէնտիեի մէնն իտէմէտի, վէ քէնտի քէնտիեէ,

— Արատըղըմ ֆըրսաթ, իհթիմալքի քէնտիլիկինտէն գարշըմա չըգընօր, վէ պախթ՝ սօնուհա գատար հագգըմտա եավէր օլմագ իսթէեօր, տէտի:

Ագշամ՝ իւզէրի, Մօնմաեէօր, եինէ բէնչիրէսինտէ պուլուհմագտա իքէն, իքի քէօյլիւ մարիֆէթիլլէ պիր թէճկիրէ կէթիրիլտիկինի կէօրիւպ, լաեըգըլա միւշահէտէ իտէպիլմէք իւզըէ պաշընը էյտի իսէ տէ, օրթալըգ գարարմըշ իտուկինտէն, քիմ օլտուղունու ֆէրգու թէմեիզ իտէմէտի:

Զիքը իթտիկիլմիզ իքի քէօյլիւլէր իսէ, թէճկիրէեի ֆապրիգաեա տօղրու կէթիրմէքտէ օլուպ, պուլնլար զիեատէճէ եագլաշ մըշ օլտուգլարընտան, Մօնմաեէօր, թէճկիրէ իլէ կէթիրիլէն քիմսէնին՝ էօյիւ եախօտ եարալը պիր գատըն օլտուղունու թանըտը, վէ անինտէ աշաղընա էնտի:

Բէնտիսինին տիշարը չըգտըղը զէման, քէօյլիւլէր էվէ եագլաշըպ, թէճկիրէեի եէրէ վազ իթտիլէր:

Մօնմաեէօր՝ գըմըլտանմագարըն եաթմըշ օլան ճիսմէ հարիսանէ պագարագ:

— Գլօտի՛ն տիր, Գլօտի՛ն, տէտի, վէ քէնտի իսթէկինէ ըաղմէն, օլ տէրէճէ մէսէրրէթլէ բէֆը սէտա իթտիքի, համալլար պիլէ քէմալը հայրէթլէ պագըշտըլար: Անինտէ Մօնմաեէօր տօտագլաշընը ըսըրըպ, մահզուլն պիր թավը քէսպ խլէտի, չիւնքի Գլօտինին

վէֆաթըլա, քէնտիսի եէնի պիր ճինաեթտէն, եէնիտէն գան տէօքմէքտէն գուրթուլտուղունտան, թապիի հալ իլէ նէֆէս ալը-
եօրտու: Իմտի, ժան, համալլարա խիթապէն,

— էօլմիւշ միւ տիւր, տէյի սիւալ իթտի:

— Խա'յր, եալընըզ եարալը տըր:

— Ա'հ:

— էվվէթ, եալընըզ եարալը տըր, վէ եաշամասընա տա իւ-
միտ վար տըր:

— Պէլքի թէհլիքէլիճէ եարալը տըր:

— Բէք էյի պիլմէմ, Բրուսիալըլար, քէնտիսինէ խապէր վիր-
մէքսիղին չիֆթլիկի աթէշէ վիրտիքլէրինտէն, պու պիշարէ գըզը-
ղազ տա, տէրունինտէքի մօպիլէալարտան պիր միգտար շէյ գուր-
թարմագ իսթէմիշ, վէ պու նիեէթլէ եանմագտա օլան օտալարը
տօլաշըրքէն, թավանըն պիրինտէն պաշընա պիր սըրըզ տիւշմիւշ,
վէ օլ սաաթտա եանաճաղը մուհագգագ իքէն, պէրէքէթ վէրսին
պիզ կէօրիւպ եարտըմընա եէթիշմիշ, վէ տէրհալ թէտափիսի լա-
ղըմ կէլտիկլինտէն, գըզգարընտաշընըն եանընտա հէր եէրտէն էյի
գայրըլաճաղը միւլահաղասըլա, պիշարէեի պուրահա կէթիւմիշիզ
տիր:

Մօնմանէօր պու սէօղլէրի տինլէմէեօրտու, չիւնքի քէնտիսի
իլին, Գլօտինին եարէսինտէն ղայրի շայեանը էհէմիլիէթ հիշ պիր
շէյ եօգ իտի: Անլամագ իսթէտիկի խուսուս իսէ, մէզքիւր եարէ-
նին մուհլիք օլուպ օլմամասը իտի:

Պիշարէ գըզըղազըն եիւղիւ գան իլէ միւլէմմա օլտուղու կիպի,
անլը եագընընտա տա էնլիճէ պիր տէլիք աշըլմըշ իտի: Մալիւմ
տիւրքի, պաշտաքի եարէլէր եա ղաեէթ վէխիմ եախօտ թէհլիքէ-
սիզ օլուրլար: Կէնճ գըզընքի, պու իքի շըզգըն հա'նկըսընտան իտի:

Մօնմանէօր՝ թապիպ օլմատըղընտան, պունու պիլէմէզ իտի:
Պայկըն հալտէ պուլունան Գլօտինէ կէլինճէ, էօլիւեէ պէնզէեօր-
տու: Ժան, համալլարա խիթապէն,

— Եարտըմ իտին տէ պիր եաթաղա նագլ էյլէեէլիմ, տէտի:

Պէշ տագըզա սօնրա Գլօտին եաթաղա եաթըրըլըպ, Լիւսիէն,
վուգուաթտան խապէրտար օլունճա, աղլահարագ գըզգարընտա-
շընըն եանընա կէլտի, վէ մէճրուհէնին եարասընը սօղուգ սու իլէ
եղգատըգճա, մէզպուրէնին սինիլէրի՝ պայկընլըղը արասընտա թահ-
լիք օլունմագտա իտի:

Լիւսիէն, քեօյլիւլէր թարափընտան ճէլպինէ կիտիլէն Ալման ճէրրահըն կէլիպ, մէճրուհէեի թէտգիգ իթմէսինէ տէկին, Գլօտինին պաշընա մուվագդաթէն պիր սարկը սարտը:

Մօնմանէօր՝ սիւքիւթլէ տէրունը օտատա օթուրմուշ օլուպ, պագըշընտա օլ տէրէճէ էսէրը ատավէթ վէ վահէթ միւշահէտէ օլունուեօրտուքի, Լիւսիէն, քէնտիսինի կէօրմէքլէ էլլէրի ֆէվգէլատէ տիթրէմէսինտէն, պիր գաշ սանիյեէ գատար Գլօտինին էմրի միւտավաթընա պիլէ տէվամ իտէմէտի:

Պէքլէսիլէն ճէրրահ կէլիպ, ժօրժ իլէ Լիւսիէնին եարտըմլարըյլա Գլօտինի թէտգիգ իլլէտի: Պուարա, ժան, էլան սիւքիւթ իւզրէ օտանըն պիր թարափընտա օթուրմուշ օլուպ, մէնզարէեի մէզքիւրէեի թէճէսսիւս իտիեօրտու, վէ տօգթօրուն իլամընա պէքլէեօրտու:

Պուսըրատա ժօրժուն հալի, աճընաճագ մէրթէպէտէ օլուպ, աեագտա տուրմաղա իգթիտարը պուլունմատըղընտան, պիւթիւն աղասը տիթրէեօրտու, վէ հաեաթ եախօտ էօլիւմ խապէրինի պէքլէրճէսինէ, էլլէրինի ըէճա եօլունտա տօգթօրա տօղրու ուզաթըեօրտու:

Իքի գարընտաշըն պագըշընտա տախի այնի շէտիտ հէեէճան մէվճուտ օլուպ, լաքին պու հէեէճան ֆարգլը իտի: Շէօյլէքի պու գըզճըղազ՝ մէրգուլարտան պիրի թարափընտան թէհտիտ իտիլիպ, տիկէրինտէն իսէ հիմանէ վէ վիգանէ օլունմագտա իտի:

Ալման թապիպ, եարէեի լաեղգըյլա թէճէսսիւս իթմէք իւզրէ կէնճ գըղըն սաշլարընը քէստի: Եարէ տէրինճէ օլուպ, պունուն թէտգիգի ուզուն սիւրմէտի, վէ թէտգիգ վէ թէճէսսիւստէն սօնրա, տօգթօր՝ Լիւսիէնէ խիթապլէ,

— Եարէ մուխաթարալը իսէ տէ, զանն իտէրիմքի մուհլիք տէյիլ տիր... շըֆասը ուզուն սիւրէպիլիլը... պէն եինէ կէլիլիմ, տէտի:

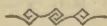
Թապիպ, պիրինճի թէտավիտէն վէ ըէչէթանը եաղտըգտան սօնրա օտատան չըգտը, վէ ժան, Լիւսիէնէ պիր գաշ սէօղ սէօյլէմիշ օլմագ, վէ անը թէսէլլի վաղիֆէսինի կիւեա իճրա իլլէմէք իւզրէ,

— Լիւսիէն, տօգթօրուն իֆատէսինի իչլիթտինիզ... գըղգարընտաշընըզ եաշանաճագ տըր... աղլամանըն... աղլամանըն, տէյի պէեան իթտի:

Լիւսիէն ճէվապ վիրմէտի: Ժան, սէտասընը թապիի հալինտէ չըգարմաղա չալըշմասընա բաղմէն, սէօզլէրինին սախթէ օլտուղու եինէ անլաշըլըեօրտու:

Պիր գաշ տազըզա սօնրա, մէրգում, օտատան տիշարը չըգտը: Պու արա, Ժօրթուն լէհճէսի, Գլօտինին լէհճէսինտէն զիեատէ սօլմուշ օլուպ, կէրչի հիշ պիր տամլա եաշ իլէ կէօզլէրի ըսլանմամըշ խտի իսէ տէ, հէրարէթի շէտիտէսի թէհասիրիլլէ զիեատէճէ բարլաեօրտու, վէ քէնտի քէնտիեէ սէօլէնիրճէսինէ, - Պու գըզընի՞չին պուրաեա կէթիրտիլլէ... պուրաեա կէլմէսի, ֆէլաքէթինի մուճիպ օլաճագ տըր... զիրա էվիմիզ լանէթլի տիր, տէտի, վէ լաքին պու սէօզլէրի Լիւսիէն իշիթտի:

Պատէհու Ժօրթ, պիրտէն պիրէ, կէնճ գըզըն եաթտըզը եաթաղըն էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք, էլլէրինի կէօքսիւ իւզէրինտէ գափուշտուրտուգտան սօնրա, աղլամաղա պաշլատը: Պիշարէ եալընըզ կէօզ եաշը տէօքտիւ, վէ պուլնտան պաշգա պիր շէյ եաբամատը:

5

1871 սէնէսի յունվարընըն 18 ի իտի:

Պիւզանվալ մուհարէպէսինտէն էվլէլքի հարաքեաթա իպթիտար իտիլմիշ օլուպ, հարաքեաթը մէգքիւրէնին՝ հիքեանէմիզին ճէրէեան իթտիկի Կարշ նամ գարիեէտէն պէտ, վէ Սէն նէհրինին իքի գօլու արասընտա պուլլունան արաղիտէն միրուր իլէ Ժօնշէրէ գատար թէմտիտ օլունաճաղը տէրքեար իտի:

Պիզ, պու մուհարէպէսին թէտարիքէաթընը պրագալըմ, վէ հիքեանէմիզ էշիսասընտան պիրինին, եանի Կօթիէ Պուրէյլին արգասընտան կիտէլիմ:

Պիր գաշ կիւնտէն պէրու Կօթիէ՝ մէսուտ իտի, չիւնքի թապուրու, եիկիրմի կիւն իսթիրահաթ իչին Բարիսէ ափտէթ իթմիշ օլտուղու հալտէ, եազըսը քէնտիսինէ մէճհուլ օլան պիր մէքթուպ ալարագ, Լիւսիէնի թէրք իթմէտինին սէպէպի մէյեուսիեէթինի գալպինտէն պէթարաֆ իթտիրմիշ իտի: Իշպու մէքթուպ, շու մէալտէ եազըլմըշ իտի:

«Միւսիւ, պէն սիզին իշին մէճհուլ պիր քիմնէիմ, ֆագաթ տօսթուռնուղում, իշիթտիկինիզ ըիվանէթլէրին հիշ պիրինէ ինանմանն, Լիւսիէն սիզէ լանբօ օլմագտա պէրտէվամ տըր, Մէզպուրէնին՝ բէտէրինիզին ինթիգամընը ալմագլա պէրապէր, Տօրիանըն պիսուչլուղունու մէյտանա չըգարմաղա սայ իթմէք իւզրէ, նէ՛ երւքսէք ուպուտիյեթ վէ ֆէտաքեարլըվարտա պուլունտուղունու իլէրուտէ անլաեաճագսընը : Ալթը այտան պէրի, մէրգումէնին էօմրիւնիւն պունտան զայրի մագսէտի օլմամըչ տըր, Հարաքեաթ վէ քէլիմաթը նէ տէրէճէ միւնասիպէթսիզ տախի օլսա, սիզէ հէր նէ եաբմըչ իսէ, վէ հէր նէ սէօյլէմիշ իսէ, մահզա օ մագսէտէ հասր իթմէլիսինիզ : Թէքրար իտէրիմ, միւսիւ, Լիւսիէն՝ հէր վագըթտան զիեատէ սիզէ լանբօ տըր : Եագընտա իսպաթլարընը տա կէօրէճէքսինիզ :»

Մէքթուպը մէզքիւր՝ Գուրլանտ իմղասը օլուպ, պատէլ իմղա տախի շու եօլտա թահրիր գըլընմըչ իտի :

«Իսմիմտէն հիշ պիր չէյ անլաեամագսընը : Զաթէն պէնի տէ թանըմագսընը : Պէն, Բարիսին մուհասէրէ օլունաճաղը խապէր վէրլտիկի սըրատա, Տօրիանը Պուրթ պէլտէսինէ կէօթիւրմէկէ զաթթիեէ նէզարէթի թարաֆընտան մէմուր օլմուշ պիր նէֆէրիմ, Հագգընըզտա ուպուտիեթիմ պէրքէմալ տըր :»

Կօթիէ, պու մէքթուպու ալըպ օգուտուղունտա, պիր քիմնէ թարաֆընտան ալտաթըլմըչ օլմագ կիպի զաննա զահիպ օլմատը : Կէրչի Գուրլանտ իսմի քէնտիսինէ մէճհուլ կէօրիւնիւեօրտու, ֆագաթ քէնտիսի պու խուսուսա էհէմիեթ վիրմէտի, չիւնքի Լիւսիէնին վագը օլան խիեանէթի, քէնտիսինէ օլ տէրէճէ զարիպ կէօրիւնմիւշ իտի քի, մէզպուրէնին շու հարէքէթինտէ յութլագա պիր սէպէպի մահրէմ պուլունտուղունու զաննա հագըր իտի : Շիւպհէսիզ ֆապրիգանըն գուեուսունտա կիզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, Լիւսիէնին քէնտիսինի զամմաղլատըղընը խաթըրլաեօրտու, հալպու քի սօղուգ գան իլէ պու վագըաեը տիւչիւնտիւկիւնտէ, Լիւսիէնին, քէնտիսինի թէքրար կէօրմէքլէ հիսս իտէկէլտիկի տէհէթի տէ տէրխաթըր իյլէմէսի թապիի իտի, վէ ֆիքրինտէն, մութլագա Լիւսիէն գուեուտան ֆիրարըմը կէօրմիւշ իսէ տէ, եինէ ալտէթիմի կէօրմէմիշ, վէ զամմաղլըղը պունտան նէշէթ իյլէմիշ տիր, տիմէքտէ իտի :

Տիկէր պիր խաթըրէ տախի ֆիքրինի եշալ իտիպ, չէօյլէքի քէնտիսինին նա՞սըլ ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլտուղունա պիր տիւրլիւ

մանէա վիրէմէմէքտէ իտի։ Չիւնքի էվին գաբուսու, հէր պիր աչը-
լըշընտա տիգգաթլըճա գաբանմագ միւթատ իքէն, պիրտէն պիրէ
եարը աչըգ պրագըլմըշ իտի իսէ, պունու քի՞մ աչըգ պրագըլմըշ, վէ
նա՞սըլ աչըգ պրագըլմըշ իտի։

Թէսատիւֆէ՞ն մի, եօգսա պիր տօսթ էլիլէ՞ մի աչըգ պրա-
գըլմըշ իտի։

Իշթէ Կօթիէ, պու խուսուսու քէնտի քէնտիէ տիւշիւնմէքտէ
իքէն, Գուրլանտըն մէքթուպուլլա գալպինին եարէսի քէսպի շիֆա
խտինճէ, Լիւսիէնին միւտախէլէսի սաեէսինտէ, լնհուտ գաբու-
նուն աչըգ պրագըլմըշ օլմասը զաննընա մէյլ իթմէսի թապիի իտի։

Կօթիէնին մէնսուպ օլտուղու թապուր էֆրատը, Բրուսիալըլա-
րըն նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէմէք իւզըէ, հավա ֆէվգէլատէ
սօղուգ օլմասըլլա պէրապէր եէրտէ եաթմըշլար, վէ աթէշ տախի
եագմամըշլար իտի։

Ասքէրլէր, իւսթլէրինի պիրէր էօրթիւ իլէ հըֆզ իթմիշ օլուպ,
պու սուրէթլէ պիր ազ ուեուտուգլարը սըրատա, եալընըզ Կօ-
թիէ, պէլքի օվատա պուլունան նէօպէթճի ասքէրլէր իլէ պիրլիք-
տէ ուեումանօրտու, վէ ալմըշ օլտուղու մէքթուպու, վէ Լիւսիէ-
նի տիւշիւնիւպ, ֆիքրինտէն տախի, «Եարըն մուհարէպէ կիւնիւ
տիւր։ Եարըն էօլմէեէճէեիմի քի՞մ պիլիւր։ Իմտի, էօլմէզտէն էվվէլ
Լիւսիէնի թէքրար կէօրմէք, քէնտիտինտէն աֆվըգ տիլէմէք, վէ
պէնի սէվտիկինի սօն տէֆա քէնտիտինտէն իշիթմէք իսթէրիմ, լա-
քին պունուն իշին նէ՞ եաբմալընըմ» տիեօրտու, վէ սօղուգ վէ
նէմլաք թօբրագ իւզէրինէ օթուրուպ, պաշընը, քէնտի չանթասընա
տաեաթմըշ օլտուղու, վէ գար վէ եաղմուրու հավի պուլութլար
իլէ գարլը օլան գուպպէյի ասիւմանէ տօղու նաղարը տիգգաթը-
նը աթֆ իթմիշ պուլունտուղու հալտէ, պու խուսուս իւզէրինէ ու-
ղուն միւտտէթ միւլահաղա իլլէտի։

Օ կիւնիւ սօղուգ զիւստէճէ օլմաղլէ, պիչարէ տէլիգանլընըն ա-
ղասը քէչէլէնմէքտէ իտի։

Բրուսիալըլարըն պաթարեալարը հալը սիւքիւթտէ օլուպ, տիւշ-
մէն թարաֆընտան հիշ պիր սէս իշիտիլմէեօրտու։ Հալպու քի Բա-
րիս ճիհէթլէրինտէ, սիլահլը ասքէրլէրին հարէքէթի վէ մէվգիլէ-
րինէ աղիմէթլէրի իշիտիլմէսինտէն, հարաքեաթը իճթիմալյեէէէ
տէվամ օլունտուղու անլաշըլըեօրտու։ Կօթիէ, պու աբա շու եօլտա
միւլահաղա իթմէքտէ իտի։

— Սապահա գատար վագթըմ՝ վար տըր, Կարչ գարիեհէսի տէ պուրաեաջղաեթ եագըն տըր... Եա՛րապպի, անը թէքրար կէօրմէ՛ք, անը թէքրար կէօրմէ՛ք... պանա էօյլէ կէլիեօրքի, սայիր տէֆալարտան զիեատէ տօղրուտան տօղրու պիր մուխաթարա պէնի թէհտիտ իթմէքտէ տիր, վէ պէնիմ իշիմ եարըն պիթէճէք տիր, Պէօյլէ պիր թէէսսիրի իլք տէֆա հիսս իտիեօրում:

Կօթիէնին էթրաֆընտա արգատաշլարը ուեուեօրլար իտի, Մէրգում, քիմնէեի ուեանտըմմագ իշին եավաշճա աեաղա գալգըպ, օրտուկեահնն սինօրունա վասըլ օլտու, Նէօպէթճի նէֆէրլէր, պիրիպիրինտէն պիրէր միգտար մէսաֆէտէ աեագտա վէ թիւֆէնքլէրինէ տաեանարագ տուրմագտա իտիլէր, Պունլարտան պիրի, Կօթիէեէ խիթապէն, — Նէ՛րէեէ կիտիեօրսուն, տէյի սիւալ իթտի:

Կօթիէ ճէվապ վիրմէեիպ, տիկէր թարաֆա կէչտի, Մէրգում, պիր գապահաթ իշլէրճէսինէ միւզտարըպ օլուպ, քէնտի քէնտիեէ,

— Էկէր Կարչա կիթտիկիմ հալտէ, արգատաշլարըմնն նէզտինէ ալտէթէ վագթըմ՝ օլմագ իսէ, Էկէր քէնտի միւրատըմմա ըաղմէն պիր գաղա եա հատիսէ պէնի եօլումտան մէնն իտէր իսէ, պէնի աքէր ֆիրարիսի զանն իլէ, ալչագ ատտ իտէճէքլէր տիր, վէ քէնտիմի կիզլէմէք իւզրէ մուհարէպէտէն պիր կիւն էվվէլ ֆիրար իթմիշ օլտուղում պէեան գըլընաճագ տըր, տէյի միւլահաղա իլլէտի, վէ էլինի անլընա կէօթիւրիւպ, — Խա՛յր, խա՛յր, պէնի թանըեանլար պէօյլէ պիր զաննտա պուլունմաեաճագ տըրլար, Պու միւմքին տէյիլ տիր, ասլա միւմքին տէյիլ տիր, տէտի, վէ ֆիքրի Լիւսիէնէ աթֆ օլունարագ, — Էկէր էօլիւրսէմ, Էկէր անը կէօրմէղտէն էօլիւրսէմ, տէյի իլավէ իթտի, վէ քիպրիթին այտընլըղըլա սաաթա պագըպ,

— Հէնուզ իքի սաաթ վագթըմ՝ վար տըր... պու գատար միւտտէթ պանա քեաֆի տիր... իքի իւշ սաաթտան ալտէթ իտէպիրիմ, տէտի, վէ պիր նէօպէթճի իլէ կէօրիւշմէկէ կիտիպ, մէրգումտան թիւթիւն իսթէտի, վէ պատէհու պիր սիկարա իչէրէք, խաթթլարտան տիշարը չըգտըղընտա, նէօպէթճի,

— Տիգգաթ էթ... կէօղիւմտէն ղայպ օլմա... Բրուսիալըլար պուրատան ուզագտա տէյիլ տիրլէր, պէլքի պիր թիւֆէնք գուրշունունա տիւշար օլուրսուն, տէտի:

Կօթիէ՝ պու սէօղլէրէ էհէմմիեթ վիրմէեիպ, կիւլէրէք,

— Աւմանլարըն ներէտէ պուլունտուգլարընը պիլմէք, վէ էօնտէ պուլունտան գարաղօլլար հագգընտա միւմքին մէրթէպէ քէպպի վուգուֆ իյլէմէք իսթէրիմ, տէյի ճէվապ վիրտի:

Նէօպէթծի. — Տիգգաթ էթ տիեօրում, Պուրէյլ, քէնտի քէնտի թէհլիքէեէ իլգա իտիեօրսուն:

Կօթիէ. — Էօլսէմ տէ զամմ իթմէմ:

Մէրգոււմ տէլիգանլը, պու սէօզլէրի թէլէֆֆիւզ իտէրէք, Ֆրանսըզ օրտուկեահընտան ուզագլանլպ, գարանլըգտա նապէտիտ օլտու:

Նէօպէթծի, քէնտի քէնտիէ,

— Պու տէլիգանլը տիվանէ տիր, տէյիպ, ուզագտան պիր գաչէ թիւֆէնք սէտասը իշիտէճէկլինի, վէ րէֆը սէտա օլունաճաղընը, վէ Կօթիէնին գօշարագ օրտուկեահա ավտէթ իյլէեէճէկլինի մէմուլ իթտի իսէ տէ, պուլնլարտան հիշ պիրի վագը օլմանլպ, օրտուկեահտա սիւքիւթ հիւքմֆէրմա իտի:

Չօգտան պէրի Բրուսիալըլար, Վէրսայլա տօղրու պիր հիւճում ֆիքրինտէ պուլունուեօրլար իտի իսէ տէ, Ֆրանսըզլար թարաֆընտան իթթիսագ օլունմուշ օլան թէտապիրի պասիրէթքեարանէեէ մէպնի, հէման իրթէսի կլին հիւճում վուգու պուլաճաղընը մէմուլ իթմէեօրլար իտի:

Իմտի նէօպէթծի, Կօթիէեէ, Բրուսիալը գարաղօլլարըն եագընտա օլտուգլարընը պէեան իթմէքլէ եանլըեօր իտի:

Կօթիէ, հիշ պիր ֆէնա հատիսէեէ թէսատիւֆ իթմէեէրէք պիր չարեէք սաաթ գատար եիւրիւտիւքտէն սօնրա, պիր տէ, պիր միգտար աքքէրին մունթազամէն եիւրիւեէրէք քէնտիսինէ տօղրու կէլտիքլէրի սէտասընը իշիթտի: Պու պիր Աւման գօլու օլուպ, պէսպէլի պիր մահէլլտէ տուրմանա մէմուր օլմաղլէ օրանա կիտիեօրտու, Կօթիէնին պուլունտուղու եէր, պիւթիւն պիւթիւն խալի պիր օվա օլուպ, կիզլէնմէք իւզրէ պազը աղաճլարը պիլէ եօգ իտի: Մէրգոււմ, կիճէ սաեէսինտէ ֆիրար իթմէկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, գօլ քէնտիսինին զանէթ եագընընտա իտի, վէ զաթէն Աւման ապքէրլէրին սէսլէրին տէ իշիտիեօրտու:

Եագընտա պիր չուգուր պուլունուպ, պունուն իշինտէ թօբլանմըշ օլան սու տօնմուշ վէ պուզ պաղլամըշ իտի: Կօթիէ, մէգքիւր պուզուն իւզէրինտէ վէ չալը չըրքըլարըն ալթընտա պօլլու պօնունճա եաթըպ պէքլէտի: Կիեինմիշ օլտուղու սիեահ իւնի-

Ֆորմասը, դարանկըդոտա միւշահետե օլունմատըղընտան, քէնտիսի սայքի կէօրիւնմէզ պիր հալտէ իտի:

Մէրգուժ, պու սուրէթլէ պիւա ֆիթուր պէքլէտի: Բրուսիալըլար, օ մահէլլտէ պիր քիմնէ պուլունտուղունա շիւպհէ պիլէ իթմէեհէրէք, մահէլլի մէզպուրտէն կէչիպ իրագլանտըլար: Արատան պիր գաչ տագըգա միրուր իթմիշ իքէն, պունլարըն աեագ սէսլէրի իշիտիլմէզ օլտուղունտան, վիճուտի սայքի քէչէլէշմիշ օլարագ աեաղա գպլգտը: Թէքմիլ վիճուտի պիր պուզ բարչասընա պէնզէեօրտու: Պատէհու աեագ սէսլէրի գօլայճա իշիտիլմէեհէճէք թարաֆլարտան միւմքին մերթէպէ սիւրաթլէ եիւրիւեիւպ, զաթէն չօճուգլուղունտան պէրու օրալարա ալըչըգ օլմասըլլա, Կարշ գարիեհսինէ եագըն պուլունտուղունու անլատը, վէ շու մուվաֆֆագըլյեթինէ քէնտի քէնտիեէ մէմնուն օլտու:

Փիլվագը, ազ վագըրթտա ֆապրիգաեը կէօրտիւ: Կիճէնին գարանկըղ սէպէպիլլէ ճիվար էպնիեէ կէօղիւքմէեօրտու: Կօթիէ, պաղչէ տիվարընըն վէ օրմանըն հէր ճիհէթինի տօլաշարագ, պաղը եհրլէր, տէ պիրէր միգտար տուրտու:

Փապրիգաեը Բրուսիալըլարըն իշղալ իթմիշ օլտուգլարընը պիլտիկինտէն, հէր հալտէ էմրի պասիրէթ իւզըն հարէքէթ իյլէմէսի լաղըմէտէն իտի: Մէրգուժ, պաղը աղաճլարըն ալթընա սըղընըպ,

— Իչէրի կիրմէք իչին նէ՝ եաբմալըեըմ: Իչէրի կիրտիքտէն սօնրա Լիւսիէնին օտասընը նա՞սըլ պուլմալըեըմ: շիմտի պու էյ՝ Բրուսիալըլար իլէ տօլու օլմալը տըր, վէ էկէր պիր քէրրէ եանըլաճագ օլուր իսէմ, իշիմ պիթմիշ օլաճագ տըր, տէյի միւլահագա իթտի:

Իշթէ օլ վագըրթ, թէչէպպիւսիւնիւն նէ՝ տէրէճէ ագըլսըլլըգ օլտուղու, վէ թասավվուրունուն իմքեանսըղըղը թէմամիլլէ կէօղիւնիւն էօնիւնէ կէլտի:

Պիր ազ էվվէլ պու շէյլէրի տիւշիւնմէմիշ օլտուղու հալտէ, շիմտի, Լիւսիէնէ պու գաւտար եագըն պուլունմասըլլա պէրապէր, անը կէօրմէքսիղին, սէտասընը իշիթմէքրիղին, վէ քէնտիսինի նէ՝ տէրէճէ սէվտիկինի սօն տէֆա սէօյլէմէքսիղին, վէ մէզպուրէտէն աֆվլըգ տիլէմէքսիղին, օրատան ավտէթ ու ազիմէթէ մէճպուր օլաճաղընը թէֆէքքիւր իթտիքճէ, հիտտէթի ազիմէ հիսս իլլէեօրտու:

Մէրգուժ կիղլէնտիկի մահէլլտէն ֆապրիգաեը կէօղէթմէքտէ

իտէն, պիրտէն պիրէ խանէ գաբուսուն աչըլտըղընը՝ զանն իթտի, վէ լաերգըյլա կէօրմէք իւզրէ պաշընը ուզաթմասընտա, եագաեր էլէ վէրիր տէյի գօրգմասօրտու, չիւնքի քէնտիսի պօյլու պօեուլնճա եէրէ եաթմըշ օլուպ, եալընըզ պաշը, աղաճլարըն արասընտան տի- շարը չըգմագտա իտի:

Ֆիլվագը ֆապրիգանըն միւշթէմիլաթընտան պուլունան խա- նէնին գաբուսու աչըլարագ, գարանլըգտա իքի կէօլկէ միւշահէտէ օլունտու: Պունլարտան պիրի գաբունուն էշիկինտէ տուրուպ, պու- նուն պիր գատըն իտուկի, հէյեթ վէ թալընտանանլաշըլըեօրտու:

Տիկէրի էրքէք օլուպ, էվտէն չըգտըգտան սօնրա Կարշա րէ- վան օլտու, վէ Կօթիէնին եանընտան կէչմէքլէ պերապէր, մէրգու- մու կէօրէմէտի: Լաքին պու տէլիգանլը, անըն, ժան տը Մօնմանէօր օլտուղունու թանըտը, վէ խապիսի մէրգումուն գարանլըգտա նա- պէտիտ օլմասընը միւթէագըպ, կէնճ գըզ՝ նաղարը տիգգաթընը պիր արա քէօյ թարաֆընա չէվիրէրէք, պիր աղ եիւրիւտիւ: զանն իտէրաին քի պու արա մէզպուրէ պիրինի պէքլէեօրտու, վէ նէֆէ- սինի կիւճ իլէ ալըպ վիրէպիլէրէք եիւրիւտիւկիւ սըրատա, հէր պիր ատըմընտա ժան տը Մօնմանէօրիւն ավտէթ իտիպ իթմէտիկինէ գուլագ վիրտիկինտէ, կեաճ Կարշ գարիեէսինէ վէ կեաճ ֆապրի- գաեա պագընօրտու:

Մէրգումէ, պու վէճհլէ, աղ վագըթտա, Կօթիէնին կիզլէնտիկի աղաճըղա կէլտիկինտէն, պու տէլիգանլը՝ Մօնմանէօրիւ թանըտըղը կիպի, Լիւսիէնի տալի թանըտը, վէ մէզպուրէեի կէօրմէք իւզրէ գալպինտէ մէրքիւզ օլան հիսսիեաթը գալպիեէսինի վէ սապըրսըզ- լըղընը միւպէյիին պիր սէտայը հէեէճանամիզ րէֆ իլէ,

— Լիւսիէն, սէվկիւլիւմ Լիւսիէն, տէտի:

Կէնճ գըզ իսէ, տիթրէեիպ վէ պաղըրըպ գաչմագ իսթէտի- կինտէն, Կօթիէ, մէրգումէնին տիզլէրինէ գաբանարագ, էլլէրին- տէն թուլթուպ, ֆիրարընա մէյտան պրագմատը, վէ էլլէրինի շիտ- տէթի մուհապպէթլէ էօրտիւկիւ սըրատա, սայքի պիր մէճնուն հալլիլէ,

— Լիւսիէն, Լիւսիէն, պէն իմ... սէսիմի թանըմաօրմու- սունուղ... Օհ, Լիւսիէն սիղէ րէճա իտէրիմ... պէնտէն գօրգմա- եըն... զիրա սիզտէն աֆվըգ տիլէմէք իւզրէ կէլմիշ օլան Կօ- թիէեիմ, տէտի:

Լիւսիէն. — Սիւպհա՛ն Ալլահ... Կօթիէ պուրատա՛... ֆագաթ,

ա՛ ճահի՛լ, քէնտինիզի նէ՛ պիւսիւք թէհլիքէեէ իլգա իթմիշսի-
նիզ... Պիրինճի տէֆա սիզի գուրթարտըմ... լաքին իքինճի տէֆա
գուրթարամաեաճաղըմ:

Կօթիէ. - Լիւսիէ՛ն, սիզի սէվէրիմ... սիզի սէվէրիմ... պիլի
սէվէրիմ... Մահզա սիզի կէօրմէք իւմիտլիյէ պուրաեա կէլտիմ...
եարըն պիր մուհարէպէեէ պէքլէեօրուզքի, շիւպհէսիզ պու մու-
հարէպէ՝ հէմ ուզուն վէ հէմ գանլը օլաճագ տըր, վէ պէն տէ
մէյտանը հարպտա էօլէպիլիրիմ... Իմաի, սէվիլիւլիւ Լիւսիէնիմ,
հագգընտաքի զաննիեաթըմտան, հարաքեաթըմտան վէ պէեանա-
թըմտան տօլաեը աֆվընըղը իսթիհսալ իթմէքսիզին էօլմէք իսթի-
մէտիմ:

Լիւսիէն. - (Ջէեեճանը ազիմլէ.) Ա՛հ Կօթիէ, տիմէք արթըգ
պէնի միւթթէհիմ զանն իթմէեօրսունուզ. լաքին միւթթէհիմ
օլմատըղըմը սիզէ քի՛մ սէօյլէտի:

Կօթիէ. - Բարիստէ, Գուրլանտ իմզասըյլա պիր մէքթուպ ալ-
տըմ: Օ մէքթուպտա, սիզին տայիմա սէվիլմէկէ լաեըգ օլտուղու-
նուզ պէեան իտիլմիշ իտի, կէրչի օ իսմի թանըմամ, ֆապաթ սիզի
թէրք իթտիկիմտէն պէրու օլ տէրէճէ պէտպալսթ իտիմքի, պէօյլէ
պիր խապէրէ ինանմաեա զաթէն մէյեալ պուլունուեօրտում:

Լիւսիէն. - Օ ատէմ պիզէ սատըգ պիր քիման օլտուղունտան,
իֆատէսինէ ինանմագլա, հիւսնի հարէքէթտէ պուլունմուշ օլտու-
ղունուղու թաստիգ իտէրիմ: Իհթիմալքի քէնտիսի բէտէրինիլին
ինթիգամընը ալաճագ տըր:

Պատէհու մէզպուրէ, Կօթիէնին եանընտան պիր ազ աչըլըպ,
աղաճըղը կէչտի, վէ պօյնունու էեիպ, գուլագ վիրտիկինտէն,
Կօթիէ,

— Նէ՞ տիյնէեօրսունուզ, Լիւսիէն, տէյի սիւալ իթտի:

Լիւսիէն. - Ա՛հ, Կօթիէ՛, Գլօտի՛ն, Գլօտի՛ն...

Կօթիէ. - Էյ նէ՞ օլտու:

Լիւսիէն. - Ձիֆթիլիկինիզ աթէշէ վէրիլտի: Գլօտին տէ թէհլի-
քէլի սուրէթտէ եարալանտը:

Կօթիէ. - Եա՛րապի, նէ՞ տիեօրսունուզ:

Լիւսիէն. - Քէնտիսինի ֆապրիգաեա ալտըգ... Իւշ կիւն տիւր
քի պուրատա տըր, վէ պու կիճէ իւզէրինէ սաեըգլամագլըգ նէօ-
պէթի կէլէրէք, եարէսինին պաղլարընը սէօքտիլիւնտէն, պիր
խայլի գան ագտը, վէ պատէհու պաեըլտը... Պիր ազ էվվէլ կէչ

տիկիննի կէօրտիւկիւնիւզ ժան տը Մօնմանէօր իսէ , գըզգարընտա-
քմը թէտավի իտէն Արման թապիւկինի կէթիրմէք իչին կարշա
կիթտի .

Կօթիէ . - (Զիֆթիկին եանմըչ օլտուղու խապերինտէն առա
միւթէէսսիր օլմաեքպ , մէճրուհ օլան կէնճ գըզը տիւշիւնէրէք .)
Վախ զէվալլը գըզգարընտաշըմ . . (Պատէհու պիրտէն պիրէ .) Լիւ-
ռիէն , սիզին իչին ֆէտա իտէնէք պիր գաչ տագըզամ տահա վար
տըր . Աշգ ու մուհապպէթինիզին իգրարընը սօն տէֆա իշիթմէզ-
տէն , վէ աֆվընըզա մազհար օլտուղումա էմին օլմազտան , էօլմէք
խթէմէմ . Լիւսիէն , պէնի հալէա սէվի՞եօրմուսունուզ , վէ պանա
աֆվ իտիեօրսունուզ , տէյի՛լ մի .

Լիւսիէն . - (Ֆէվգէլատէ մուհապպէթ իզհարիյէ .) Սիզի սէվ-
մէք , վէ սիզէ իզհարը մուհապպէթ իթմէք տէ , սէ՞օզ միւ տիւր
Կօթիէ .

Կօթիէ . - Էյ պանա աֆվ տախի իտի՞եօրմուսունուզ .

Լիւսիէն . - Սիզէ աֆվ իթմէկէ նէ՞ սէպէպ վար տըր . Իսպաթ
վէ տէլիլ գապիլինտէն օլան պիր թագըմ զահիրի հալէր , պանա
գարշը տէյի՛լ մի իտիլէր .

Կօթիէ . (Եավաչ սէտա իլէ .) Հագգընըզ վար տըր . ահճագ
եարըն թէրքի հանաթ իթմէքլիկիմ լաղըմ կէլտիկի հալտէ , մէսու-
տէն էօլմէմի իսթէրմիսինիզ .

Լիւսիէն . - Նի՛չին էօլմէքտէն պահա իտիեօրսունուզ .

Կօթիէ . - Էվվէթ , հուզուրը գալպլէ վէ մէսուտէն էօլմէմի իս-
թէ՞եօրմուսունուզ .

Լիւսիէն . - (Աղլաեարագ .) Ա՛հ , Կօթիէ , պէյլէ պիր շէյի արզու
իթմէմէքլիկիմ գապիլ՛ մի տիր .

Կօթիէ . - Էյլէ իսէ , պանա ճէվապ վիրին .

Լիւսիէն . - Պիլմէք իսթէտիկինիզ շէյ նէ՞ տիր .

Կօթիէ . - Նի՛չին էօնէ վալիտէնիզին խանէսինի թէրք իթտի-
նիզ . Նի՛չին Տօրիա խանէսինտէն ֆիրար իյլէտինիզ .

Լիւսիէն . - Կօթիէ՛ , Էկէր պու սիւալինիզ պիր գաչ կիւն էվ-
վէլ վուգու պուլաա իտի , սիզէ ճէվապ վիրէմէեճէք իտիմ , չիւնքի
էյլէ պիր վազիֆէ տէրէօհտէ իթմիշ իտիմքի , պու վազիֆէնին
իճրասը իչին , հէր հալտէ օ սըրըր կիզլէմէքլիկիմ լաղըմէտէն իտի .

Կօթիէ . - Էյ պու կիւն .

Լիւսիէն . - Պու կիւն օ սըրըր անլաեաճագսընըզ .

Կօթիէ . - Ա՛հ .

Լիւսիէն . - Ֆազաթ պիր շարթ իլէ . Շէօյլէքի , թասավվուրա-
թըմըզա մանի օլաճազ հիչ պիր հարէքէթ վէ թէշէպպիւստէ պու-
լունմանեաճաղընըզա եէմին իթմէլիսինիլ .

Կօթիէ . - Եէմին իտէրիմ , Լիւսիէն , Ֆազաթ , Փիքըրինիզի ան-
լանամանօրում .

Լիւսիէն . - Անլանադսընըզ . սօրուն քի եէկեան եէկեան ճէվապ
վիրէեիմ .

Կօթիէ . - Նի՛չին Տօրիա ֆամիլեասը խանէսինտէն թարտ օլուն-
մադ տէրէճէսինտէ մուամէլէտէ պուլունտունուզ . Վալիտէնիլ՝
Մօնմանէօրիւ սէվիեօրսունուզ , վէ անըն մէթրէսիսինիլ տէ , յի սիզի
իթհամ իտիեօրտու . . . Օ՛հ , Լիւսիէն . . .

Լիւսիէն . - Պունլար սահիհ տէ , յիլ տիր .

Կօթիէ . - Լաքին միւտաֆաանըզ իչին հիչ պիր շէյ իսպաթ
իթմէտինիլ . Ատավէթիմին սէպէպլէրինի պիլմէեէրէք թահգիր
իթտիկիմ պու ատէմի եկէր սէվմէեօր իսէնիլ , Նի՛չին սիզի պու-
րատա , քէնտի խանէսինտէ , սէվկիւլիւսիւյլէ պիրլիքտէ եաշանն
մէթրէսի կիպի պուլտում .

Լիւսիէն . - Անըն մահվընը իսթէտիկիմ իչին , Կօթիէ .

Կօթիէ . - Նի՛չին .

Լիւսիէն . - Գէնտիսի պէնի ֆէվգէլատէ սէվէր .

Կօթիէ . - Օ սիզի սէվտիկի հալտէ , սիզ անը մահվ իթմէք մի
իսթէեօրսունուզ . Սիզէ նէ՞ եարմըշ տըր . . . Թէխայեիւլ իթտիկի-
նիլ թասավվուր նէ՞ տիր .

Լիւսիէն . - Ա՛հ Կօթիէ , եկէր պիլսէ իտինիլ . . . օլ տէրէճէ տէհ-
շէթլի շէյ տիր քի , սիզէ նա՞սըլ սէօյլէեէճէկիմի պիլմէեօրում .

Կօթիէ . - Բէճա իտէրիմ , սէօյլէեին , սէօյլէեին .

Լիւսիէն . - Կօթիէ , պու ատէմ , պու մէէլուն Մօնմանէօր . . .
քէնտիսինտէն նէֆրէթ իթտիկիմ վէ թահգիր իյլտիկիմ , վէ եա-
լընըզ միւլահազասը պէնի մահճուպ գըլմադտա օլան պիր աշգ ու
սէտա գօմէտիայը միւտհիշէսինի գարըլսընտա իճրա իյլտիկիմ
պու խապիս . . .

Պու էսնատէ մէզպուրէ ուզագտան ատըմ սէսի իչլիթտիկինի
զանն իթմէքլէ , էթրաֆը տինլէմէք իւզրէ լագըրտըսընը քէստի ,
վէ եանըլը զէհապտա պուլունտունուղունա թէէմին օլտուգտան սօն-
րա , եավաշ սէտա իլէ , վէ տիթրէեէրէք ,

— Օտտէմ, օ խապիս, Կօթիէ, բէտէրինիդի գաթլ ու թէլէֆ
կլէմիշ տիր, տէտի:

Կօթիէ. — (Տէհչէթլէ վէ եիւքսէք սէտա իլէ.) Օ° մոլ, օ° մոլ.
(վէ Լիւսիէնին էլլէրինի թուլթուպ, գուվվէթլիճէ սըգարագ.) Եա-
նըմանեօրում. . . Մօնմանեօրիւ անլաթմագ իսթէեօրսուն, տէ՞յիլմի.
Լիւսիէն. — Խայր, եանըմանեօրսուն:

Կօթիէ. — Ա՛հ, ալչա՛գ, ալչա՛գ, պիր ազ էվվէլ իսէ, թաեա-
նըման կէշտիկինի կէօրտիւկիւմտէ, հիշ պիր չիւպհէ իթմէեօր-
սում. Ա՛հ, քէնտիսինի թահգիր իթմէկէ նէ՛ տէրէճէ հագգըմ
վար իմիշ:

Մէրգում տէլիգանլը, պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա,
Մօնմանեօրիւն կիթմիշ օլտուղու Կարշա աղիմէթ իթմէք իսթէեօր
կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, կէնճ գըզ,

— Կօթիէ՛, քէնտիսինի սագըն. . . պանա իթտիկին վատը տէր-
խաթըր կլէ. Պու սըրըր, պէն վէ Դլօտին գալպիմիզտէ սագլատը-
ղմըզ կիպի, սէն տէ սագլամալըսըն. . . պու խուսուստա թէքըաթ
եէմին էթ, տէտի:

Կօթիէ. — Ա՛հ Լիւսիէն, պու մաթլուպուն բէք զիեատէ տիր. . .
գապուլ իտէմէեէճէեիմ:

Լիւսիէն. — Տիմէք տիր քի, հագգսըզճա մահքիւմ օլմուշ օլան
պիչարէ Տօրիաեը գուրթարմամը իսթէմէեօրսուն:

Կօթիէ. — Սանա սէօյլէեօրում քի, պու թէքլիֆինի գապուլ ի-
տէմէմ. . . ա՛հ, ալչա՛գ. . .

Լիւսիէն. — Բէտէրինին ինթիգամընը տա՞մը ալմագ իսթէմէ-
եօրսուն. Տիմէք տիր քի, գարանլըգ օտատա եէրէ սէրիմիշ օլան
օլ պիչարէնին գանլը նաշընը ունութտուն, օ նաշը քի, իքիմիզտէ
գարշըսընտա տուա իթտիք:

Կօթիէ. — Խա՛յր, ունութմատըմ. . . պիչարէ բէտէ՛ր. Օ մէնզա-
րէեի նա՞սըլ ունուտապիլիլիմ. Ֆագաթ գաթիլ մալիւմ օլտուղու
հալտէ, պու իշին իճապընը կէճիքտիրմէքտէ մանհա նէ՛. նի՛չին
ալէնէն քէնտիսինի իթհամ իթմէեէլիմ. նի՛չին քէնտիսինի ճէզալան-
նըրմանալըմ:

Լիւսիէն. — Չիւնքի մաթլուպընըն իճրասը միւմքին տէյիլ տիր:

Կօթիէ. — Միւմքին տէյիլ՝ մի տիր:

Լիւսիէն. — Էվվէթ, չիւնքի մէյտանտա իսպաթլար եօգ տուր:

Կօթիէ. — Հէր շէյի պանա նագլ էթ, Լիւսիէն:

կէնճ գըզ, օգուեանյարըմըզա մալիւմ օլան քեաֆֆէյի վուգուաթը նագլ իթտի, Կօթիէ, քէմալը հայրէթ իշինտէ օլարագ հիքեաեէյի մէզքիւրէեի գաթթ իթմէքսիզին տինլէտի, վէ նագլի-եէթ պիթտիկինտէ, մէզպուրէնին էլլէրինի պուա իտէրէք,

— Օհ, Լիւսիէն, ազիզէմ, սէնին սատագաթընը, սէնին պուֆէտաքեարըլընը նափսլ թագաթի իտէպիլիւրիմ... Փագաթ սապըրը օլ, սէն՝ ալէմ նազարընտա կէնճ գըզլարա մախսուս օլան նամուսուս ղայպ իթտին, հէր քէս սէնի միւթթէհիմ ղանն իտիեօր լաքին եագընտա հէրքէս սէնին ուպուտիյեթիւնի թագաթի իտէճէք, վէ սէնի գօլթուղումտա վէ պէնի մէսուտ վէ միւթթէթիւր պիր հալտէ կէօրտիւկինտէ, էվլատըզ մուհապպէթինլէ պէրապէր, ղաեէթ նէճիպ վէ սախապէթլի պիր գալպէ մալիք օլտուղուն անլաշըլաճագ տըր (Պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա) Հալպուքի սէնի պու ատէմին էվինտէ պրագմագլըգ՝ ատէթա կիւնահ իշլէմէք տիր, Նիշին Մարի Տօրիանըն խանէսինէ ավտէթ իթմէեօրսուն, տէտի:

Լիւսիէն. — Ժան տը Մօնմաեէօր ճէզալանտըգտան սօնրա օրաեա ավտէթ իտէճէեիմ:

Կօթիէ. — Ահ, աճապա օլ կիւնէ նայիլ օլաճագմըեըզ:

Լիւսիէն. — Պէլքի ղաննընտան էվվէլ նայիլ օլաճագըզ:

Կօթիէ. — Իյի իյի եա՝ Ալլահտան, պէնի օ կիւնէ գատար հաեաթտա սագլամասընը նիեազ իտէրիմ:

Լիւսիէն. — Փագաթ, Կօթիէ՛, սէն ուզուն միւտտէթ պուրատա գալամազըն, չիւնքի պիր աղտան Մօնմաեէօր ավտէթ իտիպ տէ, իքիմիզի պիրլիքտէ պուլուր իսէ, նէթիճէսի բէք ֆէնա օլուր, Հէմ տէ, տօսթում, սէնին վագիֆէն պուրատա տէյիլ տիր (Փըրանսըզ օրտուկեահը թարաֆընը կէօսթէրէք) Մատէմքի եաըն մուհարէպէ օլունաճագ տըր, սէնին եէրին օրատա տըր:

Կօթիէ. — Իշթէ կիտիեօրում:

Պէյլէճէ մէրգում, հէր պիր ատըմտա տուրաբագ, ղաեէթ տիգգաթլէ օրատան մուֆարագաթ իթտիկինտէ, Լիւսիէն տէ ֆապրիգաեա ավտէթ իյլէտի:

Պու իքի նէվճիվանլար, աղաճըգտան հէնուզ այըըմըլ իքէն արգատան պիր ատէմ ղահիր օլարագ, հէեէճանը ազիմի թէէսսի-րիլէ սարօըլտըզը հալտէ, Լիւսիէնի թաագիպ իթտի. Պու ատէմ՝ Ժան տը Մօնմաեէօր իտի:

Մէրգում, Լիւսիէնին եանընա կէլտիկինտէ, կէնճ գըզ,

— Ա՛հ, Ալման հէքիմի կէթիրմէտինի՞զ մի, տէյի սիւալ իթտի.
Ժան. — (Ալթիւսթ պիր սէտա իլէ.) Խա՛յր.

Լիւսիէն. — Նի՞չին.

Ժան. — Զիւնքի պուլամատըմ. Ղալիպա Վէրսայլտաքի սէյեար
խասթախանէլէրտէ պուլունուեօր. Եարըն ավտէթ իտէճէք իմիշ.

Լիւսիէն. — Փագաթ եարընտան. էվվէլ գըզգարընտաշըմ էօ-
լէպիլիր.

Կէնճ գըզըն սօն սէօզիւ իւզէրինէ, Ժան, ֆէնա պիր թէպէս-
սիւմլէ, ֆիքրինտէն, «ումարըմ» տէտի.

Լիւսիէն, օլ մէլունուն ֆիքրի պէտխահանէսի հագգընտա հէ-
նուզ շիւպհէ իթմէեօրտու. Մօնմանէօր իսէ, Գլօտինին հալը սըհ-
հիսի տահա զիեատէ ֆէնալաշտըղընը վէ սաեըզլատըղընը կէօր-
մէքլէ, մէրգուլմէնին պէլքի եագընտա վէֆաթ իտէճէկինի, վէ
պու սուրէթլէ զաթէն նէֆրէթ իթմէքտէ օլտուղու եէնի պիր
ֆիլիլի ճինանէթէ թէսատտիտէն խալի օլաճաղընը մէմուլ կլլէմէք-
տէ իտի.

Ժան, հէքիմի կէթիրմէք իչին Կարչա գատար կիթմէեիպ,
վագթընը եօլտա կէչիրմիշ իտի, վէ ավտէթ իտէքքէն, պիր սէս
ալըպ, Լիւսիէնին սէսինէ պէնգէթմիշ, վէ կիզլէնէրէք,

— Պէնի ալտաթըեօր... պէնի սէվմէեօր... հաթթա հագգըմ-
տա աալա իզհարը մուհապպէթ իթմէմիշ տիր... ախըր ինթիգամա
չալըշեօր... գալպինտէ պուղզ ու ատավէթտէն զայրի տույղու
մէվճուտ տէյիլ տիր, տէյի տիւշիւնմիւշ իտի.

Ժանը տիւշիւնտիւրէն, նէ՛ քէնտի ճանի վէ սարիգ օլմասը,
վէ նէ՛ տէ եէնի պիր ճինանէթ իշլէմէսի իհթիմալի օլմանըպ,
իլլա Լիւսիէնէ օլ գատար մուհապպէթ հասը իթմիշ իտիքի,
հէր հալտէ անէ միւթէսարըրֆ օլմագ թասավվուրունտա իտի.
Հէր նէ իսէ, կէնճ գըզըն ֆապրիգաեա կիրմէսինտէն սօնրա, մէր-
գուլ խապիս տիշարտա գալըպ, Կօթիէնին կիթտիկի թարաֆա
գօշմաղա պաշլատը, վէ օլ տէլիգանլը ուզագտա օլմատըղընտան,
պիր գաշ սանիյետէ եանընա վասըլ օլտու.

Կօթիէ, թաագիպ իտիլտիկինի զանն իլէ, կիզլէնմէք իսթէ-
տիկինտէն, Ժան, վագըթ պրագմանարագ, Կօթիէ, գարանլըգտա,

— Սիզ քի՛մսինիզ, վէ պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուզ, տէյի
սիւալ իթտի.

— Սիզին իլէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ, տէյի Ժան ճէվապ վիրտի.

— Ֆազաթ քիմ օլտուղունուղու սօրուեօրում:

— Զիեատէ եագընտան պանա պագարսանըզ, քիմ օլտուղումու անլարսընըզ:

— Ահ, ժան տը Մօնմանէօր...

Մէրգում տէլիգանլը, Լիւսիէնին իթարընը խաթըրլաեարագ խըրսըզ վէ գաթիլ տէյի պաղըրմագտան քէնտիեի մէնն իթտի ժան իսէ, շու եօլտա իֆատէսինէ տէվամ իյլէտի:

— Էօեէ գըզգարընտաշընըզ Գլօտին էօլիւեօր, Լիւսիէն, սիզի կէօրմիւշ օլտուղունու պանա սէօյլէտի: Գլօտին, էօլմէզտէն էվվէլ սիզի տէրաղուշ իթմէք իսթէեօր, Իմտի, Լիւսիէն իլէ Գլօտին սիզի իսթէեօրլար... Պու սէպէպլէ արգանըզտան գօշուպ պուրաեա գատար կէլտիմ:

Կօթիէ, պիր սանիյեէ գատար թէրէտտիւտ իթտի: Զանն իտէրսին մէրգում, քէնտիսինէ պիր տուզագ գուրուլտուղունու հիսս իտիեօրտու: Լաքին Գլօտինին թէհլիքէլի հալտէ պուլունտուղունու պիր աղ էվվէլ Լիւսիէնին սէօյլէտիկինի տիւշիւնէրէք, Մօնմանէօրիւն սէօզիւնէ ինանտը, վէ ֆապրիգաեա տախի հէնուղ զաեէթ եագըն օլտուղունտան, կիտիպ Գլօտինի տէրաղուշ իթտիքտէն սօնրա, օրտուկեահընա ավտէթ իտէպիլէճէկինի միւլահաղա իյլէտի: Զաթէն կիճէ տէ պիթմէսինէ եագըն տէյիլ իտի: Իշպու միւլահաղա իլէ, Կօթիէ, Մօնմանէօրէ,

— Հայտէ, արգանըզտան կէլիեօրում, տէյիպ, Մօնմանէօր էօնտէն վէ Կօթիէ արգատան կիտէրէք, ֆապրիգաեա վասըլ օլտուլար:

Մօնմանէօր գարուեու աշըպ, «կէլին» տէտի: Իքիսի տէ գարանլըզ նէրտիվէնտէն չըգտըլար: Ֆազաթ Մօնմանէօր, Գլօտինին օտասընըն պուլունտուղու պիրինճի գաթտա տուրմանըպ, իքինճի գաթա չըգտըղընտան, Կօթիէ տախի մէրգումու թաապիպ իթտի: Նիհանէթ ժան պիր գարու աշըպ «կիրին» տէտի:

Կօթիէ իքի ատըմ ալմըշ իքէն, գարանլըզ պիր օտատա պուլունմասըյլա, պիր աղ էվվէլքի վէսվէսէսի թէքրար հուսուլէ կէլէրէք,

— Գլօտին, Գլօտին նէրէտէ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Այնի վագըթտա Կօթիէ, օտա գարուսունուն գարանմասը սէտասընը իշիթտի: Պատէհու Մօնմանէօր պիր մում եագտըղընտան, մէրգում տէլիգանլը թէաճճիւպլէ էթրաֆա պագտը, չիւնքի ժա-

ներն քիմեակիրիք թէճրիւպէլէրինէ մախսուս օլան օտասընտա պու-
լունուեօրտու : Իմտի, քէլամա աղազլէ, «Պուրաեա պէնի նիշին
կէթիրտինիզ» տիմէսինտէ, Մօնմանէօր թէպէսսիւմտէն ղայրի ճէ-
վապ վիրմէտի, վէ Կօթիէ՝ քէնտիսինի կիւճ իլէ զապթ իտիպ, ֆա-
գաթ Պուրէյլի էօլտիւրմէսինտէն էվվէլ վէ սօնրա, մէրգոււմուն
ֆիքրինտէ հուսուլէ կէլմիշ օլան միւլահազաթը, զանն իտէրսին քի
սիմասընտա օգուսուղունտան, նէֆրէթ վէ ինթիգամ արզուսու
քեաֆֆէյի հիսսիեաթընա ֆայիգ կէլմէքլէ, Լիւսիէնէ իթտիկի եէ-
մինլէրի ունուլթտու, վէ Մօնմանէօրիւն իւզէրինէ պիլհիւճոււմ, պօ-
ղազընտան գաւրատը, վէ,

— Ալչա՛գ, գաթի՛լ, սարի՛գ, տէյի պաղըրտը :

Պու հիւճոււմ վէ թազեիգի շէտիտ պիրտէն պիրէ վուգու պուլ-
մաղլէ, պիր արա Մօնմանէօր սարսըլտը իսէ տէ, վիճուտճա գուվ-
վէթլի օլտուղունտան, քէնտիսինի, մէգքիւր թազեիգտան գուր-
թարըպ, ըիւճաթ իյլէտիքտէն սօնրա, քէսպի սիւքիւնէթ իթտի,
հալպու քի Կօթիէ՝ ֆէվգէլատէ ղազապնաք պիր հալտէ իտի :

Ժան. — (Սիւքիւնէթի հալ իլէ.) Է՛յ, արգատաշ, սէօյլէ պա-
գալըմ :

Կօթիէ. — (Էմրի պասիրէթի քեամիլէն ղայպ իտէրէք.) Բէտէ-
րիմին գաթիլի օլտուղունու ինքեար կէլէպիլի՞եօրմուսուն :

Մօնմանէօր՝ խայլի միւտտէթ ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Կօթիէ
թէքրար իլէ,

— Ճէվապ վէրսէնէ. կէօրիւեօրսուն քի հէր շէյի պիլիեօրում :

Ա՛հ ալչա՛գ, աճապա նա՞սըլ միւճաղաթա ուղրաեաճագսըն, տէտի :

Ժան. — Միւսիւ Պուրէյլ, օ գատար հիտտէթլէնմէեին. սիզի
պուրաեա կէթիրմէքլիկիւմ, Գլօտինի կէօսթէրմէք իշին տէյիլտիր :

Կօթիէ. — Եա նէ՞ իշին տիր :

— Սիզին իլէ մուպահասա իթմէք իշին տիր :

— Ալչա՛գ, մուպահասա՞ մը իթմէք... Սէնի կէօրմէքլիք՝ գալ-
պիմի թահրիք իտիեօր : Ճինանէթի վազըանը սիմանտա օգուեօ-
րում, վէ բուհունու օլ տէրէճէ ալչագ վէ քեաֆֆէյի ֆէնալըգ-
լարա միւսթայիտ պուլուեօրումքի, քէնտի միւրատըմա ըաղմէն,
իզհարը տէհէթ իյլէեօրում : (Էլլէրինի՝ կէօզլէրինէ վազ իտէրէք.)
Պու ատէ՛մին, էվվէթ պու ատէ՛մին, գաթլ իթտիկի պիչարէնին
նաշընտան իքի ատըմ ուզագտա տուրարագ, օլ պապտէքի թահ-
գըգաթ վէ թէտգիգաթա տիգգաթ իթմէկէ ճէսարէթի օլտու-

ղունու տիւշիւնտիւքճէ... Ա՛հ, պու բէք տէհչէթլի շէյ տիր... զիրա սէնին մէքրուհ վէ մէնֆուր թասսվիրինի խաթըրլահօրում... օ կիւնիւ, սէնի նիշին թապիւ պիր հիսս իլէ թահգիր իթտիկիմի շիմտի անլահօրում (նահէհան մէրգում, օ կիճէքի խաթըրէ իւզէրինէ միւթէէսսիր օլարադ...) Պիշարէ պապաճըղըմ, զէվալլը բէտէ՛րիմ... Ա՛հ, անը էօլտիւրմէքտէ էլպէթթէ կիւճիւք չէքմէմիշսին տիր, չիւնքի զայիֆ օլտուղունտան, քէնտի քէնտիսինի միւտաֆաա իտէմէմիշ տիր... Պիր չօճուգ պիլէ անըն հագգընտան կէլէպիլիր իտի (Պատէհու եումրուգլարընը սըգարադ...) Հէեհէճան վէ իզթիրապընտան նաշի պէյնգին սօլմուշ օլարադ վէ անլընտան թէր ագարադ գաթլլկեհհա չըգտըղըն զէման, եանընտա պուշուհանաղըմ, էվվէթ Մօ՛նմանէօր եանընտա տուրաճաղըմ, վէ էպէտիւէթ ալէմինէ կիթտիկինտէ, պագըշըմլա վէ ինթիգամճուեանէ թէպէսսիւմիւմլէ մահղուզ օլաճաղըմ:

Լաքին Մօնմանէօր պու սէօզլէրէ գուլադ պիլէ ասմատը: Օլ էսնատէ, ուզագտան շէֆֆագ ալէամէթլէրի կէօրիւնտիւկիւնտէն, Կօթիէ տիթրէտի, չիւնքի կիթմէսի լազըմ իտի: Իմտի Մօնմանէօրէ եագլաշարադ,

— Վաղիֆէմ իգթիղասընճա պուրատան կիթմէքիկիմ լազըմ տըր. անճագ, եագընտա խիթամը մէմուլօլան մուհարէպէտէ, Բրուսիալըլարըն գուրշունույլա ահրէթէ եօրճու օլմազ իսէմ, օ հաթէպէնի թէքրար կէօրէճէքսին: Ճէզահա չարըրլաճաղըն կիւնէ գատար բէշինի պրագմանեճաղըմ, տէտի, վէ գաբուեա տօղրու իլէրլէեիպ; աշմադ. իսթէտի իսէ տէ, գաբու գաբալը իտի, վէ անալթարը տախի իւզէրինտէ տէյիլ իտի:

Կօթիէ, պու հալին սէպէպինի անլահամանարադ թէրէտտիւտլէ Մօնմանէօրէ պագտը, վէ թէքրար գաբուեա եագլաշըպ, ումուղույլա չիտտէթլէ վուրտու իսէ տէ, գաբու մազպուլթ իտուկինտէն, եէրինտէն պիլէ սարսըմատը:

Մօնմանէօր՝ կիւլէրէք վէ գաբուեու կէօսթէրէրէք,

— Սիզտէն զիեատէ գուվվէթլի եիկիրմի քիշի տախի օլսա, օ գաբուեու սարսամազ. իմտի սիզտէ պօշ եէրէ գուվվէթինիգի խթիմալ իթմէեին, տէտի:

Կօթիէ. - Գաբուեու ա՛շ... սանա էմր իտիեօրում... Ֆրանսըզ ինթթլարընա վասըլ օլմագլըզըմ լազըմ տըր... Սապահ օլուեօր: պիր ազտան հէր ատըմտա Ալման ասքէրլէրինէ թէսատիլֆ

օլունաճաղընտան, սօնրա պուրատան կիտէմէմ: Հաթթա պիր աղտան, սիլահլարըմը վէ չանթամը պրագմը օլտուղում թապուրտա ղայպուպէթիմ կէօրիւլէճէք տիր:

Ժան. - Օ պէնիմ վազիֆէմ տէյիլ... պիր քէրրէ շու բէնչի-
րէտէն պագ... տէմիր բարմագլըգլա մուհաֆագա իտիմի տիր:
Պունտան չըգմագ իչին իքի եօլ վար տըր: Գարունը մագպու-
թիյեէթինի թէճրիւպէ իթտին: Անաթարը իշթէ պէնիմ կէտիմ
տէ տիր, ֆագաթ պէն սէնտէն զիեառէ դուվվէթիլիմ: Սագ
պու անաթարը պէնտէն ալմանը թէճրիւպէ իթմէեէսին: Բէնչի-
րէեէ կէլինճէ, անը տա իշթէ աչըեօրում:

Ֆիլվագը Ժան, մէգքիւր բէնչիւրէեի աչտը:

Կօթիէ, մէգքիւր տէմիր բարմագլըղըն մագպութիյեէթինի պիղ-
ղաթ թէեմին օլմագ իւզրէ, էեիլէրէք սարսմագ իսթէտի իսէ տէ,
էլլէրի ինճինիպ, բարմագլըգ եէրինտէն պիլէ սարսլմատը

Ժան. - (Սիւքիւնէթլէ.) Հաթթա մուվաֆֆագ տաթի օլտան,
նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր, չիւնքի տիւշտիւկիւնտէ, աեագլարընըն
գըրըլաճաղընա շիւպհէ եօգ տուր:

Կօթիէ. - (Պօղուգ պիր սէտա իլէ.) Պէնտէն նէ՞ իսթէեօր-
տուն:

Ժան. - Էվվէլ էմիրտէ սանա, պէնիմ իգթիտարըմ ալթընտա
պուլունտուղունու անլաթմագ իսթէեօրում: Պունտան պագա բէ-
նին սիլահլըն եօգ տուր, ֆագաթ պէնիմ վար տըր: Բէնչի միւ-
րատըմտան ղայրի, հիչ պիր շէյ, սէնի պու օտառան տիւշարը չը-
գարամագ: (Ֆիթուրսուղճա օթուրտու, վէ տիլլէրինի գալլըշտագ-
րուպ, թէպէսսիւմ իտէրէք.) Իսքեաթ օլմանա գատար սապր իլէ
պէքլէեէճէեիմ:

Իշպուր մէնղարէնին ճէրէեան իթտիկի օտա իսպի վասի օլտուպ,
քիմա վէ ֆիլիքէ տայիր ալէաթ իլէ տօլու իտի: Մօգլէեա օլա-
րագ, էլէթթիք մաքինալարը, օճագլարը, պուլնուլարը, բէք չօգ
շէքիլտէ պօրուլար վէ սայիրէեի հավի պիւեիւք պիր ֆասա իլէ իքի
իւլ հասըր իսկէմլէ վէ քիթուպը ֆէննիեէեի միւլթէվի պիր քիւ-
թիւպիսանէ վար իտի: Կօթիէ, պիր սիլահ պուլուպ գաըուեու
գըրմագ վէ սէրպէսթիեէթինի էլտէ իթմէք իւզրէ էթրաֆա կէօգ
կէգտիրտի իսէ տէ տէ, արատըղընը կէօրէմէտի: Մօմսեէօր իսէ,
թէպէսսիւմանէ պիր պագըշ իլէ մէրգումա տիգգաթ իտիեօրտու:
Պիշարէ Կօթիէ՝ պէյնպի սօլմուլ վէ անը թէրլէմիշ օլտուղու հալ-

տէ, բէնչիրէնին եանընտա պիր իսկէմլէտէ օթուրտու: Պու արա մէրգոււմ տիթրէեօրտու:

Ժան, երնէ սօղուդ գան իլէ,

— Հէր նէ վագըթ իսքեաթ օլուր իսէնիզ, պանա պիւտիրին, տէտի:

Սապահ օլտու, վէ աչըգ օլան բէնչիրէտէն սապահ սէրինիկի օտաեը իհաթա իթտի: Կօթիէ, հէեհճան իլէ բէնչիրէտէն պաշընը տիշարը սարգըթտը: Պուլունտուգլարը մահէլտէն, պիր ազտան պինլէրճէ քէսանըն եէկտիկէրինի թէլէֆ իտէճէկի վէ միթըայեհօգլէրին կիւրիւլտէեհէճէկի սահրա թէքմիլէն կէօրիւլիւեօրտու: Բարիս շէհրինին իսէ, հէնուզ սապահ տիւմանը իլէ իհաթա օլունմուշ իտուկի, ուզագտան միւշահէտէ օլունուեօրտու:

Օվաեը գաթը պիր սիս գաբլամըշ օլտուղունտան, Ալմանլար, Ֆրանսըզ օրտուսունուն հարտքեաթընը կէօրէմէեօրլար իտի: Փագաթ Սօն-Վալէրիէնին սիսի տաղըլմաղա պաշլամըշ իտի:

Հէր քէս հէնուզ ույգուտա օլուպ, եագընտա մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը քէշֆ օլունմանեօրտու: Պու ճիւմլէ իլէ Ալման օրտուսունտա պաղը հարէքէթ իճրա օլունուպ, պէսպէլլի իտիլէն իսթիքշաֆաթտան, Ֆրանսըզլարըն հազըրլըզլարը անլաշըլմըշ իտի:

Հէնուզ հիշ պիր թիւֆէնք աթըլմամըշ իտի: Իքի օրտու տուէլլօ մէյտանընտաքի իքի խասիմէ պէնղէեիպ, մուհարէպէնին Մօնթըրթօտա վուգուա կէլէճէկի ըէվիշի հալտէն տէրք իտիլիեօրտու:

Կօթիէ, էլլէրկլէ տէմիր բարմագլըղա սարլըպ, աղղընտան պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմագսըզըն, գարշըսընտաքի վասի մէնզարէեէ պագըեօրտու, վէ ֆիքրինտէն,

— Շիմտի արգատաշլարըմ պէնիմ զայպուպէթիմի անլամըշլար տըր, վէ մուհարէպէտէն ֆիրար իթտիկիմի զանն իլէ, պէնի ալշագատտ իթմէքտէ տիրլէր, տէյի միւլահազա իթտի: (Բէնչիրէտէն պըրլըպ, Մօնմանէօրէ սօղուր իլէրլէեհէրէք.) Պրագըն քի կիտէեիմ տէյի իլավէ իթտի:

Ժան. — Խա'յր, օլամազ:

— Նէ՞ հագգ իլէ պէնի թէվգըֆ իտիեօրսունուզ:

— Սիզտէն զիեատէ գուվվէթլի օլմագտան զայրի հագգըմ հօգ'տուր:

— Մագսէտինիզ նէ՞ տիր:

— Տօսթանէ սիզին իլէ կէօրիւշմէք տիր:

— (Հիմա տէժլէ.) Ալլադ :

Տիւման տաղը լմասընա տէժլամ իթտիկինտէն , պիր ազտան սա-
պահ օլաճադը , եանի մուհարէպէ պաշաեաճադը , վէ Կօթիէնին
ասքէր ֆիրարիսի մազամընտա նամուսունու զայպ իտէճէկի տէր-
քեար իտի : Պինսպէրին , ամքէրլէք էլպիսէսի իւզէրինտէ օլարագ ,
պին տիւրլիւ մուխաթարանը կէօզէ ալըպ , տիւշմէն սաֆլարըն-
տան կիւնտիւզ վադթը կէչմէնի թէրճիհ իտիպ , շու սըրատա
էօլսէ տէ զամմ իթմէնէճէք իտի , չիւնքի քէնտիսի իչին էօլիւմ
պիր շէրէֆ օլուպ , ուզուն միւտտէթ պէքլէմէքլէք իսէ , ալչագլըզ
տիմէք իտի :

— Նիհանէթ մագսէտինիզ նէ իսէ վէ պէնտէն նէ իսթէեօր
իսէնիզ , անը սէօյլէնին , տէտի Կօթիէ :

Ժան , պիր դաշ սանիյեէտէն ձէրու աեաղա գալգմըշ օլուպ ,
մասանըն քէօշէսինտէ , պիր քեաղըտ իւզէրինտէ պիր դաշ սաթրը
եազը եազըրեօրտու : Եազըսընը պիթիւրինճէ ,

— Իսթէտիկիմ՝ ատի պիր շէյ տիր : Սիզին տօսթունուզ օլմագ ,
վէ պու պապտէ հէր քէսին մալիւմաթը պուլունմագ իսթէրիմ : Վէլ
հասըլ էլինիզլէ շու սաթըրլարը պիր քեաղըտա եազըպ իմգալամա-
նըզը արդու իտէրիմ : Իչթէ օսաթըրլարը օգուեուն , տէյի ճէվապ
վիրտի , վէ քեաղըտը Կօթիէնէ իթա իթմէքլէ , մէրգում , շու աթի-
տէքի ճիւմէնի օգուտու :

« Թունգարըն 19 ունա միւսատըֆ ծլան պու կիւն , վէ վուգու
պօւլաճադը մուհագգագ օլմաղլէ , պէլքի վէֆաթ իտէճէք օլտու-
ղում մուհարէպէ սապահը , պէնի պիր ազտան մուհաքէմէ իտէճէկի
միւհթէմէլ պուլունան ճէնապը հագգ մուվաճճէհէսինտէ եէմին
իտէրիմքի , Գլծտին իլէ Լիւսիէնին Մ. Ժան տը Մօնմանէօր հագ-
դընտաքի իֆատէլէրի՝ հիչ պիր էսասա միւսթէնէտ տէյիլ տիր
եէմին իտէրիմքի , մէզպուրէլէրին ազվ իթտիքլէրի ճինսանէթտէն
Մ. տը Մօնմանէօր պէրի իւզղիմմէ տիր : Ալէնէն պէեան իտէրիմ
քի , Ժան պէնիմ տօսթում տուը , վէ էօյլէ պիր իֆթիրանա ապա
ճիտտի նազարըյլա պազըլթամազ : »

Կօթիէ . (Մէքթուպու եէրէ ֆըրլաթարագ .) Սիզ տիվանէսի-
նիզ . Պէօյլէ պիր ալչագճա մէքթուպու պէն իմգալա՞ր մընըմ :

Ժան . — (Ֆիթուրնուզա թէքրար եէրինէ օթուրարագ .) Սիզ
պիլիրսինիզ , պէն տէ պէքլէրիմ :

Կօթիէ . (Էլինի անընա կէօթիւրտիւ . Մէրգումուն պագըշընտա

ազիմ պիր էնտիշէ էսէրի միւշահէտէ օլունու եօրտու, Պապէհու շու եօլտա ճէվապա աղազ իթտի.) Պէքլէ՛ր միսինիզ... նի՛չին պէքլէ- եօրսունուզ, պէքլէմէքլիկինիզ պիհուտէ տիր... Սիզ՝ բէտէրիմին գաթիլիսինիզ, Պէօյլէ պիր մէքթուպու իմզալամագլըղմ, պիզզաթ քէնտի նազարըմտա ալշագլըղը իրթիքեապ իթմէք տիմէք տիր, նէ՛ մագսէտլէ սիզ պէնտէն պունու իսթէեօրսունուզ, Սիզի թէէտիպ իթտիրմէկի տիւշլունտի կիւմտէ, անը պանա գարշը սիւահ իթթի- խազ իթմէք վէ քէնտինիզի միւտաֆաա իյլէմէք իչին, տէյիլ մի, Պունու իմզալամագ չօճուգլուգ տուր. ասլա, ասլա իմզալամամ:

Ժան. - Նասըլ իսթէրսէնիզ, էօյլէ եաբըն:

Կօթիէ. - Գաբուեու աչըն, կիթմէլիեիմ:

Ժան. - Շու մէքթուպու իմզալանըն:

Կօթիէ. - Ասլա:

Ժան. - Էօյլէ իսէ պու գաբու տա ասլա աչըլմանաճագ տըր:

Կօթիէ. - Փագաթ, վաղիֆէմ իճապընճա կիտիպ արգատաշ- լարըմը պուլմալըեմ, Պուրատա ուզուն միւտտէթ գալմագլըգ պէնի նամուսուզ գըլմագտա տըր:

Ժան. - Նամուսու օլուն, նամուսուզ օլուն, օ պանա բաճի տէյիլ տիր:

Կօթիէ. - Ա՛հ, տիմէք սիզ պիր ճանվէրսինիզ:

Ժան. - Ֆիլվագը մուհարէպէ վուգու պուլաճագ օլան կիւնին սապահըսը, մէվգըրի մախսուսընըզտա պուլէնմատըղընըզ կէօրիւ- լիւրսէ, սիզին իչին, «նէ՛ ալշաղըմըշ քի, մուխաթարանը կէօրիւ- ճէ, սիւքի ճէլիլի ասքէրիտէն ֆիւրար իթմիշ տիր» տէնիլէճէք տիր:

Կօթիէ. - Սիզէ շու գաբուեու աչըն տիեօրում:

Ժան. - Բէք իյի, աչանըմ, լպքին պիր շարթ իլէ. Պու քիա- ղըտը իմզալամալըսընըզ. Օ հալտէ, պէն տէ սիզէ պու գաբունուն անախթարընը թէսլիմ իտէճէկիմտէն, արզունուզ վէճհլէ քէնտի քէնտինիզի թէլէֆ իթմէկէ կիտէպիլիւրսինիզ:

Կօթիէ. - Խա՛յր, իմզա իթմէմ:

Ժան. - Սիզ պիլիւրսինիզ, զիրա հարէքթիսինիզտէ հաքիմի վիա- թագիլսինիզ. Շու տա վար քի, ըիֆագաթընըզտաֆ խօշլանտըղմ- տան, իսթէտիլիկինիզ գատար սիզին իլէ պիլիլքտէ գալմաղա բաղը օլուրում:

Կօթիէ. - (Հիտտէթինտէն տիվանէ օլաճաղընը զանն իտէրէք.)

Ա՛հ, ալշա՛գ, ալշա՛գ:

Մէրգուժ տէլիգանլը, պու սէօղլէրտէն սօնրա էօյլէ պիր հիտ-
տէթ վէ օլ տէրէճէ մէմուլին զայրի սատէմէ իլէ Մօնմանէօրէ հիւ-
ճուժ իթտի քի, խապիսի մէրգուժ սարսըլտը, Իքիսի պիրլիքտէ
տէօլէմէնէ եղւվարլանտըլար, Ֆագաթ Մօնմանէօր՝ Կօթիէտէն
զիւնտէ գուվվէթլի օլմասըլա, քէնտիսինի խասմինին էլինտէն
գուրթարըպ, սաքին պիր սէտա իլէ:

— Միւսիւ Պուրէյլ, տարըլմաղա հագգընըզ եօգ տուր, Հէմ
տէ պօշ վագըթ զայ իտիօօրսուճուզ, Պիրազ տիւշիւնէքէք հարէ-
րէք իտին, տէտի:

Կօթիէ. — Պրագըն տիշարը չըգանըմ:

Ժան. — Խայր: (Բէնչիւրէնէ գօշարագ.) Տինլէեին, մուհարէպէ
պաշլանօր:

Ֆիլվագը թիւֆէնք սէսլէրի, պուճլարըն պուլունտուգլարը մա-
հէլլէ գատար կէլիօրտու: Օսապահը հալա զիւնտէ սօղուգ
օլմանըպ, գուպպէյի ասիւմանտաքի պուլլութլար արասըրա տա-
ղըլմագտա իտի: Եալընըզ Մօն-Վալէրիէն իւզէրինտէ, Եաղմուր թէհ-
տիտի մագամընտա պիւեիւճէք պիր գարա պուլլութ պուլունմագ-
տա իտի:

Էվվէլա թիւֆէնք մուհարէպէսինէ պաշլանըպ, Ֆրանսըզ պլայ-
լարը՝ տիւշմէն մէվագըլինէ հիւճուճէ հագըրլանմագտա իտիլէր: Գա-
լէլէրտէն վէ պաթարեալարտան աթըլան թօբլարա կէլինճէ, պուճ-
լար հալատա աղիմ կիւրիւլթիւ հասըլ իտիպ, ուզագտան պալի
պօրու վէ թրամբէթա սէտալարը իշիտիլիօրտու: Տահա եագըն-
տա, Եանի Կարշտա վէ Պիւզէնվալտա, Բրուսիալըլար, քէնտի մէ-
թէրիսլէրինէ, գալէ իթթիսազ օլունան էվլէրէ վէ տիվարլարըն ար-
գասընա չէքիլիպ, Ֆագաթ պուճլարըն թօբ վէ թիւֆէնքլէրի հէ-
նուզ Ֆրանսըզլարընքինէ մուգապէլէ իթմէմիշլէր իտի:

Պիթթապի պիզ հիքեանէմիզի, Կարշտա վէ Մօնմանէօրլէրին
Ֆապրիգասը ճիվարընտա վուգու պուլան մուհարէպէ ահվալինէ
հասը իտէճէեիզ:

Կօթիէ՝ պէյնզի սօլմուշ օլարագ պիր իսկէմլէտէ օթուրուպ,
տիշլէրի եէկտիկէրինէ չարբընօրտու, վէ քէնտի քէնտի շու սէօղլէ-
րի սէօյլէօրտու:

— Եա՛Րապպի, Եա՛Րապպի... տիկէրլէրի Ֆրանսա իշին ճէնկէ
վէ էօլմէնէ կիտիօրլար... պէլքի տէ զալէպէ իլէ Բարիսի գուր-
թարաճագլար... լաքին պէն իշլէրինտէ պուլունմանօրթուժ...

Յիրար իթմէք կիպի պիր ալշադլըզը իրթիքեապ իթմիշ օլտու-
ղումու զանն իթմէկէ տէ հագգլարը պուլունաճագ տըր... Սիւպ-
հա՛ն Ալլահ, սիւպհա՛ն Ալլահ... ֆագաթ պէն օ մէքթուպու
իմգալաեամամ... պու պիր ալշադլըզ տըր... խապասէթ տիր...
շիմտի նէ՛ եամալըեմ:

Մօնմասեօր իսէ, բէնչիրէնին էօնիւնտէ օլուպ, շէօյլէ տիմէք-
տէ իտի.

— Միւսիւ Պուրէյլ, մուհարէպէ մահէլլինին շու ճիհէթինի
պուրատան բէք ալէա կէօրէպիլիրսինիզ... Սիզին կէօզլէրինիզին
տէ պէնիմքի գատար ուզազը կէօրէպիլտիկինէ շիւպհէմ եօգ տուր,
իմտի եանըմա կէլին... Պէն պուրատան Ֆրանսըզ ասաքիրի միլ-
լիեհսինիզ հարէքէթ իւզրէ օլան ալայլարընը բէք ալէա կէօրէպի-
լիեօրում: Զանն իտէրիմքի, անլէր պիրինճի տէֆա օլարագ ճէնկ
իտիեօրլար, ֆագաթ թափը ու հարէքէթլէրի եօլունտա տըր...
Իշթէ Բըրուսիալլար տա աթէչլէ մուգապէլէեէ պաշլատըլար...
Մուհարէպէ գըզըշըեօր... Իմտի, միւսիւ Պուրէյլ, եանըմա կէլինքի
կէօզիւնիւզլէ կէօրէսինիզ:

Պու արա Կօթիէ՝ թարիֆ օլունմազ հիտտէթլէ էլլէրինի սըգ-
մագտա իտի:

Ժան. — (Մէօզիւնէ տէվամ իտէրէք.) Պիր թագըմ ասքէր տէ
կէօրիւեօրումքի, հէր նէ գատար խաթթլարընը մունթաղամէն
մուհաֆազա իթմէեօր իսէ տէ, զաեէթ շէճի զանն օլունուեօր,
Ղալիպա բիեատէ ավճըլար տըրլար, ֆագաթ տահա զիեատէ իհ-
թիմալ տըրքի, միւսիւ Պուրէյլ, աիզին մէնսուպ օլտուղունուզ
կէնճ պէօլիւքլէրտէն տիրլէր... Օ՛հ օ՛հ, աիւշմէնին աթէչլինտէն
զիեատէսիյլէ միւզտարըպ կիպի կէօրիւնմէլէրէյլէ պէրապէր, շէ-
ճիանէ ճէնկլէշիեօրլար: Հէր տագըգա պունլարըն սաֆլարընտա
ապէմ էքսիլիեօր, կէլին կէօրիւն միւսիւ Պուրէյլ (Շէյթանի պիր
թէպէսսիւմէ.) Ալիմ Ալլահ, զանն իտէրիմքի, հէր նէ վագը օլտա,
վէ շու մուհարէպէտէ, ֆապրիգամըզտա տէլիքլէր պիլէ աչըլտա,
սիզ միւսիւ Պուրէյլ, պէնիմ եանըմտա, արգատաշլարընըզ եա-
նընտա պուլունմագտան զիեատէ էմինսինիզ... Իշպու մէքթուպու
իմգալամագտաքի թէրէտտիւտիւնիւզիւն սէպէպինի տէ, շիմտի
էսաաէն անլաեօրում... չիւնքի մէքթուպու իմգալար իսէնիզ, սիզ
սէքպէսթ պրագաճաղըմդան, պունտան պիլիսթիֆատէ, թապու-
րունուզա կիթմէկէ սայ իտէճէքսինիզ, վէ օ հալտէ, շիւպհէ եօգ

քի, պիր տիւշմէն գուրչունունա հէտէֆ օլաճագսընը: Իմոի, միւսիւ Պուրէյլ, մէքթուպու իմզալամամաղա հագգընը վար տըր. հիչ օլմազսա, քէնտի նազարընըտա օլսուն, իզզէթի նէֆսինիզի գուրթարմըչ օլուրսունուզ:

Կօթիէ. - Ահ, ալչա՛գ, շատտա՛ր, աճապա պանա չէքտիրտի-կինիզ շու եզիյեթի նէ՞ ճէզա իլէ էօտէեէճէքսինիզ:

Ժան. - Էվվէթ, հագգընը վար տըր, միւսիւ Պուրէյլ: Զապիթլէրինիզին եանընտա պուլունմանըզտան նէ՞ ֆայիտէնիզ օլաճագ տըր: Ամմա եկեր սիզ պիր պաշ Ժէնէրալ օլսա իտինիզ, օլ վագըթ ազիմ պիր մէսուլիեթ թահթընտա պուլունուր իտինիզ: Հալպու քի ատի պիր նէֆէր օլմանըզա, պէօլիւկիւնիւզ իչինտէ նէ՞ էհէմ-եէթինիզ օլապիլիր, Եալընըզ ֆազլա պիր թիւֆէնքէնտազ, եախօտ գուրչունլա վուրուլմանեա մախսուս օլան սինէլէրոէն պիրի օլապի-լիրսինիզ: Թէքրար իտէրիմ, պունուն նէ՞ ֆայիտէսի վար տըր: Պի-ասքէր ֆազլա եանօգսան օլտուղունտա, մուհարէպէ նէ՞ գազանը-լըր, նէ՛ շայպ օլուր: Իմոի, բահաթճա եերինիզտէ օթուրուն, վի՛ ճէնկին խիթամընա պէքլէեին: Էլպէթթէ ֆուրթունանը կիւզէ հապա թէագիպ իտէճէք տիր:

Պու արա, պիւթիւն խաթթ իւզէրինտէ մուհարէպէ պաշլամըչ օլուպ, Մօնմանէօր,

— Պագը՛ն, պագը՛ն, միւսիւ Պուրէյլ, պիզիմքիլէր գազանը-եօրլար... Էվվէթ, եանըլմանեօրում, Բրուսիալըլար ըիւճաթ իտի-եօրլար, տէտի:

Կօթիէ պիրտէն պիրէ աեաղա գալգըպ, բէնչիրէեէ տօղրու գօշտու, վէ պիր գաշ սանիյեթտէ հէր շէյի կէօրէպիլտի: Շէյլէ քի, Բրուսիալըլար ըիւճաթ իթմէքտէ օլուպ, մէնսուպ օլտուղու թապուր իսէ, միւճէրրէպ ասքէրլէրտէն տիր կիպի էօնտէն չէճիանէ եիւրիւմէքտէ իտի: Կօթիէ, պու մէնզարէեի կէօրտիւկիւնտէ,

— Ֆիթուհաթ, մուզաֆֆէրիեթ... ահ Մօնմանէօր, պրագըն կիտէեիմ: Եէմին իտէրիմ.քի, հարպ էմնասընտա էօլէճէեիմ, վէ պէնտէն գօրգունուզ գալմանաճագ տըր: Միւսաատէ իտին քի կի-տէեիմ... ճէնկ իթմէք... էօլմէք իսթէրիմ... տէտի:

Ժան. (Մէքթուպու ուզաթարագ). - Պունու իմզալանըն, տէտի: Կօթիէ տէ, - Խայր, իմզալամամ, տէյի ճէվապ վիրտի:

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը, նէֆրէթլէ վէ կէօզլէրի եա-շարմըչ օլարագ արգասընա տէօնտիւ: Պիչարէ, Ժանըն բէնչէսինէ

տիւշմիւշ օլուպ, ծնա դարչը իգթիտարսըզ պուլունմագտալ իտիւ նախէհան Կօթիէ, պիր բաթըրտըլը պօրաղան սէտասը իշխմէքէ, գալպի վուրմագտան տուր օլմուշճասընա գուլագ վիրտի, չիւնքի քէնտի մէնսուպ օլտուղու ասաքիրի մուավինէ թպպուրունուն, օլ էսնատէ ֆապրիգանըն եագընընտան կէշմէքտէ օլտուղունու անլատը Տէրհալ բէնչիրէհէ գօշտու, Մէգըիւր թապուր էֆրատը, օլ գատար եագընտան կէշիեօրլար իտի քի, Կօթիէ ճիւմլէսինի տէ թանընարագ էլլէրինի բէնչիրէնին տէմիր բարմագլղընտան ուզաթըպ, մէճնունանէ պիր թագըմ հարէքէթլլէրտէ պուլունտու իսէ տէ, քիմսէնին տիգգաթընը ճէլպ իտէմէտի, վէ պիւթիւն գուլվէթլլէ, «Տօսթլա'ր, տօսթլա'ր, եարտըմըմա կէլին» տէյի պաղըրտը իպէ թէ, սէսինի իշիտէն պուլունմատը, զիրա թօր վէ թիւֆէնքսէտալարը արասընտա սէսի ղայպ օլուեօրտու:

Կօթիէ, սօն տէֆա պիր տահա Մօնմանէօրէ տէօնէրէք,

— Արգատաշլարըմ կիպի պէն տէ քէնտիմի թէլէֆ իտէճէկիմի եէմին իտէրիմ, տէտի, վէ ժան տախի, — Գեաղըտը իմզալանըն, տէյի ճէվապ վիրտի:

Շու սըրատա հիսսիեաթը ալիէհէ միւթէալլիգ պիր թէրէտտիւտ՝ մէրգուլտէլիգանլընըն ֆիքըրինի իհաթա իթմէքէ, աղիմպիր իղթիրապա թապի պուլունմագտալ իտի, Շէօյլէքի մուհարէպէյի մէգըիւրէ մէնզարէսի՝ գալպի պէշէրի իշին է'ն զիեատէ նէճիպ օլան պիր հիսսինի, եանի մուհապպէթի վաթան տուղուսունու թահրիք պիրլէ, մագթուլ բէտէրինի, ատավէթինի, ինթիգամընը, վէլհաբըլ հէր շէյի ունուտուպ, կէօրտիւկիւ արգատաշլարը կիպի եալընըզ էօլմէհի տիւշիւնտիւ, վէ պինապէրին թէրէտտիւտիւ պէրթաբաֆլէ,

— Վէ'ր, ա'լչագ, վէ'ր, տէտի:

Մօնմանէօր՝ մուվաֆֆազըյիէթի վագըասընտան նաշի կէօղլէրի բարլանարագ, մահուտ քեաղըտը ուզաթտը, վէ Կօթիէ՝ մէգըիւր քեաղըտը այնէն եաղտըղը սըրատա, խապիսի մէրգուլ, եանընտա տուրուպ, տիգգաթ իտիեօրտու, Գեաղըտըն եաղըմասը պիթիպ իմզալանընճա, Մօնմանէօր,

— Իշթէ շիմտի իսթէտիկիմ օլտու. արթըգ սէրպէսթսինիգ, տէտի:

Պէօյլէճէ գաբու աշըլըպ, Կօթիէ՝ տիվանէ եախօտ ճանի կիպի ալէլաճէլէ տիւշարը ֆըրլատը, վէ չէնտ սանիյիէ զարֆընտա, էթ-

րաֆընտան եաղմուր միսիլու եաղան գուրշունլար արասընտան կէչէրէք, թապուրունա վասըլ օլտու :

Մօնմահէօր, մէրգում տէլիգանլըն մուհագգագ պիր էօլիւմիւ կէօզէ ալարագ, պուլտուղու պիր թիւֆէնկի ումուզունա ալ տըղընը, վէ մուախտարէն քէսպի սիւքիւնէթչէ, թիւֆէնկինի տիւշմէնէ գարշը նիշանլատըղընը կէօրիւնճէ, պէյնզի սօլմուշ օլարագ վէ անլընտան թէր տանէլէրի ագարագ, բէնչիրէսին էօնիւնալէն այրըլտը, չիւնքի պուսնա էֆրատը վաթանբէրվէրանըն շէնաաթընը վէ ֆէտաքեարըղընը միւշահէտէ իթմէքլէ, քէնտի ալապըղընտան վէ ճինսանէթիւնտէն ութանարագ, զանն իտէրսին քի,

— Հիջ տէյիլ իսէ եինն պուսլար, վաթան ուղըունա թէրքի հանաթ իթտիքլէրի իչին, մութլու տըրլար կիպի սէօզլէր վիճտանընտան խուրուճ իյլտի, վէ պատէհու էսրարի պիր սէտա քէնտիպիւն խիթապէն, «Սէնա տէ անլէր կիպի հարէքէթ իտէրէք, կէչմիշ զէմանտա իշլէտիկին խէթալարը էօտէ. օ շէնի էֆրատա գարըշ էլինն պիր թիւֆէնկ ալ, վէ գաթլ իթտիկին պիշարէնին օղլու եանընտա էճէլ շէրպէթիւնի նուշ էթ, է՛յ գաթիլ վէ ճանի. Պու սուրէթլէ ճինսանէթի վագըան աֆվ օլունապիլիք» տէյի նիտա իթմէքտէ իտի :

Ճագաթ մէրգումուրն ալչագըղը, քէնտիսինն, «Պզնուն վագթը կէչտի» տէյի ճէվապ վիրմէքտէ իտի :

Հէր նէ իսէ, ժան, օտասընտան չըգըպ, հիշ պիրշէյ կէֆրմէք վէ իշիթմէք իսթէմէտիկի ճիհէթլէ, իչէրքի հավիտէ նազըր օլան թաամ սալասընա կիրտի :

Մուհարէպէ՝ պու արա զանէթ գանլը սուրէթտէ տէվամ իտիեօրտու :

Սաաթ պէչտէ թիւֆէնք աթէշի պիր ազ տուրտու :

Օ կիճէ, օրթալըգ զանէթ գարանլըգ օլուպ, պիւթիւն մէյտանը հարպ գարանլըգ իչինտէ գալմըշ, վէ հէր թարաֆը սուսըղգ իհաթա իթմիշ իտի, եալընըզ Գիւգիւֆա տէրէսինտէն պազը թիւֆէնք սէտասը իշիտիլիպ, թէրէտէքի օրտու մէրքէզլէրինտէ տէ եէր եէր աթէշ եագըլմըշ իտի, Մօն-Վալէրիէնտէ թօք վէ թիւֆէնք սէտասը տուրմուշ օլուպ, Բրուսիալը պաթարեալարը տա ույգուտա զանն օլունուեօրլար իտի :

Օ կիւնիւ Լիւսիէն՝ ժօրժ իլէ պիրլիքտէ Դլօտինին եանընտա գալտը, Մէհրուհէ, հէր նէ գատար էլան ֆէնա հալտէ իտի իպէ

տէ, հալը սըհհիսի տահա զիեատէ աղըրլաշմամըշ խտի, վէ Աւման
թապիպի թարաֆընտան թէտավի օլունուեօրտու:

Թապիպի մէրգոււմ սապահլարը խաաթանը վիզիթա իթմէքտէ
օլուպ, պիր դաշ զիեարէթինտէ, օլ կէնճ գըղլարըն հալինէ աճը-
տը, վէ մուհարէպէ սապահը աճէլէթէն կէլիպ,

— Պու կիւն զալիպա բէք չօգ հարալըլարըմ օլաճագ տըր, զի-
րա պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը մուհագգագ տըր, տէտի,
Լիւսիէն. — (Թապիպին եանընա եագլաշարագ.) Տօգթօ'ր, սիզէ
պիր շէյ սօրմագ իսթէրիմ:

Տօգթօր. — Սօրաճաղընըզ նէ՞ տիր:

Լիւսիէն. — Լաքին խալիսէթլէ պանա ճէվապ վիրէճէկինիզի
վատ իտին:

Տօգթօր. — Պէն ասլա եալան սէօյլէմէմ:

Լիւսիէն. — Պու կիճէ նի՛շին կէլմէտինիզ. Գլօտին օլ գատար
ֆէնալաշտըքի, էօլէճէք տէյի գօրգուեօրտում:

Տօգթօր. — Պէնիմ խապէրիմ եօգ իտի:

Լիւսիէն. — Փագաթ սիզէ խապէր կէօնտէրմիշ իտիմ:

Տօգթօր. — (Թէաճճիւպլէ.) Քիմի'ն իլէ խապէր կէօնտէրտինիզ:

Լիւսիէն. — Մ. Ժան տը Մօնմանէօր իլէ:

Տօգթօր. — Մատմուլազէլ, սիզ եանըլըեօրսուլուզ, Պէն պու կի-
ճէ Մ. տը Մօնմանէօրիւ կէօրմէտիմ:

Լիւսիէն. — Միւմքին տէյիլ տիր:

Տօգթօր. — Պու պապտէ սիզի թէէմին իտէրիմ:

Լիւսիէն. — Պէլքի օլ էսնատէ խանէնիզտէ պուլունմանօրտու-
նուզ:

Տօգթօր. — Մալիւմիւնիւզ օլան օտամա տիւն ագշամ սաաթ
օնտա ալտէթ իթտիմ, վէ պու սապահ սաաթ պէշտէ չըգտըմ
իմտի, Մ. տը Մօնմանէօր, էվիմէ, էվվէլմի եօգսա սօնրա՞մը կէլ-
միշ տիր:

Լիւսիէն. — Սապահըն սաաթ իքիսի ըատտէլէրինտէ Գլօտինի
ֆէնա պուլտոււմ, վէ օ սաաթտա խանէնիզէ կէլմէսինի Մ. տը
Մօնմանէօրէ բէճա իթտիմ:

Տօգթօր. — Սիզի թէէմին իտէրիմքի կէլմէտի:

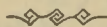
Լիւսիէն. — Պէնիմ պիլմէք իսթէտիկիմտէ պու իտի:

Հէքիմ տիշարը չըգընճա, Լիւսիէն՝ Գլօտինէ եագլաշըպ, ան-
լընտան պուլս իթտի:

Ջանն իտերսին քի Լիւսիէնին սիմասընտա պիրտէն պիրէ եօր-
կունլուգ ալէամէթի հուսուլէ կէլէրէք, քէնտիսի իհթիեարլըգ հալի
քէսպ իթտի, վէ լէհհէսինտէ կիզլի պիր տէհչէթ էսէրի միւշահէտէ
օլունմաղա պաշլատը: Ժօրթ, հէրնէ գատար օ էսնատէ Գլօտինին
եաթաղը եանընտա պուլունուեօրտու իսէ տէ, տօգթօր իլէ Լիւ-
սիէն արասընտա ճէրէեան իտէն մուհավէրէեի տինլէմէմիշ հտի:
Մէրգոււմ, մէճրուհէնին պիր էլինի քէնտի էլլէրի տէրունինտէ թու-
թուպ, արասըրա, քէլէպէկին գանատը պիր չիչէկէ տօգունտուղու
կիպի խաֆիֆճէ տօտագլարընը մէզքիւր էլէ տօգունտուլմագ-
տա իտի:

Լիւսիէն, Ալման թապիպին ճէվապլարընը թէքրար ֆիքրինտէն
կէչիրիրճէսինէ, ուզուն միւտտէթ մէճրուհէյի մէզպուրէեէ տիգ-
գաթ իթտի:

Հէքիմին խանէսինէ կիթմէմէքտէ Մօնմանէօրիւն նէ՝ կիպի միւ-
շահազանա իթթիպա իթմիշ օլտուղունու Լիւսիէն ըանա անլատը-
ղընտան, տէհչէթ ու նէֆրէթ հիսս էյլէմէքտէն կէրի տուրամա-
եօրտու, վէ պինապէրին, Գլօտինի թէքրար տէրաղուշ իթմէք իւզ-
րէ էեիլտիկինտէ, գուլաղընտան աշաղընա, «Միւսթէրիհ օլ, պէն
սէնին իւզէրինէ նէզարէթ իտէճէեիմ տիմէսի տէ, պունտան իլէրի
կէլմիշ իտի:

6

Լիւսիէն, սապահըն ալաֆրանկա սաաթ սէքիզի ըատտէլէրին-
տէ թիւֆէնք սէսլէրի իշիթմիշ իտի: Մէզպուրէ, Կօթիէ Պուրէյ-
լին, էվին իւսթ գաթընտա օլուպ, Մօնմանէօրէ գարշը ուղրաշ-
մագտա օլտուղունու, վէ եա բէտէրինի ֆէտա իթմէք վէ եախօտ
պիր խային, պիր ասքէր ֆիրարիսի, պիր ալշապ ատտ օլունմագ
կիպի տէհչէթի պիր վազիեթտէ պուլունտուղունու ֆիքրինտէն
պիլէ կէչիրմէեիպ, վաթանըն սէլամէթի ուղրունա ճէնկ իթմէք
իւզրէ, իւք կիճէքի գըսսա միւքիալէմէտէն սօնրա, Ֆրանսըզ
օրտուսունա կիթմիշ իտուկինի զանն իտիեօրտու: Պինապէրին թիւ-
ֆէնք սէսլէրինի իշիտինճէ, գալպի տիւշարը բիւքքէտէր օլտու իսէ

տէ, քէտէր ու տէհչէթիլլէ պէրապէր, Կօթիէնին քէնտի վաղփէ-
սինի իյֆա իթմէքտէ օլմասը ղուրուբիէթի, վէ միւսթապպէլտէ
էմնիյեէթի պուլունմասը, քէնտիսի իչին մուճիպի իթմինան հիսսի-
եաթտէն իտի:

Ձանն իտէրօին քի, օ կիւն, Լիւսիէն իչին բէք Կուզուն օլտու,
Գլօտին, պիր գաշ տէֆա ույգուծունտան ուեանարագ, վէ էթրա-
ֆա գուլագ վիրէրէք, եաթաղընտա օթուրմաղա սայ իթմիչ, վէ
եապաշ սէտա իլէ, «Պու սէս նէ» տիր» տէմիչ իտի իսէ տէ, տիւա-
լինին ճէվապընը ալամանարագ, վէ եօրկունլուղունտան թագաթը
գալմանարագ, եէնիտէն եաթաղընա եաթմաղա մէճպուր օլմուչ
իտի: Օլէսնատէ շու եա պու թարաֆըն եա գաղաճմասը, եախօտ
մաղղուպ օլմասը իգթիղաթընճա, մուհարէպէ՝ կեահ հազլաշմագ-
տա, կեահ ուղագլանմագտա իտի:

Լիւսիէն, շու միւշքիւլ վէ միւթէրէտտիւտ հալինտէ տիղ չէօ-
քիւպ տուանա տուրտու:

Ժօրթ իսէ, կէօզլէրինի աշաղը էյմիչ օլուպ, քէնտիսի տէ, Գլօ-
տին կիպի ուեուեօր զանն օլունուեօրտու իսէ տէ, հագըգէթտէ
ուեանըգ օլարագ, քէնտի խասթէլիկինի, զաաֆէթինի լանէթլէ-
մէքտէ իտի, չիւնքի պիշարէ՝ մէյտանը հարպա գօշարագ, վա-
թանտաշլարը միսիլլու տիւշմէնէ գարչը ճէնկ իթմէք արզուի չէ-
տիտինտէ օլմասըյա պէրապէր, վիճուտճա իգթիտարսըզլըղընտան
նաշի, արզուի մէգքիւրունու մէվզըի իճրանէ վաղ իտէմէմէք-
տէ իտի:

Մէրգոււմ, ագշամա գատար Գլօտինին օտապընտան այրըլմասը,
վէ օ ագշամը ժան մէյտանա չըգմանըպ, մուհարէպէնին նէթիճէ-
սինէ պէքլէեօրտու. չիւնքի Կօթիէնին իմզալատըղը քեաղըտ եէ-
տինտէ օլմասըյա պէրապէր, մէյտանը հարպտա մէրգոււմուն թէ-
լէֆինի մէմուլ վէ արզու իտէրէք, լագըրտըսըն պիլէ օրթատան
քեամիլէն գալգմասընը թէմէննի իլլէմէքտէ իտի:

Օ կիճէսի, Լիւսիէն ժօրթա խիթապէն,

— Հէր նէ սէպէպլէ օլուր իսէ օլտուն, պէն ալտէթ իթմէզտէն
Գլօտինին եանընտան այրըլմանըն. պու խուսուստա պանա վատ
իտէրմիսինիլ, տէտի:

Ժօրթ. — Շիւպհէսիլ վատ իտէրիմ, ֆագաթ...

Լիւսիէն. — Գլօտինին եանընտան ասլա այրըլմազսընըզ, տէ-
շիւ մի:

ԺօրԺ. - Միւսութիւնն ոլուն, ասլա այրըլմամ, փագաթ սիդ նէրէնէ կիտիեօրսունուզ՝

Լիւսիէն. - Պէն պուրատա ուզուն միւտտէթ գալամամ, կիթ-մէլիեիմ:

Մէրգումէ, թաաավփուրունու ժօրԺա պէեան իթմէք իսթէմէ: տիկինտէն, իփատէսինէ տէվամ իթմէեիպ, անճագ, - Կարչտա մու-հարէպէ վուգու պուլտու. էլպէթթէ պազը էվլէր եանմըչ տըր, կիտիպ կէօրտիւքտէն սոնրա կէլիբիմ-տէտի:

Լիւսիէն, պու սըրատա եալան սէօյլէեօրտու, չիւնքի ֆէքրի, Մարի Տօրիանըն հէսուզ հաեաթտա օլուպ օլմատըղընր անլամագ օլմաեւպ, Կօթիէնին նէ օլտուղունու պիլմէքտէն իպարէթ խտի, վէ ֆրանսըզ վէ Ալման սէյեար խասթախանէլէրինէ միւրաճաթթ իտէ-րէք, նիհաեէթ պու խուսուստա քէսպի մալիւմաթ իթմէք ար-ղուսինտէ պուլունմագտա խտի: Պինապէրին սըրթընա պիւր մանթօ պիլէ ալմաեարագ, կիճէ գարանըղընըն էթրաֆը իհաթա իթ-մէսինէ ըաղմէն, էվտէն չըգըպ օվաեա տօղրու իլէրլէտի:

Մէզպուրէ, հէր պիւր տագըգատա եէքէ սերիմիչ օլան ճիւմ-լէրէ թէսատիւֆ իտիեօրտու, Թէճկէրէճիլէր թագըմ թագըմ կէ-լիպ, մէզքիւր ճիւմլէրի նաքը իթմէքտէ, վէ ադաանըրա մէճքու հլա-րըն ըէֆ իթտիքլէրի աճը սէտալէր, կիճէնին գարանըղը վէ գուս-լուղու էանասընտա, իչիտէնլէրէ սուի թէէսսիւր իլլէմէքտէ խտի:

Լիւսիէն, օրալարտա պուլունան սէյեար խասթախանէլէրին ճիւմլէտինի կէզտիկի հալտէ, Կօթիէեի պուլամաեւպ, նիհաեէթ մէրգումուն մէնսուպ օլտուղու թապուր էֆրատընտան ագըր պա-չընտա պուլունան պիւր աաքէրէ թէսատիւֆլէ,

- Միւսիւ, Կօթիէ Պուրէյլի թանըրմըսընըզ, տէյի սիւալ իթտի:

Ասէր. - Էվվէթ, բէք իյի թանըրըմ:

Լիւսիէն. - Ա՛հ, աճապա նէ՞ օլտու. է՞օլտիւ միւ, եարալը մը տըր:

Ասքէր. - Տուրունուզ սէօյլէեիմ. պիլմէմ նա՞սըլ օլտու. պա-պահաեըն Կօթիէ թապուրտա տէյիլ խտի, վէ եօգլամատա հազըր պուլունմատըղընտան, ֆիրարի օլտուղու զանն իտիլիեօրտու:

Լիւսիէն. - Քէնտիսի՞ մի:

Ասքէր. - Տուրուն քի, սէօղիւ միւ իլէրի կէօթիւրէեիմ. Թիւ-ֆէնկիլլէ չանթապընը պուլտուգ, փագաթ Կօթիէ Պուրէյլի պու-

լամատըգ . Գէնտի սըրասը պէնիմ եանըմտա իտի . Նակէհան , սաաթ
օն եախօտ օն պիր րատտէլէրինտէ , զանն իտէրիմ . քի , սիլահսըզ օլա-
րադ գօշտու , էլինէ պիր շասթօ թիւֆէնկի վէ պիր միգտար խար-
թուճ ալտը , վէ պիր չարեէք սաաթ սօնրա եէրէ տիւշտիւ . . . ֆա-
գաթ միւսթէրիհ օլուն . . . սաղ ումուղունա պիր գուրշուն իսա-
պէթլէ , ճիւղիճէ եարալանմը իտի . . . պունուն իւղէրինէ հիչ քիմ-
սէտէն եարտըմ իսթէմէեիպ , եաեան սէյեար խասթախանէլէրէ
կիտէպիլտի .

Լիւսիէն . - Շիմտի նէրէտէ տիր .

Ասքէր . - Շիւպհէսիզ Բարիստէ օլմալը տըր . Պու ագչամքի
մէճըուհլար պուրատա իտէլէրտէ , տիկէրլէրի Բարիսէ նագլ իտիւ-
միշէր տիր .

Լիւսիէն . - Թէշէքքիւր իտէրիմ , միւսիւ , թէշէքքիւր իտէրիմ .

Ասքէր . - (Խօշ պիր թէպէսսիւմլէ .) Մատմուաղէլ , թէշէքքիւր
իտէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր . Պուրէյլ կիւղէլ պիր տէլիգանլը
տըր , վէ սիզին կիպի տիւպէր գըզլարըն , քէնտիսինէ ալէագատար
օլմալարը բէք պէճա տըր .

Լիւսիէն , պու մալիւմաթը ալտըգտան սօնրա , խասթախանէ-
տէն չըգըպ , քէմալը սիւքիւնէթլէ ֆապրիգանա ալտէթ իյլէտի .
Մէրգումէ ֆապրիգանա կիրտիկի զէման , Ալման թէճկէրէճիլէր ,
ֆապրիգանա պիր ճէնագէ կէթիրիեօրլար իտի . Լիւսիէն , թէճկէ-
րէնէ պագմագլա , տէրունինտէ եաթըրըմը օլան ճիսմին . Պրանց
Շիւլլէրին ճէնագէսի օլտուղունու թանրտը . Մուվագգաթէն սէյ-
եար խասթախանէ հալինէ իֆրաղ իտիլմիշ օլան ֆապրիգա սալա-
լարընա կէթիրիլմիշ օլան էօլիւ վէ եարալլար միեանընտա , Բաս-
գալ վէ Հանրի Տօրիաեը գուրշունա տիղտիրէն իքի զապիթանտէն
պիրի տախի պուլունմագտա իտի . Տիկէր զապիթ , հիւմմա խաս-
թէլիկինտէն պիր կիւն էվլէլ վէֆաթ իթմիշ իտի . Հասըլը մէգքիւր
գուրշունա տիղմէք մուամէլէսինի իճրա իթտիրէն իւշ շախա տախի
թէրքի հաեաթ իթմիշ օլմալարըյլա , Մարի Տօրիանըն բէյլամպէր-
լիկի գուվլէտէն ֆիլիլէ կէլմիշ իտի .

Օ կիճէսի հէր թարաֆ սիւքիւնէթ իշինտէ օլուպ , տիւշմէն
Պրանսըզ օրտուկեահլարընա տօղրու հիչ պիր նիւմայիշ իճրա իթմէ-
տի , վէ քեաֆֆէյի էօլիւլէր տէֆն իտիլտիկի կիպի , սապահլաեըն
տախի ումուլմի բիւճաթ վուգու պուլտու .

7

Յունվար 30 տա միւթարէքէնին պիրինճի շարթը իճրա օլունարագ, Բրուսիալըլար՝ Ֆրանսըզ իսթիհքեամլարընը իշղալ իթտիլէր:

Դլօտին հալէա եաթագտա վէ զանէթ զայիֆ օլուպ, լաքին քէնտիսինի թէտավի իտէն թապիպ, մէզպուրէնին ահվալը սըհհի-
եէսինճէ հիշ պիր մուխաթարա պուլունմատըղընը պէեան իյլէմիշ
իտի:

Պու իֆատէ էսնասընտա ժան տը Մօնմանէօր մէվճուտ օլուպ,
օլ անէ տէկին մէզպուրէնին էօլէճէկինի մէմուլ իթմիշ իքէն, պու
տէֆա իւմիտինին պօշա չըգտըղընը իշիթտիկինտէ, չէհրէսի պիւ-
թիւն պիւթիւն պօզուլտու, վէ պահսընը իթմիշ օլտուղունուգ իքի
չըգգ, եանի, եա օ գըզըղազը էօլտիւրմէք, եախօտ անըն իթհա-
մաթընա հազըր պուլունմագ միւլահազասը, եէնիտէն ֆիքըրինի իս-
թիլա իյլէտի:

Թապիպ կիթմէզտէն էվվէլ, - Ֆագաթ, էմրի պասիլէթ
իսիլաֆընտա հարէքէթտէ պուլունուլմասընտան սագընըն: Աս-
լա հէեէճան իզհար իթմէյինիզ... Մէճրուհէնին էթրաֆընտա
չամաթա բաթըրտը օլմագ տախի ճայիզ տէյիլ տիր, Քէնտիսինի
ույգուտա պուլտուղունուգտա, ուեանտըրմամաղա տիգգաթ իտին:
Պու սուրէթլէ մէճրուհէ պիր այա գատար աեաղա գալգապիլիր,
տէտի, վէ սէյեար խասթախանէլէրէ կիթմէք իւղրէ տիշարը չըգ-
տըղընտա, ժան տը Մօնմանէօր տէ, « Պիր այա գատար էօլէճէք
տիր » տէյի միւլահազա իթտի:

Մէրգուլմ, իքի գըզգարընտաշա ալէթ օլմուշ օլտուղունու թէ-
ֆէքըրիւր իթտիքճէ, զազապ ու հիտտէթի, ֆէվգէլատէ քէնտիսինի
իսթիլա իթմէքտէ իտի, չիւնքի չիմտի, միւսթագպէլինին կիրտապ-
լար իլէ իհաթա օլունմուշ օլտուղունու, վէ բարլագ իւմիտլէրինին՝
իսեալաթ վէ էվհամտան իպարէթ իտուկինի բանա անլամագտա
իտի:

Պուրթ հապսխանէսինտէ իսէ, պապա Տօրիա, արթըգ իտպար
ու ֆէլաքէթէ գաթլանարագ, էօլիւմ սաաթընա պէքլէմէքտէ օ-
լուպ, պիշարէ, պիր գաշ այտան պէրու Կարշտան հիշ պիր խապէր

ալմամբն օլմասըյլա, մուհարէպէ էսնասընտա ֆամիլեասըննն նէ՝ օլտուղունու պիլմէեօրտու, Հաթթա իքի օղլունուն վէֆաթընտան տախի խապէրտար տէյիլ իտի, Պիւզէնվալ մուհարէպէսի կիւնիւնտէ, Կարչ գարիեէսինին պիր գըսմը, վէ քէօյիւն քիլիսէսի տախի եանըպ, Մարի Տօրիանըն խանէսի տէ, աթըլան գումպարալարա հէտէֆ օլմագլա, եալընըղ տէօրթ տիվարտան իպարէթ գալմըչ, վէ մէզպուրէ, քէօյիւն տիկէր ուճունտա, թանըտըղը պիր իհթիեար գատընըն խանէսինէ իլթիճա իթմիչ իտի, Պուսէպէպլէ Տօրիա, տօղտուղու, պիւեիւտիւկիւ վէ պիւթիւն էօմիւնիւ սաքինէն տէրունինտէ կէչիւրտիկի էվին խաբապ օլտուղունտան տախի խապէրտար օլմաերպ, պիշարէնին խամը իչին թայեին օլունան մէօհլէթ իսէ, խիթամընա եագլաշմագտա իտի:

Տօթթումուզ Գուրլանտա կէլինճէ, Ժան տը Մօնմաեէօրէ թէսատիւֆ իթմէք իսթէմէտիկինտան, չօգ տէֆա, Մարի Տօրիա վէ Լիւսիէն իլէ կիլլիճէ կէօրիւշմէքտէ իտի:

Պու ատէմին մագսէտի նէ՞ իտի, վէ Ժան տը Մօնմաեէօր՝ քէնտի ալէյհինտէքի թէրթիպաթտան մալիւմաթը օլտուգտան պաշգա, զէքի վէ քիւսթախ օլմասը, վէ Գուրլանտըն՝ օնա գարչը իջպաթլարը պուլունմամասը մէյտանտա իքէն, Գուրլանտ՝ թէշպպիւսիւնիւն էօթէսինտէն պէքի կէլէպիլէճէ՞ք մի իտի:

Պիր չօգ տէֆալար Լիւսիէն՝ պու ատէմի իսթիճվապ իտիպ, տայիմա ճէվապսըզ գալմըչ իքէն, նիհաեէթ իւլէմը Գուրլանտ, մէզպուրէեէ, շէօյլէ տէմիչ իտի:

— Պու խուսուսու պիլմէնիզ լաղըմ տըր, չիւնքի սիզին եաբտըմընըզ օլմաթըգճա, պէն հիչ պիր շէյ եաբամամ, Պու կիւնէ տէկին սիզ պանա պիւա իթիւրազ իթաաթ իթտինիզ, վէ բէք իյի եաբտընըզ, Պու կիւնէ գատար նէ՞ պիրինիզ, նէ՞ տիկէրինիզ մուխաթարատա տէյիլ իտինիզ: Հալպուքի պու կիւնքի կիւն, իշ օ գապիլտէն տէյիլ տիր:

Լիւսիէն. — Պիզիմ իչին նէ՞ թէհլիքէ վար տըր:

Գուրլանտ. — Իքինիզ իչին տէ պաշգա պաշգա թէհլիքէլէր մէվճուտ տուր, Սիզին իչին, մատմուղէլ Լիւսիէն, ըրզ թէհլիքէսի վար տըր, ֆագաթ Գլօտին իչին...

Լիւսիէն. — Սէօյլէեի՛ն, միւսիւ, սէօյլէեի՛ն:

Գուրլանտ. — Անըն հաեաթը թէհլիքէլի տիր:

Լիւսիէն. — Հաեաթը մը: Պէն քէնտի ըրղըմը մուհաֆազա իտէ:

պիտիքիմ, լաքին օխասթա օլուպ, աղլընա պիլէ մալիք, պօլլուհի-
մամադտա տըրք:

Գուրլանտ. - Իմօի, անըն իւզէրինէ սիզ նեզարէթ իթմէլիսի-
նիք, նէ՛ մէմուլ իթտիկիլի վէ նէ՛ իթէտիկիմի պիլմէք իսթէեօր-
սունուզ, Տինլէեին, վէ խուսուսիլէ գօրգմանըն, Իմլամ թա-
թընտա եազտըլընըզ մէքթուպլարը, մէմուլիմ՝ վէճհլէ, Մօնմա-
եէօր օգուեարադ, քէյֆիեթտէն խապէրտաք օլմուշ, վէ օտաչ
նըզտա, գըրգարընտաչընըզ իլէ ճէրէեան իքէն միւքեալէմէեի տէ
տիւնլէմիշ տիր, Պինապէրին չիմօի քէնտիսի, եանի օալչադ, ճի-
նպեթի վադըասընա տայիր մայիւմաթընըզ օլտուղունուղու պի-
լիր. օ սիզին սախթէ աչգ ու մուհապպէթինիզէ ինանմըշ տըրք, վէ
լաքին էկէր ժօրթ օլմասա իտի, ըրզընըզ զայպ օլաճադ խտէ: Շօ-
գատար լի քէնտիսինէ մուհապպէթինիզ օլտուղունուղու զանն իթ-
մէքլէ, սիզտէն գօրգուսու եօգ տուր, Հաթթա, սիզին, քէնտիսինի
սէվմէտիկինիզի, վէ պու աչգ ու մուհապպէթին պիր, տէսիսէ օլ-
տուղունուղու տախի չիւպհէ իթմէքտէ իսէ տէ, հադգընըզտաքի
սէվտաքը օլ տէրէճէտէ տիր քի, իշպու շիւպհէսիլէ պէրապէր, սի-
զէ պիր ֆէնալըգ իթմէքտէն սադընաճադ տըր, Ֆադաթ Գլօթինէ
կէլնճէ, Պէննաթէթտէ, Պուրէյլին գանըյլա եաղըմըշ օլան իպա-
րէեի քէնտիսի պուլմուշ տուր: Պինապէրին օ վէֆաթ իթտիկի հալ-
տէ, Ժան տը Մօնմաեէօրիք քիմսէ իթհամ իտէմէզ, Բիմսէ, «Օ
իպարէեի պէն կէօրտիւմ» տիեէմէեէճէք տիր: Պու սէօգի, եալը-
նըզ սիզ տիեէպիլիրսինիզ, ֆադաթ մէրգումուն սիզտէն գօրգու-
սու եօգ տուր, Իմօի, Գլօթինին օրթատան գալգմաղը, մէրգու-
մուն մէնֆաաթը իգթիզասընտան օլուպ, իգտամաթընըն պու մէր-
քէզտէ իտուկինէ էմինիմ:

Լիւսիէն. - Ալչադ, զպտտա՛ր:

Գուրլանտ. - Պուրէյլին ճինաեթինի կիզլէմէքլէ, մահքիւ-
միլեթտէն գուրթուլամասա պիլէ, պարի, իմաաթաթը պլէնիեէ
րէզալէթինտէն խալի օլաճաղընտան, Մօնմաեէօր՝ եէնի պիր ճինա-
եէթ իճըա իտէճէք տիր:

Լիւսիէն. - Ֆադաթ պու տէհչէթլի շէյ տիր, Պու պապտէ սիզ
նէ՛ քէշֆ իտիեօրսունուզ:

Գուրլանտ. - Մօնմաեէօր՝ Էմրի պասիրէթէ ըիաեթ իտէնլէր-
տէն օլմաղլէ, իհթիեաթքեարանէ հարէքէթ իտէճէք տիր: Գլօթինի
տօղրուտան տօղրու թէլէֆ իթմէքլիք, նաղարը տիգգաթը ճէլպ

կյլէմէք տիր: Պու ճիհէթլէ գօրգմանըն: Պինապէնին իշպու ճինա-
 եթիննի կիզլիտէ իճրա իտէճէկի կիպի, պու տէֆա, Պուրէյլի էօլ-
 տիւրտիւկիւ կիպի տէ քէնտիսինի թէհլիքէեէ իլգա իթմէեէճէք,
 եանի խանչէր վէ րէվօլվէր գուլլանմանարագ, ալչագլարըն սիլահը
 օլան, վէ կիճէ վագթը խասթարարըն իլաճլարընա ագըթըլան, վէ
 աղար անգար վէրիմէքլէ, նէթիճէյի միւտհիշէսինի անինտէ իճրա
 իթմէեէն, վէ ահէսթէ ահէսթէ ինսանը էօրտիւրմէքլէ, էօլիւ-
 միւ թապիի զանն իթտիրէն զէհլրէ միւրաճաաթ կյլէթէճէք տիր,
 իշթէ, մատմուազէլ Լիւսիէն, հիշ շիւպհէ իթմէեինիլ, Մօնմա-
 եէօրիւն եաբաճաղը պու տուր, վէ պունուն իշին տիր քի, սիզէ,
 Գլօտինէ նէզարէթ իթմէնիլի իսթար իտիեօրում: Տիգգաթ իտին,
 եանընտան այրըմանըն, կիճէ վէ կիւնտիւզ կէօզիւնիւզիւ եաթա-
 ղընտան պաշգա թարաֆա չէվիրմէեին, վէ Մօնմանէօրիւն հէր եա-
 բաճաղընը պանա պիլտիրին: Գէշֆիմ շու տուր քի, մէրգում,
 թասսիմ իթտիկի ճինաեթի իճրա իթմէք իւզրէ, սիզին եանընը-
 տա վէ Գլօտինին օտասընտա գալըպ, սիզին կիթմէնիլի գօլլաեա-
 ճագ տըր: Գէնտիսինէ նէզարէթ իտին, իսթէտիկինի եաբմանընա
 միւսաատէ կյլէեին, իգթիղա իտէն թէէմինաթը վիրին, Գլօտինէ
 քէյֆիեթի պիլտիրին, իքինիլտէ մէթանէթլէ տավրանըն, վէ պիւ-
 միշ օլուն քի, ճէզանըն վագթը եագլաշմըշ տըր:

Իշթէ պու սէպէպլէ, պիր գաշ կիւն էվվէլ, վէ Պիւզէնվալ
 մուհարէպէսի սապահը, Ալման թապիպ Մօնմանէօրիւն վիզիթա-
 օընը գապուլ իթմէտիկինի Լիւսիէնէ խապէր վիրմիշ, վէ Լիւսիէն
 տէ քէյֆիեթի անլաեարագ, Գլօտինին գուլաղընտան, «Գօրգմա,
 սէվկիւլիւ գըղգարընտաղըմ, գօրգմա, պէն պուրատաեըմ, վէ սէ-
 նին իւզէրինէ նէզարէթ իտէճէեիմ» տէմիշ իտի:

Ֆապրիգանըն ահվալը տախիլիեէսի, զանն իտէրսին քի, պաշըն-
 տան եարալանմըշ օլարագ միւզտարըպ պուլունան Գլօտինին օտա-
 սընտա մէրքիւզ օլուպ, Ժան, չօգ տէֆա մէղքիւր օտաեա կէլմէք-
 տէ, օթումմագտա, լաքին լագըրտը իթմէեիպ, զարիպ պիր հալ
 իլէ Գլօտինէ նաղար իտէրէք պէքլէմէքտէ, վէ պէօյլէճէ ուզուն
 միւտաթ պէքլէտիքտէն սօնրա, թէքրար աշաղըեա էնմէքտէ
 իտի:

Հալպուքի ֆապրիգանըն ալթ թարաֆընտա հիւքմ իտէն եա-
 լընըլըզ, շիւպհէսիլ քէնտիսինէ տէհշէթի մուճիպ օլտուղունտան,
 թէքրար հօգարը չըգմագտա իտի:

Պիր տէֆա տա մերգում, Գլօտինին ահվալը սըհհիեհսինճէ իճապ իտէն տիգգաթ վէ իթինաեը վէսիլէ իթթիխազ իտէրէք, Լիւսիէնին եէրէնէ, կիճէլէրի քէնտիսի պէքլէմէեի թէքլիֆ իթտի իսէ տէ, Լիւսիէն գապուլ իթմէտիկինտէն, Ժան, իսրար իլէ,

— Օն կիճէտէն պէրու գըզգարընտաշընըզըն եանընտա վագըթ կէչիրտիկինիզտէն, եօրկուսընընուզըն քիսվէթինիզտէն անլաեօլում: Ույգուսուզընուգ սիզի խասթա գըլաճագ տըր, տէտի:

Լիւսիէն. — Վէլէվ էօլմէքլիկիմ լազըմ կէլսէ, սօնուհա գատար գըզգարընտաշըմըն եանընտան այրըմաեաճաղըմ:

Ժան. — Փագաթ, ազիզէմ Լիւսիէն, նէ՞ տէտիկիմի անլաւա եօրսուսուզ, եանտաքի օտա պօշ տուր: Սիզ օրատա իսթիրահաթ իտիպ, ուեուտուղընուզտա, պէն, պուրատա, պիր գօլթուգըն իսկէմլէտէ իճրաի նէզարէթ իտէրիմ:

Լիւսիէն. — Պիր գաչ կիւն տահա պու խըզմէթի պէն կէօրէպիլիրիմ: Էկէր օնտան սօնրա ույգուսուզընուզա թէհամիլ իտէմէգսէմ, թէքլիֆինիզի գապուլ էլլէրիմ:

Ժան. — Բէք ալէա:

Մէրգում, պու պապտէքի մահզուզիեթինի պէլլի իթմէտի, վէ ֆիլվագը պիր գաչ կիւն սօնրա, Լիւսիէն, Ժանը պուլուպ, ույգուսուզընուզա գարըն տաեանամազ պիր հալէ կէլտիկինի պէեան իլէ, կիճէլէրի պիր միւտտէթ գատար նէզարէթ վագիֆէսինի իյֆա էլլէմէսինի ըէճա իթտի:

Ժօրթ, օ ագչամը սաաթ օնա գատար օթուրտու, վէ քէնտի եէրինի Ժանա թէրք իթմէք իւզրէ գալգաղընտա, մէրգում ալչազըն եանընա եագլաշարագ, եավաշ սէտա իլէ,

— Համտ օլսուն գալպինտէ հէնուզ պիր ազ էլլի տուլըն վար իմիշ... աճապա շու գըզճըղազըն քէտէր ու իզթիրապը, մէրհամէթ ու ըիգգաթընը թահրիք մի իթտի, տէտի:

Ժան, եալընը թէպէսսիւմլէ մուգապլէ իթտի: Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Գլօտինին ագլը պաշընտա իտի իսէ տէ, բէք ազ սէօզ սէօլլէեօրտու, չիւնքի զիեատէ սէօզ սէօլլէմէք՝ զարարըն իտի: Պունունլա պէրապէր մէրգումէ, Ժանա տօզրու տէսիւպ,

— Եանըմտա գալարագ նէզարէթ վագիֆէսինի իյֆա իթմէք խուսուսընտա ֆէվգէլատէ իսրար իթմիշ օլտուղընուզու գըզգարընտաշըմ պանա խապէր վիրտի: Ս'հ, պու մուամէլէնիզ՝ պէլլաեթ խայրխահանէ տիր, վէ սիզէ վիրէճէկիմ պու զահմէթէ

լիւզում կէօրմէեօրում, չիւնքի համո ուլուն քէք իյիեիմ, տէտի ժան, - Գլօտին, միւզտարըպ օլմանըն. սիզի եալընըզ պրագ-մամադլըղը հէքիմ պիզէ թավսիեէ իթմիշ տիր:

Գլօտին. - Լաքին ույգու հիսս իտիեօրում:

Ժան. - Բէք ալէա ուեուեուէն, պէն տէ գօլթուգլու իսկէմէմ-տէ ուեուըում:

Լիւսիէն. - (Եաթաղըն շիլթէսինի տիւզէլթիեօր կիպի կէօրիւ-նէրէք, գըզգարընտաշընա.) Գօ'րգմա, գօ'րգմա:

Գլօտին. - Գօրգուեօրում, Լիւսիէն, գօրգուեօրում:

Լիւսիէն. - Պէն պուրատաեըմ, եինէ սէնտէն այրըլմաեօրում:

Գլօտին. - Ֆագաթ էկէր ույգուսուգլուզա վէ եօրկունլուզա թէհամմիլիւն օլմաեարագ ույգուեա տալար իսէն... էկէր պէնի էօլտիւրիւր իսէ...

Լիւսիէն. - Սանա գօրգմա տիեօրում, վէ էկէր ուեումագ իս-թէր իսէն, էմիյեէթլէ ուեու. Պրագ քի օ ալչագ, խայինլիկինի սօն տէրէճէեէ գատար իճրա իթսին, լաքին սանա վիրէճէկի շէր-պէթի, սագըն, իշիտի'եօրմիւսըն սագըն տիեօրում, իշմէեէսին:

Գլօտին. - Խա'յր:

Լիւսիէն. - (Քէնտի գտասընա ավտէթլէ, ժանա.) էկէր գըզ-գարընտաշըմին պանա իշթիեաճը օլուր իսէ, գարուեու չալըն, Պէնիմ ույգում խաֆիֆ տիր, տէրհալ ուեանըրըմ:

Ժան. - Բէք իյի:

Լիւսիէն, գարուեու եիթտի իսէ տէ, գաբամատը, վէ էլպի-սէսինի սօեունմաեարագ եաթաղընա եաթըպ, էլինի պէլինէ կէօ-թիւրտիւ, վէ պիր զէմանտան պէրու եանընտա սագլամագտա օլ-տուղու տօլու րէվօլվէրին եէրինտէ պուլունտուղունա, վէ պինա-պէրին ժան տը Մօնմաեէօրտէն գօրգուսու օլմատըղընա թէէմին օլտու:

Ժան, գօլթուգլու իսկէմէսինի, ճիւզի պիր աթէշլէ ըսընմըջ օլան չըմինէնին եանընա կէօթիւրտիւ. Եագընընտա պուլունան պիր մասա իւսթիւնտէ պիր լումպա եանմագտա օլմասըյլա, լամպաեք տահա զիեատէ եագընա կէթիւրտի, վէ համիլ օլտուղու ֆէնմէ միւթէալլիգ պիր քիթապը օգուեաճագ տըր կիպի ճէպինտէն չը-գարտը:

Օլ էմնատէ տերունը օտատա ազիմ պիր սուսլուգ հիւքմ ի-տիեօրտու. Ժան, քիթապընը օգումաղա չալըչըեօրտու իսէ տէ,

միւլաֆֆադ օլամաեօրտու, չիւնքի կէօզլէրի՝ քիթպպըն սահիֆէ-
լէրինէ աթֆ օլունմուշ օլմասըյլա պէրապէր, ֆիքրի պաշգա եէր-
լէրտէ իտի, վէ կէօզլէրի իլէ ֆիքրի արասընտա էօյլէ խէեալլար վէ
ֆաճիալար թահրիք օլունմագտա իտիքի, պունլար քէնտիսինի
տիթրէթմէքտէ իտիլէր:

Մէրգում, ահէսթէ թարգտա էլինի անլընա կէօթիւրիւպ,
քիթապընը օգումաղա եէնիտէն սայ իթտի, վէ պատէհու նազարը
տիգգաթընը Գլօտինէ չէվիրտի: Մէզպուրէ օլ տագըրգտա ու-
եռուօրտու, եախօտ ուեռուօր կիպի կէօրիւնիւօրտու: Ժան,
տիգգաթըն Գլօտինի թէճէսսիւս իթտի, վէ եաթաղըն զիեատաը
օլմասը իչին, լամպանըն քիւլահընը տախի չըգարտը: Գլօտին, եէ-
րինտէն գըմըլտանմատը: Պիչարէնին պէյնզի սօլմուշ օլտուզու կի-
պի, պաշընա սարըլմիշ օլան պէեազ պէզլէր տէ, սօլկունլուղունու
տահա զիեատէ արթըրմագտա իտիլէր: Նիհաեթթ Ժան, աեաղա
գալգըպ, կէնճ գըզա կիթմէսինտէ, Գլօտին կէօզլէրինի աչարագ,
մէրգումա պագտը, վէ պու պագըշտան Ժան տիթրէտի, վէ կէնճ
գըզ թէքրար կէօզլէրինի գաբամասընտա, մէրգում գօլթուզու
խկէմլէսինէ ավտէթ իյլէտի:

Գլօտին, գըզգարընտաչը եագընընտա պուլունտուղունու հիտա
իթմէքլէ պէրապէր, գալպի տէհէթ իչինտէ պուլունուօրտու,
չիւնքի Գուրլանտ Լիւսիէնէ հէր շէյի սէօյլէտիկի կիպի, Գլօտինէ
տէ սէօյլէմիշ օլտուղունտան, պու կէնճ գըզ, զատատարը մէրգու-
մուն թասապփուրաթը մուզիրրէսինէ ալեահ պուլունմագտա իտի:
Կէրչի քէնտիսի, իգթիզա իտէրսէ, էօլմէեէ տէ հազըր իտի, լաքին
գըզգարընտաչը գատար ճէսարէթ վէ սէպաթը օլմատըղընտան,
պինի օտատա Պուրէյլին գաթիլի իլէ եալընը պուլունմասընտան
տօլաեը տիթրէմէքտէ, վէ եաթաղընըն իչինտէ էլլէրինին ավուճու
թէրլէմէքտէ իտի: Հէր հանկը տէֆա օ ալչագ պաշընը գալտըրըպ
գըմըլտանըօրտու իսէ, Գլօտինին գալպի տէ վուրմագտան տուր
օլուօրտու:

Կիճէնին պիր գըսմը պու վէճհլէ կէշտի: Շէօյլէքի Ժան, օ-
թուրտուղու եէրտէն Գլօտինին ույգուսուկու գօլլաեըպ, օլ կէնճ
գըզ իսէ, ուեռումամաղա չալըշըօրտու: Փագաթ, ագըպէթ իւլ
էմր ույգուսուղուգ զալէպէ իթմէքլէ, օնտան սօնրա ուեռումամագ
իչին մէզպուրէնին իթտիկի սայ ու իգտամ պիւլա սէմէրէ գալա-
րագ, կէօզլէրի գաբանտը, վէ թապիի հիսս իլէ պիր իքի տէֆա

տահա կեօղէրինի աչտը իսէ տէ, արթող կեօղէրի կեօրէմէզ օլտու, վէ գըմըլտանմասը տուրտու:

Ասմա սաաթ պիր վուրտու, եանի եարը կիճէեի պիր սաաթ կէչմիշ իտի, Մօնմաեէօր, էլի տիթրէեէրէք քիթապընըն քեաղըտլարընը չէվիրմէքտէ օլուպ, եաթադ օտասընտա, պունտան ղայրի սէս իշիտիլմէեօրտու:

Սաաթ եարըմ՝ վէ սօնրա իքի չալտը, Մօնմաեէօր՝ հալէա քիթապընը օգուեօր կիպի զանն օլունուեօրտու: Գլօտինէ կէլինճէ, տէրին պիր ույգուեա տալմըշ օլուպ, ժան, կէօղէրինի մէղպուրէնին եաթաղընա աթֆ իլէ, սօն տէֆա թէրէտտիւտտէն վէ իլթի-րապը գալպտէն սօնրա աեաղա գալգարադ, աեադլարընըն սէսի-նի չըգարմագտան սագընմագլա եաթաղա տօղրու իլէրլէտի, վէ խասթանըն իւզէրինէ էեիլիպ, հագըգէթէն ուեուամագտա օլտու-ղունա, վէ ույգուսունուն սախթէ օլմատըղընա թէէմին օլտու, զիրա էկէր սախթէ օլտա իտի, գալպինին տարպէսինի զապթ իտէ-մէեէճէկինտէն, հէեէճանը քէնտիսինի էլէ վիրէճէկի տէրքեար իտի:

Իմոի, Գլօտինին եաթաղընտան այրըլըպ, այնի իհթիեաթլէ, Լիւսիէնին եաթաղըն օտանըն գաբուսունա եազլաչտը, վէ եարը աչըդ պրադըլմըշ օլտան պու գաբուտան իչէրիեէ գուլագ վէրտի ի-սէ տէ, հիշ պիր սէս իշիթմէմէքլէ, գաբուեու եիթիպ, իչէրի պագմասընտա, Լիւսիէնին՝ էսվապընը չըգարմագսըղըն եաթաղընտա ուեուտուղունու կէօրտիւ, վէ Գլօտինէ եաբտըղը միսիլու, անըն տախի եաթաղընա եազլաչըպ, մէրգումէեէ տօգունմագ տէրէճէ-սինտէ էեիլտի, վէ գըմըլտանմատըղընը կէօրտիւկիւնտէ, տիկէր օ-տաեա ավտէթլէ, քէնտի քէնտիեէ, - Ուեուեօրլար - տէտի, վէ խասթա իչին գուլանըլան իլաճ շիշէլէրինի հալի մասաեա տօղրու իլէրլէտի: Պու մասանըն իւսթիւնտէ պաղը շուրուպլար տախի մէվ ճուտ օլուպ, խասթա՝ ֆէվգէլատէ հէրարէթ հիսս իլէ պօղաղլ եանտըղընտա, մէգքիւր շուրուպլարտան վագըթ վագըթ իչմէք տէ իտի:

Գատէհին պիրինտէ, սու իլէ գարըչըդ լիմօն շուրուպուն եա-բըլմըշ իտի:

Ժան, ճէպինտէն ուֆագ պիր գութու չըգարըպ, պունուն գաբաղընը աչտը, վէ պիր չիմտիք գատար պէեաղ պիր թօղ ալըպ, մէգքիւր գատէհէ աթտը:

Գլօտին, հալէա ուեուտուղունտան, պիր սէս իշիթմէտի: Լիւս

սիէն տախի էլան ուեուեօրտու, Պունա մէրգում՝ ալչադ թէէմին օլուպ, թէքրար աթէշին եանընա ափտէթլէ, ֆիթիլինի էնտիրմիշ օլտուղու լամպանը եէնիտէն այտընլաթտը, վէ պատէհու կիւեա օգումասընա տէվամ իթտի:

Սապահըն սաաթ իւշ րատտէլէրինտէ, Գլօտին, եաթաղընտա պիր դաշ տէֆա գըմըլտանտը, վէ կէօլլէրինի աշըպ, էնտիշէ իլէ Մօնմանէօրէ պագտը: Ժան, մէրգումէնին եանընա կէլէրէք,

— Գլօտին, ուեուտունուզ, տէյի՛լ մի, տէտի:

Գլօտին. — Էվվէթ, պիր ազ ուեուտունում... եօգսա չօգ մու ուեուտում:

Ժան. — Պիր դաշ սաաթ ուեուտունուզ, Շիմտի րահաթմընընը:

Գլօտին. — Էվվէթ, բէք րահաթմընում:

Ժան. — Պիր շէյէ իհթիեանընըզ վա՛ր մը տըր:

Գլօտին. — Խա՛յր, թէշէքքիւր իտէրիմ: Թէքրար ուեումագ իսթէրիմ:

Ժան. — Պողպընըզ գուրումուշ օլմալը տըր: Տօտագլարընըզը ըսլաթմագ վէ սէրինլէթմէք իսթէ՛մէզմիսինիզ:

Գլօտին, թասափվուրը մուկիրրինի անլամըշ օլտուղունու պէլլի իթմէմէք իշին, սօուգ գանլըլըզընը քէսպ իտէնէ գատար, մէրգումուն սիւալինէ ճէվապ վիրմէտի, վէ «թէշէքքիւր իտէրիմ, պիր ազտան իշէճէեիմ» տիեէպիլտիկինտէ, պաշը շիլթէսի իւզէրինէ տիւշտիւ, վէ պու հալ իլէ, իֆատէսինէ տէվամ իտէրէք,

— Փագաթ, միւսիւ Ժան, սիզ տէ եօրկուն օլմալընըզ: Եէրինիզի գըզգարընտաշըմա թէրք իթմէք վագթը կէլտի: Պու կիպի եօրկունլուգլարա գատընլար տահա զիեատէ թէհամմիւլ իտէպիլլըլէր, տէտի:

Ժան. — Լիւսիէն ուեուեօր. քէնտիսինի ուեանտըրմագ իսթէմէմ:

Պու արա, կէնճ գըզ իշէրի կիրէրէք,

— Խա՛յր, Ժան, ուեումաեօրում: Գըզգարընտաշըմըն հագգը վար տըր: սիզ րահաթընըզա պագապիլիրսինիզ, տէյի պէեան իյլէտի:

Ժան. — Խա՛յր, խա՛յր, պիր կիճէ ույգուսուզ գալմագտա նէ՛ պէյիս վար տըր:

Լիւսիէն. — Լաքին, Ժան, պէն սիզէ պէքլէրիմ տիեօրում:

Ժան. - Բէք ալեա, մատէմքի էմը իտիեօրսոնուզ, եալընը պիի չարթ իլէ էմրինիզէ իթաաթ իտէրիմ:

Լիւսիէն. - Նէ՞ շարթ իլէ:

Ժան. - Սիզին պիր ազ ուեռումանը իչին, հէր կիճէ պէնտէ Գլօտինին եանընտա պէքլէեէճէեիմ:

Լիւսիէն. - Բէք էյի, պունա թէշէքքիւր իտէրիմ:

Ժան տիշարը չըգընճա, Լիւսիէն վէ Գլօտին մէրդուսուն աեազ սէսի տուրմասընաթ քանտար գոսլագ վէրտիլէր, վէ պատէհու, իքիսի պիր աղլըտան, «Ալչա՛գ, խաչին» տէյիպ, եէկտիկէրինի դուճագլատըլար:

Գլօտին. - (Թու վէճհլէ քէլամա պաշլատը.) Լիւսիէն, պէն ուեռումուշ իտիմ, լաքին ուեռուտուղում գէման գատէհիմէ զէհիր վազ իթմիշ օլտուղունա էմինիմ. Հաթթա ուեանտըղմտա, իչին տէքինի իչմէք իւզրէ, օգատէհի մուսիրրանէ պանա վիրմէք իսթէտի:

Լիւսիէն. - Կէօրտիւմ... Կէօրտիւմ... գըզգարընտաշըմ... օ պէնի ուեռումուշ զանն իտիեօրտու, լաքին պէն անըն ատըմլարը ոէսինտէն ուեանտըմ... հարաքեաթընտան պիրինի պիլէ զայպ իթմէտիմ: Ալչա՛գ, պիր տէ պէնի սէվմէկէ ճէսարէթ իտիեօր:

Լիւսիէն, զէքը իթտիկիմիզ գատէհի ալըպ, տօտագլաքընա կէթիւրտիւկիւնտէ, Գլօտին, ջճիգգաթ էթ, Լիւսիէն, աիգգաթ էթ, տէտի:

Լիւսիէն. - (Գատէհաէքի շուրուպըն լէզզէթինէ պագարագ.) Նէ՛ գատար աճը:

Մուաթիաթէն քիշիւք պիր շիշէ ալըպ, վէ զէհիրի գատէհին շոքրուպունու մէզքիւք շիշէեէ տօլտուրուպ, պիր տօլապտա կիզլէտի, վէ գատէհի տէ սու իլէ երգատըգտան սօնրա, եինէ մասանըն իւզէրինէ վազ էյլէտի: Գըզգարընտաշընա իսիթապէն խախի,

— Ա՛հ, սէվկիւլիւ Գլօտինիմ, նէ՛ մուխաթարալար իլէ իհաթա օլընմուշսուն տուր, տէտի: Օ տախի, — Շիմտի արթըգ էմնիյեէթիմ հաարլ օլտուղունտան, հէր կիւնա գօրգում պէրթարաֆ օլմուշ տուր, տէյի պէեան էյլէտի:

Սապահլաեըն ժօրթ էրքէնճէ գալգտը: Մէրգում, Գլօտինին եանընտա օթուրտուղունտա, թաամ իթմէք իչին պիլէ եէրինտէն գըմըլտանմազ, վէ ժօրթուն օրատա պուլունտուղու գէման, Լիւսիէն էմին քըուր իտի:

Ժան տախի, գարընտաշընտան պիր դաշ տագըդա սօնրա խաս-
թանըն նէզտինէ կէլտի. Կէրչի սաքին վէ ֆիթուրսոսզ կէօրիւնմէք
խաթէր իտի իսէ տէ, էլլէրի տիթրէմէքտէ իտի, վէ պիր արանա-
զարը տիգգաթը Գլօտինէ աթֆ օլունտու: Մուախարէն, մէր-
գում, Լիւսիէնէ խիթապէն,

— Կիճէնին գուսուր զէմանը նա՞սը կէշտի, տէյի սիւալ իթտի.
Լիւսիէն — Բէք խի կէշմէտի... խասթանըն սըթմասը արթ-
տը... աճը աճը ինիլէօրտու:

Ժան. — Պու հալ չօգ վագըթ իմթիտատ իթտի մի.

Լիւսիէն. — Խա՛յր, չօգ չօգ պիր սաաթ իմթիտատ իթտի. Ֆա-
գաթ, պագըն նա՞սը տէրմանտան տիւշտիւ. Կէօլլէրի չուգուր-
լաշտը, վէ էթրաֆը մօրարտը... Բագլաշըն վէ էեիլին, թէնէֆֆիւ-
սիւնիւն հէրարէթինի հիսս իտէպիլիրսինիզ... էլլէրի ղաեէթ սը-
ճագ վէ գուրու տոսք: Շու հալի կէօրտիւքճէ, տիւշարը էնտիշէ
օլուօրում:

Ժան. — Էնտիշէնիզ մանէասըզ տըր, չիւնքի պու պիր մոսվագ-
գաթ նէօպէթ տիր:

Ժան, Եաթաղա Եագլաշըպ, Գլօտինէ վէ սօնրա մասաեա պա-
զըպ, մահօտ գատէհին պօշանմըշ օլտուղունու կէօրտիւ, վէ խաս-
թանըն՝ գատէհտէքի զէհիրլի չուրուպու իշմիշ օլտուղունու ղանն
իլէ, տիթրէեիպ, կէօլլէրի բարլատը: Պատէհու, — Բէլաշ իտէճէք
սէպէպ Եօգ տուր. էկէր Եանըլըօր իսէմ, սէօլլէեին, Կարշա կիտիպ,
Սլման թապիպի կէթիլրէեիմ տիեէրէք, տիշարը չըգտը, վէ Լիւ-
սիէն, ատալէթլէ մէմլու պիր պագըշ իլէ, մէրգումուն արգասըն-
տան նազար իթտի:

Օ կիւնիւ Լիւսիէն, Ժօրթուն օրատա պուլունմասընտան իսթի-
ֆատէ իլէ տիշարը չըգմագ իսթէպի, լաքին Եվզէլճէ Ժօրթա իտի-
թապէն,

— Բէճա իտէրլմախիզ գըզգարընտաշըմըն Եանընտան այրըլ-
մանըն, տէտի:

Ժօրթ. — Էմին օլոճն պուրատան պաշգա պիր Եէրէ կիթմէմ:

Լիւսիէն. — Ձիւնքի պու կիւն Գլօտին աղըրճա օլտուղունտան,
Եէնիտէն նէօպէթի թութապիլիր: Պէն, պիր աղ միւաաթ իշին
տիշարը չըգմագ մէճպուրում:

Ժօրթ. — Բէք Խի, Բէք խի:

Պու սէօլլէրտէն սօնրա Լիւսիէն Գլօտինի տէրաղուշլէ օրատան

չըզըպ, տօղրուճա Գուրլանտըն իգամէթ իթտիկի մահէլէ կիթտի,

Գուրլանտ. - Նէ՞ խապէր:

Լիւսիէն. - Քէշֆինիզ թէմամ չըգտը:

Գուրլանտ. - Ալչա՞գ:

Լիւսիէն. - Գլօտինի զէհիրլէմէկէ սայ իտիեօր:

Գուրլանտ. - Տիգգաթ իտին, Պու մուխաթարաեա հէտէֆ օլ մանըզա սէպէպ պէն իտուկիմի տիւշիւնտիւքճէ տիթրէեօրում. տէհէթլի պիր մէսուլիեթ թահթընտա պուլունուեօրում. Միւլահազա իտին քի, էկէր սիզտէն պիրինէ ֆէնալըգ օլուր իսէ, քէն տիմի թէլէֆ իտէճէեիմ. Մօնմաեթօրիւն ճինաեթինի պիլտիկինիզի միւպէյեին օլարագ եազըլան մէթուպլարը, պէն սիզէ եազտըլ տըմ. Տիմէք տիրքի, օ տա, պիրինճի ճինաեթինի կիզլէմէք իշին եէնի պիր ճինաեթ իճրա իթմէեի, պէնիմ սէպէպիմլէ տիւշիւնտիւ. Պու եէնի ճինաեթ պէնիմ բլանըմ տըր. Ֆագաթ, մատ մուազէլ Լիւսիէն, տիգգաթ իտին. եալընըզ պիր տագըզա ունութմագլըղընըզ, գըզգարընտաչընըզըն հաեաթընը գաթթ իթտիկի կիպի, շիւպհէսիզ պէնիմտէ էօմրիւմէ խիթամ վիրէպիրի:

Լիւսիէն. - Գուրլանտ, սիզ պանա էմին օլուն:

Պատէհու մէրգումէ, Մօնմաեթօրիւն զէհիր գարըշտըրտըլ շուրուպու հափի օլան շիշէեի ճէպինտէն չըգարտըղընտան, Գուրլանտ մէզքիւր շուրուպու տօտագլարը ուճունա կէօթիւրմէքլէ, աճըլըգ հիսս իթտի, վէ մուսուն ըշըղլա մէզքիւր շիշէեի մուայ եէնէ իտէրէք,

— Եա սըչան օթու, եախօտ ըսթրիքնին տիր. ֆագաթ նէ օլ տուղունու պիր ազտան անլաեաճաղըմ. շիմտի Բարիսէ կիտիպ, շուրուպու հալլ իթտիրէճէեիմ. Սիզտէ չաբուգ գըզգարընտաչընըզըն եանընա ափտէթ իտին, վէ եարըն թէքըար պէնի կէօրմէեէ կէլին, տէտի:

Լիւսիէն իթաաթլա պիր ան էվէլ Գլօտինին նէզտինէ ափտէթ իթմէք իշին, եօլտա աճէլէթէն եիւրիւտիւ, չիւնքի ժօրժա էմիլ. եէթի պուլունմասըլա պէրապէր, օ պիչարէ օլ գատար զայիֆ իտիքի, պիրտէն պիրէ ֆէնալաչարագ քէնտի օտասընա չէքիլմէկէ մէճ պուր օլապիրի, վէ օ հալտէ Գլօտին պիր գաչ տագըզա օլուն ժանըն բէնչէսինտէ գալապիրի իտի. Շու գատար քի, մէզպուրէնին վէպէսէլէրի պիէսաս օլուպ, չիւնքի ափտէթինտէ, ժօրժու գըզգարընտաչընըն եանընտա պուլտու. ժան, հէնուլ մէյտանա

չըգձամըշ իտի, վէ Գուրլանտա կէլինճէ, մէրգում վազըթ ղայպ իթմէքսիզին Բարիսէ կիթտի, Եօլտա, հալէա, Մօնմանէօրին գուլլանմըշ օլտուղու զէհիրին ճինսի իւզէրինէ տիւշիւնիւօրտու:

Մէրգում, Բարիստէ, Թանըտըղը, վէ ղապթիսէ նէզարէթինէ պազը խըզմէթլէրի վուգու պուլտուղունու պիլտիկի Սարլա իսմինտէ իհթիեար պիր քիմեակիրին խանէսինէ կիտիպ, Սարլա տախի պու բօլիս մէմուրունու Թանըտըղընտան,

— Հա' հա', սապահլար իայր օլտուն, միւսիւ Գուրլանտ, պանա իհթիեաճընը՞ ղ մը վար տըր, տէտի:

Գուրլանտ. — Էվվէթ:

Սարլա. — Նէ' խուսուստա սիզէ միւֆիտ օլապիլիրիմ:

Գուրլանտ. — Շու շիշտէ նէ օլտուղունու սէօյլէմէքլէ:

Սարլա. — Բէք իյի, օթուրուն վէ պէքլէերին:

Քիմեակիր՝ քէնտի իշ տայիրէսինէ կիրիպ, պիր սաաթ գատար օ տատա գաբանտըգտան սօնրա, միւլահազաթա տալմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմըշ օլման Գուրլանտըն նէգտինէ ավտէթլէ,

— Միւսիւ Գուրլանտ, շիշնին իշինտէքի մատտէնին անլաշըլմասը բէք գօլայ շէյ իմիշ, տէյի պէեան իթտի:

Գուրլանտ. — Միւսիւ Սարլա, հիշ քիմնէնին, սիզին թէտգիգաթընըգտան սուհուլէթլէ գուրթուլամանաճաղընա ղաթէն էմինիմ:

Սարլա. — (Պու սէօզտէն հասըլ օլան մահզուղիէթինի պէլլի իտէրէք.) Պու շիշտէ, սու իլէ գարըշըգ լիմօն շուրուպու վար տըր:

Գուրլանտ. — Անը պիլիօրում. սօնրա՞:

Սարլա. — Սօնրա շու քի, իշինտէ սըչան օթու տախի մէվճուտ տուր:

Գուրլանտ. — Ա'հ, ֆագաթ նէ՞ գատար մէվճուտ տուր. պիր ատէմի թէլէֆ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ մի:

Սարլա. — Խա'յր, եալընըզ ազայը վիճուտճա ումուսի պիր պօզկունլուգ պաշլամասընա քիֆանէթ իտէճէք տէրէճէտէ:

Գուրլանտ. — (Սէվինճինտէն էլլէրինի օվուշտուրարագ.) Միւսիւ Սարլա, պու քէշֆինիզ տայիր պիր բաբօրթօ եաղըն, վէ իսթէտիկիմ զէման տավէթիմէ իճապէթ իթմէկէ հազըր պուլլանու:

Պու սէօզլէրաէն սօնրա , բօլիս մէմուրու՝ քիմեակիրին խանէ-սինտէն մուֆարադաթ իթտի :

Տախիլի ֆապրիգատա խէ , մալիւմ օլան ֆաճիաեա տէվամ օլունուեօրտու , վէ ժան տը Մօնմանէօր՝ ճինաեթի միճատհիշէսինին սօն տէրէճէսինէ գատար իլէրլէեօրտու :

Իլք կիւնքի մէնզարէ , օ ագչամը թէքրարլանտը :

Լիւսիէն , օ ագչամը տախի , Մօնմանէօրիւն սըչան օթու գա-րըշտըրտըրը շուրուպու պիր շիշեեէ պօշալթտը , վէ ժօրթ , Գլօտի-նին եանընա կէլտիկինտէ , մէզպուրէ , քէնտիսինի պէքլէեէն Գուր-լանտըն նէզտինէ կիտիպ , վազըանը հիքեաեէ իթտի : Լիւսիէն օ-րատան մուֆարադաթընտա , բօլիս մէմուրու տա , Բարիստէ , եինէ քիմեակիր Սարլաեա ազիմէթ էյլէտի : Օ կիւնքի թէճըրիւպէ տէ , իլք կիւնքինէ միւշապիհ օլուպ , քիմեակիր ,

— Եինէ սըչան օթու գարըշտըրըլմըշ տըր . անճագ պու կիւն զէհիրին միգտարը Իքի միսլինէ իպլաղ իտիլմիշ տիր , տէտի :

Գուրլանտ . - (Ֆիքրինտէն .) Ղալիպա Մօնմանէօր տիւնքի զէ-հիրին թէէսսիրի օլմատըղընը անլամըշ տըր : (Պատէհու քիմեակիրէ խիթապէն .) Միւսիւ Սարլա , պիր բարօրթօ տահա եազըն :

Սարլա . - Իքինճի տէ՞ֆա մը :

Գուրլանտ . - Էվվէթ :

Սարլա . - Նէ՞ եաբաճագսընը :

Գուրլանտ . - Եագընտա սիզէ իհթիեաճըմ օլաճաղընտան , օլ վազըթ անլարսընը :

Սարլա . - Խըզմէթինիզէ հազըրըմ , միւսիւ Գուրլանտ :

Պիր չարեէք սաաթ սօնրա բօլիս մէմուրու բարօրթօեու ալտը :

Օ կիւնիւ , ժան , Գլօտինին նէզտինէ կէլտիկինտէ , մէզպուրէ-նին եանընա տօղրու խայլի իլէրլէտի :

Օ կիւնիւ Գլօտին սաքին օլուպ , իւզէրինտէ հիշ պիր նէօպէթ ալէամէթի եօգ խտի : Ժանըն քէնտի գարարը վէճհլէ , օ պիշարէ գըզըրզազ՝ էօլիւմտէն գուրթուլամասաճագ խտի , վէ պախթը քէն-տի ալէյհինտէ վէ մէրգուլմէնին լէհինտէ հարէքէթ իթսէ պիլէ , մէրգուլմ , պախթա զալէպէ իտէճէկինի ֆիքրինէ գօյմուշ խտի :

Օ ագչամը տախի , Իքի ագչամքի հալ զուհուրա կէլտի : Շէօյ-լէքի , այնի իհթիեաթլէ , վէ լաքին իւշ կիւնտէն պէրու , հէր տէ-ֆապընտա պիր տուզաղա պիւշմէքտէ օլտուղունտան տօլաեը ջիւպ հէ իթմէեէքէք , Մօնմանէօր՝ զէհիրինի գատէհէ ագըլթտը , ֆա-

գաթ պիր թարափտան Գլօտինին հալինտէ հիշ պիր թէպէտտիւլ կէօրմէտիկի, վէ տիկէր թարափտան իշին ուզանմասըյլա կէնճ գըզըն եարէսինին քէսպի իֆագաթ իտէպիլէճէկինտէն վէսվէսէ իթտիկի ճիհէթլէ, էմրի պասիրէթի պէր թարափ իտիպ, պիր տարպէտէ մագսէտինին իճրասընը գարարլաշտըրտը. Ձիւնքի Գլօտին, խասթա վէ Եաթագտա օլարագ, քէնտի էլինտէ վէ լէնչէսի ալթընտա պուլունտուգճա, մէրգուճէտէն գօրգմաղա սէպէպի օլամագ իտի իսէ տէ, պիր քէրրէ Գլօտին փապրիգատան չըգտը մը, օնտան սօնրա անտէն գօրգմասը թապիի իտի:

Պու կէնճ գըզ, օ կիճէսի սուսատը իսէ տէ, պու տէֆա, իշէճէք պիր շէյ իսթէմէտիկինտէն, զէհիրլի գատէհ սապահա գատար եէրինտէ գալտը, վէ Մօնմասեթօրիւն կիթմէսինտէն սօնրա, Լիւսիէն, պիրլինճի տէֆալար եաբտըղը կիպի, պու քէրրէ տախի զէհիրլի շուրուպու պիր շիշէեէ տօլտուրուպ, պէր միւթատ Գուրլանտա կէօթիւրտիւ:

Լիւսիէնին վագիֆէսի զաեէթ միւշքիլ իտի, չիւնքի գըզգալընտաշընըն հաեաթը եալընըզ պիր թէլ իլէ պաղլը օլտուղու հալտէ, էն ճիւզի տիգգաթսըզլըզ՝ պիշարէնին հաեաթընը գաթթ իտէպիլիը իտի:

Հէր նէ իսէ, Գուրլանտ, իւշիւնճիւ տէֆա օլարագ, չիշէեի Սարլաեա կէօթիւրտիւ, վէ օ տախի պունուն իշինտէքի մատտէեի օտասընտա թէտգիգլէ, լէհճէսի ալթիւսթ պիր հալ իլէ կէլտիկինտէ, Գուրլանտ,

— Նէ՞ խապէր, տէյի սիւալ իթտի:

Սարլա. — Պու տէֆաքի զէհիր՝ իքի քիշիեի էօլտիւրէճէք տէրէճէտէ տիր:

Գուրլանտ. — Ձաբուգ, ըաբօրթօննղու եաղըն:

Սարլա. — (Իսթէնիլէն ըաբօրթօեու եազտըգտան սօնրա.) իշին էսասընը արթըզ պանա տիեէճէքմիսինիզ:

Գուրլանտ. — Միւսիւ Սարլա, սապըրլը օլուն, հէնուզ սէյլէեէմէմ:

Գոքըլանտ, պիր գաշ կիւն էվվէլ Վէրսայլա կիտէրէք, օրատա Մ. տը Մօրէն հագգընտա մալիւմաթ ալմըշ իտի:

Մէրգուճուն ֆամիլեասը Պրիսէլտէն ավտէթ իթմիշ օլուպ, Մ. տը Մօրէն տէ, Մանս մուհարէպէսինտէ վագիֆէսինի շէճիանէ էլֆա իտէրէք, եաբալանմըշ վէ իֆթիսար խաշընա նալիլ օլմուշ

օլուպ, ճերիհասընըն թէտավիտի ղըմընտա, վալիտէսինէ ավտէթ
իթմէք իւզրէ միւսաատէ իսթիհսալ իյլմիշ իտի, վէ պինապէրին
վէրսայլտ վիրուտինէ պէքլէնիւօրտու:

Իմտի Գուրլանտա, Սարլատան այրըլտըղընտա, Կարշտա վա-
դըթ կէշիրմէքսիզին վէրսայլա կիթտի:

Մ. տը Մօրէն իքի կիւնտէն պէրու ավտէթ իթմիշ օլուպ, իւք
կէօրիւշտէ Գուրլանտը եա թանըլմատը, չիւնքի օգուեանլարըմըղըն
խաթըրլարընտա օլտուղու իւզրէ, մէրգումու, կիճէ վագթը, օր-
տուկեահտաքի աթէշին չիւպհէլի օլան այտընլըղըլա կէօրմիւշ
իտի: Հալպու քի մուախիարէն թանըրտըղընտա,

— Պանա նէ՞ խապէր կէթիրտինիզ. Տօրիատան պահս իթմէք
իչի՞ն մի կէլտինիզ, տէտի:

Գուրլանտ. — Էվվէթ, պիչարէնին մէօհլէթի խիթամ պուլտու:

Մօրէն. — Թահգըգաթլա մէշղուլ օլտուղումուղու թահրիրէն
Մ. տը լա վօնտա պիլտիրտիմ. Պինապէրին Տօրիա հագգընտա չիմ-
տիլիք հիշ պիր թէհլիքէ եօգ տուր: Էվվէլճէ խապէր վէրիլմէտիք-
ճէ, անըն իտամ ճէզասը իճրա իտիլմէեէճէք տիր:

Գուրլանտ. — Հէր շէյի տիւշիւնմիւշ օլմանըլա մէմնուն օլ-
տում: Անճագ...

Մօրէն. — Նի՞շին թէրէտտիւտ իտիեօրսունուզ, Պանա պիր տի-
եէճէեինի՞զ մի վար տըր:

Գուրլանտ. — Տիեէճէկիմ, պիր թարաֆտան թաճիզլիք, վէ տի-
կէր թարաֆտան եօրկունլուզ վէ ճերիհանըլ...

Մօրէն. — Սիզ օ ճիհէթի տիւշիւնմէեին. ճերիհամ հէման գա-
բանմըշ տըր: Տօրիա մէսէլէսինէ զաթէն պէնտէ պիւեիւք էհէմմի-
եէթ վիրմէքտէեիմ. Իմտի, հէր նէ սուրէթլէ իսթէնիլիւ իսէ, պու
պապտէ չալըշմաղա հաղըրմ: Գլօտին վէ Լիւսիէն նէ՞ օլտուլար:

Գուրլանտ. — Էլան Կարշտա տըրլար, Լիւսիէն՝ Մօնմանէօրիւն
մէթրէսի ատտ իտիլմէքտէ տիր:

Մ. տը Մօրէն՝ պու իֆատէյի իչիթտիկինտէ տիթրէտի, վէ
Գուրլանտ, շէյլէ իլավէ իթտի:

— Լաքին հագըգէթտէ մէթրէսի տէյիլ տիր... Գլօտինէ կէ-
լինճէ, Պուզէնվալ մուհարէպէսինտէն չէնտ կիւն էվվէլ վուգու
պուլան Պէրնատէթ հարիգինտէ պաշընտան ղաեէթ աղըր սուրէթտէ
եարալանմըշ օլտուղունտան, ֆապրիգատա գըղգարընտաշը թարա-
ֆընտան թէտավի օլունմագտա տըր: Պու կիւնքի կիւն եարէսի հագ-

գընտա գօրգու եօգ իսէ տէ, հաեաթը հէր վագըթտան զիեատէ
թէհլիքէլի տիր:

Մօրէն. - Նէ՞տէն:

Գուրլանտ, օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլան վագըալարը Մ.
տը Մօրէնէ հիքեաեէ իտիպ, շու վէճհլէ իլավէի մեգալ իյլէտի:

— Մօնմաեէօր՝ Լիւսիէնին աչգու մուհապպէթինէ էմին օլարագ,
սայքի անը քէնտի ճինաեթինէ շէրիքէ ատտ իթմէքտէ, վէ էս-
րարընըն անըն թարաֆընտան ֆաշ օլունաճաղընտան գօրգմամագ-
տա տըր: Նիեթի իսէ, Լիւսիէնի, քէնտի գարըսը եախօտ զէվճէսի
գըլմագտան իպարէթ տիր: Պինապէրին անըն ալէյհինտէ հիշ պիր
թասավփուրու եօգ տուր, հալպու քի Գլօտին պու գապիլտէն տէ-
յիլ տիր: Գլօտին էօլտիւկիւնտէ, ժանըն քէնտի սէլամէթինի պու-
լաճաղը տէրքեար տըր, չիւնքի Պուրէյլին իպարէյի մալիւմէսինի
կէօրէն Լիւսիէն վէ հիւքիւմէթէ խապէր վիրէն, վէ քէնտի սէպէպի
մահվը օլապիլէն՝ Գլօտին տիր: Վէլհասըլ Գլօտին քէնտիսի իշին պիր
մուխաթարա տիմէք օլմաղլէ, անըն էօլմէսի լազըմ տըր, վէ պու
սէպէպլէ մէրգոււմ, պիշարէեի մահքիւմ իյլէմիշ տիր:

Մօրէն. - Նէ՞ տիեօրսունուգ:

Գուրլանտ. - Տիեօրումքի, Մօնմաեէօր, Գլօտինին իշէճէք շու-
րուպունա սըչան օթու գարըշտըրարագ, անը զէհիրլէմէկէ սալ
իտիեօր:

Մօրէն. - Ֆագաթ պու բէք տէհշէթլի շէյ տիր:

Գուրլանտ - Մօնմաեէօր՝ հէր շէյէ միւգթէտիր պիր ատէմ
տիր, լաքին պաշընը կիյեօթին ալէթինտէն գուրթարամաեաճագ
տըր: Իլք տէֆա, Գլօտինի եալընըզ խասթա գըլմագ տէրէճէսինտէ
պու զէհիրի գուլլանմըշ, իքինճի տէֆա պիր ան էվվէլ պիշարէնին
մէվթինի մուճիպ օլմագ իւզրէ, զէհիրին տէրէճէսինի արթըրմըշ,
վէ իւշիւնճիւ տէֆասընտա իսէ, պիր տարպէտէ իշինի պիթիրմէք
իսթէտիկիւնտէն, վէ չիւպհէսիզ Գլօտինի խասթա կէօրմէտիքտէն
պաշգա, վէ մէրգոււմէ իւզէրինտէ տէ զէհիրլէնմէքլիք ալէամէթի կէօ-
րիւլմէմէսինտէն գօրգտուղունտան, իքի քիշիեի թէլէֆ իտէպիլէ-
ճէք միգտարտա զէհիր գարըշտըրմըշ տըր:

Մօրէն. - Սիզ պու գատար մալիւմաթը նէ՞րէտէն ալտընըզ:

Գուրլանտ. - Պէեանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, Գլօտին, ժան
տը Մօնմաեէօրիւն քէնտի հաեաթը ալէյհինտէքի թէշէպպիւսա-
թընըջպիլտիկիւնտէն, թապիաթիլէ մուխաթարանըն տէրէճէսի պ-

զաւմը տըր՝ Տիմէք իսթէեօրումքի, ու կէնճ գըղ, քէնտիսինէ թագտիմ իտիլէն զէհիրլի շէրպէթլէրի իշմէմիշ, վէ Լիւսիէն տէ օ շէրպէթի պիր թագրիպ սագլաեարագ պանա կէթիքմիշ, վէ պէն տէ զապթիեէ նէզարէթինին քիմեակիրի Սարլաեա հալլ իթտիրէ-րէք, հէր աէֆասընտա իգթիզա իտէն ըաթօրթօեու աւմըշմ տըր՝

Մօրէն. - Պու ըաթօրթօլար նէրէտէ տիրէր՝

Գուրլանտ. - Իշթէ, իւշիւ տէ եանըմտա տըր՝

Մ. տը Մօրէն, մէզքիւր ըաթօրթօլարըն միւնտէրիճաթընը օգուեուպ, Սարլաեա իւշ տէֆա վէրիլմիշ օլան շուրուպուն զէհիրլի պուլունտուղունա գանաաթ հասըլ իթտի՝

Մօրէն. - Միւսիւ Գուրլանտ, մագսէտինիզ հասըլ օլտու. Մօն-մաեէօրիւն իշի պիթտի, չիմտի նէ՞ եաբմագ ֆիքրինտէսինիզ՝

Գուրլանտ. - Նէ՛ եաբաճաղըմը պէն տէ պիլմէմ. Օ ալչաղը էօյլէ պիր բէնչէեի ատալէթէ թէսլիմ իթմէք իսթէրիմքի, քէնտիսին միւտաֆաա իտէմէսին. Պունա տա մուվաֆֆագ օլաճաղըմ՝

Մօրէն. - Եագընտա՞ մը՝

Գուրլանտ. - Եարըն, միւսիւ տը Մօրէն. Պուրաեա կէլիշիմ իսէ, էվվէլա վուզուլաթա սիզի խապէրտար իթմէք, վէ սանիէն՝ սիզին եարտըմընըղ օլմանընճա, պիր շէյ եաբամաեաճաղըմը սիզէ անլաթմագ իչին տիր. Պէն ատի պիր մէմուրում, սիզ իսէ, պիւ-եիւք պիր աալիեէ մէմուրուսունուզ, վէ գապահաթլըեը թէէտիպ իտէպիլիբսինիզ. Իմտի, եարըն, սիզի ալմագ իչին պուրաեա կէլէ-ճէեիմ. Անճագ ճէրիհանըղ՝ պէնիմլէ պիրլիքտէ կէլմէնիզէ միւսաա-տէ իտէճէք մի տիր, չիւնքի մալիւմ օլտուղու վէճհլէ, եարընքի կիւն բէք չօգ հէեէճանը մուճիպ օլաճագ տըր. Իմտի, պու հէեէ-ճանլարա թէհամմիւլ իտէպիլէ՛ճէք միսինիզ՝

Մօրէն. - Միւսիւ Գուրլանտ, աալէթէ միւթէալիգ վազիֆէ-յի մուգատտէսէ՝ հէր կիւնա միւլահաղաեա ֆայիգ տիր. Եարըն, հէր հանկը սաաթտա իսթէրսէնիզ, սիզին իլէ կէլմէեէ հաղըրմ՝

Գուրլանտ. - Թէշէքքիւր իտէրիմ, միւսթէնթիգ էֆէնտի՝

Գուրլանտ՝ Մ. տը Մօրէնտէն մուֆարագաթլա, եաեան վէր-սայլտան Կարշա կէլտի՝

Մէրգոււմ, Մօնմաեէօրիւն ֆէվգէլատէ իգթիտարը օլտուղունու պիլտիկինտիւն, մէմուլին ղայրի պիր թէրթիպլէ, մէրգոււմուն, բէնչէ-յի աալէթտէն եագաւընը գուրթարաճաղը վէսվէսէսի, ֆիքրինի իշլալ իթմէքտէ իտի՝

Չօգտան պէտու ժօրժուն միւլահազասը, Գուրլանտը տիւշիւն-տիւրմէքտէ օլուպ, ժանըն ճինանէթինէ ժօրժուն խապէրտար օլտուղունու մէմուլ իթտիկի կիպի, իքի գըզգարընտաշ տախի պու խուսուստա ֆիքրինի աշմըշլար իտի:

Կէրչի ժօրժ, քէնտի սիւքիւթիյլէ, գարընտաշընա հէմթէօհ-մէթ տիմէք իտի իսէ տէ, խասթէլիկի վէ զաաֆէթի, քէնտիսինի օլ պապտէ մաազուր գըլտըզլարընտան, նամուքնարլըղընա խալէլ կէլմէմիշ իտի:

Գուրլանտ, օ կիւնիւ ժանըն Բարիսէ կիտէճէկինտէն խապէր-տար օլտուղունտան, պու զայպուպէթտէն պիլիսթիֆատէ, ֆապ-րիգանա կիթտի: Խաթըրլարտա օլտուղու իւզրէ, մէրգում, Գլօ-տին թարաֆընտան Լիւսիէնէ խիթապ օլան սախթէ պիր մէքթու-պու ժանըն օգուեուպ օգումանեաճաղընա թէէմին օլմադ իւզրէ, եալընըզ պիր տէֆա ֆապրիգանա կէլմիշ օլտուղունտան, ժօրժ, քէնտիսինի թանըմանարազ, վէ կէլիշինի ումուրը թիճարէթէ միւ-թէալլիգ պիր իշ իշին զանն իտէրէք, քէնտիսինի հիւսնի գապուլ, վէ շու վէճհլէ քէլամա աղազ իյլէտի:

— Միւսիւ, էսէֆ իտէրիմ քի գարընտաշըմըն Բարիստէ օլտու-ղու պիր կիւնտէ պուրանը թէշըրիֆ իթտինիզ: Ֆապրիգանըն միւ-տիրի օ տուր, վէ անընլա կէօրիւշտիւկիւնիւզտէ, միւսթէֆիտ օ-լապիլիրիսինիզ, Պէն խասթանըմ, վէ խասթէլիկիմ սէպէպիյլէ, հիշ պիր իշէ վէ միւլահազանա եարար ատէմ տէյիլիմ, տէյի պէհան կիլէտի:

Գուրլանտ. — Միւսիւ, պէն իշ հազգընտա կէօրիւշմէեէ կէլ-մէտիմ:

Ժօրժ. — (Թէաճճիւպլէ.) Ա՛հ:

Գուրլանտ. — Միւսիւ ժան տը Մօնմանէօր իլէ տէյիլ, քիզին իլէ կէօրիւշմէք արզուսինտէիմ:

Ժօրժ. — Պէնիմ իլէ՞ մի:

Գուրլանտ. — Էվվէթ:

Ժօրժ. — Սիզէ նէ՞ խուսուստա ֆայիտէլի օլապիլիրիմ:

Գուրլարտ, պու արա թէրէտտիւտ իշինտէ գալլպ, գալլպի իսէ, շիտտէթլէ չարբընօրտու, չիւնքի պու սրրատա մադսէտինէ եա էրէճէք, եախօտ քեամիլէն տավասընը զայպ իտէճէք իտի: Նի-հանէթ, պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա,

— Սիզ միտմուպլէլ Գլօտինի սէվլի՞եօրմանուսուղ, տէտի:

ԺօրԺ. - (Հիտտէթլէ անաղա գալգարագ.) Միւսիւ... .

Գուրլանտ. - Օթուրուհուզ, պէն պիր տօսթ սըֆաթըյա պուրանա կէլմիշիմտիր, վէ բէք իլէրի վարմազտան, իշի մէյտանա գօյմագ իսթէեօրում. Թէքրար իտէրիմ, սիզ մատմուազէլ Գլօտինի սէվէրսինիզ, վէ պինապէրին օնա այիտ օլան հէր խուսուսաաւլէագատար օլմագտասընըզ, վէ օնա օլան մուճիպի իգպալ եախօտ իտպար հէր շէյտէն տօլանը ֆիթուրսուզ օլմանըզ գապիլ տէյիլտիր:

ԺօրԺ. - Պու սէօզլէրտէն չըգարաճաղընըզ նէթիճէ նէ՞ տիր:

Գուրլանտ. - Սիզի ուեանըզ պուլուհտուրմագ տըր, զիրա մատմուազէլ Գլօտին թէհլիքէտէ տիր:

ԺօրԺ. - Թէհլիքէտէ մի տիր:

Պիչարէ ատէմ, պու իֆատէտէն օլ գատար միւթէէսսիր օլտու վէ սարսըլտըքի, էկէր Գուրլանտ, հիշ հազըրլանմագսըզըն, գաընտաչընըն եէնի ճինաեթիսի խապէր վիրմիշ օլսա իտի, բէք իհթիմալ տըրքի, անը եանի գարընտաչընը էօլտիւրմէեէ գալգըշաճագ իտի:

ԺօրԺ. - (Ալթիւսթ պիր սէտա իլէ.) Նէ՞ կիպի մուխաթարատան պահա իտիեօրսուհուզ:

Գուրլանտ. - Սիզ պէնտէն տահա իյի պիլմէլիսինիզ, Գլօտին չօգտան պէրի խասթա տէյիլ մի տիր, Պիչարէ սէրիան քէսպի իֆագաթ իտէմէեօր. Տիմէք թէհլիքէտէ տիր:

ԺօրԺ. - (Գուրլանտա եագլաչըպ, էլլէրինի սըգըճա թուրթագ.) Սէօյլէեին... . նիշին թէրէտտիւտ իտիեօրսուհուզ... . Սիզին տիմէք իսթէտիկինիզ պու տէյիլ իտի... . Գլօտին շիմտի իյի տիր, Եարէսի իֆագաթ պուլմագ իւզրէ տիր... . Պու հալտէ մէզպուրէեի թէհտիտ իտէն մուխաթարա հա՞նկըսը տըր:

ԺօրԺուն հէեէճանը օլ տէրէճէտէ իտիքի, Գուրլանտ գօրգմաեա, սայքի օրանա կէլմէսինէ նատիմ օլմաեա պաշլատը, վէ իյզահաթը գաթիէեի վիրմէտիքճէ, օրատան կիթմէսինէ ԺօրԺ միւսաատէ իթմէեէճէկինտէն, իֆատաթընը իքմալ իթմէսի լաղըմէտէն իտի, իմտի, շու վէճհլէ պէեանը հալ իլլէտի:

— Դարընտաչընըզըն՝ մէզպուրէ հագգընտա էմրի պասիրէթէ գարչը պիր հարէքէթտէ պուլուհտաղընը պիլմէմ, Պէսպէլլի պու կիւնէ տէկին մէզպուրէեի թէտավի իթմիշ օլան Ալման թապիպ հագգընտա պիւեիւք պիր էմնիյեթի եօգ տուր, վէ տիկէր թա-

րափտան, քիմիաճա էսրարըն ճիւմէսինտէ մահիր օլտուղունտան, պէլքի պու սաեհտէ պիշարէ գըզըղազա պիր ան էվլէլ քէսպի իֆագաթ իթտիրմէք իսթէմիշ տիր... Հալպու քի գարընտաշընըղ նէ տէրէճէ ալիմ օլսա, եանըլապիլիր, վէ միւէսսիր զանն իթտիկի իլաճտան պէքլէնիլէն թէէսսիր պէլքի հուսուլէ կէլմէզ:

ԺօրԺ. - պէյնզի սօլմուշ օլարագ պու սէօլլէրի տինլէեօրտու, վէ Գուրլանտըն զարիպ իֆատէլէրինին տէհշէթլի պիր իթհամը միւպէյեին իտուկինի տէրք իտիեօրտու իսէ տէ, պու իթհամըն նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլամաեա ճէսարէթ իտէմէեօրտու:

Զապթիեէ մէմուրու իսէ, ԺօրԺու թէճէսսիւս իտէրէք, ֆիքրինտէն, «Մատէմքի հասըլ օլան ճէրիհատան անինտէ մէվթի վուգու պուլմատը, իֆատաթըմըն պագըլյեէսինի տինլէմէեէ տէ միւգթէտիր տիր» տէյի միւլահազա իթտի:

ԺօրԺ. - (Քէլամա տէվամ իտէրէք.) Նէտէն պահս իթտիկինի-նի պիլմէեօրում: Սիզի իլք տէֆա օլարագ ֆապրիգատա կէօրիւ-եօրում, զիրա պիրինճի տէֆա օլարագ պուրաեա կէլիեօրսունուզ:

Գուրլանտ. - (Նէզաքէթլէ.) Խա'յր, իքինճի տէֆա տըր:

ԺօրԺ. - Գլօտինի գարընտաշըմըն պիզպաթ թէտավի իթտիկինի նա'սըլ պիլիեօրսունուզ: Պունու սիզէ քի'մ սէյլէտի: Էսրարըմըզա նա'սըլ վագըրֆ օլմուշսունուզ... Տէտիկինիզ շէյի պէն տէ պիլմէ-եօրտում: Սիզ քի'մտէն իսպէր ալտընըզ:

Գուրլանտ. - Պիլմէտիկինիզի պէն տէ զանն իտէրիմ: Եօգսա...

ԺօրԺ. - (Էնտիշէ իլէ.) Եօգսա նէ...

Գուրլանտ. - Եօգսա, գարընտաշընըղըն Գլօտինէ վիրմէք իսթէտիկի իլաճ հագընտա պէլքի մալիւմաթընըզ օլմասընը իսթէր իտինիզ:

ԺօրԺ. - Օ հալտէ նէ օլուր իտի:

Գուրլանտ. - Օ հալտէ, պէլքի մէզքիւր իլաճըն էմրի պասիրէթէ գարըն օլտուղունու, վէ կէնճ գըզըն սըհհէթինէ զարար վիրէպիլէ-ճէկինի անլար իտինիզ:

ԺօրԺ. - Թէքրար իտիեօրում, պու շէյլէրի սիզէ քի'մ սէյլէտի:

Գուրլանտ. - Մատէմքի պու տէրէճէ մէրագ իտիեօր իսէնիզ, մատմուլէլ Լիւսիէնին սէյլէտիկինի պէեան իտէպիլիրիմ:

ԺօրԺ. - Օ իլաճ... օ իլաճ նէ տիր... սի'ւպհան Ալլահ, սէյլէեին...

Գուրլանտ. - Անը պիլմէեօրում:

Ժորժ. - Եալան սէօյլէ եօրսունուզ:

Գուրլանտ. - Փագաթ պունու անլամագ սիղճէ բէք գօլայ տըր:

Ժորժ. - Նա՞սըլ:

Գուրլանտ. - Հէր ագչամ սաաթ օնտա քէնտի օտանըզա չէ. քիտիկինիզ կիպի, պու ագչամտա մատմուաղէլ Լիւսիէնին օտա սընա չէքիլին, վէ գարընտաշընըզա նէզարէթ իտին: Պէն Լիւսիէնէ հէր չէյի սէօյլէ եէճէկիմտէն, օ տախի պու պապտէ վէսայիթի լազըմէեի թէտարիք իտէպիլիր:

Ժորժ. - Եա՛րապպի, եա՛րապպի, աճապա նէ՞ խապէր ալաճաղըմ, աճապա նէ՞ քէշփ իտէճէեիմ... Խայր, պու ատէմ ալտա նըեօր. պու օլամագ, պու օլուր չէյ աէթիլ տիր:

Պու սէօյլէբաէն սօնրա, Ժորժ, անլընը էլլէրի տէքունինէ ալաճաղ, քէնտի տալիրէսինէ ավտէթի էսնատէ, չէօյլէ միւլահազա իթմէքտէ իտի:

— Աճապա տի՛ւշ միւ կէօրիւ եօրում: Իշիթտիկիմ սէօյլէբալիմ. քին մի տիրլէր, Լաեղգըլլա իշիտէպիլտիմ մի: Պու ապէմ պէնի իսթիհզա իթմէտի մի: Եա՛րապպի, նէ՞ սէօյլէտի. լյիճէ անլա՛տըմ մը: Տէհչէթլի չէյ ալըր, տէհչէթլի... Զէ՛հիր մի, զէ՛հիր մի... Տիմէք Ժան Գլօտինի զէհիրլէմէք իսթէեօր... Սէ՛պէպ, պէսպէլլի Գլօտին քէնտիսինէ պիր մուխաթարա օլտուղու իշին... Փագաթ նէ՞ մուխաթարա օլապիլիր... ճինատէթի վագըասընըն մէյտանա չըգմասընտան զայրի գօրգուսու օլամագ... Պու հալտէ, տիմէք օլուր քի, Գլօտին, Պուրէյլին գաթիլի Մօնմաեօր իտուկինի պիլի եօր... Փագաթ պունու նա՛սըլ խապէր ալմըշ տըր... Լաքին էկէր Գլօտին պու վագըանը պիլիեօր իսէ, անըն սըրըրնա Լիւսիէնին տէ ալեահ օլմամասը միւմքին տէյիլ տիր: Հալպու քի Ժանըն գաթիլ օլտուղունու պիլէրէք, Լիւսիէն՝ անը նա՛սըլ սէվէպիլիր: Պու միւմ քի՞ն մի տիր, իհթիմալտէ՛ն մի տիր: Պիր տիւքիլ պունա աղըլ էրտիրէմէեօրում... Պու ատէմ, պու Գուրլանտ նէ՞քէտէն մէյտանա չըգտը... Փագաթ էկէր եանըմըշ իսէ... Եա՛րապպի, միւսաատէ պուեուր քի, պու խուսուստա իփատաթը եանըլ Օլսուն:

Ժորժ, Լիւսիէնի կէօրտիւկիւնտէ,

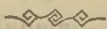
— Պու կիւն զարիպ պիր վիզիթա գապուլ իթտիմ... Եանի Գուրլանտը կէօրտիւմ, հէր չէյի պանա պիլտիրտի, տէտի, վէ պատէհու էլլէրինի գավուշտուրարագ, — Ալահ աշգընա օլտուն, Լիւսիէն, հագըգէթի հալի պանա պիլտիրին: Պու ատէմ հէր չէյի պա-

նա դաթիկէն վէ միւսէրրահէն սէօյլէմէտի, Շիւպհէ իթմէք իսէ, Լիւսիէն, հազըգէթի հալի պիւմէքտէն զիեատէ տէհչէթլի տիր, տէյի պէեան իյլէտի:

Լիւսիէն. — Ժօ՛րԺ, հիչ պիր շէյ սէօյլէեէմէմ: Պու ագչամ քէն-տինիզ մուհաքէմէ իտին:

ԺօրԺ, լէհճէսինտէ ֆէվգէլատէ էսէրը մահզունիյեթ վէ եէ-յիս միւշահէտէ օլունտուղու հալտէ, ուզունյմիտտէթ կէնճ գըզըն եիւզիւնէ պապտը, վէ պատէհու ալթիւսթ պիր սէտա իլէ,

— Բէք ալէա, պու ագչամ անլամագ իսթէրիմ, տէտի:

8

Օ ագչամը տա հէր ագչամքի մէնդարէ դուհուրա կէլտի: Շէօյ-լէքի ագչամ օլոուղունտա, պիր ատէմ, ֆապրիգանըն էթրաֆըն-տա տօլաշտը, վէ պատէհու պաղչէ տիվարընըն եանընտա կիզլէն-տի: Պու ատէմ Գուրլանտ իտի, չիւնքի հիյնի հաճէթտէ Լիւսիէն քէնտիսինի չաղըրաճաղընտան, ֆապրիգատան ուղագլանամաղ իտի: Մէրգումուհ կիզլէնտիկի մահչէլտէն, Գլօտինին եաթտըղը օտանըն բէնչիբէլէրի բէք ալէա միւշահէտէ օլունապիլիր իտի: Պինանըն եիւզ թարաֆընտա իսէ, եալընըզ մէզքիւր բէնչիբէլէրին արգա-սընտան ըշըգ կէօրիւնմէքտէ իտի:

Գուրլանտ, մահչէլի մէզքիւրէ կէլտիկինտէ, բէրտէլէրին ար-գաթընտա պիր կէօլկէ կէօրտիւ: Պու կէօլկէ՝ Լիւսիէնին օլուպ, մէզպուրէ բօլիս մէմուրունուն կէլմէսինէ պէքլէտիկի ճիհէթլէ, Գուրլանտ, մէնտիլինի սալլատը, վէ կէնճ գըզ, իշպու իշարէթի կէօրմէքլէ, մէզքիւր ճէսուր վէ միւտէպպիր շախսըն օրատա պու-լունմասը, քէնտիսինէ ճէսարէթ վիրտիկինտէն, պիր տախի բէնչի-րէնին էօնիւնէ կէլմէտի:

ԺօրԺ, սաաթ եէտիեէ գատար Գլօտինին եանընտա գալտըգ-տան սօնրա, սաաթ եէտիտէ թաամ սալսսլնա էնտ: իսէ տէ, ագ-չընա հիչ պիր շէյ գօյմատը:

Ժան, պու արա գարընտաշընաթէսատի ֆլէ, ֆիլթուրսուղճա,

— Ժօ՛րԺ, հէր վագըթտան զիեատէ միւզտա՛ընպմըսըն, տէտի:

Ժան. — էվվէթ:

Ժորժ. — Գլօտինին եանընտա օթուրուպ, կիճէլէրի պէքլէմէք-
լիկին զարար վէրիեօր: Նի՞չին խարար իտիպ, պէքլէեօրսուն:

Ժան. — Պունտան սօնրա, պու իխթարընա սիւլուք իտիպ, կի-
ճէլէրի վագթինտէ եաթմաղա կիտէճէեիմ:

Պատէհու Ժորժ, գալգըպ օտասընա կիթտիկինտէն, Ժան՝ պիր
տախի գարընտաչընը տիւշիւնմէտի:

Ժորժ, պիր գաչ տագըգա քէնտի օտասընտա գալտըգտան
սօնրա, Գլօտինին եանընա կիթտի, վէ Լիւսիէն մէրգուճու, քէն-
տիսինին կիճէլէրի եաթտըղը օտաեա կիրտիրտի: Պու օտանըն իթ-
թիսալինտէ, քիւշիւք պիր թուալէթ օտասը պուլունմագտա իտի:
Լիւսիէն, մէզքիւր թուալէթ օտասընը իրաեէ իտէրէք,

— Ժան կէլտիկինտէ, օրատա կիզլէնին. սիզի չաղըրմագլըղըմ
գատար պէքլէեին, տէտի:

Ժորժ տա, — Բէք իյի, տէյի ճէվապ վիրտի:

Վագըթլար կէչէրէք, նիհաեթ սաաթ մօգուղտա Ժան, Գլօ-
տինին օտասընա կէլիպ, հէր վագըթքի կիպի օթուրտու, վէ կիւեա
քիթապ օգուճաեա պաշլատը: Օլ էսնատէ Լիւսիէն օրատան չէքիլմիշ
իտի:

Գլօտին, պուլունտուղու զարիպ վէ միւէսսիր հալտէն, եանի
պիր գարընտաչըն՝ տիկէր գարընտաչը թարաֆընտան ճինաեթլէ-
րին է՛ն ալչաղը իճրա իտիլիպ իտիլմէեճէկինի կէօրմէք իւզրէ նէ-
զարէթ վազիֆէսինի իյֆտ իյլէտիկի հալտէն ֆէվգէլատէ թահրիք
օլունարագ, պիր տիւրլիւ ուեուեամանըպ, եաթաղընտա, պիր
թարաֆաան օլ պիր թարաֆա տէօնմէքտէ իտի: Մէզպուրէ ուեու-
եօր կիպի կէօրիւնմէք տէ իսթէմէեօրտու, չիւնքի Մօնմաեթօր՝ պու
սախթէ ույգուեու տէրք իթմէքլէ, պազը չիւպհէլէրէ զահիպ օ-
լապիլիւր իտի: Ժան իսէ, մէզպուրէնին ուեուեամատըղընա տիգ-
գաթ իտէրէք,

— Գլօտին, նի՞չին ուեուեամաեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի:

Գլօտին. — Պիլմէմ, լաքին ֆէվգէլատէ եօրկունլուգ հիսս ի-
տիեօրում:

Ժան. — Պէլքի օտանըն գարանլըգ իտիլմէսի, ուեումանըգա
եարտըմ իտէպիլիւր: Իմտի, իսթէրսէնիզ լամպաեը սէօնտիւրէեիմ:

Գլօտին. — Լամպաեը սէօնտիւրմէնիզ, օգումանըղա մանի օլուր:

Ժան. — Օնտա պիր պէյիս եօգ տուր:

Գլօտին. — Խա՛յր, ըչըգտան զիեատէ խօշլանըրըմ:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , կէնճ գըզ , գըմըլտանմագսըզըն տուր-
տու վէ կէօզլէրինի գարատը :

Մօնմանէօր իսէ , օգուճասընա տէվամ իտիպ , արասըրա կէօզ-
լէրինի գալտըրարագ , խասթանա պագմագտա , վէ հէր տէֆասըն-
տա , Գլօտին իլէ գաթիլին պագըշլարը եէկտիկէրէ թէսատիւֆ
իթմէքլէ , ժան , անինտէ կէօզլէրինի աշաղը էնտիրմէքտէ իտի :

Լաքին , սապահըն սաաթ իւշ սուլարընտա , Գլօտին , արթըգ
ույգուսուզուղա տանանամանարագ , եավաշ սէտա իլէ ,

— Նիհանէթ ուեուեաճաղըմ , տէտի :

— Հէլէ շիւքիւր , տէյի միւլահագա իթտի , Մօնմանէօր տէ :

Ֆիլվագը կէնճ գըզ ույգուեա տալտը , վէ եարը աշըգ օլան
տօտագլարընտան ճիւզի պիր նէֆէս չըգմանա պաշլատը , ֆագաթ
շիւպհէսիզ պիր թագըմֆ ֆէնա ըիւեալար կէօրտիւկիւնտէն , արա-
տա պիր եօրկանը իւզէրինտէ էլլէրինի սըգմագտա իտի :

Մօնմանէօր քիթապընը գարանըպ , անաղա գալգտը , վէ եա-
վաշճա եաթաղա եագլաշտըղընտա , ատըմլարընըն սէսի տէօշէմէ
իւզէրինտէ իշիտիլտիքճէ տուրմագտա իտի :

Մէրգուճ , ուզուն միւտտէթ խասթանը թէճէսսիւստէն սօնրա ,
հէր ագշամքի կիպի Լիւսիէնին օտասը գաբուսունա կէլտի , վէ էվ-
վէլճէ իչէրիեէ գուլագ վէրիպ , պատէհու գաբուեու եարը աշտը , վէ
տէրունը օտանա նազար իթմէքլէ , Լիւսիէնին ուեուտուղունա գանի
օլտուգտան սօնրա , գաբուեու թէքրար գարանըպ , մասանա տօղ-
րու իլէրլէտի : ժան օրատան հէնուզ իրագլանմըշ իքէն , Լիւ-
սիէն , եաթաղընտան էնիպ , թուալէթ օտասընա տօղրու եիւ-
րիւտիւ :

Ժօրթ , էլլէրի տիղլէրինտէ օլտուղու , վէ չուգուրա պաթմըշ
օլան կէօզլէրի էթրաֆընտա էնի պիր սիեահ չիզիկ պուլունտուղու ,
վէ գօրգուլանագ տէրէճէտէ պէյնզի սարարմըշ իտուկի հալտէ ,
մէքքիւր օտատա օթուրմուշ օլուպ , Լիւսիէն՝ « Կէլինիզ » տիմէսին-
տէ , ժօրթ անաղա գալգմանա սայ իթտի իսէ տէ , գուվվէթի օլ-
մատըղընտան , օթուրմանա մէճպուր օլտու : Լիւսիէն տէ , թէք-
րար իլէ ,

— Կէլին , պիր ագտան վագըթ կէշմիշ օլուր , տէտի :

Ժօրթ . - (Եավաշ սէտա իլէ .) Կէլէմէմ :

Լիւսիէն . - Ումուղումա տանանարագ կէլին :

Պէօլէճէ կէնճ գըզ , ֆէվգէլատէ պիր գուվվէթ վէ ճէսարէթ :

լէ ժօրժու եէրինտէն գալտըրտըղընտան, մէրգում, պու գըզըն ու-
մուզունա տաեանարագ, թուալէթ օտասընտան Լիւսիէնին եաթագ
օտասընա կիրէպիլտի, վէ օրատան, գաբունուն բէրտէսինի գալ-
տըրարագ, վէ տայիմա Լիւսիէնին ումուզունա տաեանարագ, Գլո-
տինին եաթտըղը օտանը սէյր իթտի: Շէօյլէքի ժան՝ օլ էսնատէ
մասանըն եանընա կիթմիշ օլուպ, խասթանըն եաթաղընա սօն տէ-
ֆա պագտըգտան սօնրա, շուրուպ գատէհինի էլինէ ալըպ, պու-
նա պէեազ պիր թօզ գարըշտըրընօրտու: Մուամէլէյի մէզքիւրէ-
տէն սօնրա, մէրգում ալչագ գատէհի թէքրար եէրինէ գօեուպ,
մասանըն եանընտա քէնտի գօլթուգլու իսկէմէսինէ տէօնտիւ, վէ
լաքին քիթապընը թութտուղու սըրատա, էլլէրի ֆէվգէլատէ
տիթրէեօրտու, վէ իքի տէֆա տա անլընը սիլտի:

Ժօրժա կէլինճէ, գօրգուլաճագ պիր քիսվէթ քէսպ իթմիշ
օլուպ, սայքի էօլիւմ ալէամէթի տօտագլարընտա միւշահէտէ օ-
լունուեօրտու, վէ պիր արա իւզէրինտէ օլ տէրէճէ տիվանէլիք
հալի կէօրիւնտիւ, վէ Լիւսիէնէ օլ մէրթէպէ տալկընլըգլա վէ անը
թանըմաեօրճասընա պագտը քի, մէզպուրէ, ժօրժ թարաֆընտան
էմրի պասիրէթ խիլաֆընտա պիր մուամէլէ վուգու պուլուր տէյի
վէսվէսէ իթմէկէ պաշլատը:

Համտ օլտուն քի պու հալ չօգ սիւրմէեիպ, ժօրժ, եինէ թուա-
լէթ օտասընա չէքիլտի, վէ պու տէֆա գօլլարընը գավուշտու-
րուպ, վէ պաշընը կէօքսիւ իւզէրինէ էեիպ, սայքի գըմըլտանմագսը-
սըն օրատա օթուրտու: Լիւսիէն տէ, եէնիտէն եաթաղընա կիրտի,
ժան, պու սըրատա եանընտաքի օտատա պազը սէս իշիթմէքլէ,
Լիւսիէնին ուեանմըշ օլտուղունու զանն իտէրէք, անըն օտա-
սը գաբուսունուն բէրտէսինի գալտըրտը, ֆագաթ կէնճ գըզը,
պիր ազ էվվէլ կէօրտիւկիւ թարգտա կէօրմէսինտէ, միւսթէրիհ
օլտու:

Ֆագաթ պիր ազ միւտտէթ սօնրա, Լիւսիէն, հէր սապահքի
կիպի, ժանըն եէրինէ կէչիպ, ժան տա քէնտի օտասընա չէքիլտի:
Օլ վագըլթ, կէնճ գըզ, ժօրժու իշէրի ալըպ, գաբուեու արգա-
տան սիւրկիւլէտի, վէ ժօրժ, եախօտ տահա տօղրուսու անըն
կէօլկէսի, տիզլէրի տիթրէեէրէք մասաեա տօղրու եիւրիւտիւ, վէ
մահուտ գատէհի ալըպ, պիրտէն պիրէ աղզընա կէօթիւրմէսինտէ,
Լիւսիէն, մէրգումուն հարէքէթինի մէնն իլէ,

— Սէֆիւ ատէ՛մ, նէ՞ եաբըեօրսունուզ, տէտի:

Ժորժ . - Սուսամբը՛րմ, Գլօտինէ մախսուս օլան պու շէրպէթի
իլմէք իսթէրիմ :

Լիւսիէն . - Փագաթ պունու իչտիկինիզտէ էօլիւրսինիւզ :

Ժորժ . - Էօլիւմ՝ պէնիմ իչին սէլամէթ տէ՛յիլ մի տիր : Լիւ-
սիէն , օ գատէհի պանա վէրին :

Լիւսիէն . - Խայր :

Ժորժ . - Բէճա իտէրիմ, Լիւսիէն , պէնի աճըւըն , պանա մէրհա-
մէթ իտին ... Պու եօլտա եաշամագլըգ՝ մուճիպի նէֆրէթ տիր : Ար-
թըգ պու էօմրէ թէհամմիւլ իտէմէմ : Պրագըն քի , հաեաթըմա
խիթամ վիրէեիմ :

Գլօտին . - (Եաթաղը իչինտէն լաթիֆ պիր սէտա իլէ .) Հաեա-
թընըզը նի՛չին մուճիպի նէֆրէթ ատտ իտիեօրսունուզ : Տիւննատա
ֆէնա ատէմէր վէ ճանիլէր պուլունմասը , սիզին թագսիրաթընը՛զ
մը տըր : Տիւննատա աճընմաեա լաեըգ նէճիպ քիմնէլէր , վէ հիւզ-
նի ախլէագ ու ատապ սահիպլէրի տէ վար տըր :

Ժորժ . - Գլօտին , պէնի աճը՛եօրմուսունուզ :

Գլօտին . - Սիզի եալընըզ աճըմագ տէյիլ , սիզէ մուհապպէ-
թիմ տէ վար տըր :

Ժորժ . - Հէր նէ օլսա , մուհապպէթինիւզ վա՛ր մը տըր :

Գլօտին . - Գարընտաչընըզըն Պուրէյլ իւզէրինտէ իճրա իթտի-
կի , վէ պու տէֆա պիզզաթ կէօրտիւկիւնիւզ ճինաեթլէրտէն տօ-
լաեը սիզի մէսուլ թուլթապիլիւրմիեիմ :

Ժորժ , իքի գըզգարընտաչըն վագըատան խապէրտար օլտուգ-
լարընը անլատըղընտա , պէղաեթ ժիւթէհսիր օլտու , վէ Գլօտին՝
եաթաղըն քէնարընա էեիլէրէք , Ժորժուն տիթրէմէքտէ պուլունան
էլինի թուլթուպ ,

— Ժօ՛րժ , հէր նէ օլուր իսէ օլսուն , սիզի սէվտիկիմի իչիթտի-
նիւզ ... Պու խուսուս , հաեաթընըզը սիզէ բէք տէ թէհամմիւլ օլու-
նամագ տէրէճէտէ կէօսթէրմէմէկէ քեաֆի տէ՛յիլ մի տիր , տէտի :

Ժորժ . - Սիզ պիր մէլէքսինիւզ , վէ մէսուա օլմաեա լաեըգսը-
նըզ . Հալպու քի պէն զաթէն էօլիւմէ մահքիւմիւմ :

Գլօտին . - Խայր , սիզ քէսպի իֆագաթ իտէճէքսինիւզ :

Ժորժ , պաչընը գաչընըպ ճէվապ վիւրմէտի , ֆագաթ ֆիքրին-
տէն , Խայր , պէն քէսպի իֆագաթ իթմէք իսթէմէմ տէտի :

Լիւսիէն , Գլօտինէ թախսիւ իտիլմիշ օլան գատէհի հըֆը իթ-
միշ իտի : Ժորժ , մէզքիւր քատէհի կէօսթէքէրէք ,

— Օ գատէհտէ նէ՝ մէվճուտ տուր, տէյի սիւալ իթտի:

Լիւսիէն. — Սըչան օթու մէվճուտ տուր:

ԺօրԺ. — Էմի՞նմիսինըզ:

Լիւսիէն. — Էվվէթ:

ԺօրԺ. — Գի՞մ սիզէ սէօյլէտի:

Լիւսիէն. — Զապթիսէ նէզարէթինին քիմեակիրի... Տէօրտիւն-
ճիւ տէֆա օլարագ Ժան, Գլօտինին գատէհինէ զէհիր գարըշտըր-
մագտա տըր:

ԺօրԺ, պիր միւտտէթ տիւշիւնտիւ, վէ պիրտէն պիրէ սէսինի
թէպտիլ իտէրէք, «Բէք իյի» տէտի, վէ պատէհու Գլօտինէ խի-
թապէն,

— Պունտան սօնրա գարընտաշըմտան գօրգմանա սէպէպինիզ
գալմատը, տէյի պէեան իյլէտի:

Ժան, օ սապահը, միւթատընտան կէճ գալգտը: Մէրգու՞մ,
ուեուճամըշ իտի, չիւնքի պիր վագըթտան պէրու Գլօտինին միւ-
լահազասըյլա ֆիքրի մէշղուլ օլտուղունտան, կիճէլէրի ուեուեա-
մանօր իտի:

Օ սապահը, եաթագտան գալգտըղընտա, «Պէլքի Էօլմիւշ
տիւր» տէյի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, Էօյլէ պիր ֆէլաքէթ վուգուինտէ,
քէնտիսինին չաղըրլմասը թապիի օլտուղունտան, «Էլէր Էօլմէմիշ
իսէ, շէրպէթինի իշմէմիշ օլմալը տըր» միւլահազասընը ֆիքրինտէն
կէչիրտի, վէ այնի վագըթտա, ֆագաթ պիր սանիյեէ գատար, ա-
լէյհինտէ պիր տուզագ գուրուլմիւշ օլմասը թասավվուրու գավ-
վէյի թէխայեիւլիեէսինտէ թէվէլիւտ իյլէտի իսէ տէ, մէգքիւր
պիր սանիյեէ կէչինճէ, «Նէ՞ տուզագ վէ նէ՞ մուխաթարա օլապի-
լիւր» տիեէրէք, վագիֆէսիզ օլտու, վէ սայիր կիւնլէրտէն զիեատէ
աճէսթէ սուրէթտէ Էլպիսէսինի կիյինտի. անճագ օտապընտան տի-
շարըեա չըգմանա գօրգուեօրտու, վէ եիւրէկի իւղէրինտէ պիր ա-
ղըրլըգ հիսս իյլէեօրտու: Անինտէ օտասընըն բէնչէրէսինի աչըպ,
Էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի, վէ ֆէվգէլատէ պիր հալ միւշահէտէ
իթմէմէքլէ, մէգքիւր գօրգագլըղընտան տօլանը քէնտի քէնտիսի-
նի իթապ իլէ, Գլօտին Լիւսիէնտէն հագգընտա մալիւմաթ ալմագ,
վէ սօնրա թաամընը իթմէք իւզրէ օտասընտան հէնուզ տիշարը
չըգմըշ իքէն, պիրտէն պիրէ ԺօրԺու գարըլաեընճա, իզհարը հայ-
րէթ իյլէտի, վէ մէրգուճա խիթապէն,

— Գաբուճուն արգասընտա նէ՞ եարըեօրտըն, տէյի սիւալ իթտի:

Ժորժ . - Սէնի պէքլէեօրտում :

Ժան . - Զօգտան պէ՞րի մի :

Ժորժ . - Սապահըն սաաթ սէքիզինտէն պէրի :

Ժան . - Շիմտի հէման էօյլէնէ եագըն տըր : Գաբումու չալըպ իչէրի կիրէ՞մէզ մի իտին : Պու նէ՞ տիմէք տիր :

Ժորժ . - Շիւպհէսիզ տէրին պիր ույգուտա իտին : Իմտի սէնին ույգունու րահաթսըզ իթմէք իսթէմէեօրտում :

Ժան . - Պանա տիեհէճէեին նէ՞ տիր :

Ժորժ . - Իչէրի կիրէլիմ , օրատա սէօյլէրիմ :

Ժան . - Բէք իյի , ֆագաթ չաբուգ էթ , զիրա գարնըմ աճ տըր :

Ժորժ . - Նէ՛ ույգունու , նէ՛ իշթիհանը զայպ իթմէտին : Պու ճիհէթլէ տօղրուսու բէք մութլուսուն :

Ժան . - Ումարըմքի , պէնի պուլմաեա կէլմէքլիկին , պօշ լազըր-տըլարընա եհնիտէն պաշլամագ իչին տէյիլ տիր :

Ժորժ . - Ժա՛ն , զաեէթ վէխիմ պիր սաաթտա պուլունու-եօրսուն :

Ժան . - (Իսթիհզա իլէ .) Հա՛ հա՛ :

Ժորժ . - Էվվէթ , սէօզլէրիմէ գուլագ վէր , վէ խուսուսիյլէ պու սէօզլէրի ճիտտի սուրէթտէ աինլէ : Ժա՛ն , շիմտիեհ գատար պէք-լէմէքլիկիմիզ , զաթէն բէք չօգ օլտու : Եագընտա , Տօրիանըն պաշը , քէնտինին իճրա իթմէտիկի պիր ճինաեէթտէն տօլաեը քէսիլէճէք տիր , Իմտի , պէօյլէ պիր ճինաեէթ վէ ալչագլըղա իրթիքեապ վէ թէհամիւլ օլունամագ :

Ժան . - Եհնիտէն մասալլարընա պաշլաեաճաղընը անլաեօր-տում :

Ժորժ . - Սանա տիեօրում , պէնի տինլէ : Սէնի իսքեաթ իթմէք , սանա բէճա իյլէմէք , վէ սէնի րիգգաթա կէթիրմէք իչին պուրաեա կէլմիշ տէյիլիմ : Սանա պազը էմըլէր վիրմէք իչին կէլտիմ : Տօրիաեը գուրթարմանը իսթէրիմ :

Ժան . - Պէն տէ անը իսթէմէմ : Փարազա իսթէսէմ պիլէ , նա՞սըլ եաբապիլիրիմ :

Ժորժ . - Քէնտի քէնտինի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէքլէ :

Ժան . - Ճիտտէն մի սէօյլէեօրսուն . . . Հալպու քի սէնին պու թալէպին՝ պէնիմ քէլլէմի իսթէմէք տիր :

Ժորժ . - Վէրսայլ միւսթէնթիգիսէ պիր մէթուպ եազարսըն : Պու միւսթէնթիգ , էլան , վագթիյլէ սէնին մէքթէպ արգատաշըն

օլան Մ. տը Մօրէն տիրքի, մուհարէպէտէ իյֆաի վազիֆէտէն սօն-
րա, երես մահէլլի մէմուրիեթինէ ավտէթ իյլէմիշ տիր:

Ժան. - Էյ օ մէքթուպտա նէ՞ եազաճաղըմ:

Ժօրթ. - Սիրգաթ ֆիլիլինէ ճիւրէթ իթմէ. քլիք թասավվուրը մէզ-
մու մոռ ֆիքրինտէ թէվէլլիւտ իյլէտիկինտէն, թա՛ Տօրիանը բէնչէյի
էօլիւմտէն գուրթարմադ խուսուսընտա իզթիքապը գալպէ տիւչար
օլտուղուն կիւնէ գատար կէչէն վազըալարը թէքմիլէն իշար իյլէրսին:

Ժան. - Հէբսի պո՛ւ մու:

Ժօրթ. - Վէ չիւպհէեէ մահէլլ վէրիլմէմէք իւզրէ, իհթիմալտէն
պուլունան քեաֆֆէյի իսպաթլարը տա պիտիրիւրսին: Պուռտան
գաթինազար, նէ՛ կիպի ահվալտէ պու ճինանէթի իճրա իթտիկի-
նի, վէ թահգըգաթ գէմանընտա նի՛շին մահէլլի ճինանէթտէ պու-
լունտուղունու, վէ հէեէճանըն նէ՞տէն իլէրի կէտիկինի սէօլլէրսին,
վէլհասըլ միւսթէնթիգ էֆէնտիեի իգնա իտէպիլէճէք խուսու-
սաթտան հիչ պիլինի զիքր իթմէկէ ունութմազըն: Շու տա վար-
քի, սէն ճինանէթինի իգըար իտէճէկինտէն, իֆատէյի վազըանա
ինանըլաճաղը տէրքեար տըր, վէ արզը նէտամէթին խալիսանէ
կէօրիւնմէք իչին, Պուրէյլտէն չալտըղըն 50,000 ֆրանգը սագլա-
տըղըն եէրի տէ Մ. տը Մօրէնէ պիտիրիւրսին: Պու մէպլաղ, էլան,
պիր սանտըգճատա մահֆուզ օլարագ, խարապ պիր գուեու իչի՞ն-
տէ մի տիր:

Ժան. - Էվվէթ, ֆագաթ ուզուն միւտտէթ օրատա գալաճա-
ղընը զանն իթմէմ, չիւնքի եագընտա օ բարանը օրատան ալա-
րագ, ֆայիտէլի սուրէթտէ գուլլանապիլէճէեիմի մէմուլ իտէրիմ:

Ժօրթ. - Չաբուգ էթ, սէօլլէտիկիմ մէքթուպու եազմալըսն:

Ժան. - Խա՛յր, հիչ պիր շէյ եազմանաճաղըմ:

Ժօրթ. - Ժա՛ն, իյի տիւչիւն, բէճա իտէրիմ:

Ժան. - Արթըգ պու մատտէտէն պահս իթմէեէլիմ:

Ժօրթ. - Փագաթ քէնտի մահվընը տավէթ իտիեօրսուն:

Ժան. - Պէն հիչ պիր շէյտէն գօրգմամ:

Ժօրթ. - Պիր կիրտապըն էթրաֆընտա տօլաշմատըղընը քի՞մ
պիլիր:

Ժան. - Օ կիրտապը պանա խապէր վէրի՞րմիսին:

Ժօրթ. - Պէլքի:

Ժան տիթրէեիպ, Ժօրթա եագլաշտը, վէ տիգգաթլէ մէրգու-
մուն կէօղլէրինէ պագարագ,

— Սէնին պիր շէյտէն խապէրին վա՞ր մը տըր:

ԺօրԺ. — Սանա, քէնտինի սագըն տիեօրում:

Ժան. — Սէօյլէ, պիլտիկին նէ՞ տիր:

ԺօրԺ. — Պիլտիկիմ շու տուր քի, սէնին իչին նէտամէթ զէմանը կէլմիշ տիր... Սէօզիւմէ իթիմատ էթ... Պիլիրիմ քի, պունտան զիեատէ կէճիքմէք, քէնտի խարապընը միւճիպ օլմագ տըր:

Ժան. — Սէօյլէ, սանա սէօյլէ տիեօրում:

ԺօրԺ. — Պունտան զիեատէ շէյ պիլմէմ:

Ժան. — (Ֆիթուրսուզճա.) Սէնին լագըրտըլարընա գուլագ աստըղմ իչին, հագըգէթէն ահմագ ատտ օլունմալընըմ:

ԺօրԺ. — Իսթէտիկիմ մէքթուպու եագմանը նիհանէթ ըէ՞տտ մի իտիեօրսուն:

Ժան. — Էվլէթ:

ԺօրԺ. — Տօրիանը գուրթարմագ իսթէմէ՞եօրմիւսուն:

Ժան. — Պիլաքիս հանաթըմըն իսթիրահաթը իչին անըն էօլմէսինի իսթէրիմ:

ԺօրԺ, պիր տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա, կէօզլէրինի եարը գաբանարագ վէ պաշընը գաշընարագ,

— Բէք խի, պէն՝ էլիմտէն կէլէնի եաբտըմ: պունտան սօնրա քէնտիմի իթապ իթմէկէ սէպէպ գալմատը, տէտի, վէ էօյլէն օլմագ միւնասիպէթիլէ, Ժան թաամ սալասընա կիթտիկի սըրատա, ԺօրԺ տախի արգասընտան կիտիպ, վէ պիր արա եինէ մէրգուլմու ալըգօեուպ, եավաշ սէտա իլէ,

— Դա՛րընտաշըմ, սօն տէֆա սանա իսթար վէ ըէճա իտիեօրում, տէտի:

Ժան. — Էյ արթըգ ճանըմը սըգըեօրսուն:

ԺօրԺ. — Թէքրար իտիեօրում: պիր սանիյեէտէն հէր շէյին վագթը կէշմիշ օլաճագ տըր:

Ժան. — Էլվէրտի տէտիմա՛:

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, Ժան, թաամ օտասը գաբուսունու աշըպ, իչէրի կիրմէսինտէ, թէաճճիւպլէ ըէֆը սէտա իթտի, չիւնքի լիւսիէն, քէնտի գըզգարընտաշը եանընտա օլտուղու, վէ ԺօրԺ տախի քէնտի ըիֆագաթընտա պուլունտուղու էճիլտէն, թաամ սալասընտա քիմէսնէնէ թէսատիւֆ իթմէեէճէկինէ էմին իքէն, մէքքիւր սալատա պիր ճէմիյեթէ թէսատիւֆ իլլէտի, վէ ըէֆը սէտա իլլէմէսի, եալընըզ թէաճճիւպիւնտէն նաչի օլմանըպ, իլլա իղ-

հարը տէհչէթ տախի իյլէմիշ իտի, վէ անինտէ գաբուեա տէօնիւպ տիշարը չըգմագ իսթէտի իսէ տէ, պունուն վագթը կէչմիշ իտի: Զիրա իքի քիշի, մէղքիւր գաբու իլէ քէնտի արասընա կէլիպ, հարէքէթինէ մանի օլտուլար: Պունլարտան պիլի, քէնտիսի իչին մէհհրլ պիր քիմնէ իտի իսէ տէ, տիկէրինի զաթէն կէօրմիւշ օլտուղունու զանն իյլէտի, վէ անինտէ, պիր գաչ հաֆթա էվվէլ Լիւսիէնտէն Գլօտինէ մէքթուպ կէթիւրէն քէօյլիւ օլտուղունու խաթըրլատը:

Պու ատէմ, ժանա թէպէսսիւմ իտիեօրտու, վէ քէնտիսինի նագիքեանէ սէլամլանեօրտու, Մէրգում, օգուեանլարըմըզա տախի թանըմըշ օլտուղու վէհհլէ, Գուրլանտ իտի:

Ճիւմէ հազըրունուն պէյնզլէրի սօլմուշ օլուպ, միւթէսսիր հալտէ իտիլէր իտի իսէ տէ, էօյլէ պիր վէսիմ հէյեթէթ քէսպ իթմիշ իտիլէր քի, պու հալը վէխամէթ ժանըն վիճուտինտէ տիթրէմէ հասըլ իթտիրտի: Պունլարըն թա իլէրիսինտէ, Մ. տը Մօրէն տուրուպ, եանընտա իսէ, պէեազ սաչլը պիր զապթ քեաթիպի պունունմագտա իտի:

Լիւսիէն, աեագտա օլուպ, պիր գօլթուգլու իսկէմէտէ նըսֆէն եաթըրըմըշ օլան Գլօտինին պօղազընա էլլէրինի սարմըշ օլմասըյա, զանն իտէրսին քի հալէա գըզգարընտաչընը ժան տը Մօնմանէօրտէն հիմանէ վէ վիգանէ իթմէք իսթէեօրտու:

Ժօրթ, գարընտաչընտան այրըլըպ, ճէմիյեթէթէ գարըչտըղընտան, խապիսի մէրգում, պիր մահքէմէ հէյեթէթի գարչսընտաքի մագնուն ալէյհին պուլունտուղու կիպի, եալընըզա աեագտա գալտը:

Զիքը իթտիկիմիզ հիւքիւմէթ մէմուրլարընտան պաչգա, ճէմիյեթէթ իչինտէ, քիմիակիր Սարլա իլէ Կօթիէ Պուրէյլ տախի պուլունմագտա իտի: Ժան, իլք հէեթէմանը կէչինճէ, պիր ազ սօուգ գանլըղընը քէսպ իթմէկէ սայ իթտի, վէ թահգիրամիզ սուրէթտէ ժօրթա պագտը իսէ տէ, ժօրթ, մէրգումա պագմանեօրտու: Պատէհու, ժան, շու սէօլլէրի սէօյլէտի:

— Պու ճէմիյեթէթի իշպու մահէլլտէ հազըր կէօրտիւկիւմէ մէմնուն օլտում: Խուսուսիյլէ Գլօտինին եաթագտան գալգասիլմէսի, պէնտէնիզի բէք զիեատէ պախթիեար իյլէտի... Հէլէ Մ. Կօթիէ Պուրէյլի, սօն մուհարէպէտէ եարալանմըշ զանն իթտիկիմ հալտէ, անը տա պուրատա կէօրմէքիկիմ, մուհիպի թէաճճիւպ վէ հայրէթիմ օլտու: Լաքին, Մօրէն, սէն տէ եարալանմըշ իտին, պուրատա

նա՞սըլ պուլունտուն... Տօղրուսու պէնի տիւշիւնիւ պ տէ զիեարէ-
թէ կէլմէքլիկին, քէլալիք բէք զիեատէ մուճիպի մահզուզիեթիմ
օլտու:

Պատէհու թանրմատըլը Սարլա իլէ զապթ քեաթիպինէ տէօ-
նէրէք,

— Միւսիւլէ՛ր, սիզէ տէ, պու ճէմիյեթէ տախիլ օլտուղունուզ
իշին արղը թէշէքքիւր էյլէրիմ, տէտի, վէ Մ. տը Մօրէնէ էլինի
ուզաթարագ,

— Ազիզ տօսթում, սէնի թէքրար կէօրտիւկիւմէ պէղաեթ
մէմնուն օլտում, տէյի իֆատէ իթտի:

Մ. տը Մօրէն, պու սըրատա ֆիթուրսուզճա տուրուպ, էլինի
ուզաթմատը, վէ ժան, պու խուսուստա խարար իթտիկինտէն,
միւսթէնթիգ,

— Ժա՛ն տը Մօնմանէօր, պէն տօսթունուզ տէյիլիմ, վէ իճրաի
ատալէթէ մէմուր պիր հաքիմիմ, տէտի:

Ժան. - Բէճա իտէրիմ, սէնին հաքիմիկինին պէնճէ նէ՞ էհէմ-
միեթի օլապիլիր:

Մօրէն. - Շիմտի անլաթըրմ: Զա՛պթ քեաթիպի էֆէնտի, շու
մասանըն գարշըսընտա օթուրուն: Մօ՛նմանէօր, գանուն նամընա
սիղի թէվզըֆ իտիեօրում:

Ժան. - Պէ՛նի՞մի թէվզըֆ իտիեօրսուն... նէ՞ թօհաֆ հալ.
Փագաթ, բէճա իտէրիմ, հագգըմտաքի ազվիեաթ նէ՞ տիր:

Մօրէն. - Գաթլ, սիրգաթ վէ եինէ ճինանէթ թէճրիւպէսի
ազվիեաթը թահթընտա պուլունուեօրսուն:

Ժան. - (Կիւլմէե սայ իտէրէք.) Օհօ՛, պու նէ գատար գա-
պահաթ... Հալպու քի չէնուզ գարնավալ գէմանընտա տէյիլիգ...

Մօրէն. - (Մազնունուն սէօղիւնիւ, սապըրսըղըղլա քէսէրէք.)
Մօ՛նմանէօր, Պուրէյլի էօլտիւրմիւշ օլտուղունուզու, վէ անտէն
50,000 ֆրանգ սիրգաթ իթտիկինիզի իշթէ սիզէ խապէր վէրի-
եօրում:

Ժան. - Պու խապէրինիզ ճի՞տտի մի տիր:

Մօրէն. - Պէն սիզտէն ճէվապ իսթէեօրում:

Ժան. - Պէյլէ պիր սիւալէ նէ՞ ճէվապ վիրէպիլիրիմ:

Մօրէն. - Հագգըգէթի սէյլէմէլիսինիգ:

Ժան. - Հագգըգէթի հալ շու տուր.քի, նէտէն պահա իթտիկի-
նիղի պիլմեօրում, վէ ազվիեաթընըլ մուճիպի իսթիհզա պուլու-

հօրում... Պուրէյլի նի՛չին էօլտիւրմիւշ օլաճաղըմ... խըրսըզըդ ի՛չին մի, Կէրչի պէն զէնկին տիյիլիմ, լաքին պու ֆապրիգա պէ-նիմ ինթիեաճաթըմա քեաֆի տիր, Մուհարէպէտէն էվվէլ չօգ իշիմիզ եօգ իտի, ֆագաթ պիր գաշ կիւնէ գատար ամէլեաթա տէվամ օլունաճագ տըր:

Մօրէն. - Տիեհճէկինիզ հէբ պո՞ւ մու տուր:

Ժան. - Վէլհասըլ պէնի իթհամ իտէն քի՛մ տիր:

Մօրէն. - Բէք չօգ քիմնէլէր տիրէր:

Ժան. - Քիմ օլտուգլարընը անլամագ իսթէրիմ:

Մօրէն. - Էվվէլ էմիրտէ, էկէր մագթուլ հաեաթտա օլսա իտի, սիզի իթհամ իտէճէք իտի:

Ժան. - (Արսըզճա ումուզլարընը չէքէրէք.) Էվվէթ, ֆագաթ Պուրէյլ հաեաթտա տէյիլ տիր:

Մօրէն. - Պունունլա պէրապէր, էօլմէզտէն էվվէլ եաղմըշտըր...

Ժան. - Ֆիլվագը պու հիքեաեէնիզ բէք զարիպ տիր:

Մօրէն. - Էվվէթ, ճինաեթին իճրա օլունտուղու օտանըն տի-վարընա, քէնտի գանըյլա, պիր իպարէյի իթհամիեէ եաղմըշ, վէ պունտա սիզին իսմինիզ աշիքեարէն կէօրիւլմիւշ տիր:

Ժան. - Բէք ալէա, օ իպարէեի պանա կէօսթէրին:

Մօրէն. - Ճինաեթինիզէ իսպաթ գալմասըն իչին, սիզ օ իպարէեի պօզմուշսունուզ:

Ժան. - Պու իֆթիրա՝ բէք զարիպ տիր: Պէն օ իպարէեի պօզ-տում իսէ, սիզ նա՞սըլ պիլիեօրսունուզ:

Դլօտին. - (Տիթրէեէրէք գալգըպ.) Պէն կէօրտիւմ վէ օգու-տում:

Ժան. - Պունուն պիր մասալ օլմատըղընը քի՛մ իսպաթ իտիեօր:

Լիւսիէն. - Պէն, չիւնքի գըզգարընտաշըմ օ կիճէ պանա կէլիպ քէշֆինի պիլտիրտի:

Ժան. - Պունլար իսպաթ տէյիլ տիրէր, էկէր օ իպարէ պօ-զուլմուշ իսէ, գաղըմագըլըգ էսէրլէրի գալմըշ օլաճագ տըր:

Սարլա. - Աղաճըգ քիմնակիրիկէ աշնա օլան պիր քիմնէ իչին, պիր տիվարտան գան լէքէլէրինի մահվ իթմէք, կիւճ պիր շէյ տէ-յիլ տիր:

Մօրէն. - Ինքեա՛ր մը իտիեօրսունուզ:

Ժան. - (Միւթէքէպպիրանէ.) Շիւպէհսիզ... հէմտէ պաւրա-տա պիր քիմնէ վար տըր քի, պէնիմ նամուքեարըղըմա մէսուլ

օլարագ, Պուրէյլին ճինանէթինտէն տօլանը ալէյհիմտէ զուհուրա կէլէն ազվիեաթը ճէրհ ու թէքզիպէ քէնտինուֆուզույլա տա միւսարաաթ իտէճէք տիր:

Մօրէն - Օ քիմնէ քիմ տիր:

Ժան. - Մագթուլուն օղլու պիզզաթ Մ. Կօթիէ Պուրէյլ տիր:

Ժան, ճէպլինտէն պիր քեաղըտ չըգարըպ, միւսթէնթիգէ թագտիմ իլէ,

— Իշթէ պու մէքթուպու Մ. Կօթիէ Պուրէյլ չօգտան պանա եազմը տըր: Օգուեուն վէ հիւքմ իտին, տէտի:

Մօրէն. - (Մէքթուպու ալմանարագ.) Պօշ շէյ տիր. Մ. Կօթիէ Պուրէյլ, նէ կիպի ահվալ էսնասընտա վէ շայեանը նէֆրէթ թազեիգ թաշթընտա պու մէքթուպու եազմը օլտուզունու պանա հիքեանէ իթտի:

Ժան. - Օ տախի պէնի իթհամ մը իտիեօր:

Կօթիէ. - (Սիւքիւնէթլէ.) Խա'յր, պէն սիզի իթհամ իթմէեօրում: Պու վազիֆէեի պէնտէն շայրիլէրի քէնտիլէրինէ հասը իթմիլէր տիր: Պէն սէս չըգարմանըպ, եալընը տինլէեօրում:

Մօրէն. - Պուրէյլին ճինանէթի սէպէպի սիրգաթ տըր: Սիզ, մագթուլուն եաթտըղը օտանըն եանընտաքի էշեա օաասընտա պուլունան էսկի պիր մէշէ ազաճընտան մամուլ սանտըղը աշարագ, տէրունինտէն 50,000 ֆրանգ սիրգաթ իթմիշսինիզ: Մուհարէպէ սէպէպիլլէ էլ պիլէ տօգունմուշ օլմատըղընը մէգքիւր մէպլաղը պիզ թէմամիլլէ պուլտուգ:

Ժան, պիրտէն պիրէ սարսըլըպ, ԺօրԺա տօղրու տէճնտիւ իսէ տէ, մէրգում, պաշընը աշաղը էյմիշ օլտուզունտան, կէօրէմէաի, վէ ֆիքրինտէն,

— ԺօրԺ հէր շէյի սէյլէմիշ, տիմէք իշիմ պիթտի, տէտի:

Մօրէն. - Շիւպհէսիզ պունա պիր ճէվապընըպ եօգ տուր:

Ժան. - Սախթէ սէօղ տիւր:

Մօրէն. - Սիզ, պու 50,000 ֆրանգը պիր սանտըգտա հըֆզ իտիպ, ֆապրիգանըն սուքուզ պիր գուեուսունա աթմըշ իտինիզ: 0 ֆրանգլարը պիզ անտէ պուլտուգ:

Ժան. - Ֆագաթ անլէրի օրատա պէն կիզլէտիկիմի քիմ թէէմին իտիեօր:

Մօրէն. - Պիր ազգան իթիւրաղընըպ ճէվապ վիրէճէեիմ: — Պու իսթիճվապըն պաշլանկըճընտա, սիրգաթ, ճինանէթ վէ ճինանէթ

Թէճըրիւպէսիյլէ իթհամ օլունտուղունու պէտան իթմիշ իտիմ, Պուն-
լարտան իքիսինի ղէտտ իտէմէտինիզ, Գալտը իւչիւնճիւսիւ :

Ժան, Թէքմիլ սօուգ գանլըլըղընը ղայպ իտիպ, խուսուսիյլէ օ-
րատա հազըր պուլունանլարըն ղաեթ իթ հալը սիւքիւնէթլէրի քէնտի-
սինի ալթիւսթ իտիեօրտու :

Մօրէն. - Պիր գաշ քէրրէ Գլօտինի զէհիրլէմէեի Թէճըրիւպէ
իթմէքլէ տէ իթհամ օլունտուեօրսունուզ :

Ժան. - Պէ՞ն մի :

Մօրէն. - Ինքեար իթմէեին, չիւնքի իսպաթլար ղաեթ աղըր
տըր, պուրասընը չիմտիտէն սիզէ պիւտիրիրիմ: Սիզ, եալընըզ հա-
քիմլէրինիզին աֆվ ու մէրհամէթինէ իւմիտ իտէպիլիրսինիզ, ֆա-
գաթ եալանճըլըզլա անլէրի ալտատամազսընըզ :

Ժան, պու սըրատա հիտտէթ ու ղազապընտան նաչի տօտագ-
լարընը ըսըրըեօրտու, վէ ֆիքրինտէն էնվայի ճինաեթ թասափ-
վուրլարը կէչիեօրտու : շէօյլէքի էկէր էլինտէ պիր սիւահը պուլուն-
սա իտի, բէք իհթիմալ տըրքի, էվվէլա գարչըսընտա պուլունան-
լարը, վէ սօնրա քէնտիսինի թէլէֆ իթմէեի գըեամ իյլէեէճէք ի-
տի: Գուրլանտ, մէրգոււմու թէճէսսիւս իթմէքտէ օլտուղունտան,
եափաշ սէտա իլէ :

— Հա՛ հա՛, գաբլան բէնչէլէրինի ուզաթմաղա պաչլատը, տէտի :

Մօրէն. - (Ջապթ քեաթիպինէ.) Պուրատա սէօյլէնէնլէրի գայտ
իթտինի՞զմի :

Ջապթ քեաթիպի. - Էվվէթ, հաքիմ էֆէնտի :

Մօրէն. - Քեաթֆէյի սիւալլէրիմի վէ քեաթֆէյի ճէվապլարը
եազտընը՞զմի :

Ջապթ քեաթիպի. - Էվվէթ, հաքիմ էֆէնտի :

Մօրէն. - Ժան տը Մօնմաեօր, սըչան օթու իսթիմալիյլէ Գլօ-
տինի զէհիրլէմէք իսթէմիշսինիզ :

Ժան. - (Պօղուգ պիր սէսլէ.) Պու պապտէ պէնի իթհամ ի-
տէն քի՞մ տիր :

Գուրլանտ եազլաշտը, վէ այնի վազըլթտա Գլօտին, Լիւսինէն
վէ պապա Սարլա տախի աեաղա գալգարագ :

— Պիզ... պիզ... ճիւմլէմիզ սիզի իթհամ իտիեօրուզ, տէ-
տիլէր :

Ժօրթ տախի աեաղա գալգարագ :

— Պէն տախի սէնի իթհամ իթմէքտէյիմ, տէտի :

Գլօտին, - Պէն տէ, չիւնքի հէր տէֆա ուեռուողումա, սիզ գատէհիմէ զէհիր տօլտուրուր, վէ ուեանտըղումա, անը պանա իչիրմէնէ պիր սուրէթի զարիպէտէ իսրար իյլէր խիւնիզ:

Լիւսիէն. - Պէն տէ. սիզ պէնի ուեռումուշ զանն իլէ, գօրգու-նուզ օլուպ օլմատըղնա թէէմին օլմագ իւզրէ, եաթագ օտամին գարուսունու աչմանա կէլիեօրտունուզ, ֆագաթ սիզ կիթտիքտէն սօնրա պէն գալգընօրտում, վէ գըզգարընտաշըմըն գատէհինէ սը-չան օթու վազ իթտիկիւնիզի տէօրթ տէֆա կէօրտում:

Մօրէն. - Պունլարա պիր ճէվապընըզ վա՞ր մը տըր:

Ժան, սիւքիւթ իթտի, վէ Լիւսիէն տէ,

— Սիզին կիթմէնիզտէն սօնրա, զէհիրի Մ. Գուրլանտա կէօ-թիւրիւեօրտում, տէյի իլավէ իթտի:

Գուրլանտ. - Պէն տէ զէհիրի հալլ իթտիրմէք իչին Բարիսէ կի-տիեօրտում:

Սարլա. - Օ վազիֆէնի տէ պէն իյֆա խտիեօրտում:

Ժան. - Պու սէօզլէր եալան տըր, եալա՛ն:

Սարլա. - Եալան տըր տիմէք գօլայ, ֆագաթ պէն, Մ. Գուր-լանտըն պանա կէթիրտիկի շուրուպլարըն սըչան օթու իլէ գարըշ-տըրըմըշ օլտուղունու թէէմին իտէպիլիրիմ: Բաբօրթօլարում գա-թիէն եազըմըշլար տըր, պունլարտան անլաշըլապիլիր:

Ժան. - (Գուրլանտը իյմա իտէրէք.) Շիւպհէսիզ պու ատէմին պէնի մահվ իթմէքտէ մէնֆաաթը օլմալը տըր: Լաքին Գուրլանտ, — Էկէր ահվալ միւսայիտ օլսա իտի, պու սէօզիւնիւզէ կիւլէ-ճէք իտիմ, տէյի մուգապէլէ իլէ իքթիֆա իթտի:

Ժօրթ, իֆատէսի պուլունտուղունու իշարէթլէ անլաթտըղըն-տան, հէրքէս քէնտիսինէ տօղրու տէօնտիւ: Պիշարէնին սայքի էօ-լիւմ սաաթը վուրմուշ օլուպ, կիւճ հալ իլէ եիւզիւնէ պագըլա-պիլիեօրտու: Օլ էսնատէ օրթալըգտա ազիմ պիր սուսլուգ հիւքմ իթմէքլէ, Ժօրթ, զայիֆ պիր սէտա իլէ,

— Ժա՛ն, ինքեար իթմէք պիհուտէ տիր... նատիմ օլ... նա տիմ օլ... տէտի:

Ժօրթ, պէյնզի էօլիւ բէնկի կիպի սօլմուշ, վէ անլընտան վէ սիմասընտան իզթիրապ ու էնտիշէսինի միւպէյեին թէր տանէլէրի տամլատըղը, վէ հէր պիր քէլիմէտէ տուրտուղու հալտէ, շու սէօզ-լէրի իրատ իթտի:

— Մօնմսեօրլէրին էվի, գաթ պէ գաթ լանէթլի տիր, չիւնքի

պիր դարձնտա՜յ տիկէր դարձնտա՜յնը իթհամէ մէճպուր պուլու-
նուեօր, Ժա՛ն, սանա եվվէլճէ տէ սէօյլէտիմ, հէր շէյին վագթը
կէշտի. պիր աղ ագտէմ, սանա, թարիգի սէլամէթի կէօսթէրտիմ,
ֆագաթ սէն իսթիֆատէ իթմէք իսթէմէտին. ճինաեթինտէ քէս-
պի շիտտէթ իթտին, ասլա իլթիւրապը գալպէ տիւչար օլմատըն.
իմտի, հարէքէթի վագըանըն ճէզատընը չէքէճէքսին. Պէն քի, սէ-
նին դարձնտա՜յն, ԺօրԺ տը Մօնմանէթօրիւմ, Պուրէյլի գաթլ իթ-
միշ օլտուղունտան տօլաեը սէնի իթհամ իտէրիմ. Պու ճինաեթի-
նին թասալվուրունու անլատըմ, վէ պունտան սէնի ֆարիղ կէ-
թիրմէք իչին էլիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէտիմ, ֆագաթ մուվաֆ-
ֆագ. օլմատըմ. Խապասէթինի իճրա իթմէք իւզրէ տիշարը չըգ-
տըղըն զէման սէնի կէօրտիւմ, օ ագշամ.քի, սէնի իթհամ իտէպի-
ւէճէք օլանլարը ալտաթմագ իւզրէ, պաղը ալիմ քիմսէլէրի վէ ա-
հըպպանը ֆապրիգաեա տավէթ իթմիշ իտին. էլլէրինտէ գան լէ-
քէլէրի պուլունարագ ալտէթինի տէ կէօրտիւմ, չիւնքի Պուրէյլին
գանըյլա հէնուզ էլլէրին լէքէլի իտի. Պու ճինաեթի պէնտէն
կիզլէմէե տէ սայ իթմէեիպ, իգրար իթտին. Տօրիանըն ախղ ու
կիրիֆթինի տէ նէ՛ գատար ութանմամաղլըզլա պանա խապէր վիր-
տիկինի էլպէթթէ խաթըրլարսըն, վէ էկէր Մ. տը Մօրէնին գուվ-
վէյի հաֆըզասը միւքէմմէլ իսէ, էսնայի թահգըգաթտա իթթի-
խաղ իթտիկին մէսլէքի զարիպի էլպէթթէ խաթըրլաեաճագ տըր,
էվլէթ, սէն Պուրէյլի էօլտիւրտին, պու ճիհէթլէ սէնի իթհամ
իտէրիմ... Անըն ագշէսինի սիրգաթ իթտին... Գուեունուն իչին-
տէ պուլունան էլլի պին ֆրանգ, մէգքիւր սիրգաթ մահսուլու
տուր, իմտի, պիր աղ եվվէլ ատավէթլէ վէ պէնտէն ինթիգամ
ալմագ իսթէրճէսինէ եիւզիւմէ պագտըղընտա, հագգըն վար իտի.
Հէր շէյի պէն սէօյլէտիմ. Տիւչարը մուախէզէե լաեըգ օլմագլը-
ղըն, մէգքիւր իքի ճինաեթ իչին օլմաեըպ, Գլօտինի տախի զէ-
հիրլէմէք իսթէտին. Լիւսիէն վէ պէն պու մուամէլէնի կէօրտիւք.
Պու արա Ժան, հիտտէթ ու զաղապլէ պօղուգ պիր սէտա րէֆ
իթտի, վէ ԺօրԺ շէօյլէ տէվամ էյլէտի.

— Սանա տիեօրում.քի, պու մուամէլէնի պէն տէ կէօրտիւմ...
Շէօյլէքի Գլօտին սէնին ճինաեթինի պիլտիկի իչին, անը իֆա-
տէյի հալտէն մէնն իթմէք իսթէեօրտուն. Պէնի ասլա, տիւչիւնմէ-
եօրտուն, չիւնքի պիր պիշարէ խասթա օլտուղումտան, էհէմիլեթ
վիրմէքտէ տէյիլ իտին... Լաքին, սէնին դարձնտա՜յն օլմագլը-

զըմլա պերապէր, պու ճինաեթլէրին իչին սէնի իթհամ իյլէրիմ:
Պիչարէնին արթըգ սէօզ սէօյլէմէնէ թագաթը գալմահարագ,
պիր ազ սօնրա, ճան վիրմէք հալինտէ պուլունան խասթալարա
մահսուս պիր սէտա իլէ,

— Պու իթհամաթը թէքրար իտէմէմ, զիրա գուտրէթիմ գալ-
մատը... Իֆատէլէրիմ տօղրու սուրէթտէ զապթ օլունտու, վէ հիչ
պիր շէյ ունուտուլմատը, տէյիլ մի, զապթ քեաֆիպի էֆէնտի,
տէտի:

Զապթ քեաթիպի. — Խա'յր, պիր շէյ ունուտուլմատը:

Ժօրթ. — Էօյլէ իսէ, պէն արթըգ թէսլիմի ըուհ իտէպիլիրիմ,
զիրա պու իթհամաթը քէնտի հաեաթըմ իլէ էօտէմէքտէեիմ, վէ
զաթէն հաեաթըմն սօնունա վասըլ օլտուղումու տա հիսս իտիեօ-
րում... Եա'րապպի, նէ' գատար ֆէնալըգ տուեուեօրում...

Պիչարէ, պու սէօզլէրտէն սօնրա, զայագըլ հալտէ պիր գօլ-
թուգլու իսկէմէնէ օթուրտու: Լիւսիէն վէ պիզզաթ Գլօտին, մէր-
գումուն եարտըմնա շիթապան օլտուլար: Գլօտին, աղլահարագ,

— Ժօ'րթ, Ժօ'րթ, տիմէքտէ իտի:

Քեաֆէյի հազըրուն, նազարը տիգգաթլարընը ժօրթա աթֆ
իթմիշ օլուպ, Ժան իսէ, պու գարղաշալլգ տան պիլիսթիֆատէ
ֆիրար իթմէք իսթէեթէք, պիր սըշրահըշտա բէնչիրէնին էօնիւնէ
վասըլ օլտու, վէ բէնչիրէեի աշտը իսէ տէ, պէրէքթ վիրսին Գուր-
լանտ օրատա պուլունմագլա, մագսէտինէ մուվաֆֆագ օլա-
մատըղընտան, հիչ օլմաղսա սայիրլէրին ինթիգամընը պունտան ալ-
մագ ֆիքրիլէ, պօղաղընա սարըլտը, վէ ֆէվգէլատէ գուվվէթլի
օլմասը սահէսինտէ, մէրգումու պօղաճագ իքէն, տիկէրլէրի
եարտըմա շիթապան օլուպ, կիւճ պէլա իլէ Գուրլանտը օ ալչաղըն
էլինտէն գուրթարտըլար, վէ օնտան սօնրա խապիսի, հէր կիւնա
հարէքթտէն մէնն իչին, պիլէքլէրինէ քէլէրչէ կէչիրտիքլէրինտէ,
խապիս՝ աճը աճը նիտա իթտի, վէ Գուրլանտ տա,

— Շիմտի աճը հիսս իթմէքլիկին սըրասը սէնին տիր, միւսիլ
Ժան տը Մօնմահէօր, տէտի:

Ժօրթ, հալէա պայկըն իտի: Պիչարէ, աեըլտըղընտա, էթրա-
ֆընա պիր կէօզ կէզտիրտի, վէ էօլիւմ կէօլկէսիլէ էօրթիւլիւշ
օլան կէօզլէրինտէն, հէեէճանը ազիմի անլաշըրըեօրտու:

Գլօտին. — Ժօ'րթ, պէնի թանը'եօրմուսունուզ:

Ժօրթ. — Էվվէթ, Գլօտին, սիզի թանըեօրում, վէ սիզի սէվէ-

րիմ: (Մ. տը Մօրէնէ խիթապէն.) Իֆատէլէրիմ, նէզտի ատալէթ տէ մագպուլ օլտու մու:

Մօրէն. - Էվվէթ, միւսիւ, պու պապտէ միւթմէյին օլուն:

Ժօրթ. - Հիշ պիր մուամէլէյի ըէսմիէ ունուտուլմա՞տը մը:

Մօրէն. - Իֆատաթընը իշին եալընը իմզանը նօգսան գալտը:

Ժօրթ. - Լա՞ղըմ մը տըր:

Մօրէն. - Խա՛յր:

Ժօրթ. - Ֆագաթ պէն իմզալամագ իսթէրիմ... անճագ օլ գատար զայիֆիմքի, իմզա իթմէկէ իգթիտարըմ օլուպ օլմատըղընը պիլմէտօրում:

Անինտէ գօլթուգլու իսկէմէնին եանընա պիր մասա կէօթիւրտիւքլէրինտէն, վէ միւրէքքէպէ պաթըրըլմըշ պիր գալէմի բարմագլարը արասընա սըգըշտըրտըգլարընտան, Ժօրթ, էլի տիթըրէնէրէք իմզասընը թահրիր իյլէտի, վէ պատէհու էլինտէքի գալէմ տիւշտիւկիւ կիպի, քէնտիսի տէ իսկէմէսինտէ եուվարլանըպ, պաշը կէօքսիւնէ էնիլտի, վէ գըմըլտանմագսըղըն գալտը:

Պու արա Գլօտին, միւէսսիր պիր սէտա իլէ,

— Ժօ՛րթ, քէնտինիզէ կէլին... Վագը օլան մուամէլէնիզի քիմսէ իթապ իտէմէզ. Վիճտանընըզ վէ վագիֆէնիզ պէօյլէ եարմագլըղընըզ իմը իտիեօրտու... Ժօ՛րթ, սիզի սէվէրիմ վէ տայիմա սէվէճէերիմ. պանա պագըն վէ պէնի տինլէերին, տէտի:

Լաքին Ժօրթուն արթըգ իշի պիթմիշ օլուպ, իւզէրինտէ էսէրը հաեաթ գալմամըշ իտի Պիշարէ, էվվէճէ ըէվօլվէր իլէ քէնտիսինի թէլէֆ իտէճէկի սըրատա, սէօյլէմիշ օլտուղու վէճհլէ, թէրքի հաեաթ իթմիշ, ֆագաթ ֆայիտէլի սուրէթտէ թէրքի հաեաթ իյլէմիշ իտի:

Պու շայեանը թէէսսիւֆ մէնզարէ, Մ. տը Մօրէնէ, օրատա հազըր պուլունմասը սէպէպինի ունութտուրմանարագ,

— Մօ՛նմաեթօր, սիզի Վէրսայլա կէօթիւրէճէերիզ, տէտի, վէ Ժան՝ ճէվապ վիրմէտիկինտէն, Մ. տը Մօրէն՝ - Իշիթտինիզ մի, տէյի թէքըրլատը:

Ժան. - (Չարէսիզ գալարագ.) Էվվէթ, իշիթտիմ, վէ պէրապէրինիզճէ կէլմէեէ հազըրըմ:

Մօրէն. - Սօն պիր իֆատէմ գալտը:

Ժան. - Ճէվապա հազըրըմ:

Մօրէն. - Սիզին իրթիքեապ իթտիկինիզ ճինաեթ սէպէպիլէ

Թէրքի հաւաթ իթմիշ օլան պիշարէ գարընտաշընըն նաշէսի գար-
շըսընտա, քէնտի իգըրար ու իթիրաֆընըզլա արզը նէտամէթ իյլէ-
մէնիզի իսթար իտէրիմ:

Ժան. - Պու իֆատէ, սիզտէն զայրի պիր տիկէր քիմնէ թարա-
ֆընտան վուգու պուլտուղունտա ճէվապ վէրիւրիմ:

Մօրէն. - Պու իֆատէի քիմ իթսին:

Ժան. - Լիւսիէն:

Կէնճ գըզ, իշպու սէօզիւ իշիտինճէ, իքի կէօզլէրինի սիլէրէք
աւաղա գալգտը, վէ Մ. տը Մօրէն քէնտի իֆատէսինէ պէքլէտիկի
ճիհէթլէ,

— Ժան, ճինաւէթինիզի իգըրար իտին, տէտի:

Ժան. - Պանա էմր մը իտիւօրսունուզ:

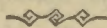
Լիւսիէն. - Խայր, բէճա իտիւօրում:

Ժան. - Բէճանըզա իթաաթլա, Պուրէյի էօլտիւրտիւկիւմիւ,
50,000 ֆրանգընը սիրգաթ իթտիկիմի, վէ Գլօտինի սըշան օթու
իլէ զէհիլէմէեէ սայ իյլէտիկիմի իգըրար ու իթիրաֆ իյլէրիմ:

Գուրլանտ. - (Մուվաֆֆադըյեթինտէն տօլաւը քէյֆլէնէրէք.)
Հէլէ շիւքիւր...

Պու իգըրարտան սօնրա Մ. տը Մօրէն օրատան տիշարը չըգտը,
վէ Գուրլանտ իլէ տիկէր պիր բօլիս մէմուրու տա, ճանինին իքի
թարաֆընտա տուրտուլար:

Ժան, մահէլլի մէզքիւրտէն կիթմէզտէն, Լիւսիէնէ պագտը
իսէ տէ, մէզպուրէ, ԺօրԺուն նաշը եանընտա տիզ չէօքմիւշ օլտու-
ղունտան, մէրգումուն պագըշընը կէօրմէտի, վէ պիր ազ սօնրա
Ժան՝ պաշընը էեիպ, Թահթ էլհըֆզ տիշարը չըգարըլտը:

9

Մօնմաւէօր մէսէլէսինին ասլիեէճէ Թէսվիեէսի, Գօմիւն վէ Բա-
րիսին իքինճի տէֆաքի մուհասէրէսի վագըալարը սէպէպիյլէ պիր
գաշ հաֆթա գատար Թէէսիւր օլունտու:

Վէրսայլ հապսխանէլէրինէ միւքիեէ մահպուսլարը գապոււ-
ղունապիլտիկինտէ, Տօրիս եինէ Վէրսայլա կէօնտէրիլմիշ իտի Մէր-

գում, հիւքմիւ գանուն իզ թիղասընճա, ճանիւ հագըգի Մօնմանէօր իլէ պիրիքտէ եէնիտէն ճինաեթ մահքէմէսի հուզուրունա չըգարըլաճագ իտի։ Մարի Տօրիա, զէվճինի, էսնաի մահպէսիեթինտէ կէօրէմէեիպ, վագաա պիր խայլի տէֆա մէքթուպար եազմը իտի իսէ տէ, պու մէքթուպարըն հիչ պիրինտէ, էվլատլարընտան պահս իթմէկէ ճէսարէթ իտէմէմիչ իտի։ Պինապերին Տօրիա՝ օ պիչարէլէրին էօլմիւչ օլտուգլարընտան խապէրտար օլմատըղը կիպլի, էվինին եանմիւչ օլտուղունա տայիր տախի մայիւմաթը պուլունմամագտա իտի։ Եալընըղ իքինճի տէֆա ճինաեթ մահքէմէսի հուզուրունա չըգաճաղընը, պերաիթինին պիթթաստիգ իլան իտիլէճէկինի, վէ Պուրէյլին ասըլ գաթիլին մալիւմ օլաճաղընը պիլիեօրտու։ Մէրգում, իշպու խապէրի իւք տէֆա ախղ իթտիկինտէ,

— Տօղրուսու մէմուլ իթմէեօրտում... հագըգէթէն բէք պախթիեար պիր ատէմ իմիչիմ, տէտի։

Պու ճիհէթլէ, Մարի Տօրիա, զէվճինին սաատէթինի իխլալ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, ճիկերբարէլէքինին վէֆաթը խապէրինի պիլտիթմէեէ ճէսարէթ իտէմէմիչ իտի։

Մօնմանէօր, մահքէմէտէ, քէնտիսինի միւտաֆաանա վէ եախօտ ինքեարէ գալքըչմանըպ, Մ. տը Մօրէսին մուվաճճէհէսինտէ իթտիկի փիպի, ճինաեթ վագըասընը թէմամիլլէ իգրար, վէ միւճաղաթընա պէքլէտիկինի տէրմիեան իլլէտի։

Տօրիա, պերաիթի իլան օլունարագ, մահքէմէ տայիրէսինտէն չըգարքէն ալգըչլանտը։ Մօնմանէօր տէ, իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլտուղունտա, հիւքիւմէթ թարաֆընտան թայեին իտիլէն ափօգաթընա, — Պու գարարը վէ հիւքմիւ զաթէն պէքլէեօրտում, տէտի։

Մօնմանէօր՝ տավասընը զայպ իտէճէկինի էվվէլճէ պիլտիկինտէն, քէնտի թարաֆընտան ափօգաթ նասպ իթմէմիչ իտի։ Թէմեիզի տավա տախի իթմէք իսթէմէտի, վէ ճէզասընըն ափվընը իսթիրհամ զըմընտա ատէթտէն օլան իսթիտաեը տա իմզալամանըպ, պիլա ֆիթուր վէֆաթընա պէքլէտի։

Մարի Տօրիա, զէվճէսինին իքինճի մուհաքէմէսինտէ Վերսայլա կէվիչ օլուպ, չիւնքի պիր սէնէտէն պէրու անըն մահքիւմիյեթինտէն տօլաեը տիւչար օլտուղու ար ու հիճապտան նաչի միւզտարըպ օլմուչ օլմասըլա, պու քէրրէ պերաիթի զիմմէթինին իլանընտա հաղըր պուլունմանը պիզգաթ արղու իթմիչ իտի։

Բէյիսի մահքէմէ, «Միչէլ Տօրիա, սէպիլինիզ թախիեէ օլուն-

մուշ տուր» տէտիկինտէ, Տօրիա, վագաա օրատա պուլունան բէք չօգ ահրպպասընա թէսատիւֆ իթտի իսէ, եալընըզ զէվճէսինի ա-
րամագ իւզրէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի, վէ մէրգուժէեի կէօր-
տիւկիւնտէ, «Մարի՛, սէվկիւլիւմ Մարի՛» տէտի, վէ այնի վա-
գըթտա զէվճ ու զէվճէ աղլաեարագ, եէկտիկէրէ սարըլտըլար, Պա-
տէհու Միշէլ Տօրիա, զէվճէսինէ խիթապէն,

— Նէ՛ գատար թէպտիլ օլմուշտուն, պիչարէ Մարի... սաչլա-
րըն գարա իքէն, շիմտի աղարմըշ... սէնի թանըմագ իչին հէր հալ-
տէ պէնիմ կէօզլէրիմէ իհթիեաճ հասըլ օլտուղու չիւպհէսիզ
տիր, տէտի, վէ պատէհու էթրաֆընա պագարագ, — էվլատարըմ՝
նիչին պուրատա տէյիլ տիրլէր, տէյի սիւալ իթտի,

Մարի զէվճինի միւսթաղրագը քէտէր իթմէմէք իւզրէ, հա
գըգէթի հալի անինտէ պէեան իտէմէեիպ, սայիր պիր մատտէտէն
պահս աչտը:

Պունլար եաեան Կարչա գատար կէլիպ, Միշէլ Տօրիա, էվինին
խարապալարընը կէօրտիւկիւնտէ, իզհարը էսէֆ իթտի, վէ մուախ-
խարէն զէվճէսի, պիլմիւնասիպէ, Բասգալ վէ Հանրինին վա-
գըայը միւքէտտէրէլէրինի անլաթտըղընտան, պիչարէ իհթիեար՝
հէօնկիւր հէօնկիւր կէօզ եաչլարը տէօքտիւ, ֆագաթ պու եաչ-
լար՝ աճըսընը պիր տէրէճէ թախֆիֆ իյլէտի:

Յունիս այը սօնլարընտա, եանի Պուրէյլին գաթլինտէն հէման
պիր սէնէ սօնրա Մօնմաեթօր գաթլ իտիլտի, Մէրգում, պաչը կիյ-
եօթին ալէթի ալթընա կիրտիկինտէ, ասլա զաաֆէթ հիսս իթմէ-
եիպ, էն սօն տագըգատա Լիւսիէնին իսմինի թէլէֆֆիւզ իթտի-
կինին ժանտարմալար թարաֆընտան իշիտիլմէսինէ պագըլըր իսէ,
օլ էսնատէ մէգպուրէտէն զայրի հիչ պիր միւլահագասը օլմամըշ իտի:

Լիւսիէն, ճէզաի իտամըն իճրա օլունտուղու տագըգատա,
Կարչտա տիզ իւզէրինտէ, մէրգում իչին տուա իտիեօրտու, Կօ-
թիէեէ կէլինճէ, հէր նէ գատար էվլէլճէ, ժանա, «Գաթըլկեահա
չըգտըղըն զէման հագըր պուլունաճաղըմ» տէմիշ իտի իսէ տէ, պու
վատընը իճրա իթմէտի:

10

Կօթիէ, մուհարէպէսին իրթէսի սէնէսի, Լիւսիէն իլէ ագաթը իզտիվաճ իտիպ, ֆագաթ Պէրնատէթտէքի չիֆթլիկի եէնիտէն ինչա իթմէք իսթէմէտիկինտէն, Պա-Պէրրի նամ մահէլլտէ պիր միւլք սաթըն ալարագ, զէվճէսիլէ օրատա եէրլէշտի, Ֆագաթ, Լիւսիէնի գըզգարընտաչը Գլօտինտէն աեըրմագ իսթէմէտիկի կիպի, Տօրիա ֆամիլէասընտան տախի աեըրմատը, Պինապէրին Գլօտին, գըզգարընտաչընն նէզտինէ կէլիպ, օրատա, ԺօրԺա վագը օլան վատը մուճիպինճէ եաս իչինտէ էօմրիւնիւ կէչիրմէեէ պաշլատը:

Տօրիա իլէ Մարիեէ կէլինճէ, պուսլար տա, էվին էթրաֆընտա վագը վասի պիր պաղչէեէ նագըր թայեին օլունտուլար:

Տօսթուսուզ Գուրլանտ տա, բօլիս նէֆէրլիկինի թէրքլէ, Կօթիէնին միւթէսարըրժ օլտուղու օրմանտա վէ պու օրմանտան կէչէն չայտա, ավճըլըգ խըզմէթինի տէրիւհտէ իթտի, Վէլհասըլ իշպու. քիթապըն թէէլիֆ իտիլտիկի զէման, պու մութլուլու շախալար, Շաթըր նամ մահէլլ ճիվարընտա միւթէմէքին օլուպ, օրատա մէսուտէն իմրարը էվգաթ իթմէքտէ իտիլէր:

Խ Ի Թ Ա Մ

